స్మార్త దర్శనమ్

ద్వితీయ ముద్రణమ్

2011

18 వార్షిక వేద పరీక్షాః

పూజ్య శ్రీగణపతి సచ్చిదానన్ద స్వామిశ్రీచరణానాం 69తమ

జన్మదిన మహోత్సవః

అక్షర న్యాసః, పరిష్కారః -

వేదనిధి బృన్దః

ప్రాప్తిస్థానమ్

శ్రీగణపతి సచ్చిదానన్ద వేదపాఠశాలా

మైసూరు 570025

ఈ మెయిల్ - veda@dattapeetham.com

ముద్రణమ్

మా ప్రింట్స్, బెంగళూరు

ప్రకాశకుల మనవి

కుర్వన్నేవేహ కర్మాణి జిజీవిషేత్ శతం సమాః।

అత్యావశ్యకమైన వైదిక కర్మలను ఆచరిస్తూ, పూర్ణాయుర్దాయాన్ని అనుభవించమని ఉపనిషత్తులు నిర్దేశిస్తున్నాయి. అందుకోసమే, (శ్రుతిలో చెప్పబడిన) శ్రౌతకర్మల ఆధారంగా మహర్షులచే ప్రణీతమైన స్మృతి గ్రంథములు ప్రజలకు కర్మ విధానాలను కూలంకషంగా బోధిస్తున్నాయి. స్మృతి గ్రంథముల పై ఆధారపడి చేయవలసిన కర్మలే స్మార్త కర్మలు.

ఎన్ని సంప్రదాయాలు లోకములో కనబడుతున్నా, వాటన్నిటికీ ప్రత్యక్షంగా గానీ, పరోక్షంగా గానీ ఆలంబనగా లభించే కర్మలే స్మార్త వాక్యములు. అందువల్ల కర్మలన్నీ ప్రధానముగా స్మార్తములనే చెప్పాలి. ఈ విధంగా, మహర్షి ప్రణీతములైన స్మృతులను అనుసరించి కర్మలను ఆచరించేవారిని స్మార్తులు అంటారు. (ప్రస్తుత కాలంలో కొందరు భావిస్తున్నట్టుగా స్మార్తులు అంటే శైవులు కాదు.) వైష్ణవ సంప్రదాయము వారైనా, శాక్తేయ సంప్రదాయము వారైనా, శైవమతావలంబులైనా, గాణపత్యులైన, సూర్యోపాసకులైనా స్మృతి గ్రంథములను అనుసరించవలసినదే.

అటువంటి, స్మృతి గ్రంథములలో చెప్పిన స్మార్త కర్మలను, శిష్టాచార సంప్రాప్తములైన విశేషములతోపాటుగా, మన మనసుకు ఆవిష్కరింపజేసే ఈ గ్రంథము స్మార్తదర్శనము అని అవధూత పీఠాధిపతి పరమపూజ్య శ్రీగణపతి సచ్చిదానంద స్వామీజీవారిచే, పిలవబడినది. ఈ విధంగా స్మార్త కర్మలను బోధించే ఈ గ్రంథమే స్మార్త దర్శనము.

సుమారు 6 సంవత్సరాల క్రితం స్వామీజీవారి ఆదేశం ప్రకారంగా, శ్రీ బాల స్వామివారి మార్గదర్శనంలో దత్తపీఠ విద్వాంసులచే పరిష్కృతమైన మొట్టమొదటి ముద్రణ పురోహితులకు, అధ్యేతలకు, విద్వాంసులకు అద్భుతంగా ఉపకరించి జనప్రియమైనది. నిత్యం అవసరమయ్యే అనేక కర్మలను కర్మలతో పాటుగా నిత్యపారాయణ సూక్తములు, మంత్రములు, క్రోడీకరించి, ముద్రింపబడిన ఆ ప్రతిని అనేకమంది జాగ్రత్తగా భద్రపరచుకున్నారు.

ద్వితీయ ముద్రణ

పాఠకుల అవసరాలను గుర్తించి, మరిన్ని ఉపయుక్తమైన విషయాలను పొందుపరిచి, నాలుగు భాగములుగా [1]స్మార్తదర్శనము యొక్క ఈ ద్వితీయ ముద్రణ చేయబడినది. ఈ పరిష్కారములో, ఆధారమైన మూలపాఠములను, యుక్తమైన ప్రమాణములతో పరిశీలించి పాఠకులకు సౌకర్యం కలిగేట్లుగా రూపొందించబడినది.

ఆర్ష గ్రంథముల అధ్యయనానికి ఉపకరించే భాషా విధానము, శబ్దములు ధాతువులు, నిత్యకర్మానుష్ఠానమునకు అవసరమైనంత వరకు సంగ్రహంగా జ్యోతిశ్శాస్త్ర విషయములను స్మార్తదర్శనముయొక్క మొదటిభాగముగా, (పూర్వముద్రణ కంటే అధిక విషయములతో) **అధ్యయన ప్రవేశిక** అనే పేరుతో ప్రత్యేకంగా ముద్రించబడినది.

---

[1] స్మార్తములు అనగా కర్మలు కాగా వాటి విషయములను చూపే ఈ గ్రంథమే దర్శనము[1].

ఇక ఈ గ్రంథములో, నిత్యావసరాలకై అనువైన సూక్తాలు, మంత్రాలు, అనువాకాలు నాలుగు వేదముల నుండి సేకరించి, రెండవదైన మంత్ర విభాగములో ముద్రించబడినాయి. **ఇతి వేదా స్త్రయ స్త్రయీ** అనీ, **ఋచ స్సామాని యజూంషి** అని చెప్పబడినందువల్ల యజుర్వేద మంత్రాలతో పాటుగా ఋగ్వేద, సామవేదములోని పారాయణ మంత్రములను కూడా ఈ ద్వితీయ భాగములో చేర్చడమైనది.

మూడవ భాగములో, తప్పనిసరిగా ప్రతి యజుర్వేది ఆచరించవలసిన నిత్య కర్మలు సప్రయోగంగా చెప్పబడినాయి. నాల్గవ భాగములో, గణపతి పూజ లగాయితు, హోమ విధానము, మహాన్యాసము, దేవతా కల్యాణము, నవగ్రహ ఆరాధన మొదలైన పౌష్టిక కర్మలున్నాయి. చిట్టచివరిదైన భాగములో దత్తపీఠములో ఉపయోగించే అనేక రకాలైన పూజావిధానాలు, అష్టోత్తర శతనామాలు, సంకల్పాలున్నాయి.

గ్రంథ పరిష్కారము –

అనూచానమైన స్మార్త సంప్రదాయమును లోకములో అనేక రకాలైన మార్పులతో వైదికులు పఠిస్తున్నారు. కానీ పఠించే మంత్రములు మూలపాఠము ననుసరించి, ఉన్నాయా అనే విచారణ చాలా తక్కువగా జరుగుతున్నది. అందువల్ల మూల గ్రంథముల ప్రమాణముతో ఈ స్మార్తదర్శనం దత్తపీఠ విద్వాంసులచే పరిష్కరింపబడినది. చదివేవారి సౌకర్యార్థం స్థూలాక్షరములతో పాటుగా, మంత్రములు శ్లోకములు, సాధారణ వాక్యముల విభాగార్థం సూచించిన ప్రత్యేకమైన గుర్తులను పాఠకులు గమనించగలరు.

దత్తపీఠ పాఠశాలలో సంపూర్ణముగా స్మార్తప్రయోగమును అభ్యసించి, అక్షర న్యాసము చేసిన చిరంజీవి కడియాల సూర్యనారాయణ, తదితరులు; తప్పొప్పులను దిద్దుటలోనూ, సంకలములోనూ సహకరించిన దత్తపీఠ అధ్యాపక వర్యులు శ్రీ హరివీరభద్ర ఘనపాఠిగారు, శ్రీ వేదాంతం చంద్రశేఖర శర్మగారు, శ్రీ దశగ్రంథి సుబ్రహ్మణ్య జోషీగారు ప్రశంసార్హులు. అచిరకాలములో ముద్రిస్తూ, వైదికలోకోపకారం చేసే మాప్రింట్స్ బృందమువారు సర్వాత్మనా అభినందనీయులు.

సర్వకాలములలో అవసరమైన ప్రోత్సాహమునిస్తూ ముందుకు నడిపించిన శ్రీ దత్త విజయానంద తీర్థస్వామి (దత్త పీఠ ఉత్తరాధికారి శ్రీ బాలస్వామి) వారు, తమ సంకల్ప శక్తితోనే ఈ గ్రంథమును సిద్ధమయ్యేట్లుగా అప్రతిహతమైన ఆశీస్సులనందిస్తూ వైదిక లోకమునకూ, వైదిక కర్మలకు వెన్నెముకగా నిలిచే శ్రీగణపతి సచ్చిదానంద స్వామీజీవారికి పరస్సహస్ర ప్రణామాలను అర్పిస్తున్నాము.

మంగళం మహత్

ఇట్లు

వంశీకృష్ణ ఘనపాఠీ

కార్యదర్శి, వేదవిభాగం, అవధూత దత్తపీఠము

ప్రధాన సంపాదకుడు

విషయ సూచిక

	శ్రీస్వామీజీవారి ఆశీస్సులు	1
1.	ప్రణవ సూక్తమ్	2
2.	శ్రద్ధా సూక్తమ్	2
3.	మేధా సూక్తమ్	3
4.	పురుషసూక్తమ్	4
5.	నారాయణ సూక్తమ్	8
6.	నీలా సూక్తమ్	10
7.	భూసూక్తమ్	10
8.	ఆయుష్య సూక్తమ్	12
9.	శతరుద్రీయమ్ (నమకమ్)	14
10.	వసోర్ధారా మన్త్రాః (చమక ప్రశ్నః)	29
11.	రుద్ర మన్త్రాః	34
12.	అఘమర్షణ సూక్తమ్	37
13.	మృత్యుంజయ సూక్తమ్	40
14.	కూశ్మాణ్డ మన్త్రాః	42
15.	పాప విమోచన మన్త్రాః	51
16.	గణపతి అథర్వ శీర్షమ్	57
17.	పరమాత్మోపాసనమ్ (అణోరణీయాన్)	61
18.	నీరాజన మన్త్రాః	64
19.	మన్త్ర పుష్పమ్	66
20.	చాతుర్హోత్ర మంత్రాః	71

21. యక్ష్మఘ్న సూక్తమ్ 74
22. భాగ్యసూక్తమ్ 75
23. అన్నసూక్తమ్ 76
24. భోజనకాలే పఠనీయ త్రిసుపర్ణాది మన్త్రాః 80
25. నవగ్రహాది మన్త్రాః 82
26. నక్షత్ర సూక్తమ్ 91
27. వాగ్దేవతా మన్త్రాః (విద్యాభివృద్ధ్యర్థం) 101
28. సరస్వతీ మన్త్రాః (విద్యాభివృద్ధ్యర్థం) 102
29. దుర్గా సూక్తమ్ 108

ఆర్చిక విభాగః

30. గణపతి సూక్తమ్ 109
31. శ్రీ సూక్తమ్ 111
32. సరస్వతీసూక్తమ్ 119
33. అథ పఞ్చరుద్రమ్ (శివప్రీత్యర్థం) 124
34. రాత్రిసూక్తమ్ 131
35. పిశాచ పీడా పరిహార మన్త్రాః 135
36. శ్రీ దేవీసూక్తమ్ 136
37. మన్యు సూక్తమ్ 137
38. మహాసౌరమ్ 139
39. నాసదీయ సూక్తమ్ 148
40. ఆయుష్యసూక్తమ్ (ఋగ్వేద పరిశిష్టమ్) 149
41. సౌరమేయ సూక్తమ్ (గ్రహపీడా నివారకమ్) 151

42. సర్పసూక్తమ్ (పరిశిష్టమ్) 152
43. శ్రద్ధాసూక్తమ్ 154
44. మేధాసూక్తమ్ (పరిశిష్టమ్) 155
45. శాన్తిసూక్తమ్ 156
46. పరిశిష్ట శాన్తి మన్త్రాః 158
47. విష్ణుసూక్తమ్ 159
48. అథ పర్జన్యసూక్తమ్ (వృష్ట్యర్థం) 164
49. గోసూక్తమ్ 168
50. అగ్నిసూక్తమ్ (వర్చస్సిద్ధ్యర్థం) 170
51. బ్రహ్మణస్పతిసూక్తమ్ (జ్ఞానార్థం) 171
52. ఇన్ద్ర సూక్తమ్ (శక్త్యర్థం) 178
53. భద్ర సూక్తమ్ (మంగళార్థం) 180
54. ప్రాతస్సూక్తమ్ (భాగ్యార్థం) 182
55. యక్ష్మనాశన సూక్తమ్ (రోగనాశనార్థం) 185
56. ఋషభ సూక్తమ్ (శత్రు వినాశార్థం) 186
57. అథ పవమానమ్ 188
58. అశ్వినీ సూక్తమ్ 251
సామ విభాగః -
59. గాయత్రీ సామ 255
60. గణపతి సామ 255
61. వామదేవ్య సామ 256
62. రథన్తర సామ 257

63. బృహతీ సామ 258

తృతీయ భాగః -

1. అథ స్నానవిధిః 260
2. స్నాన ప్రకరణమ్ 261
3. సిన్ధు (సముద్ర) స్నాన విధిః 270
4. భస్మధారణ విధానమ్ 273
5. ఊర్ధ్వపుణ్డ్రవిధిః 275
6. సన్ధ్యావన్దన ప్రయోగః 277
7. అగ్నికార్యమ్ 291
8. ప్రాతరౌపాసనమ్ 295
9. బ్రహ్మ యజ్ఞః 299
10. నిత్య పితృ తర్పణమ్ 306
11. వైశ్వ దేవ ప్రయోగః 309
12. భోజన సామాన్య విధిః 319
13. యజ్ఞోపవీత ధారణమ్ 320
14. గణపతి పూజా 321
15. పుణ్యాహవాచనమ్ 338
16. చతుష్పాత్ర ప్రయోగః 348
17. షట్పాత్ర ప్రయోగః 355
18. శ్రీ రుద్రాభిషేక సఙ్కల్పః 383

మహాన్యాసః

19. ఆదౌ పఞ్చాఙ్గ రౌద్రీకరణమ్ 386

20.	పఞ్చముఖ ధ్యానమ్	388
21.	న్యాస ఖండః	390
22.	సంపుటీకరణమ్	395
23.	దశాఙ్గ రౌద్రీకరణమ్	398
24.	అథ షోడశాఙ్గ రౌద్రీకరణమ్	400
25.	ఆత్మ రక్షా	404
26.	శివసఙ్కల్పాః	406
27.	అనువాకాః	413
	తర్పణమ్	431
28.	దశశాన్తయః	441

తృతీయ విభాగః

29.	శ్రీ బిల్వాష్టోత్తర శతనామపూజా	453
30.	పురుష సూక్త విధాన పూజా	465
31.	అష్టావధాన సేవా	484
32.	శ్రీ సూక్త విధాన దేవీ పూజా	485
33.	శ్రీ దేవీ రాజోపచార సేవా	501
34.	వేదశాస్త్రాది పఠన సేవావధారణమ్	502
35.	ఆంజనేయ పూజా (కార్యసిద్ధ్యై మన్యుసూక్త విధానమ్)	507
36.	శ్రీ శివ పంచాయతన పూజా విధిః	520
37.	స్మార్తవిధ్యుక్త సకల దేవతా కల్యాణ ప్రయోగః	556
38.	అథ నవగ్రహారాధనమ్	605
39.	మృత్యుఞ్జయాఽఽరాధనమ్	625

పఞ్చమో భాగః - దత్తపీఠోపయోగి భాగః

40. శ్రీ దత్తాత్రేయ లఘుపూజా విధిః 628

41. దత్తాత్రేయ అష్టావధాన సేవా 642

42. సద్గురు పూజా విధిః 646

43. సద్గురు ప్రశస్తి గద్యమ్ 663

44. అనఘా వ్రత కల్పః 664

45. జయలక్ష్మీ మాతృపూజా 686

46. శ్రీ నరహరి తీర్థ శతనామావళిః 695

47. శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామి పూజా విధానము 698

48. లక్ష్మీ నరసింహ అష్టోత్తరమ్ 707

49. సరస్వతీ అష్టోత్తర శతనామావళిః 710

50. శ్రీ కృష్ణాష్టోత్తర శతనామావళిః 712

51. లక్ష్మీ అష్టోత్తర శతనామావళిః 715

52. పూర్ణఫల దీక్షా సఙ్కల్పః 719

53. ఔదుంబర దీక్షా సఙ్కల్పః 720

54. సాయన్తన ప్రదీపార్చన (కాకడారతి) సఙ్కల్పః 722

55. రథోత్సవాది సఙ్కల్పః 723

56 రథోత్సవ ఫలమ్ 724

57. రథోత్సవ విధిః 724

58. ప్లవోత్సవ విధిః 725

అవధూత దత్త పీఠాధిపతి జగద్గురు పరమపూజ్య

శ్రీశ్రీగణపతి సచ్చిదానంద స్వామీజీవారి
ఆశీస్సందేశము

గహనా కర్మణో గతిః। కర్మల రీతి చాల చిత్రమైనది. వీటిని చేస్తూ బంధాలనూ పొందవచ్చు, ముక్తిని సంపాదించవచ్చు. దీనికి ఉదాహరణే తాళం చెవి. ఒకవైపు తిప్పితే తలుపులు బిగుసుకుంటాయి. మరో వైపు తిప్పితే తెరుచుకుంటాయి. అలాగే మనం చేసే కర్మలను గురుముఖంగా ఉపదేశం పొంది, శిష్టులు (పెద్దలు) చేస్తున్న రీతిగా, సప్రమాణంగా చేస్తే మనకు దివ్యలోకాల ద్వారాలు తెరుచుకుంటాయి.

ఈ కర్మసిద్ధాంతమే ప్రపంచాన్ని నడిపిస్తున్నది. మన భారతదేశము యొక్క ఖ్యాతిని ప్రపంచమంతా విస్తరింపజేస్తున్నది. భగవంతుడి అనుగ్రహాన్ని కలిగించే కర్మలన్నిటికీ వేదమే మూలం. అందువల్ల వేదమంత్రాలను అభ్యసించడం అవశ్యకర్తవ్యమని మన సంప్రదాయం బోధిస్తున్నది.

ధార్మిక కుటుంబాలలో జన్మించి, గురువుయొక్క ఆశ్రయం, ఉపదేశం పొందేవారికి ఈ గ్రంథం చాలా ఉపకరిస్తున్నదని అందరికీ తెలిసినదే. సాక్షాత్తుగా అధ్యయనం చేసే సావకాశం లేనివారు, కనీసం కర్మాచరణ చేసేవారికి ఈ గ్రంథాన్ని విలువైన బహుమతిగా అందజేయండి. మీ ఇంటి పురోహితుడికో, అర్చకుడికో ఇవ్వడం కూడ మీకు శ్రేయస్కరమే. తద్ద్వారా మీ ధర్మకార్యాలన్నీ సుసంపన్నమవుతాయి. దత్త సద్గురువు కృప అందరికీ పుష్కలంగా లభించాలని ప్రార్థిస్తూ, జయ గురుదత్త.

ప్రథమ ముద్రణ పీఠిక

- స్వామి శ్రీదత్త విజయానంద తీర్థ

శ్రీ స్వామీజీ వారి సంకల్పాలు అనంతాలు, అఖండాలు, అద్భుతాలు. అన్నిటికన్నా మించి లోక కళ్యాణ కారకాలు. శ్రీ స్వామీజీ వారి ప్రతిచిన్న చర్య కూడా భక్తులను మహత్తరంగా ఉద్ధరిస్తూ ఉంటుంది. తమ దీనజనోద్ధరణ ప్రణాళికలో పదహారు దత్తక్షేత్రాలను, నవనాథ క్షేత్రాలను, బృహదాకారంలో శ్రీ దత్త వేంకటేశ్వర ఆలయాన్ని, అపురూపమైన మరకత రాజరాజేశ్వరీ ఆలయాన్ని, విదేశాలలో దత్త మందిరాలను, ట్రినిడాడ్ దేశంలో ఎనభైఐదు అడుగుల ఆంజనేయ స్వామి విగ్రహాన్ని, ఇంకా లెక్కలేనన్ని పాదుకా క్షేత్రాలను, యోగ కేంద్రాలను, ధ్యానమందిరాలను నిర్మించారు శ్రీ స్వామీజీ.

భక్తులవద్దకు తాము స్వయంగా వెళ్ళి ఇంతగా శ్రమిస్తూ ఇవన్నీ ఎందుకు చేస్తున్నారు అని ఎవరికి వారు ప్రశ్నించుకోవాలి. అప్పుడు ఇదంతా ధర్మరక్షణకై, లోక కళ్యాణానికై, చేస్తున్నారు అనే విషయం మనోగతమవుతుంది. మొక్కనాటడమే కాక అది పెరిగి పెద్దదై బలోపేతమై పదిమందికి ఆ చెట్టునుండి విశ్రాంతికరమైన నీడ, ఫలాలు లభించేలా చేయాలన్నది శ్రీ స్వామీజీవారి సిద్ధాంతం. ప్రజలను కార్యోన్ముఖులను చేసి వారితో సత్కర్మలను ఆచరింప చేయడంలో స్వామీజీవారు అనుసరించే శైలి అనిర్వచనీయమైనది.

ధర్మాన్ని గురించి శ్రవణం చేయడం ఎంత ముఖ్యమో ధర్మాచరణ అంతకన్నా ముఖ్యమైనది అంటారు శ్రీ స్వామీజీ. అందుకే లెక్కలేనన్ని ఆలయాలను, మందిరాలను స్థాపించిన శ్రీ స్వామీజీ ఆయా క్షేత్రాలలో యోగ్యులైన అర్చకులని ఏర్పాటుచేస్తారు.

అంతేగాక, అర్చనాది దైవిక కార్యక్రమాలు సరిగ్గా జరుగుతున్నాయా లేదా అని తాము స్వయంగా పరిశీలిస్తూ ఉంటారు. వేదవిహిత కర్మానుష్ఠానము, ఆలయ మందిరాలలో

నిత్యార్చనలు అనే ఈ రెండూ భక్తిగా, శ్రద్ధగా జరుగుతున్నంతకాలం దేశం సుభిక్షంగా ఉంటుందని మహాత్ములందరూ అనాదిగా చెబుతున్నారు.

పునాది కదులుతున్న వేద ధర్మాన్ని నిలబెట్టడం కోసం తాము నడుంబిగించారని చెప్పకనే చెబుతున్నారు శ్రీ స్వామీజీ. వేద ధర్మరక్షణలో భాగంగానే అవధూత దత్తపీఠం నుండి వేద సంబంధ గ్రంథాలు ఎన్నో ప్రచురితమయ్యాయి. ఇప్పుడు శ్రీ స్వామీజీ వారి మహాసంకల్పం రూపుదాల్చిందా అన్నట్లు గృహస్థులకు, అర్చకులకు, పురోహితులకు, వేద విద్యార్థులకు, వేద పండితులకు, జిజ్ఞాసువులకు, ముముక్షువులకు, భక్తులకూ అందరికీ ఉపయోగపడే ఈ పుస్తకం **స్మార్తదర్శనమ్** అనే పేరుతో మీ చేతికందింది. ఇది వైదిక లోకానికి అత్యమూల్యమైన అనుగ్రహం.

ఈ పుస్తకం దత్తపీఠశాఖలను కూడా మనస్సులో ఉంచుకుని సంకలనం చేయబడినది కనుక, ఇందులో దత్తపీఠ ఉపయుక్తభాగం అనే భాగాన్ని చేర్చాము. ఈ స్మార్తదర్శన గ్రంథాన్ని అందరూ సద్వినియోగపరుచుకోగలరు.

పుస్తక నిర్మాణ విషయంలో తమ అపూర్వమైన సలహాలను చెప్పిన దత్తపీఠ విద్యాధికారి బ్రహ్మ శ్రీ కుప్పా వేంకట కృష్ణమూర్తిగారి పైన, ఈ పుస్తక సంకలనంలో ఎంతగానో శ్రమించిన వేదనిధి శ్రీ హరివీరభద్ర ఘనపాఠి గారి పైన, వంశీ కృష్ణ ఘనపాఠిపైన, గణేష్ అవధాని పైన, చంద్రశేఖర అవధాని పైన, రాఘవ అవధాని పైన మరియు ఆశ్రమ వేద స్మార్త విద్యార్థుల పైన, సాంబమూర్తి పైన, టైపింగ్ - ముద్రణ విషయంలో నెలరోజులు అహోరాత్రులు శ్రమించిన శ్రీ కవితా శ్రీనివాస్ దంపతులపైన శ్రీ సద్గురుదేవుల కృపాదృష్టి సదావర్షించుగాక అనే ప్రార్థనలతో సద్గురు దేవులు శ్రీ శ్రీ శ్రీ గణపతి సచ్చిదానంద స్వామీజీ పాదపద్మాలకు సాష్టాంగ ప్రణామాలను అర్పిస్తూ . . .

జయగురుదత్త

శ్రీ దత్తవిజయానంద తీర్థ స్వామీజీ

(బాలస్వామి)

శ్రీగణపతి సచ్చిదానంద వేద పాఠశాల, మైసూరు

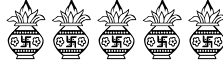
రజతోత్సవం (1985 – 2010)

స్మార్త దర్శనమ్ - ద్వితీయ భాగః

మన్త్రామృతమ్

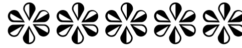
(యాజుష - ఆర్చిక - సామ - అథర్వణ మన్త్రాః)

శివనామని భావితేన్తరఙ్గే
మహతి జ్యోతిషి మానినీమయార్ధే।
దురితాన్యపయాన్తి దూరదూరే
ముహురాయాన్తి మఙ్గళాని।।

యాజుష విభాగః

(తస్య యజురేవ శిరః)

1. ప్రణవ సూక్తమ్

⇨ ఓం యశ్ఛన్దసా మృషభో విశ్వరూపః। ఛన్దోభ్యోఽ ధ్యమృతాథ్సంబభూవ। స మేన్ద్రో మేధయా స్పృణోతు। అమృతస్య దేవ ధారణో భూయాసమ్।

⇨ శరీరం మే విచర్షణమ్। జిహ్వా మే మధుమత్తమా। కర్ణాభ్యాం భూరి విశ్రువమ్। బ్రహ్మణః కోశోఽసి మేధయా పిహితః। శ్రుతం మే గోపాయ।।

2. శ్రద్ధా సూక్తమ్

⇨ ఓం శ్రద్ధయాఽగ్ని స్సమిధ్యతే। శ్రద్ధయా విన్దతే హవిః। శ్రద్ధాం భగస్య మూర్ధని। వచసా వేదయామసి।

⇨ ప్రియశ్శ్రద్ధే దదతః। ప్రియశ్శ్రద్ధే దిదాసతః। ప్రియం భోజేషు యజ్వసు।
ఇదం మ ఉదిత ఙ్కృధి।

⇨ యథా దేవా అసురేషు। శ్రద్ధా ముగ్రేషు చక్రిరే। ఏవం భోజేషు యజ్వసు।
అస్మాక ముదిత ఙ్కృధి।

⇨ శ్రద్ధా న్దేవా యజమానాః। వాయుగోపా ఉపాసతే। శ్రద్ధాం హృదయ్యయా
ఽఽకూత్యా। శ్రద్ధయా హూయతే హవిః।

⇨ శ్రద్ధాం ప్రాతర్హవామహే। శ్రద్ధాం మధ్యన్దినం పరి। శ్రద్ధాం సూర్యస్య
నిమ్రుచి। శ్రద్ధే శ్రద్ధాపయేహ మా।

⇨ శ్రద్ధా దేవా నధివస్తే। శ్రద్ధా విశ్వమిద ఞ్జగత్। శ్రద్ధా ఙ్కామస్య మాతరమ్।
హవిషా వర్ధయామసి॥

3. మేధా సూక్తమ్

⇨ ఓం మేధా దేవీ జుషమాణా న ఆఽగా ద్విశ్వాచీ భద్రా సుమనస్యమానా।
త్వయా జుష్టా నుదమానా దురుక్తా న్బృహ ద్వదేమ విదథే సువీరాః।

⇨ త్వయా జుష్ట ఋషి ర్భవతి దేవి త్వయా బ్రహ్మ గతశ్రీ రుత త్వయా।
త్వయా జుష్ట శ్చిత్రం విన్దతే వసు సా నో జుషస్వ ద్రవిణోన మేధే।

⇨ మేధాం మ ఇన్ద్రో దదాతు మేధాం దేవీ సరస్వతీ। మేధాం మే అశ్వినా వుభా వాధత్తాం పుష్కరస్రజా।

⇨ అప్సరాసు చ యా మేధా గన్ధర్వేషు చ యన్మనః। దైవీం మేధా సరస్వతీ సామాం మేధా సురభి ర్జుషతాꣳ స్వాహా।

⇨ ఆమాం మేధా సురభి ర్విశ్వరూపా హిరణ్యవర్ణా జగతీ జగమ్యా। ఊర్జస్వతీ పయసా పిన్వమానా సా మాం మేధా సుప్రతీకా జుషన్తామ్।

⇨ మయి మేధాం మయి ప్రజాం మయ్యగ్ని స్తేజో దధాతు మయి మేధాం మయి ప్రజాం మయీన్ద్ర ఇన్ద్రియ న్దధాతు మయి మేధాం మయి ప్రజాం మయి సూర్యో భ్రాజో దధాతు।।

4. పురుషసూక్తమ్

⇨ తచ్ఛం॑యో రావృణీమహే। గాతుం॑ యజ్ఞాయ। గాతుం॑ యజ్ఞపతయే। దైవీ స్వస్తి రస్తు నః। స్వస్తి ర్మానుషేభ్యః। ఊర్ధ్వ ఞ్జిగాతు భేషజమ్। శన్నో అస్తు ద్విపదే।। శఞ్చతుష్పదే। ఓం శాన్తి శ్శాన్తి శ్శాన్తిః।।

⇨ సహస్రశీర్షా పురుషః। సహస్రాక్ష స్సహస్రపాత్। స భూమిం॑ విశ్వతో వృత్వా। అత్యతిష్ఠ ద్దశాఙ్గులమ్।।

⇨ పురుష ఏవేదగ్ం సర్వమ్। యద్భూతం యచ్చ భవ్యమ్। ఉతామృతత్వ స్యేశానః। యదన్నే నాతిరోహతి॥

⇨ ఏతావా నస్య మహిమా। అతో జ్యాయాగ్‌ంశ్చ పూరుషః। పాదోఽస్య విశ్వా భూతాని। త్రిపా దస్యామృత న్దివి॥

⇨ త్రిపాదూర్ధ్వ ఉదై త్పురుషః। పాదోఽస్యేహాఽభవాత్పునః। తతో విష్వఙ్వ్యక్రామత్। సాశనానశనే అభి॥

⇨ తస్మా ద్విరాడజాయత। విరాజో అధి పూరుషః। స జాతో అత్యరిచ్యత। పశ్చా ద్భూమి మథో పురః॥ 2॥

⇨ యత్పురుషేణ హవిషా। దేవా యజ్ఞ మతన్వత। వసన్తో అస్యాసీ దాజ్యమ్। గ్రీష్మ ఇధ్మ శ్శరద్ధవిః।

⇨ సప్తాస్యాస న్పరిధయః। త్రిస్సప్త సమిధః కృతాః। దేవా యద్యజ్ఞ న్తన్వానాః। అబధ్న న్పురుషం పశుమ్।

⇨ తం యజ్ఞం బర్హిషి ప్రౌక్షన్। పురుష ఞ్జాత మగ్రతః॥ 3॥ తేన దేవా అయజన్త। సాధ్యా ఋషయశ్చ యే।

⇨ తస్మాద్యజ్ఞా త్సర్వహుతః। సంభృతం పృషదాజ్యమ్। పశూగ్‌ స్తాగ్‌ శ్చక్రే వాయవ్యాన్। ఆరణ్యా న్గ్రామ్యాశ్చ యే।

⇨ తస్మా ద్యజ్ఞా థ్సర్వహుతః। ఋచ స్సామాని జజ్ఞిరే। ఛన్దాꣳసి జజ్ఞిరే తస్మాత్। యజు స్తస్మా దజాయత॥ 4॥

⇨ తస్మాదశ్వా అజాయన్త। యే కే చోభయాదతః। గావో హ జజ్ఞిరే తస్మాత్। తస్మా జ్జాతా అజావయః।

⇨ యత్పురుషం వ్యదధుః। కతిధా వ్యకల్పయన్న్। ముఖ ఙ్కిమస్య కౌ బాహూ। కావూరూ పాదా వుచ్యేతే।

⇨ బ్రాహ్మణోఽస్య ముఖ మాసీత్। బాహూ రాజన్యః కృతః ॥ 5॥ ఊరూ తదస్య యద్వైశ్యః। పద్భ్యాꣳ శూద్రో అజాయత।

⇨ చన్ద్రమా మనసో జాతః। చక్షో స్సూర్యో అజాయత। ముఖా దిన్ద్ర శ్చాగ్నిశ్చ। ప్రాణా ద్వాయు రజాయత।

⇨ నాభ్యా ఆసీ దన్తరిక్షమ్। శీర్ష్ణో ద్యౌ స్సమవర్తత। పద్భ్యాం భూమి ర్దిశ శ్శ్రోత్రాత్। తథా లోకాꣳ అకల్పయన్న్॥ 6॥

⇨ వేదాహ మేతం పురుషం మహాన్తమ్। ఆదిత్యవర్ణ న్తమసస్తు పారే। సర్వాణి రూపాణి విచిత్య ధీరః। నామాని కృత్వాఽభివదన్ యదాస్తే॥

⇨ ధాతా పురస్తా ద్యముదాజహార। శక్రః ప్రవిద్వాన్ ప్రదిశ శ్చతస్రః। తమేవం విద్వా నమృత ఇహ భవతి। నాన్యః పన్థా అయనాయ విద్యతే।

⇨ యజ్ఞేన యజ్ఞ మయజన్త దేవాః। తాని ధర్మాణి ప్రథమాన్యాసన్। తే హ నాకం మహిమాన స్సచన్తే। యత్ర పూర్వే సాధ్యా స్సన్తి దేవాః।। 7।।

⇨ అద్భ్య స్సంభూతః పృథివ్యై రసాచ్చ। విశ్వకర్మణ స్సమవర్తతాధి। తస్య త్వష్టా విదధ ద్రూపమేతి। తత్పురుషస్య విశ్వ మాజాన మగ్రే।।

⇨ వేదాహ మేతం పురుషం మహాన్తమ్। ఆదిత్య వర్ణ న్తమసః పరస్తాత్। తమేవం విద్వా నమృత ఇహ భవతి। నాన్యః పన్థా విద్యతేఽయనాయ।।

⇨ ప్రజాపతి శ్చరతి గర్భే అన్తః। అజాయమానో బహుధా విజాయతే।। 8।। తస్య ధీరాః పరిజానన్తి యోనిమ్। మరీచీనాం పద మిచ్ఛన్తి వేధసః।।

⇨ యో దేవేభ్య ఆతపతి। యో దేవానాం పురోహితః। పూర్వో యో దేవేభ్యో జాతః। నమో రుచాయ బ్రాహ్మయే।।

⇨ రుచం బ్రాహ్మ ఞ్జనయన్తః। దేవా అగ్రే తదబ్రువన్। యస్త్వైవం బ్రాహ్మణో విద్యాత్। తస్య దేవా అసన్ వశే।।

⇨ హ్రీశ్చతే లక్ష్మీశ్చ పత్న్యౌ। అహోరాత్రే పార్శ్వే। నక్షత్రాణి రూపమ్। అశ్వినౌ వ్యాత్తమ్। ఇష్టం మనిషాణ। అముం మనిషాణ। సర్వం మనిషాణ।।

⇨ తచ్ఛం॒యో రావృణీమహే। గాతుం॒ యజ్ఞాయ। గాతుం॒ యజ్ఞపతయే। దైవీ స్వస్తి రస్తు నః। స్వస్తి ర్మానుషేభ్యః। ఊర్ధ్వ జ్జిగాతు భేషజమ్। శన్నో అస్తు ద్విపదే॥ శఞ్చతుష్పదే। ఓం శాన్తి శ్శాన్తి శ్శాన్తిః॥

5. నారాయణ సూక్తమ్

⇨ సహస్రశీర్ష న్దేవం॒ విశ్వాక్షం॒ విశ్వశమ్భువమ్। విశ్వ న్నారాయణ న్దేవ మక్షరం పరమం పదమ్॥

⇨ విశ్వతః॒ పరమా న్నిత్యం॒ విశ్వ న్నారాయణగ్ం హరిమ్। విశ్వమేవేదం పురుష స్తద్విశ్వ ముపజీవతి॥

⇨ పతిం॒ విశ్వస్యాత్మేశ్వరగ్ం శాశ్వతగ్ం శివ మచ్యుతమ్। నారాయణం మహాజ్ఞేయం విశ్వాత్మానం పరాయణమ్॥

⇨ నారాయణపరో జ్యోతి రాత్మా నారాయణః॒ పరః। నారాయణపరం బ్రహ్మ తత్త్వ న్నారాయణః॒ పరః। నారాయణపరో ధ్యాతా ధ్యాన న్నారాయణః॒ పరః॥

⇨ యచ్చ కిఞ్చి జ్జగథ్సర్వ న్దృశ్యతే శ్రూయతేఽపి వా। అన్త ర్బహిశ్చ తథ్సర్వం॒ వ్యాప్య నారాయణ స్స్థితః॥

⇨ అనన్త మవ్యయ ఙ్కవిగ్ం సముద్రేఽన్తం॒ విశ్వశమ్భువమ్। పద్మకోశప్రతీకాశగ్ం హృదయఞ్చాప్యధోముఖమ్॥

⇨ అధోనిష్ట్యా వితస్త్యాన్తే నాభ్యా ముపరి తిష్ఠతి। జ్వాలమాలాకులం భాతీ విశ్వస్యాయతనం మహత్॥

⇨ సన్తతꣳ శిలాభి స్తులంబత్యా కోశసన్నిభమ్। తస్యాన్తే సుషిరꣳ సూక్ష్మ న్తస్మిన్థ్సర్వం ప్రతిష్ఠితమ్॥

⇨ తస్య మధ్యే మహా నగ్ని ర్విశ్వార్చి ర్విశ్వతోముఖః। సోఽగ్రభు గ్విభజ న్తిష్ఠ న్నాహార మజరః కవిః॥ తిర్యగూర్ధ్వ మధశ్శాయీ రశ్మయ స్తస్య సన్తతా।

⇨ సన్తాపయతి స్వ న్దేహ మాపాదతల మస్తగః। తస్య మధ్యే వహ్నిశిఖా అణీయోర్ధ్వా వ్యవస్థితః।

⇨ నీలతోయద మధ్యస్థా ద్విద్యుల్లేఖేవ భాస్వరా। నీవారశూకవ త్తన్వీ పీతా భాస్వ త్యణూపమా॥

⇨ తస్యా శ్శిఖాయా మధ్యే పరమాత్మా వ్యవస్థితః। స బ్రహ్మ స శివ స్స హరి స్సేన్ద్ర స్సోఽక్షరః పరమ స్స్వరాట్॥

⇨ ఋతꣳ సత్యం పరం బ్రహ్మ పురుషం కృష్ణపిఙ్గలమ్। ఊర్ధ్వరేతꣳ విరూపాక్షꣳ విశ్వరూపాయ వై నమో నమః॥

⇨ నారాయణాయ విద్మహే వాసుదేవాయ ధీమహి। తన్నో విష్ణుః ప్రచోదయాత్। ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ।

6. నీలా సూక్తమ్

⇨ స్తోమస్త్రయస్త్రిꣳశే భువనస్య పత్ని వివస్వద్వాతే అభి నో గృణాహి। ఘృతవతీ సవిత రాధిపత్యైః పయస్వతీ రన్తి రాశా నో అస్తు।

⇨ ధ్రువా దిశాం విష్ణుపత్న్యఘోరాస్యేశానా సహసో యా మనోతా। బృహస్పతి ర్మాతరిశ్వోత వాయు స్సన్ధువానా వాతా అభి నో గృణన్తు।

⇨ విష్టమ్భో దివో ధరుణః పృథివ్యా అస్యేశానా జగతో విష్ణుపత్నీ। విశ్వవ్యచా ఇషయన్తీ సుభూతి శ్శివా నో అస్త్వదితి రుపస్థే॥

(అనయోర్వాక్యయో రుచ్చారణాదేవ, మన్త్రౌ సంపూర్ణార్థకౌ భవతః।)

7. భూసూక్తమ్

⇨ భూమి ర్భూమ్నా ద్యౌ ర్వరిణాఽన్తరిక్షం మహిత్వా। ఉపస్థే తే దేవ్యదితేఽగ్ని మన్నాద మన్నాద్యాయాదధే॥

⇨ ఆఽయం గౌః పృశ్ని రక్రమీ దసన న్మాతరం పునః। పితరఞ్చ ప్రయ2న్థ్సువః॥

⇨ త్రిꣳశద్ధామ వి రాజతి వాక్పతఙ్గాయ శిశ్రియే। ప్రత్యస్య వహ ద్యుభిః॥

⇨ అస్య ప్రాణా దపానత్యన్త శ్చరతి రోచనా। వ్యఖ్య న్మహిష స్సువః॥

⇨ యత్త్వా క్రుద్ధః పరోవప మన్యునా యదవర్త్యా। సుకల్ప మగ్నే తత్తవ పునస్త్వోద్దీపయామసి॥

⇨ యత్తే మన్యుపరోప్తస్య పృథివీ మను దధ్వసే। ఆదిత్యా విశ్వే తద్దేవా వసవశ్చ సమాభరన్న్॥[1]

(అధస్తాల్లిఖిత పాఠస్య మూలం మృగ్యమ్।

⇨ విష్ణుపత్నీం మహీం దేవీం మాధవీం మాధవప్రియామ్। లక్ష్మీం ప్రియసఖీం దేవీం న్నమామ్యచ్యుత వల్లభామ్॥

⇨ ధనుర్ధరాయై విద్మహే సర్వసిద్ధ్యై చ ధీమహి। తన్నో ధరా ప్రచోదయాత్॥

⇨ [1] మేదినీ దేవీ వసున్ధరా స్యాద్వసుధా దేవీ వాసవీ। బ్రహ్మవర్చసః పితృణాం శ్రోత్రఞ్చక్షుర్మనః॥

⇨ దేవీ హిరణ్యగర్భిణీ దేవీ ప్రసూవరీ। సదనే సత్యాయనే సీద॥

⇨ సముద్రవతీ సావిత్రీ హనో దేవీ మహ్యఙ్గీ। మహీ ధరణీ మహో వ్యథిష్ఠా శృఙ్గే శృఙ్గే యజ్ఞే యజ్ఞే విభీషణీ॥

⇨ ఇన్ద్రపత్నీ వ్యాపినీ సురసరిదిహ। వాయుమతీ జలశయనీ శ్రియన్ధారాజా సత్యన్ధో పరిమేదినీ। శ్వో పరిధత్తఙ్గాయ॥

⇨ మహీస్దేవీం విష్ణుపత్నీ మజూర్యామ్। ప్రతీచీమేనాꣳ హవిషా యజామః। త్రేధా విష్ణు రురుగాయో విచక్రమే। మహీన్దివం పృథివీ మన్తరిక్షమ్। తచ్ఛ్రోణైతి శ్రవ ఇచ్ఛమానా। పుణ్యꣳ శ్లోకం యజమానాయ కృణ్వతీ॥ (శ్రోణా నక్షత్రమన్త్రః)

⇨ భూమి ర్ధేను ర్ధరణీ లోకధారిణీ। ఉద్ధృతాఽసి వరాహేణ కృష్ణేన శతబాహునా॥

8. ఆయుష్య సూక్తమ్

(అస్యాయుష్య సూక్తస్య స్వరాక్షరాదికం పరమ్పరా ప్రాప్తమేవ। మూలం సాక్షాన్న లభ్యతే।)

⇨ యో బ్రహ్మ బ్రహ్మణ ఉజ్జహార ప్రాణై శ్శిరꣳ కృత్తివాసాꣳ పినాకీ। ఈశానో దేవ స్స న ఆయు ర్దధాతు తస్మై జుహోమి హవిషా ఘృతేన॥

⇨ విభ్రాజమాన స్సరిరస్య మధ్యా ద్రోచమానో ఘర్మరుచిర్య ఆగాత్। స మృత్యుపాశా దపనుద్య ఘోరా నిహాక్తైయుషే ణో ఘృత మత్తు దేవః॥

⇨ బ్రహ్మజ్యోతి ర్బ్రహ్మపత్నీషు గర్భం యమాఽదధా త్పురురూప జ్జయన్తమ్। సువర్ణరమ్భ గ్రహమర్కమర్చ్య న్తమాయుషే వర్ధయామో ఘృతేన॥

⇨ శ్రియం లక్ష్మీ మౌపలా మమ్బికాఙ్గాం షష్ఠీఞ్చ యామిన్ద్రసేనేత్యుదాహుః। తాం విద్యాం బ్రహ్మయోనిꣳ సరూపా మిహాక్తైయుషే తర్పయామో ఘృతేన॥

⇨ దాక్షాయణ్య స్సర్వయోన్య స్సుయోన్య స్సహస్రశో విశ్వరూపా విరూపాః। ససూనవ స్సపతయ స్సయూథ్యా ఇహాక్తైయుషేణో ఘృతమిద ఞ్జుషతామ్॥

⇨ దివ్యా గణా బహురూపాః పురాణా ఆయుశ్ఛిదో నః ప్రమథ్నన్తు వీరాన్। తేభ్యో జుహోమి బహుధా ఘృతేన మా నః ప్రజాగ్ం రీరిషో మోత వీరాన్॥

⇨ ఏకః పరస్తాద్య ఇదం బభూవ యతో బభూవ భువనస్య గోపాః। యమప్యేతి భువనగ్ం సామ్పరాయే స నో హవిర్ఘృత మిహాయుషేఽత్తు దేవః॥

⇨ వసూ న్రుద్రానాదిత్యా న్మరుతోఽథ సాధ్యాన్ యజ్ఞా న్భృభూ న్గన్ధర్వాగ్ంశ్చ పితౄగ్ంశ్చ విశ్వాన్। భృగూ న్థ్సర్పాగ్ంశ్చాఙ్గిరసోఽథ సర్వా న్ఘృతగ్ం హుత్వా స్వాయుష్యా మహయామ శశ్వత్॥

⇨ విష్ణో త్వన్నో అన్తమ శ్శర్మ యచ్ఛ సహన్త్య। ప్ర తే ధారా మధుశ్చుత ఉథ్స న్దుహ్రతే అక్షితమ్॥

(అయం మన్త్రః యజుర్వేదస్య ఔపానువాక్య కాణ్డే వర్తతే)

9. శతరుద్రీయమ్ (నమకమ్)

⇨ నమస్తే రుద్ర మన్యవ ఉతో త ఇషవే నమః। నమస్తే అస్తు ధన్వనే బాహుభ్యా ముత తే నమః॥

⇨ యా త ఇషు శ్శివతమా శివం బభూవ తే ధనుః। శివా శరవ్యా యా తవ తయా నో రుద్ర మృడయ॥

⇨ యా తే రుద్ర శివా తనూ రఘోరాఽపాపకాశినీ। తయా న స్తనువా శన్తమయా గిరిశన్తాభి చాకశీహి॥

⇨ యామిషు ఙ్గిరిశన్త హస్తే (1) బిభర్ష్యస్తవే। శివా ఙ్గిరిత్ర తాఙ్కురు మా హిꣳసీః పురుష ఞ్జగత్।

⇨ శివేన వచసా త్వా గిరిశాచ్ఛా వదామసి। యథా న స్సర్వ మిజ్జగ దయక్ష్మꣳ సుమనా అసత్॥

⇨ అధ్యవోచ దధివక్తా ప్రథమో దైవ్యో భిషక్। అహీꣳశ్చ సర్వాఞ్ జమ్భయన్త్సర్వాశ్చ యాతుధాన్యః॥

⇨ అసౌ యస్తామ్రో అరుణ ఉత బభ్రు స్సుమఙ్గలః। యే చేమాꣳ రుద్రా అభితో దిక్షు (2) శ్రితా స్సహస్రశో వైషాꣳ హేడ ఈమహే॥

⇨ అసౌ యోఽవసర్పతి నీలగ్రీవో విలోహితః। ఉతైన ఙ్గోపా అదృశ న్నదృశ న్నుదహార్యః। ఉతైనం విశ్వా భూతాని స దృష్టో మృడయాతి నః॥

⇨ నమో అస్తు నీలగ్రీవాయ సహస్రాక్షాయ మీఢుషే॥ అథో యే అస్య సత్వానోఽహ న్తేభ్యోఽకరన్నమః॥

⇨ ప్రముఞ్చ ధన్వనస్త్వ ముభయో రార్త్నియోర్జ్యామ్। యాశ్చ తే హస్త ఇషవః (3) పరా తా భగవో వప॥

⇨ అవతత్య ధనుస్త్వగ్ం సహస్రాక్ష శతేషుధే। నిశీర్య శల్యానా ముఖా శివో నస్సుమనా భవ॥

⇨ విజ్యం ధనుః కపర్దినో విశల్యో బాణవాగ్ం ఉత। అనేశ న్నస్యేషవ ఆభు రస్య నిషఙ్గథిః॥

⇨ యా తే హేతి ర్మీఢుష్టమ హస్తే బభూవ తే ధనుః। తయాఽస్మాన్ విశ్వత స్త్వమయక్ష్మయా పరిబ్భుజ॥

⇨ నమస్తే అస్త్వాయుధాయానాతతాయ ధృష్ణవే॥ ఉభాభ్యా ముత తే నమో బాహుభ్యా న్తవ ధన్వనే॥

⇨ పరి తే ధన్వనో హేతి రస్మాన్వృణక్తు విశ్వతః। అథో య ఇషుధి స్తవారే అస్మ న్నిధేహి తమ్॥ (4)

(శమ్భవే నమః। నమస్తే అస్తు భగవన్ విశ్వేశ్వరాయ మహాదేవాయ త్ర్యమ్బకాయ త్రిపురాన్తకాయ త్రికాగ్నికాలాయ కాలాగ్నిరుద్రాయ నీలకణ్ఠాయ మృత్యుఞ్జయాయ సర్వేశ్వరాయ సదాశివాయ శ్రీమన్మహాదేవాయ నమః॥)

⇨ నమో హిరణ్యబాహవే సేనాన్యే దిశాఞ్చ పతయే నమో

⇨ నమో వృక్షేభ్యో హరికేశేభ్యః పశూనాం పతయే నమో

⇨ నమ స్సస్పిఞ్జరాయ త్విషీమతే పథీనాం పతయే నమో

⇨ నమో బభ్లుశాయ వివ్యాధినేఽన్నానాం పతయే నమో

⇨ నమో హరికేశాయోపవీతినే పుష్టానాం పతయే నమో

⇨ నమో భవస్య హేత్యై జగతాం పతయే నమో

⇨ నమో రుద్రాయాతతావినే క్షేత్రాణాం పతయే నమో

⇨ నమ స్సూతాయా హన్త్యాయ వనానాం పతయే నమో

⇨ నమో (5) రోహితాయ స్థపతయే వృక్షాణాం పతయే నమో

⇨ నమో మన్త్రిణే వాణిజాయ కక్షాణాం పతయే నమో

⇨ నమో భువన్తయే వారివస్కృతాయౌషధీనాం పతయే నమో

⇨ నమ ఉచ్చైర్ఘోషాయాక్రన్దయతే పత్తీనాం పతయే నమో

⇨ నమః కృత్స్నవీతాయ ధావతే సత్వనాం పతయే నమః|| (6)

⇨ నమ స్సహమానాయ నివ్యాధిన ఆవ్యాధినీనాం పతయే నమో

⇨ నమః కకుభాయ నిషఙ్గిణే స్తేనానాం పతయే నమో

⇨ నమో నిషఙ్గిణ ఇషుధిమతే తస్కరాణాం పతయే నమో

⇨ నమో వఞ్చతే పరివఞ్చతే స్తాయూనాం పతయే నమో

⇨ నమో నిచేరవే పరిచరాయారణ్యానాం పతయే నమో

⇨ నమ స్సృకావిభ్యో జిఘాꣳసద్భ్యో ముష్ణతాం పతయే నమో

⇨ నమోఽసిమద్భ్యో నక్తఞ్చరద్భ్యః ప్రకృన్తానాం పతయే నమో

⇨ నమ ఉష్ణీషిణే గిరిచరాయ కులుఞ్చానాం పతయే నమో

⇨ నమ (7) ఇషుమద్భ్యో ధన్వావిభ్యశ్చ వో నమో

⇨ నమ ఆతన్వానేభ్యః ప్రతిదధానేభ్యశ్చ వో నమో

⇨ నమ ఆయచ్ఛద్భ్యో విసృజద్భ్యశ్చ వో నమో

⇨ నమోఽస్యద్భ్యో విధ్యద్భ్యశ్చ వో నమో

⇨ నమ ఆసీనేభ్య శ్శయానేభ్యశ్చ వో నమో

⇨ నమ స్స్వపద్భ్యో జాగ్రద్భ్యశ్చ వో నమో

⇨ నమ స్తిష్ఠద్భ్యో ధావద్భ్యశ్చ వో నమో

⇨ నమ స్సభాభ్య స్సభాపతిభ్యశ్చ వో నమో

⇨ నమో అశ్వేభ్యోఽశ్వపతిభ్యశ్చ వో నమః|| (౮)

⇨ నమ ఆవ్యాధినీభ్యో వివిధ్యన్తీభ్య శ్చ వో నమో

⇨ నమ ఉగణాభ్య స్తృꣳహతీభ్యశ్చ వో నమో

⇨ నమో గృత్సేభ్యో గృత్సపతిభ్యశ్చ వో నమో

⇨ నమో వ్రాతేభ్యో వ్రాతపతిభ్యశ్చ వో నమో

⇨ నమో గణేభ్యో గణపతిభ్యశ్చ వో నమో

⇨ నమో విరూపేభ్యో విశ్వరూపేభ్యశ్చ వో నమో

⇨ నమో మహద్భ్యః - క్షుల్లకేభ్యశ్చ వో నమో

⇨ నమో రథిభ్యోఽరథేభ్యశ్చ వో నమో

⇨ నమో రథేభ్యో (౯) రథపతిభ్యశ్చ వో నమో

⇨ నమ స్సేనాభ్య స్సేనానిభ్యశ్చ వో నమో

⇨ నమః - క్షత్తృభ్య స్సఙ్గ్రహీతృభ్యశ్చ వో నమో

⇨ నమ స్తక్షభ్యో రథకారేభ్యశ్చ వో నమో

⇨ నమః కులాలేభ్యః కర్మారేభ్య శ్చ వో నమో

⇨ నమః పుఞ్జిష్టేభ్యో నిషాదేభ్యశ్చ వో నమో

⇨ నమ ఇషుకృద్భ్య ధన్వకృద్భ్యశ్చ వో నమో

⇨ నమో మృగయుభ్య శ్శ్వనిభ్యశ్చ వో నమో

⇨ నమ శ్శ్వభ్య శ్శ్వపతిభ్యశ్చ వో నమః।। (10)

⇨ నమో భవాయ చ రుద్రాయ చ

⇨ నమ శ్శర్వాయ చ పశుపతయే చ

⇨ నమో నీలగ్రీవాయ చ శితికణ్ఠాయ చ

⇨ నమః కపర్దినే చ వ్యుప్తకేశాయ చ

⇨ నమ స్సహస్రాక్షాయ చ శతధన్వనే చ

⇨ నమో గిరిశాయ చ శిపివిష్టాయ చ

⇨ నమో మీఢుష్టమాయ చేషుమతే చ

⇨ నమో హ్రస్వాయ చ వామనాయ చ

⇨ నమో బృహతే చ వర్షీయసే చ

⇨ నమో వృద్ధాయ చ సంవృధ్వనే చ (11)

⇨ నమో అగ్రియాయ చ ప్రథమాయ చ

⇨ నమ ఆశవే చాజిరాయ చ

⇨ నమ శ్శీఘ్రియాయ చ శీభ్యాయ చ

⇨ నమ ఊర్మ్యాయ చావస్వన్యాయ చ

⇨ నమ స్స్రోతస్యాయ చ ద్వీప్యాయ చ|| (12)

⇨ నమో జ్యేష్ఠాయ చ కనిష్ఠాయ చ

⇨ నమః పూర్వజాయ చాపరజాయ చ

⇨ నమో మధ్యమాయ చాపగల్భాయ చ

⇨ నమో జఘన్యాయ చ బుధ్నియాయ చ

⇨ నమ స్సోభ్యాయ చ ప్రతిసర్యాయ చ

⇨ నమో యామ్యాయ చ క్షేమ్యాయ చ

⇨ నమ ఉర్వర్యాయ చ ఖల్యాయ చ

⇨ నమ శ్లోక్యాయ చావసాన్యాయ చ

⇨ నమో వన్యాయ చ కక్ష్యాయ చ

⇨ నమ శ్శ్రవాయ చ ప్రతిశ్రవాయ చ (13)

⇨ నమ ఆశుషేణాయ చాశురథాయ చ

⇨ నమ శ్శూరాయ చావభిన్దతే చ

⇨ నమో వర్మిణే చ వరూథినే చ

⇨ నమో బిల్మినే చ కవచినే చ

⇨ నమ శ్శ్రుతాయ చ శ్రుతసేనాయ చ|| (14)

⇨ నమో దున్దుభ్యాయ చాకైహనన్యాయ చ

⇨ నమో ధృష్ణవే చ ప్రమృశాయ చ

⇨ నమో దూతాయ చ ప్రహితాయ చ

⇨ నమో నిషఙ్గిణే చేషుధిమతే చ

⇨ నమ స్తీక్ష్ణేషవే చాక్షయుధినే చ

⇨ నమ స్స్వాయుధాయ చ సుధన్వనే చ

⇨ నమ స్స్రుత్యాయ చ పథ్యాయ చ

⇨ నమః కాట్యాయ చ నీప్యాయ చ

⇨ నమ స్సూద్యాయ చ సరస్యాయ చ

⇨ నమో నాద్యాయ చ వైశన్తాయ చ (15)

⇨ నమః కూప్యాయ చావట్యాయ చ

⇨ నమో వర్ష్యాయ చావర్ష్యాయ చ

⇨ నమో మేఘ్యాయ చ విద్యుత్యాయ చ

⇨ నమ ఈధ్రియాయ చాక్షతప్యాయ చ

⇨ నమో వాత్యాయ చ రేష్మియాయ చ

⇨ నమో వాస్తవ్యాయ చ వాస్తుపాయ చ|| (16)

⇨ నమ స్సోమాయ చ రుద్రాయ చ

⇨ నమ స్తామ్రాయ చారుణాయ చ

⇨ నమ శ్శఙ్గాయ చ పశుపతయే చ

⇨ నమ ఉగ్రాయ చ భీమాయ చ

⇨ నమో అగ్రేవధాయ చ దూరేవధాయ చ

⇨ నమో హన్త్రే చ హనీయసే చ

⇨ నమో వృక్షేభ్యో హరికేశేభ్యో

⇨ నమ స్తారాయ

⇨ నమ శ్శమ్భవే చ మయోభవే చ

⇨ నమ శ్శఙ్కరాయ చ మయస్కరాయ చ

⇨ నమ శ్శివాయ చ శివతరాయ చ (17)

⇨ నమ స్తీర్థ్యాయ చ కూల్యాయ చ

⇨ నమః పార్యాయ చావార్యాయ చ

⇨ నమః ప్రతరణాయ చోత్తరణాయ చ

⇨ నమ ఆతార్యాయ చాలాద్యాయ చ

⇨ నమ శ్శష్ప్యాయ చ ఫేన్యాయ చ

⇨ నమ స్సికత్యాయ చ ప్రవాహ్యాయ చ|| (18)

⇨ నమ ఇరిణ్యాయ చ ప్రపథ్యాయ చ

⇨ నమః కిꣳశిలాయ చ క్షయణాయ చ

- నమః కపర్దినే చ పులస్తయే చ
- నమో గోష్ఠ్యాయ చ గృహ్యాయ చ
- నమ స్తల్ప్యాయ చ గేహ్యాయ చ
- నమః కాట్యాయ చ గహ్వరేష్ఠాయ చ
- నమో హ్రదయ్యాయ చ నివేష్ప్యాయ చ
- నమః పాంసవ్యాయ చ రజస్యాయ చ
- నమ శ్శుష్క్యాయ చ హరిత్యాయ చ
- నమో లోప్యాయ చోలప్యాయ చ (19)
- నమ ఊర్వ్యాయ చ సూర్మ్యాయ చ
- నమః పర్ణ్యాయ చ పర్ణ శద్యాయ చ
- నమోఽపగురమాణాయ చాభిఘ్నతే చ
- నమ ఆఖ్ఖిదతే చ ప్రఖ్ఖిదతే చ
- నమో వః కిరికేభ్యో దేవానాగ్ం హృదయేభ్యో
- నమో విక్షీణకేభ్యో ❃[1]

---

[1] ❃ దేవానాగ్ం హృదయేభ్యః|

⇨ నమో విచిన్వత్కేభ్యో ❀

⇨ నమ ఆనిర్హతేభ్యో ❀

⇨ నమ ఆమీవత్కేభ్యః ❀|| (20)

⇨ ద్రాపే అన్ధసస్పతే దరిద్ర న్నీలలోహిత| ఏషాం పురుషాణా మేషాం పశూనాం మా భే ర్మాఽరో మో ఏషాం కిఞ్చనాఽఽమమత్||

⇨ యా తే రుద్ర శివా తనూ శ్శివా విశ్వాహభేషజీ| శివా రుద్రస్య భేషజీ తయా నో మృడ జీవసే||

⇨ ఇమాగ్౦ రుద్రాయ తవసే కపర్దినే క్షయద్వీరాయ ప్రభరామహే మతిమ్|యథా నశ్శమస ద్ద్విపదే చతుష్పదే విశ్వం పుష్ట గ్రామే అస్మి న్ననాతురమ్| (21)

⇨ మృడా నో రుద్రోత నో మయస్కృధి క్షయద్వీరాయ నమసా విధేమ తే| యచ్ఛఞ్చ యో శ్చ మను రాయజే పితా తదశ్యామ తవ రుద్ర ప్రణీతౌ||

⇨ మా నో మహాన్త ముత మా నో అర్భకం మా న ఉక్షన్త ముత మా న ఉక్షితమ్| మా నో వధీః పితరం మోత మాతరం ప్రియా మా న స్తనువో రుద్ర రీరిషః|| (22)

⇨ మా న స్తోకే తనయే మా న ఆయుషి మా నో గోషు మా నో అశ్వేషు రీరిషః|
వీరా న్మా నో రుద్ర భామితో వధీర్హవిష్మన్తో నమసా విధేమ తే||

⇨ ఆరాత్తే గోఘ్న ఉత పూరుషఘ్నే క్షయద్వీరాయ సుమ్న మస్మే తే అస్తు|
రక్షా చ నో అధి చ దేవ బ్రూహ్యధా చ న శ్శర్మ యచ్ఛ ద్విబర్హాః||

⇨ స్తుహి (23) శ్రుత ఙ్గర్తసదం యువానం మృగన్న భీమ ముపహత్ను
ముగ్రమ్| మృడా జరిత్రే రుద్ర స్తవానో అన్యం తే అస్మ న్ని వపన్తు సేనాః||

⇨ పరి ణో రుద్రస్య హేతి ర్వృణక్తు పరి త్వేషస్య దుర్మతి రఘాయోః| అవ స్థిరా
మఘువద్భ్య స్తనుష్వ మీఢ్వ స్తోకాయ తనయాయ మృడయ||

⇨ మీఢుష్టమ శివతమ శివో న స్సుమనా భవ| పరమే వృక్ష ఆయుధ
న్నిధాయ కృత్తిం వసాన ఆచర పినాకం (24) బిభ్ర దాగహి||

⇨ వికిరిద విలోహిత నమస్తే అస్తు భగవః| యాస్తే సహస్రఞ్ హేతయోఽన్య
మస్మన్ని వపన్తు తాః||

⇨ సహస్రాణి సహస్రధా బాహువో స్తవ హేతయః| తాసా మీశానో భగవః
పరాచీనా ముఖా కృధి|| (25)

⇨ సహస్రాణి సహస్రశో యే రుద్రా అధి భూమ్యామ్| తేషాఞ్ సహస్రయోజనేఽవ
ధన్వాని తన్మసి||

⇨ అస్మిన్ మహత్యర్ణవేన్తరిక్షే భవా అధి।[1]❀

⇨ నీలగ్రీవా శ్శితికణ్ఠా శ్శర్వా అధః - క్షమాచరాః। ❀

⇨ నీలగ్రీవా శ్శితికణ్ఠా దివగ్ం రుద్రా ఉపశ్రితాః। ❀

⇨ యే వృక్షేషు సస్పిఞ్జరా నీలగ్రీవా విలోహితాః।❀

⇨ యే భూతానా మధిపతయో విశిఖాసః కపర్దినః। ❀

⇨ యే అన్నేషు వివిధ్యన్తి పాత్రేషు పిబతో జనాన్। ❀

⇨ యే పథాం పథిరక్షయ ఐలబృదా యవ్యుధః। ❀

⇨ యే తీర్థాని (26) ప్రచరన్తి సృకావన్తో నిషఙ్గిణః। ❀

⇨ య ఏతావన్తశ్చ భూయాగ్ంసశ్చ దిశో రుద్రా వితస్థిరే। తేషాగ్ం సహస్రయోజనేఽవ ధన్వాని తన్మసి॥

⇨ నమో రుద్రేభ్యో యే పృథివ్యాం[2] ❀ యేఽన్తరిక్షే ❀ యే దివి ❀ యేషా మన్నం ❀ వాతో ❀ వర్షా ❀ మిషవ స్తేభ్యో దశ ప్రాచీ ర్దశ దక్షిణా దశ ప్రతీచీ ర్దశోదీచీ

⇨ [1] ❀తేషాగ్ం సహస్రయోజనేఽవ ధన్వాని తన్మసి॥

[2] మన్త్ర త్రయమ్

ర్దశోర్ధ్వా స్తేభ్యో నమ స్తే నో మృడయన్తు తే యన్ద్విష్మో యశ్చ నో ద్వేష్టి తం వో జమ్భే దధామి|| (27)

⇨ త్ర్యంబకం యజామహే సుగన్ధిం పుష్టి వర్ధనమ్| ఉర్వారుక మివ బన్ధనా న్మృత్యో ర్ముక్షీయ మాఽమృతాత్||

⇨ యో రుద్రో అగ్నౌ యో అప్సు య ఓషధీషు యో రుద్రో విశ్వా భువనాఽఽవివేశ తస్మై రుద్రాయ నమో అస్తు|| (య.సం. 5-5-6-3)

⇨ 1. నమో రుద్రేభ్యో యే పృథివ్యాం యేషా మన్న మిషవ స్తేభ్యో దశ ప్రాచీ ర్దశ దక్షిణా దశ ప్రతీచీ ర్దశోదీచీ ర్దశోర్ధ్వా స్తేభ్యో నమ స్తే నో మృడయన్తు తే యన్ద్విష్మో యశ్చ నో ద్వేష్టి తం వో జమ్భే దధామి||

⇨ నమో రుద్రేభ్యో యేఽన్తరిక్షే యేషాం వాత ఇషవ స్తేభ్యో దశ ప్రాచీ ర్దశ దక్షిణా దశ ప్రతీచీ ర్దశోదీచీ ర్దశోర్ధ్వా స్తేభ్యో నమ స్తే నో మృడయన్తు తే యన్ద్విష్మో యశ్చ నో ద్వేష్టి తం వో జమ్భే దధామి||

⇨ నమో రుద్రేభ్యో యే దివి యేషాం వర్ష మిషవ స్తేభ్యో దశ ప్రాచీ ర్దశ దక్షిణా దశ ప్రతీచీ ర్దశోదీచీ ర్దశోర్ధ్వా స్తేభ్యో నమ స్తే నో మృడయన్తు తే యన్ద్విష్మో యశ్చ నో ద్వేష్టి తం వో జమ్భే దధామి||

⇨ తముష్టుహి యస్స్విషుస్సు ధన్వా యో విశ్వస్య క్షయతి భేషజస్య। యక్ష్వామహే సౌమనసాయ రుద్రన్నమోభి ర్దేవ మసుర న్దువస్య। (ఋ.సం. 4-2-19-1)

⇨ అయమ్మే హస్తో భగవా నయమ్మే భగవత్తరః। అయమ్మే విశ్వభేషజోఽయం శివాభిమర్శనః। (ఋ.సం. 8-1-25-6)

⇨ యే తే సహస్ర మయుతం పాశా మృత్యో మర్త్యాయ హన్తవే। తాన్ యజ్ఞస్య మాయయా సర్వా నవ యజామహే।

⇨ మృత్యవే స్వాహా మృత్యవే స్వాహా॥

⇨ ప్రాణానాఙ్గ్రన్థిరసి రుద్రో మా విశాన్తకః। తేనాన్నేనాఽఽప్యాయస్వ।

⇨ నమో రుద్రాయ విష్ణవే మృత్యుర్మే పాహి।

⇨ సదాశివోమ్॥

రుద్రాధ్యాయ స్సమాప్తః

10. వసోర్ధారా మన్త్రాః (చమక ప్రశ్నః)

⇨ అగ్నావిష్ణూ సజోషసేమా వర్ధన్తు వా గ్గిరః। ద్యుమ్నై ర్వాజేభి రా గతమ్॥

⇨ వాజశ్చ మే ప్రసవశ్చ మే ప్రయతిశ్చ మే ప్రసితిశ్చ మే ధీతిశ్చ మే క్రతుశ్చ మే స్వరశ్చ మే శ్లోకశ్చ మే శ్రావశ్చ మే శ్రుతిశ్చ మే జ్యోతిశ్చ మే సువశ్చ మే ప్రాణశ్చ మేఽపాన (1) శ్చ మే వ్యానశ్చ మేఽసుశ్చ మే చిత్తఞ్చ మ ఆధీతఞ్చ మే వాక్చ మే మనశ్చ మే చక్షుశ్చ మే శ్రోత్రఞ్చ మే దక్షశ్చ మే బలఞ్చ మ ఓజశ్చ మే సహశ్చ మ ఆయుశ్చ మే జరా చ మ ఆత్మా చ మే తనూశ్చ మే శర్మ చ మే వర్మ చ మేఽఙ్గాని చ మేఽస్థాని చ మే పరూꣳషి చ మే శరీరాణి చ మే॥ (2)

⇨ జ్యైష్ఠ్యఞ్చ మ ఆధిపత్యఞ్చ మే మన్యుశ్చ మే భామశ్చ మేఽమశ్చ మేఽమ్భశ్చ మే జేమా చ మే మహిమా చ మే వరిమా చ మే ప్రథిమా చ మే వర్ష్మా చ మే ద్రాఘుయా చ మే వృద్ధఞ్చ మే వృద్ధిశ్చ మే సత్యఞ్చ మే శ్రద్ధా చ మే జగచ్చ (3) మే ధనఞ్చ మే వశశ్చ మే త్విషిశ్చ మే క్రీడా చ మే మోదశ్చ మే జాతఞ్చ మే జనిష్యమాణఞ్చ మే సూక్తఞ్చ మే సుకృతఞ్చ మే విత్తఞ్చ మే వేద్యఞ్చ మే భూతఞ్చ మే భవిష్యచ్చ మే సుగఞ్చ మే సుపథఞ్చ మ ఋద్ధఞ్చ మ ఋద్ధిశ్చ మే క్లృప్తఞ్చ మే క్లృప్తిశ్చ మే మతిశ్చ మే సుమతిశ్చ మే॥ (4)

⇨ శఞ్చ మే మయశ్చ మే ప్రియఞ్చ మేఽనుకామశ్చ మే కామశ్చ మే సౌమనసశ్చ మే భద్రఞ్చ మే శ్రేయశ్చ మే వస్యశ్చ మే యశశ్చ మే భగశ్చ మే ద్రవిణఞ్చ మే యన్తా చ మే ధర్తా చ మే క్షేమశ్చ మే ధృతిశ్చ మే విశ్వఞ్చ (5) మే మహశ్చ మే సంవిచ్చ మే జ్ఞాత్రఞ్చ మే సూశ్చ మే ప్రసూశ్చ మే సీరఞ్చ మే లయశ్చ మ ఋతఞ్చ మేఽమృతఞ్చ మేఽయక్ష్మఞ్చ మేఽనామయచ్చ మే జీవాతుశ్చ మే దీర్ఘాయుత్వఞ్చ మేఽనమిత్రఞ్చ మేఽభయఞ్చ మే సుగఞ్చ మే శయనఞ్చ మే సూషా చ మే సుదినఞ్చ మే|| (6)

⇨ ఊర్క్చ మే సూనృతా చ మే పయశ్చ మే రసశ్చ మే ఘృతఞ్చ మే మధు చ మే సగ్ధిశ్చ మే సపీతిశ్చ మే కృషిశ్చ మే వృష్టిశ్చ మే జైత్రఞ్చ మ ఔద్భిద్యఞ్చ మే రయిశ్చ మే రాయశ్చ మే పుష్టఞ్చ మే పుష్టిశ్చ మే విభు చ (7) మే ప్రభు చ మే బహు చ మే భూయశ్చ మే పూర్ణఞ్చ మే పూర్ణతరఞ్చ మేఽక్షితిశ్చ మే కూయవాశ్చ మేఽన్నఞ్చ మేఽక్షుచ్చ మే వ్రీహయశ్చ మే యవాశ్చ మే మాషాశ్చ మే తిలాశ్చ మే ముద్గాశ్చ మే ఖల్వాశ్చ మే గోధూమాశ్చ మే మసురాశ్చ మే ప్రియఙ్గవశ్చ మేఽణవశ్చమే శ్యామాకాశ్చ మే నీవారాశ్చ మే|| (8)

⇨ అశ్మా చ మే మృత్తికా చ మే గిరయశ్చ మే పర్వతాశ్చ మే సికతాశ్చ మే వనస్పతయశ్చ మే హిరణ్యఞ్చ మేఽయశ్చ మే సీసఞ్చ మే త్రపుశ్చ మే శ్యామఞ్చ మే లోహఞ్చ మేఽగ్నిశ్చ మ ఆపశ్చ మే వీరుధశ్చ మ ఓషధయశ్చ మే కృష్టపచ్యఞ్చ (9) మేఽకృష్టపచ్యఞ్చ మే గ్రామ్యాశ్చ మే పశవ ఆరణ్యాశ్చ యజ్ఞేన కల్పన్తాం విత్తఞ్చ మే విత్తిశ్చ మే భూతఞ్చ మే భూతిశ్చ మే వసు చ మే వసతిశ్చ మే కర్మ చ మే శక్తిశ్చ మేఽర్థశ్చ మ ఏమశ్చ మ ఇతిశ్చ మే గతిశ్చ మే॥ (10)

⇨ అగ్నిశ్చ మ ఇన్ద్రశ్చ మే సోమశ్చ మ ఇన్ద్రశ్చ మే సవితా చ మ ఇన్ద్రశ్చ మే సరస్వతీ చ మ ఇన్ద్రశ్చ మే పూషా చ మ ఇన్ద్రశ్చ మే బృహస్పతిశ్చ మ ఇన్ద్రశ్చ మే మిత్రశ్చ మ ఇన్ద్రశ్చ మే వరుణశ్చ మ ఇన్ద్రశ్చ మే త్వష్టా చ (11) మ ఇన్ద్రశ్చ మే ధాతా చ మ ఇన్ద్రశ్చ మే విష్ణుశ్చ మ ఇన్ద్రశ్చ మేఽశ్వినౌ చ మ ఇన్ద్రశ్చ మే మరుతశ్చ మ ఇన్ద్రశ్చ మే విశ్వే చ మే దేవా ఇన్ద్రశ్చ మే పృథివీ చ మ ఇన్ద్రశ్చ మేఽన్తరిక్షఞ్చ మ ఇన్ద్రశ్చ మే ద్యౌశ్చ మ ఇన్ద్రశ్చ మే దిశశ్చ మ ఇన్ద్రశ్చ మే మూర్ధా చ మ ఇన్ద్రశ్చ మే ప్రజాపతిశ్చ మ ఇన్ద్రశ్చ మే॥ (12)

⇨ అగ్ంశుశ్చ మే రశ్మిశ్చ మేఽదాభ్యశ్చ మేఽధిపతిశ్చ మ ఉపాగ్ంశుశ్చ మేఽన్తర్యామశ్చ మ ఐన్ద్రవాయవశ్చ మే మైత్రావరుణశ్చ మ ఆశ్వినశ్చమే ప్రతిప్రస్థానశ్చ మే శుక్రశ్చ మే మన్థీ చ మ ఆగ్రయణశ్చ మే వైశ్వదేవశ్చ మే ధ్రువశ్చ మే వైశ్వానరశ్చ మ ఋతుగ్రహాశ్చ (13) మేఽతిగ్రాహ్యాశ్చ మ ఐన్ద్రాగ్నశ్చ మే వైశ్వదేవశ్చ మే మరుత్వతీయాశ్చ మే మాహేన్ద్రశ్చ మ ఆదిత్యశ్చ మే సావిత్రశ్చ మే సారస్వతశ్చ మే పౌష్ణశ్చ మే పాత్నీవతశ్చ మే హారియోజనశ్చ మే|| (14)

⇨ ఇధ్మశ్చ మే బర్హిశ్చ మే వేదిశ్చ మే ధిష్ణియాశ్చ మే స్రుచశ్చ మే చమసాశ్చ మే గ్రావాణశ్చ మే స్వరవశ్చ మ ఉపరవాశ్చ మేఽధిషవణే చ మే ద్రోణకలశశ్చ మే వాయవ్యాని చ మే పూతభృచ్చ మ ఆధవనీయశ్చ మ ఆగ్నీధ్రఞ్చ మే హవిర్ధానఞ్చ మే గృహాశ్చ మే సదశ్చ మే పురోడాశాశ్చ మే పచతాశ్చ మేఽవభృథశ్చ మే స్వగాకారశ్చ మే|| (15)

⇨ అగ్నిశ్చ మే ఘర్మశ్చ మేఽర్కశ్చ మే సూర్యశ్చ మే ప్రాణశ్చ మేఽశ్వమేధశ్చ మే పృథివీ చ మేఽదితిశ్చ మే దితిశ్చ మే ద్యౌశ్చ మే శక్వరీ రఙ్గులయో దిశశ్చ మే యజ్ఞేన కల్పన్తా మృక్చ మే సామ చ మే స్తోమశ్చ మే యజుశ్చ

మే దీక్షా చ మే తపశ్చ మ ఋతుశ్చ మే వ్రతఞ్చ మేఽహోరాత్రయో ర్వృష్ట్యా బృహద్రథన్తరే చ మే యజ్ఞేన కల్పేతామ్|| (16)

⇨ గర్భాశ్చ మే వథ్సాశ్చ మే త్ర్యవిశ్చ మే త్ర్యవీ చ మే దిత్యవాట్చ మే దిత్యౌహీ చ మే పఞ్చావిశ్చ మే పఞ్చావీ చ మే త్రివథ్సశ్చ మే త్రివథ్సా చ మే తుర్యవాట్చ మే తుర్యౌహీ చ మే పష్ఠవాచ్చ మే పష్ఠౌహీ చ మ ఉక్షా చ మే వశా చ మ ఋషభశ్చ (17) మే వేహచ్చ మేఽనడ్వాఞ్చ మే ధేనుశ్చ మ ఆయు ర్యజ్ఞేన కల్పతాం ప్రాణో యజ్ఞేన కల్పతా మపానో యజ్ఞేన కల్పతాం వ్యానో యజ్ఞేన కల్పతా ఞ్చక్షుర్యజ్ఞేన కల్పతాꣳ శ్రోత్రం యజ్ఞేన కల్పతా మ్మనో యజ్ఞేన కల్పతాం వాగ్యజ్ఞేన కల్పతా మాత్మా యజ్ఞేన కల్పతాం యజ్ఞో యజ్ఞేన కల్పతామ్|| (18)

⇨ ఏకా చ మే తిస్రశ్చ మే పఞ్చ చ మే సప్త చ మే నవ చ మ ఏకాదశ చ మే త్రయోదశ చ మే పఞ్చదశ చ మే సప్తదశ చ మే నవదశ చ మ ఏకవిꣳశతిశ్చ మే త్రయోవిꣳశతిశ్చ మే పఞ్చవిꣳశతిశ్చ మే సప్తవిꣳశతిశ్చ మే నవవిꣳశతిశ్చ మ ఏకత్రిꣳశచ్చ మే త్రయస్త్రిꣳశచ్చ| (19) మే చతస్రశ్చ మేఽష్టౌ చ మే ద్వాదశ చ మే షోడశ చ మే విꣳశతిశ్చ మే చతుర్విꣳశతిశ్చ మేఽష్టావిꣳశతిశ్చ మే ద్వాత్రిꣳశచ్చ మే షట్త్రిꣳశచ్చ మే చత్వారిꣳశచ్చ మే

చతుశ్చత్వారిꣳశచ్చ మేఽష్టాచత్వారిꣳశచ్చ మే వాజశ్చ ప్రసవశ్చాపిజశ్చ క్రతుశ్చ సువశ్చ మూర్ధా చ వ్యశ్నియ శ్చాన్త్యాయన శ్చాన్త్యశ్చ భౌవనశ్చ భువనశ్చాధిపతిశ్చ|| (20)

⇨ ఇడా దేవహూ ర్మను ర్యజ్ఞనీ ర్బృహస్పతి రుక్థామదాని శꣳసిష ద్విశ్వే దేవా స్సూక్తవాచః పృథివి మాత ర్మా మాహిꣳసీ ర్మధు మనిష్యే మధు జనిష్యే మధు వక్ష్యామి మధు వదిష్యామి మధుమతీ న్దేవేభ్యో వాచ ముద్యాసꣳ శుశ్రూషేణ్యాం మనుష్యేభ్య స్తం మా దేవా అవన్తు శోభాయై పితరోఽను మదన్తు|| ఓం శాన్తి శ్శాన్తి శ్శాన్తిః||

11. రుద్ర మన్త్రాః

⇨ నిధనపతయే నమః| నిధనపతాన్తికాయ నమః|

⇨ ఊర్ధ్వాయ నమః| ఊర్ధ్వ లిఙ్గాయ నమః|

⇨ హిరణ్యాయ నమః| హిరణ్య లిఙ్గాయ నమః|

⇨ సువర్ణాయ నమః| సువర్ణ లిఙ్గాయ నమః|

⇨ దివ్యాయ నమః| దివ్య లిఙ్గాయ నమః|

⇨ భవాయ నమః| భవ లిఙ్గాయ నమః|

⇨ శర్వాయ నమః| శర్వ లిఙ్గాయ నమః|

⇨ శివాయ నమః। శివ లిఙ్గాయ నమః।

⇨ జ్వలాయ నమః। జ్వల లిఙ్గాయనమః।

⇨ ఆత్మాయ నమః। ఆత్మ లిఙ్గాయ నమః।

⇨ పరమాయ నమః। పరమ లిఙ్గాయ నమః।

⇨ ఏతథ్సోమస్య సూర్యస్య సర్వలిఙ్గగ్ం స్థాపయతి పాణిమన్త్రం పవిత్రమ్।।

⇨ సద్యో జాతం ప్రపద్యామి సద్యో జాతాయ వై నమో నమః। భవేభవే నాతిభవే భవస్వ మామ్। భవోద్భవాయ నమః।

⇨ వామదేవాయ నమో జ్యేష్ఠాయ నమ శ్శ్రేష్ఠాయ నమో రుద్రాయ నమః కాలాయ నమః కలవికరణాయ నమో బలవికరణాయ నమో బలాయ నమో బలప్రమథనాయ నమ స్సర్వభూతదమనాయ నమో మనోన్మనాయ నమః।

⇨ అఘోరేభ్యోఽథ ఘోరేభ్యో ఘోరఘోరతరేభ్యః। సర్వేభ్య స్సర్వశర్వేభ్యో నమస్తే అస్తు రుద్రరూపేభ్యః।

⇨ తత్పురుషాయ విద్మహే మహాదేవాయ ధీమహి। తన్నో రుద్రః ప్రచోదయాత్।।

⇨ ఈశాన స్సర్వవిద్యానా మీశ్వర స్సర్వభూతానాం బ్రహ్మాధిపతి ర్బ్రహ్మణో ఽధిపతి ర్బ్రహ్మా శివో మే అస్తు సదాశివోమ్॥

⇨ నమో హిరణ్యబాహవే హిరణ్యవర్ణాయ హిరణ్యరూపాయ హిరణ్యపతయే ఽమ్బికా పతయ ఉమాపతయే పశుపతయే నమో నమః।

⇨ ఋతꣳ సత్యం పరం బ్రహ్మ పురుషం కృష్ణపిఙ్గలమ్। ఊర్ధ్వరేతꣳ విరూపాక్షꣳ విశ్వరూపాయ వై నమో నమః॥

⇨ సర్వో వై రుద్ర స్తస్మై రుద్రాయ నమో అస్తు। పురుషో వై రుద్ర స్సన్మహో నమో నమః। విశ్వం భూతం భువనఞ్చిత్రం బహుధా జాత ఞ్జాయమానఞ్చ యత్। సర్వో హ్యేష రుద్ర స్తస్మై రుద్రాయ నమో అస్తు।

⇨ కద్రుద్రాయ ప్రచేతసే మీఢుష్టమాయ తవ్యసే। వోచేమ శన్తమꣳ హృదే। సర్వో హ్యేష రుద్ర స్తస్మై రుద్రాయ నమో అస్తు।

⇨ భవాయ దేవాయ నమః।

⇨ శర్వాయ దేవాయ నమః।

⇨ ఈశానాయ దేవాయ నమః।

⇨ పశుపతయే దేవాయ నమః।

⇨ రుద్రాయ దేవాయ నమః।

⇨ ఉగ్రాయ దేవాయ నమః।

⇨ భీమాయ దేవాయ నమః।

⇨ మహతే దేవాయ నమః।

⇨ భవస్య దేవస్య పత్న్యై నమః।

⇨ శర్వస్య దేవస్య పత్న్యై నమః।

⇨ ఈశానస్య దేవస్య పత్న్యై నమః।

⇨ పశుపతే ర్దేవస్య పత్న్యై నమః।

⇨ రుద్రస్య దేవస్య పత్న్యై నమః।

⇨ ఉగ్రస్య దేవస్య పత్న్యై నమః।

⇨ భీమస్య దేవస్య పత్న్యై నమః।

⇨ మహతో దేవస్య పత్న్యై నమః।

12. అఘమర్షణ సూక్తమ్

⇨ హిరణ్యశృఙ్గం వరుణం ప్రపద్యే తీర్థం మే దేహి యాచితః। యన్మయా భుక్తమసాధూనాం పాపేభ్యశ్చ ప్రతిగ్రహః।।

⇨ యన్మే మనసా వాచా కర్మణా వా దుష్కృత ఙ్కృతమ్। తన్న ఇన్ద్రో వరుణో బృహస్పతి స్సవితా చ పునన్తు పునః పునః।।

⇨ నమోఽగ్నయేఽప్సుమతే నమ ఇన్ద్రాయ నమో వరుణాయ నమో వారుణ్యై నమోఽద్భ్యః||

⇨ యదపా ఙ్క్రూరం యదమేధ్యం యదశాన్త న్తదప గచ్ఛతాత్|

⇨ అత్యాశనా దతీపానా ద్యచ్చ ఉగ్రా త్ప్రతిగ్రహాత్| తన్నో వరుణో రాజా పాణినా హ్యవమర్శతు||

⇨ సోఽహ మపాపో విరజో నిర్ముక్తో ముక్తకిల్బిషః| నాకస్య పృష్ఠ మారుహ్య గచ్ఛే ద్బ్రహ్మసలోకతామ్|

⇨ యశ్చాప్సు వరుణ స్స పునాత్వఘమర్షణః|

⇨ ఇమం మే గఙ్గే యమునే సరస్వతి శుతుద్రి స్తోమం సచతా పరుష్ణియా| అసిక్నియా మరుద్వృధే వితస్తయాఽఽర్జీకీయే శృణుహ్యా సుషోమయా||

⇨ ఋతఞ్చ సత్యఞ్చాభీద్ధా త్తపసోఽధ్యజాయత| తతో రాత్రి రజాయత తత స్సముద్రో అర్ణవః||

⇨ సముద్రా దర్ణవా దధి సంవత్సరో అజాయత| అహోరాత్రాణి విదధ ద్విశ్వస్య మిషతో వశీ||

⇨ సూర్యాచన్ద్రమసౌ ధాతా యథాపూర్వ మకల్పయత్| దివఞ్చ పృథివీ ఞ్చాన్తరిక్ష మథో సువః||

⇨ యత్పృథివ్యాꣳ రజస్స్వ మాన్తరిక్షే విరోదసీ। ఇమాꣳ స్తదాపో వరుణః పునా త్వఘమర్షణః॥

⇨ పునన్తు వసవః పునాతు వరుణః పునా త్వఘమర్షణః। ఏష భూతస్య మధ్యే భువనస్య గోప్తా।

⇨ ఏష పుణ్యకృతాం లోకా నేష మృత్యో ర్హిరణ్మయమ్।
ద్యావాపృథివ్యో ర్హిరణ్మయꣳ సꣳశ్రితꣳ సువః। స న స్సువ స్సꣳశిశాధి।

⇨ ఆర్ద్ర జ్జ్వలతి జ్యోతి రహ మస్మి। జ్యోతి ర్జ్వలతి బ్రహ్మాహ మస్మి। యోఽహ మస్మి బ్రహ్మాహ మస్మి। అహమస్మి బ్రహ్మాహ మస్మి। అహ మేవాహం మా ఞ్జుహోమి స్వాహా॥

⇨ అకార్యకా ర్యవకీర్ణీ స్తేనో భ్రూణహా గురుతల్పగః। వరుణోఽపా మఘమర్షణ స్తస్మా త్పాపా త్ప్రముచ్యతే।

⇨ రజోభూమి స్త్వమాꣳ రోదయస్వ ప్రవదన్తి ధీరాః॥

⇨ ఆక్రా న్థ్సముద్రః ప్రథమే విధర్మ ఞ్జనయ న్ప్రజా భువనస్య రాజా। వృషా పవిత్రే అధి సానో అవ్యే బృహథ్సోమో వావృధే సువాన ఇన్దుః॥

13. మృత్యుఞ్జయ సూక్తమ్

⇨ అపైతు మృత్యు రమృతన్న ఆగన్ వైవస్వతో నో అభయఙ్కృణోతు। పర్ణం వనస్పతే రివాభి న శీయతాꣳ రయి స్సచతా న్న శ్శచీపతిః॥

⇨ పరం మృత్యో అను పరేహి పన్థాం యస్తే స్వ ఇతరో దేవయానాత్। చక్షుష్మతే శృణ్వతే తే బ్రవీమి మా నః ప్రజాꣳ రీరిషో మోత వీరాన్॥

⇨ వాతం ప్రాణం మనసాఽన్వారభామహే ప్రజాపతిం యో భువనస్య గోపాః। స నో మృత్యో స్త్రాయతాం పాత్వꣳహసో జ్యోగ్జీవా జరా మశీమహి॥

⇨ అముత్రభూయా దధ యద్యమస్య బృహస్పతే అభిశస్తే రముఞ్చః। ప్రత్యౌహతా మశ్వినా మృత్యు మస్మా ద్దేవానా మగ్నే భిషజా శచీభిః॥

⇨ హరిꣳ హరన్త మనుయన్తి దేవా విశ్వస్యేశానం వృషభం మతీనామ్। బ్రహ్మ సరూప మనుమేద మాగా దయనం మా వివధీ ర్విక్రమస్వ॥

⇨ శల్కై రగ్ని మిన్ధాన ఉభౌ లోకౌ సనేమహమ్। ఉభయో ర్లోకయోర్ ఋధ్వాఽతిమృత్యు న్తరామ్యహమ్॥

⇨ మా ఛిదో మృత్యో మా వధీ ర్మామే బలం వివృహో మా ప్రమోషీః। ప్రజాం మా మే రీరిష ఆయు రుగ్ర నృచక్షస న్త్వా హవిషా విధేమ॥

⇨ మా నో మహాన్త ముత మా నో అర్భకం మా న ఉక్షన్త ముత మా న ఉక్షితమ్|
మా నో వధీః పితరం మోత మాతరం ప్రియా మా న స్తనువో రుద్ర రీరిషః||

⇨ మా నస్తోకే తనయే మా న ఆయుషి మానో గోషు మానో అశ్వేషు రీరిషః|
వీరా న్మా నో రుద్ర భామితో వధీర్హవిష్మన్తో నమసా విధేమ తే||

⇨ ప్రజాపతే న త్వదేతాన్యన్యో విశ్వా జాతాని పరి తా బభూవ| యత్కామాస్తే
జుహుమ స్తన్నో అస్తు వయఙ్ స్యామ పతయో రయీణామ్||

⇨ స్వస్తిదా విశస్పతి ర్వృత్రహా విమృధో వశీ| వృషేన్ద్రః పుర ఏతు న స్స్వస్తిదా
అభయఙ్కరః||

⇨ త్ర్యమ్బకం యజామహే సుగన్ధిం పుష్టివర్ధనమ్| ఉర్వారుక మివ బన్ధనా
న్మృత్యో ర్ముక్షీయ మాఽమృతాత్||

⇨ యే తే సహస్ర మయుతం పాశా మృత్యో మర్త్యాయ హన్తవే| తాన్ యజ్ఞస్య
మాయయా సర్వా నవ యజామహే||

⇨ మృత్యవే స్వాహా మృత్యవే స్వాహా||

14. కూశ్మాణ్డ మన్త్రాః

⇨ యద్దేవా దేవహేళన న్దేవాస శ్చకృమా వయమ్। ఆదిత్యా స్తస్మాన్మా ముఞ్చ తర్త స్యర్తేన మామిత।

⇨ దేవా జీవన కామ్యా య ద్వాచాఽనృత మూదిమ। తస్మాన్న ఇహ ముఞ్చత విశ్వే దేవా స్సజోషసః।

⇨ ఋతేన ద్యావాపృథివీ ఋతేన త్వఀ సరస్వతి। కృతాన్నః పాహ్యేనసో యత్కిఞ్చానృత మూదిమ।

⇨ ఇన్ద్రాగ్నీ మిత్రావరుణౌ సోమో ధాతా బృహస్పతిః। తే నో ముఞ్చన్త్వేనసో యదన్యకృత మారిమ।

⇨ సజాతశఀసా దుత జామిశఀసా జ్యాయస శ్శఀసా దుత వా కనీయసః। అనాధృష్ట న్దేవకృతఀ యదేన స్తస్మాత్త్వ మస్మా ఞ్జాతవేదో ముముగ్ధి॥

⇨ యద్వాచా యన్మనసా బాహుభ్యా మూరుభ్యా మష్ఠీవద్భ్యాఀ శిశ్నై ర్యదనృత ఞ్చకృమా వయమ్। అగ్ని ర్మా తస్మా దేనసః ప్రముఞ్చతు చకృమ యాని దుష్కృతా।

⇨ యేన త్రితో అర్ణవా న్నిర్బభూవ యేన సూర్య న్తమసో నిర్ముమోచ। యేనేన్ద్రో విశ్వా అజహా దరాతీ స్తేనాహ ఞ్జ్యోతిషా జ్యోతి రానశాన ఆక్షి।

⇨ యత్కుసీద మప్రతీత్తం మయేహ యేన యమస్య నిధినా చరామి। ఏతత్తదగ్నే అనృణో భవామి జీవన్నేవ ప్రతి తత్తే దధామి।

⇨ (యన్మయి మాతా* యదా పిపేష* యదన్తరిక్షం యదాశసా *౽తిక్రామామి* త్రితే దేవా* దివి జాతా* యదాప* ఇమం మే వరుణ * తత్త్వా యామి * త్వన్నో అగ్నే* సత్వన్నో అగ్నే* త్వమగ్నే అయాసి*)

⇨ యన్మయి మాతా గర్భే సతి। ఏన శ్చకార యత్పితా। అగ్నిర్మా తస్మాదేనసః। గార్హపత్యః ప్ర ముఞ్చతు। దురితా యాని చకృమ। కరోతు మామనేనసమ్॥

⇨ యదా పిపేష మాతరం పితరమ్। పుత్రః ప్ర ముదితో ధయన్న్। అహింసితౌ పితరౌ మయా తత్। తదగ్నే అనృణో భవామి।

⇨ యదన్తరిక్షం పృథివీ ముత ద్యామ్। యన్మాతరం పితరం వా జిహింసిమ। అగ్నిర్మా తస్మాదేనసః। గార్హపత్యః ప్ర ముఞ్చతు। దురితా యాని చకృమ। కరోతు మామనేనసమ్॥

⇨ యదాశసా నిశసా యత్పరాశసా। యదేన శ్చకృమా నూతనం యత్పురాణమ్। అగ్నిర్మా తస్మా దేనసః। గార్హపత్యః ప్ర ముఞ్చతు। దురితా యాని చకృమ। కరోతు మామనేనసమ్॥

⇨ అతి క్రామామి దురితం యదేనః। జహామి రిప్రం పరమే సధస్థే। యత్ర యన్తి సుకృతో నాపి దుష్కృతః। తమా రోహామి సుకృతాన్ను లోకమ్॥

⇨ త్రితే దేవా అమృజ త్రైతదేనః। త్రిత ఏత న్మనుష్యేషు మామృజే। తతో మా యది కిఞ్చిదానశే। అగ్నిర్మా తస్మా దేనసః। గార్హపత్యః ప్ర ముఞ్చతు। దురితా యాని చకృమ। కరోతు మామనేనసమ్॥

⇨ దివి జాతా అప్సు జాతాః। యా జాతా ఓషధీభ్యః। అథో యా అగ్నిజా ఆపః। తా న శ్శున్ధన్తు శున్ధనీః॥

⇨ యదాపో నక్త న్దురిత ఞ్చరామ। యద్వా దివా నూతనం యత్పురాణమ్। హిరణ్యవర్ణా స్తత ఉత్పునీత నః॥

(ఇమం మే వరుణ* తత్త్వాయామి* త్వన్నో అగ్నే* స త్వన్నో అగ్నే* త్వమగ్నే అయాసి*)

⇨ ఇమమ్మే వరుణ శ్రుధీ హవ మద్యా చ మృడయ। త్వామవస్యు రాచకే॥

⇨ తత్త్వా యామి బ్రహ్మణా వన్దమాన స్తదాశాస్తే యజమానో హవిర్భిః। అహేడమానో వరుణేహ బోధ్యురుశంస మా న ఆయుః ప్ర మోషీః॥

⇨ త్వన్నో అగ్నే వరుణస్య విద్వా న్దేవస్య హేడోఽవ యాసిసీష్ఠాః। యజిష్ఠో వహ్నితమ శ్శోశుచానో విశ్వా ద్వేషాంసి ప్ర ముముగ్ధ్యస్మత్॥

⇨ సత్వన్నో అగ్నేఽవమో భవోతీ నేదిష్ఠో అస్యా ఉషసో వ్యుష్టౌ। అవ యక్ష్వ నో వరుణꣳ రరాణో వీహి మృడీకꣳ సుహవో న ఏధి॥

⇨ త్వమగ్నే అయాస్యయా సన్మనసా హితః। అయాసన్ హవ్య మూహిషేఽయా నో ధేహి భేషజమ్॥

⇨ యదదీవ్యన్నృణ మహం బభూవాదిథ్సన్వాస ఞ్జగర జనేభ్యః। అగ్నిర్మా తస్మా దిన్ద్రశ్చ సꣳవిదానౌ ప్రముఞ్చతామ్।

⇨ యద్ధస్తాభ్యా ఞ్చకర కిల్బిషా ణ్యక్షాణాం వగ్ను ముపజిఘ్నమానః। ఉగ్రంపశ్యా చ రాష్ట్రభృచ్చ తాన్యప్సరసా వనుదత్తా మృణాని।

⇨ ఉగ్రంపశ్యే రాష్ట్రభృ త్కిల్బిషాణి యదక్షవృత్త మనుదత్త మేతత్। నేన్న ఋణా నృణవ ఇథ్సమానో యమస్య లోకే అధిరజ్జురాయ।

(అవతే హేళ * ఉదుత్తమ * మిమం మే వరుణ* తత్త్వా యామి* త్వన్నో అగ్నే* స త్వన్నో అగ్నే*)

⇨ అవ తే హేడో వరుణ నమోభి రవ యజ్ఞేభి రీమహే హవిర్భిః। క్షయ న్నస్మభ్య మసుర ప్రచేతో రాజన్నేనాꣳసి శిశ్రథః కృతాని॥

⇨ ఉదుత్తమꣳ వరుణపాశ మస్మ దవాధమꣳ విమధ్యమꣳ శ్రథాయ। అథా వయ మాదిత్య వ్రతే తవాఽనాగసో అదితయే స్యామ॥

⇨ ఇమమ్మే వరుణ శ్రుధీ హవ మద్యా చ మృడయ। త్వా మవస్యు రా చకే॥

⇨ తత్త్వా యామి బ్రహ్మణా వన్దమాన స్తదాశాస్తే యజమానో హవిర్భిః। అహేడమానో వరుణేహ బోధ్యురుశꣳస మా న ఆయుః ప్రమోషీః।

⇨ త్వన్నో అగ్నే వరుణస్య విద్వా న్దేవస్య హేడోఽవ యాసిసీష్ఠాః। యజిష్ఠో వహ్నితమ శ్శోశుచానో విశ్వా ద్వేషాꣳసి ప్రముముగ్ధ్యస్మత్॥

⇨ స త్వన్నో అగ్నేఽవమో భవోతీ నేదిష్ఠో అస్యా ఉషసో వ్యుష్టౌ। అవ యక్ష్వ నో వరుణꣳ రరాణో వీహి మృడీకꣳ సుహవో న ఏధి।

⇨ సఙ్కుసుకో వికుసుకో నిర్ఋథో యశ్చ నిస్వనః। తే(ఏ)2ఽస్మద్యక్ష్మ మనాగసో దూరా ద్దూర మచీచతమ్।

⇨ నిర్యక్ష్మ మచీచతే కృత్యా న్నిర్ఋతిఞ్చ। తేన యో(ఓ)2ఽస్మత్స మృచ్ఛాతై తమస్మై ప్రసువామసి।

⇨ దుశ్శꣳసాను శꣳసాభ్యా ఙ్ఘణేనానుఘణేన చ। తేనాన్యో(ఓ)2ఽస్మ త్స మృచ్ఛాతై తమస్మై ప్రసువామసి।

⇨ సంవర్చసా పయసా సన్తనూభి రగన్మహి మనసా సꣳశివేన। త్వష్టా నో అత్ర విదధాతు రాయోఽను మార్ష్టు తన్వో(ఓ)2 యద్విలిష్టమ్॥

⇨ ఆయుష్టే విశ్వతో దధ దయ మగ్ని ర్వరేణ్యః। పునస్తే ప్రాణ ఆయాతి పరాయక్ష్మꣳ సువామి తే।

⇨ ఆయుర్దా అగ్నే హవిషో జుషాణో ఘృతప్రతీకో ఘృతయోని రేధి। ఘృతం పీత్వా మధు చారు గవ్యం పితేవ పుత్ర మభి రక్షతా దిమమ్।

⇨ ఇమ మగ్న ఆయుషే వర్చసే కృధి తిగ్మ మోజో వరుణ సꣳశిశాధి। మాతేవాస్మా అదితే శర్మ యచ్ఛ విశ్వే దేవా జరదష్టి ర్యథాఽసత్।

⇨ అగ్న ఆయూꣳషి పవస ఆ సువోర్జ మిషఞ్చ నః। ఆరే బాధస్వ దుచ్ఛునామ్।

⇨ అగ్నే పవస్వ స్వపా అస్మే వర్చ స్సువీర్యమ్। దధ ద్రయిం మయి పోషమ్॥

⇨ అగ్నిర్ ఋషిః పవమానః పాఞ్చజన్యః పురోహితః। తమీమహే మహాగయమ్।

⇨ అగ్నే జాతా న్ప్రణుదా న స్సపత్నా న్ప్రత్యజాతా ఞ్జాతవేదో నుదస్వ। అస్మే దీదిహి సుమనా అహేళ ఞ్ఛర్మన్తే స్యామ త్రివరూథ ఉద్భౌ।

⇨ సహసా జాతా న్ప్రణుదా న స్సపత్నా న్ప్రత్యజాతా ఞ్జాతవేదో నుదస్వ। అధి నో బ్రూహి సుమనస్యమానో వయꣳ స్యామ ప్రణుదా న స్సపత్నాన్।

⇨ అగ్నే యో నోఽభితో జనో వృకో వారో జిఘాꣳసతి। తాꣳస్త్వం వృత్రహా జహి వస్వస్మభ్య మా భర।

⇨ అగ్నే యో నోఽభిదాసతి సమానో యశ్చ నిష్ట్యః। తం వయꣳ సమిధ జ్వాత్వా తుభ్య మగ్నేఽపి దధ్మసి॥

⇨ యో న శ్శపా దశపతో యశ్చ న శ్శపత శ్శపాత్। ఉషాశ్చ తస్మై నిమ్రుక్చ సర్వం పాపꣳ సమూహతామ్॥

⇨ యో న స్సపత్నో యో రణో మర్త్యోఽభిదాసతి దేవాః। ఇధ్మస్యేవ ప్రక్షాయతో మా తస్యోచ్ఛేషి కిఞ్చన।

⇨ యో మా ద్వేష్టి జాతవేదో యఞ్చాహ ద్వేష్మి యశ్చ మామ్। సర్వాꣳ స్తానగ్నే సన్దహ యాꣳశ్చాహ ద్వేష్మి యే చ మామ్।

⇨ యో అస్మభ్య మరాతీయా ద్యశ్చ నో ద్వేషతే జనః। నిన్దాద్యో అస్మా న్ధిప్సాచ్చ సర్వాꣳ స్తాన్మష్మషా కురు।

⇨ సꣳశితం మే బ్రహ్మ సꣳశితం వీర్య 1(అం) బలమ్। సꣳశితం క్షత్రం మే జిష్ణు యస్యాహ మస్మి పురోహితః॥

⇨ ఉదేషాం బాహూ అతిర ముద్వర్చో అథో బలమ్। క్షిణోమి బ్రహ్మణాఽమిత్రా నున్నయామి స్వాం 2 అహమ్।

⇨ పున ర్మనః పున రాయు ర్మ ఆగా త్పున శ్చక్షుః పున శ్శ్రోత్రం మ ఆగా త్పునః ప్రాణః పున రాకూతం మ ఆగా త్పునశ్చిత్తం పున రాధీతం మ ఆగాత్। వైశ్వానరో మేఽదబ్ధ స్తనూపా అవబాధతా న్దురితాని విశ్వా॥

(ఇతి కూశ్మాణ్డ హోమమన్త్రాః। అథ ఉపస్థాన మన్త్రాః।

⇨ వైశ్వానరాయ ప్రతివేదయామో యదీన్నృణꣳ సఙ్గరో దేవతాసు। స ఏతా న్పాశా న్ప్రముచ న్ప్రవేద స నో ముఞ్చాతు దురితా దవద్యాత్।

⇨ వైశ్వానరః పవయాన్నః పవిత్రై ర్యత్సఙ్గర మభిధావా మ్యాశామ్। అనాజాన న్మనసా యాచమానో యదత్రైనో అవ తథ్సువామి।

⇨ అమీ యే సుభగే దివి విచృతౌ నామ తారకే। ప్రేహామృతస్య యచ్ఛతా మేత ద్బద్ధక మోచనమ్।

⇨ విజిహీర్ష్వ లోకా న్కృధి బన్ధా న్ముఞ్చాసి బద్ధకమ్। యోనే రివ ప్రచ్యుతో గర్భ స్సర్వా న్పథో అనుష్వ।

⇨ స ప్రజాన న్ప్రతి గృభ్ణీత విద్వా న్ప్రజాపతిః ప్రథమజా ఋతస్య। అస్మాభి ర్దత్త ఞ్జరసః పరస్తా దచ్ఛిన్న న్తన్తు మను సఞ్చరేమ॥

⇨ తత న్తన్తు మన్వేకే అను సఞ్చరన్తి యేషా న్దత్తం పిత్ర్య మాయనవత్। అబన్ధ్వేకే దదతః ప్రయచ్ఛా ద్దాతు ఞ్చేచ్ఛక్నువాꣳ స స్స్వర్గ ఏషామ్।

⇨ ఆరభేథా మను సంరభేథాం సమానం పన్థా మవథో ఘృతేన। యద్వాం పూర్తం పరివిష్టః యదగ్నౌ తస్మై గోత్రాయేహ జాయాపతీ సంరభేథామ్।

⇨ యదన్తరిక్షం పృథివీ ముత ద్యాః యన్మాతరం పితరః వా జిహింసిమ। అగ్ని ర్మా తస్మా దేనసో గార్హపత్య ఉన్నో నేష ద్దురితా యాని చకృమ।

⇨ భూమి ర్మాతాఽదితి ర్నో జనిత్రం భ్రాతాఽన్తరిక్ష మభిశస్త ఏనః। ద్యౌర్నః పితా పితృయాచ్ఛం భవాసి జామి మిత్వా మా వివిథ్స లోకాత్।

⇨ యత్ర సుహార్ద స్సుకృతో మదన్తే విహాయ రోగ స్తన్వా2(అం) స్వాయామ్। అశ్లోణాఙ్గై రహ్రుతా స్స్వర్గే తత్ర పశ్యేమ పితరఞ్చ పుత్రమ్।

⇨ యదన్న మద్మ్యనృతేన దేవా దాస్య న్నదాస్య న్నుత వా కరిష్యన్। యద్దేవానా ఞ్చక్షుష్యాగో అస్తి యదేవ కిఞ్చ ప్రతిజగ్రాహ మగ్నిర్మా తస్మా దనృణ ఙ్కృణోతు।

⇨ యదన్న మద్మి బహుధా విరూపః వాసో హిరణ్య ముత గా మజా మవిమ్।। యద్దేవానా ఞ్చక్షుష్యాగో అస్తి య దేవ కిఞ్చ ప్రతిజగ్రాహ మగ్ని ర్మా తస్మా దనృణ ఙ్కృణోతు।।

⇨ యన్మయా మనసా వాచా కృత మేనః కదాచన। సర్వస్మా త్తస్మా న్మేళితో మోగ్ధి త్వం హి వేత్థ యథాతథమ్।।

15. పాప విమోచన మన్త్రాః

⇨ అగ్నే ర్మన్వే ప్రథమస్య ప్రచేతసో యం పాఞ్చజన్యం బహవ స్సమిన్ధతే॥ విశ్వస్యాం విశి ప్రవివిశివాꣳస మీమహే స నో ముఞ్చ త్వꣳహసః।

⇨ యస్యేదం ప్రాణ న్నిమిష ద్యదేజతి యస్య జాత ఞ్జనమానఞ్చ కేవలమ్। స్తౌమ్యగ్ని న్నాథితో జోహవీమి స నో ముఞ్చత్వꣳహసః।

⇨ ఇన్ద్రస్య మన్యే ప్రథమస్య ప్రచేతసో వృత్రఘ్న స్స్తోమా ఉప మా ముపాగుః। యో దాశుష స్సుకృతో హవ ముప గన్తా ॥ 1 ॥ స నో ముఞ్చత్వꣳహసః।

⇨ యస్సఙ్గ్రామ న్నయతి సం వశీ యుధే యః పుష్టాని సꣳసృజతి త్రయాణి। స్తౌమీన్ద్ర న్నాథితో జోహవీమి స నో ముఞ్చ త్వꣳహసః।

⇨ మన్వే వాం మిత్రావరుణా తస్య విత్తꣳ సత్యౌజసా దృꣳహణా యన్నుదేథే॥ యా రాజానꣳ సరథం యాథ ఉగ్రా తా నో ముఞ్చత మాగసః॥

⇨ యో వాꣳ రథ ఋజురశ్మి స్సత్యధర్మా మిథు శ్చరన్త ముపయాతి దూషయన్। స్తౌమి॥ 2॥ మిత్రావరుణా నాథితో జోహవీమి తౌ నో ముఞ్చత మాగసః॥

⇨ వాయో స్సవితు ర్విదథాని మన్మహే యావాత్మన్వ ద్బిభృతో యౌ చ రక్షతః। యౌ విశ్వస్య పరిభూ బభూవతు స్తౌ నో ముఞ్చత మాగసః॥

⇨ ఉప శ్రేష్ఠా న ఆశిషో దేవయో ర్ధర్మే అస్థిరన్న్। స్తౌమి వాయుꣳ సవితార న్నాథితో జోహవీమి తౌ నో ముఞ్చత మాగసః॥

⇨ రథీతమౌ రథీనా మహ్వ ఊతయే శుభ గ్గమిష్ఠా సుయమేభి రశ్వైః। యయో ॥ 3॥ ర్వా న్దేవౌ దేవేష్వనిశిత మోజ స్తౌ నో ముఞ్చత మాగసః॥

⇨ యదయాతం వహతుꣳ సూర్యాయా స్త్రిచక్రేణ సꣳసద మిచ్ఛమానౌ। స్తౌమి దేవా వశ్వినౌ నాథితో జోహవీమి తౌ నో ముఞ్చత మాగసః॥

⇨ మరుతాం మన్వే అధి నో బ్రువన్తు ప్రేమాం వాచం విశ్వా మవన్తు విశ్వే। ఆశూన్ హువే సుయమా నూతయే తే నో ముఞ్చన్త్వేనసః॥

⇨ తిగ్మ మాయుధం వీడితꣳ సహస్వ ద్దివ్యꣳ శర్ధః॥ 4॥ పృతనాసు జిష్ణు। స్తౌమి దేవా న్మరుతో నాథితో జోహవీమి తే నో ముఞ్చన్త్వేనసః॥

⇨ దేవానాం మన్వే అధి నో బ్రువన్తు ప్రేమాం వాచం విశ్వా మవన్తు విశ్వే। ఆశూన్ హువే సుయమా నూతయే తే నో ముఞ్చన్త్వేనసః॥

⇨ యదిదం మాఽభిశోచతి పౌరుషేయేణ దైవ్యేన। స్తౌమి విశ్వా న్దేవా న్నాథితో జోహవీమి తే నో ముఞ్చన్త్వేనసః॥

(అను నోఽద్యానుమతి* రన్విదనుమతే త్వం* వైశ్వానరో న ఊత్యా* పృష్టో దివి*।)

⇨ అను నోఽద్యానుమతి ర్యజ్ఞ న్దేవేషు మన్యతామ్। అగ్నిశ్చ హవ్యవాహనో భవతా న్దాశుషే మయః॥

⇨ అన్విదనుమతే త్వం మన్యాసై శఞ్చ నః కృధి। క్రత్వే దక్షాయ నో హిను ప్రణ ఆయూꣳషి తారిషః॥

⇨ వైశ్వానరో న ఊత్యాꣳఽఽప్రయాతు పరావతః। అగ్ని రుక్థేన వాహసా॥

⇨ పృష్టో దివి పృష్టో అగ్నిః పృథివ్యాం పృష్టో విశ్వా ఓషధీ రావివేశ। వైశ్వానర స్సహసా పృష్టో అగ్ని స్స నో దివా స రిషః పాతు నక్తమ్॥

⇨ యే అప్రథేతా మమితేభి రోజోభి ర్యే ప్రతిష్ఠే అభవతాం వసూనామ్। స్తామి ద్యావాపృథివీ నాథితో జోహవీమి తే నో ముఞ్చత మꣳహసః॥

⇨ ఉర్వీ రోదసీ వరివః కృణోతం క్షేత్రస్య పత్నీ అధి నో బ్రూయాతమ్। స్తామి ద్యావాపృథివీ నాథితో జోహవీమి తే నో ముఞ్చత మꣳహసః॥

⇨ యత్తే వయం పురుషత్రా యవిష్ఠావిద్వాꣳస శ్చకృమా కచ్చనాగః। కృధీ స్వస్మాꣳ అదితే రనాగా వ్యేనాꣳసి శిశ్రథో విష్వగగ్నే॥

⇨ యథా హ తద్వసవో గౌర్య ఞ్చిత్పది షితా మముఞ్చతా యజత్రాః। ఏవా త్వ మస్మ త్ప్రముఞ్చా వ్యꣳహః ప్రాతార్యగ్నే ప్రతరాన్న ఆయుః॥

⇨ కామోఽకార్షీ న్నమో నమః।

⇨ కామోఽకార్షీ త్కామః కరోతి నాహఙ్కరోమి కామః కర్తా నాహఙ్కర్తా కామః కారయితా నాహఙ్కారయితా ఏష తే కామ కామాయ స్వాహా।

⇨ మన్యు రకార్షీ న్నమో నమః।

⇨ మన్యు రకార్షీ న్మన్యుః కరోతి నాహఙ్కరోమి మన్యుః కర్తా నాహఙ్కర్తా మన్యుః కారయితా నాహఙ్కారయితా ఏష తే మన్యో మన్యవే స్వాహా॥

⇨ తిలా ఞ్జుహోమి సరసాꣳ సపిష్టా న్గన్ధారమమ చిత్తే రమన్తు స్వాహా।

⇨ గావో హిరణ్య న్ధన మన్నపానꣳ సర్వేషాꣳ శ్రియై స్వాహా॥

⇨ శ్రియఞ్చ లక్ష్మీఞ్చ పుష్టిఞ్చ కీర్తిఞ్చానృణ్యతామ్। బ్రహ్మణ్యం బహుపుత్రతామ్। శ్రద్ధా మేధే ప్రజా స్సన్దదాతు స్వాహా॥

⇨ తిలాః కృష్ణా స్తిలా శ్శ్వేతా స్తిలా స్సౌమ్యా వశానుగాః। తిలాః పునన్తు మే పాపం యత్కిఞ్చి ద్దురితం మయి స్వాహా॥

⇨ చోరస్యాన్న న్నవశ్రాద్ధం బ్రహ్మహా గురుతల్పగః। గోస్తేయꣳ సురాపానం భ్రూణహత్యా తిలాశాన్తిꣳ శమయన్తు స్వాహా॥

⇨ శ్రీశ్చ లక్ష్మీశ్చ పుష్టీశ్చ కీర్తిఞ్చానృణ్యతామ్। బ్రహ్మణ్యం బహుపుత్రతామ్। శ్రద్ధామేధే ప్రజ్ఞాతు జాతవేద స్సన్దదాతు స్వాహా॥

⇨ ప్రాణాపాన వ్యానోదాన సమానా మే శుధ్యన్తాం జ్యోతి రహం విరజా విపాప్మా భూయాసగ్ం స్వాహా||

⇨ వాఙ్మన శ్చక్షు శ్శ్రోత్ర జిహ్వా ఘ్రాణ రేతో బుద్ధ్యాకూతి స్సఙ్కల్పా మే శుధ్యన్తాం జ్యోతి రహం విరజా విపాప్మా భూయాసగ్ం స్వాహా||

⇨ త్వక్చర్మ మాంస రుధిర మేదో మజ్జా స్నాయవోఽస్థీని మే శుధ్యన్తాం జ్యోతి రహం విరజా విపాప్మా భూయాసగ్ం స్వాహా||

⇨ శిరః పాణి పాద పార్శ్వ పృష్ఠోరూదర జఙ్ఘ శిశ్నోపస్థ పాయవో మే శుధ్యన్తాం జ్యోతి రహం విరజా విపాప్మా భూయాసగ్ం స్వాహా||

⇨ ఉత్తిష్ఠ పురుష హరిత పిఙ్గల లోహితాక్షి దేహి దేహి దదాపయితా మే శుధ్యన్తాం జ్యోతి రహం విరజా విపాప్మా భూయాసగ్ం స్వాహా||

⇨ పృథివ్యాప స్తేజో వాయు రాకాశా మే శుధ్యన్తాం జ్యోతి రహం విరజా విపాప్మా భూయాసగ్ం స్వాహా||

⇨ శబ్ద స్పర్శ రూప రస గన్ధా మే శుధ్యన్తాం జ్యోతి రహం విరజా విపాప్మా భూయాసగ్ం స్వాహా||

⇨ మనో వాక్కాయ కర్మాణి మే శుధ్యన్తాం జ్యోతి రహం విరజా విపాప్మా భూయాసగ్ం స్వాహా||

⇨ అవ్యక్తభావై రహఙ్కారై ర్జ్యోతి రహం విరజా విపాప్మా భూయాసꣳ స్వాహా||

⇨ ఆత్మా మే శుధ్యన్తా జ్యోతి రహం విరజా విపాప్మా భూయాసꣳ స్వాహా||

⇨ అన్తరాత్మా మే శుధ్యన్తా జ్యోతి రహం విరజా విపాప్మా భూయాసꣳ స్వాహా||

⇨ పరమాత్మా మే శుధ్యన్తా జ్యోతి రహం విరజా విపాప్మా భూయాసꣳ స్వాహా||

⇨ క్షుధే స్వాహా||

⇨ క్షుత్పిపాసాయ స్వాహా||

⇨ వివిట్యై స్వాహా||

⇨ ఋగ్విధానాయ స్వాహా||

⇨ కషోత్కాయ స్వాహా||

⇨ క్షుత్పిపాసామల జ్యేష్ఠా మలక్ష్మీ ర్నాశయా మ్యహమ్| అభూతి మసమృద్ధిఞ్చ సర్వా న్నిర్ణుద మే పాప్మానꣳ స్వాహా||

⇨ అన్నమయ ప్రాణమయ మనోమయ విజ్ఞానమయ మానన్దమయ మాత్మా మే శుధ్యన్తా జ్యోతి రహం విరజా విపాప్మా భూయాసꣳ స్వాహా||

⇨ అꣳహోముచే ప్రభరేమా మనీషా మోషిష్ఠదావ్నే సుమతి ఙ్గృణానః| ఇద మిన్ద్ర ప్రతి హవ్య ఙ్గృభాయ సత్యా స్సన్తు యజమానస్య కామాః||

16. గణపత్యథర్వ శీర్షమ్

⇨ (శాన్తి పాఠః) ఓం భద్ర ఙ్కర్ణేభి శ్శృణుయామ దేవాః। భద్రం పశ్యే మాక్షభి ర్యజత్రాః। స్థిరై రఙ్గై స్తుష్టువాꣳసస్తనూభిః। వ్యశేమ దేవహితం యదాయుః।

⇨ స్వస్తి న ఇన్ద్రో వృద్ధశ్రవాః। స్వస్తి నః పూషా విశ్వవేదాః। స్వస్తి న స్తార్క్ష్యో అరిష్టనేమిః। స్వస్తి నో బృహస్పతి ర్దధాతు॥ ఓం శాన్తి శ్శాన్తి శ్శాన్తిః॥

⇨ (గణేశ స్తుతిః) నమస్తే గణపతయే। త్వమేవ ప్రత్యక్ష న్తత్త్వమసి। త్వమేవ కేవలఙ్కర్తాఽసి। త్వమేవ కేవలన్ధర్తాఽసి। త్వమేవ కేవలం హర్తాఽసి। త్వమేవ సర్వఙ్ఖల్విదం బ్రహ్మాఽసి। త్వం సాక్షాదాత్మాఽసి నిత్యమ్। ఋతం వచ్మి। సత్యం వచ్మి। అవ త్వం మామ్। అవ వక్తారమ్। అవ శ్రోతారమ్। అవ దాతారమ్। అవ ధాతారమ్। అవానూచాన మవ శిష్యమ్॥

⇨ (రక్షణాయ ప్రార్థనమ్) అవ పశ్చాత్తాత్। అవ పురస్తాత్। అవోత్తరాత్తాత్। అవ దక్షిణాత్తాత్। అవ చోర్ధ్వాత్తాత్। అవాధరాత్తాత్। సర్వతో మాం పాహి పాహి సమన్తాత్।

⇨ (గణేశస్య పరబ్రహ్మాత్మకత్వమ్) త్వం వాఙ్మయ స్త్వఞ్చిన్మయః। త్వమానన్దమయ స్త్వం బ్రహ్మమయః। త్వం సచ్చిదానన్దాద్వితీయోఽసి। త్వం ప్రత్యక్షం బ్రహ్మాఽసి। త్వం జ్ఞానమయో విజ్ఞానమయోఽసి।

⇨ (గణేశస్య సర్వహేతుమత్త్వమ్) సర్వఞ్జగదిద న్త్వత్తో జాయతే। సర్వ ఞ్జగదిద న్త్వత్త స్తిష్ఠతి। సర్వ ఞ్జగదిదం త్వయి లయ మేష్యతి। సర్వ ఞ్జగదిద న్త్వయి ప్రత్యేతి।

⇨ (గణేశస్య సర్వాత్మకత్వమ్) త్వం భూమిరాపో ఽనలో ఽనిలో నభః। త్వఞ్చత్వారి వాక్పదాని। త్వఙ్గుణత్రయాతీతః। త్వమవస్థాత్రయాతీతః। త్వన్దేహ త్రయాతీతః। త్వఙ్కాలత్రయాతీతః। త్వం మూలధార స్థితో ఽసి నిత్యమ్। త్వం శక్తిత్రయా ఽఽత్మకః। త్వాం యోగినో ధ్యాయన్తి నిత్యమ్। త్వం బ్రహ్మ త్వం విష్ణుస్త్వం రుద్రస్త్వ మిన్ద్రస్త్వ మగ్నిస్త్వం వాయుస్త్వం సూర్యస్త్వ ఞ్చన్ద్రమాస్త్వం బ్రహ్మ భూర్భువస్స్వరోమ్।

⇨ (గం బీజాక్షర స్వరూపమ్) గణాదీ న్పూర్వ ముచ్చార్య వర్ణాదీం స్తదనన్తరమ్। అనుస్వారః పరతరః। అర్ధేన్దు లసితమ్। తారేణ రుద్ధమ్। ఏతత్తవ మనుస్వరూపమ్। గకారః పూర్వరూపమ్। అకారో మధ్యమరూపమ్। అనుస్వార శ్చాన్త్యరూపమ్। బిన్దు రుత్తరరూపమ్। నాద స్సన్ధానమ్। సꣳహితా సన్ధిః। సైషా గణేశ విద్యా। గణక ఋషిః। నిచృద్గాయత్రీచ్ఛన్దః। గణపతి ర్దేవతా। ఓం గమ్। (గణపతయే నమః)

⇨ (గణేశ గాయత్రీ) ఏకదన్తాయ విద్మహే వక్రతుణ్డాయ ధీమహి। తన్నో దన్తీ ప్రచోదయాత్।

⇨ (గణేశ స్వరూపవర్ణనమ్) ఏకదన్త ఞ్చతుర్హస్తం పాశమఙ్కుశధారిణమ్। రదఞ్చ వరదం హస్తై ర్బిభ్రాణం మూషకధ్వజమ్।

⇨ రక్తం లమ్బోదరం శూర్పకర్ణకం రక్తవాససమ్। రక్తగన్ధానులిప్తాఙ్గం రక్తపుష్పై స్సుపూజితమ్।

⇨ భక్తానుకమ్పిన న్దేవ ఞ్జగత్కారణ మచ్యుతమ్। ఆవిర్భూతఞ్చ సృష్ట్యాదౌ ప్రకృతేః పురుషాత్పరమ్।

⇨ ఏవన్ధ్యాయతి యో నిత్యం స యోగీ యోగినాం వరః। నమో వ్రాతపతయే నమో గణపతయే నమః ప్రమథపతయే నమస్తే అస్తు లమ్బోదరాయైకదన్తాయ విఘ్నవినాశినే శివసుతాయ శ్రీవరదమూర్తయే నమో నమః।

ఫలశ్రుతిః

⇨ ఏతదథర్వశీర్షం యోఽధీతే, స బ్రహ్మభూయాయ కల్పతే। స సర్వత స్సుఖ మేధతే। స సర్వవిఘ్నైర్న బాధ్యతే। స పఞ్చమహాపాపా త్ప్రముచ్యతే।

⇨ సాయమధీయానో దివసకృతం పాప న్నాశయతి। ప్రాతరధీయానో రాత్రికృతం పాప న్నాశయతి। సాయంప్రాతః ప్రయుఞ్జానోఽపాపోఽపాపో భవతి। సర్వత్రాధీయానోఽపవిఘ్నో భవతి। ధర్మార్థ కామమోక్షఞ్చ విన్దతి।

⇨ ఇద మథర్వశీర్ష మశిష్యాయ న దేయమ్। యో యది మోహా ద్దాస్యతి। స పాపీయాన్భవతి।

⇨ సహస్రావర్తనాద్యం యఙ్కామ మధీతే, తన్తమనేన సాధయేత్।

⇨ అనేన గణపతి మభిషిఞ్చతి, స వాగ్మీ భవతి।

⇨ చతుర్థ్యా మనశ్న ఞ్జపతి, స విద్యావాన్భవతి। ఇత్యథర్వణవాక్యమ్।

⇨ బ్రహ్మాద్యావరణం విద్యాన్న బిభేతి కదాచనేతి।

⇨ యో దూర్వాఙ్కురై ర్యజతి స వైశ్రవణోపమో భవతి।

⇨ యో లాజైర్యజతి స మేధావాన్భవతి।

⇨ యో మోదకసహస్రేణ యజతి, స వాఞ్ఛితఫల మవాప్నోతి।

⇨ యస్సాజ్యసమిద్భిర్యజతి, స సర్వం లభతే స సర్వం లభతే। అష్టౌ బ్రాహ్మణా న్సమ్యగ్గ్రాహయిత్వా, సూర్యవర్చస్వీ భవతి। సూర్యగ్రహే మహానద్యాం ప్రతిమా సన్నిధౌ వా జప్త్వా స సిద్ధమన్త్రో భవతి, స సిద్ధమన్త్రో భవతి।

⇨ మహావిఘ్నాత్ప్రముచ్యతే। మహాదోషా త్ప్రముచ్యతే। మహాపాపా త్ప్రముచ్యతే। మహాప్రత్యవాయా త్ప్రముచ్యతే। స సర్వవిద్భవతి స సర్వవిద్భవతి య ఏవం వేద। ఇత్యుపనిషత్॥

⇨ (శాన్తిః) ఓం భద్రఙ్కర్ణేభి శ్శృణుయామ దేవాః। భద్రం పశ్యే మాక్షభి ర్యజత్రాః। స్థిరై రఙ్గై స్తుష్టువాఀసస్తనూభిః। వ్యశేమ దేవహితం యదాయుః।

⇨ స్వస్తి న ఇన్ద్రో వృద్ధశ్రవాః। స్వస్తి నః పూషా విశ్వవేదాః। స్వస్తి న స్తార్క్ష్యో అరిష్టనేమిః। స్వస్తినో బృహస్పతి ర్దధాతు॥ ఓం శాన్తి శ్శాన్తి శ్శాన్తిః॥

విఘ్నేశ్వరాయ వరదాయ గణేశ్వరాయ సర్వేశ్వరాయ శుభదాయ సురేశ్వరాయ।
విద్యాధరాయ వికటాయ చ వామనాయ భక్తప్రసన్న వరదాయ నమో నమస్తే॥

17. పరమాత్మోపాసనమ్ (అణోరణీయాన్)

⇨ అణో రణీయా న్మహతో మహీయా నాత్మా గుహాయా న్నిహితోఽస్య జన్తోః। తమక్రతుం పశ్యతి వీతశోకో ధాతుః ప్రసాదా న్మహిమాన మీశమ్॥

⇨ సప్త ప్రాణాః ప్రభవన్తి తస్మా త్సప్తార్చిష స్సమిధ స్సప్త జిహ్వాః। సప్త ఇమే లోకా యేషు చరన్తి ప్రాణా గుహాశయా న్నిహితా స్సప్తసప్త॥

⇨ అత స్సముద్రా గిరయశ్చ సర్వేఽస్మాత్స్యన్దన్తే సిన్ధవ స్సర్వరూపాః। అతశ్చ విశ్వా ఓషధయో రసాచ్చ యేనైష భూత స్తిష్ఠత్యన్తరాత్మా॥

⇨ బ్రహ్మా దేవానాం పదవీః కవీనా మృషి ర్విప్రాణాం మహిషో మృగాణామ్।
శ్యేనో గృధ్రాణాꣳ స్వధితి ర్వనానాꣳ సోమః పవిత్ర మత్యేతి రేభన్న్॥

⇨ అజా మేకాం లోహితశుక్లకృష్ణాం బహ్వీం ప్రజా జ్జనయన్తీꣳ సరూపామ్। అజో
హ్యేకో జుషమాణోఽనుశేతే జహాత్యేనాం భుక్తభోగా మజోఽన్యః॥

⇨ హꣳస శ్శుచిష ద్వసు రన్తరిక్షస ద్ధోతా వేదిష దతిథి ర్దురోణసత్। నృష
ద్వరస దృతస ద్వ్యోమస దబ్జా గోజా ఋతజా అద్రిజా ఋతం బృహత్॥

⇨ ఘృతం మిమిక్షిరే ఘృతమస్య యోని ర్ఘృతే శ్రితో ఘృతముపస్య ధామ।
అనుష్వధ మావహ మాదయస్వ స్వాహాకృతం వృషభ వక్షి హవ్యమ్॥

⇨ సముద్రా దూర్మి ర్మధుమాꣳ ఉదార దుపాꣳశునా సమమృతత్వ మానట్।
ఘృతస్య నామ గుహ్యం యదస్తి జిహ్వా దేవానా మమృతస్య నాభిః॥

⇨ వయ న్నామ ప్రబ్రవామా ఘృతేనాస్మిన్ యజ్ఞే ధారయామా నమోభిః। ఉప
బ్రహ్మా శృణవ చ్ఛస్యమాన ఞ్చతుశ్శృఙ్గోఽవమీ ద్గౌర ఏతత్॥

⇨ చత్వారి శృఙ్గా త్రయో అస్య పాదా ద్వే శీర్షే సప్త హస్తాసో అస్య। త్రిధా బద్ధో
వృషభో రోరవీతి మహో దేవో మర్త్యాꣳ ఆవివేశ॥

⇨ త్రిధా హితం పణిభి ర్గుహ్యమాన ఙ్గవి దేవాసో ఘృత మన్వవిన్దన్। ఇన్ద్ర ఏకꣳ
సూర్య ఏక ఞ్జజాన వేనా దేకꣳ స్వధయా నిష్టతక్షుః॥

⇨ యో దేవానాం ప్రథమం పురస్తా ద్విశ్వా ధియో రుద్రో మహర్షిః। హిరణ్యగర్భం పశ్యత జాయమానః స నో దేవ శ్శుభయా స్మృత్యా స్సంయునక్తు॥

⇨ యస్మా త్పర న్నాపర మస్తి కిఞ్చి ద్యస్మా న్నాణీయో న జ్యాయోఽస్తి కశ్చిత్। వృక్ష ఇవ స్తబ్ధో దివి తిష్ఠ త్యేక స్తేనేదం పూర్ణం పురుషేణ సర్వమ్॥

⇨ న కర్మణా న ప్రజయా ధనేన త్యాగేనైకే అమృతత్వ మానశుః। పరేణ నాక న్నిహిత జ్గుహాయాం విభ్రాజ దేత ద్యతయో విశన్తి॥

⇨ వేదాన్తవిజ్ఞాన సునిశ్చితార్థా స్సన్న్యాసయోగా ద్యతయ శ్శుద్ధ సత్త్వాః। తే బ్రహ్మలోకే తు పరాన్తకాలే పరామృతా త్పరి ముచ్యన్తి సర్వే॥

⇨ దహ్రం విపాపం పరమేఽశ్మభూతం యత్పుణ్డరీకం పురమధ్యసగ్ంస్థమ్। తత్రాపి దహ్ర జ్గగనం విశోక స్తస్మిన్ యదన్త స్తదుపాసితవ్యమ్॥

⇨ యో వేదాదౌ స్వరః ప్రోక్తో వేదాన్తే చ ప్రతిష్ఠితః। తస్య ప్రకృతిలీనస్య యః పర స్స మహేశ్వరః॥

⇨ యో బ్రహ్మణం విదధాతి పూర్వం యో వై వేదాంశ్చ ప్రహిణోతి తస్మై। తఁహ దేవ మాత్మబుద్ధి ప్రకాశం ముముక్షుర్వై శరణమహం ప్రపద్యే॥

18. నీరాజన మన్త్రాః

⇨ పర్యాప్త్యా అనన్తరాయాయ సర్వస్తోమోఽతిరాత్ర ఉత్తమ మహ ర్భవతి సర్వస్యాఽఽప్త్యై సర్వస్య జిత్యై సర్వ మేవ తేనాఽఽప్నోతి సర్వ ఞ్జయతి।

⇨ అస్యామృధ ద్ధోత్రాయా న్దేవఙ్గమాయామ్। ఆ శాస్తేఽయం యజమానోఽసౌ। ఆయురా శాస్తే। సుప్రజాస్త్వ మాశాస్తే। సజాతవనస్యా మాశాస్తే। ఉత్తరా న్దేవయజ్యా మాశాస్తే। భూయో హవిష్కరణ మా శాస్తే। దివ్య న్ధామాఽఽశాస్తే। విశ్వం ప్రియ మా శాస్తే। యదనేన హవిషాఽఽశాస్తే। తదశ్యా త్తదృధ్యాత్। తదస్మై దేవా రాసన్తామ్। తదగ్ని ర్దేవో దేవేభ్యో వనతే। వయ మగ్నే ర్మానుషాః। ఇష్టఞ్చ వీతఞ్చ। ఉభే చ నో ద్యావాపృథివీ అంహసస్పాతామ్। ఇహ గతి ర్వామ స్యేదఞ్చ। నమో దేవేభ్యః॥

⇨ సర్వ ప్రజామ్మే గోపాయ। అమృతత్వాయ జీవసే। జాతా ఞ్జనిష్యమాణాఞ్చ। అమృతే సత్యే ప్రతిష్ఠితామ్।

⇨ అథర్వ పితుం మే గోపాయ। రస మన్న మిహాఽఽయుషే। అదబ్ధాయో ఽశీతతనో। అవిషన్నః పితుఙ్కృణు।

⇨ శంస్య పశూన్మే గోపాయ। ద్విపాదో యే చతుష్పదః॥ అష్టాశఫాశ్చ య ఇహాగ్నే। యే చైకశఫా ఆశుగాః।

⇨ సప్రథ సభా మ్మే గోపాయ। యే చ సభ్యా స్సభాసదః। తానిన్ద్రియావతః కురు। సర్వ మాయు రుపాసతామ్।

⇨ అహే బుధ్నియ మన్త్రం మే గోపాయ। యమృషయ స్త్రైవిదా విదుః। ఋచ స్సామాని యజూꣳషి। సా హి శ్రీ రమృతా సతామ్॥

⇨ హిరణ్యపాత్రం మధోః పూర్ణ న్దదాతి। మధవ్యోఽసానీతి। ఏకధా బ్రహ్మణ ఉపహరతి। ఏకధైవ యజమాన ఆయు స్తేజో దధాతి॥

⇨ పురస్తాద్దశ హోతార ముదఞ్చ ముపదధాతి యావత్పదమ్। హృదయం యజుషీ పత్న్యౌ చ। దక్షిణతః ప్రాఞ్చ ఞ్చతుర్హోతారమ్। పశ్చాదుదఞ్చం పఞ్చహోతారమ్। ఉత్తరతః ప్రాఞ్చꣳ షడ్ఢోతారమ్। ఉపరిష్టాత్ప్రాఞ్చꣳ సప్తహోతారమ్। హృదయం యజూꣳషి పత్న్యశ్చ। యథాఽవకాశ గ్గ్రహాన్। యథాఽవకాశం ప్రతిగ్రహా న్లోకంపృణాశ్చ। సర్వాహాస్యైతా దేవతాః ప్రీతా అభీష్టా భవన్తి।

⇨ దీక్షాఽసి తపసో యోనిః। తపోఽసి బ్రహ్మణో యోనిః। బ్రహ్మాసి క్షత్రస్య యోనిః। క్షత్ర మస్యృతస్య యోనిః। ఋతమసి భూ రారభే। శ్రద్ధాం మనసా। దీక్షా న్తపసా। విశ్వస్య భువనస్యాధిపత్నీమ్। సర్వే కామా యజమానస్య సన్తు।

19. మన్త్ర పుష్పమ్

⇨ ఓం ధాతాపురస్తా ద్యముదాజహార। శక్రః ప్రవిద్వాన్ప్రదిశశ్చతస్రః। తమేవం విద్వానమృత ఇహ భవతి। నాన్యః పంథా అయనాయ విద్యతే॥

⇨ సహస్రశీర్షం దేవం .... పరమస్స్వరాట్॥

⇨ రాజాధిరాజాయ ప్రసహ్య సాహినే। నమో వయం వైశ్రవణాయ కుర్మహే। స మే కామా న్కామ కామాయ మహ్యమ్। కామేశ్వరో వైశ్రవణో దదాతు। కుబేరాయ వైశ్రవణాయ। మహారాజాయ నమః।

⇨ ఓన్తద్బ్రహ్మ। ఓన్తద్వాయుః। ఓన్తదాత్మా। ఓన్తథ్సత్యమ్। ఓన్తథ్సర్వమ్। ఓన్తత్పురో ర్నమః। అన్తశ్చరతి భూతేషు గుహాయాం విశ్వమూర్తిషు। త్వం యజ్ఞ స్త్వం వషట్కార స్త్వమిన్ద్ర స్త్వగ్ం రుద్ర స్త్వం విష్ణు స్త్వం బ్రహ్మ త్వం ప్రజాపతిః। త్వ స్తదాప ఆపో జ్యోతీ రసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువ స్సువ రోమ్॥

⇨ యోఽపాం పుష్పం వేద। పుష్పవా న్ప్రజావా న్పశుమా న్భవతి। చన్ద్రమా వా అపాం పుష్పమ్। పుష్పవా న్ప్రజావా న్పశుమా న్భవతి। య ఏవం వేద। యోఽపా మాయతనం వేద। ఆయతనవా న్భవతి।

⇨ అగ్ని ర్వా అపా మాయతనమ్। ఆయతనవా న్భవతి। యోఽగ్నే రాయతనం వేద। ఆయతనవా న్భవతి। ఆపో వా అగ్నే రాయతనమ్। ఆయతనవా న్భవతి। య ఏవం వేద। యోఽపా మాయతనం వేద। ఆయతనవా న్భవతి।

⇨ వాయుర్వా అపా మాయతనమ్। ఆయతనవా న్భవతి। యో వాయో రాయతనం వేద। ఆయతనవా న్భవతి। ఆపో వై వాయో రాయతనమ్। ఆయతనవా న్భవతి। య ఏవం వేద। యోఽపా మాయతనం వేద। ఆయతనవా న్భవతి।

⇨ అసౌ వై తపన్నపా మాయతనమ్। ఆయతనవా న్భవతి। యోఽముష్య తపత ఆయతనం వేద। ఆయతనవా న్భవతి। ఆపో వా అముష్య తపత ఆయతనమ్। ఆయతనవా న్భవతి। య ఏవం వేద। యోఽపా మాయతనం వేద। ఆయతనవా న్భవతి।

⇨ చన్ద్రమా వా అపా మాయతనమ్। ఆయతనవా న్భవతి। యశ్చన్ద్రమస ఆయతనం వేద। ఆయతనవా న్భవతి। ఆపో వై చన్ద్రమస ఆయతనమ్। ఆయతనవా న్భవతి। య ఏవం వేద। యోఽపా మాయతనం వేద। ఆయతనవా న్భవతి।

⇨ నక్షత్రాణి వా అపా మాయతనమ్। ఆయతనవా న్భవతి। యో నక్షత్రాణా మాయతనం వేద। ఆయతనవా న్భవతి। ఆపో వై నక్షత్రాణా మాయతనమ్। ఆయతనవా న్భవతి। య ఏవం వేద। యోఽపా మాయతనం వేద। ఆయతనవా న్భవతి।

⇨ పర్జన్యో వా అపా మాయతనమ్। ఆయతనవా న్భవతి। యః పర్జన్యస్యా ఽఽయతనం వేద। ఆయతనవా న్భవతి। ఆపో వై పర్జన్యస్యాఽఽయతనమ్। ఆయతనవా న్భవతి। య ఏవం వేద। యోఽపా మాయతనం వేద। ఆయతనవా న్భవతి।

⇨ సంవత్సరో వా అపా మాయతనమ్। ఆయతనవా న్భవతి। యస్సంవత్సరస్యా ఽఽయతనం వేద। ఆయతనవా న్భవతి। ఆపో వై సంవత్సరస్యా ఽఽయతనమ్। ఆయతనవా న్భవతి। య ఏవం వేద। యోఽప్సు నావం ప్రతిష్ఠితాం వేద। ప్రత్యేవ తిష్ఠతి॥

⇨ కిన్త ద్విష్ణో ర్బలమాహుః। కా దీప్తిః కిం పరాయణమ్। ఏకో యద్ధారయ ద్దేవః। రేజతీ రోదసీ ఉభే।

⇨ వాతాద్విష్ణో ర్బల మాహుః। అక్షరా ద్దీప్తి రుచ్యతే। త్రిపదా ద్ధారయ ద్దేవః। యద్విష్ణో రేక ముత్తమమ్॥

⇨ ఆతనుష్వ ప్రతనుష్వ। ఉద్ధమాధమ సన్ధమ। ఆదిత్యే చన్ద్రవర్ణానామ్। గర్భమాధేహి యః పుమాన్।

⇨ ఇత స్సిక్తꣳ సూర్యగతమ్। చన్ద్రమసే రసఙ్కృధి। వారాదఞ్జనయాగ్రేఽగ్నిమ్। య ఏకో రుద్ర ఉచ్యతే।

⇨ పురుషస్య విద్మ సహస్రాక్షస్య మహాదేవస్య ధీమహి। తన్నో రుద్రః ప్రచోదయాత్।

⇨ తత్పురుషాయ విద్మహే మహాదేవాయ ధీమహి। తన్నో రుద్రః ప్రచోదయాత్॥

⇨ తత్పురుషాయ విద్మహే వక్రతుణ్డాయ ధీమహి। తన్నో దన్తిః ప్రచోదయాత్॥

⇨ తత్పురుషాయ విద్మహే చక్రతుణ్డాయ ధీమహి। తన్నో నన్దిః ప్రచోదయాత్॥

⇨ తత్పురుషాయ విద్మహే మహాసేనాయ ధీమహి। తన్న ష్షణ్ముఖః ప్రచోదయాత్॥

⇨ తత్పురుషాయ విద్మహే సువర్ణపక్షాయ ధీమహి। తన్నో గరుడః ప్రచోదయాత్॥

⇨ వేదాత్మనాయ విద్మహే హిరణ్యగర్భాయ ధీమహి। తన్నో బ్రహ్మ ప్రచోదయాత్॥

⇨ నారాయణాయ విద్మహే వాసుదేవాయ ధీమహి। తన్నో విష్ణుః ప్రచోదయాత్॥

⇨ వజ్రనఖాయ విద్మహే తీక్ష్ణదꣳష్ట్రాయ ధీమహి। తన్నో నారసిꣳహః ప్రచోదయాత్॥

⇨ భాస్కరాయ విద్మహే మహద్ద్యుతికరాయ ధీమహి। తన్నో ఆదిత్యః ప్రచోదయాత్॥

⇨ వైశ్వానరాయ విద్మహే లాలీలాయ ధీమహి। తన్నో అగ్నిః ప్రచోదయాత్॥

⇨ కాత్యాయనాయ విద్మహే కన్యకుమారి ధీమహి। తన్నో దుర్గిః ప్రచోదయాత్॥

⇨ సహస్రపరమా దేవీ శతమూలా శతాఙ్కురా। సర్వꣳ హరతు మే పాప న్దూర్వా దుస్స్వప్ననాశినీ॥

⇨ కాణ్డాత్కాణ్డా త్ప్రరోహన్తీ పరుషః పరుషః పరి। ఏవా నో దూర్వే ప్రతను సహస్రేణ శతేన చ॥

⇨ యా శతేన ప్రతనోషి సహస్రేణ విరోహసి। తస్యా స్తే దేవీష్టకే విధేమ హవిషా వయమ్।

⇨ అశ్వక్రాన్తే రథక్రాన్తే విష్ణుక్రాన్తే వసున్ధరా। శిరసా ధారయిష్యామి రక్షస్వ మాం పదేపదే।

⇨ ఈశాన స్సర్వవిద్యానా మీశ్వర స్సర్వభూతానాం బ్రహ్మాధిపతి ర్బ్రహ్మణో ఽధిపతి ర్బ్రహ్మ శివో మే అస్తు సదాశివోమ్॥

⇨ అథైతం విష్ణవే చరు న్నిర్వపతి। యజ్ఞో వై విష్ణుః। యజ్ఞ ఏవాన్తతః ప్రతితిష్ఠతి। సోఽత్ర జుహోతి। విష్ణవే స్వాహా యజ్ఞాయ స్వాహా। ప్రతిష్ఠాయై స్వాహేతి।

⇨ నారాయణాయ విద్మహే వాసుదేవాయ ధీమహి। తన్నో విష్ణుః ప్రచోదయాత్॥ తతః, ఇష్టదేవతా మన్త్రాంశ్చ యథాక్రమం పఠేయుః॥

శ్రీ ... స్వామినే నమః, మన్త్రపుష్పం సమర్పయామి।

20. చాతుర్హోత్ర మంత్రాః

⇨ ఓమ్ తచ్ఛం॒యో రావృణీమహే। గాతుం యజ్ఞాయ। గాతుం యజ్ఞపతయే। దైవీ స్వస్తి రస్తు నః। స్వస్తి ర్మానుషేభ్యః। ఊర్ధ్వ జ్జిగాతు భేషజమ్। శన్నో అస్తు ద్విపదే॥ శఞ్చతుష్పదే। ఓం శాన్తి శ్శాన్తి శ్శాన్తిః॥

⇨ చిత్తి స్స్రుక్। చిత్త మాజ్యమ్। వాగ్వేదిః। ఆఽధీతం బర్హిః। కేతో అగ్నిః। విజ్ఞాత మగ్నిః। వాక్పతిర్ హోతా। మన ఉపవక్తా। ప్రాణో హవిః। సామాధ్వర్యుః। (దశ హోతారః)

వాచస్పతే విధే నామన్। విధేమ తే నామ। విధేస్త్వ మస్మాక న్నామ। వాచస్పతి స్సోమం పిబతు। ఆఽస్మాసు నృమ్ణ న్ధాత్స్వాహా।। 1। (గ్రహభాగః)

⇨ పృథివీ హోతా। ద్యౌ రధ్వర్యుః। రుద్రోఽగ్నీత్। బృహస్పతి రుపవక్తా। (చతుర్హోతారః)

వాచస్పతే వాచో వీర్యేణ। సమ్భృతతమేనాఽఽయక్ష్యసే। యజమానాయ వార్యమ్। ఆ సువ స్కరస్మై। వాచస్పతి స్సోమం పిబతి। జజన దిన్ద్ర మిన్ద్రియాయ స్వాహా।। 2।। (చతుర్హోతృ గ్రహభాగః)

⇨ అగ్నిర్హోతా। అశ్వినాఽధ్వర్యూ। త్వష్టాఽగ్నీత్। మిత్ర ఉపవక్తా। (పఞ్చ హోతారః)

సోమ స్సోమస్య పురోగాః। శుక్ర శ్శుక్రస్య పురోగాః। శ్రాతాస్త ఇన్ద్ర సోమాః। వాతాపేర్హవన శ్శ్రుత స్స్వాహా।। 3।। (పఞ్చహోతృ గ్రహభాగః)

⇨ సూర్యస్తే చక్షుః। వాతం ప్రాణః। ద్యాం పృష్ఠమ్। అన్తరిక్ష మాత్మా। అఙ్గై ర్యజ్ఞమ్। పృథివీꣳ శరీరైః। (షడ్ఢోతారః – పశుబన్ధే)

వాచస్పతేఽచ్ఛిద్రయా వాచా। అచ్ఛిద్రయా జుహ్వా। దివి దేవావృధꣳ హోత్రా మేరయస్వ స్వాహా॥ 4॥ (షడ్ఢోతృ గ్రహభాగః)

⇨ మహాహవిర్ హోతా। సత్యహవి రధ్వర్యుః। అచ్యుతపాజా అగ్నీత్। అచ్యుతమనా ఉపవక్తా। అనాధృష్యశ్చాప్రతిధృష్యశ్చ యజ్ఞస్యాభిగరౌ। అయాస్య ఉద్గాతా। (సప్త హోతారః)

⇨ వాచస్పతే హృద్విధే నామన్। విధేమ తే నామ। విధేస్త్వ మస్మాక న్నామ। వాచస్పతి స్సోమ మపాత్। మా దైవ్య స్తన్తు శ్ఛేది మా మనుష్యః। నమో దివే। నమꣳ పృథివ్యై స్వాహా। (సప్తహోతృ గ్రహభాగః)

⇨ వాగ్ఘోతా। దీక్షా పత్నీ। వాతోఽధ్వర్యుః। ఆపోఽభిగరః। మనో హవిః। తపసి జుహోమి। (షడ్ఢోతారః చాతుర్హోత్రియే)

⇨ భూర్భువ స్సువః। బ్రహ్మ స్వయమ్భు। బ్రహ్మణే స్వయమ్భువే స్వాహా॥ (షడ్ఢోతృ గ్రహభాగః)

⇨ ఓమ్ తచ్ఛం‹యో రావృణీమహే। గాతుం‹ యజ్ఞాయ। గాతుం‹ యజ్ఞపతయే। దైవీ స్వస్తి రస్తు నః। స్వస్తి ర్మానుషేభ్యః। ఊర్ధ్వ ఞ్జిగాతు భేషజమ్। శన్నో అస్తు ద్విపదే॥ శఞ్చతుష్పదే।

⇨ ఓం శాన్తి శ్శాన్తి శ్శాన్తిః॥

21. యక్ష్మఘ్న సూక్తమ్

⇨ అక్షీభ్యాస్తే నాసికాభ్యా ఙ్కర్ణాభ్యా ఞ్ఛుబుకా దధి। యక్ష్మꣳ శీర్షణ్యం మస్తిష్కా జ్జిహ్వాయా వివృహామి తే॥

⇨ గ్రీవాభ్యస్త ఉష్ణిహాభ్యః కీకసాభ్యో ఽనూక్యాత్। యక్ష్మ న్దోషణ్య మꣳసాభ్యాం బాహుభ్యాం వివృహామి తే॥

⇨ ఆన్త్రేభ్యస్తే గుదాభ్యో వనిష్ఠోర్హృదయా దధి। యక్ష్మం మతస్నాభ్యాం యక్నః ప్లాశిభ్యో వివృహామి తే॥

⇨ ఊరుభ్యాస్తే ఽష్ఠీవద్భ్యా ఞ్జఙ్ఘాభ్యాం ప్రపదాభ్యామ్। యక్ష్మꣳ శ్రోణీభ్యాం భాసదాద్ధ్వꣳససో వివృహామి తే॥

⇨ మేహనా ద్వలఙ్కరణా ల్లోమభ్యస్తే నఖేభ్యః। యక్ష్మꣳ సర్వస్మా దాత్మన స్త మిమం వివృహామి తే॥

⇨ అఙ్గాదఙ్గా ల్లోమ్నోలోమ్నో జాతం పర్వణి పర్వణి। యక్ష్మꣳ సర్వస్మా దాత్మన స్త మిమం వివృహామి తే॥

⇨ పరాదేహి శాబల్యం బ్రహ్మభ్యో విభజా వసు। కృత్యైషా పద్వతీ భూత్వా జాయా విశతే పతిమ్॥

⇨ అశ్లీలా తనూ ర్భవతి రుశతీ పాపయాఽముయా। పతి ర్యద్వధ్వో వాససా స్వమఙ్గ మభి ధిత్సతి॥

⇨ క్రూర మేత త్కటుక మేత దపాష్ఠవ ద్విషవ న్నైతదత్తవే। సూర్యాం యః ప్రత్యక్షం విద్యాత్స ఏత త్ప్రతి గృహ్ణీయాత్॥

⇨ ఆశసనం విశసన మథో అధి వికర్తనమ్। సూర్యాయాః పశ్య రూపాణి తాని బ్రహ్మోత శంసతి॥

22. భాగ్యసూక్తమ్

⇨ ప్రాత రగ్నిం ప్రాత రిన్ద్రꣳ హవామహే ప్రాత ర్మిత్రావరుణా ప్రాత రశ్వినా। ప్రాత ర్భగం పూషణం బ్రహ్మణస్పతిం ప్రాత స్సోమ ముత రుద్రꣳ హువేమ॥

⇨ ప్రాత ర్జితం భగ ముగ్రꣳ హువేమ వయం పుత్ర మదితే ర్యో విధర్తా। ఆధ్ర శ్చిద్యం మన్యమాన స్తురశ్చి ద్రాజా చిద్యం భగం భక్షీత్యాహ॥

⇨ భగ ప్రణేత ర్భగ సత్యరాధో భగేమా న్ధియ ముదవద దన్నః। భగ ప్రణో జనయ గోభి రశ్వై ర్భగ ప్రనృభి ర్నృవన్త స్స్యామ॥

⇨ ఉతేదానీం భగవన్తస్స్యా మోత ప్రపిత్వ ఉత మధ్యే అహ్నామ్। ఉతోదితా మఘువ 2 స్థూర్యస్య వయ స్దేవానాఀ సుమతౌ స్యామ॥

⇨ భగ ఏవ భగవాఀ అస్తు దేవా స్తేన వయం భగవన్త స్స్యామ। తన్త్వా భగ సర్వ ఇజ్జోహవీమి స నో భగ పురఏతా భవేహ॥

⇨ సమధ్వరాయోషసో నమన్త దధిక్రావేవ శుచయే పదాయ। అర్వాచీనం వసువిదం భగన్నో రథ మివాశ్వా వాజిన ఆవహన్తు॥

⇨ అశ్వావతీ ర్గోమతీ ర్న ఉషాసో వీరవతీ స్సదముచ్ఛన్తు భద్రాః। ఘృత న్దుహానా విశ్వతః ప్రపీనా యూయం పాత స్వస్తిభి స్సదా నః॥

⇨ యో మాఽగ్నే భాగినఀ సన్త మథాభాగ ఇచ్చికీర్షత్యభాగ మగ్నే తఙ్కురు మామగ్నే భాగిన ఙ్కురు॥

23. అన్నసూక్తమ్

⇨ అహ మస్మి ప్రథమజా ఋతస్య। పూర్వ న్దేవేభ్యో అమృతస్య నాభిః। యో మా దదాతి స ఇదేవ మావాః। అహ మన్న మన్న మదన్త మద్మి।

⇨ పూర్వ మగ్నే రపి దహ త్యన్నమ్। యత్తౌ హాసాతే అహ ముత్తరేషు। వ్యాత్త మస్య పశవ స్సుజమ్భమ్। పశ్యన్తి ధీరాః ప్రచరన్తి పాకాః।

⇨ జహామ్యన్య న్న జహామ్యన్యమ్। అహ మన్నం వశ మిచ్ఛరామి। సమాన మర్థం పర్యేమి భుఞ్జత్। కో మామన్నం మనుష్యో దయేత।

⇨ పరాకే అన్న న్నిహితం లోక ఏతత్। విశ్వై ర్దేవైః పితృభి ర్గుప్త మన్నమ్। యదద్యతే లుప్యతే యత్పరోప్యతే। శతతమీ సా తనూర్మే బభూవ।

⇨ మహాన్తౌ చరూ సకృ ద్దుగ్ధేన పప్రౌ। దివఞ్చ పృశ్ని పృథివీఞ్చ సాకమ్। తథ్సంపిబన్తో న మినన్తి వేధసః। నైతద్భూయో భవతి నో కనీయః।।

⇨ అన్నం ప్రాణ మన్న మపాన మాహుః। అన్నం మృత్యు న్తము జీవాతు మాహుః। అన్నం బ్రహ్మణో జరసం వదన్తి। అన్న మాహుః ప్రజననం ప్రజానామ్।

⇨ మోఘ మన్నం విన్దతే అప్రచేతాః। సత్యం బ్రవీమి వధ ఇథ్స తస్య। నార్యమణం పుష్యతి నో సఖాయమ్। కేవలాఘో భవతి కేవలాదీ।

⇨ అహం మేఘ స్స్తనయన్ వర్షన్నస్మి। మామదన్త్యహ మద్మ్యన్యాన్। అహగ్ం సదమృతో భవామి। మదాదిత్యా అధి సర్వే తపన్తి।।

⇨ ఓం సహనావవతు। సహ నౌ భునక్తు। సహ వీర్య ఙ్కరవావహై। తేజస్వి నావధీతమస్తు మా విద్విషావహై। ఓం శాన్తి శ్శాన్తి శ్శాన్తిః।।

⇨ అన్నాద్వై ప్రజాః ప్రజాయన్తే। యాః కాశ్చ పృథివీꣳ శ్రితాః। అథో అన్నేనైవ జీవన్తి। అథైనదపి యన్త్యన్తతః। అన్నꣳహి భూతానా జ్యేష్ఠమ్। తస్మాథ్సర్వౌషధ ముచ్యతే।

⇨ సర్వం వై తేఽన్న మాప్నువన్తి। యేఽన్నం బ్రహ్మోపాసతే। అన్నꣳ హి భూతానా జ్యేష్ఠమ్। తస్మాథ్సర్వౌషధ ముచ్యతే।

⇨ అన్నాద్భూతాని జాయన్తే। జాతాన్యన్నేన వర్ధన్తే। అద్యతేఽత్తి చ భూతాని। తస్మా దన్న న్తదుచ్యత ఇతి।

⇨ తస్మాద్వా ఏతస్మా దన్నరస మయాత్। అన్యోఽన్తర ఆత్మా ప్రాణమయః। తేనైష పూర్ణః। స వా ఏష పురుషవిధ ఏవ। తస్య పురుష విధతామ్। అన్వయం పురుష విధః। తస్య ప్రాణ ఏవ శిరః। వ్యానో దక్షిణః పక్షః। అపాన ఉత్తరః పక్షః। ఆకాశ ఆత్మా। పృథివీ పుచ్ఛం ప్రతిష్ఠా। తదప్యేష శ్లోకో భవతి॥

⇨ అన్నం బ్రహ్మేతి వ్యజానాత్। అన్నాద్ధ్యేవ ఖల్విమాని భూతాని జాయన్తే। అన్నేన జాతాని జీవన్తి। అన్నం ప్రయన్త్యభి సంవిశన్తీతి। తద్విజ్ఞాయ। పునరేవ వరుణం పితర ముపససార। అధీహి భగవో బ్రహ్మేతి। తꣳ హోవాచ। తపసా బ్రహ్మ విజిజ్ఞాసస్వ। తపో బ్రహ్మేతి। స తపోఽతప్యత। స తప స్తప్త్వా॥

⇨ అన్నం న్న నిన్ద్యాత్। తద్వ్రతమ్। ప్రాణో వా అన్నమ్। శరీర మన్నాదమ్। ప్రాణే శరీరం ప్రతిష్ఠితమ్। శరీరే ప్రాణః ప్రతిష్ఠితః। తదేత దన్న మన్నే ప్రతిష్ఠితమ్। స య ఏతదన్న మన్నే ప్రతిష్ఠితం వేద ప్రతితిష్ఠతి। అన్నవా నన్నాదో భవతి। మహాన్భవతి ప్రజయా పశుభి ర్బ్రహ్మవర్చసేన। మహాన్కీర్త్యా॥

⇨ అన్నం న్న పరిచక్షీత। తద్వ్రతమ్। ఆపో వా అన్నమ్। జ్యోతి రన్నాదమ్। అప్సు జ్యోతిః ప్రతిష్ఠితమ్। జ్యోతిష్యాపః ప్రతిష్ఠితాః। తదేత దన్న మన్నే ప్రతిష్ఠితమ్। స య ఏత దన్న మన్నే ప్రతిష్ఠితం వేద ప్రతితిష్ఠతి। అన్నవా నన్నాదో భవతి। మహాన్భవతి ప్రజయా పశుభి ర్బ్రహ్మవర్చసేన। మహాన్కీర్త్యా॥

⇨ అన్నం బహు కుర్వీత। తద్వ్రతమ్। పృథివీ వా అన్నమ్। ఆకాశోఽన్నాదః। పృథివ్యా మాకాశః ప్రతిష్ఠితః। ఆకాశే పృథివీ ప్రతిష్ఠితా। తదేత దన్న మన్నే ప్రతిష్ఠితమ్। స య ఏతదన్న మన్నే ప్రతిష్ఠితం వేద ప్రతితిష్ఠతి। అన్నవా నన్నాదో భవతి। మహాన్భవతి ప్రజయా పశుభి ర్బ్రహ్మవర్చసేన। మహాన్కీర్త్యా॥

⇨ ఓం సహనావవతు। సహ నౌ భునక్తు। సహ వీర్య ఙ్కరవావహై। తేజస్వి నావధీతమస్తు మా విద్విషావహై। ఓం శాన్తి శ్శాన్తి శ్శాన్తిః।।

24. భోజనకాలే పఠనీయ త్రిసుపర్ణాది మన్త్రాః

⇨ బ్రహ్మ మేతు మామ్। మధు మేతు మామ్। బ్రహ్మమేవ మధు మేతు మామ్। యాస్తే సోమ ప్రజావథ్సోభిసో అహమ్। దుస్స్వప్నహ న్దురుష్షహ। యాస్తే సోమ ప్రాణాఁ స్తాఞ్జుహోమి।

⇨ త్రిసుపర్ణ మయాచితం బ్రాహ్మణాయ దద్యాత్। బ్రహ్మహత్యాం వా ఏతే ఘ్నన్తి। యే బ్రాహ్మణా స్త్రిసుపర్ణం పఠన్తి। తే సోమం ప్రాప్నువన్తి। ఆసహస్రా త్పఙ్క్తిం పునన్తి।

⇨ ఓమ్।

⇨ బ్రహ్మ మేధయా। మధు మేధయా। బ్రహ్మమేవ మధుమేధయా।

⇨ అద్యానో దేవ సవితః ప్రజావథ్సావీ స్సౌభగమ్। పరా దుష్ష్వప్నియఁ సువ।

⇨ విశ్వాని దేవ సవిత ర్దురితాని పరాసువ। యద్భద్ర న్తన్మ ఆసువ।

⇨ మధు వాతా ఋతాయతే మధు క్షరన్తి సిన్ధవః। మాధ్వీ ర్న స్సన్త్వోషధీః।

⇨ మధు నక్త ముతోషసి మధుమ త్పార్థివ౾ రజః। మధు ద్యౌరస్తు నః పితా।

⇨ మధుమాన్నో వనస్పతి ర్మధుమా౾ అస్తు సూర్యః। మాధ్వీ ర్గావో భవన్తు నః।

⇨ య ఇమ న్త్రిసుపర్ణ మయాచితం బ్రాహ్మణాయ దద్యాత్। భ్రూణహత్యాం వా ఏతే ఘ్నన్తి। యే బ్రాహ్మణా స్త్రిసుపర్ణం పఠన్తి। తే సోమం ప్రాప్నువన్తి। ఆసహస్రా త్పఙ్క్తిం పునన్తి।

⇨ ఓమ్।

⇨ బ్రహ్మ మేధవా। మధు మేధవా। బ్రహ్మమేవ మధుమేధవా।

⇨ బ్రహ్మా దేవానాం పదవీః కవీనా మృషి ర్విప్రాణాం మహిషో మృగాణామ్। శ్యేనో గృద్ధ్రాణా౾ స్వధితి ర్వనానా౾ సోమః పవిత్ర మత్యేతి రేభన్న్।

⇨ హ౾స శ్శుచిషద్వసు రన్తరిక్షస ద్ధోతా వేదిష దతిథి ర్దురోణసత్। నృష ద్వరస దృతస ద్వ్యోమస దబ్జా గోజా ఋతజా అద్రిజా ఋతం బృహత్।

⇨ ఋచే త్వా రుచే త్వా సమిత్స్రవన్తి సరితో న ధేనాః। అన్తర్హృదా మనసా పూయమానాః।

⇨ ఘృతస్య ధారా అభి చాకశీమి। హిరణ్యయో వేతసో మధ్య ఆసామ్।

⇨ తస్మిన్థ్సుపర్ణో మధుకృ త్కులాయీ భజన్నాస్తే మధు దేవతాభ్యః। తస్యాసతే హరయ స్సప్త తీరే స్వధా న్దుహానా అమృతస్య ధారామ్।

⇨ య ఇద న్త్రిసుపర్ణ మయాచితం బ్రాహ్మణాయ దద్యాత్। వీరహత్యాం వా ఏతే ఘ్నన్తి। యే బ్రాహ్మణా స్త్రిసుపర్ణం పఠన్తి। తే సోమం ప్రాప్నువన్తి। ఆసహస్రా త్పఙ్క్తిం పునన్తి।

⇨ ఓమ్।

⇨ ఓదన ముద్బ్రువతే। పరమేష్ఠీ వా ఏషః। యదోదనః। పరమా మేవైనశ్ శ్రియ ఙ్గమయతి।

⇨ యన్తు నదయో వర్షన్తు పర్జన్యాః। సుపిప్పలా ఓషధయో భవన్తు। అన్నవతా మోదనవతా మామిక్షవతామ్। ఏషాగ్ం రాజా భూయాసమ్॥

⇨ ప్రజాపతే న త్వదేతాన్యన్యో విశ్వా జాతాని పరితా బభూవ। యత్కామాస్తే జుహుమ స్తన్నో అస్తు వయశ్ స్యామ పతయో రయీణామ్॥

25. నవగ్రహాది మన్త్రాః

⇨ ఓం ఆసత్యేన రజసా వర్తమానో నివేశయ న్నమృతం మర్త్యఞ్చ। హిరణ్యయేన సవితారథేనా దేవో యాతి భువనా విపశ్యన్న్। సూర్యగ్రహాయ నమః।

⇨ ఓం అగ్ని న్దూతం వృణీమహే హోతారం విశ్వవేదసమ్। అస్య యజ్ఞస్య సుక్రతుమ్। సూర్యగ్రహాధిదేవతాయా అగ్నయే నమః।

⇨ ఓం కద్రుద్రాయ ప్రచేతసే మీఢుష్టమాయ తవ్యసే। వోచమ శన్తమꣳ హృదే॥ సూర్య గ్రహ ప్రత్యధిదేవతాయై రుద్రాయ నమః।

⇨ ఓం ఆప్యాయస్వ సమేతు తే విశ్వత స్సోమ వృష్ణియమ్। భవా వాజస్య సఙ్గథే॥ చన్ద్రగ్రహాయ నమః।

⇨ ఓం అప్సు మే సోమో అబ్రవీ దన్త ర్విశ్వాని భేషజా। అగ్నిఞ్చ విశ్వ శమ్భువ మాపశ్చ విశ్వభేషజీః। చన్ద్రగ్రహాధిదేవతాయా అద్భ్యః నమః।

⇨ ఓం గౌరీ మిమాయ సలిలాని తక్షత్యేకపదీ ద్విపదీ సా చతుష్పదీ। అష్టాపదీ నవపదీ బభూవుషీ సహస్రాక్షరా పరమే వ్యోమన్న్। చన్ద్రగ్రహ ప్రత్యధిదేవతాయై గౌర్యై నమః।

⇨ ఓం అగ్నిర్మూర్ధా దివః కకుత్పతిః పృథివ్యా అయమ్। అపాꣳ రేతాꣳసి జిన్వతి॥ అఙ్గారక గ్రహాయ నమః।

⇨ ఓం స్యోనా పృథివి భవా నృక్షరా నివేశనీ। యచ్ఛా న శ్శర్మ సప్రథాః। అఙ్గారక గ్రహాధిదేవతాయై పృథివ్యై నమః।

⇨ ఓం క్షేత్రస్య పతినా వయꣳ హితేనేవ జయామసి। గామశ్వం పోషయిత్న్వా సనో మృడాతీదృశే। అఙ్గారక ప్రత్యధిదేవతాయై క్షేత్రపాలకాయ నమః।

⇨ ఓం ఉద్బుధ్యస్వాగ్నే ప్రతిజాగృహ్యేన మిష్టాపూర్తే సఌసృజేథా మయఞ్చ। పునః కృణ్వఌస్త్వా పితరం యువాన మన్వాతాఌసీ త్వయి తన్తు మేతమ్।
బుధగ్రహాయ నమః।

⇨ ఓం ఇదం విష్ణు ర్విచక్రమే త్రేధా నిదధే పదమ్। సమూఢ మస్య పాఌసురే।
బుధగ్రహాధి దేవతాయై మహావిష్ణవే నమః।

⇨ ఓం సహస్రశీర్షా పురుష స్సహస్రాక్ష స్సహస్రపాత్। సభూమిం విశ్వతో వృత్వాఽత్యతిష్ఠ ద్దశాఙ్గులమ్। బుధగ్రహ ప్రత్యధిదేవతాయై నారాయణ నమః।

⇨ ఓం బృహస్పతే అతి యదర్యో అర్హాద్ద్యుమ ద్విభాతి క్రతుమ జ్జనేషు। యద్దీదయ చ్ఛవసర్తప్రజాత తదస్మాసు ద్రవిణం ధేహి చిత్రమ్॥
బృహస్పతిగ్రహాయ నమః

⇨ ఓం బ్రహ్మజజ్ఞానం ప్రథమం పురస్తా ద్విసీమత స్సురుచో వేన ఆవః। సబుధ్నియా ఉపమా అస్య విష్ఠా స్సతశ్చ యోని మసతశ్చ వివః॥
బృహస్పతి గ్రహాధిదేవతాయై బ్రహ్మణే నమః।

⇨ ఓం ఇన్ద్రం వో విశ్వతస్పరి హవామహే జనేభ్యః। అస్మాక మస్తు కేవలః।
బృహస్పతి గ్రహ ప్రత్యధిదేవతాయా ఇన్ద్రాయ నమః।

⇨ ఓం శుక్రన్తే అన్య ద్యజతన్తే అన్య ద్విషురూపే అహనీ ద్యౌరివాసి| విశ్వా హి మాయా అవసి స్వధావో భద్రాతే పూష న్నిహ రాతి రస్తు|| శుక్ర గ్రహాయ నమః|

⇨ ఓం ఇన్ద్రాణీ మాసు నారిషు సుపత్నీ మహ మశ్రవమ్| నహ్యస్యా అపర ఞ్చన జరసా మరతే పతిః|| శుక్రగ్రహాధిదేవతాయా ఇన్ద్రాణ్యై నమః|

⇨ ఓం ఇన్ద్ర మరుత్వ ఇహ పాహి సోమం యథా శార్యాతే అపిబ స్సుతస్య| తవ ప్రణీతీ తవ శూర శర్మన్నా వివాసన్తి కవయ స్సుయజ్ఞాః|| శుక్రగ్రహ ప్రత్యధిదేవతాయా ఇన్ద్రాయ మరుత్వతే నమః|

⇨ ఓం శమగ్ని రగ్నిభి స్కర చ్ఛన్న స్తపతు సూర్యః| శంవాతో వాత్వరపా అపస్రిధః|| శనైశ్చర గ్రహాయ నమః|

⇨ ఓం యమాయ సోమగ్ం సునుత యమాయ జుహుతా హవిః| యమగ్ం హ యజ్ఞో గచ్ఛత్యగ్నిదూతో అరఙ్కృతః|| శనైశ్చర గ్రహాధిదేవతాయై యమాయ నమః|

⇨ ఓం ప్రజాపతే నత్వ దేతాన్యన్యో విశ్వా జాతాని పరి తా బభూవ| యత్కామాస్తే జుహుమ స్తన్నో అస్తు వయగ్గ్ స్యామ పతయో రయీణామ్| శనైశ్చర గ్రహ ప్రత్యధిదేవతాయై ప్రజాపతయే నమః|

⇨ ఓం కయాన శ్చిత్ర ఆభువ దూతీ సదావృధ స్సఖా। కయా శచిష్ఠయా వృతా॥ రాహుగ్రహాయ నమః।

⇨ ఓం ఆఽయఙ్గౌః పృశ్ని రక్రమీ దసన న్మాతరం పునః। పితరఞ్చ ప్రయ2న్థ్సువః॥ రాహుగ్రహాధిదేవతాయై గవే నమః।

⇨ ఓం నమో అస్తు సర్పేభ్యో యే కే చ పృథివీ మను। యే అన్తరిక్షే యే దివి తేభ్య స్సర్పేభ్యో నమః। రాహుగ్రహ ప్రత్యధిదేవతాయై సర్పేభ్యో నమః।

⇨ ఓం కేతు ఙ్కృణ్వ న్నకేతవే పేశో మర్యా అపేశసే। సముషద్భి రజాయథాః॥ కేతుగణాయ నమః।

⇨ ఓం స చిత్ర చిత్ర ఞ్చితయన్త మస్మే చిత్రక్షత్ర చిత్రతమం వయోధామ్। చన్ద్రం రయిం పురువీరం బృహన్తం చన్ద్ర చన్ద్రాభి ర్గృణతే యువస్వ॥ కేతుగణాధిదేవతాయై చిత్రగుప్తాయ నమః।

⇨ ఓం బ్రహ్మా దేవానాం పదవీః కవీనా మృషి ర్విప్రాణాం మహిషో మృగాణామ్। శ్యేనో గృధ్రాణాꣳ స్వధితి ర్వనానాꣳ సోమః పవిత్ర మత్యేతి రేభన్॥ కేతుగణ ప్రత్యధిదేవతాయై బ్రహ్మణే నమః।

⇨ ఓం త్ర్యమ్బకం యజామహే సుగన్ధిం పుష్టివర్ధనమ్। ఉర్వారుక మివ బన్ధనా న్మృత్యో ర్ముక్షీయ మాఽమృతాత్॥ మృత్యుఞ్జయాయ నమః।

⇨ ఓం జాతవేదసే సునవామ సోమ మరాతీయతో నిదహాతి వేదః| సనః పర్షదతి దుర్గాణి విశ్వా నావేవ సిన్ధుం దురితాఽత్యగ్నిః| దుర్గాయై నమః|

⇨ ఓం గణానాన్త్వా గణపతిం హవామహే కవిం కవీనా ముపమశ్రవస్తమమ్| జ్యేష్ఠరాజం బ్రహ్మణాం బ్రహ్మణస్పత ఆనః శృణ్వ న్నూతిభి స్సీదసాదనమ్|| మహా గణాధిపతయే నమః|

⇨ ఓం క్షేత్రస్య పతినా వయం హితేనేవ జయామసి| గామశ్వం పోషయిత్న్వా సనో మృడాతీదృశే| క్షేత్రపాలకాయ నమః|

⇨ ఓం స్వస్తిదా విశస్పతి ర్వృత్రహా విమృధో వశీ| వృషేన్ద్రః పురఏతు నః స్వస్తిదా అభయఙ్కరః|| అభయఙ్కరాయ నమః|

దిక్పాలక మన్త్రాః -

⇨ ఓం ఇన్ద్రం వో విశ్వతస్పరి హవామహే జనేభ్యః| అస్మాక మస్తు కేవలః|| ఇంద్రాయ దిక్పాలకాయ నమః|

⇨ ఓం అగ్నిన్దూతం వృణీమహే హోతారం విశ్వవేదసమ్| అస్య యజ్ఞస్య సుక్రతుమ్|| అగ్నయే దిక్పాలకాయ నమః|

⇨ ఓం యమాయ సోమం సునుత యమాయ జుహుతా హవిః| యమం హ యజ్ఞో గచ్ఛ త్యగ్నిదూతో అరఙ్కృతః|| యమాయ దిక్పాలకాయ నమః|

⇨ ఓం మోషుణః పరాపరా నిర్ఋతి ర్దుర్హణా వధీత్। పదీష్ట తృష్ణయా సహ॥ నిర్ఋతయే దిక్పాలకాయ నమః।

⇨ ఓం ఇమం మే వరుణ శ్రుధీ హవ మద్యా చ మృడయ। త్వా మవస్యు రా చకే। వరుణాయ దిక్పాలకాయ నమః।

⇨ ఓం తవ వాయ వృతస్పతే త్వష్టు ర్జామాత రద్భుత। అవాం స్యా వృణీమహే॥ వాయవే దిక్పాలకాయ నమః।

⇨ ఓం సోమో ధేనుꣳ సోమో అర్వన్త మాశుꣳ సోమో వీర ఙ్కర్మణ్యం దదాతు। సాదన్యం విదథ్యꣳ సభేయం పితు శ్శ్రవణం యో దదాశ దస్మై॥ సోమాయ (కుబేరాయ) దిక్పాలకాయ నమః।

⇨ ఓం తమీశాన ఞ్జగత స్తస్థుష స్పతి న్ధియఞ్జిన్వ మవసే హూమహే వయమ్। పూషా నో యథా వేదసా మసద్వృధే రక్షితా పాయు రదబ్ధ స్స్వస్తయే॥ ఈశానాయ దిక్పాలకాయ నమః।

⇨ ఓం ఊర్ధ్వ ఊషుణ ఊతయే తిష్ఠా దేవో న సవితా। ఊర్ధ్వో వాజస్య సనితా యదఞ్జిభి ర్వాఘద్భి ర్విహ్వయామహే॥ ఊర్ధ్వపురుషాయ నమః।

⇨ ఓం స్యోనాపృథివి భవా నృక్షరా నివేశనీ। యచ్ఛా న శ్శర్మ సప్రథాః। పృథివ్యై నమః।

⇨ ఓం వాస్తోష్పతే ప్రతిజానీ హ్యస్మాన్త్స్వావేశో అనమీవో భవా నః। యత్త్వేమహే ప్రతి తన్నో జుషస్వ శన్న ఏధి ద్విపదే శఞ్చతుష్పదే॥ వాస్తుపురుషాయ నమః।

⇨ ఓం బ్రహ్మా దేవానాం పదవీః కవీనా మృషి ర్విప్రాణాం మహిషో మృగాణామ్। శ్యేనో గృధ్రాణాం స్వధితి ర్వనానాం సోమః పవిత్ర మత్యేతి రేభన్॥ బ్రహ్మణే నమః।

⇨ ఓం ప్రణోదేవీ సరస్వతీ వాజేభి ర్వాజినీవతీ। ధీనా మవిత్ర్యవతు॥ సరస్వత్యై నమః।

⇨ ఓం ఇదం విష్ణు ర్విచక్రమే త్రేధా నిదధే పదమ్। సమూఢ మస్య పాంసురే॥ శ్రీ మహావిష్ణవే నమః।

⇨ ఓం సక్తుమివ తితఉనా పునన్తో యత్ర ధీరా మనసా వాచ మక్రత। అత్రా సఖాయ స్సఖ్యాని జానతే భద్రైషాం లక్ష్మీ ర్నిహితాధి వాచి॥ మహాలక్ష్మ్యై నమః।

⇨ ఓం కద్రుద్రాయ ప్రచేతసే మీఢుష్టమాయ తవ్యసే। వోచేమ శన్తమం హృదే॥ రుద్రాయ నమః।

⇨ ఓం గౌరీ మిమాయ సలిలాని తక్షత్యేకపదీ ద్విపదీ సా చతుష్పదీ। అష్టాపదీ నవపదీ బభూవుషీ సహస్రాక్షరా పరమే వ్యోమన్। గౌర్యై నమః।

⇨ ఓం సుపర్ణోఽసి గరుత్మా న్త్రివృత్తే శిరో గాయత్ర ఞ్చక్షు స్స్తోమ ఆత్మా సామ తే తనూ ర్వామదేవ్యం బృహద్రథన్తరే పక్షౌ యజ్ఞాయజ్ఞియం పుచ్ఛం ఛందాఽ స్యఙ్గాని ధిష్ణియా శ్శఫా యజూఽషి నామ।

⇨ సుపర్ణోఽసి గరుత్మాన్ దివ జ్గచ్ఛ సువః పత।। గరుత్మతే నమః।

⇨ ఓం ధన్వనా గా ధన్వనాఽఽజి ఞ్జయేమ ధన్వనా తీవ్రా స్సమదో జయేమ। ధను శ్శత్రో రపకామ ఙ్కృణోతి ధన్వనా సర్వాః ప్రదిశో జయేమ।। ధన్వన్తరయే నమః।

⇨ ఓం సంసృష్టం ధన ముభయం సమాకృత మస్మభ్యం దత్తాం వరుణశ్చ మన్యుః। భియ న్దధానా హృదయేషు శత్రవః పరాజితాసో అప ని లయన్తామ్।। మన్యవే నమః।

⇨ ఓం యదయాతం వహతుః సూర్యాయా స్త్రిచక్రేణ సఽసద మిచ్ఛమానౌ। స్తౌమి దేవా వశ్వినౌ నాథితో జోహవీమి తౌ నో ముఞ్చత మాగసః।। అశ్విభ్యా న్నమః।

⇨ ఓం దూర మస్మ చ్ఛత్రవో యన్తు భీతాః। తదిన్ద్రాగ్నీ కృణుతా న్తద్విశాఖే। తన్నో దేవా అనుమదన్తు యజ్ఞమ్। పశ్చా త్పురస్తా దభయన్నో అస్తు।

⇨ నక్షత్రాణా మధిపత్నీ విశాఖే। శ్రేష్ఠావిన్ద్రాగ్నీ భువనస్య గోపౌ। విషూచ శ్శత్రూ నపబాధమానౌ। అపక్షుధ న్నుదతా మరాతిమ్।। ఇన్ద్రాగ్నిభ్యా న్నమః।

26. నక్షత్ర సూక్తమ్

✡ కృత్తికా నక్షత్ర మన్త్రః –

⇨ అగ్నిర్నః పాతు కృత్తికాః। నక్షత్ర న్దేవ మిన్ద్రియమ్। ఇదమాసాం విచక్షణమ్। హవి రాస ఞ్జుహోతన।ఠ। యస్య భాన్తి రశ్మయో యస్య కేతవః। యస్యేమా విశ్వా భువనాని సర్వా। స కృత్తికాభి రభి సంవసానః। అగ్ని ర్నో దేవ స్సువితే దధాతు।

✡ రోహిణీ నక్షత్ర మన్త్రః

⇨ ప్రజాపతే రోహిణీ వేతు పత్నీ। విశ్వరూపా బృహతీ చిత్రభానుః।। 1।। సా నో యజ్ఞస్య సువితే దధాతు। యథా జీవేమ శరద స్సవీరాః।ఠ। రోహిణీ దేవ్యుదగా త్పురస్తాత్। విశ్వా రూపాణి ప్రతిమోదమానా। ప్రజాపతిꣳ హవిషా వర్ధయన్తీ। ప్రియా దేవానా ముపయాతు యజ్ఞమ్।

✡ మృగశీర్ష నక్షత్ర మన్త్రః

⇨ సోమో రాజా మృగశీర్షేణ ఆగన్న్। శివ న్నక్షత్రం ప్రియమస్య ధామ। ఆప్యాయమానో బహుధా జనేషు। రేతః ప్రజాం యజమానే దధాతు।। 2।।

|౮| యత్తే నక్షత్రం మృగశీర్షమస్తి| ప్రియఽ రాజ న్ప్రియతమం ప్రియాణామ్| తస్మై తే సోమ హవిషా విధేమ| శన్న ఏధి ద్విపదే శఞ్చతుష్పదే|

✡ ఆర్ద్రా నక్షత్ర మన్త్రః |౮|

ఆర్ద్రయా రుద్రః ప్రథమాన ఏతి| శ్రేష్ఠో దేవానాం పతి రఘ్నియానామ్| నక్షత్ర మస్య హవిషా విధేమ| మా నః ప్రజాఽ రీరిష న్మోత వీరాన్| |౮| హేతీ రుద్రస్య పరి ణో వృణక్తు| ఆర్ద్రా నక్షత్ర ఞ్జుషతాఽ హవిర్నః| 3||

ప్రముఞ్చమానౌ దురితాని విశ్వా| అపాఘశఽ సన్నుదతా మరాతిమ్|

✡ పునర్వసు నక్షత్ర మన్త్రః

పునర్నో దేవ్యదితి స్స్పృణోతు| పునర్వసూ నః పునరేతాం యజ్ఞమ్| పునర్నో దేవా అభియన్తు సర్వే| పునః పునర్వో హవిషా యజామః|౮| ఏవా న దేవ్యదితి రనర్వా| విశ్వస్య భర్త్రీ జగతః ప్రతిష్ఠా| పునర్వసూ హవిషా వర్ధయన్తీ| ప్రియ న్దేవానా మప్యేతు పాథః| 4||

✡ తిష్య (పుష్య) నక్షత్ర మన్త్రః

బృహస్పతిః ప్రథమ ఞ్జాయమానః| తిష్య న్నక్షత్ర మభిసంబభూవ| శ్రేష్ఠో దేవానాం పృతనాసు జిష్ణుః| దిశోఽను సర్వా అభయన్నో అస్తు|౮| తిష్యః

పురస్తా దుత మధ్యతో నః। బృహస్పతిర్నః పరిపాతు పశ్చాత్। బాధేతా న్ద్వేషో అభయ ఙ్కృణుతామ్। సువీర్యస్య పతయస్స్యామ।

✡ ఆశ్రేషా నక్షత్ర మన్త్రః

ఇదꣳ సర్పేభ్యో హవిరస్తు జుష్టమ్। ఆశ్రేషా యేషా మను యన్తి చేతః। 5।।
యే అన్తరిక్షం పృథివీం క్షియన్తి। తే న స్సర్పాసో హవ మా గమిష్ఠాః।ఠ।
యే రోచనే సూర్యస్యాపి సర్పాః। యే దివ న్దేవీ మనుసఞ్చరన్తి। యేషా మాశ్రేషా అనుయన్తి కామమ్। తేభ్య స్సర్పేభ్యో మధుమజ్జుహోమి।

✡ మఘా నక్షత్ర మన్త్రః

ఉపహూతాః పితరో యే మఘాసు। మనోజవస స్సుకృత స్సుకృత్యాః। తే నో నక్షత్రే హవ మాగమిష్ఠాః। స్వధాభి ర్యజ్ఞం ప్రయత ఞ్జుషన్తామ్। 6।ఠ। యే అగ్నిదగ్ధా యేఽనగ్నిదగ్ధాః। యేఽముం లోకం పితరః క్షియన్తి। యాꣳశ్చ విద్మ యాꣳ ఉ చన ప్రవిద్మ। మఘాసు యజ్ఞꣳ సుకృత ఞ్జుషన్తామ్।।

✡ పూర్వఫల్గునీ నక్షత్ర మన్త్రః

గవాం పతిః ఫల్గునీనా మసి త్వమ్। తదర్యమన్ వరుణ మిత్ర చారు। తన్త్వా వయꣳ సనితారꣳ సనీనామ్। జీవా జీవన్త ముప సంవిశేమ।ఠ। యేనేమా

విశ్వా భువనాని సఞ్జితా। యస్య దేవా అనుసంయన్తి చేతః। 7।। అర్యమా

రాజాఽజర స్తువిష్మాన్। ఫల్గునీనా మృషభో రోరవీతి।

☸ ఉత్తరఫల్గునీ నక్షత్ర మన్త్రః

శ్రేష్ఠో దేవానాం భగవో భగాసి। తత్త్వా విదుః ఫల్గునీ స్తస్య విత్తాత్।

అస్మభ్యఙ్క్షత్ర మజరం సువీర్యమ్। గోమ దశ్వవ దుప సన్నుదేహ।।ఠ।

భగో హ దాతా భగ ఇత్ప్రదాతా। భగో దేవీః ఫల్గునీ రావివేశ। భగస్యేత్తం

ప్రసవ ఙ్గమేమ। యత్ర దేవై స్సధమాదం మదేమ। 8।।

☸ హస్త నక్షత్ర మన్త్రః

⇨ ఆయాతు దేవ స్సవితోప యాతు। హిరణ్యయేన సువృతా రథేన। వహన్

హస్తం సుభగం విద్మనాపసమ్। ప్రయచ్ఛన్తం పపురిం పుణ్య మచ్ఛ।।ఠ।

హస్తః ప్రయచ్ఛ త్వమృతం వసీయః। దక్షిణేన ప్రతిగృభ్ణీమ ఏనత్। దాతార

మద్య సవితా విదేయ। యో నో హస్తాయ ప్రసువాతి యజ్ఞమ్।

☸ చిత్రా నక్షత్ర మన్త్రః

⇨ త్వష్టా నక్షత్ర మభ్యేతి చిత్రామ్। సుభంససం యువతిం రోచమానామ్। 9।।

నివేశయ న్నమృతా న్మర్త్యాంశ్చ। రూపాణి పింశ న్భువనాని విశ్వా। ।ఠ।

తన్న స్త్వష్టా తదు చిత్రా విచష్టామ్। తన్నక్షత్రం భూరిదా అస్తు మహ్యమ్।
తన్నః ప్రజాం వీరవతీఀ సనోతు। గోభిర్నో అశ్వై స్సమనక్తు యజ్ఞమ్।

☸ నిష్ట్యా (స్వాతీ) నక్షత్ర మన్త్రః

⇨ వాయు ర్నక్షత్ర మభ్యేతి నిష్ట్యామ్। తిగ్మశృఙ్గో వృషభో రోరువాణః। సమీరయ న్భువనా మాతరిశ్వా। అపద్వేషాఀసి నుదతా మరాతీః। 10॥ర। తన్నో వాయు స్తదు నిష్ట్యా శృణోతు। తన్నక్షత్రం భూరిదా అస్తు మహ్యమ్। తన్నో దేవాసో అనుజానన్తు కామమ్। యథా తరేమ దురితాని విశ్వా।

☸ విశాఖా నక్షత్ర మన్త్రః

⇨ దూర మస్మ చ్ఛత్రవో యన్తు భీతాః। తదిన్ద్రాగ్నీ కృణుతా న్తద్విశాఖే। తన్నో దేవా అనుమదన్తు యజ్ఞమ్। పశ్చా త్పురస్తా దభయన్నో అస్తు॥ర। నక్షత్రాణా మధిపత్నీ విశాఖే। శ్రేష్ఠావిన్ద్రాగ్నీ భువనస్య గోపౌ। 11॥ విషూచ శ్శత్రూ నపబాధమానౌ। అపక్షుధ న్నుదతా మరాతిమ్॥

☸ పౌర్ణమాసీ మన్త్రః

⇨ పూర్ణా పశ్చా దుత పూర్ణా పురస్తాత్। ఉన్మధ్యతః పౌర్ణమాసీ జిగాయ। తస్యా న్దేవా అధిసంవసన్తః। ఉత్తమే నాక ఇహ మాదయన్తామ్।ర। పృథ్వీ సువర్చా

యువతి స్సజోషాః। పౌర్ణమా స్యుదగా చ్ఛోభమానా। ఆప్యాయయన్తీ దురితాని విశ్వా। ఉరు న్దుహాం యజమానాయ యజ్ఞమ్। 12॥

✡ అనూరాధ నక్షత్ర మన్త్రః

⇨ ఋధ్యాస్మ హవ్యై ర్నమసోపసద్య। మిత్రన్దేవం మిత్రధేయన్నో అస్తు। అనూరాధాన్ హవిషా వర్ధయన్తః। శత ఞ్జీవేమ శరద స్సవీరాః। ౮। చిత్ర న్నక్షత్ర ముదగా త్పురస్తాత్। అనూరాధాస ఇతి యద్వదన్తి। తన్మిత్ర ఏతి పథిభి ర్దేవయానైః। హిరణ్యయై ర్వితతై రన్తరిక్షే॥

✡ జ్యేష్ఠా నక్షత్ర మన్త్రః

⇨ ఇన్ద్రో జ్యేష్ఠా మను నక్షత్ర మేతి। యస్మిన్వృత్రం వృత్రతూర్యే తతార। 13॥ తస్మిన్ వయ మమృత న్దుహానాః। క్షుధ న్తరేమ దురితి న్దురిష్టిమ్।౮। పురన్దరాయ వృషభాయ ధృష్ణవే। అషాఢాయ సహమానాయ మీఢుషే। ఇన్ద్రాయ జ్యేష్ఠా మధుమ ద్దుహానా। ఉరుఙ్కృణోతు యజమానాయ లోకమ్।

✡ మూల నక్షత్ర మన్త్రః

⇨ మూలం ప్రజాం వీరవతీం విదేయ। పరాచ్యేతు నిర్ఋతిః పరాచా। గోభి ర్నక్షత్రం పశుభి స్సమక్తమ్। అహ ర్భూయా ద్యజమానాయ మహ్యమ్।

14|ట| అహార్నో అద్య సువితే దధాతు| మూల న్నక్షత్రమితి యద్వదన్తి| పరాచీం వాచా నిర్‌ఋతి న్నుదామి| శివం ప్రజాయై శివమస్తు మహ్యమ్||

✡ పూర్వాషాఢా నక్షత్ర మన్త్రః

⇨ యా దివ్యా ఆపః పయసా సంబభూవుః| యా అన్తరిక్ష ఉత పార్థివీర్యాః| యాసా మషాఢా అనుయన్తి కామమ్| తా న ఆప శ్శగ్గ్ స్యోనా భవన్తు|ట| యాశ్చ కూప్యా యాశ్చ నాద్యా స్సముద్రియాః| యాశ్చ వైశన్తీ రుత ప్రాసచీర్యాః| 15|| యాసా మషాఢా మధు భక్షయన్తి| తా న ఆప శ్శగ్గ్ స్యోనా భవన్తు||

✡ ఉత్తరాషాఢా నక్షత్ర మన్త్రః

⇨ తన్నో విశ్వే ఉపశృణ్వన్తు దేవాః| తదషాఢా అభిసంయన్తు యజ్ఞమ్| తన్నక్షత్రం ప్రథతాం పశుభ్యః| కృషి ర్వృష్టి ర్యజమానాయ కల్పతామ్|ట| శుభ్రాః కన్యా యువతయ స్సుపేశసః| కర్మకృత స్సుకృతో వీర్యావతీః| విశ్వా న్దేవాన్ హవిషా వర్ధయన్తీః| అషాఢాః కామ ముపయాన్తు యజ్ఞమ్| 16||

✡ అభిజి న్నక్షత్ర మన్త్రః

⇨ యస్మి న్బ్రహ్మాభ్యజయ థ్సర్వ మేతత్| అముఞ్చ లోక మిదమూచ సర్వమ్| తన్నో నక్షత్ర మభిజి ద్విజిత్య| శ్రియ న్దధా త్వహృణీయమానమ్|

||ఉ|| ఉభౌ లోకౌ బ్రహ్మణా సఞ్జితేమౌ| తన్నో నక్షత్ర మభిజి ద్విచష్టామ్|
తస్మిన్ వయం పృతనా స్సఞ్జయేమ| తన్నో దేవాసో అనుజానన్తు కామమ్|

✡ శ్రోణా (శ్రవణ) నక్షత్ర మన్త్రః

⇨ శృణ్వన్తి శ్రోణా మమృతస్య గోపామ్| పుణ్యా మస్యా ఉపశృణోమి వాచమ్|
17|| మహీ న్దేవీం విష్ణుపత్నీ మజూర్యామ్| ప్రతీచీ మేనాꣳ హవిషా
యజామః||ఉ|| త్రేధా విష్ణు రురుగాయో విచక్రమే| మహీ న్దివం పృథివీ
మన్తరిక్షమ్| తచ్ఛ్రోణైతి శ్రవ ఇచ్ఛమానా| పుణ్యꣳ శ్లోకం యజమానాయ
కృణ్వతీ|

✡ శ్రవిష్ఠా (ధనిష్ఠ) నక్షత్ర మన్త్రః

⇨ అష్టౌ దేవా వసవ స్సోమ్యాసః| చతస్రో దేవీ రజరాః శ్రవిష్ఠాః| తే యజ్ఞం పాన్తు
రజసః పరస్తాత్| సంవత్సరీణ మమృతꣳ స్వస్తి| 18 ||ఉ|| యజ్ఞన్నః పాన్తు
వసవః పురస్తాత్| దక్షిణతోఽభియన్తు శ్రవిష్ఠాః| పుణ్య న్నక్షత్ర మభి
సంవిశామ| మా నో అరాతి రఘశꣳసాఽగన్న్|

✡ శతభిష న్నక్షత్ర మన్త్రః

⇨ క్షత్రస్య రాజా వరుణోఽధిరాజః| నక్షత్రాణాꣳ శతభిష గ్వసిష్ఠః| తౌ దేవేభ్యః
కృణుతో దీర్ఘ మాయుః| శతꣳ సహస్రా భేషజాని ధత్తః| ||ఉ|| యజ్ఞన్నో రాజా

వరుణ ఉపయాతు। తన్నో విశ్వే అభిసంయన్తు దేవాః। 19।। తన్నో నక్షత్రం శతభిష గ్జుషాణమ్। దీర్ఘమాయుః ప్రతిర ద్భేషజాని।

✡ ఉత్తర ప్రోష్ఠపద (పూర్వాభాద్ర) నక్షత్ర మన్త్రః

⇨ అజ ఏకపా దుదగా త్పురస్తాత్। విశ్వా భూతాని ప్రతిమోదమానః। తస్య దేవాః ప్రసవం యన్తి సర్వే। ప్రోష్ఠపదాసో అమృతస్య గోపాః।ఠ। విభ్రాజమాన స్సమిధాన ఉగ్రః। ఆఽన్తరిక్ష మరుహ దగ న్ద్యామ్। తం సూర్య న్దేవ మజ మేకపాదమ్। ప్రోష్ఠపదాసో అనుయన్తి సర్వే। 20।।

✡ ఉత్తరప్రోష్ఠపద (ఉత్తరాభాద్ర) నక్షత్ర మన్త్రః

⇨ అహి ర్బుధ్నియః ప్రథమాన ఏతి। శ్రేష్ఠో దేవానా ముత మానుషాణామ్। తం బ్రాహ్మణా స్సోమపా స్సోమ్యాసః। ప్రోష్ఠపదాసో అభిరక్షన్తి సర్వే ।ఠ। చత్వార ఏక మభి కర్మ దేవాః। ప్రోష్ఠపదాస ఇతి యాన్ వదన్తి। తే బుధ్నియం పరిషద్యగ్ం స్తువన్తః। అహిం రక్షన్తి నమసోపసద్య।।

✡ రేవతీ నక్షత్ర మన్త్రః

⇨ పూషా రేవత్యన్వేతి పన్థామ్। పుష్టిపతీ పశుపా వాజబస్త్యా। 21।। ఇమాని హవ్యా ప్రయతా జుషాణా। సుగై ర్నో యానై రుపయాతాం యజ్ఞమ్।ఠ। క్షుద్రా

స్వశూ న్రక్షతు రేవతీ నః। గావో నో అశ్వాꣳ అన్వేతు పూషా। అన్నꣳ రక్షన్తౌ బహుధా విరూపమ్। వాజꣳ సనుతాꣳ యజమానాయ యజ్ఞమ్।

✡ అశ్వయు జ్నక్షత్ర (అశ్వినీ నక్షత్ర) మన్త్రః

⇨ తదశ్వినా వశ్వయుజోపయాతామ్। శుభఙ్గమిష్ఠౌ సుయమేభి రశ్వైః। స్వన్నక్షత్రꣳ హవిషా యజన్తౌ। మధ్వా సంపృక్తౌ యజుషా సమక్తౌ। 22।ఓ। యౌ దేవానాం భిషజౌ హవ్యవాహౌ। విశ్వస్య దూతా వమృతస్య గోపౌ। తౌ నక్షత్ర ఞ్జుజుషాణోపయాతామ్। నమోఽశ్విభ్యా ఙ్కృణుమోఽ శ్వయుగ్భ్యామ్।

✡ అప భరణీ (భరణీ) నక్షత్ర మన్త్రః

⇨ అపపాప్మానం భరణీ ర్భరన్తు। తద్యమో రాజా భగవాన్ విచష్టామ్। లోకస్య రాజా మహతో మహాన్ హి। సుగన్నః పన్థా మభయఙ్కృణోతు ।ఓ। యస్మి న్నక్షత్రే యమ ఏతి రాజా। యస్మి న్నేన మభ్యషిఞ్చన్త దేవాః। తదస్య చిత్రꣳ హవిషా యజామ। అపపాప్మానం భరణీ ర్భరన్తు।।

✡ అమావాస్యా మన్త్రః

(నివేశనీ❋ యత్తే దేవా అదధుః❋।)

⇨ నివేశనీ సఙ్గమనీ వసూనాం విశ్వా రూపాణి వసూన్యావేశయన్తీ। సహస్రపోషꣳ సుభగా రరాణా సా న ఆగన్ వర్చసా సంవిదానా ।౮। యత్తే దేవా అదధు ర్భాగధేయ మమావాస్య సంవసన్తో మహిత్వా। సా నో యజ్ఞం పిపృహి విశ్వవారే రయిన్నో ధేహి సుభగే సువీరమ్॥

27. వాగ్దేవతా మన్త్రాః (విద్యాభివృద్ధ్యర్థం)

(దేవీం వాచ మజనయన్త* యద్వాగ్వదన్తీ*।

⇨ దేవీం వాచ మజనయన్త దేవాః। । తాం విశ్వరూపాః పశవో వదన్తి। సా నో మన్ద్రేష మూర్జ న్దుహానా। ధేను ర్వాగస్మా నుప సుష్టుతైతు।

⇨ యద్వాగ్వదన్త్యవిచేతనాని। రాష్ట్రీ దేవానా న్నిషసాద మన్ద్రా। చతస్ర ఊర్జ న్దుదుహే పయాꣳసి। క్వస్విదస్యాః పరమ ఞ్జగామ॥

⇨ అనన్తా మన్తా దధి నిర్మితాం మహీమ్। యస్యా న్దేవా అదధు ర్భోజనాని। ఏకాక్షరా న్ద్విపదాꣳ షట్పదాఞ్చ। వాచ న్దేవా ఉప జీవన్తి విశ్వే।

⇨ వాచ న్దేవా ఉప జీవన్తి విశ్వే। వాచ ఙ్గన్ధర్వాః పశవో మనుష్యాః। వాచీమా విశ్వా భువనా న్యర్పితా॥ సా నో హవ ఞ్జుషతా మిన్ద్రపత్నీ।

⇨ వాగక్షరం ప్రథమజా ఋతస్య। వేదానాం మాతాఽమృతస్య నాభిః। సా నో జుషాణోప యజ్ఞ మాగాత్। అవన్తీ దేవీ సుహవా మే అస్తు।

⇨ యామృషయో మన్త్రకృతో మనీషిణః। అన్వైచ్ఛ న్దేవా స్తపసా శ్రమేణ। తా న్దేవీఀ వాచఀ హవిషా యజామహే। సా నో దధాతు సుకృతస్య లోకే।

⇨ చత్వారి వాక్పరిమితా పదాని। తాని విదు ర్బ్రాహ్మణా యే మనీషిణః। గుహా త్రీణి నిహితా నేఙ్గయన్తి। తురీయఀ వాచో మనుష్యా వదన్తి।

28. సరస్వతీ మన్త్రాః (విద్యాభివృద్ధ్యర్థం)

⇨ ప్రణో దేవీ సరస్వతీ వాజేభి ర్వాజినీవతీ। ధీనా మవిత్ర్యవతు॥

⇨ ఆ నో దివో బృహతః పర్వతాదా సరస్వతీ యజతా గన్తు యజ్ఞమ్। హవ న్దేవీ జుజుషాణా ఘృతాచీ శగ్మాన్నోవాచ ముశతీ శృణోతు॥

⇨ ఇమా జుహ్వానా యుష్మ దానమోభిః। ప్రతిస్తోమఀ సరస్వతి జుషస్వ। తవ శర్మ న్ప్రియతమే దధానాః। ఉపస్థేయామ శరణన్న వృక్షమ్।

⇨ యస్తే స్తన శ్శశయో యో మయోభూః। యేన విశ్వా పుష్యసి వార్యాణి। యో రత్నధా వసువిద్య స్సుదత్రః। సరస్వతి తమిహ ధాతవేకః॥

⇨ సరస్వత్యభి నోనేషివస్యః। మా పస్ఫరీః పయసామా నఆధక్। జుషస్వన స్సఖ్యా వేశ్యా చ। మా త్వత్ క్షేత్రాణ్యరణాని గన్మ॥

⇨ ఇయꣳ శుష్మేభి ర్బిసఖా ఇవా రుజత్। సాను గిరీణా స్తవిషేభి రూర్మిభిః।
పారావతఘ్నీ మవసే సువృక్తిభిః। సరస్వతీ మా వివాసేమ ధీతిభిః॥

⇨ ప్ర ణో యచ్ఛ త్వర్యమా ప్రభగꣳ ప్ర బృహస్పతిః। ప్రదేవాꣳ ప్రోత సూనృతా
ప్రవాగ్దేవీ దదాతు నః॥

⇨ ఉత నꣳ ప్రియా ప్రియాసు। సప్త స్వసా సుజుష్టా। సరస్వతీ స్తోమ్యాఽభూత్॥

⇨ పావకా న స్సరస్వతీ। వాజేభి ర్వాజినీవతీ। యజ్ఞం వష్టు ధియా వసుః॥

⇨ చోదయిత్రీ సూనృతానా శ్చేతన్తీ సుమతీనామ్। యజ్ఞ న్దధే సరస్వతీ।

⇨ పావీరవీ కన్యా చిత్రాఽఽయు స్సరస్వతీ వీరపత్నీ ధియన్ధాత్। గ్నాభి రచ్ఛిద్రꣳ
శరణꣳ సజోషా దురాధర్షం గృణతే శర్మ యꣳసత్॥

పౌర్ణమాసాది కాలరూప సరస్వతీ మన్త్రాః॥

⇨ పూర్ణా పశ్చాదుత పూర్ణా పురస్తా దున్మధ్యతꣳ పౌర్ణమాసీ జిగాయ। తస్యా
న్దేవా అధి సꣳవసన్త ఉత్తమే నాక ఇహ మాదయన్తామ్॥

⇨ పృథ్వీ సువర్చా యువతి స్సజోషాః। పౌర్ణమాస్యుదగా చ్ఛోభమానా।
ఆప్యాయయన్తీ దురితాని విశ్వా। ఉరు న్దుహాం యజమానాయ యజ్ఞమ్॥

⇨ రాకా మహాః సుహవాః సుష్టుతీ హువే శృణోతు న స్సుభగా బోధతు త్మనా। సీవ్యత్వప స్సూచ్యాఽచ్ఛిద్యమానయా దదాతు వీరః శతదాయ ముక్థ్యమ్॥

⇨ యాస్తే రాకే సుమతయ స్సుపేశసో యాభి ర్దదాసి దాశుషే వసూని। తాభి ర్నో అద్య సుమనా ఉపాఽఽగహి సహస్రపోషః సుభగే రరాణా॥

⇨ సినీవాలి పృథుష్టుకే యా దేవానా మసి స్వసా। జుషస్వ హవ్య మాహుతం ప్రజా ందేవి దిదిడ్ఢి నః।

⇨ యా సుపాణి స్స్వఙ్గురి స్సుషూమా బహుసూవరీ। తస్యై విశ్పత్న్యై హవి స్సినీవాల్యై జుహోతన॥

⇨ కుహూ మహాః సుభగాం విద్మనాపస మస్మిన్ యజ్ఞే సుహవా ఙ్జోహవీమి। సా నో దదాతు శ్రవణం పితృణా న్తస్యాస్తే దేవి హవిషా విధేమ॥

⇨ కుహూ ర్దేవానా మమృతస్య పత్నీ హవ్యా నో అస్య హవిష శ్చికేతు। సన్దాశుషే కిరతు భూరి వామః రాయస్పోష ఞ్చికితుషే దధాతు॥

సౌత్రామణీ యజ్ఞే దేవతాన్తరేణ సహ స్తూయమానాయాః సరస్వత్యామన్త్రాః -

⇨ దేవం బర్హిః సరస్వతీ। సుదేవ మిన్ద్రే అశ్వినా। తేజో న చక్షు రక్ష్యోః।
బర్హిషా దధు రిన్ద్రియమ్। వసువనే వసుధేయస్య వియన్తు యజ॥

⇨ దేవీ స్తిస్ర స్తిస్రో దేవీః। సరస్వత్యశ్వినా భారతీడా। శూషన్న మధ్యే నాభ్యామ్।
ఇన్ద్రాయ దధు రిన్ద్రియమ్। వసువనే వసుధేయస్య వియన్తు యజ॥

⇨ సమిద్ధో అగ్నిరశ్వినా। తప్తో ఘర్మో విరాట్సుతః। దుహే ధేను స్సరస్వతీ।
సోమꣳ శుక్ర మిహేన్ద్రియమ్॥

⇨ తనూపా భిషజా సుతే। అశ్వినోభా సరస్వతీ। మధ్వా రజాꣳసీన్ద్రియమ్।
ఇన్ద్రాయ పథిభి ర్వహాన్॥

⇨ ఇన్ద్రాయేన్దుꣳ సరస్వతీ। నరాశꣳసేన నగ్నహుః। అధాతా మశ్వినా మధు।
భేషజం భిషజాసుతే॥

⇨ ఆజుహ్వానా సరస్వతీ। ఇన్ద్రాయేన్ద్రియాణి వీర్యమ్। ఇడాభి రశ్వినా విషమ్।
సమూర్జꣳ సꣳరయి న్దధుః॥

⇨ అశ్వినా నముచే స్సుతమ్। సోమꣳ శుక్రం పరిస్రుతా। సరస్వతీ త
మాఽభరత్। బర్హిషేన్ద్రాయ పాతవే॥

⇨ కవష్యో న వ్యచస్వతీః। అశ్విభ్యా న్న దురో దిశః। ఇన్ద్రో న రోదసీ దుఘే।
దుహే కామాన్త్సరస్వతీ॥

⇨ ఉషాసా నక్త మశ్వినా। దివేన్ద్రꣳ సాయ మిన్ద్రియైః। సఞ్జానానే సుపేశసా। సమఞ్జాతే సరస్వత్యా॥

⇨ పాతన్నోఽశ్వినా దివా। పాహి నక్తꣳ సరస్వతి। దైవ్యా హోతారా భిషజా। పాత మిన్ద్రꣳ సచా సుతే॥

⇨ తిస్ర స్త్రేధా సరస్వతీ। అశ్వినా భారతీడా। తీవ్రం పరిస్రుతా సోమమ్। ఇన్ద్రాయ సుషవు ర్మదమ్॥

⇨ అశ్వినా భేషజం మధు। భేషజ న్నస్సరస్వతీ। ఇన్ద్రే త్వష్టా యశ శ్శ్రియమ్। రూపꣳ రూప మధుస్సుతే॥

⇨ ఋతుథేన్ద్రో వనస్పతిః। శశమానꣳ పరిస్రుతా। కీలాల మశ్విభ్యాం మధు। దుహే ధేను స్సరస్వతీ॥

⇨ గోభిర్న సోమ మశ్వినా। మాసరేణ పరిష్కృతా। సమధాతాꣳ సరస్వత్యా। స్వాహేన్ద్రే సుతం మధు॥

⇨ అశ్వినా హవి రిన్ద్రియమ్। నముచే ర్ధియా సరస్వతీ। ఆ శుక్ర మాసురా ద్వసు। మఘ మిన్ద్రాయ జభ్రిరే॥

⇨ యమశ్వినా సరస్వతీ। హవిషేన్ద్ర మవర్ధయన్న్। స బిభేద వలం మఘమ్। నముచా వా సురే సచా॥

⇨ తమిన్ద్రం పశవ స్సచా। అశ్వినోభా సరస్వతీ। దధానా అభ్యనూషత। హవిషా యజ్ఞ మిన్ద్రియమ్॥

⇨ య ఇన్ద్ర ఇన్ద్రియ న్దధుః। సవితా వరుణో భగః। స సుత్రామా హవిష్పతిః। యజమానాయ సశ్చత॥

⇨ సవితా వరుణోఽదధత్। యజమానాయ దాశుషే। ఆఽదత్త నముచే ర్వసు। సుత్రామా బల మిన్ద్రియమ్॥

⇨ వరుణః – క్షత్ర మిన్ద్రియమ్। భగేన సవితా శ్రియమ్। సుత్రామా యశసా బలమ్। దధానా యజ్ఞ మాశత॥

⇨ అశ్వినా గోభి రిన్ద్రియమ్। అశ్వేభి ర్వీర్యం బలమ్। హవిషేన్ద్రꣳ సరస్వతీ। యజమాన మవర్ధయన్॥

⇨ తా నాసత్యా సుపేశసా। హిరణ్యవర్తనీ నరా। సరస్వతీ హవిష్మతీ। ఇన్ద్ర కర్మసు నోఽవత॥

⇨ తా భిషజా సుకర్మణా। సా సుదుఘా సరస్వతీ। స వృత్రహా శతక్రతుః। ఇన్ద్రాయ దధు రిన్ద్రియమ్॥

29. దుర్గా సూక్తమ్

⇨ జాతవేదసే సునవామ సోమ మరాతీయతో నిదహాతి వేదః। స నః పర్షదతి దుర్గాణి విశ్వా నావేవ సిన్ధు స్దురితాఽత్యగ్నిః।

⇨ తా మగ్నివర్ణా న్తపసా జ్వలన్తీం వైరోచనీ ఙ్కర్మఫలేషు జుష్టామ్। దుర్గా న్దేవీꣳ శరణ మహం ప్రపద్యే సుతరసి తరసే నమః।

⇨ అగ్నే త్వం పారయా నవ్యో అస్మా న్థ్స్వస్తిభి రతి దుర్గాణి విశ్వా। పూశ్చ పృథ్వీ బహులా న ఉర్వీ భవా తోకాయ తనయాయ శంయోః।

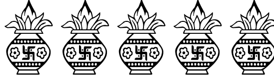
⇨ విశ్వాని నో దుర్గహా జాతవేద సిన్ధు న్న నావా దురితాఽతిపర్షి। అగ్నే అత్రివ న్మనసా గృణానోఽస్మాకం బోధ్యవితా తనూనామ్।

⇨ పృతనాజితꣳ సహమాన ముగ్ర మగ్నిꣳ హువేమ పరమా థ్సధస్థాత్। స నః పర్షదతి దుర్గాణి విశ్వా క్షామ ద్దేవో అతి దురితాఽత్యగ్నిః।

⇨ ప్రత్నోషి కమీడ్యో అధ్వరేషు సనాచ్చ హోతా నవ్యశ్చ సథ్సి। స్వాఞ్చాగ్నే తనువం పిప్రయస్వాస్మభ్యఞ్చ సౌభగ మాయజస్వ।

⇨ గోభి ర్జుష్ట మయుజో నిషిక్త న్తవేన్ద్ర విష్ణో రను సఞ్చరేమ। నాకస్య పృష్ఠ మభి సంవసానో వైష్ణవీం లోక ఇహ మాదయన్తామ్॥

⇨ కాత్యాయనాయ విద్మహే కన్యకుమారి ధీమహి। తన్నో దుర్గిః ప్రచోదయాత్॥

ఆర్చిక భాగః

ఋచో అక్షరే పరమే వ్యోమన్
యస్మిన్దేవా అధివిశ్వే నిషేదుః|

❁❁❁❁❁

30. గణపతి సూక్తమ్

(ఋగ్వేద సంహితా, అష్టకం 6,అధ్యాయం 5,వర్గం 37) ||ఆ తూ న ఇన్ద్రేతి నవర్చస్య సూక్తస్య, కుసీదీ కాణ్వ ఋషిః, ఇన్ద్రో దేవతా, గాయత్రీ ఛన్దః||

- **ఆతూన ఇన్ద్ర క్షుమన్త ఞ్చిత్ర ఙ్గ్రాభం సఙ్గృభాయ| మహాహస్తీ దక్షిణేన||**
- **విద్మా హి త్వా తువికూర్మి న్తువిదేష్ణ న్తువీమఘమ్| తువిమాత్ర మవోభిః||**
- **నహి త్వా శూర దేవా న మర్తాసో దిత్సన్తమ్|భీమ న్న గాం వారయన్తే||**
- **ఏతో న్విన్ద్రం స్తవా మేశానం వస్వ స్స్వరాజమ్| న రాధసా మర్ధిష న్నః||**
- **ప్ర స్తోష దుప గాసిష చ్ఛ్రవత్సామ గీయమానమ్| అభి రాధసా జుగురత్||**
- **ఆ నో భర దక్షిణేనాఽభి సవ్యేన ప్ర మృశ| ఇన్ద్ర మా నో వసో ర్నిర్భాక్||**

⇨ ఉప క్రమస్వా భర ధృషతా ధృష్ణో జనానామ్| అదా శూష్టరస్య వేదః||

⇨ ఇన్ద్ర యఉ ను తే అస్తి వాజో విప్రేభి స్సనిత్వః| అస్మాభి స్సు తం సనుహి||

⇨ సద్యోజువ స్తే వాజా అస్మభ్యం విశ్వశ్చన్ద్రాః| వశైశ్చ మక్షూ జరన్తే||

(ఋ సం 2 – 6 – 29 – 1)

⇨ గణానా న్త్వా గణపతిం హవామహే కవి ఙ్కవీనా ముపమశ్రవస్తమమ్|
జ్యేష్ఠరాజం బ్రహ్మణాం బ్రహ్మణస్పత ఆనశ్శృణ్వన్నూతిభి స్సీద సాదనమ్||

(ఋ సం 8 – 6 – 13 – 4)

⇨ ని షు సీద గణపతే గణేషు త్వా మాహు ర్విప్రతమ ఙ్కవీనామ్| న ఋతే
త్వత్క్రియతే కిఞ్చనారే మహా మర్కం మఘవ న్చిత్రమర్చ||

⇨ అభిఖ్యా నో మఘవ న్నాధమానా న్త్సఖే బోధి వసుపతే సఖీనామ్|
రణఙ్కృధి రణకృ త్సత్యశుష్మాభక్తే చిదాభజా రాయే అస్మాన్||

31. శ్రీ సూక్తమ్

(ఋగ్వేద పరిశిష్టమ్) – హిరణ్యవర్ణామితి పఞ్చదశర్చస్య సూక్తస్య, ఆనన్ద కర్దమ శ్రీద చిక్లీతాః, శ్రీ పుత్రా ఋషయః, శ్రీర్దేవతా, అనుష్టుప్ఛన్దః, చతుర్థీ బృహతీ, పఞ్చమషష్ఠయోః త్రిష్టుప్ఛన్దః, అన్త్యా ఆస్తారపఙ్క్తిః||

⇨ హిరణ్యవర్ణాం హరిణీం సువర్ణ రజతస్రజామ్| చన్ద్రాం హిరణ్మయీం లక్ష్మీ ఞ్జాతవేదో మ ఆవహ|| [1]

⇨ [2]తాం మ ఆవహ జాతవేదో లక్ష్మీ మనపగామినీమ్| యస్యాం హిరణ్యం విన్దేయ ఙ్గామశ్వం పురుషా నహమ్||

⇨ [1]అశ్వపూర్వాం రథమధ్యాం హస్తినాద ప్రమోదినీమ్| శ్రియ న్దేవీ ముపహ్వయే శ్రీర్మా దేవీ జుషతామ్||

⇨ యాజుష రూఢిః- [1] హిరణ్యవర్ణాం హరిణీం సువర్ణ రజతస్రజామ్| చన్ద్రాం హిరణ్మయీం లక్ష్మీ ఞ్జాతవేదో మమాకైవహ||

⇨ [2] తాం మ ఆవహ జాతవేదో లక్ష్మీ మనపగామినీమ్| యస్యాం హిరణ్యం విన్దేయ ఙ్గామశ్వం పురుషానహమ్||

⇨ [2]కాంసోస్మితాం హిరణ్యప్రాకారా మార్ద్రా జ్వలన్తీ స్తృప్తా స్తర్పయన్తీమ్। పద్మే స్థితాం పద్మవర్ణా న్తా మిహోపహ్వయే శ్రియమ్॥

⇨ [3]చన్ద్రాం ప్రభాసాఽ యశసా జ్వలన్తీం శ్రియఽ లోకే దేవజుష్టా ముదారామ్। తాం పద్మనీమీం శరణ మహం ప్రపద్యేఽలక్ష్మీర్మే నశ్యతా న్త్వాఽ వృణే॥

⇨ [4]ఆదిత్యవర్ణే తపసోఽధి జాతో వనస్పతి స్తవ వృక్షోఽథ బిల్వః। తస్య ఫలాని తపసా నుదన్తు మాయాన్తరాయాశ్చ బాహ్యా అలక్ష్మీః॥

⇨ [1]ఉపైతు మాన్దేవసఖః కీర్తిశ్చ మణినా సహ। ప్రాదుర్భూతోఽస్మి రాష్ట్రేఽస్మి న్కీర్తి మృద్ధి న్దదాతు మే॥

⇨ [1] అశ్వపూర్వాం రథమధ్యాం హస్తినాద ప్రబోధినీమ్। శ్రియన్దేవీ ముపహ్వయే శ్రీర్మా దేవీ జుషతామ్॥

⇨ [2]కాంసోస్మితాం హిరణ్యప్రాకారా మార్ద్రా జ్వలన్తీ స్తృప్తా స్తర్పయన్తీమ్। పద్మే స్థితాం పద్మవర్ణా న్తా మిహోపహ్వయే శ్రియమ్॥

⇨ [3] చన్ద్రాం ప్రభాసాఽ యశసా జ్వలన్తీం శ్రియఽ లోకే దేవజుష్టా ముదారామ్। తాం పద్మనీమీం శరణమహం ప్రపద్యేఽలక్ష్మీర్మే నశ్యతా న్త్వాఽ వృణే॥

⇨ [4] ఆదిత్యవర్ణే తపసోఽధి జాతో వనస్పతి స్తవ వృక్షోఽథ బిల్వః। తస్య ఫలాని తపసా నుదన్తు మాయాన్తరాయాశ్చ బాహ్యా అలక్ష్మీః॥

⇨ [2]క్షుత్పిపాసామలాఞ్జ్యేష్ఠా మలక్ష్మీ న్నాశయామ్యహమ్। అభూతి మసమృద్ధిఞ్చ సర్వా న్నిర్ణుద మే గృహాత్॥

⇨ [3]గన్ధద్వారా న్దురాధర్షా న్నిత్యపుష్టా ఙ్కరీషిణీమ్। ఈశ్వరీం సర్వభూతానా న్తామిహోపహ్వయే శ్రియమ్॥

⇨ [4]మనసః కామ మాకూతిం వాచ స్సత్య మశీమహి। పశూనాం రూప మన్నస్య మయి శ్రీశ్శ్రయతాం యశః॥

⇨ [1]కర్దమేన ప్రజాభూతా మయి సమ్భవ కర్దమ। శ్రియం వాసయ మే కులే మాతరం పద్మమాలినీమ్॥

⇨ [1] ఉపైతు మాన్దేవసఖః కీర్తిశ్చ మణినా సహ। ప్రాదుర్భూతోఽస్మి రాష్ట్రేఽస్మి న్కీర్తిమృద్ధి న్దదాతు మే॥

⇨ [2] క్షుత్పిపాసామలాఞ్జ్యేష్ఠా మలక్ష్మీ ర్నాశయామ్యహమ్। అభూతి మసమృద్ధిఞ్చ సర్వా న్నిర్ణుద మే గృహాత్॥

⇨ [3] గన్ధద్వారా న్దురాధర్షా న్నిత్యపుష్టా ఙ్కరీషిణీమ్। ఈశ్వరీం సర్వభూతానా న్తామిహోపహ్వయే శ్రియమ్॥

⇨ [4] మనసః కామమాకూతిం వాచస్సత్య మశీమహి। పశూనాం రూప మన్నస్య మయి శ్రీశ్శ్రయతాం యశః॥

⇨ [2]ఆప స్స్రజన్తు స్నిగ్ధాని చిక్లీత వస మే గృహే। ని చ దేవీం మాతరం శ్రియం వాసయ మే కులే॥

⇨ [3]ఆర్ద్రాం పుష్కరిణీం పుష్టిం సువర్ణాం హేమమాలినీమ్। సూర్యాం హిరణ్మయీం లక్ష్మీ ఞ్జాతవేదో మ ఆవహ॥

⇨ [4]ఆర్ద్రాం యః కరిణీం యష్టిం పిఙ్గలాం పద్మమాలినీమ్। చన్ద్రాం హిరణ్మయీం లక్ష్మీ ఞ్జాతవేదో మ ఆవహ॥

⇨ [1]తాం మ ఆవహ జాతవేదో లక్ష్మీ మనపగామినీమ్। యస్యాం హిరణ్యం ప్రభూత ఙ్గావో దాస్యోఽశ్వా న్విన్దేయం పురుషా నహమ్॥

⇨ [1] కర్దమేన ప్రజాభూతా మయి సమ్భవ కర్దమ। శ్రియం వాసయ మే కులే మాతరం పద్మమాలినీమ్॥

⇨ [2] ఆపస్స్రజన్తు స్నిగ్ధాని చిక్లీత వస మే గృహే। నిచ దేవీం మాతరం శ్రియం వాసయ మే కులే॥

⇨ [3] ఆర్ద్రాం పుష్కరిణీం పుష్టిం సువర్ణాం హేమమాలినీమ్। సూర్యాం హిరణ్మయీం లక్ష్మీ ఞ్జాతవేదో మ ఆవహ॥

⇨ [4] ఆర్ద్రాం యః కరిణీం యష్టిం పిఙ్గలాం పద్మమాలినీమ్। చన్ద్రాం హిరణ్మయీం లక్ష్మీ ఞ్జాతవేదో మ ఆవహ॥

⇨ [2]యశ్శుచిః ప్రయతో భూత్వా జుహుయాదాజ్య మన్వహమ్। సూక్తం పఞ్చదశర్చఞ్చ శ్రీకామ స్సతత ఞ్జపేత్॥

⇨ [3]పద్మాననే పద్మఊరూ పద్మాక్షీ పద్మసమ్భవే। తన్మే భజసి పద్మాక్షీ యేన సౌఖ్యం లభామ్యహమ్॥

⇨ [4]అశ్వదాయి గోదాయి ధనదాయి మహాధనే। ధనమ్మే జుషతా న్దేవి సర్వకామాంశ్చ దేహి మే॥

⇨ [1] తాం మ ఆవహ జాతవేదో లక్ష్మీ మనపగామినీమ్। యస్యాం హిరణ్యం ప్రభూత ఙ్గావో దాస్యోఽశ్వాన్ విన్దేయం పురుషానహమ్॥

⇨ [2] యశ్శుచిః ప్రయతో భూత్వా జుహుయాదాజ్య మన్వహమ్। శ్రియః పఞ్చదశర్చఞ్చ శ్రీకామ స్సతతఞ్జపేత్॥

⇨ ఆనన్దః కర్దమశ్చైవ చిక్లీత ఇతి విశ్రుతాః। ఋషయస్తే త్రయః పుత్రా స్స్వయం శ్రీరేవ దేవతా॥

⇨ [3]పద్మాననే పద్మఊరు పద్మాక్షీ పద్మసమ్భవే। త్వం మాం భజస్వ పద్మాక్షి యేన సౌఖ్యం లభామ్యహమ్॥

⇨ [4] అశ్వదాయి చ గోదాయి ధనదాయి మహాధనే। ధనమ్మే జుషతాన్దేవి సర్వకామార్థ సిద్ధయే॥

⇨ [1]పద్మానసే పద్మ విపద్మపత్రే పద్మప్రియే పద్మదళాక్షైయతాక్షి। విశ్వప్రియే విశ్వ మనోఽనుకూలే త్వత్పాదపద్మం మయి సన్నిధత్స్వ॥

⇨ పుత్రపౌత్ర ధనన్ధాన్యం హస్త్యశ్వాజావి గో రథమ్। ప్రజానాం భవసి మాతా ఆయుష్మన్తం కరోతు మామ్॥

⇨ చన్ద్రాభాం లక్ష్మీ మీశానాం సూర్యాభాం శ్రియమీశ్వరీమ్। చన్ద్ర సూర్యాగ్ని సర్వాక్షైభాం శ్రీమహాలక్ష్మీ ముపాక్షైస్మహే॥

⇨ ధన మగ్ని ర్ధనం వాయు ర్ధనం సూర్యో ధనం వసుః। ధన మిన్ద్రో బృహస్పతి ర్వరుణ న్ధన మశ్నుతే॥

⇨ వైనతేయ సోమం పిబ సోమం పిబతు వృత్రహా। సోమ న్ధనస్య సోమినో మహ్యా న్దదాతు సోమిని।

⇨ న క్రోధో న చ మాత్సర్య న్న లోభో నాశుభా మతిః। భవన్తి కృతపుణ్యానాం భక్తానాం శ్రీసూక్త ఞ్జపే త్సదా॥

వర్షన్తు తే విభావరి దివో అభ్రస్య విద్యుతః। రోహన్తు సర్వబీజాన్యవ బ్రహ్మద్విషో జహి॥

[1] పద్మప్రియే పద్మిని పద్మహస్తే పద్మాలయే పద్మదళాయతాక్షి। విశ్వప్రియే విష్ణు మనోఽనుకూలే త్వత్పాదపద్మం మయి సన్నిధత్స్వ॥

యా సా పద్మాక్షైసనస్థా విపులకటితటీ పద్మపత్రాక్షైయతాక్షీ

గమ్భీరాక్షైవర్తనాభి స్స్తనభరణ మితా శుభ్రవస్త్రోత్తరీయా।

⇨ పుత్రపౌత్ర ధనన్ధాన్యం హస్త్యశ్వాది గవే రథమ్। ప్రజానాం భవసి మాతా ఆయుష్మన్తం కరోతు మే॥

లక్ష్మీ ర్దివ్యై ర్గజేన్ద్రై ర్మణిగణఖచితై స్స్నాపితా హేమకుమ్భైః
నిత్యం సా పద్మహస్తా మమ వసతి గృహే సర్వమాఙ్గల్యయుక్తా॥

లక్ష్మీం క్షీరసముద్రరాజ తనయాం శ్రీరఙ్గధామేశ్వరీం
దాసీభూత సమస్తదేవవనితాం లోకైక దీపాఙ్కురామ్।

శ్రీమన్మన్ద కటాక్ష లబ్ధ విభవ ద్బ్రహ్మేన్ద్ర గఙ్గాధరాం
త్వాన్త్రైలోక్య కుటుమ్బినీం సరసిజాం వన్దే ముకున్ద ప్రియామ్॥

సిద్ధలక్ష్మీ ర్మోక్షలక్ష్మీ ర్జయలక్ష్మీ స్సరస్వతీ।
శ్రీర్లక్ష్మీ ర్వరలక్ష్మీశ్చ ప్రసన్నా మమ సర్వదా॥

వరాఙ్కుశౌ పాశమభీతి ముద్రా జ్కరై ర్వహన్తీ జ్కమలాఽఽసనస్థామ్।
బాలార్క కోటి ప్రతిభా న్త్రినేత్రాం భజేఽహ మమ్బా ఞ్జగదీశ్వరీ న్తామ్॥

సర్వమఙ్గళ మాఙ్గల్యే శివే సర్వార్థ సాధికే।
శరణ్యే త్ర్యమ్బకే దేవి నారాయణి నమోఽస్తుతే॥

మహా దేవ్యై చ విద్మహే విష్ణుపత్న్యై చ ధీమహి। తన్నో లక్ష్మీః ప్రచోదయాత్॥

(శ్రీసూక్తస్య యాజుష స్వరోచ్చారణం లోకే దృశ్యతే। కిన్తు తస్య మూలం మృగ్యమ్।)

⇨ ధన మగ్ని ర్ధనఀ వాయు ర్ధనం సూర్యో ధనఀ వసుః। ధన మిన్ద్రో బృహస్పతి ర్వరుణో ధన మశ్వినా॥

⇨ వైనతేయ సోమం పిబ సోమం పిబతు వృత్రహా। సోమ న్ధనస్య సోమినో మహ్యా న్దదాతు సోమినః।

⇨ న క్రోధో న చ మాత్సర్య న్న లోభో నాశుభా మతిః। భవన్తి కృతపుణ్యానాం భక్త్యా శ్రీసూక్తజాపినామ్ ॥

⇨ సరసిజ నిలయే సరోజహస్తే ధవళతరాంశుక గన్ధ మాల్య శోభే।
భగవతి హరి వల్లభే మనోజ్ఞే త్రిభువన భూతికరి ప్రసీద మహ్యమ్॥

⇨ విష్ణుపత్నీం క్షమాన్దేవీం మాధవీం మాధవప్రియామ్।
లక్ష్మీం ప్రియసఖీ న్దేవీ న్నమామ్యచ్యుత వల్లభామ్॥

⇨ మహాలక్ష్మ్యై చ విద్మహే విష్ణుపత్న్యై చ ధీమహి। తన్నో లక్ష్మీః ప్రచోదయాత్।

⇨ శ్రీర్వర్చస్వ మాయుష్య మారోగ్య మావిధా చ్ఛోభమానం మహీయతే। ధాన్య న్ధనం పశుం బహుపుత్ర లాభం శతసఀవత్సర న్దీర్ఘమాయుః॥

32. సరస్వతీసూక్తమ్

(ఋ సం 4 – 8 – 30) ఇయమదదాదితి చతుర్దశర్చస్య సూక్తస్య, బార్హస్పత్యో భారద్వాజ ఋషిః, సరస్వతీ దేవతా, గాయత్రీ ఛన్దః, ప్రథమ ద్వితీయ తృతీయ త్రయోదశానాం జగతీ ఛన్దః, అన్త్యా స్త్రిష్టుప్.

⇨ ఇయ మదదా ద్రభస మృణచ్యుత న్దివోదాసం వధ్ర్యశ్వాయ దాశుషే|
యా శశ్వన్త మాచఖాదా వసం పణి న్తా తే దాత్రాణి తవిషా సరస్వతి||

⇨ ఇయం శుష్మేభి ర్బిసఖా ఇవారుజ త్సాను గిరీణా న్తవిషేభి రూర్మిభిః|
పారావతఘ్నీ మవసే సువృక్తిభి స్సరస్వతీ మా వివాసేమ ధీతిభిః||

⇨ సరస్వతి దేవనిదో ని బర్హయ ప్రజాం విశ్వస్య బృసయస్య మాయినః|
ఉత క్షితిభ్యోఽవనీ రవిన్దో విషమేభ్యో అస్రవో వాజినీవతి||

⇨ ప్ర ణో దేవీ సరస్వతీ వాజేభి ర్వాజినీవతీ| ధీనా మవి త్ర్యవతు||

⇨ యస్త్వా దేవి సరస్వ త్యుపబ్రూతే ధనే హితే| ఇన్ద్ర న్న వృత్రతూర్యే||

⇨ త్వ న్దేవి సరస్వ త్యవా వాజేషు వాజిని| రదా పూషేవ న స్సనిమ్||

⇨ ఉత స్యా న స్సరస్వతీ ఘోరా హిరణ్యవర్తనిః| వృత్రఘ్నీ వష్టి సుష్టుతిమ్||

⇨ యస్యా అనన్తో అహ్రుత స్త్వేష శ్చరిష్ణు రర్ణవః| అమ శ్చరతి రోరువత్||

⇨ సా నో విశ్వా అతి ద్విషః స్వస్రా రన్యా ఋతావరీ। అతన్నహేవ సూర్యః॥

⇨ ఉత నః ప్రియా ప్రియాసు సప్తస్వసా సుజుష్టా। సరస్వతీ స్తోమ్యా భూత్॥

⇨ ఆపప్రుషీ పార్థివా న్యురు రజో అన్తరిక్షమ్। సరస్వతీ నిదస్పాతు॥

⇨ త్రిషధస్థా సప్తధాతుః పఞ్చ జాతా వర్ధయన్తీ। వాజేవాజే హవ్యా భూత్॥

⇨ ప్ర యా మహిమ్నా మహినాసు చేకితే ద్యుమ్నేభి రన్యా అపసా మపస్తమా।
రథఇవ బృహతీ విభ్వనే కృతోపస్తుత్యా చికితుషా సరస్వతీ॥

⇨ సరస్వ త్యభి నో నేషివస్యో మాప స్ఫరీః పయసా మా న ఆ ధక్।
జుషస్వ న స్సఖ్యా వేశ్యా చ మా త్వత్క్షేత్రాణ్యరణాని గన్మ॥

(ఋ సం 5 – 6 – 19) ప్ర క్షోదసేతి షళర్చస్య సూక్తస్య, మైత్రావరుణిపుత్రో వసిష్ఠ ఋషిః, సరస్వతీ దేవతా, తృతీయా సరస్వాన్ దేవతా, త్రిష్టుప్ఛన్దః।

⇨ ప్ర క్షోదసా ధాయసా సస్ర ఏషా సరస్వతీ ధరుణ మాయసీ పూః।
ప్రబాబధానా రథ్యేవ యాతి విశ్వా అపో మహినా సిన్ధు రన్యాః॥

⇨ ఏకా చేత త్సరస్వతీ నదీనాం శుచి ర్యతీ గిరిభ్య ఆ సముద్రాత్।
రాయ శ్చేతన్తీ భువనస్య భూరే ర్ఘృతం పయో దుదుహే నాహుషాయ॥

⇨ స వావృధే నర్యో యోషణాసు వృషా శిశు ర్వృషభో యజ్ఞియాసు।

స వాజినం మఘవద్భ్యో దధాతి వి సాతయే తన్వం మామృజీత।

⇨ ఉత స్యా న స్సరస్వతీ జుషాణోపశ్రవ త్సుభగా యజ్ఞే అస్మిన్న్।
మితజ్ఞుభి ర్నమస్యై రియానా రాయా యుజా చిదుత్తరా సఖిభ్యః॥

⇨ ఇమా జుహ్వానా యుష్మదా నమోభిః ప్రతి స్తోమం సరస్వతి జుషస్వ।
తవ శర్మ న్ప్రియతమే దధానా ఉప స్థేయామ శరణన్న వృక్షమ్॥

⇨ అయము తే సరస్వతి వసిష్ఠో ద్వారా వృతస్య సుభగే వ్యావః।
వర్ధ శుభ్రే స్తువతే రాసి వాజా న్యూయం పాత స్వస్తిభి స్సదా నః॥

(ఋ సం 5 – 6 – 20) బృహదు గాయిష ఇతి షళర్చస్య సూక్తస్య, మైత్రావరుణిపుత్రో వసిష్ఠ ఋషిః, సరస్వతీ దేవతా, చతుర్థాది త్రయాణాం సరస్వాన్ దేవతా, ప్రథమా బృహతీ ద్వితీయా సతోబృహతీ తృతీయా ప్రస్తారపఙ్క్తిః, చతుర్థాది త్రయాణాం గాయత్రీ ఛన్దః।

⇨ బృహదు గాయిషే వచోఽసుర్యా నదీనామ్। సరస్వతీ మిన్మహయా సువృక్తిభి
స్తోమై ర్వసిష్ఠ రోదసీ॥

⇨ ఉభే యత్తే మహినా శుభ్రే అన్ధసీ అధిక్షియన్తి పూరవః। సా నో బోధ్యవిత్రీ
మరుత్సఖా చోద రాధో మఘోనామ్॥

⇨ **భద్రమి ద్భద్రా కృణవ త్సరస్వ త్యకవారీ చేతతి వాజినీవతీ। గృణానా జమదగ్నివ త్స్తువానా చ వసిష్ఠవత్॥**

⇨ **జనీయన్తో న్వగ్రవః పుత్రీయన్త స్సుదానవః। సరస్వన్తం హవామహే॥**

⇨ **యే తే సరస్వ ఊర్మయో మధుమన్తో ఘృతశ్చుతః। తేభిర్నోఽవితా భవ॥**

⇨ **పీపివాంసం సరస్వత స్స్తనం యో విశ్వదర్శతః। భక్షీమహి ప్రజా మిషమ్॥**

(ఋ సం 2 – 8 – 8 – 1) అమ్బితమ ఇతి త్రయాణాం మన్త్రాణాం గృత్సమద భార్గవ శౌనకా ఋషయః, సరస్వతీ దేవతా, ప్రథమ ద్వితీయయో రనుష్టుప్ఛన్దః, అన్త్యా బృహతీ.

⇨ **అంబితమే నదీతమే దేవితమే సరస్వతి । అప్రశస్తాఇవ స్మసి ప్రశస్తి మంబ నస్కృధి ॥**

⇨ **త్వే విశ్వా సరస్వతి శ్రితాయూంషి దేవ్యామ్। శునహోత్రేషు మత్స్వ ప్రజా న్దేవి దిదిడ్ఢి నః॥**

⇨ **ఇమా బ్రహ్మ సరస్వతి జుషస్వ వాజినీవతి। యాతే మన్మ గృత్సమదా ఋతావరి ప్రియా దేవేషు జుహ్వతి॥**

(ఋ సం 1 – 1 – 6 – 4) పావకా న ఇతి త్రయాణాం మన్త్రాణాం మధుచ్ఛన్దా వైశ్వామిత్ర ఋషిః, సరస్వతీ దేవతా, గాయత్రీ ఛన్దః।

⇨ **పావకా న స్సరస్వతీ వాజేభి ర్వాజినీవతీ। యజ్ఞం వష్టు ధియావసుః॥**

⇨ **చోదయిత్రీ సూనృతానా ఞ్చేతన్తీ సుమతీనామ్। యజ్ఞ న్దధే సరస్వతీ॥**

⇨ **మహో అర్ణ స్సరస్వతీ ప్ర చేతయతి కేతునా। ధియో విశ్వా వి రాజతి॥**

సరస్వతీ న్దేవయన్త ఇతి త్రయాణాం మన్త్రాణాం దేవశ్రవా యామాయన ఋషిః, సరస్వతీ దేవతా, త్రిష్టుప్ఛన్దః।

⇨ **సరస్వతీ న్దేవయన్తో హవన్తే సరస్వతీ మధ్వరే తాయమానే। సరస్వతీం సుకృతో అహ్వయన్త సరస్వతీ దాశుషే వార్యన్దాత్॥**

⇨ **సరస్వతి యా సరథం యయాథ స్వధాభి ర్దేవి పితృభి ర్మదన్తీ। ఆసద్యాస్మి న్బర్హిషి మాదయస్వానమీవా ఇష ఆ ధేహ్యస్మే॥**

⇨ **సరస్వతీం యాం పితరో హవన్తే దక్షిణా యజ్ఞ మభినక్షమాణాః। సహస్రార్ఘ మిళో అత్ర భాగం రాయ స్పోషం యజమానేషు ధేహి॥**

ఆ నో దివ ఇత్యస్య మన్త్రస్య, భూమిపుత్రోత్రిర్ ఋషిః, సరస్వతీ దేవతా, త్రిష్టుప్ఛన్దః।

⇨ **ఆ నో దివో బృహతః పర్వతాదా సరస్వతీ యజతా గన్తు యజ్ఞమ్। హవ న్దేవీ జుజుషాణా ఘృతాచీ శగ్మాన్నో వాచ ముశతీ శృణోతు॥**

రాకామహామితి పఞ్చానాం మన్త్రాణాం, గృత్సమద భార్గవ శౌనకా ఋషయః, సరస్వతీ దేవతా, ప్రథమ ద్వితీయయో ర్జగతీ, తృతీయాద్యా అనుష్టుప్ఛన్దః।

⇨ రాకా మహం సుహవాం సుష్టుతీ హువే శృణోతు న స్సుభగా బోధతు త్మనా। సీవ్య త్వప స్సూచ్యాఽచ్ఛిద్యమానయా దదాతు వీరం శరదాయ ముక్థ్యమ్॥

⇨ యాస్తే రాకే సుమతయ స్సుపేశసో యాభి ర్దదాసి దాశుషే వసూని। తాభిర్నో అద్య సుమనా ఉపాగహి సహస్రపోషం సుభగే రరాణా॥

⇨ సినీవాలి పృథుష్టుకే యా దేవానా మసి స్వసా। జుషస్వ హవ్యమాహుతం ప్రజా న్దేవి దిదిడ్ఢి నః॥

⇨ యా సుబాహు స్స్వఙ్గురి స్సుషూమా బహుసూవరీ। తస్యై విశ్పత్న్యై హవి స్సినీవాల్యై జుహోతన ॥

⇨ యా గుఙ్గర్యా సినీవాలీ యా రాకా యా సరస్వతీ। ఇంద్రాణీ మహ్వ ఊతయే వరుణానీం స్వస్తయే॥

33. అథ పఞ్చరుద్రమ్ (శివప్రీత్యర్థం)

(ఋ సం 1 - 3 - 26)

కద్రుద్రాయేతి నవర్చస్య సూక్తస్య, కణ్వో ఘౌర ఋషిః, రుద్రో దేవతా, తృతీయస్య మిత్రావరుణౌ చ దేవతే, సప్తాద్యాః సోమో దేవతా, గాయత్రీ ఛన్దః, నవమ్యా అనుష్టుప్

⇨ కద్రుద్రాయ ప్రచేతసే మీళ్హుష్టమాయ తవ్యసే। వోచేమ శన్తమం హృదే॥

⇨ యథా నో అదితిః కర త్పశ్వే నృభ్యో యథా గవే। యథా తోకాయ రుద్రియమ్॥

⇨ యథా నో మిత్రో వరుణో యథా రుద్ర శ్చికేతతి। యథా విశ్వే సజోషసః॥

⇨ గాథపతిం మేధపతిం రుద్ర ఞ్జలాషభేషజమ్। తచ్ఛంయో స్సుమ్న మీమహే॥

⇨ య శ్శుక్రఇవ సూర్యో హిరణ్యమివ రోచతే। శ్రేష్ఠో దేవానాం వసుః॥

⇨ శన్నః కర త్యర్వతే సుగం మేషాయ మేష్యే। నృభ్యో నారిభ్యో గవే॥

⇨ అస్మే సోమ శ్రియ మధి ని ధేహి శతస్య నృణామ్। మహి శ్రవ స్తువినృమ్ణమ్॥

⇨ మా న స్సోమపరిబాధో మాఽరాతయో జుహురన్త। ఆ న ఇన్దో వాజే భజ॥

⇨ యాస్తే ప్రజా అమృతస్య పరస్మి న్ధామ న్నృతస్య। మూర్ధా నాభా సోమ వేన ఆభూషన్తీ స్సోమ వేదః॥

(ఋ సం 1 – 8 – 5) ఇమా రుద్రాయేత్యేకాదశర్చస్య సూక్తస్య, కుత్స ఆఙ్గిరస ఋషిః, రుద్రో దేవతా, జగతీ ఛన్దః, దశమైకాదశయో స్త్రిష్టుప్।

⇨ ఇమా రుద్రాయ తవసే కపర్దినే క్షయద్వీరాయ ప్ర భరామహే మతీః। యథా శమస ద్ద్విపదే చతుష్పదే విశ్వం పుష్ట గ్రామే అస్మి న్ననాతురమ్॥

⇨ మృళా నో రుద్రోత నో మయ స్కృధి క్షయద్వీరాయ నమసా విధేమ తే।
యచ్ఛ ఇ్చ యోశ్చ మను రాయేజే పితా తదశ్యామ తవ రుద్ర ప్రణీతిషు॥

⇨ అశ్యామ తే సుమతి న్దేవయజ్యయా క్షయద్వీరస్య తవ రుద్ర మీఢ్వః।
సుమ్నాయ న్నిద్విశో అస్మాక మా చరారిష్టవీరా జుహవామ తే హవిః॥

⇨ త్వేషఀ వయం రుద్రఀ యజ్ఞసాధఀ వఙ్కు ఙ్కవి మవసే ని హ్వయామహే। ఆరే
అస్మ ద్దైవ్యం హేళో అస్యతు సుమతి మిద్వయ మస్యా వృణీమహే॥

⇨ దివో వరాహ మరుష ఙ్కపర్దిన న్త్వేషం రూప న్నమసా ని హ్వయామహే।
హస్తే బిభ్ర ద్భేషజా వార్యాణి శర్మ వర్మ చ్ఛర్ది రస్మభ్యఀ యంసత్॥

⇨ ఇదం పిత్రే మరుతా ముచ్యతే వచ స్స్వాదో స్స్వాదీయో రుద్రాయ వర్ధనమ్।
రాస్వా చ నో అమృత మర్తభోజన న్త్మనే తోకాయ తనయాయ మృళ॥

⇨ మా నో మహాన్త ముత మా నో అర్భకం మా న ఉక్షన్తముత మా న ఉక్షితమ్।
మా నో వధీః పితరం మోత మాతరం మా నః ప్రియా స్తన్వో రుద్ర రీరిషః॥

⇨ మా న స్తోకే తనయే మా న ఆయౌ మా నో గోషు మా నో అశ్వేషు రీరిషః।
వీరా న్మా నో రుద్ర భామితో వధీ ర్హవిష్మన్త స్సదమి త్త్వా హవామహే॥

⇨ ఉప తే స్తోమా న్పశుపాఇవాకరం రాస్వా పిత ర్మరుతాం సుమ్న మస్మే।
భద్రా హి తే సుమతి ర్మృళయత్త మాథా వయ మవ ఇత్తే వృణీమహే॥

⇨ ఆరే తే గోఘ్న ముత పూరుషఘ్న జ్క్షయద్వీర సుమ్న మస్మే తే అస్తు|
మృళా చ నో అధి చ బ్రూహి దేవాధా చ న శ్శర్మ యచ్ఛ ద్విబర్హాః||

⇨ అవోచామ నమో అస్మా అవస్యవ శ్శృణోతు నో హవం రుద్రో మరుత్వాన్|
తన్నో మిత్రో వరుణో మామహన్తా మదితి స్సిన్ధుః పృథివీ ఉత ద్యౌః||

(ఋ సం 2 – 7 – 16) ఆ తే పితరితి పంచదశర్చస్య సూక్తస్య,గృత్సమద భార్గవ శౌనకా ఋషయః, రుద్రో దేవతా, త్రిష్టుప్ఛందః||

⇨ ఆ తే పిత ర్మరుతాం సుమ్న మేతు మాన స్సూర్యస్య సన్దృశో యుయోథాః|
అభి నో వీరో అర్వతి క్షమేత ప్ర జాయేమహి రుద్ర ప్రజాభిః||

⇨ త్వాదత్తేభీ రుద్ర శన్తమేభి శ్శతం హి మా అశీయ భేషజేభిః| వ్య1(అ)స్మ ద్ద్వేషో వితరం వ్యంహో వ్యమీవా శ్చాతయస్వా విషూచీః||

⇨ శ్రేష్ఠో జాతస్య రుద్ర శ్రియాఽసి తవస్తమ స్తవసాం వజ్రబాహో| పర్షి ణః పార మంహస స్స్వస్తి విశ్వా అభీతీ రపసో యుయోధి||

⇨ మా త్వా రుద్ర చుక్రుధామా నమోభి ర్మా దుష్టుతీ వృషభ మా సహూతీ|
ఉన్నో వీరాం అర్పయ భేషజేభి ర్భిషక్తమ న్త్వా భిషజాం శృణోమి||

⇨ హవీమభి ర్హవతే యో హవిర్భి రవ స్తోమేభీ రుద్ర న్దిషీయ| ఋదూదర స్సుహవో మానో అస్యై బభ్రు స్సుశిప్రో రీరధ న్మనాయై||

⇨ ఉన్మా మమన్ద వృషభో మరుత్వా న్త్వక్షీయసా వయసా నాధమానమ్।
ఘృణీవ చ్ఛాయా మరపా అశీయాఽవివాసేయం రుద్రస్య సుమ్నమ్॥

⇨ క్వ1(అ)స్య తే రుద్ర మృళయాకు ర్హస్తో యో అస్తి భేషజో జలాషః। అపభర్తా
రపసో దైవ్య స్యాభీ ను మా వృషభ చక్షమీథాః॥

⇨ ప్ర బభ్రవే వృషభాయ శ్వితీచే మహో మహీం సుష్టుతి మీరయామి। నమస్యా
కల్మలీకిన న్నమోభి ర్గృణీమసి త్వేషం రుద్రస్య నామ॥

⇨ స్థిరేభి రఙ్గైః పురురూప ఉగ్రో బభ్రు శ్శుక్రేభిః పిపిశే హిరణ్యైః। ఈశానా దస్య
భువనస్య భూరే ర్న వా ఉ యోష ద్రుద్రా దసుర్యమ్॥

⇨ అర్హ న్బిభర్షి సాయకాని ధన్వార్హ న్నిష్కం యజతం విశ్వరూపమ్। అర్హన్నిద
న్దయసే విశ్వ మభ్వ న్న వా ఓజీయో రుద్ర త్వదస్తి॥

⇨ స్తుహి శ్రుత ఙ్గర్తసదం యువానం మృగ న్న భీమ ముపహత్ను ముగ్రమ్।
మృళా జరిత్రే రుద్ర స్తవానోఽన్య న్తే అస్మ న్ని వపన్తు సేనాః॥

⇨ కుమారశ్చి త్పితరం వన్దమానం ప్రతి నానామ రుద్రోపయన్తమ్। భూరే
ర్దాతారం సత్పతి ఙ్గృణీషే స్తుత స్త్వం భేషజా రాస్యస్మే॥

⇨ యా వో భేషజా మరుత శ్శుచీని యా శన్తమా వృషణో యా మయోభు।
యాని మను రవృణీతా పితా న స్తా శఞ్చ యోశ్చ రుద్రస్య వశ్మి॥

⇨ పరి ణో హేతీ రుద్రస్య వృజ్యాః పరి త్వేషస్య దుర్మతి ర్మహీ గాత్। అవ స్థిరా మఘవద్భ్య స్తనుష్వ మీఢ్వ స్తోకాయ తనయాయ మృళ॥

⇨ ఏవా బభ్రో వృషభ చేకితాన యథా దేవ న హృణీషే న హంసి। హవనశ్రున్నో రుద్రేహ బోధి బృహ ద్వదేమ విదథే సువీరాః॥

(ఋ సం 5 – 1 – 18) సోమారుద్రేతి చతుర్ఋచస్య సూక్తస్య, బార్హస్పత్యో భారద్వాజ ఋషిః, సోమారుద్రౌ దేవతే, త్రిష్టుప్ఛన్దః॥

⇨ సోమారుద్రా ధారయేథా మసుర్య1(అం)ప్ర వా మిష్టయోఽర మశ్నువన్తు। దమేదమే సప్త రత్నా దధానా శన్నో భూత ద్విపదే శ ఞ్చతుష్పదే॥

⇨ సోమారుద్రా వి వృహతం విషూచీ మమీవా యా నో గయ మావివేశ। ఆరే బాధేథా న్నిర్ఋతిం పరాచై రస్మే భద్రా సౌశ్రవసాని సన్తు॥

⇨ సోమారుద్రా యువ మేతా న్యస్మే విశ్వా తనూషు భేషజాని ధత్తమ్। అవ స్యతం ముఞ్చతం యన్నో అస్తి తనూషు బద్ధ ఙ్కృత మేనో అస్మత్॥

⇨ తిగ్మాయుధౌ తిగ్మహేతీ సుశేవౌ సోమారుద్రా విహ సు మృళత న్నః। ప్ర నో ముఞ్చతం వరుణస్య పాశా ద్గోపాయతన్న స్సుమనస్యమానా॥

(ఋ సం 5 – 4 – 13) ఇమా రుద్రాయేతి చతుర్ఋచస్య సూక్తస్య, మైత్రావరుణి ర్వసిష్ఠ ఋషిః, రుద్రో దేవతా, జగతీ ఛన్దః, అన్త్యా స్త్రిష్టుప్॥

⇨ ఇమా రుద్రాయ స్థిరధన్వనే గిరః-క్షిప్రేషవే దేవాయ స్వధావ్నే। అషాళ్హాయ సహమానాయ వేధసే తిగ్మాయుధాయ భరతా శృణోతు నః॥

⇨ స హి క్షయేణ క్షమ్యస్య జన్మన స్సామ్రాజ్యేన దివ్యస్య చేతతి। అవన్నవన్తీ రుప నో దురశ్చరానమీవో రుద్ర జాసు నో భవ॥

⇨ యా తే దిద్యు దవసృష్టా దివస్పరి క్ష్మయా చరతి పరి సా వృణక్తు నః। సహస్రన్తే స్వపివాత భేషజా మా న స్తోకేషు తనయేషు రీరిషః॥

⇨ మా నో వధీ రుద్ర మా పరా దా మా తే భూమ ప్రసితౌ హీళితస్య। ఆ నో భజ బర్హిషి జీవశంసే యూయం పాత స్వస్తిభి స్సదా నః॥

(ఋ సం 4 – 8 – 6 – 5) భువనస్యేత్యేకస్యా ఋచః, ఋజిశ్వా భారద్వాజ ఋషిః, విశ్వేదేవా దేవతాః, త్రిష్టుప్ఛన్దః॥

⇨ భువనస్య పితరం గీర్భి రాభీ రుద్ర న్దివా వర్ధయా రుద్ర మక్తౌ। బృహన్త మృష్వ మజరం సుషుమ్న మృధ గ్ఘువేమ కవి నేషితాసః॥

(ఋ సం 3 – 8 – 16 – 3) తవ శ్రియ ఇత్యేకస్యా ఋచః, వసుశ్రుత ఆత్రేయ ఋషిః, మరుద్రుద్రవిష్ణవో దేవతాః, త్రిష్టుప్ఛన్దః॥

⇨ తవ శ్రియే మరుతో మర్జయన్త రుద్ర యత్తే జనిమ చారు చిత్రమ్। పదం యద్విష్ణో రుపమ న్నిధాయి తేన పాసి గుహ్యం న్నామ గోనామ్॥

(ఋ సం 4 – 2 – 19 – 1) తముష్టుహీత్యేకస్యా ఋచః, భౌమోత్రిర్ఋషిః, రుద్రో దేవతా, త్రిష్టుప్ఛన్దః||

⇨ **తము ష్టుహి య స్స్విషు స్సుధన్వా యో విశ్వస్య క్షయతి భేషజస్య|**
యక్ష్వా మహే సౌమనసాయ రుద్రం న్నమోభి ర్దేవ మసుర న్దువస్య||

(ఋ సం 8 – 1 – 25 – 6)అయం మే హస్త ఇత్యేకస్యా ఋచః, బన్ధు శ్శ్రుతబన్ధు ర్వప్రబన్ధు ర్గౌపాయనా ఋషయః, రుద్రో దేవతా, అనుష్టుప్ఛన్దః||

⇨ **అయం మే హస్తో భగవా నయం మే భగవత్తరః| అయం మే విశ్వభేషజోఽయం శివాభి మర్శనః||**

34. రాత్రిసూక్తమ్

(ఋ.సం. 8- 7- 14) రాత్రీత్యాద్యష్టర్చస్య సూక్తస్య, కుశిక స్సౌభరో రాత్రిర్వా భరద్వాజ ఋషిః, రాత్రి ర్దేవతా, గాయత్రీ ఛన్దః|

⇨ **ఓం రాత్రీ వ్యఖ్యదాయతీ పురుత్రా దేవ్యం(అ) క్షభిః | విశ్వా అధి శ్రియోధిత||**

⇨ **ఓర్వప్రా అమర్త్యా నివతో దేవ్యు(ఉ)ద్వతః| జ్యోతిషా బాధతే తమః ||**

⇨ **నిరు స్వసార మస్కృతోషస న్దేవ్యాయతీ | అపేదు హాసతే తమః||**

⇨ **సా నో అద్య యస్యా వయ న్ని తే యామ న్నవిక్ష్మహి| వృక్షే న వసతిం వయః||**

⇨ **ని గ్రామాసో అవిక్షత ని పద్వన్తో ని పక్షిణః| ని శ్యేనాస శ్చిదర్థినః ||**

⇨ యావయా వృక్యం(అం) వృకం యవయ స్తేన మూర్మ్యే। అథా న స్సుతరా భవ॥

⇨ ఉప మా పేపిశత్తమః కృష్ణం వ్యక్త మస్థిత । ఉష ఋణేవ యాతయ ॥

⇨ ఉప తే గాఇవాకరం వృణీష్వ దుహిత ర్దివః । రాత్రి స్తోమ న్న జిగ్యుషే॥

॥ రాత్రి సూక్త పరిశిష్టమ్॥

⇨ ఆ రాత్రి పార్థివం రజః పితరః ప్రాయు ధామభిః। దివ స్సదాంసి బృహతీ వి తిష్ఠస ఆ త్వేషం వర్తతే తమః॥

⇨ యే తే రాత్రి నృచక్షసో యుక్తాసో నవతి ర్నవ। అశీతి స్సన్త్వష్టా ఉతో తే సప్త సప్తతీః॥

⇨ రాత్రీం ప్రపద్యే జననీం సర్వభూతనివేశనీమ్। భద్రాం భగవతీం కృష్ణాం విశ్వస్య జగతో నిశామ్॥

⇨ సంవేశనీం సంయమినీ గ్రహనక్షత్రమాలినీమ్। ప్రపన్నోఽహం శివాం రాత్రీం భద్రే పార మశీమహి॥ [భద్రే పార మశీమహ్యో న్నమః]

⇨ స్తోష్యామి ప్రయతో దేవీం శరణ్యాం బహ్వృచప్రియామ్। సహస్రసంమితా న్దుర్గా జ్ఞాతవేదసే సునవామ సోమమ్॥

⇨ శాన్త్యర్థ స్తద్ద్విజాతీనా మృషిభి స్సోమపాశ్రితాః। ఋగ్వేదే త్వం సముత్పన్నాఽరాతీయతో ని దహాతి వేదః॥

⇨ యే త్వా న్దేవి ప్ర పద్యన్తి బ్రాహ్మణా హవ్యవాహనీమ్। అవిద్యా బహువిద్యా వా స నః పర్ష దతి దుర్గాణి విశ్వా॥

⇨ యే అగ్నివర్ణాం శుభాం సౌమ్యా ఙ్కీర్తయిష్యన్తి యే ద్విజాః। తాం స్తారయతి దుర్గాణి నావేవ సిన్ధు న్దురితా త్యగ్నిః॥

⇨ దుర్గేషు విషమే ఘోరే సఙ్గ్రామే రిపుసఙ్కటే। అగ్నిచోరనిపాతేషు దుష్టగ్రహ నివారిణి (దుష్టగ్రహనివారిణ్యై న్నమః)

⇨ దుర్గేషు విషమేషు త్వం సఙ్గ్రామేషు వనేషు చ। మోహయిత్వా ప్ర పద్యన్తే తేషాం మే అభయ ఙ్కురు। [తేషాం మే అభయ ఙ్కుర్వై న్నమః]॥

⇨ కేశినీం సర్వభూతానాం పఞ్చమీతి చ నామ చ। సా మాం సమా నిశా దేవీ సర్వతః పరి రక్షతు। [సర్వతః పరి రక్షత్వై న్నమః]

⇨ తా మగ్నివర్ణా న్తపసా జ్వలన్తీం వైరోచనీ ఙ్కర్మఫలేషు జుష్టామ్। దుర్గా న్దేవీం శరణ మహం ప్రపద్యే సుతరసి తరసే నమ స్సుతరసి తరసే నమః॥

⇨ దుర్గా దుర్గేషు స్థానేషు శన్నో దేవీ రభిష్టయే। య ఇమ న్దుర్గాస్తవం పుణ్యం రాత్రౌరాత్రౌ సదా పఠేత్॥

⇨ రాత్రిః కుశిక స్సౌభరో రాత్రిర్వా భారద్వాజీ రాత్రిస్తవ జ్ఞాయత్రమ్|| రాత్రీసూక్త జ్ఞపే న్నిత్య స్తత్కాల ముపపద్యతే|

⇨ న యోనిం పున రాయాతి సర్వపాపైః ప్రముచ్యతే|| క్షీరేణ స్నాపితా దుర్గా చన్దనేన విలేపితా|

⇨ బిల్వపత్ర కృతాపీడా నమో దుర్గే నమో నమః||

⇨ సర్వభూత పిశాచేభ్య స్సర్వసర్పసరీసృపైః| దైవేభ్యో మానుషేభ్య శ్చ - ఉభయేభ్యోఽభిరక్ష మామ్||

⇨ యా ఋగ్వేదే స్తుతా దేవీ కాశ్యపేన- ఉదాహృతా| జాతవేదప్రభా గౌరీ జాతవేదసే సునవామ సోమమ్||

⇨ సురాసురై ర్ద్విజవరైః పిశాచోరగ రాక్షసైః| అరాతిభయ ఉత్పన్నే అరాతీయతో ని దహాతి వేదః||

⇨ గజద్వారేఽపథే ఘోరే సఙ్గ్రామేషు చ గౌతమీ| సర్వం రక్షతు దురితం స నః పర్షదతి దుర్గాణి విశ్వా||

⇨ మహాభయే సముత్పన్నే స్మరన్తి చ జపన్తి చ| సర్వ న్తారయతే దుర్గా నావేవ సిన్ధు న్దురితా త్యగ్నిః||

⇨ **య ఇమ స్దుర్గాస్తవం పుణ్యం శృణ్వన్తి చ జపన్తి చ। త్రిషు లోకేషు విఖ్యాత న్త్రిషు లోకేషు పూజితమ్॥**

⇨ **అపుత్రో లభతే పుత్రా న్ధనహీనో ధనం లభేత్। అచక్షు ర్లభతే చక్షు ర్బద్ధో ముచ్యేత బన్ధనాత్॥**

⇨ **వ్యాధితో ముచ్యతే రోగా దరోగీ శ్రియ మాప్నుయాత్। దదాతి కామితం సర్వ జ్కాత్యాయని నమోఽస్తు తే॥**

35. పిశాచ పీడా పరిహార మన్త్రాః

(ఋ సం 5 – 7 – 9 – 2) ఉలూకయాతుమిత్యస్య మన్త్రస్య, మైత్రావరుణి పుత్రో వసిష్ఠ ఋషిః, ఇన్ద్రో దేవతా, త్రిష్టుప్ఛన్దః।

⇨ **ఉలూకయాతుం శుశులూకయాతు జ్జహి శ్వయాతు ముత కోకయాతుమ్। సుపర్ణయాతు ముత గృధ్రయాతు న్దృష దేవ ప్రమృణ రక్ష ఇన్ద్ర।**

(ఋ సం 2 – 1 - 22 – 5) పిశఙ్గభృష్టి మిత్యస్య మన్త్రస్య, పరుచ్ఛేపో దైవోదాసిర్ ఋషిః, ఇన్ద్రో దేవతా, గాయత్రీ ఛన్దః।

⇨ **పిశఙ్గభృష్టి మమ్భృణం పిశాచి మిన్ద్ర సం మృణ। సర్వం రక్షో ని బర్హయ।**

36. శ్రీ దేవీసూక్తమ్

అహం రుద్రేభి రిత్యర్చస్య సూక్తస్య, వాగామ్భృణిర్ ఋషిః, ఆత్మా దేవతా, త్రిష్టుప్ఛన్దః, ద్వితీయా జగతీ.

- ఓం అహం రుద్రేభి ర్వసుభి శ్చరా మ్యహ మాదిత్యై రుత విశ్వదేవైః । అహం మిత్రావరుణోభా బిభర్మ్యహ మిన్ద్రాగ్నీ అహ మశ్వినోభా॥
- అహం సోమ మాహనసం బిభర్మ్యహ న్త్వష్టార ముత పూషణం భగమ్। అహ న్దధామి ద్రవిణం హవిష్మతే సుప్రావ్యే ౩ (ఏ యజమానాయ సున్వతే॥
- అహం రాష్ట్రీ సఙ్గమనీ వసూనా ఞ్చికితుషీ ప్రథమా యజ్ఞియానామ్। తాం మా దేవా వ్యదధుః పురుత్రా భూరిస్థాత్రాం భూర్యావేశయన్తీమ్॥
- మయా సో అన్న మత్తి యో విపశ్యతి యః ప్రాణితి య ఈం శృణో త్యుక్తమ్। అమన్తవో మా న్త ఉప క్షీయన్తి శ్రుధి శ్రుత శ్రద్ధివ న్తే వదామి॥
- అహ మేవ స్వయమిదం వదామి జుష్ట న్దేవేభి రుత మానుషేభిః। యఙ్కామయే తన్త ముగ్ర ఙ్కృణోమి తం బ్రహ్మాణం తమృషిం తం సుమేధామ్॥
- అహం రుద్రాయ ధను రా తనోమి బ్రహ్మద్విషే శరవే హన్తవా ఉ। అహ ఞ్జనాయ సమద ఙ్కృణోమ్యహ న్ద్యావా పృథివీ ఆవివేశ ॥

⇨ అహం సువే పితర మస్య మూర్ధ న్మమ యోని రప్స్వం (అ) న్త స్సముద్రే।
తతో వితిష్ఠే భువనాఽను విశ్వోతామూ న్ద్యాం వర్ష్మణోప స్పృశామి॥

⇨ అహ మేవ వాతఇవ ప్రవామ్యారభమాణా భువనాని విశ్వా। పరో దివా పర
ఏనా పృథివ్యైతావతీ మహినా సంబభూవ॥

37. మన్యు సూక్తమ్

యస్తే మన్యో రిత్యస్య సూక్తస్య। తాపసపుత్రో వసిష్ఠ ఋషిః। మన్యుర్దేవతా। త్రిష్టుప్ఛన్దః।
మన్యుదేవతా ప్రసాద సిద్ధ్యర్థే జపే/ హోమే/ తర్పణే చ వినియోగః।

⇨ యస్తే మన్యోఽవిధ ద్వజ్ర సాయక సహ ఓజః పుష్యతి విశ్వ మానుషక్।
సాహ్యామ దాస మార్య న్త్వయా యుజా సహస్కృతేన సహసా సహస్వతా॥

⇨ మన్యు రిన్ద్రో మన్యు రేవాస దేవో మన్యుర్హోతా వరుణో జాతవేదాః।
మన్యుం విశ ఈళతే మానుషీ ర్యాః పాహి నో మన్యో తపసా సజోషాః॥

⇨ అభీహి మన్యో తవస స్తవీయా న్తపసా యుజా వి జహి శత్రూన్।
అమిత్రహా వృత్రహా దస్యుహా చ విశ్వా వసూన్యా భరా త్వన్నః॥

⇨ త్వం హి మన్యో అభిభూ త్యోజా స్స్వయమ్భూ ర్భామో అభిమాతిషాహః।
విశ్వచర్షణి స్సహురి స్సహావా నస్మా స్వోజః పృతనాసు ధేహి॥

⇨ అభాగ స్సన్నప పరేతో అస్మి తవ క్రత్వా తవిషస్య ప్రచేతః|

తన్త్వా మన్యో అక్రతు ర్జిహీళాహం స్వాతనూ ర్బలదేయాయ మేహి||

⇨ అయ న్తే అస్మ్యుప మేహ్యర్వా ఙ్ప్రతీచీన స్సహురే విశ్వధాయః|

మన్యో వజ్రి న్నభి మా మావవృత్స్వ హనావ దస్యూఁ రుత బోధ్యాపేః||

⇨ అభి ప్రేహి దక్షిణతో భవా మేఽధా వృత్రాణి జఙ్ఘనావ భూరి|

జుహోమి తే ధరుణం మధ్వో అగ్ర ముభా ఉపాంశు ప్రథమా పిబావ||

⇨ త్వయా మన్యో సరథ మారుజన్తో హర్షమాణాసో ధృషితా మరుత్వః|

తిగ్మేషవ ఆయుధా సంశిశానా అభి ప్ర యన్తు నరో అగ్నిరూపాః||

⇨ అగ్ని రివ మన్యో త్విషిత స్సహస్వ సేనానీ ర్న స్సహురే హూత ఏధి|

హత్వాయ శత్రూన్ వి భజస్వ వేద ఓజో మిమానో వి మృధో నుదస్వ||

⇨ సహస్వ మన్యో అభిమాతి మస్మే రుజ న్మృణ న్ప్రమృణ న్ప్రేహి శత్రూన్|

ఉగ్ర న్తే పాజో నన్వా రురుధ్రే వశీ వశ న్నయస ఏకజత్వమ్||

⇨ ఏకో బహూనా మసి మన్య వీళితో విశఁవిశఁ యుధయే సం శిశాధి|

అకృత్తరు క్త్వయా యుజా వయ న్ద్యుమన్త ఙ్ఘోషఁ విజయాయ కృణ్మహే||

⇨ విజేషకృ దిన్ద్ర ఇవా నవబ్రవో 3(ఽ)ఽస్మాకం మన్యో అధిపా భవేహ|

ప్రియ న్తే నామ సహురే గృణీమసి విద్మా తముత్సఁ యత ఆబభూథ||

⇨ **ఆభూత్యా సహజా వజ్ర సాయక సహో బిభ ర్ష్యభిభూత ఉత్తరమ్।**

క్రత్వా నో మన్యో సహ మేద్యేధి మహాధనస్య పురుహూత సంసృజి॥

⇨ **సంసృష్ట న్ధన ముభయం సమాకృత మస్మభ్య న్దత్తాం వరుణ శ్చ మన్యుః।**

భియ న్దధానా హృదయేషు శత్రవః పరాజితాసో అప నిలయన్తామ్॥

(సంయోజితౌ)

⇨ **ధన్వనా గా ధన్వనాఽఽజి ఞ్జయేమ ధన్వనా తీవ్రా స్సమదో జయేమ। ధను శ్శత్రో రపకామ ఙ్కృణోతి ధన్వనా సర్వాః ప్రదిశో జయేమ॥**

⇨ **శాన్తా పృథివీ శివ మన్తరిక్షం ద్యౌర్నో దేవ్యభయన్నో అస్తు। శివా దిశః ప్రదిశ ఉద్దిశో న ఆపో విశ్వతః పరి పాన్తు సర్వతః। ఓం శ్శాన్తి శ్శాన్తి శ్శాన్తిః ॥**

38. మహాసౌరమ్

(ఋ సం 1 – 4 – 7) ఉదుత్య ఞ్జాతవేదస మితి త్రయోదశర్చస్య సూక్తస్య, కాణ్వ పుత్రః ప్రస్కణ్వ ఋషిః, సూర్యో దేవతా, ఉద్వయన్తమసస్పరీతి చతస్రోనుష్టుభః, ఉద్యన్నద్యేత్యయం తృచో రోగఘ్నః, ఉపనిషదన్త్యార్ధర్చో ద్విషఘ్నః.

⇨ **ఉదు త్య ఞ్జాతవేదస న్దేవం వహన్తి కేతవః। దృశే విశ్వాయ సూర్యమ్॥**

⇨ **అప త్యే తాయవో యథా నక్షత్రా యన్త్యక్తుభిః। సూరాయ విశ్వచక్షసే॥**

⇨ **అదృశ్ర మస్య కేతవో వి రశ్మయో జనాం అను। భ్రాజన్తో అగ్నయో యథా॥**

⇨ తరణి ర్విశ్వదర్శతో జ్యోతిష్కృ దసి సూర్య। విశ్వమా భాసి రోచనమ్॥

⇨ ప్రత్య ఙ్దేవానాం విశః ప్రత్య ఙ్ఙుదేషి మానుషాన్। ప్రత్య ఙ్విశ్వం స్వర్దృశే॥

⇨ యేనా పావక చక్షసా భురణ్యన్త ఞ్జనాం అను। త్వం వరుణ పశ్యసి॥

⇨ వి ద్యా మేషి రజ స్పృథ్వహా మిమానో అక్తుభిః। పశ్య ఞ్జన్మాని సూర్య॥

⇨ సప్త త్వా హరితో రథే వహన్తి దేవ సూర్య। శోచిష్కేశం విచక్షణ॥

⇨ అయుక్త సప్త శున్ధ్యువ స్సూరో రథస్య నప్త్యః। తాభి ర్యాతి స్వయుక్తిభిః॥

⇨ ఉద్వయ న్తమస స్పరి జ్యోతి ష్పశ్యన్త ఉత్తరమ్। దేవ న్దేవత్రా సూర్య మగన్మ జ్యోతి రుత్తమమ్॥

⇨ ఉద్య న్నద్య మిత్రమహ ఆరోహ న్నుత్తరా న్దివమ్। హృద్రోగం మమ సూర్య హరిమాణఞ్చ నాశయ॥

⇨ శుకేషు మే హరిమాణం రోపణాకాసు దధ్మసి। అథో హారిద్రవేషు మే హరిమాణ న్ని దధ్మసి॥

⇨ ఉదగా దయ మాదిత్యో విశ్వేన సహసా సహ। ద్విషన్తం మహ్యం రన్ధయ న్మో అహ న్ద్విషతే రధమ్॥

(ఋ సం 1 – 8 – 7) చిత్ర న్దేవానా మితి షళర్చస్య సూక్తస్య, ఆఙ్గీరస పుత్రః కుత్స ఋషిః, సూర్యో దేవతా, త్రిష్టుప్ఛన్దః॥

⇨ చిత్ర న్దేవానా ముదగా దనీక ఇ్చక్షు ర్మిత్రస్య వరుణస్యాగ్నేః। ఆప్రా ద్యావాపృథివీ అన్తరిక్షం సూర్య ఆత్మా జగత స్తస్థుష శ్చ॥

⇨ సూర్యో దేవీ ముషసం రోచమానాం మర్యో న యోషా మభ్యేతి పశ్చాత్। యత్రా నరో దేవయన్తో యుగాని వితన్వతే ప్రతి భద్రాయ భద్రమ్॥

⇨ భద్రా అశ్వా హరిత స్సూర్యస్య చిత్రా ఏతగ్వా అనుమాద్యాసః। నమస్యన్తో దివ ఆ పృష్ఠ మస్థుᳲ పరి ద్యావాపృథివీ యన్తి సద్యః।

⇨ తత్సూర్యస్య దేవత్వ న్తన్మహిత్వం మధ్యా కర్తో ర్వితతం స ఞ్జభార। యదే దయుక్త హరిత స్సధస్థా దాద్రాత్రీ వాస స్తనుతే సిమస్మై॥

⇨ తన్మిత్రస్య వరుణ స్యాభిచక్షే సూర్యో రూప ఙ్కృణుతే ద్యో రుపస్థే। అనన్త మన్య ద్రుశ దస్య పాజᳲ కృష్ణ మన్య ద్ధరిత స్సం భరన్తి॥

⇨ అద్యా దేవా ఉదితా సూర్యస్య నిరంహసᳲ పిపృతా నిరవద్యాత్। తన్నో మిత్రో వరుణో మామహన్తా మదితి స్సిన్ధుᳲ పృథివీ ఉత ద్యౌః॥

(ఋ సం 2 – 3 – 22 – 6) ఇన్ద్రం మిత్రమితి ద్వయో ర్మన్త్రయోః, ఔచథ్యపుత్రా దీర్ఘతమా ఋషయః, సూర్యో దేవతా, జగతీ ఛన్దః॥

⇨ ఇన్ద్రం మిత్రం వరుణ మగ్ని మాహు రథో దివ్య స్స సుపర్ణో గరుత్మాన్। ఏకం సద్విప్రా బహుధా వద న్త్యగ్నిం యమం మాతరిశ్వాన మాహుః॥

⇨ **కృష్ణ న్నియానం హరయ స్సుపర్ణా అపో వసానా దివ ముత్పతన్తి। త ఆవవృత్ర 2 న్త్సదనా దృత స్యాది ద్ఘృతేన పృథివీ వ్యుద్యతే॥**

(ఋ సం 3 – 7 – 14 – 5) హంస శ్శుచిష దిత్యస్య మన్త్రస్య, గౌతమ పుత్రో వామదేవ ఋషిః, సూర్యో దేవతా, జగతీ ఛన్దః॥

⇨ **హంస శ్శుచిష ద్వసు రన్తరిక్షస ద్ధోతా వేదిష దతిథి ర్దురోణసత్। నృష ద్వరస దృతస ద్వ్యోమస దబ్జా గోజా ఋతజా అద్రిజా ఋతమ్॥**

(ఋ సం 4 – 2 – 11 – 5) యత్త్వా సూర్యేత్యేకస్యా ఋచః, భూమి పుత్రోత్రిర్ ఋషిః, సూర్యో దేవతా, అనుష్టుప్ఛన్దః॥

⇨ **యత్త్వా సూర్య స్వర్భాను స్తమసా ऽవిధ్య దాసురః। అక్షేత్రవి ద్యథా ముగ్ధో భువనా న్యదీధయుః॥**

(ఋ సం 5 – 5 – 1 – 1) యదద్యేత్యేకస్య, ఉత్సూర్య ఇతి త్రయాణాం, ఉద్వేతీతి పఞ్చ మన్త్రాణాం మైత్రావరుణి పుత్రో వసిష్ఠ ఋషిః, సూర్యో దేవతా, త్రిష్టుప్ఛన్దః।

⇨ **యదద్య సూర్య బ్రవోऽనాగా ఉద్య న్మిత్రాయ వరుణాయ సత్యమ్। వయ న్దేవత్రాదితే స్యామ తవ ప్రియాసో అర్యమ న్గృణన్తః॥**

(ఋ సం 5 – 5 – 4)

⇨ **ఉత్సూర్యో బృహదర్చీం ష్యశ్రే త్పురు విశ్వా జనిమ మానుషాణామ్। సమో దివా దదృశే రోచమానః క్రత్వా కృత స్సుకృతః కర్తృభి ర్భూత్॥**

⇨ స సూర్య ప్రతి పురో న ఉద్గా ఏభి స్తోమేభి రేతశేభి రేవైః। ప్ర నో మిత్రాయ వరుణాయ వోచోऽనాగసో అర్యమ్ణే అగ్నయే చ॥

⇨ వి న స్సహస్రం శురుధో రద న్త్వృతావానో వరుణో మిత్రో అగ్నిః। యచ్ఛన్తు చన్ద్రా ఉపమ న్నో అర్క మా నః కామం పూపురన్తు స్తవానాః॥

(ఋ సం 5 – 5 – 5)

⇨ ఉద్వేతి సుభగో విశ్వచక్షా స్సాధారణ స్సూర్యో మానుషాణామ్। చక్షు ర్మిత్రస్య వరుణస్య దేవ శ్చర్మేవ య స్సమవివ్య క్తమాంసి॥

⇨ ఉద్వేతి ప్రసవీతా జనానాం మహా న్కేతు రర్ణవ స్సూర్యస్య। సమాన ఞ్చక్రం పర్యావివృత్స న్యదేతశో వహతి ధూర్షు యుక్తః॥

⇨ విభ్రాజమాన ఉషసా ముపస్థా ద్రేభై రుదే త్యనుమద్యమానః। ఏష మే దేవ స్సవితా చచ్ఛన్ద య స్సమాన న్న ప్రమినాతి ధామ॥

⇨ దివో రుక్మ ఉరుచక్షా ఉదేతి దూరే-అర్థ స్తరణి ర్భ్రాజమానః। నూన ఞ్జనా స్సూర్యేణ ప్రసూతా అయ న్నర్థాని కృణవ న్నపాంసి॥

⇨ యత్రా చక్రు రమృతా గాతు మస్మై శ్యేనో న దీయ న్నన్వేతి పాథః। ప్రతి వాం సూర ఉదితే విధేమ నమోభి ర్మిత్రావరుణోత హవ్యైః॥

(ఋ సం 5 – 5 – 10 – 4) ఉదు త్యద్దర్శత మితి త్రయాణాం మన్త్రాణాం, మైత్రావరుణి పుత్రో వసిష్ఠ ఋషిః, సూర్యో దేవతా, ఆద్యా బృహతీ, ద్వితీయాయా స్సతోబృహతీ, తృతీయాయాః పురఉష్ణి క్ఛన్దాంసి||

⇨ **ఉదు త్యద్దర్శతం వపు ర్దివ ఏతి ప్రతిహ్వరే| యదీ మాశు ర్వహతి దేవ ఏతశో విశ్వస్మై చక్షసే అరమ్||**

⇨ **శీర్ష్ణ శ్శీర్ష్ణో జగత స్తస్థుష స్పతిం సమయా విశ్వమా రజః| సప్త స్వసార స్సువితాయ సూర్యం వహన్తి హరితో రథే||**

⇨ **తచ్చక్షు ర్దేవహితం శుక్ర ముచ్చరత్| పశ్యేమ శరద శ్శత జ్జీవేమ శరద శ్శతమ్||**

(ఋ సం 6 – 7 – 8) బణ్మహానితి ద్వయో ర్మన్త్రయోః, భార్గవపుత్రో జమదగ్నిర్ ఋషిః, సూర్యో దేవతా, ప్రగాథ శ్ఛన్దః|

⇨ **బణ్మహం అసి సూర్య బళాదిత్య మహం అసి| మహ స్తే సతో మహిమా పనస్యతేఽద్ధా దేవ మహం అసి||**

⇨ **బట్సూర్య శ్రవసా మహం అసి సత్రా దేవ మహం అసి| మహ్నా దేవానా మసుర్యః పురోహితో విభు జ్యోతి రదాభ్యమ్||**

(ఋ సం 7 – 8 –12) నమో మిత్రస్యేతి ద్వాదశర్చస్య సూక్తస్య, సూర్యపుత్రోభితపా ఋషయః, సూర్యో దేవతా, జగతీ ఛన్దః, దశమీ త్రిష్టుప్.

⇨ నమో మిత్రస్య వరుణస్య చక్షసే మహో దేవాయ తద్ఋతం సపర్యత।
దూరేదృశే దేవజాతాయ కేతవే దివస్పుత్రాయ సూర్యాయ శంసత॥

⇨ సా మా సత్యోక్తిః పరి పాతు విశ్వతో ద్యావా చ యత్ర తతన న్నహాని చ।
విశ్వ మన్యన్ని విశతే యదేజతి విశ్వాహాఽఽపో విశ్వాహోదేతి సూర్యః॥

⇨ న తే అదేవః ప్రదివో ని వాసతే యదేతశేభిః పతరై రథర్యసి। ప్రాచీన మన్య
దను వర్తతే రజ ఉదన్యేన జ్యోతిషా యాసి సూర్య॥

⇨ యేన సూర్య జ్యోతిషా బాధసే తమో జగచ్చ విశ్వ ముదియర్షి భానునా।
తేనాస్మ ద్విశ్వా మనిరా మనాహుతి మపామీవా మప దుష్వప్న్యం సువ॥

⇨ విశ్వస్య హి ప్రేషితో రక్షసి వ్రత మహేళయ న్నుచ్చరసి స్వధా అను। యదద్య
త్వా సూర్యోపబ్రవామహై తన్నో దేవా అను మంసీరత క్రతుమ్॥

⇨ తన్నో ద్యావాపృథివీ తన్న ఆప ఇన్ద్ర శ్శృణ్వన్తు మరుతో హవం వచః। మా
శూనే భూమ సూర్యస్య సన్దృశి భద్ర జ్జీవన్తో జరణా మశీమహి॥

⇨ విశ్వాహా త్వా సుమనస స్సుచక్షసః ప్రజావన్తో అనమీవా అనాగసః। ఉద్యన్త
న్త్వా మిత్రమహో దివేదివే జ్యోగ్జీవాః ప్రతి పశ్యేమ సూర్య॥

⇨ మహి జ్యోతి ర్బిభ్రత న్త్వా విచక్షణ భాస్వన్త ఞ్చక్షుషేచక్షుషే మయః।
ఆరోహన్తం బృహతః పాజసస్పరి వయ ఞ్జీవాః ప్రతి పశ్యేమ సూర్య॥

⇨ యస్య తే విశ్వా భువనాని కేతునా ప్ర చేరతే ని చ విశన్తే అక్తుభిః। అనాగాస్త్వేన హరికేశ సూర్యాఽహ్నాహ్నా నో వస్యసా వస్యసోదిహి॥

⇨ శన్నో భవ చక్షసా శ న్నో అహ్నా శం భానునా శం హిమా శ ఘ్నృణేన। యథా శమధ్వ ఞ్ఛమసద్దురోణే తత్సూర్య ద్రవిణ న్ధేహి చిత్రమ్॥

⇨ అస్మాక న్దేవా ఉభయాయ జన్మనే శర్మ యచ్ఛత ద్విపదే చతుష్పదే। అదత్పిబ దూర్జయమాన మాశిత న్తదస్మే శంయో రరపో దధాతన॥

⇨ యద్వో దేవా శ్చకృమ జిహ్వయా గురు మనసో వా ప్రయుతీ దేవహేళనమ్। అరావా యో నో అభి దుచ్ఛునాయతే తస్మి న్తదేనో వసవో ని ధేతన॥

(ఋ సం 8 – 8 – 16) సూర్యో న ఇతి పఞ్చర్చస్య సూక్తస్య, సూర్యపుత్ర శ్చక్షుర్ ఋషిః, సూర్యో దేవతా, గాయత్రీ ఛన్దః, ద్వితీయా స్వరాట్.

⇨ సూర్యో నో దివ స్పాతు వాతో అన్తరిక్షాత్। అగ్ని ర్నః పార్థివేభ్యః॥

⇨ జోషా సవిత ర్యస్య తే హర శ్శతం సవాం అర్హతి। పాహి నో దిద్యుతః పతన్త్యాః॥

⇨ చక్షు ర్నో దేవ స్సవితా చక్షు ర్న ఉత పర్వతః। చక్షు ర్ధాతా దధాతు నః॥

⇨ చక్షు ర్నో ధేహి చక్షుషే చక్షు ర్విఖ్యై తనూభ్యః। సఞ్చేదం వి చ పశ్యేమ॥

⇨ సుసన్దృశ న్త్వా వయం ప్రతి పశ్యేమ సూర్య। వి పశ్యేమ నృచక్షసః॥

(ఋ సం 8 – 8 – 28) విభ్రాడ్బృహదితి చతుర్ ఋచస్య సూక్తస్య, సూర్యపుత్రో విభ్రాడృషిః, జగతీ ఛన్దః, అన్త్యాః ప్రస్తారపఙ్క్తిః|

⇨ **విభ్రా డ్బృహ త్పిబతు సోమ్యం మధ్వాయు ర్దధ ద్యజ్ఞపతా వవిహ్రుతమ్|**
వాతజూతో యో అభిరక్షతి త్మనా ప్రజాఽ పుపోష పురుధా వి రాజతి||

⇨ **విభ్రా డ్బృహ త్సుభృతం వాజసాతమ న్ధర్మ న్దివో ధరుణే సత్య మర్పితమ్|**
అమిత్రహా వృత్రహా దస్యుహన్తమ ఞ్జ్యోతి ర్జజ్ఞే అసురహా సపత్నహా||

⇨ **ఇదం శ్రేష్ఠ ఞ్జ్యోతిషా ఞ్జ్యోతి రుత్తమం విశ్వజి ద్ధనజి దుచ్యతే బృహత్|**
విశ్వభ్రా డ్భ్రాజో మహి సూర్యో దృశ ఉరు పప్రథే సహ ఓజో అచ్యుతమ్||

⇨ **విభ్రాజ ఞ్జ్యోతిషా స్వ1(అ)రగచ్ఛో రోచన న్దివః| యేనేమా విశ్వా భువనా న్యాభృతా విశ్వకర్మణా విశ్వదేవ్యావతా||**

(ఋ సం 8 – 8 – 47) ఆయఙ్గౌరితి త్ర్యృచస్య సూక్తస్య, సార్పరాజ్ఞి ఋషిః, సూర్యో దేవతా, గాయత్రీ ఛన్దః|

⇨ **ఆయఙ్గౌఽ పృశ్ని రక్రమీ దసద న్మాతరం పురః| పితరఞ్చ ప్రయన్త్స్వః|**

⇨ **అన్త శ్చరతి రోచనాఽస్య ప్రాణా దపానతీ| వ్యఖ్య న్మహిషో దివమ్||**

⇨ **త్రింశ ద్ధామ వి రాజతి వాక్పతఙ్గాయ ధీయతే| ప్రతి వస్తో రహ ద్యుభిః||**

(ఋ సం 8 – 8 – 48) ఋతఞ్చ సత్యఞ్చేతి త్ర్యృచస్య సూక్తస్య, మధుచ్ఛన్దసోఽఘమర్షణ ఋషిః, భావవృత్తో దేవతా, అనుష్టుప్ఛన్దః|

⇨ ఋత ఞ్చ సత్య ఞ్చాభీద్ధా త్తపసోఽధ్యజాయత। తతో రాత్ర్యజాయత తత స్సముద్రో అర్ణవః॥

⇨ సముద్రా దర్ణవా దధి సంవత్సరో అజాయత। అహోరాత్రాణి విదధ ద్విశ్వస్య మిషతో వశీ।

⇨ సూర్యాచన్ద్రమసౌ ధాతా యథా పూర్వ మకల్పయత్। దివఞ్చ పృథివీ ఞ్చాన్తరిక్ష మథో స్వః॥

(ఋ సం 7 – 8 – 11 – 4) సవితా పశ్చాతా దిత్యస్య మన్త్రస్య, ఉశో ధానాక ఋషిః, సవితా దేవతా, త్రిష్టుప్ఛన్దః।

⇨ సవితా పశ్చాతా త్సవితా పురస్తా త్సవితోత్తరాత్తా త్సవితా ధరాత్తాత్। సవితా న స్సువతు సర్వతాతిం సవితా నో రాసతా న్దీర్ఘ మాయుః॥

39. నాసదీయ సూక్తమ్

⇨ నాసదాసీ న్నో సదాసీ త్తదానీ న్నాసీ ద్రజో నో వ్యోమా పరో యత్। కిమావరీవః కుహ కస్య శర్మ న్నమ్భః కిమాసీ ద్గహన గ్గభీరమ్॥

⇨ న మృత్యు రాసీ దమృత న్న తర్హి న రాత్ర్యా అహ్న ఆసీ త్ప్రకేతః। ఆనీదవాతం స్వధయా తదేక న్తస్మా ద్ధాన్య న్న పరః కిఞ్చనాస॥

⇨ తమ ఆసీ త్తమసా గూళ్హ మగ్రేఽప్రకేతం సలిలం సర్వమా ఇదమ్। తుచ్ఛ్యేనా భ్వపిహితం యదాసీ త్తపస స్తన్మహినా జాయతైకమ్॥

⇨ కామ స్తదగ్రే సమవర్త తాధి మనసో రేతః ప్రథమం యదాసీత్। సతో బన్ధు మసతి నిరవిన్ద న్హృది ప్రతీష్యా కవయో మనీషా॥

⇨ తిరశ్చీనో వితతో రశ్మి రేషా మధ స్స్విదాసీ 3 దుపరి స్విదాసీ 3 త్। రేతోధా ఆస న్మహిమాన ఆస 2 న్త్స్వధా అవస్తా త్ప్రయతిః పరస్తాత్॥

⇨ కో అద్ధా వేద క ఇహ ప్ర వోచ త్కుత ఆజాతా కుత ఇయం విసృష్టిః। అర్వా గ్దేవా అస్య విసర్జనేనాథా కో వేద యత ఆబభూవ॥

⇨ ఇయం విసృష్టి ర్యత ఆబభూవ యది వా దధే యది వా న। యో అస్యాధ్యక్షః పరమే వ్యోమ 2 న్త్సో అఙ్గ వేద యది వా న వేద॥

40. ఆయుష్యసూక్తమ్ (ఋగ్వేద పరిశిష్టమ్)

⇨ ఆయుష్యం వర్చస్యం రాయస్పోష మౌద్భిదమ్। ఇదం హిరణ్యం వర్చస్వ జ్జైత్రాయా విశతా దిమామ్॥

⇨ ఉచ్చై ర్వాజి పృతనాషా ట్సభాసాహ న్ధనఞ్జయమ్। సర్వా స్సమగ్రా ఋద్ధయో హిరణ్యేఽస్మి 2 న్త్సమాహితాః॥

⇨ శున మహం హిరణ్యస్య పితు ర్నామేవ జగ్రభ।

⇨ తేన మాం సూర్యత్వచ మకరం పూరుష ప్రియమ్॥

⇨ సమ్రాజ ఇ్చ విరాజ ఇ్చాభిష్టి ర్యా చ మే ధ్రువా। లక్ష్మీ రాష్ట్రస్య యా ముఖే తయా మా మిన్ద్ర సం సృజ॥

⇨ అగ్నేః ప్రజాతం పరి యద్ధిరణ్య మమృతం యజ్ఞే అధి మర్త్యేషు। య ఏన ద్వేద స ఇదేన మర్హతి జరామృత్యు ర్భవతి యో బిభర్తి॥

⇨ యద్వేద రాజా వరుణో యదు దేవీ సరస్వతీ। ఇన్ద్రో యద్వృత్రహా వేద తన్మే వర్చస ఆయుషే॥

⇨ న తద్రక్షాంసి న పిశాచా శ్చరన్తి దేవానా మోజః ప్రథమజం హ్యే1(ఏ)తత్। యో బిభర్తి దాక్షాయణా హిరణ్యం స దేవేషు కృణుతే దీర్ఘ మాయు స్స మనుష్యేషు కృణుతే దీర్ఘ మాయుః॥

⇨ యదాబధ్న న్దాక్షాయణా హిరణ్యం శతానీకాయ సుమనస్యమానా। తన్న ఆ బధ్నామి శతశారదాయాఽఽయుష్మా ఞ్జరదష్టి ర్యథాసత్॥

⇨ ఘృతాదుల్లుప్తం మధుమ త్సువర్ణ న్ధనఞ్జయ న్ధరుణ న్ధారయిష్ణు। ఋణ క్సపత్నా దధరాం శ్చ కృణ్వ దారోహ మాం మహతే సౌభగాయ॥

⇨ ప్రియం మా కురు దేవేషు ప్రియం రాజసు మా కురు। ప్రియం విశ్వేషు గోత్రేషు మయి ధేహి రుచా రుచమ్॥

⇨ అగ్ని ర్యేన విరాజతి సూర్యో యేన విరాజతి। విరాజ్యేన విరాజతి తేనాస్మా న్బ్రహ్మణస్పతే విరాజ సమిధ ఙ్కురు॥

41. సారమేయ సూక్తమ్ (గ్రహపీడా నివారకమ్)

(ఋ సం 5 – 4 – 22 – 2) యదర్జునేతి సప్తానాం మన్త్రాణాం, మైత్రావరుణి పుత్రో వసిష్ఠ ఋషిః, ఇన్ద్రో దేవతా, ఉపరిష్టా ద్బృహతీ ఛన్దః, పఞ్చమాద్యా అనుష్టుప్ఛన్దః।

⇨ యదర్జున సారమేయ దతః పిశఙ్గ యచ్ఛసే। వీవ భ్రాజన్త ఋష్టయ ఉప స్రక్వేషు బప్సతో ని షు స్వప॥

⇨ స్తేనం రాయ సారమేయ తస్కరం వా పునస్సర। స్తోతౄ నిన్ద్రస్య రాయసి కిమస్మా న్దుచ్ఛునాయసే ని షు స్వప॥

⇨ త్వం సూకరస్య దర్దృహి తవ దర్దర్తు సూకరః। స్తోతౄ నిన్ద్రస్య రాయసి కిమస్మా న్దుచ్ఛునాయసే ని షు స్వప॥

⇨ సస్తు మాతా సస్తు పితా సస్తు శ్వా సస్తు విశ్పతిః। ససన్తు సర్వే జ్ఞాతయ స్సస్త్వయ మభితో జనః॥

⇨ య ఆస్తే యశ్చ చరతి యశ్చ పశ్యతి నో జనః। తేషాం సం హన్మో అక్షాణి యథేదం హర్మ్య స్తథా॥

⇨ సహస్రశృఙ్గో వృషభో య స్సముద్రా దుదాచరత్। తేనా సహస్యేనా వయ న్ని జనా న్స్వాపయామసి॥

⇨ ప్రోష్ఠేశయా వహ్యేశయా నారీ ర్యా స్తల్పశీవరీః। స్త్రియో యాః పుణ్యగన్ధా స్తా స్సర్వా స్స్వాపయామసి॥

42. సర్పసూక్తమ్ (పరిశిష్టమ్)

⇨ స్వప్న స్వప్నాధికరణే సర్వ న్నిష్వాపయా జనమ్। ఆ సూర్య మన్యా న్స్వాపయా వ్యు1(ఉ)ష జ్జాగ్రియా మహమ్॥

⇨ అజగరో నామ సర్ప స్సర్పి రవిశో మహాన్। తస్మిన్హి సర్ప స్సుధిత స్తేన త్వా స్వాపయామసి॥

⇨ సర్ప స్సర్పో అజగర స్సర్పి రవిశో మహాన్। తస్య సర్పా త్సిన్ధవ స్తస్య గాధ మశీమహి॥

⇨ కాళికో నామ సర్పో నవనాగసహస్రబళః। యమునహ్రదే హ సో జాతో3(ఓ)యో నారాయణవాహనః॥

⇨ యది కాళికదూతస్య యది కాఽగ కాళికా ద్భయాత్। జన్మభూమి మతిక్రాన్తో నిర్విషో యాతి కాళికః॥

⇨ ఆ యాహీన్ద్ర పథిభి రీళితేభి ర్యజ్ఞ మిమ న్నో భాగధేయ ఞ్జుషస్వ। తృప్తా ఞ్జహు ర్మాతులస్యేవ యోషా భాగ స్తే పైతృష్వసేయీ వపామివ॥

⇨ యశస్కరం బలవన్తం ప్రభుత్వ న్తమేవ రాజాధిపతి ర్బభూవ। సఙ్కీర్ణనాగాశ్వపతి ర్నరాణాం సుమఙ్గల్యం సతత న్దీర్ఘ మాయుః॥

⇨ కర్కోటకో నామ సర్పో యో దృష్టీవిష ఉచ్యతే। తస్య సర్పస్య సర్పత్వ న్తస్మై సర్ప నమోఽస్తుతే॥

⇨ యేఽదో రోచనే దివో యే వా సూర్యస్య రశ్మిషు। యేషా మప్సుసద స్కృత న్తేభ్య స్సర్పేభ్యో నమః॥

⇨ యా ఇషవో యాతుధానానాం యే వా వనస్పతీ రను। యే వాఽవటేషు శేరతే తేభ్య స్సర్పేభ్యో నమః॥

⇨ నమో అస్తు సర్పేభ్యో యే కే చ పృథివీ మను। యే అన్తరిక్షే యే దివి తేభ్య స్సర్పేభ్యో నమః॥

⇨ ఉగ్రాయుధాఽగ ప్రమతినఽగ ప్రవీరా మాయావినో బలినో మిచ్ఛమానాః। యే దేవా నసురాఽగ పరాభవ న్తాంస్త్వం వజ్రేణ మఘువ న్నివారయ॥

43. శ్రద్ధాసూక్తమ్

(ఋ సం 8 – 8 – 9) శ్రద్ధయాగ్ని రితి పఞ్చర్చస్య సూక్తస్య, శ్రద్ధా కామాయనీ ఋషిః, శ్రద్ధా దేవతా, అనుష్టుప్ఛన్దః|

⇨ శ్రద్ధయాఽగ్ని స్సమిధ్యతే శ్రద్ధయా హూయతే హవిః| శ్రద్ధాం భగస్య మూర్ధని వచసా వేదయామసి||

⇨ ప్రియం శ్రద్ధే దదతః ప్రియం శ్రద్ధే దిదాసతః| ప్రియం భోజేషు యజ్వస్విదం మ ఉదిత జ్కృధి||

⇨ యథా దేవా అసురేషు శ్రద్ధా ముగ్రేషు చక్రిరే| ఏవం భోజేషు యజ్వ స్వస్మాక ముదిత జ్కృధి||

⇨ శ్రద్ధా న్దేవా యజమానా వాయుగోపా ఉపాసతే| శ్రద్ధాం హృదయ్య1(అ)యాఽఽకూత్యా శ్రద్ధయా విన్దతే వసు||

⇨ శ్రద్ధాం ప్రాత ర్హవామహే శ్రద్ధాం మధ్యన్దినం పరి| శ్రద్ధాం సూర్యస్య నిమ్రుచి శ్రద్ధే శ్రద్ధాపయేహ నః||

44. మేధాసూక్తమ్ (పరిశిష్టమ్)

⇨ మేధాం మహ్య మఙ్గిరసో మేధాం సప్తర్షయో దదుః। మేధా మిన్ద్ర శ్చాగ్ని శ్చ మేధా న్ధాతా దదాతు తే॥

⇨ మేధా స్తే వరుణో రాజా మేధా న్దేవీ సరస్వతీ। మేధా స్తే అశ్వినౌ దేవా వాధత్తాం పుష్కరస్రజా॥

⇨ యా మేధా అప్సరస్సు గన్ధర్వేషు చ యన్మనః। దైవీ యా మానుషీ మేధా సా మామా విశతా దిమామ్॥

⇨ యన్మే నోక్త న్తద్రమతాం శకేయం యదనుబ్రువే। నిశామత న్నిశామహై మయి వ్రతం సహ వ్రతేషు భూయాసం బ్రహ్మణా సఙ్గమేమహి।

⇨ శరీరం మే విచక్షణం వాఙ్మే మధుమ ద్దుహామ్। అవృద్ధ మహ మసౌ సూర్యో బ్రహ్మణానీ స్థ శ్శ్రుతం మే మా ప్ర హాసీః॥

⇨ మేధా న్దేవీం మనసా రేజమానా ఙ్గన్ధర్వజుష్టాం ప్రతి నో జుషస్వ। మహ్యం మేధాం వద మహ్యం శ్రియం వద మేధావీ భూయాస మజరా జరిష్ణు॥

⇨ సదసస్పతి మద్భుతం ప్రియ మిన్ద్రస్య కామ్యమ్। సనిం మేధా మయాసిషమ్॥

⇨ యాం మేధా న్దేవగణాః పితర శ్చోపాసతే। తయా మామద్య మేధయాఽగ్నే మేధావిన జ్కురు॥

⇨ మేధావ్య1(అ)హం సుమనా స్సుప్రతీక శ్శ్రద్ధామనా స్సత్యమతి స్సుశేవః। మహాయశా ధారయిష్ణుః ప్రవక్తా భూయాస మస్మై శరయా ప్రయోగే॥

⇨ నాశయిత్రీ పలాశస్యా రుషసా పథికామసు। అథో తతస్య యక్ష్మాణ మపాపా రోగనాశినీ॥

⇨ బ్రహ్మవృక్ష పలాశ త్వం శ్రద్ధాం మేధా ఞ్చ దేహి మే। వృక్షాధిప నమ స్తేఽస్తు - అత్ర త్వం సన్నిధౌ భవ॥

45. శాన్తిసూక్తమ్

(ఋ.సం. 5-3-28) శన్న ఇన్ద్రాగ్నీ ఇతి పఞ్చదశర్చస్య సూక్తస్య, మైత్రావరుణి పుత్రో వసిష్ఠ ఋషిః, విశ్వేదేవా దేవతా, త్రిష్టుప్ఛన్దః।

⇨ శన్న ఇన్ద్రాగ్నీ భవతా మవోభి శ్శన్న ఇన్ద్రావరుణా రాతహవ్యా। శమిన్ద్రాసోమా సువితాయ శంయో శ్శన్న ఇన్ద్రాపూషణా వాజసాతౌ॥

⇨ శన్నో భగ శ్శము న శ్శంసో అస్తు శన్నః పురన్ధి శ్శము సన్తు రాయః। శన్న స్సత్యస్య సుయమస్య శంస శ్శన్నో అర్యమా పురుజాతో అస్తు॥

⇨ శన్నో ధాతా శము ధర్తా నో అస్తు శన్న ఉరూచీ భవతు స్వధాభిః। శం రోదసీ బృహతీ శన్నో అద్రి శ్శన్నో దేవానాం సుహవాని సన్తు॥

⇨ శన్నో అగ్ని ర్జ్యోతి రనీకో అస్తు శన్నో మిత్రావరుణా వశ్వినా శమ్। శన్న స్సుకృతాం సుకృతాని సన్తు శన్న ఇషిరో అభి వాతు వాతః॥

⇨ శన్నో ద్యావాపృథివీ పూర్వహూతౌ శమన్తరిక్ష న్దృశయే నో అస్తు। శన్న ఓషధీ ర్వనినో భవన్తు శన్నో రజసస్పతి రస్తు జిష్ణుః॥

⇨ శన్న ఇన్ద్రో వసుభి ర్దేవో అస్తు శమాదిత్యేభి ర్వరుణ స్సుశంసః। శన్నో రుద్రో రుద్రేభి ర్జలాష శ్శన్న స్త్వష్టా గ్నాభి రిహ శృణోతు॥

⇨ శన్న స్సోమో భవతు బ్రహ్మ శన్న శ్శన్నో గ్రావాణ శ్శము సన్తు యజ్ఞాః। శన్న స్స్వరూణాం మితయో భవన్తు శన్నః ప్రస్వ1(అ)శ్శమ్వస్తు వేదిః॥

⇨ శన్న స్సూర్య ఉరుచక్షా ఉదేతు శన్న శ్చతస్రః ప్రదిశో భవన్తు। శన్నః పర్వతా ధ్రువయో భవన్తు శన్న స్సిన్ధవ శ్శము సన్త్వాపః॥

⇨ శన్నో అదితి ర్భవతు వ్రతేభి శ్శన్నో భవన్తు మరుత స్స్వర్కాః। శన్నో విష్ణు శ్శము పూషా నో అస్తు శన్నో భవిత్రం శమ్వస్తు వాయుః॥

⇨ శన్నో దేవ స్సవితా త్రాయమాణ శ్శన్నో భవన్తూషసో విభాతీః। శన్నః పర్జన్యో భవతు ప్రజాభ్య శ్శన్నః-క్షేత్రస్య పతిరస్తు శంభుః॥

⇨ శన్నో దేవా విశ్వదేవా భవన్తు శం సరస్వతీ సహ ధీభి రస్తు। శమభిషాచ శ్శము రాతిషాచ శ్శన్నో దివ్యాః పార్థివా శ్శన్నో అప్యాః।।

⇨ శన్న స్సత్యస్య పతయో భవన్తు శన్నో అర్వన్త శ్శము సన్తు గావః। శన్న ఋభవ స్సుకృత స్సుహస్తా శ్శన్నో భవన్తు పితరో హవేషు।।

⇨ శన్నో అజ ఏకపా ద్దేవో అస్తు శన్నోఽహిర్బుధ్న్య1(అ)శ్శం సముద్రః। శన్నో అపా న్నపా త్పేరు రస్తు శన్నః పృశ్ని ర్భవతు దేవగోపా।।

⇨ ఆదిత్యా రుద్రా వసవో జుషన్తేదం బ్రహ్మ క్రియమాణ న్నవీయః। శృణ్వన్తు నో దివ్యాః పార్థివానో గోజాతా ఉత యే యజ్ఞియాసః।।

⇨ యే దేవానాం యజ్ఞియా యజ్ఞియానాం మనో ర్యజత్రా అమృతా ఋతజ్ఞాః। తే నో రాసన్తా మురుగాయ మద్య యూయం పాత స్వస్తిభి స్సదా నః।।

46. శాన్తి సూక్తమ్ (పరిశిష్టమ్)

⇨ శంవతీః పారయ న్త్యేతే తం పృచ్ఛన్తి వచో యుజా। అభ్యార న్తం యమాకేతుం య ఏవేద మితి బ్రవన్న।।

⇨ భాసా కేతుం పరిస్రుతం భారతీ ర్బ్రహ్మవర్ధనీః। సఙ్జ్ఞానానా మహీ మాతా య ఏవేద మితి బ్రవత్।।

⇨ ఇన్ద్రస్త జ్కౄ విభుం ప్రభుం భానుసేయం సరస్వతీమ్। యేన సూర్య మరోచయ ద్యసేమే రోదసీ ఉభే॥

⇨ జుషస్వాగ్నే అఙ్గిరః కాణ్వం మేధ్యాతిథిమ్। మా త్వా సోమస్య బర్బృహ త్సుతస్య మధుమత్తమః॥

⇨ త్వమగ్నే అఙ్గిర శ్శోచస్య దేవవీతమః। ఆ శన్తమ శన్తమాభి రభిష్టిభి శ్శాన్తి స్స్వస్తి మకుర్వత॥

⇨ శన్నః కనిక్రద ద్దేవః పర్జన్యో అభి వర్షతు। శన్నో ద్యావాపృథివీ శం ప్రజాభ్య శ్శన్న ఏధి ద్విపదే శఞ్చతుష్పదే॥

47. విష్ణుసూక్తమ్

(ఋ సం 2 - 2 - 24) విష్ణోర్ను కం, ప్రవః పాన్తం, భవా మిత్ర ఇతి సూక్తత్రయస్య, ఔచథ్యపుత్రో దీర్ఘతమా ఋషయః, విష్ణుర్దేవతా, ప్రథమసూక్తస్య త్రిష్టుప్ఛన్దః, ద్వితీయ తృతీయయో ర్జగతీ ఛన్దః।

⇨ విష్ణో ర్ను కఁ వీర్యాణి ప్ర వోచఁ యః పార్థివాని విమమే రజాంసి। యో అస్కభాయ దుత్తరం సధస్థఁ విచక్రమాణ స్త్రేధోరుగాయః॥

⇨ ప్ర తద్విష్ణు స్తవతే వీర్యేణ మృగో న భీమః కుచరో గిరిష్ఠాః। యస్యోరుషు త్రిషు విక్రమణే ష్వధిక్షియన్తి భువనాని విశ్వా॥

⇨ ప్ర విష్ణవే శూష మేతు మన్మ గిరిక్షిత ఉరుగాయాయ వృష్ణే। యఇదం దీర్ఘం ప్రయతం సధస్థ మేకో విమమే త్రిభిరి త్పదేభిః॥

⇨ యస్య త్రీ పూర్ణా మధునా పదా న్యక్షీయమాణా స్వధయా మదన్తి। య ఉ త్రిధాతు పృథివీ ముత ద్యా మేకో దాధార భువనాని విశ్వా॥

⇨ తదస్య ప్రియ మభి పాథో అశ్యా న్నరో యత్ర దేవయవో మదన్తి। ఉరుక్రమస్య స హి బన్ధు రిత్థా విష్ణోః పదే పరమే మధ్వ ఉత్సః॥

⇨ తా వాం వాస్తూ న్యుశ్మసి గమధ్యై యత్ర గావో భూరిశృఙ్గా అయాసః। అత్రాహ తదురుగాయస్య వృష్ణః పరమం పద మవ భాతి భూరి॥

⇨ ప్ర వః పాన్త మన్ధసో ధియాయతే మహే శూరాయ విష్ణవే చార్చత। యా సానుని పర్వతానా మదాభ్యా మహ స్తస్థతు రర్వతేవ సాధునా॥

⇨ త్వేష మిత్థా సమరణం శిమీవతో రిన్ద్రావిష్ణూ సుతపా వా మురుష్యతి। యా మర్త్యాయ ప్రతిధీయమాన మిత్కృశానో రస్తు రసనా మురుష్యథః॥

⇨ తా ఈం వర్ధన్తి మహ్యస్య పౌంస్య న్ని మాతరా నయతి రేతసే భుజే। దధాతి పుత్రోవరం పరం పితు ర్నామ తృతీయ మధి రోచనే దివః॥

⇨ తత్తది దస్య పౌంస్య ఙ్గృణీమ సీనస్య త్రాతు రవృకస్య మీళ్హుషః। యః పార్థివాని త్రిభి రిద్వి గామభి రురు క్రమిష్టో రుగాయాయ జీవసే॥

⇨ ద్వే ఇదస్య క్రమణే స్వర్దృశోభిఖ్యాయ మర్త్యో భురణ్యతి। తృతీయ మస్య నకిరా దధర్షతి వయ శ్చన పతయన్తః పతత్రిణః॥

⇨ చతుర్భి స్సాక న్నవతి ఞ్చ నామభి శ్చక్ర న్న వృత్తం వ్యతీం రవీవిపత్। బృహ చ్ఛరీరో విమిమాన ఋక్వభి ర్యువాకుమారః ప్రత్యేత్యాహవమ్॥

⇨ భవా మిత్రో న శేవ్యో ఘృతాసుతి ర్విభూతద్యుమ్న ఏవయా ఉ సప్రథాః। అధా తే విష్ణోవిదుషా చిదర్ధ్యస్తోమో యజ్ఞశ్చ రాధ్యో హవిష్మతా॥

⇨ యః పూర్వ్యాయ వేధసే నవీయసే సుమ జ్జానయే విష్ణవే దదాశతి। యో జాత మస్య మహతో మహి బ్రవ త్సేదు శ్రవోభి ర్యుజ్య ఞ్చిదభ్యసత్॥

⇨ తము స్తోతారః పూర్వ్యం యథా విద ఋతస్య గర్భ ఞ్జనుషా పిపర్తన। ఆస్య జానన్తో నామ చిద్వివక్తన మహ స్తే విష్ణో సుమతిం భజామహే॥

⇨ తమస్య రాజా వరుణ స్తమశ్వినా క్రతుం సచన్త మారుతస్య వేధసః। దాధార దక్ష ముత్తమ మహర్విదం వ్రజ ఞ్చ విష్ణు స్సఖివాం అపోర్ణుతే॥

⇨ ఆ యో వివాయ సచథాయ దైవ్య ఇన్ద్రాయ విష్ణు స్సుకృతే సుకృత్తరః। వేధా అజిన్వ త్త్రిషధస్థ ఆర్య మృతస్య భాగే యజమాన మాభజత్॥

(ఋ సం 5 - 6 - 24) పరో మాత్రయా, నూ మర్త ఇతి సూక్తద్వయస్య, మైత్రావరుణి పుత్రో వసిష్ఠ ఋషిః, విష్ణుర్దేవతా, త్రిష్టుప్ఛన్దః।

⇨ పరో మాత్రయా తన్వా వృధాన న తే మహిత్వ మన్వశ్నువన్తి। ఉభే తే విద్మ
రజసీ పృథివ్యా విష్ణో దేవ త్వం పరమస్య విత్సే॥

⇨ న తే విష్ణో జాయమానో న జాతో దేవ మహిమ్నః పరమన్తమాప।
ఉదస్తభ్నా నాక మృష్వం బృహన్త న్దాధర్థ ప్రాచీ ఙ్కకుభం పృథివ్యాః॥

⇨ ఇరావతీ ధేనుమతీ హి భూతం సూయవసినీ మనుషే దశస్యా। వ్యస్తభ్నా
రోదసీ విష్ణవేతే దాధర్థ పృథివీ మభితో మయూఖైః॥

⇨ ఉరుం యజ్ఞాయ చక్రథురు లోక ఞ్జనయన్తా సూర్య ముషాస మగ్నిమ్।
దాసస్య చిద్వృషశిప్రస్య మాయా జఘ్నథు ర్నరా పృతనాజ్యేషు॥

⇨ ఇన్ద్రావిష్ణూ దృంహితా శ్శమ్బరస్య నవ పురో నవతిఞ్చ శ్నథిష్టమ్। శతం
వర్చిన స్సహస్ర ఞ్చ సాకం హథో అప్ర త్యసురస్య వీరాన్॥

⇨ ఇయం మనీషా బృహతీ బృహన్తో రుక్రమా తవసా వర్ధయన్తీ। రరే వాం స్తోమం
విదథేషు విష్ణో పిన్వత మిషో వృజనే ష్విన్ద్ర॥

⇨ వషట్తే విష్ణ వాస ఆ కృణోమి తన్మే జుషస్వ శిపివిష్ట హవ్యమ్। వర్ధన్తు త్వా
సుష్టుతయో గిరో మే యూయం పాత స్వస్తిభి స్సదా నః॥

☞ ⇨ నూ మర్తో దయతే సనిష్య న్యో విష్ణవ ఉరుగాయాయ దాశత్। ప్ర య
స్సత్రాచా మనసా యజాత ఏతావన్త న్నర్య మావివాసాత్॥

⇨ త్వం విష్ణో సుమతిం విశ్వజన్యా మప్రయుతా మేవయావో మతి ర్దాః। పర్చో యథా న స్సువితస్య భూరే రశ్వావతః పురుశ్చన్ద్రస్య రాయః॥

⇨ త్రిర్దేవః పృథివీ మేష ఏతాం వి చక్రమే శతర్చసం మహిత్వా। ప్ర విష్ణు రస్తు తవస స్తవీయా న్త్వేషం హ్యస్య స్థవిరస్య నామ॥

⇨ వి చక్రమే పృథివీ మేష ఏతా జేక్షత్రాయ విష్ణు ర్మనుషే దశస్యన్। ధ్రువాసో అస్య కీరయో జనాస ఉరుక్షితిం సుజనిమా చకార॥

⇨ ప్ర తత్తే అద్య శిపివిష్ట నామార్య శ్శంసామి వయునాని విద్వాన్। తన్త్వా గృణామి తవస మతవ్యా న్క్షయన్త మస్య రజసః పరాకే॥

⇨ కిమి త్తే విష్ణో పరిచక్ష్యం భూత్ప్ర యద్వవక్షే శిపివిష్టో అస్మి। మా వర్పో అస్మ దప గూహ ఏత ద్యదన్యరూప స్సమిథే బభూథ॥

⇨ వషట్టే విష్ణ వాస ఆ కృణోమి తన్మే జుషస్వ శిపివిష్ట హవ్యమ్। వర్ధన్తు త్వా సుష్టుతయో గిరో మే యూయం పాత స్వస్తిభి స్సదా నః॥

(ఋ సం 1 – 2 – 6) అతో దేవా ఇతి షణ్ణాం మన్త్రాణాం, కాణ్వపుత్రో మేధాతిథిర్ ఋషిః, విష్ణుర్దేవతా, గాయత్రీ ఛన్దః।

⇨ అతో దేవా అవన్తు నో యతో విష్ణు ర్విచక్రమే। పృథివ్యా స్సప్త ధామభిః॥

⇨ ఇదం విష్ణుర్వి చక్రమే త్రేధా ని దధే పదమ్। సమూఢ్ల మస్య పాంసురే॥

⇨ త్రీణి పదా వి చక్రమే విష్ణు ర్గోపా అదాభ్యః। అతో ధర్మాణి ధారయన్॥

⇨ విష్ణోః కర్మాణి పశ్యత యతో వ్రతాని పస్పశే। ఇన్ద్రస్య యుజ్య స్సఖా॥

⇨ తద్విష్ణోః పరమం పదం సదా పశ్యన్తి సూరయః। దివీవ చక్షు రాతతమ్॥

⇨ తద్విప్రాసో విపన్యవో జాగృవాంస స్సమిన్ధతే। విష్ణో ర్యత్పరమం పదమ్॥

48. అథ పర్జన్యసూక్తమ్ (వృష్ట్యర్థం)

(ఋ సం 4 – 4 – 27) అచ్ఛా వదేతి దశర్చస్య సూక్తస్య, భూమిపుత్రోఽత్రిర్ ఋషిః, పర్జన్యో దేవతా, త్రిష్టుప్ఛన్దః, ద్వితీయాది త్రయాణాం జగతీ ఛన్దః, నవమ్యా అనుష్టుప్।

⇨ అచ్ఛా వద తవస జ్గీర్భి రాభి స్స్తుహి పర్జన్య న్నమసా వివాస। కనిక్రద ద్వృషభో జీరదానూ రేతో దధా త్యోషధీషు గర్భమ్॥

⇨ వి వృక్షా న్హన్త్యుత హన్తి రక్షసో విశ్వం బిభాయ భువనం మహావధాత్। ఉతానాగా ఈషతే వృష్ణ్యావతో యత్పర్జన్య స్స్తనయ న్హన్తి దుష్కృతః॥

⇨ రథీవ కశయాశ్వాఀ అభిక్షిప న్నావి ర్దూతా న్కృణుతే వర్ష్యాం3(అఁ)అహ। దూరా త్సింహస్య స్తనథా ఉదీరతే యత్పర్జన్యః కృణుతే వర్ష్య1(అ) న్నభః॥

⇨ ప్ర వాతా వాన్తి పతయన్తి విద్యుత ఉదోషధీ ర్జిహతే పిన్వతే స్వః। ఇరా విశ్వస్మై భువనాయ జాయతే యత్పర్జన్యః పృథివీం రేతసావతి॥

⇨ యస్య వ్రతే పృథివీ నన్నమీతి యస్య వ్రతే శఫవ జ్జర్భురీతి। యస్య వ్రత ఓషధీ ర్విశ్వరూపా స్స నః పర్జన్య మహి శర్మ యచ్ఛ॥

⇨ దివో నో వృష్టిం మరుతో రరీధ్వం ప్ర పిన్వత వృష్ణో అశ్వస్య ధారాః। అర్వా జేతేన స్తనయిత్నునే హ్యపో నిషిఞ్చన్నసురః పితా నః॥

⇨ అభి క్రన్ద స్తనయ గర్భమా ధా ఉదన్వతా పరి దీయా రథేన। దృతిం సు కర్ష విషిత న్న్యఞ్చం సమా భవన్తూద్వతో నిపాదాః॥

⇨ మహాన్త జ్కోశ ముదచా ని షిఞ్చ స్యన్దన్తా జ్కుల్యా విషితాః పురస్తాత్। ఘృతేన ద్యావాపృథివీ వ్యున్ధి సుప్రపాణం భవ త్వఘ్న్యాభ్యః॥

⇨ యత్పర్జన్య కనిక్రద త్స్తనయ న్హంసి దుష్కృతః। ప్రతీదం విశ్వం మోదతే యత్కిఞ్చ పృథివ్యా మధి॥

⇨ అవర్షీ ర్వర్ష ముదు షూ గృభాయాఽక ర్ధన్వా న్యత్యేతవా ఉ। అజీజన ఓషధీ ర్భోజనాయ కముత ప్రజాభ్యోఽవిదో మనీషామ్॥

(ఋ సం 5 – 6 – 26) తిస్రో వాచ ఇతి షళర్చస్య సూక్తస్య, మైత్రావరుణిపుత్రో వసిష్ఠ ఋషిః, పర్జన్యో దేవతా, త్రిష్టుప్ఛన్దః।

⇨ తిస్రో వాచః ప్ర వద జ్యోతి రగ్రా యా ఏత ద్దుహ్రే మధుదోఘ మూధః। స వత్స ఙ్కృణ్వ న్గర్భ మోషధీనాం సద్యో జాతో వృషభో రోరవీతి॥

⇨ **యో వర్ధన ఓషధీనాం యో అపాం యో విశ్వస్య జగతో దేవ ఈశే। స త్రిధాతు శరణం శర్మ యంస త్త్రివర్తు జ్యోతి స్స్వభిష్ట్య1(అ)స్మే॥**

⇨ **స్తరీరు త్వద్భవతి సూత ఉ త్వద్యథావశ స్తన్వ ఇ్చక్ర ఏషః। పితుః పయః ప్రతి గృభ్ణాతి మాతా తేన పితా వర్ధతే తేన పుత్రః॥**

⇨ **యస్మి న్విశ్వాని భువనాని తస్థు స్తిస్రో ద్యావ స్త్రేధా సస్రు రాపః। త్రయః కోశాస ఉపసేచనాసో మధ్వ శ్చ్యోతన్త్యభితో విరప్శమ్॥**

⇨ **ఇదం వచః పర్జన్యాయ స్వరాజే హృదో అస్త్వన్తర న్తజ్జుజోషత్। మయోభువో వృష్టయ స్సన్త్వస్మే సుపిప్పలా ఓషధీ ర్దేవగోపాః॥**

⇨ **స రేతోధా వృషభ శ్శశ్వతీనా న్తస్మి న్నాత్మా జగత స్తస్థుషశ్చ। తన్మ ఋతం పాతు శతశారదాయ యూయం పాత స్వస్తిభి స్సదా నః॥**

(ఋ సం 5 – 7 -2) పర్జన్యాయేతి తృచస్య సూక్తస్య, మైత్రావరుణిపుత్రో వసిష్ఠః ఋషిః, పర్జన్యో దేవతా, గాయత్రీ ఛన్దః, ద్వితీయా పాదనిచృత్।

పర్జన్యాయ ప్ర గాయత దివస్పుత్రాయ మీళ్హుషే।స నో యవస మిచ్ఛతు॥

యో గర్భ మోషధీనా ఙ్గవా ఙ్కృణో త్యర్వతామ్।పర్జన్యః పురుషీణామ్॥

తస్మి ఇదాస్యే హవి ర్జుహోతా మధుమత్తమమ్।ఇళాం న స్సంయత ఙ్కరత్॥

(ఋ సం 5 – 7 -3) సంవత్సరమితి దశర్చస్య సూక్తస్య, మైత్రావరుణిపుత్రో వసిష్ఠః ఋషిః, పర్జన్యో దేవతా, త్రిష్టుప్ఛన్దః, ప్రథమానుష్టుప్।

⇨ సం॒వ॒త్స॒రం శ॑శయా॒నా బ్రా॑హ్మ॒ణా వ్ర॑తచా॒రిణః। వాచం॑ ప॒ర్జన్య॑జిన్వితాం॒ ప్ర మ॒ణ్డూకా॑ అవాదిషుః॥

⇨ ది॒వ్యా ఆపో॑ అ॒భి యదే॑న॒ మాయ॒న్ దృతి॒ న్న శుష్కం॑ సర॒సీ శయా॑నమ్। గవా॒మహ॒ న మా॒యు ర్వ॒త్సినీ॑నాం మ॒ణ్డూకా॑నాం వ॒గ్ను ర॒త్రా సమే॑తి॥

⇨ యదీ॑ మేనాం ఉ॒శతో॑ అ॒భ్యవ॑ర్షీ త్తృ॒ష్యావ॑తః ప్రా॒వృష్యాగ॑తాయామ్। అ॒క్ఖ॒లీకృత్యా॑ పి॒తర॒ న్న పు॒త్రో అ॒న్యో అ॒న్య ము॒ప వద॑న్త మేతి॥

⇨ అ॒న్యో అ॒న్య మను॑ గృభ్ణాత్యే॒నో ర॒పాం ప్ర॒సర్గే॒ యద॑మన్దిషాతామ్। మ॒ణ్డూకో॒ య॒ద॑భివృష్టః కనిష్క॒ న్పృశ్ని॑ స్సంపృ॒ఙ్క్తే హరి॑తేన॒ వాచ॑మ్॥

⇨ యదే॑షా మ॒న్యో అ॒న్యస్య॒ వాచం॑ శా॒క్తస్యే॑వ॒ వద॑తి॒ శిక్ష॑మాణః। సర్వ॒ న్తదే॑షాం స॒మృధే॑వ॒ పర్వ॒ యత్సు॒వాచో॒ వద॑థ॒ నాధ్య॒ప్సు॥

⇨ గోమా॑యు రేకో॒ అ॒జమా॑యు రేకః॒ పృశ్ని॒ రేకో॒ హరి॑త॒ ఏక॑ ఏషామ్। స॒మా॒న న్నామ॒ బిభ్ర॑తో॒ విరూ॑పాః పురు॒త్రా వాచం॑ పిపిశు॒ ర్వద॑న్తః॥

⇨ బ్రా॒హ్మ॒ణాసో॑ అతిరా॒త్రే న సోమే॒ సరో॒ న పూ॒ర్ణ మ॒భితో॒ వద॑న్తః। సం॒వ॒త్స॒రస్య॒ తదహః॒ పరి॑ ష్ఠ॒ యన్మ॑ణ్డూకాః ప్రావృ॒షీణం॒ బభూ॑వ॥

⇨ బ్రా॒హ్మ॒ణాస॑ స్సో॒మినో॒ వాచ॑ మక్రత॒ బ్రహ్మ॑ కృ॒ణ్వన్తః॑ పరివత్స॒రీణ॑మ్। అ॒ధ్వ॒ర్యవో॑ ఘ॒ర్మిణ॑ స్సిష్విదా॒నా ఆ॒వి ర్భ॑వన్తి॒ గుహ్యా॒ న కే చి॑త్॥

⇨ దేవహితిం జుగుపు ర్ద్వాదశస్య ఋతుం నరో న ప్ర మినన్త్యేతే। సంవత్సరే ప్రావృష్యాగతాయాం తప్తా ఘర్మా అశ్నువతే విసర్గమ్॥

⇨ గోమాయు రదా దజ మాయు రదా త్పృశ్ని రదా ద్ధరితో నో వసూని। గవాం మణ్డూకా దదత శ్శతాని సహస్రసావే ప్ర తిరన్త ఆయుః॥

అథ పరిశిష్టమ్

⇨ ఉపప్లవత మణ్డూకి వర్షమా వద తాదురి। మధ్యే హ్రదస్య ప్లవస్వ నిగృహ్య చతురః పదః॥

49. గోసూక్తమ్

(ఋసం 4-6 - 25) ఆ గావ ఇత్యష్టర్చస్య సూక్తస్య, బార్హస్పత్యో భారద్వాజ ఋషిః, గావో దేవతాః,త్రిష్టుప్ఛన్దః, ద్వితీయాది త్రయాణాఞ్జగతీ ఛన్దః, అన్త్యా అనుష్టుప్।

⇨ ఆ గావో అగ్మన్నుత భద్ర మక్రన్త్సీదన్తు గోష్ఠే రణయ న్త్వస్మే। ప్రజావతీః పురురూపా ఇహ స్యు రిన్ద్రాయ పూర్వీ రుషసో దుహానాః॥

⇨ ఇన్ద్రో యజ్వనే పృణతే చ శిక్ష త్యుపే ద్దదాతి న స్వం ముషాయతి। భూయోభూయో రయి మిదస్య వర్ధయ న్నభిన్నే ఖిల్యే ని దధాతి దేవయుమ్॥

⇨ న తా నశన్తి న దభాతి తస్కరో నాసామామిత్రో వ్యథిరా దధర్షతి। దేవాంశ్చ యాభి ర్యజతే దదాతి చ జ్యోగిత్తాభి స్సచతే గోపతి స్సహ॥

⇨ న తా అర్వా రేణుకకాటో అశ్నుతే న సంస్కృతత్ర ముప యన్తి తా అభి। ఉరుగాయ మభయ న్తస్య తా అను గావో మర్తస్య వి చరన్తి యజ్వనః॥

⇨ గావో భగో గావ ఇన్ద్రో మే అచ్ఛా న్గావ స్సోమస్య ప్రథమస్య భక్షః। ఇమా యా గావ స్స జనాస ఇన్ద్ర ఇచ్ఛామీ ద్ధృదా మనసా చిదిన్ద్రమ్॥

⇨ యూయ జ్గావో మేదయథా కృశ ఞ్చిదశ్రీర ఞ్చిత్కృణుథా సుప్రతీకమ్। భద్ర ఙ్గృహ ఙ్కృణుథ భద్రవాచో బృహద్వో వయ ఉచ్యతే సభాసు॥

⇨ ప్రజావతీ స్సూయవసం రిశన్తీ శ్శుద్ధా అప స్సుప్రపాణే పిబన్తీః। మా వ స్స్తేన ఈశత మాఘశంసః పరి వో హేతీ రుద్రస్య వృజ్యాః॥

⇨ ఉపేద ముపపర్చన మాసు గోషూప పృచ్యతామ్। ఉప ఋషభస్య రేత స్యుపేన్ద్ర తవ వీర్యే॥

⇨ మయోభూ ర్వాతో అభి వాతూస్రా ఊర్జస్వతీ రోషధీ రా రిశన్తామ్। పీవస్వతీ ర్జీవధన్యాః పిబ న్త్వవసాయ పద్వతే రుద్ర మృళ॥

⇨ యా స్సరూపా విరూపా ఏకరూపా యాసా మగ్ని రిష్ట్యా నామాని వేద। యా అఙ్గిరస స్తపసేహ చక్రు స్తాభ్యః పర్జన్య మహి శర్మ యచ్ఛ॥

⇨ యా దేవేషు తన్వ1(అ)మైరయన్త యాసాం సోమో విశ్వా రూపాణి వేద। తా అస్మభ్యం పయసా పిన్వమానాః ప్రజావతీ రిన్ద్ర గోష్ఠే రిరీహి॥

⇨ ప్రజాపతి ర్మహ్య మేతా రరాణో విశ్వై ర్దేవైః పితృభి స్సంవిదానః। శివా స్సతీ రుప నో గోష్ఠ మాక స్తాసాం వయం ప్రజయా సం సదేమ॥

50. అగ్నిసూక్తమ్ (వర్చస్విద్ధ్యర్థం)

(ఋ సం 8 – 3 – 15) అగ్ని స్సప్తి మితి సప్తర్చస్య సూక్తస్య, సౌచీకోఽగ్నిర్ ఋషిః, అగ్ని ర్దేవతా, త్రిష్టుప్ఛన్దః।

☞ ⇨ అగ్ని స్సప్తిం వాజంభర న్దదా త్యగ్ని ర్వీరం శ్రుత్యఙ్కర్మనిష్ఠామ్। అగ్ని రోదసీ వి చరత్సమఞ్జ న్నగ్ని ర్నారీం వీరకుక్షిం పురన్ధిమ్॥

⇨ అగ్నే రప్నస స్సమి దస్తు భద్రాఽగ్ని ర్మహీ రోదసీ ఆవివేశ। అగ్ని రేక ఞ్చోదయ త్సమ త్స్వగ్ని ర్వృత్రాణి దయతే పురూణి॥

⇨ అగ్ని ర్హ త్యఞ్జరతః కర్ణమావాఽగ్ని రద్భ్యో నిరదహ జ్జరూథమ్। అగ్ని రత్రి ఙ్ఘర్మ ఉరుష్య దన్త రగ్ని ర్నృమేధం ప్రజయా సృజత్సమ్॥

⇨ అగ్ని ర్దాద్ద్రవిణం వీరపేశా అగ్ని ర్ఋషిం య స్సహస్రా సనోతి। అగ్ని ర్దివి హవ్యమా తతా నాగ్నే ర్ధామాని విభృతా పురుత్రా॥

⇨ అగ్ని ముక్థై ర్ఋషయో వి హ్వయన్తేऽగ్ని న్నరో యామని బాధితాసః। అగ్నిం వయో అన్తరిక్షే పతన్తోऽగ్ని స్సహస్రా పరి యాతి గోనామ్॥

⇨ అగ్నిం విశ ఈళతే మానుషీ ర్యా అగ్నిం మనుషో నహుషో వి జాతాః। అగ్ని ర్గాన్ధర్వీం పథ్యా మృతస్యాऽగ్నే ర్గవ్యూతి ర్ఘృత ఆ నిషత్తా॥

⇨ అగ్నయే బ్రహ్మ ఋభవ స్తతక్షు రగ్నిం మహా మవోచామా సువృక్తిమ్। అగ్నే ప్రావ జరితారం యవిష్ఠాऽగ్నే మహి ద్రవిణ మా యజస్వ॥

51. బ్రహ్మణస్పతిసూక్తమ్ (జ్ఞానార్థం)

(ఋ సం 2 - 6 - 29) గణానా మిత్యేకో న వింశర్చస్య సూక్తస్య, గృత్సమద, భార్గవ, శౌనకా ఋషయః, బృహస్పతి ర్దేవతా, ప్రథమ పఞ్చమ నవమైకాదశ సప్తదశైకో న వింశానామ్ బ్రహ్మణస్పతి ర్దేవతా, జగతీ ఛన్దః, పఞ్చదశైకో న వింశయో స్త్రిష్టుప్ఛన్దః।

⇨ గణానా న్త్వా గణపతిం హవామహే కవి ఙ్కవీనా ముపమశ్రవస్తమమ్। జ్యేష్ఠరాజం బ్రహ్మణాం బ్రహ్మణస్పత ఆనశ్శృణ్వన్నూతిభి స్సీద సాదనమ్॥

⇨ దేవాశ్చి త్తే అసుర్య ప్రచేతసో బృహస్పతే యజ్ఞియం భాగ మానశుః। ఉస్రాఇవ సూర్యో జ్యోతిషా మహో విశ్వేషా మిజ్జనితా బ్రహ్మణా మసి॥

⇨ ఆ విబాధ్యా పరిరాప స్తమాంసి చ జ్యోతిష్మన్తం రథ మృతస్య తిష్ఠసి।
బృహస్పతే భీమ మమిత్రదమ్భనం రక్షోహణ గ్గోత్రభిదం స్వర్విదమ్॥

⇨ సునీతిభి ర్నయసి త్రాయసే జనం యస్తుభ్య న్దాశా న్న తమంహో అశ్నవత్।
బ్రహ్మద్విష స్తపనో మన్యుమీరసి బృహస్పతే మహి తత్తే మహిత్వనమ్॥

⇨ న తమంహో న దురిత జ్కుతశ్చన నారాతయ స్తితిరు ర్న ద్వయావినః।
విశ్వా ఇదస్మా ద్ధ్వరసో వి బాధసే యం సుగోపా రక్షసి బ్రహ్మణస్పతే॥

⇨ త్వన్నో గోపాః పథికృ ద్విచక్షణ స్తవ వ్రతాయ మతిభి ర్జరామహే।
బృహస్పతే యో నో అభి హ్వరో దధే స్వా తం మర్మర్తు దుచ్ఛునా
హరస్వతీ॥

⇨ ఉత వా యో నో మర్చయా దనాగసోऽరాతీవా మర్త స్సానుకో వృకః।
బృహస్పతే అప తం వర్తయా పథ స్సుగ న్నో అస్యై దేవవీతయే కృధి॥

⇨ త్రాతార న్త్వా తనూనాం హవామహేऽవస్పర్త రధివక్తార మస్మయుమ్।
బృహస్పతే దేవనిదో ని బర్హయ మా దురేవా ఉత్తరం సుమ్న మున్నశన్॥

⇨ త్వయా వయం సువృధా బ్రహ్మణస్పతే స్పార్హా వసు మనుష్యా దదీమహి।
యా నో దూరే తళితో యా అరాతయోऽభి సన్తి జమ్భయా తా అనప్నసః॥

⇨ త్వయా వయ ముత్తమ న్ధీమహే వయో బృహస్పతే పప్రిణా సస్నినా యుజా। మా నో దుశ్శంసో అభిదిప్సు రీశత ప్ర సుశంసా మతిభి స్తారిషీమహి॥

⇨ అనానుదో వృషభో జగ్మిరాహవ న్నిష్టప్తా శత్రుం పృతనాసు సాసహిః। అసి సత్య ఋణయా బ్రహ్మణస్పత ఉగ్రస్య చిద్దమితా వీళుహర్షిణః॥

⇨ అదేవేన మనసా యో రిషణ్యతి శాసా ముగ్రో మన్యమానో జిఘాంసతి। బృహస్పతే మా ప్రణక్తస్య నో వధో ని కర్మ మన్యు న్దురేవస్య శర్ధతః॥

⇨ భరేషు హవ్యో నమసోపసద్యో గన్తా వాజేషు సనితా ధనన్ధనమ్। విశ్వా ఇదర్యో అభిదిప్స్వా3(ఓ)మృధో బృహస్పతి ర్వి వవర్హా రథాఽ ఇవ॥

⇨ తేజిష్ఠయా తపనీ రక్షస స్తప యేత్వా నిదే దధిరే దృష్టవీర్యమ్। ఆవి స్తత్కృష్వ యదసత్త ఉక్థ్య1(అం)బృహస్పతే వి పరిరాపో అర్దయ॥

⇨ బృహస్పతే అతి యదర్యో అర్హా ద్ద్యుమ ద్విభాతి క్రతుమ జ్జనేషు। యద్దీదయ చ్ఛవస ఋతప్రజాత తదస్మాసు ద్రవిణ న్ధేహి చిత్రమ్॥

⇨ మా న స్స్తేనేభ్యో యే అభి ద్రుహస్పదే నిరామిణో రిపవోఽన్నేషు జాగృధుః। ఆ దేవానా మోహతే వి వ్రయో హృది బృహస్పతే న పర స్సామ్నో విదుః॥

⇨ విశ్వేభ్యో హి త్వా భువనేభ్య స్పరి త్వష్టాజన త్సామ్నస్సామ్నః కవిః। స ఋణచి దృణయా బ్రహ్మణస్పతి ర్ద్రుహో హన్తా మహ ఋతస్య ధర్తరి॥

⇨ తవ శ్రియే వ్యజిహీత పర్వతో గవా గ్గోత్ర ముదసృజో యదఙ్గిరః। ఇన్ద్రేణ యుజా తమసా పరీవృతం బృహస్పతే నిరపా మౌబ్జో అర్ణవమ్॥

⇨ బ్రహ్మణస్పతే త్వమస్య యన్తా సూక్తస్య బోధి తనయఞ్చ జిన్వ। విశ్వ న్తద్భద్రం యదవన్తి దేవా బృహ ద్వదేమ విదథే సువీరాః॥

(ఋ సం 2 – 7 – 1) సేమామవిడ్ఢీతి షోళశర్చస్య సూక్తస్య, గృత్సమద భార్గవ శౌనకా ఋషయః, బ్రహ్మణస్పతి ర్దేవతా, ప్రథమ దశమ ద్వాదశానా మిన్ద్రాబ్రహ్మణస్పతీ దేవతే, జగతీ ఛన్దః, ద్వాదశ షోడశయో స్త్రిష్టుప్ఛన్దః।

⇨ సేమా మవిడ్ఢి ప్రభృతిం య ఈశిషేఽయా విధేమ నవయా మహా గిరా। యథా నో మీఢ్వా న్త్సవతే సఖా తవ బృహస్పతే సీషధ స్సోత నో మతిమ్॥

⇨ యో నన్త్వా న్యనమ న్న్యోజ సోతాదర్ద ర్మన్యునా శమ్బరాణి వి। ప్రాచ్యావయ దచ్యుతా బ్రహ్మణస్పతి రా చావిశ ద్వసుమన్తం వి పర్వతమ్॥

⇨ తద్దేవానా న్దేవతమాయ కర్త్వ మశ్రథ్న న్దృళ్హావ్రదన్త వీళితా। ఉద్గా ఆజ దభిన ద్బ్రహ్మణా వల మగూహ త్తమో వ్యచక్షయ త్స్వః॥

⇨ అశ్మాస్య మవతం బ్రహ్మణస్పతి ర్మధుధార మభి యమోజ సాతృణత్। తమేవ విశ్వే పపిరే స్వర్దృశో బహు సాకం సిసిచురు త్సముద్రిణమ్॥

⇨ సనా తా కా చిద్భువనా భవీత్వా మాద్భి శ్శరద్భి ర్దురో వరన్త వః। అయతన్తా చరతో అన్యదన్య దిద్యా చకార వయునా బ్రహ్మణస్పతిః॥

⇨ అభినక్షన్తో అభి యే తమానశు ర్నిధిం పణీనాం పరమ ఙ్గహా హితమ్। తే విద్వాంసః ప్రతిచక్ష్యానృతా పున ర్యత ఉ ఆయ న్తదుదీయు రావిశమ్॥

⇨ ఋతావానః ప్రతిచక్ష్యానృతా పున రాత ఆ తస్థుః కవయో మహ స్పథః। తే బాహుభ్యా న్ధమిత మగ్ని మశ్మని నకిష్షో అస్త్యరణో జహుర్హి తమ్॥

⇨ ఋతజ్యేన క్షిప్రేణ బ్రహ్మణస్పతి ర్యత్ర వష్టి ప్ర తదశ్నోతి ధన్వనా। తస్య సాధ్వీ రిషవో యాభి రస్యతి నృచక్షసో దృశయే కర్ణయోనయః॥

⇨ స సన్నయ స్స వినయః పురోహిత స్స సుష్టుత స్స యుధి బ్రహ్మణస్పతిః। చాక్ష్మో యద్వాజం భరతే మతీ ధనాఽఽది తూర్య స్తపతి తప్యతు ర్వృథా॥

⇨ విభు ప్రభు ప్రథమం మేహనావతో బృహస్పతే స్సువిదత్రాణి రాధ్యా। ఇమా సాతాని వేన్యస్య వాజినో యేన జనా ఉభయే భుఞ్జతే విశః॥

⇨ యోఽవరే వృజనే విశ్వథా విభు ర్మహాము రణ్వ శ్శవసా వవక్షిథ। స దేవో దేవా న్ప్రతి పప్రథే పృథు విశ్వేదు తా పరిభూ ర్బ్రహ్మణస్పతిః॥

⇨ విశ్వం సత్యం మఘవానా యువోరి దాపశ్చన ప్ర మినన్తి వ్రతం వామ్। అచ్ఛేన్ద్రాబ్రహ్మణస్పతీ హవిర్నోఽన్నం యుజేవ వాజినా జిగాతమ్॥

⇨ ఉతాశిష్ఠా అను శృణ్వన్తి వహ్నయ స్సభేయో విప్రో భరతే మతీ ధనా। వీళుద్వేషా అను వశ ఋణ మాదది స్స హ వాజీ సమిథే బ్రహ్మణస్పతిః॥

⇨ బ్రహ్మణస్పతే రభవ ద్యథావశం సత్యో మన్యు ర్మహి కర్మా కరిష్యతః। యోగా ఉదాజ త్స దివే వి చాభజ న్మహీవ రీతి శ్శవసా సర త్పృథక్॥

⇨ బ్రహ్మణస్పతే సుయమస్య విశ్వహా రాయ స్స్యామ రథ్యో3(ఓ)వయస్వతః। వీరేషు వీరాం ఉప పృఙ్ధి నస్త్వం యదీశానో బ్రహ్మణా వేషి మే హవమ్॥

⇨ బ్రహ్మణస్పతే త్వమస్య యన్తా సూక్తస్య బోధి తనయ ఞ్చ జిన్వ। విశ్వన్త ద్భద్రం యదవన్తి దేవా బృహ ద్వదేమ విదథే సువీరాః॥

(ఋ సం 2 – 7 – 4) ఇన్ద్రానో అగ్నిమితి పఞ్చర్చస్య సూక్తస్య, గృత్సమద, భార్గవ, శౌనకా ఋషయః, బ్రహ్మణస్పతి ర్దేవతా, జగతీ ఛన్దః।

⇨ ☞ ఇన్ద్రానో అగ్నిం వనవ ద్వనుష్యతః కృతబ్రహ్మ శూశువ ద్రాతహవ్య ఇత్। జాతేన జాత మతి స ప్ర సర్స్రతే యంయం యుజ ఙ్కృణుతే బ్రహ్మణస్పతిః॥

⇨ వీరేభి ర్వీరా న్వనవ ద్వనుష్యతో గోభీ రయిం పప్రథ ద్బోధతి త్మనా। తోకఞ్చ తస్య తనయఞ్చ వర్ధతే యంయం యుజ ఙ్కృణుతే బ్రహ్మణస్పతిః॥

⇨ సిన్ధు ర్న క్షోద శ్శిమీవాం ఋఘాయతో వృషేవ వధ్రీం రభి వష్ట్యోజసా।
అగ్నేరివ ప్రసితి ర్నాహ వర్తవే యంయం యుజ ఙ్కృణుతే బ్రహ్మణస్పతిః॥

⇨ తస్మా అర్షన్తి దివ్యా అసశ్చత స్స సత్వభిః ప్రథమో గోషు గచ్ఛతి।
అనిభృష్టతవిషి ర్హన్త్యోజసా యంయం యుజ ఙ్కృణుతే బ్రహ్మణస్పతిః॥

⇨ తస్మా ఇద్విశ్వే ధునయన్త సిన్ధవోఽచ్ఛిద్రా శర్మ దధిరే పురూణి। దేవానాం
సుమ్నే సుభగ స్స ఏధతే యంయం యుజ ఙ్కృణుతే బ్రహ్మణస్పతిః॥

(ఋ సం 2 – 7 – 5) ఋజురిచ్ఛంస ఇతి చతుర్ఋచస్య సూక్తస్య, గృత్సమద, భార్గవ, శౌనకా ఋషయః, బ్రహ్మణస్పతి ర్దేవతా, జగతీ ఛన్దః।

⇨ ఋజు రిచ్ఛంసో వనవ ద్వనుష్యతో దేవయన్ని దదేవయన్త మభ్యసత్।
సుప్రావీరి ద్వనవ త్పృత్సు దుష్టరం యజ్వేదయజ్యో ర్వి భజాతి భోజనమ్॥

⇨ యజస్వ వీర ప్ర విహి మనాయతో భద్రం మనః కృణుష్వ వృత్రతూర్యే। హవి
ష్కృణుష్వ సుభగో యథాససి బ్రహ్మణస్పతే రవ ఆ వృణీమహే॥

⇨ స ఇజ్జనేన స విశా స జన్మనా స పుత్రై ర్వాజం భరతే ధనా నృభిః। దేవానాం
యః పితర మావివాసతి శ్రద్ధామనా హవిషా బ్రహ్మణస్పతిమ్॥

⇨ యో అస్మై హవ్యై ర్ఘృతవద్భి రవిధ త్ప్ర తం ప్రాచా నయతి బ్రహ్మణస్పతిః।
ఉరుష్యతీ మంహసో రక్షతీ రిషో3(ఓం)హో శ్చిదస్మా ఉరుచక్రి రద్భుతః॥

52. ఇన్ద్ర సూక్తమ్ (శక్త్యర్థం)

(ఋ సం 2 – 6 – 7) యో జాత ఏవేతి పఞ్చదశర్చస్య సూక్తస్య, గృత్సమద, భార్గవ, శౌనకా ఋషయః, ఇన్ద్రో దేవతా, త్రిష్టుప్ఛన్దః।

⇨ యో జాత ఏవ ప్రథమో మనస్వా న్దేవో దేవా న్క్రతునా పర్యభూషత్। యస్య శుష్మా ద్రోదసీ అభ్యసేతా న్నృమ్ణస్య మహ్నా సజనాస ఇన్ద్రః॥

⇨ యః పృథివీం వ్యథమానా మదృంహ ద్యః పర్వతా న్ప్రకుపితాం అరమ్ణాత్। యో అన్తరిక్షం విమమే వరీయో యో ద్యా మస్తభ్నా త్స జనాస ఇన్ద్రః॥

⇨ యో హత్వాహి మారిణా త్సప్త సిన్ధూ న్యో గా ఉదాజ దపధా వలస్య। యో అశ్మనో రన్త రగ్ని ఞ్జజాన సంవృ క్సమత్సు స జనాస ఇన్ద్రః॥

⇨ యేనేమా విశ్వా చ్యవనా కృతాని యో దాసం వర్ణ మధర జ్గుహాకః। శ్వఘ్నీవ యో జిగీవాం లక్ష మాద దర్యః పుష్టాని స జనాస ఇన్ద్రః॥

⇨ యం స్మా పృచ్ఛన్తి కుహ సేతి ఘోర ముతైమాహు ర్నైషో అస్తీత్యేనమ్। సో అర్యః పుష్టీ ర్విజఇవా మినాతి శ్రదస్మై ధత్త స జనాస ఇన్ద్రః॥

⇨ యో రధ్రస్య చోదితా యః కృశస్య యో బ్రహ్మణో నాధమానస్య కీరేః। యుక్తగ్రావ్ణో యోఽవితా సుశిప్ర స్సుతసోమస్య స జనాస ఇన్ద్రః॥

⇨ యస్యాశ్వాసః ప్రదిశి యస్య గావో యస్య గ్రామా యస్య విశ్వే రథాసః।
యస్సూర్యం య ఉషసం జజాన యో అపాం నేతా స జనాస ఇన్ద్రః॥

⇨ యం క్రన్దసీ సంయతీ విహ్వయేతే పరేఽవర ఉభయా అమిత్రాః। సమానం
చిద్రథ మాతస్థివాంసా నానా హవేతే స జనాస ఇన్ద్రః॥

⇨ యస్మాన్న ఋతే విజయన్తే జనాసో యం యుధ్యమానా అవసే హవన్తే। యో
విశ్వస్య ప్రతిమానం బభూవ యో అచ్యుతచ్యుత్స జనాస ఇన్ద్రః॥

⇨ యశ్శశ్వతో మహ్యేనో దధానా నమన్యమానా ఞ్ఛర్వా జఘాన। యశ్శర్ధతే
నానుదదాతి శృధ్యాం యో దస్యో ర్హన్తా స జనాస ఇన్ద్రః॥

⇨ యశ్శమ్బరం పర్వతేషు క్షియన్తం చత్వారింశ్యాం శరద్యన్వవిన్దత్।
ఓజాయమానం యో అహిం జఘాన దానుం శయానం స జనాస ఇన్ద్రః॥

⇨ యస్సప్తరశ్మి ర్వృషభ స్తువిష్మా నవాసృజ త్సర్తవే సప్త సిన్ధూన్। యో
రౌహిణ మస్ఫురద్వజ్రబాహు ర్ద్యామారోహన్తం స జనాస ఇన్ద్రః॥

⇨ ద్యావా చిదస్మై పృథివీ నమేతే శుష్మా చ్చిదస్య పర్వతా భయన్తే। యః
సోమపా నిచితో వజ్రబాహు ర్యో వజ్రహస్త స్స జనాస ఇన్ద్రః॥

⇨ యస్సున్వన్త మవతి యః పచన్తం యశ్శంసన్తం యశ్శశమాన మూతీ।
యస్య బ్రహ్మ వర్ధనం యస్య సోమో యస్యేదం రాధ స్స జనాస ఇన్ద్రః॥

⇨ య స్సున్వతే పచతే దుధ్ర ఆ చిద్వాజ స్దర్దర్షి స కిలాసి సత్యః। వయస్త ఇన్ద్ర విశ్వహ ప్రియాస స్సువీరాసో విదథమా వదేమ॥

53. భద్ర సూక్తమ్ (మంగళార్థం)

(ఋ సం 1 – 6 – 15) ఆ నో భద్రా ఇతి దశర్చస్య సూక్తస్య, గోతమో రాహూగణ ఋషిః, విశ్వేదేవా దేవతాః, అన్త్యా అదితిః, జగతీ ఛన్దః, షష్ఠ్యా విరాట్-స్థానాః, అష్టమాద్యా స్త్రిష్టుప్ఛన్దః।

⇨ ఆ నో భద్రాః క్రతవో యన్తు విశ్వతోఽదబ్ధాసో అపరీతాస ఉద్భిదః। దేవా నో యథా సదమి ద్వృధే అస న్నప్రాయువో రక్షితారో దివేదివే॥

⇨ దేవానాం భద్రా సుమతి ర్ఋజూయతా న్దేవానాం రాతి రభి నో ని వర్తతామ్। దేవానాం సఖ్య ముప సేదిమా వయ న్దేవా న ఆయుః ప్ర తిరన్తు జీవసే॥

⇨ తాన్పూర్వయా నివిదా హూమహే వయం భగం మిత్ర మదితి న్దక్ష మస్రిధమ్। అర్యమణఀ వరుణం సోమ మశ్వినా సరస్వతీ న స్సుభగా మయస్కరత్॥

⇨ తన్నో వాతో మయోభు వాతు భేషజ న్తన్మాతా పృథివీ తత్పితా ద్యౌః। తద్గ్రావాణ స్సోమసుతో మయోభువ స్తదశ్వినా శృణుత న్ధిష్ణ్యా యువమ్॥

⇨ తమీశాన ఞ్జగత స్తస్థుషస్పతి న్ధియఞ్జిన్వ మవసే హూమహే వయమ్।
పూషా నో యథా వేదసా మసద్వృధే రక్షితా పాయు రదబ్ధ స్స్వస్తయే॥

⇨ స్వస్తి న ఇన్ద్రో వృద్ధశ్రవా స్స్వస్తి నః పూషా విశ్వవేదాః। స్వస్తి న స్తార్క్ష్యో అరిష్టనేమి స్స్వస్తి నో బృహస్పతి ర్దధాతు॥

⇨ పృషదశ్వా మరుతః పృశ్నిమాతర శ్శుభంయావానో విదథేషు జగ్మయః। అగ్నిజిహ్వా మనవ స్సూరచక్షసో విశ్వే నో దేవా అవసా గమ న్నిహ॥

⇨ భద్రం కర్ణేభి శ్శృణుయామ దేవా భద్రం పశ్యే మాక్షభి ర్యజత్రాః। స్థిరై రఙ్గై స్తుష్టువాంస స్తనూభి ర్వ్యశేమ దేవహితం యదాయుః॥

⇨ శతమిన్ను శరదో అన్తి దేవా యత్రా నశ్చక్రా జరస స్తనూనామ్। పుత్రాసో యత్ర పితరో భవన్తి మా నో మధ్యా రీరిషతాయు ర్గన్తోః॥

⇨ అదితి ర్ద్యౌ రదితి రన్తరిక్ష మదితి ర్మాతా స పితా స పుత్రః। విశ్వే దేవా అదితిః పఞ్చ జనా అదితి ర్జాత మదితి ర్జనిత్వమ్॥

⇨ ఋజునీతీ నో వరుణో మిత్రో నయతు విద్వాన్। అర్యమా దేవై స్సజోషాః॥

⇨ తే హి వస్వో వసవానా స్తే అప్రమూరా మహోభిః। వ్రతా రక్షన్తే విశ్వాహా॥

⇨ తే అస్మభ్యం శర్మ యంస న్నమృతా మర్త్యేభ్యః। బాధమానా అప ద్విషః॥

⇨ వి నః పథ స్సువితాయ చియ న్త్విన్ద్రో మరుతః। పూషా భగో వన్ద్యాసః॥

⇨ ఉత నో ధియో గోఅగ్రాః పూష న్విష్ణ వేవయావః। కర్తా న స్స్వస్తిమతః।।

⇨ మధు వాతా ఋతాయతే మధు క్షరన్తి సిన్ధవః। మాధ్వీర్న స్సన్త్వోషధీః।।

⇨ మధు నక్త ముతోషసో మధుమ త్పార్థివం రజః। మధు ద్యౌరస్తు నః పితా।।

⇨ మధుమా న్నో వనస్పతి ర్మధుమాం అస్తు సూర్యః। మాధ్వీ ర్గావో భవన్తు నః।।

⇨ శన్నో మిత్ర శ్శం వరుణ శ్శ న్నో భవ త్వర్యమా। శన్న ఇన్ద్రో బృహస్పతి శ్శన్నో విష్ణు రురుక్రమః।।

54. ప్రాతస్సూక్తమ్ (భాగ్యార్థం)

⇨ ప్రాత రగ్నిం ప్రాత రిన్ద్రం హవామహే ప్రాత ర్మిత్రావరుణా ప్రాత రశ్వినా। ప్రాత ర్భగం పూషణం బ్రహ్మణస్పతిం ప్రాత స్సోమ ముత రుద్రం హువేమ।।

⇨ ప్రాత ర్జితం భగ ముగ్రం హువేమ వయం పుత్ర మదితే ర్యో విధర్తా। ఆధ్రశ్చి ద్యం మన్యమాన స్తురశ్చి ద్రాజా చిద్యం భగం భక్షీత్యాహ।।

⇨ భగ ప్రణేత ర్భగ సత్యరాధో భగేమా న్ధియ ముదవా దదన్నః। భగ ప్ర ణో జనయ గోభిరశ్వై ర్భగ ప్ర నృభి ర్నృవన్త స్స్యామ।।

⇨ ఉతోదానీం భగవన్త స్స్యామోత ప్రపిత్వ ఉత మధ్యే అహ్నామ్। ఉతోదితా మఘవ న్త్సూర్యస్య వయ న్దేవానాం సుమతౌ స్యామ॥

⇨ భగ ఏవ భగవాఁ అస్తు దేవా స్తేన వయం భగవన్త స్స్యామ। తన్త్వా భగ సర్వ ఇజ్జోహవీతి స నో భగ పురఏతా భవేహ॥

⇨ సమధ్వరా యోషసో నమన్త దధిక్రావేవ శుచయే పదాయ। అర్వాచీనఀ వసువిదం భగ న్నో రథమివాశ్వా వాజిన ఆ వహన్తు॥

⇨ అశ్వావతీ ర్గోమతీ ర్న ఉషాసో వీరవతీ స్సద ముచ్ఛన్తు భద్రాః। ఘృత న్దుహానా విశ్వతః ప్రపీతా యూయం పాత స్వస్తిభి స్సదా నః॥

⇨ బృహస్పతే ప్రథమఀ వాచో అగ్రఀ యత్ప్రైరత నామధేయ న్దధానాః। యదేషాం శ్రేష్ఠఀ యదరిప్ర మాసీ త్ప్రేణా తదేషా న్నిహిత ఙ్గుహావిః॥

⇨ సక్తుమివ తితఉనా పునన్తో యత్ర ధీరా మనసా వాచ మక్రత। అత్రా సఖాయ స్సఖ్యాని జానతే భద్రైషాఀ లక్ష్మీ ర్నిహితాఽధి వాచి॥

⇨ యజ్ఞేన వాచః పదవీయ మాయ న్తా మన్వవిన్ద న్నృషిషు ప్రవిష్టామ్। తామా భృత్యా వ్యదధుః పురుత్రా తాం సప్త రేభా అభి సన్న వన్తే॥

⇨ ఉత త్వః పశ్యన్న దదర్శ వాచ ముత త్వ శ్శృణ్వ న్న శృణోత్యేనామ్। ఉతో త్వస్మై తన్వ1(అఀ)వి సస్రే జాయేవ పత్య ఉశతీ సువాసాః॥

⇨ ఉత త్వం సఖ్యే స్థిరపీత మాహు ర్నైనం హిన్వ న్త్యపి వాజినేషు। అధేన్వా చరతి మాయయైష వాచం శుశ్రువాఁ అఫలా మపుష్పామ్॥

⇨ యస్తిత్యాజ సచివిదం సఖాయ న్న తస్య వాచ్యపి భాగో అస్తి। యదీం శృణో త్యలకం శృణోతి నహి ప్రవేద సుకృతస్య పన్థామ్॥

⇨ అక్షణ్వన్తః కర్ణవన్త స్సఖాయో మనోజవే ష్వసమా బభూవుః। ఆదఘ్నాస ఉపకక్షాస ఉ త్వే హ్రదా ఇవ స్నాత్వా ఉ త్వే దదృశ్రే॥

⇨ హృదా తష్టేషు మనసో జవేషు యద్బ్రాహ్మణా స్సంయజన్తే సఖాయః। అత్రాహ త్వం వి జహు ర్వేద్యాభి రోహ బ్రహ్మణో వి చరన్త్యు త్వే॥

⇨ ఇమే యే నార్వాఙ్న పర శ్చరన్తి న బ్రాహ్మణాసో న సుతేకరాసః। త ఏతే వాచ మభిపద్య పాపయా సిరీ స్తన్త్ర న్తన్వతే అప్రజజ్ఞయః॥

⇨ సర్వే నన్దన్తి యశసా గతేన సభాసాహేన సఖ్యా సఖాయః। కిల్బిషస్పృ త్పితుషణి ర్హ్యేషా మరం హితో భవతి వాజినాయ॥

⇨ ఋచా న్త్వః పోషమా స్తే పుపుష్వా న్గాయత్ర న్త్వో గాయతి శక్వరీషు। బ్రహ్మా త్వో వదతి జాతవిద్యాం యజ్ఞస్య మాత్రాం వి మిమీత ఉ త్వః॥

55. యక్ష్మనాశన సూక్తమ్ (రోగనాశనార్థం)

(ఋ సం 8 - 8 – 19) ముఞ్చామి త్వేతి పఞ్చర్చస్య సూక్తస్య, ప్రాజాపత్యో యక్ష్మనాశన ఋషిః, ఇన్ద్రాగ్నీ దేవతే, త్రిష్టుప్ఛన్దః, పఞ్చమీ అనుష్టుప్.

⇨ **ముఞ్చామి త్వా హవిషా జీవనాయ క మజ్ఞాతయక్ష్మా దుత రాజయక్ష్మాత్। గ్రాహి ర్జగ్రాహ యది వైతదేన న్తస్యా ఇన్ద్రాగ్నీ ప్ర ముముక్త మేనమ్॥**

⇨ **యది క్షితాయు ర్యది వా పరేతో యది మృత్యో రన్తిక న్నీత ఏవ। తమా హరామి నిర్ఋతే రుపస్థా దస్పార్షమేనం శతశారదాయ॥**

⇨ **సహస్రాక్షేణ శతశారదేన శతాయుషా హవిషాహార్ష మేనమ్। శతం యథేమం శరదో నయాతీన్ద్రో విశ్వస్య దురితస్య పారమ్॥**

⇨ **శత ఞ్జీవ శరదో వర్ధమాన శ్శతం హేమన్తా ఞ్ఛతము వసన్తాన్। శత మిన్ద్రాగ్నీ సవితా బృహస్పతి శ్శతాయుషా హవిషేమం పునర్దుః॥**

⇨ **ఆహార్ష న్త్వావిద న్త్వా పున రాగాః పునర్నవ। సర్వాఙ్గ సర్వ న్తే చక్షు స్సర్వ మాయుశ్చ తే విదమ్॥**

(ఋ సం 8 – 8 -21) అక్షీభ్యాన్త ఇతి షళర్చస్య సూక్తస్య, వివృహా కాశ్యప ఋషిః, యక్ష్మనాశనో దేవతా, అనుష్టుప్ఛన్దః।

⇨ **అక్షీభ్యా న్తే నాసికాభ్యా ఙ్కర్ణాభ్యా ఞ్ఛుబుకా దధి। యక్ష్మం శీర్షణ్యం మస్తిష్కా జ్జిహ్వాయా వి వృహామి తే॥**

⇨ గ్రీవాభ్య స్త ఉష్ణిహాభ్యః కీకసాభ్యో అనూక్యాత్। యక్ష్మ న్దోషణ్య1(అ)మంసాభ్యాం బాహుభ్యాం వి వృహామి తే॥

⇨ ఆన్త్రేభ్య స్తే గుదాభ్యో వనిష్ఠో ర్హృదయా దధి। యక్ష్మం మతస్నాభ్యాం యక్నః ప్లాశిభ్యో వి వృహామి తే॥

⇨ ఊరుభ్యా న్తే అష్ఠీవద్భ్యాం పార్ష్ణిభ్యాం ప్రపదాభ్యామ్। యక్ష్మం శ్రోణిభ్యాం భాసదా ద్భంససో వి వృహామి తే॥

⇨ మేహనా ద్వనఙ్కరణా ల్లోమభ్య స్తే నఖేభ్యః। యక్ష్మం సర్వస్మా దాత్మన స్తమిదం వి వృహామి తే॥

⇨ అఙ్గాదఙ్గా ల్లోమ్నోలోమ్నో జాతం పర్వణి పర్వణి। యక్ష్మం సర్వస్మా దాత్మన స్తమిదం వి వృహామి తే॥

56. ఋషభ సూక్తమ్ (శత్రు వినాశార్థం)

(ఋ సం 8 – 8 – 24) ఋషభం మేతి పశ్చర్చస్య సూక్తస్య, ఋషభో వైరాజ ఋషిః, సపత్నఘ్నో దేవతా, అనుష్టుప్ఛన్దః, అన్త్యా మహాపఙ్క్తిః.

⇨ ఋషభం మా సమానానాం సపత్నానాం విషాసహిమ్। హన్తారం శత్రూణా ఙ్కృధి విరాజ ఙ్గోపతి ఙ్గవామ్॥

⇨ అహ మస్మి సపత్నహేన్ద్ర ఇవారిష్టో అక్షతః। అధ స్సపత్నా మే పదో రిమే సర్వే అభిష్ఠితాః॥

⇨ అత్రైవ వోఽపి నహ్య మ్యుభే ఆర్త్నీ ఇవ జ్యయా। వాచస్పతే నిషేధేమా న్యథా మదధరం వదాస్॥

⇨ అభిభూ రహ మాగమం విశ్వకర్మేణ ధామ్నా। ఆ వ శ్చిత్త మావో వ్రత మావోఽహం సమితి స్దదే॥

⇨ యోగక్షేమం వ ఆదాయాఽహం భూయాస ముత్తమ ఆ వో మూర్ధాన మక్రమీమ్।

⇨ అధస్పదాన్మ ఉద్వదత మణ్డూకా ఇవోదకా న్మణ్డూకా ఉదకాదివ॥

వక్ష్యమాణ పవమాన మన్త్రాః, శివాభిషేచనే, విష్ణుప్రీతయే, హనుమత్ప్రీతయే చ భక్తైః పారాయణే వినియుజ్యన్తే। సమస్తపాప క్షయార్థా ఇతి విశ్రుతా ఇమే మన్త్రాః, సోమ యాగే, సోమస్య శుద్ధౌ, అభిషవే చ వినియుజ్యమానత్వేన యాజ్ఞికేషు ప్రసిద్ధాః।

57. అథ పవమానమ్

॥అథ ప్రథమోఽధ్యాయః॥ (ఋ.సం.మం 9. సూ 1)

⇨ 1) స్వాదిష్ఠయా మదిష్ఠయా పవస్వ సోమ ధారయా। ఇన్ద్రాయ పాతవే సుతః॥

⇨ 2) రక్షోహా విశ్వచర్షణి రభి యోని మయోహతమ్। ద్రుణా సధస్థ మాసదత్॥

⇨ 3) వరివోధాతమో భవ మంహిష్ఠో వృత్రహన్తమః। పర్షి రాధో మఘోనామ్॥

⇨ 4) అభ్యర్ష మహానా న్దేవానాం వీతి మన్ధసా। అభి వాజ ముత శ్రవః॥

⇨ 5) త్వామచ్ఛా చరామసి తదిదర్థ న్దివేదివే। ఇన్దో త్వే న ఆశసః॥

⇨ 6) పునాతి తే పరిస్రుతం సోమం సూర్యస్య దుహితా। వారేణ శశ్వతా తనా॥

⇨ 7) తమీ మణ్వీ స్సమర్య ఆ గృభ్ణన్తి యోషణో దశ। స్వసారః పార్యే దివి॥

⇨ 8) తమీం హిన్వ న్త్యగ్రువో ధమన్తి బాకుర న్దృతిమ్। త్రిధాతు వారణం మధు॥

⇨ 9) అభీ3(ఈ)మ మఘ్న్యా ఉత శ్రీణన్తి ధేనవ శ్శిశుమ్। సోమ మిన్ద్రాయ పాతవే॥

⇨ 10) అస్యే దిన్ద్రో మదేష్వా విశ్వా వృత్రాణి జిఘ్నతే। శూరో మఘా చ మంహతే॥

⇨ 11) పవస్వ దేవవీ రతి పవిత్రం సోమ రంహ్యా। ఇన్ద్ర మిన్దో వృషా విశ॥

⇨ 12) ఆ వచ్యస్వ మహి ప్సరో వృషేన్దో ద్యుమ్నవత్తమః।ఆ యోని స్ధర్ణసి స్సదః॥

⇨ 13) అధుక్షత ప్రియం మధు ధారా సుతస్య వేధసః। అపో వసిష్ట సుక్రతుః॥

⇨ 14) మహాన్త న్త్వా మహీ రన్వాపో అర్షన్తి సిన్ధవః। యద్గోభి ర్వాసయిష్యసే॥

⇨ 15) సముద్రో అప్సు మామృజే విష్టమ్భో ధరుణో దివః। సోమః పవిత్రే అస్మయుః॥

⇨ 16) అచిక్రద ద్వృషా హరి ర్మహా న్మిత్రో న దర్శతః। సం సూర్యేణ రోచతే॥

⇨ 17) గిరస్త ఇన్ద ఓజసా మర్మృజ్యన్తే అపస్యువః। యాభి ర్మదాయ శుమ్భసే॥

⇨ 18) త న్త్వా మదాయ ఘృష్వయ ఉ లోకకృత్ను మీమహే। తవ ప్రశస్తయో మహీః॥

⇨ 19) అస్మభ్య మిన్ద విన్ద్రయు ర్మధ్వః పవస్వ ధారయా। పర్జన్యో వృష్టిమాం ఇవ॥

⇨ 20) గోషా ఇన్దో నృషా అస్యశ్వసా వాజసా ఉత। ఆత్మా యజ్ఞస్య పూర్వ్యః॥

⇨ 21) ☞ఏష దేవో అమర్త్యః పర్ణవీ రివ దీయతి। అభి ద్రోణా న్యాసదమ్॥

⇨ 22) ఏష దేవో విపా కృతోఽతి హ్వరాంసి ధావతి। పవమానో అదాభ్యః॥

⇨ 23) ఏష దేవో విపన్యుభిః పవమాన ఋతాయుభిః। హరి ర్వాజాయ మృజ్యతే॥

⇨ 24) ఏష విశ్వాని వార్యా శూరో యన్నివ సత్వభిః। పవమాన స్సిషాసతి॥

⇨ 25) ఏష దేవో రథర్యతి పవమానో దశస్యతి। ఆవి ష్కృణోతి వగ్వనుమ్॥

⇨ 26) ఏష విప్రై రభిష్టుతోఽపో దేవో వి గాహతే। దధ ద్రత్నాని దాశుషే॥

⇨ 27) ఏష దివం వి ధావతి తిరో రజాంసి ధారయా। పవమానః కనిక్రదత్॥

⇨ 28) ఏష దివం వ్యాసర త్తిరో రజాం స్యస్పృతః। పవమాన స్స్వధ్వరః॥

⇨ 29) ఏష ప్రత్నేన జన్మనా దేవో దేవేభ్య స్సుతః। హరిః పవిత్రే అర్షతి॥

⇨ 30) ఏష ఉ స్య పురువ్రతో జజ్ఞానో జనయ న్నిషః। ధారయా పవతే సుతః॥

⇨ 31) సనా చ సోమ జేషి చ పవమాన మహి శ్రవః। అథా నో వస్యసస్కృధి॥

⇨ 32) సనా జ్యోతి స్సనా స్వ(అ)ర్విశ్వా చ సోమ సౌభగా। అథా నో వస్యసస్కృధి॥

⇨ 33) సనా దక్ష ముత క్రతు మప సోమ మృధో జహి। అథా నో వస్యస స్కృధి॥

⇨ 34) పవీతారః పునీతన సోమ మిన్ద్రాయ పాతవే। అథా నో వస్యస స్కృధి॥

⇨ 35) త్వం సూర్యే న ఆ భజ తవ క్రత్వా తవోతిభిః। అథా నో వస్యస స్కృధి॥

⇨ 36) తవ క్రత్వా తవోతిభి ర్జ్యోక్పశ్యేమ సూర్యమ్। అథా నో వస్యస స్కృధి॥

⇨ 37) అభ్యర్ష స్వాయుధ సోమ ద్విబర్హసం రయిమ్। అథా నో వస్యస స్కృధి॥

⇨ 38) అభ్య(అ)ర్షానపచ్యుతో రయిం సమత్సు సాసహిః। అథా నో వస్యస స్కృధి॥

⇨ 39) త్వాం యజ్ఞై రవీవృధ న్పవమాన విధర్మణి। అథా నో వస్యస స్కృధి॥

⇨ 40) రయి న్న శ్చిత్ర మశ్విన మిన్దో విశ్వాయు మా భర। అథా నో వస్యస స్కృధి॥

⇨ 41) సమిద్ధో విశ్వత స్పతిః పవమానో వి రాజతి। ప్రీణ న్వృషా కనిక్రదత్॥

(సమిద్ధోగ్నిః పవమానః)

⇨ 42) తనూనపా త్పవమాన శ్శృఙ్గే శిశానో అర్షతి। అన్తరిక్షేణ రారజత్॥

(తనూనపాదగ్నిః పవమానః)

⇨ 43) ఈళేన్యః పవమానో రయి ర్వి రాజతి ద్యుమాన్। మధో ర్ధారాభి రోజసా॥

(ఇళోగ్నిః పవమానః)

⇨ 44) బర్హిః ప్రాచీన మోజసా పవమాన స్స్తృణన్ హరిః। దేవేషు దేవ ఈయతే॥ (బర్హిరగ్నిః పవమానః)

⇨ 45) ఉదాత్తై ర్జిహతే బృహ ద్వారో దేవీర్ హిరణ్యయీః। పవమానేన సుష్టుతాః।। (ద్వారోదేవీరగ్నిః పవమానః

⇨ 46) సుశిల్పే బృహతీ మహీ పవమానో వృషణ్యతి। నక్తోషాసా న దర్శతే।।

(ఉషానసానక్తాగ్నిః పవమానః)

⇨ 47) ఉభా దేవా నృచక్షసా హోతారా దైవ్యా హువే। పవమాన ఇన్ద్రో వృషా।।

(దైవ్యా హోతారా ప్రచేతసాగ్నిః పవమానః

48) భారతీ పవమానస్య సరస్వతీళా మహీ। ఇమ న్నో యజ్ఞమా గమ న్తిస్రో దేవీ స్సుపేశసః।। (తిస్రో దేవ్య స్సరస్వతీళాభారత్యోగ్నిః పవమానః)

49) త్వష్టార మగ్రజా ఙ్గోపాం పురోయావాన మా హువే। ఇన్దు రిన్ద్రో వృషా హరిః పవమానః ప్రజాపతిః।। (త్వష్టాఽగ్నిః పవమానః)

50) వనస్పతిం పవమాన మధ్వా సమఙ్గ్ధి ధారయా। సహస్రవల్శం హరితం భ్రాజమానం హిరణ్యయమ్।। (వనస్పతిరగ్నిః పవమానః)

51) విశ్వే దేవా స్స్వాహాకృతిం పవమానస్యా ఽగత। వాయు ర్బృహస్పతి స్సూర్యోఽగ్ని రిన్ద్ర స్సజోషసః।। (స్వాహాకృతి రగ్నిః పవమానః)

⇨ 52) మన్ద్రయా సోమ ధారయా వృషా పవస్వ దేవయుః। అవ్యో వారే ష్వస్మయుః।।

⇨ 53) అభి త్యం మద్యం మద మిన్ద విన్ద్ర ఇతి క్షర| అభి వాజినో అర్వతః||

⇨ 54) అభి త్యం పూర్వ్యం మదం సువానో అర్ష పవిత్ర ఆ| అభి వాజ ముత శ్రవః||

⇨ 55) అను ద్రప్సాస ఇన్దవ ఆపో న ప్రవతాసరన్న్| పునానా ఇన్ద్ర మాశత||

⇨ 56) యమత్యమివ వాజినం మృజన్తి యోషణో దశ| వనే క్రీళన్త మత్యవిమ్||

⇨ 57) త ఙ్గోభి ర్వృషణం రసం మదాయ దేవవీతయే| సుతం భరాయ సం సృజ||

⇨ 58) దేవో దేవాయ ధారయేన్ద్రాయ పవతే సుతః| పయో యదస్య పీపయత్||

⇨ 59) ఆత్మా యజ్ఞస్య రంహ్యా సుష్వాణః పవతే సుతః| ప్రత్న న్ని పాతి కావ్యమ్||

⇨ 60) ఏవా పునాన ఇన్ద్రయు ర్మదం మదిష్ఠ వీతయే| గుహా చిద్దధిషే గిరః||

⇨ 61) అసృగ్ర మిన్దవః పథా ధర్మ న్నృతస్య సుశ్రియః| విదానా అస్య యోజనమ్||

⇨ 62) ప్ర ధారా మధ్వో అగ్రియో మహీ రపో వి గాహతే| హవిర్హవిష్షు వన్ద్యః||

⇨ 63) ప్ర యుజో వాచో అగ్రియో వృషాఽవ చక్రద ద్వనే| సద్మాభి సత్యో అధ్వరః||

⇨ 64) పరి యత్కావ్యా కవి ర్నృమ్ణా వసానో అర్షతి। స్వర్వాజీ సిషాసతి।।

⇨ 65) పవమానో అభి స్పృధో విశో రాజేవ సీదతి। యదీ మృణ్వన్తి వేధసః।।

⇨ 66) అవ్యో వారే పరి ప్రియో హరి ర్వనేషు సీదతి। రేభో వనుష్యతే మతీ।।

⇨ 67) స వాయు మిన్ద్ర మశ్వినా సాకం మదేన గచ్ఛతి। రణా యో అస్య ధర్మభిః।

⇨ 68) ఆ మిత్రావరుణా భగం మధ్వః పవన్త ఊర్మయః। విదానా అస్య శక్మభిః।।

⇨ 69) అస్మభ్యం రోదసీ రయిం మధ్వో వాజస్య సాతయే। శ్రవో వసూని సఞ్జితమ్।।

⇨ 70) ఏతే సోమా అభి ప్రియ మిన్ద్రస్య కామ మక్షరన్। వర్ధన్తో అస్య వీర్యమ్।।

⇨ 71) పునానాస శ్చమూషదో గచ్ఛన్తో వాయు మశ్వినా। తే నో ధాన్తు సువీర్యమ్।।

⇨ 72) ఇన్ద్రస్య సోమ రాధసే పునానో హార్ది చోదయ। ఋతస్య యోని మాసదమ్।।

⇨ 73) మృజన్తి త్వా దశ క్షిపో హిన్వన్తి సప్త ధీతయః। అను విప్రా అమాదిషుః।।

⇨ 74) దేవేభ్య స్త్వా మదాయ కం సృజాన మతి మేష్యః। సజ్గోభి ర్వాసయామసి॥

⇨ 75) పునానః కలశేష్వా వస్త్రాణ్యరుషో హరిః। పరి గవ్యాన్యవ్యత॥

⇨ 76) మఘోన ఆ పవస్వ నో జహి విశ్వా అప ద్విషః। ఇన్దో సఖాయ మావిశ॥

⇨ 77) వృష్టి న్దివః పరి స్రవ ద్యుమ్నం పృథివ్యా అధి। సహో న స్సోమ పృత్సు ధాః॥

⇨ 78) నృచక్షస న్త్వా వయ మిన్ద్రపీతం స్వర్విదమ్। భక్షీమహి ప్రజా మిషమ్॥

⇨ 79) పరి ప్రియా దివః కవి ర్వయాంసి నప్త్యోర్హితః। సువానో యాతి కవిక్రతుః॥

⇨ 80) ప్రప్ర క్షయాయ పన్యసే జనాయ జుష్టో అద్రుహే। వీత్యర్ష చనిష్ఠయా॥

⇨ 81) స సూను ర్మాతరా శుచి ర్జాతో జాతే అరోచయత్। మహా న్మహీ ఋతావృధా॥

⇨ 82) స సప్త ధీతిభిర్హితో నద్యో అజిన్వ దద్రుహః। యా ఏక మక్షి వావృధుః॥

⇨ 83) తా అభి సన్త మస్తృతం మహే యువాన మా దధుః। ఇన్దు మిన్ద్ర తవ వ్రతే॥

⇨ 84) అభి వహ్ని రమర్త్య స్సప్త పశ్యతి వావహిః। క్రివి ర్దేవీ రతర్పయత్॥

⇨ 85) అవా కల్శేషు నః పుమ స్తమాంసి సోమ యోధ్యా। తాని పునాన జఙ్ఘనః॥

⇨ 86) నూ నవ్యసే నవీయసే సూక్తాయ సాధయా పథః। ప్రత్నవ ద్రోచయా రుచః॥

⇨ 87) పవమాన మహి శ్రవో గామశ్వం రాసి వీరవత్। సనా మేధాం సనా స్వః॥

⇨ 88) ప్ర స్వానాసో రథాఇవార్వన్తో న శ్రవస్యవః। సోమాసో రాయే అక్రముః॥

⇨ 89) హిన్వానాసో రథాఇవ దధన్విరే గభస్త్యోః। భరాసః కారిణా మివ॥

⇨ 90) రాజానో న ప్రశస్తిభి స్సోమాసో గోభి రఞ్జతే। యజ్ఞో న సప్త ధాతృభిః॥

⇨ 91) పరి సువానాస ఇన్దవో మదాయ బర్హణా గిరా। సుతా అర్షన్తి ధారయా॥

⇨ 92) ఆపానాసో వివస్వతో జనన్త ఉషసో భగమ్। సూరా అణ్వం వి తన్వతే॥

⇨ 93) అప ద్వారా మతీనాం ప్రత్నా ఋణ్వన్తి కారవః। వృష్ణో హరస ఆయవః॥

⇨ 94) సమీచీనాస ఆసతే హోతార స్సప్తజామయః। పద మేకస్య పిప్రతః॥

⇨ 95) నాభా నాభిన్న ఆ దదే చక్షుశ్చి త్సూర్యే సచా। కవే రపత్యమా దుహే॥

⇨ 96) అభి ప్రియా దివస్పద మధ్వర్యుభి ర్గుహా హితమ్। సూరః పశ్యతి చక్షసా॥

⇨ 97) ఉపాస్మై గాయతా నరః పవమానా యేన్దవే| అభి దేవాం ఇయక్షతే||

⇨ 98) అభి తే మధునా పయోఽథర్వాణో అశిశ్రయుః| దేవ న్దేవాయ దేవయు||

⇨ 99) స నః పవస్వ శఙ్గవే శ ఞ్జనాయ శమర్వతే| శం రాజ న్నోషధీభ్యః||

⇨ 100) బభ్రవే ను స్వతవసేఽరుణాయ దివిస్పృశే| సోమాయ గాథ మర్చత||

⇨ 101) హస్తచ్యుతేభి రద్రిభి స్సుతం సోమం పునీతన| మధావా ధావతా మధు||

⇨ 102) నమసేదుప సీదత దధ్నే దభి శ్రీణీతన| ఇన్దు మిన్ద్రే దధాతన||

⇨ 103) అమిత్రహా విచర్షణిః పవస్వ సోమ శఙ్గవే| దేవేభ్యో అనుకామకృత్||

⇨ 104) ఇన్ద్రాయ సోమ పాతవే మదాయ పరి షిచ్యసే| మనశ్చి న్మనసస్పతిః||

⇨ 105) పవమాన సువీర్యం రయిం సోమ రిరీహి నః| ఇన్ద విన్ద్రేణ నో యుజా||

⇨ 106) సోమా అస్సృగ్ర మిన్దవ స్సుతా ఋతస్య సాదనే| ఇన్ద్రాయ మధుమత్తమాః||

⇨ 107) అభి విప్రా అనూషత గావో వత్స న్న మాతరః| ఇన్ద్రం సోమస్య పీతయే||

⇨ 108) మదచ్యుత్క్షేతి సాదనే సిన్ధో రూర్మా విపశ్చిత్| సోమో గౌరీ అధి శ్రితః||

⇨ 109) దివో నాభా విచక్షణోఽవ్యో వారే మహీయతే। సోమో య స్సుక్రతుః కవిః॥

⇨ 110) య స్సోమః కలశేష్వా అన్తః పవిత్ర ఆహితః। తమిన్దుః పరి షస్వజే॥

⇨ 111) ప్ర వాచ మిన్దు రిష్యతి సముద్రస్యాధి విష్టపి। జిన్వ న్కోశం మధుశ్చుతమ్॥

⇨ 112) నిత్యస్తోత్రో వనస్పతి ర్ధీనా మన్త స్సబర్దుఘః। హిన్వానో మానుషా యుగా॥

⇨ 113) అభి ప్రియా దివస్పదా సోమో హిన్వానో అర్షతి। విప్రస్య ధారయా కవిః॥

⇨ 114) ఆ పవమాన ధారయ రయిం సహస్రవర్చసమ్। అస్మే ఇన్దో స్వాభువమ్॥

ఇతి ప్రథమోఽధ్యాయః।

అథ ద్వితీయోఽధ్యాయః

⇨ 115) సోమఄ పునానో అర్షతి సహస్రధారో అత్యవిః। వాయో రిన్ద్రస్య నిష్కృతమ్॥

⇨ 116) పవమాన మవస్యవో విప్ర మభి ప్ర గాయత। సుష్వాణ న్దేవవీతయే ॥

⇨ 117) పవన్తే వాజసాతయే సోమా స్సహస్రపాజసః। గృణానా దేవవీతయే॥

⇨ 118) ఉత నో వాజసాతయే పవస్వ బృహతీ రిషః। ద్యుమ దిన్దో సువీర్యమ్॥

⇨ 119) తే న స్సహస్రిణం రయిం పవన్తామా సువీర్యమ్। సువానా దేవాస ఇన్దవః॥

⇨ 120) అత్యా హియానా న హేతృభి రసృగ్రం వాజసాతయే। వి వార మవ్య మాశవః॥

⇨ 121) వాశ్రా అర్షన్తీన్దవోఽభి వత్స న్న ధేనవః। దధన్విరే గభస్త్యోః॥

⇨ 122) జుష్ట ఇన్ద్రాయ మత్సరఄ పవమాన కనిక్రదత్। విశ్వా అప ద్విషో జహి॥

⇨ 123) అపఘ్నన్తో అరావ్ణఄ పవమానా స్స్వర్దృశః। యోనా వృతస్య సీదత॥

⇨ 124) పరి ప్రాసిష్యద త్కవి స్సిన్ధో రూర్మా వధి శ్రితః। కారం బిభ్ర త్పురుస్పృహమ్॥

⇨ 125) గిరా యదీ సబన్ధవఄ పఞ్చ వ్రాతా అపస్యవః। పరిష్కృణ్వన్తి ధర్ణసిమ్॥

⇨ 126) ఆదస్య శుష్మిణో రసే విశ్వే దేవా అమత్సత। యదీ గోభి ర్వసాయతే॥

⇨ 127) నిరిణానో వి ధావతి జహ చ్ఛర్యాణి తాన్వా। అత్రా స జ్జేఘ్నుతే యుజా।।

⇨ 128) నప్తీభి ర్యో వివస్వత శ్శుభ్రో న మామృజే యువా। గాః కృణ్వానో న నిర్ణిజమ్।।

⇨ 129) అతి శ్రితీ తిరశ్చతా గవ్యా జిగా త్యణ్వ్యా। వగ్ను మియర్తి యం విదే।।

⇨ 130) అభి క్షిప స్సమగ్మత మర్జయన్తీ రిషస్పతిమ్। పృష్ఠా గృభ్ణత వాజినః।।

⇨ 131) పరి దివ్యాని మర్మృశ ద్విశ్వాని సోమ పార్థివా। వసూని యాహ్యస్మయుః।।

⇨ 132) ☞ఏష ధియా యాత్యణ్వ్యా శూరో రథేభి రాశుభిః। గచ్ఛన్నిన్ద్రస్య నిష్కృతమ్।।

⇨ 133) ఏష పురూ ధియాయతే బృహతే దేవతాతయే। యత్రామృతాస ఆసతే।।

⇨ 134) ఏష హితో వి నీయతేఽన్త శ్శుభ్రావతా పథా। యదీ తుఞ్జన్తి భూర్ణయః।।

⇨ 135) ఏష శృఙ్గాణి దోధువ చ్ఛిశీతే యూథ్యో3(ఓ)వృషా। నృమ్ణా దధాన ఓజసా।।

⇨ 136) ఏష రుక్మిభి రీయతే వాజీ శుభ్రేభి రంశుభిః। పతి స్సిన్ధూనాం భవన్।।

⇨ 137) ఏష వసూని పిబ్దనా పరుషా యయివాం అతి। అవ శాదేషు గచ్ఛతి।।

⇨ 138) ఏతం మృజన్తి మర్జ్య ముప ద్రోణే ష్వాయవః। ప్రచక్రాణం మహీ రిషః।।

⇨ 139) ఏతము త్య న్దశ క్షిపో మృజన్తి సప్త ధీతయః। స్వాయుధం మదిన్తమమ్॥

⇨ 140) ప్ర తే సోతార ఓణ్యో3(ఓ)రసం మదాయ ఘృష్వయే। సర్గో న తక్త్యేతశః॥

⇨ 141) క్రత్వా దక్షస్య రథ్య మపో వసాన మన్ధసా। గోషా మణ్వేషు సశ్చిమ॥

⇨ 142) అనప్త మప్సు దుష్టరం సోమం పవిత్ర ఆ సృజ। పునీహీన్ద్రాయ పాతవే॥

⇨ 143) ప్ర పునానస్య చేతసా సోమః పవిత్రే అర్షతి। క్రత్వా సధస్థ మాసదత్॥

⇨ 144) ప్ర త్వా నమోభి రిన్దవ ఇన్ద్ర సోమా అసృక్షత। మహే భరాయ కారిణః॥

⇨ 145) పునానో రూపే అవ్యయే విశ్వా అర్షన్నభి శ్రియః। శూరో న గోషు తిష్ఠతి॥

⇨ 146) దివో న సాను పిప్యుషీ ధారా సుతస్య వేధసః। వృథా పవిత్రే అర్షతి॥

⇨ 147) త్వం సోమ విపశ్చిత న్తనా పునాన ఆయుషు। అవ్యో వారం వి ధావసి॥

⇨ 148) ప్ర నిమ్నేనేవ సిన్ధవో ఘ్నన్తో వృత్రాణి భూర్ణయః। సోమా అసృగ్రమాశవః॥

⇨ 149) అభి సువానాస ఇన్దవో వృష్టయః పృథివీమివ। ఇన్ద్రం సోమాసో అక్షరన్॥

⇨ 150) అత్యూర్మి ర్మత్సరో మద స్సోమః పవిత్రే అర్షతి। విఘ్న న్రక్షాంసి దేవయుః॥

⇨ 151) ఆ కలశేషు ధావతి పవిత్రే పరి షిచ్యతే। ఉక్థై ర్యజ్ఞేషు వర్ధతే॥

⇨ 152) అతి త్రీ సోమ రోచనా రోహ న్న భ్రాజసే దివమ్। ఇష్ణ (2) స్సూర్య న్న చోదయః॥

⇨ 153) అభి విప్రా అనూషత మూర్ధన్ యజ్ఞస్య కారవః। దధానా శ్చక్షసి ప్రియమ్॥

⇨ 154) తము త్వా వాజిన న్నరో ధీభి ర్విప్రా అవస్యవః। మృజన్తి దేవతాతయే॥

⇨ 155) మధో ర్ధారా మను క్షర తీవ్ర స్సధస్థ మాసదః। చారుర్ ఋతాయ పీతయే॥

⇨ ☞ 156) పరి సువానో గిరిష్ఠాః పవిత్రే సోమో అక్షాః। మదేషు సర్వధా అసి॥

⇨ 157) త్వం విప్రస్త్వ ఙ్కవి ర్మధు ప్ర జాత మన్ధసః। మదేషు సర్వధా అసి॥

⇨ 158) తవ విశ్వే సజోషసో దేవాసః పీతి మాశత। మదేషు సర్వధా అసి॥

⇨ 159) ఆ యో విశ్వాని వార్యా వసూని హస్తయో ర్దధే। మదేషు సర్వధా అసి॥

⇨ 160) య ఇమే రోదసీ మహీ సం మాతరేవ దోహతే। మదేషు సర్వధా అసి॥

⇨ 161) పరి యో రోదసీ ఉభే సద్యో వాజేభి రర్షతి। మదేషు సర్వధా అసి॥

⇨ 162) స శుష్మీ కలశేష్వా పునానో అచిక్రదత్। మదేషు సర్వధా అసి॥

⇨ 163) యత్సోమ చిత్ర ముక్థ్య న్దివ్యం పార్థివం వసు। తన్నః పునాన ఆ భర॥

⇨ 164) యువం హి స్థ స్స్వర్పతీ ఇన్ద్రశ్చ సోమ గోపతీ। ఈశానా పిప్యత న్ధియః॥

⇨ 165) వృషా పునాన ఆయుషు స్తనయ న్నధి బర్హిషి। హరి స్సన్యోని మాసదత్॥

⇨ 166) అవావశన్త ధీతయో వృషభ స్యాధి రేతసి। సూనో ర్వత్సస్య మాతరః॥

⇨ 167) కువి ద్వృషణ్యన్తీభ్యః పునానో గర్భ మాదధత్। యా శ్శుక్ర న్దుహతే పయః॥

⇨ 168) ఉప శిక్షా పతస్థుషో భియస మా ధేహి శత్రుషు। పవమాన విదా రయిమ్॥

⇨ 169) నిశత్రో స్సోమ వృష్ణ్యన్ని శుష్మ న్ని వయస్తిర। దూరే వా సతో అన్తి వా॥

⇨ 170) ప్ర కవి ర్దేవవీతయేఽవ్యో వారేభి రర్షతి। సాహ్వాన్ విశ్వా అభి స్పృధః॥

⇨ 171) స హి ష్మా జరితృభ్య ఆ వాజ గ్గోమన్త మిన్వతి। పవమాన స్స్వహస్రిణమ్।।

⇨ 172) పరి విశ్వాని చేతసా మృశసే పవసే మతీ। స న స్సోమ శ్రవో విదః।।

⇨ 173) అభ్యర్‌ష బృహ ద్యశో మఘవద్భ్య ధ్రువం రయిమ్। ఇషం స్తోతృభ్య ఆ భర।।

⇨ 174) త్వం రాజేవ సువ్రతో గిర స్సోమా వివేశిథ। పునానో వహ్నే అద్భుత।।

⇨ 175) స వహ్ని రప్సు దుష్టరో మృజ్యమానో గభస్త్యోః। సోమ శ్చమూషు సీదతి।।

⇨ 176) క్రీళు ర్మఖో న మంహయుః పవిత్రం సోమ గచ్ఛసి। దధ త్స్తోత్రే సువీర్యమ్।।

⇨ 177) ఏతే ధావన్తీన్దవ స్సోమా ఇన్ద్రాయ ఘృష్వయః। మత్సరాస స్స్వర్విదః।।

⇨ 178) ప్రవృణ్వన్తో అభియుజ స్సుష్వయే వరివోవిదః। స్వయం స్తోత్రే వయస్కృతః।।

⇨ 179) వృథా క్రీళన్త ఇన్దవ స్సధస్థ మభ్యేక మిత్। సిన్ధో రూర్మా వ్యక్షరన్।।

⇨ 180) ఏతే విశ్వాని వార్యా పవమానాస ఆశత। హితా న సప్తయో రథే।।

⇨ 181) ఆస్మి న్పిశఙ్గ మిన్దవో దధాతా వేన మాదిశే। యో అస్మభ్య మరావా।।

⇨ 182) ఋభు ర్న రథ్య న్నవ న్దధాతా కేత మాదిశే। శుక్రాః పవధ్వ మర్ణసా॥

⇨ 183) ఏత ఉ త్యే అవీవశ న్కాష్ఠాం వాజినో అక్రత। సతః ప్రాసావిషు ర్మతిమ్॥

⇨ 184) ఏతే సోమాస ఆశవో రథాఇవ ప్ర వాజినః। సర్గా స్సృష్టా అహేషత॥

⇨ 185) ఏతే వాతాఇవోరవః పర్జన్యస్యేవ వృష్టయః। అగ్నేరివ భ్రమా వృథా॥

⇨ 186) ఏతే పూతా విపశ్చిత స్సోమాసో దధ్యాశిరః। విపా వ్యానశు ర్ధియః॥

⇨ 187) ఏతే మృష్టా అమర్త్యా స్ససృవాంసో న శశ్రముః। ఇయక్షన్తః పథో రజః॥

⇨ 188) ఏతే పృష్ఠాని రోదసో ర్విప్రయన్తో వ్యానశుః। ఉతేద ముత్తమం రజః॥

⇨ 189) తన్తు న్తన్వాన ముత్తమ మను ప్రవత ఆశత। ఉతేద ముత్తమాయ్యమ్॥

⇨ 190) త్వం సోమ పణిభ్య ఆ వసు గవ్యాని ధారయః। తత న్తన్తు మచిక్రదః॥

⇨ 191) సోమా అసృగ్ర మాశవో మధో ర్మదస్య ధారయా। అభి విశ్వాని కావ్యా॥

⇨ 192) అను ప్రత్నాస ఆయవః పద న్నవీయో అక్రముః। రుచే జనన్త సూర్యమ్॥

⇨ 193) ఆ పవమాన నో భరాఽర్యో అదాశుషో గయమ్। కృధి ప్రజావతీ రిషః॥

⇨ 194) అభి సోమాస ఆయవః పవన్తే మద్యం మదమ్। అభి కోశం మధుశ్చుతమ్॥

⇨ 195) సోమో అర్షతి ధర్ణసి ర్దధాన ఇన్ద్రియం రసమ్। సువీరో అభిశస్తిపాః॥

⇨ 196) ఇన్ద్రాయ సోమ పవసే దేవేభ్య స్సధమాద్యః। ఇన్దో వాజం సిషాససి॥

⇨ 197) అస్య పీత్వా మదానా మిన్ద్రో వృత్రా ణ్యప్రతి। జఘాన జఘనచ్చ ను॥

⇨ 198) ప్ర సోమాసో అధన్విషుః పవమానాస ఇన్దవః। శ్రీణానా అప్సు మృఞ్జత॥

⇨ 199) అభి గావో అధన్విషు రాపో న ప్రవతా యతీః। పునానా ఇన్ద్ర మాశత॥

⇨ 200) ప్ర పవమాన ధన్వసి సోమేన్ద్రాయ పాతవే। నృభి ర్యతో వి నీయసే॥

⇨ 201) త్వం సోమ నృమాదనః పవస్వ చర్షణీసహే। సస్ని ర్యో అనుమాద్యః॥

⇨ 202) ఇన్దో యదద్రిభి స్సుతః పవిత్రం పరిధావసి। అర మిన్ద్రస్య ధామ్నే॥

⇨ 203) పవస్వ వృత్రహన్తమోక్థేభి రనుమాద్యః। శుచిః పావకో అద్భుతః॥

⇨ 204) శుచిః పావక ఉచ్యతే సోమ స్సుతస్య మధ్వః। దేవావీ రఘశంసహా॥

⇨ 205) పవస్వ దక్షసాధనో దేవేభ్యః పీతయే హరే। మరుద్భ్యో వాయవే మదః॥

⇨ 206) పవమాన ధియా హితో3(ఓ)భి యోని క్కనిక్రదత్। ధర్మణా వాయుమా విశ॥

⇨ 207) స న్దేవైః శోభతే వృషా కవి ర్యోనా వధి ప్రియః। వృత్రహా దేవవీతమః॥

⇨ 208) విశ్వా రూపాణ్యావిశ న్పునానో యాతి హర్యతః। యత్రామృతాస ఆసతే॥

⇨ 209) అరుషో జనయ న్గిర స్సోమః పవత ఆయుషక్। ఇన్ద్ర జ్గచ్ఛ న్కవిక్రతుః॥

⇨ 210) ఆ పవస్వ మదిన్తమ పవిత్ర న్ధారయా కవే। అర్కస్య యోని మాసదమ్॥

⇨ 211) తమమృక్షన్త వాజిన ముపస్థే అదితే రధి। విప్రాసో అణ్వ్యా ధియా॥

⇨ 212) త జ్గావో అభ్యనూషత సహస్రధార మక్షితమ్। ఇన్దు న్ధర్తారమా దివః॥

⇨ 213) తం వేధాం మేధయాఽహ్య న్పవమాన మధి ద్యవి। ధర్ణసిం భూరిధాయసమ్॥

⇨ 214) తమహ్య న్భురిజో ర్ధియా సంవసానం వివస్వతః। పతిం వాచో అదాభ్యమ్॥

⇨ 215) తం సానా వధి జామయో హరిం హిన్వ న్త్యద్రిభిః। హర్యతం భూరిచక్షసమ్॥

⇨ 216) త న్త్వా హిన్వన్తి వేధసః పవమాన గిరావృధమ్। ఇన్ద విన్ద్రాయ మత్సరమ్॥

⇨ 217) ఏష కవి రభిష్టుతః పవిత్రే అధి తోశతే। పునానో ఘ్నన్నప స్రిధః॥

⇨ 218) ఏష ఇన్ద్రాయ వాయవే స్వర్జి త్పరి షిచ్యతే। పవిత్రే దక్షసాధనః॥

⇨ 219) ఏష నృభి ర్వి నీయతే దివో మూర్ధా వృషా సుతః। సోమో వనేషు విశ్వవిత్॥

⇨ 220) ఏష గవ్యు రచిక్రద త్పవమానో హిరణ్యయుః। ఇన్దు స్సత్రాజి దస్తృతః॥

⇨ 221) ఏష సూర్యేణ హాసతే పవమానో అధి ద్యవి। పవిత్రే మత్సరో మదః॥

⇨ 222) ఏష శుష్మ్యసిష్యద దన్తరిక్షే వృషా హరిః। పునాన ఇన్దు రిన్ద్రమా॥

⇨ 223) ఏష వాజీ హితో నృభి ర్విశ్వవి న్మనసస్పతిః। అవ్యో వారం విధావతి॥

⇨ 224) ఏష పవిత్రే అక్షర త్సోమో దేవేభ్య స్సుతః। విశ్వా ధామా న్యావిశన్॥

⇨ 225) ఏష దేవ శ్శుభాయతేऽధి యోనా వమర్త్యః। వృత్రహా దేవవీతమః॥

⇨ 226) ఏష వృషా కనిక్రద ద్దశభి ర్జామిభి ర్యతః। అభి ద్రోణాని ధావతి॥

⇨ 227) ఏష సూర్య మరోచయ త్పవమానో విచర్షణిః। విశ్వా ధామాని విశ్వవిత్॥

⇨ 228) ఏష శుష్మ్యదాభ్య స్సోమః పునానో అర్షతి। దేవావీ రఘశంసహా॥

⇨ 229) ప్రాస్య ధారా అక్షర న్వృష్ణ స్సుతస్యౌజసా। దేవాం అను ప్రభూషతః॥

⇨ 230) సప్తిం మృజన్తి వేధసో గృణన్తః కారవో గిరా। జ్యోతి ర్జజ్ఞాన ముక్థ్యమ్॥

⇨ 231) సుషహా సోమ తాని తే పునానాయ ప్రభూవసో। వర్ధా సముద్ర ముక్థ్యమ్॥

⇨ 232) విశ్వా వసూని సఞ్జయ న్పవస్వ సోమ ధారయా। ఇను ద్వేషాంసి సధ్ర్యక్॥

⇨ 233) రక్షా సు నో అరరుష స్స్వనా త్సమస్య కస్య చిత్। నిదో యత్ర ముముచ్మహే॥

⇨ 234) ఏన్దో పార్థివం రయి న్దివ్యం పవస్వ ధారయా। ద్యుమన్తం శుష్మమా భర॥

⇨ 235) ప్రధారా అస్య శుష్మిణో వృథా పవిత్రే అక్షరన్। పునానో వాచ మిష్యతి॥

⇨ 236) ఇన్దుర్ హియాన స్సోతృభి ర్మృజ్యమానః కనిక్రదత్। ఇయర్తి వగ్ను మిన్ద్రియమ్॥

⇨ 237) ఆ న శ్శుష్మ న్నృషాహ్యం వీరవన్తం పురుస్పృహమ్। పవస్వ సోమ ధారయా॥

⇨ 238) ప్ర సోమో అతి ధారయా పవమానో అసిష్యదత్। అభి ద్రోణా న్యాసదమ్॥

⇨ 239) అప్సు త్వా మధుమత్తమం హరిం హిన్వ న్త్యద్రిభిః। ఇన్ద విన్ద్రాయ పీతయే॥

⇨ 240) సునోతా మధుమత్తమం సోమ మిన్ద్రాయ వజ్రిణే। చారుం శర్ధాయ మత్సరమ్॥

⇨ 241) ప్రసోమాస స్స్వాధ్య(అ ౫) పవమానాసో అక్రముః। రయి జ్ఞృణ్వన్తి చేతనమ్॥

⇨ 242) దివ స్పృథివ్యా అధి భవేన్దో ద్యుమ్నవర్ధనః। భవా వాజానాం పతిః॥

⇨ 243) తుభ్యం వాతా అభిప్రియ స్తుభ్య మర్షన్తి సిన్ధవః। సోమ వర్ధన్తి తే మహః॥

⇨ 244) ఆ ప్యాయస్వ సమేతు తే విశ్వత స్సోమ వృష్ణ్యమ్। భవా వాజస్య సఙ్గథే॥

⇨ 245) తుభ్య ఙ్గావో ఘృతం పయో బభ్రో దుదుహ్ర అక్షితమ్। వర్షిష్ఠే అధి సానవి॥

⇨ 246) స్వాయుధస్య తే సతో భువనస్య పతే వయమ్। ఇన్దో సఖిత్వ ముశ్మసి॥

⇨ 247) ప్ర సోమాసో మదచ్యుత శ్శ్రవసే నో మఘోనః। సుతా విదథే అక్రముః॥

⇨ 248) ఆదీ న్త్రితస్య యోషణో హరిం హిన్వ న్త్యద్రిభిః। ఇన్దు మిన్ద్రాయ పీతయే॥

⇨ 249) ఆదీం హంసో యథా గణం విశ్వస్యా వీవశ న్మతిమ్। అత్యో న గోభి రజ్యతే॥

⇨ 250) ఉభే సోమాఽవచాకశ న్మృగో న తక్తో అర్షసి। సీద న్నృతస్య యోనిమా॥

⇨ 251) అభి గావో అనూషత యోషా జారమివ ప్రియమ్। అగ న్నాజిం యథా హితమ్॥

⇨ 252) అస్మే ధేహి ద్యుమ ద్యశో మఘవద్భ్య శ్చ మహ్యఞ్చ। సనిం మేధా ముత శ్రవః॥

⇨ 253) ప్ర సోమాసో విపశ్చితోఽపా న్న యన్త్యూర్మయః। వనాని మహిషా ఇవ॥

⇨ 254) అభి ద్రోణాని బభ్రవ శ్శుక్రా ఋతస్య ధారయా। వాజ ఙ్గోమన్త మక్షరన్॥

⇨ 255) సుతా ఇన్ద్రాయ వాయవే వరుణాయ మరుద్భ్యః। సోమా అర్షన్తి విష్ణవే॥

⇨ 256) తిస్రో వాచ ఉదీరతే గావో మిమన్తి ధేనవః। హరి రేతి కనిక్రదత్॥

⇨ 257) అభి బ్రహ్మీ రనూషత యహ్వీర్ ఋతస్య మాతరః। మర్మృజ్యన్తే దివ శ్శిశుమ్॥

⇨ 258) రాయ స్సముద్రాం శ్చతురోఽస్మభ్యం సోమ విశ్వతః। ఆ పవస్వ సహస్రిణః॥

⇨ 259) ప్ర సువానో ధారయా తనేన్దుర్హిన్వానో అర్షతి। రుజ ద్దృళ్హా వ్యోజసా॥

⇨ 260) సుత ఇన్ద్రాయ వాయవే వరుణాయ మరుద్భ్యః। సోమో అర్షతి విష్ణవే॥

⇨ 261) వృషాణం వృషభి ర్యతం సున్వన్తి సోమ మద్రిభిః। దుహన్తి శక్మనా పయః॥

⇨ 262) భువ త్త్రితస్య మర్జ్యో భువ దిన్ద్రాయ మత్సరః। సం రూపై రజ్యతే హరిః॥

⇨ 263) అభీ మృతస్య విష్టప న్దుహతే పృశ్నిమాతరః। చారు ప్రియతమం హవిః॥

⇨ 264) సమేన మహ్రుతా ఇమా గిరో అర్షన్తి సస్రుతః। ధేనూ ర్వాశ్రో అవీవశత్॥

⇨ 265) ఆ న꠱ పవస్వ ధారయా పవమాన రయిం పృథుమ్। యయా జ్యోతి ర్విదాసి నః॥

⇨ 266) ఇన్ద్రో సముద్ర మీఙ్ఖయ పవస్వ విశ్వమేజయ। రాయో ధర్తా న ఓజసా॥

⇨ 267) త్వయా వీరేణ వీరవోఽభి ష్యామ పృతన్యతః। క్షరా ణో అభి వార్యమ్॥

⇨ 268) ప్ర వాజ మిన్దు రిష్యతి సిషాస న్వాజసా ఋషిః। వ్రతా విదాన ఆయుధా॥

⇨ 269) త జ్గీర్భి ర్వాచ మీఙ్ఖయం పునానం వాసయామసి। సోమ ఞ్జనస్య గోపతిమ్॥

⇨ 270) విశ్వో యస్య వ్రతే జనో దాధార ధర్మణస్పతేః। పునానస్య ప్రభూవసోః॥

⇨ 271) అసర్జి రథ్యో యథా పవిత్రే చమ్వో స్సుతః। కార్ష్మ న్వాజీ న్యక్రమీత్॥

⇨ 272) స వహ్ని స్సోమ జాగృవి꠱ పవస్వ దేవవీ రతి। అభి కోశం మధుశ్చుతమ్॥

⇨ 273) స నో జ్యోతీంషి పూర్వ్య పవమాన వి రోచయ। క్రత్వే దక్షాయ నో హిను॥

⇨ 274) శుమ్భమాన ఋతాయుభి ర్మృజ్యమానో గభస్త్యోః। పవతే వారే అవ్యయే॥

⇨ 275) స విశ్వా దాశుషే వసు సోమో దివ్యాని పార్థివా। పవతా మాన్తరిక్ష్యా॥

⇨ 276) ఆ దివ స్పృష్ఠ మశ్వయు ర్గవ్యయు స్సోమ రోహసి। వీరయు శ్శవసస్పతే॥

⇨ 277) ☞ స సుతః పీతయే వృషా సోమః పవిత్రే అర్షతి। విఘ్న న్రక్షాంసి దేవయుః॥

⇨ 278) స పవిత్రే విచక్షణో హరి రర్షతి ధర్ణసిః। అభి యోని కనిక్రదత్॥

⇨ 279) స వాజీ రోచనా దివః పవమానో వి ధావతి। రక్షోహా వార మవ్యయమ్॥

⇨ 280) స త్రితస్యాధి సానవి పవమానో అరోచయత్। జామిభి స్సూర్యం సహ॥

⇨ 281) స వృత్రహా వృషా సుతో వరివోవి దదాభ్యః। సోమో వాజమివాసరత్॥

⇨ 282) స దేవః కవినేషితో3(ఽ)భి ద్రోణాని ధావతి। ఇన్దు రిన్ద్రాయ మంహనా॥

⇨ 283) ☞ ఏష ఉ స్య వృషా రథోఽవ్యో వారేభి రర్షతి। గచ్ఛ న్వాజం సహస్రిణమ్॥

⇨ 284) ఏత న్త్రితస్య యోషణో హరిం హిన్వ న్త్యద్రిభిః। ఇన్దు మిన్ద్రాయ పీతయే॥

⇨ 285) ఏత న్త్యం హరితో దశ మర్మృజ్యన్తే అపస్యువః। యాభి ర్మదాయ శుమ్భతే॥

⇨ 286) ఏష స్య మానుషీష్వా శ్యేనో న విక్షు సీదతి। గచ్ఛ ఞ్జారో న యోషితమ్॥

⇨ 287) ఏష స్య మద్యో రసోఽవ చష్టే దివ శ్శిశుః। య ఇన్దు ర్వార మావిశత్॥

⇨ 288) ఏష స్య పీతయే సుతో హరి రర్షతి ధర్ణసిః। క్రన్దన్ యోని మభి ప్రియమ్॥

⇨ 289) ఆశు రర్ష బృహన్మతే పరి ప్రియేణ ధామ్నా। యత్ర దేవా ఇతి బ్రవన్॥

⇨ 290) పరిష్కృణ్వ న్ననిష్కృత ఞ్జనాయ యాతయ న్నిషః। వృష్టి న్దివః పరి స్రవ॥

⇨ 291) సుత ఏతి పవిత్ర ఆ త్విషి న్దధాన ఓజసా। విచక్షాణో విరోచయన్॥

⇨ 292) అయం స యో దివస్పరి రఘుయామా పవిత్ర ఆ। సిన్ధో రూర్మా వ్యక్షరత్॥

⇨ 293) ఆవివాస న్పరావతో అథో అర్వావత స్సుతః। ఇన్ద్రాయ సిచ్యతే మధు॥

⇨ 294) సమీచీనా అనూషత హరిం హిన్వ న్త్యద్రిభిః। యోనా వృతస్య సీదత॥

⇨ 295) పునానో అక్రమీ దభి విశ్వా మృధో విచర్షణిః। శుమ్భన్తి విప్ర న్ధీతిభిః॥

⇨ 296) ఆ యోని మరుణో రుహ ద్గమ దిన్ద్రం వృషా సుతః। ధ్రువే సదసి సీదతి॥

⇨ 297) నూ నో రయిం మహా మిన్ద్రోఽస్మభ్యం సోమ విశ్వతః। ఆ పవస్వ సహస్రిణమ్॥

⇨ 298) విశ్వా సోమ పవమాన ద్యుమ్నా నీన్దవా భర। విదా స్సహస్రిణీ రిషః॥

⇨ 299) స నః పునాన ఆ భర రయిం స్తోత్రే సువీర్యమ్। జరితు ర్వర్ధయా గిరః॥

⇨ 300) పునాన ఇన్దవా భర సోమ ద్విబర్హసం రయిమ్। వృష న్నిన్దో న ఉక్థ్యమ్॥

⇨ 301) ప్ర యే గావో న భూర్ణయ స్త్వేషా అయాసో అక్రముః। ఘ్నన్తః కృష్ణా మప త్వచమ్॥

⇨ 302) సువితస్య మనామహేఽతి సేతు న్దురావ్యమ్। సాహ్వాంసో దస్యు మవ్రతమ్॥

⇨ 303) శృణ్వే వృష్టేరివ స్వనః పవమానస్య శుష్మిణః। చరన్తి విద్యుతో దివి॥

⇨ 304) ఆ పవస్వ మహీ మిష ఙ్గోమ దిన్దో హిరణ్యవత్। అశ్వావ ద్వాజవ త్సుతః॥

⇨ 305) స పవస్వ విచర్షణ ఆ మహీ రోదసీ పృణ। ఉషా స్సూర్యో న రశ్మిభిః॥

⇨ 306) పరి ణ శ్శర్మయన్త్యా ధారయా సోమ విశ్వతః। సరా రసేవ విష్టపమ్॥

⇨ 307) జనయ న్రోచనా దివో జనయ న్నప్సు సూర్యమ్। వసానో గా అపో హరిః॥

⇨ 308) ఏష ప్రత్నేన మన్మనా దేవో దేవేభ్య స్పరి। ధారయా పవతే సుతః॥

⇨ 309) వావృధానాయ తూర్వయే పవన్తే వాజసాతయే। సోమాః స్సహస్రపాజసః॥

⇨ 310) దుహానః ప్రత్నమి త్పయః పవిత్రే పరి షిచ్యతే। క్రన్ద న్దేవాఁ అజీజనత్॥

⇨ 311) అభి విశ్వాని వార్యాఽభి దేవాఁ ఋతావృధః। సోమః పునానో అర్షతి॥

⇨ 312) గోమన్న స్సోమ వీరవ దశ్వావ ద్వాజవ త్సుతః। పవస్వ బృహతీ రిషః॥

⇨ 313) యో అత్య ఇవ మృజ్యతే గోభి ర్మదాయ హర్యతః। త ఙ్గీర్భి ర్వాసయామసి॥

⇨ 314) త న్నో విశ్వా అవస్యువో గిర శ్శుమ్భన్తి పూర్వథా। ఇన్దు మిన్ద్రాయ పీతయే॥

⇨ 315) పునానో యాతి హర్యత స్సోమో గీర్భిః పరిష్కృతః। విప్రస్య మేధ్యాతిథేః॥

⇨ 316) పవమాన విదా రయి మస్మభ్యం సోమ సుశ్రియమ్। ఇన్దో సహస్రవర్చసమ్॥

⇨ 317) ఇన్దు రత్యో న వాజస్సృ త్కనిక్రన్తి పవిత్ర ఆ। యదక్షా రతి దేవయుః॥

⇨ 318) పవస్వ వాజసాతయే విప్రస్య గృణతో వృధే। సోమ రాస్వ సువీర్యమ్॥

అథ తృతీయోఽధ్యాయః

⇨ 319) ప్ర ణ ఇన్దో మహే తన ఊర్మిన్న బిభ్ర దర్షసి। అభి దేవాఀ అయాస్యః॥

⇨ 320) మతీ జుష్టో ధియా హిత స్సోమో హిన్వే పరావతి। విప్రస్య ధారయా కవిః॥

⇨ 321) అయ న్దేవేషు జాగృవి స్సుత ఏతి పవిత్ర ఆ। సోమో యాతి విచర్షణిః॥

⇨ 322) స నః పవస్వ వాజయు శ్చక్రాణ శ్చారు మధ్వరమ్। బర్హిష్మాఀ ఆ వివాసతి॥

⇨ 323) స నో భగాయ వాయవే విప్రవీర స్సదావృధః। సోమో దేవేష్వా యమత్॥

⇨ 324) స నో అద్య వసుత్తయే క్రతువి ద్గాతువిత్తమః। వాజఞ్జేషి శ్రవో బృహత్॥

⇨ 325) స పవస్వ మదాయ క న్నృచక్షా దేవవీతయే। ఇన్ద విన్ద్రాయ పీతయే॥

⇨ 326) స నో అర్షాభి దూత్య(అ)స్త్వమిన్ద్రాయ తోశసే। దేవా స్సఖిభ్య ఆవరమ్॥

⇨ 327) ఉత త్వా మరుణం వయ జ్గోభి రజ్జ్మో మదాయ కమ్। వి నో రాయే దురో వృధి॥

⇨ 328) అత్యూ పవిత్ర మక్రమీ ద్వాజీ ధుర న్న యామని। ఇన్దు ర్దేవేషు పత్యతే॥

⇨ 329) సమీ సఖాయో అస్వర న్వనే క్రీళన్త మత్యవిమ్। ఇన్దు న్నావా అనూషత॥

⇨ 330) తయా పవస్వ ధారయా యయా పీతో విచక్షసే। ఇన్దో స్తోత్రే సువీర్యమ్॥

⇨ 331) అసృగ్ర న్దేవవీతయే ऽత్యాసః కృత్వ్యా ఇవ। క్షరన్తః పర్వతావృధః॥

⇨ 332) పరిష్కృతాస ఇన్దవో యోషేవ పిత్ర్యావతీ। వాయుం సోమా అసృక్షత॥

⇨ 333) ఏతే సోమాస ఇన్దవః ప్రయస్వన్త శ్చమూ సుతాః। ఇన్ద్రం వర్ధన్తి కర్మభిః॥

⇨ 334) ఆ ధావతా సుహస్త్య శ్శుక్రా గృభ్ణీత మన్థినా। గోభి శ్శ్రీణీత మత్సరమ్॥

⇨ 335) స పవస్వ ధనఞ్జయ ప్రయన్తా రాధసో మహః। అస్మభ్యం సోమ గాతువిత్॥

⇨ 336) ఏతం మృజన్తి మర్జ్యం పవమాన న్దశ క్షిపః। ఇన్ద్రాయ మత్సరం మదమ్॥

⇨ 337) అయా సోమ స్సుకృత్యయా మహశ్చి దభ్యవర్ధత। మన్దాన ఉద్వృషాయతే॥

⇨ 338) కృతానీ దస్య కర్త్వా చేతన్తే దస్యుతర్హణా। ఋణా చ ధృష్ణు శ్చయతే॥

⇨ 339) ఆత్సోమ ఇన్ద్రియో రసో వజ్ర స్సహస్రసా భువత్। ఉక్థం యదస్య జాయతే॥

⇨ 340) స్వయ ఙ్కవి ర్విధర్తరి విప్రాయ రత్న మిచ్ఛతి। యదీ మర్మృజ్యతే ధియః॥

⇨ 341) సిషాసతూ రయీణాం వాజే ష్వర్వతా మివ। భరేషు జిగ్యుషా మసి॥

⇨ 342) తన్త్వా నృమ్ణాని బిభ్రతం సధస్థేషు మహో దివః। చారుం సుకృత్య యేమహే॥

⇨ 343) స౦వృక్త ధృష్ణు ముక్థ్యం మహామహివ్రతం మదమ్। శతం పురో రురుక్షణిమ్॥

⇨ 344) అతస్త్వా రయి మభి రాజానం సుక్రతో దివః। సుపర్ణో అవ్యథి ర్భరత్॥

⇨ 345) విశ్వస్మా ఇత్స్వర్దృశే సాధారణం రజ స్తురమ్। గోపా మృతస్య విర్భరత్॥

⇨ 346) అధా హిన్వాన ఇన్ద్రియ జ్యాయో మహిత్వ మానశే। అభిష్టికృ ద్విచర్షణిః॥

⇨ 347) పవస్వ వృష్టిమా సు నోఽపా మూర్మి న్దివస్పరి। అయక్ష్మా బృహతీ రిషః॥

⇨ 348) తయా పవస్వ ధారయా యయా గావ ఇహాఽఽగమన్। జన్యాస ఉప నో గృహమ్॥

⇨ 349) ఘృతం పవస్వ ధారయా యజ్ఞేషు దేవవీతమః। అస్మభ్యం వృష్టిమా పవ॥

⇨ 350) స న ఊర్జే వ్య(అ)వ్యయం పవిత్ర న్ధావ ధారయా। దేవాస శ్శృణవన్ హి కమ్॥

⇨ 351) పవమానో అసిష్యద ద్రక్షాం స్యప జఙ్ఘనత్। ప్రత్నవ ద్రోచయ న్రుచః॥

⇨ 352) ఉత్తే శుష్మాస ఈరతే సిన్ధో రుర్మేరివ స్వనః। వాణస్య చోదయా పవిమ్॥

⇨ 353) ప్రసవే త ఉదీరతే తిస్రో వాచో మఖస్యువః। యదవ్య ఏషి సానవి॥

⇨ 354) అవ్యో వారే పరి ప్రియం హరిం హిన్వ న్త్యద్రిభిః। పవమానం మధుశ్చుతమ్॥

⇨ 355) ఆ పవస్వ మదిన్తమ పవిత్ర న్ధారయా కవే। అర్కస్య యోని మాసదమ్॥

⇨ 356) స పవస్వ మదిన్తమ గోభి రఞ్జానో అక్తుభిః। ఇన్ద విన్ద్రాయ పీతయే॥

⇨ 357) అధ్వర్యో అద్రిభి స్సుతం సోమం పవిత్ర ఆ సృజ। పునీ హీన్ద్రాయ పాతవే॥

⇨ 358) దివః పీయూష ముత్తమం సోమ మిన్ద్రాయ వజ్రిణే। సునోతా మధుమత్తమమ్॥

⇨ 359) తవ త్య ఇన్దో అన్ధసో దేవా మధో ర్వ్యశ్నతే। పవమానస్య మరుతః॥

⇨ 360) త్వం హి సోమ వర్ధయ న్త్సుతో మదాయ భూర్ణయే। వృష న్త్స్తోతార మూతయే॥

⇨ 361) అభ్యర్ష విచక్షణ పవిత్ర న్ధారయా సుతః। అభి వాజ ముత శ్రవః॥

⇨ 362) పరి ద్యుక్ష స్సనద్రయి ర్భరద్వాజ న్నో అన్ధసా। సువానో అర్ష పవిత్ర ఆ॥

⇨ 363) తవ ప్రత్నేభి రధ్వభి రవ్యో వారే పరి ప్రియః। సహస్రధారో యాత్తనా॥

⇨ 364) చరు ర్న యస్త మీఙ్ఖ యేన్ద్రో న దాన మీఙ్ఖయ। వధై ర్వ్యధస్న వీఙ్ఖయ॥

⇨ 365) ని శుష్మ మిన్ద వేషాం పురుహూత జనానామ్। యో అస్మాం ఆదిదేశతి॥

⇨ 366) శత న్న ఇన్ద ఊతిభి స్సహస్రం వా శుచీనామ్। పవస్వ మంహయ ద్రయిః॥

⇨ 367) ఉత్తే శుష్మాసో అస్థూ రక్షో భిన్దన్తో అద్రివః। నుదస్వ యాః పరిస్పృధః॥

⇨ 368) అయా నిజఘ్ని రోజసా రథసఙ్గే ధనే హితే। స్తవా అబిభ్యుషా హృదా॥

⇨ 369) అస్య వ్రతాని నాధృషే పవమానస్య దూఢ్యా। రుజ యస్త్వా పృతన్యతి॥

⇨ 370) తం హిన్వన్తి మదచ్యుతం హరి న్నదీషు వాజినమ్। ఇన్దు మిన్ద్రాయ మత్సరమ్॥

⇨ 371) అస్య ప్రత్నా మను ద్యుతం శుక్ర న్దుదుహ్రే అహ్రయః। పయ స్సహస్రసా మృషిమ్॥

⇨ 372) అయం సూర్యఇవోపదృ గయం సరాంసి ధావతి। సప్త ప్రవత ఆ దివమ్॥

⇨ 373) అయం విశ్వాని తిష్ఠతి పునానో భువనోపరి। సోమో దేవో న సూర్యః॥

⇨ 374) పరి ణో దేవవీతయే వాజాం అర్షసి గోమతః। పునాన ఇన్ద విన్ద్రయుః॥

⇨ 375) యవంయవ న్నో అన్ధసా పుష్టంపుష్టం పరి స్రవ। సోమ విశ్వా చ సౌభగా॥

⇨ 376) ఇన్ద్రో యథా తవ స్తవో యథా తే జాత మన్ధసః। ని బర్హిషి ప్రియే సదః॥

⇨ 377) ఉత నో గోవి దశ్వవి త్పవస్వ సోమాన్ధసా। మక్షూతమేభి రహభిః॥

⇨ 378) యో జినాతి న జీయతే హన్తి శత్రు మభీత్య। స పవస్వ సహస్రజిత్॥

⇨ 379) పరి సోమ ఋతం బృహ దాశుః పవిత్రే అర్షతి। విఘ్న న్రక్షాంసి దేవయుః॥

⇨ 380) యత్సోమో వాజ మర్షతి శత న్ధారా అపస్యువః। ఇన్ద్రస్య సఖ్య మావిశన్॥

⇨ 381) అభి త్వా యోషణో దశ జార న్న కన్యానూషత। మృజ్యసే సోమ సాతయే॥

⇨ 382) త్వమిన్ద్రాయ విష్ణవే స్వాదు రిన్దో పరి స్రవ। నౄన్త్స్తోతౄ న్పాహ్యంహసః॥

⇨ 383) ప్ర తే ధారా అసశ్చతో దివో న యన్తి వృష్టయః। అచ్ఛా వాజం సహస్రిణమ్॥

⇨ 384) అభి ప్రియాణి కావ్యా విశ్వా చక్షాణో అర్షతి। హరి స్తుఞ్జాన ఆయుధా॥

⇨ 385) స మర్మృజాన ఆయుభి రిభో రాజేవ సువ్రతః। శ్యేనో న వంసు షీదతి॥

⇨ 386) స నో విశ్వా దివో వసూతో పృథివ్యా అధి। పునాన ఇన్దవా భర॥

⇨ 387) తరత్స మన్దీ ధావతి ధారా సుతస్యాన్ధసః। తరత్స మన్దీ ధావతి॥

⇨ 388) ఉస్రా వేద వసూనాం మర్తస్య దేవ్యవసః। తరత్స మన్దీ ధావతి॥

⇨ 389) ధ్వస్రయోః పురుషన్త్యో రా సహస్రాణి దద్మహే। తరత్స మన్దీ ధావతి॥

⇨ 390) ఆ యయో స్త్రింశత స్తనా సహస్రాణి చ దద్మహే। తరత్స మన్దీ ధావతి॥

⇨ 391) పవస్వ గోజి దశ్వజి ద్విశ్వజి త్సోమ రణ్యజిత్। ప్రజావ ద్రత్న మా భర॥

⇨ 392) పవస్వాద్భ్య అదాభ్యః పవ స్వౌషధీభ్యః। పవస్వ ధిషణాభ్యః॥

⇨ 393) త్వం సోమ పవమానో విశ్వాని దురితా తర। కవి స్సీద ని బర్హిషి॥

⇨ 394) పవమాన స్వర్విదో జాయమానోఽభవో మహాన్। ఇన్దో విశ్వాం అభీదసి॥

⇨ 395) ప్ర గాయత్రేణ గాయత పవమానం విచర్షణిమ్। ఇన్దుం సహస్రచక్షసమ్॥

⇨ 396) తన్త్వా సహస్రచక్షస మథో సహస్రభర్ణసమ్। అతి వార మపావిషుః॥

⇨ 397) అతి వారా న్పవమానో అసిష్యద త్కలశాం అభిధావతి। ఇన్ద్రస్య హార్ద్యావిశన్న్॥

⇨ 398) ఇన్ద్రస్య సోమ రాధసే శం పవస్వ విచర్షణే। ప్రజావ ద్రేత ఆ భర॥

⇨ 399) అయా వీతీ పరి స్రవ యస్త ఇన్దో మదేష్వా। అవాహ న్నవతీ ర్నవ॥

⇨ 400) పుర స్సద్య ఇత్థాధియే దివోదాసాయ శమ్బరమ్। అధ త్యన్తుర్వశం యదుమ్॥

⇨ 401) పరి ణో అశ్వ మశ్వవి ద్గోమ దిన్దో హిరణ్యవత్। క్షరా సహస్రిణీ రిషః॥

⇨ 402) పవమానస్య తే వయం పవిత్ర మభ్యున్దతః। సఖిత్వమా వృణీమహే॥

⇨ 403) యే తే పవిత్ర మూర్మయోఽభిక్షరన్తి ధారయా। తేభి ర్న స్సోమ మృళయ॥

⇨ 404) స నః పునాన ఆ భర రయిం వీరవతీ మిషమ్। ఈశాన స్సోమ విశ్వతః॥

⇨ 405) ఏతము త్య న్దశ క్షిపో మృజన్తి సిన్ధుమాతరమ్। సమాదిత్యేభి రఖ్యత॥

⇨ 406) సమిన్ద్రేణోత వాయునా సుత ఏతి పవిత్ర ఆ। సం సూర్యస్య రశ్మిభిః॥

⇨ 407) స నో భగాయ వాయవే పూష్ణే పవస్వ మధుమాన్। చారు ర్మిత్రే వరుణే చ॥

⇨ 408) ఉచ్చా తే జాత మన్ధసో దివి షద్భూమ్యా దదే। ఉగ్రం శర్మ మహి శ్రవః॥

⇨ 409) ఏనా విశ్వా న్యర్య ఆ ద్యుమ్నాని మానుషాణామ్। సిషాసన్తో వనామహే॥

⇨ 410) స న ఇన్ద్రాయ యజ్యవే వరుణాయ మరుద్భ్యః। వరివోవి త్పరి స్రవ॥

⇨ 411) ఉపో షు జాత మప్తుర ఙ్గోభి ర్భఙ్గం పరిష్కృతమ్। ఇన్దు న్దేవా అయాసిషుః॥

⇨ 412) తమి ద్వర్ధన్తు నో గిరో వత్సం సంశిశ్వరీరివ। య ఇన్ద్రస్య హృదంసనిః॥

⇨ 413) అర్షా ణ స్సోమ శఙ్గవే ధుక్షస్వ పిప్యుషీ మిషమ్। వర్ధా సముద్ర ముక్థ్యమ్॥

⇨ 414) పవమానో అజీజన ద్దివ శ్చిత్ర న్న తన్యతుమ్। జ్యోతి ర్వైశ్వానరం బృహత్॥

⇨ 415) పవమానస్య తే రసో మదో రాజ న్నదుచ్ఛునః। వి వార మవ్య మర్షతి॥

⇨ 416) పవమాన రస స్తవ దక్షో వి రాజతి ద్యుమాన్। జ్యోతి ర్విశ్వం స్వర్దృశే॥

⇨ 417) యస్తే మదో వరేణ్య స్తేనా పవస్వాన్ధసా। దేవావీ రఘశంసహా॥

⇨ 418) జఘ్ని ర్వృత్ర మమిత్రియం సస్ని ర్వాజ న్దివేదివే। గోషా ఉ అశ్వసా అసి॥

⇨ 419) సమ్మిశ్లో అరుషో భవ సూపస్థాభి ర్న ధేనుభిః। సీద ఞ్ఛ్యేనో న యోనిమా॥

⇨ 420) స పవస్వ య ఆవిథేన్ద్రం వృత్రాయ హన్తవే। వవ్రివాంసం మహీ రపః॥

⇨ 421) సువీరాసో వయ న్ధనా జయేమ సోమ మీఢ్వః। పునానో వర్ధ నో గిరః॥

⇨ 422) త్వోతాస స్తవావసా స్యామ వన్వన్త ఆమురః। సోమ వ్రతేషు జాగృహి॥

⇨ 423) అపఘ్న న్పవతే మృధోఽప సోమో అరావ్ణః। గచ్ఛ న్నిన్ద్రస్య నిష్కృతమ్॥

⇨ 424) మహో నో రాయ ఆ భర పవమాన జహీ మృధః। రాస్వేన్దో వీరవ ద్యశః॥

⇨ 425) న త్వా శతఞ్చన హ్రుతో రాధో దిత్సన్త మా మినన్న్। యత్పునానో మఖస్యసే॥

⇨ 426) పవస్వేన్దో వృషా సుతః కృధీ నో యశసో జనే। విశ్వా అప ద్విషో జహి॥

⇨ 427) అస్య తే సఖ్యే వయ స్తవేన్ద్రో ద్యుమ్న ఉత్తమే। సాసహ్యామ పృతన్యతః॥

⇨ 428) యాతే భీమా న్యాయుధా తిగ్మాని సన్తి ధూర్వణే। రక్షా సమస్య నో నిదః॥

⇨ 429) ఏతే అసృగ్ర మిన్దవ స్తిరః పవిత్ర మాశవః। విశ్వా న్యభి సౌభగా॥

⇨ 430) విఘ్నన్తో దురితా పురు సుగా తోకాయ వాజినః। తనా కృణ్వన్తో అర్వతే॥

⇨ 431) కృణ్వన్తో వరివో గవేఽభ్యర్షన్తి సుష్టుతిమ్। ఇళా మస్మభ్యం సంయతమ్॥

⇨ 432) అసా వ్యంశు ర్మదాయాప్సు దక్షో గిరిష్ఠాః। శ్యేనో న యోని మాసదత్॥

⇨ 433) శుభ్ర మన్ధో దేవవాత మప్సు ధూతో నృభి స్సుతః। స్వదన్తి గావః పయోభిః॥

⇨ 434) ఆదీ మశ్వ న్న హేతారోఽశూశుభ న్నమృతాయ। మధ్వో రసం సధమాదే॥

⇨ 435) యాస్తే ధారా మధుశ్చుతోఽసృగ్ర మిన్ద ఊతయే। తాభిః పవిత్ర మాసదః॥

⇨ 436) నో అర్షేన్ద్రాయ పీతయే తిరో రోమా ణ్యవ్యయా| సీదన్ యోనా వనేష్వా||

⇨ 437) త్వమిన్ద్రో పరి స్రవ స్వాదిష్ఠో అఙ్గిరోభ్యః| వరివోవి ద్ఘృతం పయః||

⇨ 438) అయం విచర్షణిర్ హితః పవమాన స్స చేతతి| హిన్వాన ఆప్యం బృహత్||

⇨ 439) ఏష వృషా వృషవ్రతః పవమానో అశస్తిహా| కర ద్వసూని దాశుషే||

⇨ 440) ఆ పవస్వ సహస్రిణం రయి ఙ్గోమన్త మశ్వినమ్| పురుశ్చన్ద్రం పురుస్పృహమ్||

⇨ 441) ఏష స్య పరి షిచ్యతే మర్మృజ్యమాన ఆయుభిః| ఉరుగాయః కవిక్రతుః||

⇨ 442) సహస్రోతి శ్శతామఘో విమానో రజసః కవిః| ఇన్ద్రాయ పవతే మదః||

⇨ 443) గిరా జాత ఇహ స్తుత ఇన్దు రిన్ద్రాయ ధీయతే| విర్యోనా వసతావివ||

⇨ 444) పవమాన స్సుతో నృభి స్సోమో వాజమివా సరత్| చమూషు శక్మనా సదమ్||

⇨ 445) తన్త్రిపృష్ఠే త్రివన్ధురే రథే యుఞ్జన్తి యాతవే| ఋషీణాం సప్త ధీతిభిః||

⇨ 446) తం నోతారో ధనస్పృత మాశుం వాజాయ యాతవే। హరిం హినోత వాజినమ్॥

⇨ 447) ఆవిశ న్కలశం సుతో విశ్వా అర్షన్నభి శ్రియః। శూరో న గోషు తిష్ఠతి॥

⇨ 448) ఆ త ఇన్దో మదాయ కం పయో దుహ న్త్యాయవః। దేవా దేవేభ్యో మధు॥

⇨ 449) ఆ న స్సోమం పవిత్ర ఆ సృజతా మధుమత్తమమ్। దేవేభ్యో దేవశ్రుత్తమమ్॥

⇨ 450) ఏతే సోమా అసృక్షత గృణానా శ్శ్రవసే మహే। మదిన్తమస్య ధారయా॥

⇨ 451) అభి గవ్యాని వీతయే నృమ్ణా పునానో అర్షసి। సనద్వాజః పరి స్రవ॥

⇨ 452) ఉత నో గోమతీ రిషో విశ్వా అర్ష పరిష్టుభః। గృణానో జమదగ్నినా॥

⇨ 453) పవస్వ వాచో అగ్రియ స్సోమ చిత్రాభి రూతిభిః। అభి విశ్వాని కావ్యా॥

⇨ 454) త్వం సముద్రియా అపోऽగ్రియో వాచ ఈరయన్న్। పవస్వ విశ్వమేజయ॥

⇨ 455) తుభ్యేమా భువనా కవే మహిమ్నే సోమ తస్థిరే। తుభ్య మర్షన్తి సిన్ధవః॥

⇨ 456) ప్ర తే దివో న వృష్టయో ధారా యన్త్యసశ్చతః। అభి శుక్రా ముపస్తిరమ్॥

⇨ 457) ఇన్ద్రా యేన్దుం పునీత నోగ్ర న్దక్షాయ సాధనమ్। ఈశానం వీతిరాధసమ్॥

⇨ 458) పవమాన ఋతః కవి స్సోమః పవిత్ర మాసదత్। దధ త్స్తోత్రే సువీర్యమ్॥

⇨ 459) ☞ ఆ పవస్వ సహస్రిణం రయిం సోమ సువీర్యమ్। అస్మే శ్రవాంసి ధారయ॥

⇨ 460) ఇష మూర్జ ఇ్చ పిన్వస ఇన్ద్రాయ మత్సరిన్తమః। చమూష్వా నిషీదసి॥

⇨ 461) సుత ఇన్ద్రాయ విష్ణవే సోమః కలశే అక్షరత్। మధుమాం అస్తు వాయవే॥

⇨ 462) ఏతే అసృగ్ర మాశవోఽతి హ్వరాంసి బభ్రవః। సోమా ఋతస్య ధారయా॥

⇨ 463) ఇన్ద్రం వర్ధన్తో అప్తురః కృణ్వన్తో విశ్వ మార్యమ్। అపఘ్నన్తో అరావ్ణః॥

⇨ 464) సుతా అను స్వమా రజోఽభ్యర్షన్తి బభ్రవః। ఇన్ద్ర ఙ్గచ్ఛన్త ఇన్దవః॥

⇨ 465) అయా పవస్వ ధారయా యయా సూర్య మరోచయః। హిన్వానో మానుషీ రపః॥

⇨ 466) అయుక్త సూర ఏతశం పవమానో మనావధి| అన్తరిక్షేణ యాతవే||

⇨ 467) ఉత త్యా హరితో దశ సూరో అయుక్త యాతవే| ఇన్దు రిన్ద్ర ఇతి బ్రువన్న్||

⇨ 468) పరీతో వాయవే సుత గ్గిర ఇన్ద్రాయ మత్సరమ్| అవ్యో వారేషు సిఞ్చత||

⇨ 469) పవమాన విదా రయి మస్మభ్యం సోమ దుష్టరమ్| యో దూణాశో వనుష్యతా||

⇨ 470) అభ్యర్ష సహస్రిణం రయి గ్గోమన్త మశ్వినమ్| అభి వాజ ముత శ్రవః||

⇨ 471) సోమో దేవో న సూర్యోఽద్రిభిః పవతే సుతః| దధానః కలశే రసమ్||

⇨ 472) ఏతే ధామా న్యార్యా శుక్రా ఋతస్య ధారయా| వాజ గ్గోమన్త మక్షరన్||

⇨ 473) సుతా ఇన్ద్రాయ వజ్రిణే సోమాసో దధ్యాశిరః| పవిత్ర మత్యక్షరన్||

⇨ 474) ప్ర సోమ మధుమత్తమో రాయే అర్ష పవిత్ర ఆ| మదో యో దేవవీతమః||

⇨ 475) తమీ మృజ న్త్యాయవో హరి న్నదీషు వాజినమ్| ఇన్దు మిన్ద్రాయ మత్సరమ్||

⇨ 476) ఆ పవస్వ హిరణ్యవ దశ్వావ త్సోమ వీరవత్। వాజ జ్గోమన్త మా భర॥

⇨ 477) పరి వాజే న వాజయు మవ్యో వారేషు సిఞ్చత। ఇన్ద్రాయ మధుమత్తమమ్॥

⇨ 478) కవిం మృజన్తి మర్జ్య న్ధీభి ర్విప్రా అవస్యవః। వృషా కనిక్ర దర్షతి॥

⇨ 479) వృషణ న్ధీభి రప్తురం సోమ మృతస్య ధారయా। మతీ విప్రా స్సమస్వరన్॥

⇨ 480) పవస్వ దేవాయుష గిన్ద్ర జ్గచ్ఛతు తే మదః। వాయు మా రోహ ధర్మణా॥

⇨ 481) పవమాన ని తోశసే రయిం సోమ శ్రవాయ్యమ్। ప్రియ స్సముద్రమా విశ॥

⇨ 482) అపఘ్న న్పవసే మృధః క్రతువి త్సోమ మత్సరః। నుదస్వా దేవయు జ్జనమ్॥

⇨ 483) పవమానా అసృక్షత సోమా శ్శుక్రాస ఇన్దవః। అభి విశ్వాని కావ్యా॥

⇨ 484) పవమానాస ఆశవ శ్శుభ్రా అసృగ్ర మిన్దవః। ఘ్నన్తో విశ్వా అప ద్విషః॥

⇨ 485) పవమానా దివస్ప ర్యన్తరిక్షా దసృక్షత। పృథివ్యా అధి సానవి॥

⇨ 486) పునాన స్సోమ ధారయేన్ద్రో విశ్వా అప స్రిధః। జహి రక్షాంసి సుక్రతో॥

⇨ 487) అపఘ్న 2 న్త్సోమ రక్షసోఽభ్యర్ష కనిక్రదత్। ద్యుమన్తం శుష్మ ముత్తమమ్॥

⇨ 488) అస్మే వసూని ధారయ సోమ దివ్యాని పార్థివా। ఇన్ద్రో విశ్వాని వార్యా॥

⇨ 489) ☞ వృషా సోమ ద్యుమాం అసి వృషా దేవ వృషవ్రతః। వృషా ధర్మాణి దధిషే॥

⇨ 490) వృష్ణస్తే వృష్ణ్యం శవో వృషా వనం వృషా మదః। సత్యం వృష న్వృషేదసి॥

⇨ 491) అశ్వో న చక్రదో వృషా సజ్గా ఇన్ద్రో సమర్వతః। వి నో రాయే దురో వృధి॥

⇨ 492) అసృక్షత ప్ర వాజినో గవ్యా సోమాసో అశ్వయా। శుక్రాసో వీరయాశవః॥

⇨ 493) శుమ్భమానా ఋతాయుభి ర్మృజ్యమానా గభస్త్యోః। పవన్తే వారే అవ్యయే॥

⇨ 494) తే విశ్వా దాశుషే వసు సోమా దివ్యాని పార్థివా। పవన్తా మాన్తరిక్ష్యా॥

⇨ 495) పవమానస్య విశ్వవి త్ప్ర తే సర్గా అసృక్షత। సూర్యస్యేవ న రశ్మయః॥

⇨ 496) కేతు ఙ్కృణ్వ న్దివస్పరి విశ్వా రూపాఽభ్యర్షసి। సముద్ర స్సోమ పిన్వసే॥

⇨ 497) హిన్వానో వాచ మిష్యసి పవమాన విధర్మణి। అక్రా న్దేవో న సూర్యః॥

⇨ 498) ఇన్దుః పవిష్ట చేతనః ప్రియః కవీనాం మతీ। సృజ దశ్వం రథీరివ॥

⇨ 499) ఊర్మి ర్యస్తే పవిత్ర ఆ దేవావీః పర్యక్షరత్। సీద న్నృతస్య యోనిమా॥

⇨ 500) స నో అర్ష పవిత్ర ఆ మదో యో దేవవీతమః। ఇన్ద విన్ద్రాయ పీతయే॥

⇨ 501) ఇషే పవస్వ ధారయా మృజ్యమానో మనీషిభిః। ఇన్దో రుచాభి గా ఇహి॥

⇨ 502) పునానో వరివ స్కృధ్యూర్జ ఞ్జనాయ గిర్వణః। హరే సృజాన ఆశిరమ్॥

⇨ 503) పునానో దేవవీతయ ఇన్ద్రస్య యాహి నిష్కృతమ్। ద్యుతానో వాజిభి ర్యతః॥

⇨ 504) ప్ర హిన్వానాస ఇన్దవోఽచ్ఛా సముద్ర మాశవః। ధియా జూతా అసృక్షత॥

⇨ 505) మర్మృజానాస ఆయవో వృథా సముద్ర మిన్దవః। అగ్మ న్నృతస్య యోనిమా॥

⇨ 506) పరి ణో యాహ్యస్మయు ర్విశ్వా వసూ న్యోజసా। పాహి న శ్శర్మ వీరవత్॥

⇨ 507) మిమాతి వహ్ని రేతశః పదం యుజాన ఋక్వభిః। ప్ర యత్సముద్ర ఆహితః॥

⇨ 508) ఆ యద్యోనిం హిరణ్యయ మాశుర్ఋతస్య సీదతి। జహా త్యప్రచేతసః॥

⇨ 509) అభి వేనా అనూష తేయక్షన్తి ప్రచేతసః। మజ్జ న్త్యవిచేతసః॥

⇨ 510) ఇన్ద్రాయేన్దో మరుత్వతే పవస్వ మధుమత్తమః। ఋతస్య యోని మాసదమ్॥

⇨ 511) తన్త్వా విప్రా వచోవిదః పరిష్కృణ్వన్తి వేధసః। సన్త్వా మృజ న్త్యాయవః॥

⇨ 512) రస న్తే మిత్రో అర్యమా పిబన్తి వరుణః కవే। పవమానస్య మరుతః॥

⇨ 513) త్వం సోమ విపశ్చితం పునానో వాచ మిష్యసి। ఇన్దో సహస్రభర్ణసమ్॥

⇨ 514) ఉతో సహస్రభర్ణసం వాచం సోమ మఖస్యువమ్। పునాన ఇన్దవా భర॥

⇨ 515) పునాన ఇన్ద వేషాం పురుహూత జనానామ్। ప్రియ స్సముద్రమా విశ॥

⇨ 516) దవిద్యుతత్యా రుచా పరి ష్టోభన్త్యా కృపా। సోమా శ్శుక్రా గవాశిరః॥

⇨ 517) హిన్వానో హేతృభి ర్యత ఆ వాజం వాజ్యక్రమీత్। సీదన్తో వనుషో యథా॥

⇨ 518) ఋధ క్సోమ స్వస్తయే సఞ్జగ్మానో దివః కవిః। పవస్వ సూర్యో దృశే॥

అథ చతుర్థోఽధ్యాయః॥

⇨ 519) హిన్వన్తి సూర ముస్రయ స్స్వసారో జామయ స్పతిమ్। మహా మిన్దుం మహీయువః।

⇨ 520) పవమాన రుచారుచా దేవో దేవేభ్య స్పరి। విశ్వా వసూన్యా విశ॥

⇨ 521) ఆ పవమాన సుష్టుతిం వృష్టి న్దేవేభ్యో దువః। ఇషే పవస్వ సంయతమ్॥

⇨ 522) వృషా హ్యసి భానునా ద్యుమన్త న్త్వా హవామహే। పవమాన స్వాధ్యః॥

⇨ 523) ఆ పవస్వ సువీర్యం మన్దమాన స్వాయుధ। ఇహో ష్విన్దవా గహి॥

⇨ 524) యదద్భిః పరి షిచ్యసే మృజ్యమానో గభస్త్యోః। ద్రుణా సధస్థ మశ్నుషే॥

⇨ 525) ప్ర సోమాయ వ్యశ్వవ త్పవమానాయ గాయత। మహే సహస్రచక్షసే॥

⇨ 526) యస్య వర్ణం మధుశ్చుతం హరిం హిన్వ న్త్యద్రిభిః। ఇన్దు మిన్ద్రాయ పీతయే॥

⇨ 527) తస్య తే వాజినో వయం విశ్వా ధనాని జిగ్యుషః। సఖిత్వమా వృణీమహే॥

⇨ 528) వృషా పవస్వ ధారయా మరుత్వతే చ మత్సరః। విశ్వా దధాన ఓజసా॥

⇨ 529) తన్త్వా ధర్తార మోణ్యో3(ఓ)ః పవమాన స్వర్దృశమ్। హిన్వే వాజేషు వాజినమ్॥

⇨ 530) అయా చిత్తో విపానయా హరిః పవస్వ ధారయా। యుజం వాజేషు చోదయ॥

⇨ 531) ఆ న ఇన్దో మహీ మిషం పవస్వ విశ్వదర్శతః। అస్మభ్యం సోమ గాతువిత్॥

⇨ 532) ఆ కలశా అనూష తేన్దో ధారాభి రోజసా। ఏన్ద్రస్య పీతయే విశ॥

⇨ 533) యస్య తే మద్యం రస స్తీవ్ర స్దుహ స్త్యద్రిభిః। స పవస్వా భిమాతిహా॥

⇨ 534) రాజా మేధాభి రీయతే పవమానో మనావధి। అన్తరిక్షేణ యాతవే॥

⇨ 535) ఆ న ఇన్దో శతగ్విన ఙ్గవాం పోషం స్వశ్వ్యమ్। వహా భగత్తి మూతయే॥

⇨ 536) ఆ న స్సోమ సహోజువో రూప న్న వర్చసే భర। సుష్వాణో దేవవీతయే॥

⇨ 537) అర్షా సోమ ద్యుమత్తమోఽభి ద్రోణాని రోరువత్। సీదఞ్ఛ్యేనో న యోనిమా॥

⇨ 538) అప్సా ఇన్ద్రాయ వాయవే వరుణాయ మరుద్భ్యః। సోమో అర్షతి విష్ణవే॥

⇨ 539) ఇష స్తోకాయ నో దధ దస్మభ్యం సోమ విశ్వతః। ఆ పవస్వ సహస్రిణమ్॥

⇨ 540) యే సోమాసః పరావతి యే అర్వావతి సున్విరే। యే వాద శ్శర్యణావతి॥

⇨ 541) య ఆర్జీకేషు కృత్వసు యే మధ్యే పస్త్యానామ్। యే వా జనేషు పఞ్చసు॥

⇨ 542) తే నో వృష్టి న్దివ స్పరి పవన్తామా సువీర్యమ్। సువానా దేవాస ఇన్దవః॥

⇨ 543) పవతే హర్యతో హరి ర్గృణానో జమదగ్నినా। హిన్వానో గోరధి త్వచి॥

⇨ 544) ప్ర శుక్రాసో వయోజువో హిన్వానాసో న సప్తయః। శ్రీణానా అప్సు మృఞ్జత॥

⇨ 545) తన్త్వా సుతే ష్వాభువో హిన్విరే దేవతాతయే। స పవస్వానయా రుచా॥

⇨ 546) ఆ తే దక్షం మయోభువం వహ్ని మద్యా వృణీమహే। పాన్తమా పురుస్పృహమ్॥

⇨ 547) ఆ మన్ద్రమా వరేణ్య మా విప్రమా మనీషిణమ్। పాన్తమా పురుస్పృహమ్॥

⇨ 548) ఆ రయి మా సుచేతున మా సుక్రతో తనూష్వా। పాన్తమా పురుస్పృహమ్॥

⇨ 549) పవస్వ విశ్వచర్షణేఽభి విశ్వాని కావ్యా। సఖా సఖిభ్య ఈడ్యః॥

⇨ 550) తాభ్యాం విశ్వస్య రాజసి యే పవమాన ధామనీ। ప్రతీచీ సోమ తస్థతుః॥

⇨ 551) పరి ధామాని యాని తే త్వం సోమాసి విశ్వతః। పవమాన ఋతుభిః కవే॥

⇨ 552) పవస్వ జనయ న్నిషోఽభి విశ్వాని వార్యా। సఖా సఖిభ్య ఊతయే॥

⇨ 553) తవ శుక్రాసో అర్చయో దివస్పృష్ఠే వి తన్వతే। పవిత్రం సోమ ధామభిః॥

⇨ 554) తవేమే సప్త సిన్ధవః ప్రశిషం సోమ సిస్రతే। తుభ్య న్ధావన్తి ధేనవః॥

⇨ 555) ప్ర సోమ యాహి ధారయా సుత ఇన్ద్రాయ మత్సరః। దధానో అక్షితి శ్రవః॥

⇨ 556) సము త్వా ధీభి రస్వరన్ హిన్వతీ స్సప్త జామయః। విప్ర మాజా వివస్వతః॥

⇨ 557) మృజన్తి త్వా సమగ్రువోఽవ్యే జీరా వధి ష్వణి। రేభో యదజ్యసే వనే।

⇨ 558) పవమానస్య తే కవే వాజి2 న్త్సర్గా అసృక్షత। అర్వన్తో న శ్రవస్యవః।

⇨ 559) అచ్ఛా కోశం మధుశ్చుత మసృగ్రం వారే అవ్యయే। అవావశన్త ధీతయః।

⇨ 560) అచ్ఛా సముద్ర మిన్దవో౽స్త ఙ్గావో న ధేనవః। అగ్మ న్నృతస్య యోనిమా।

⇨ 561) ప్ర ణ ఇన్ద్రో మహే రణ ఆపో అర్షన్తి సిన్ధవః। యద్గోభి ర్వాసయిష్యసే।

⇨ 562) అస్య తే సఖ్యే వయ మియక్షన్త స్త్వోతయః। ఇన్ద్రో సఖిత్వ ముశ్మసి।

⇨ 563) ఆ పవస్వ గవిష్టయే మహే సోమ నృచక్షసే। ఏన్ద్రస్య జఠరే విశ।

⇨ 564) మహాం అసి సోమ జ్యేష్ఠ ఉగ్రాణా మిన్ద ఓజిష్ఠః। యుధ్వా సఞ్ఛశ్వ జ్జిగేథ।

⇨ 565) య ఉగ్రేభ్య శ్చిదోజీయా ఞ్ఛూరేభ్య శ్చిచ్ఛూరతరః। భూరిదాభ్య శ్చిన్మంహీయాన్।

⇨ 566) త్వం సోమ సూర ఏష స్తోకస్య సాతా తనూనామ్।
వృణీమహే సఖ్యాయ వృణీమహే యుజ్యాయ।

⇨ 567) అగ్న ఆయూంషి పవస ఆ సువో ర్జమిష ఞ్చ నః। ఆరే బాధస్వ దుచ్ఛునామ్।

⇨ 568) అగ్నిర్ ఋషిః పవమానః పాఞ్చజన్యః పురోహితః। తమీమహే మహాగయమ్।

⇨ 569) అగ్నే పవస్వ స్వపా అస్మే వర్చ స్సువీర్యమ్। దధ ద్రయిం మయి పోషమ్।

⇨ 570) పవమానో అతి స్రిధో౽భ్యర్షతి సుష్టుతిమ్। సూరో న విశ్వదర్శతః।

⇨ 571) స మర్మృజాన ఆయుభిః ప్రయస్వా న్ప్రయసే హితః। ఇన్దు రత్యో విచక్షణః।

⇨ 572) పవమాన ఋతం బృహ చ్ఛుక్ర జ్జ్యోతి రజీజనత్। కృష్ణా తమాంసి జఙ్ఘనత్।

⇨ 573) పవమానస్య జఙ్ఘ్నతో హరే శ్చన్ద్రా అసృక్షత। జీరా అజిరశోచిషః।

⇨ 574) పవమానో రథీతమ శ్శుభ్రేభి శ్శుభ్రశస్తమః। హరిశ్చన్ద్రో మరుద్గణః।

⇨ 575) పవమానో వ్యశ్నవ ద్రశ్మిభి ర్వాజసాతమః। దధ త్స్తోత్రే సువీర్యమ్।

⇨ 576) ప్ర సువాన ఇన్దు రక్షాః పవిత్ర మత్యవ్యయమ్। పునాన ఇన్దు రిన్ద్రమా।

⇨ 577) ఏష సోమో అధి త్వచి గవా జ్క్రీళ త్యద్రిభిః। ఇన్ద్రం మదాయ జోహువత్।

⇨ 578) యస్య తే ద్యుమ్నవ త్పయః పవమానా భృత న్దివః। తేన నో మృళ జీవసే।

⇨ 579) ☞ త్వం సోమాసి ధారయు ర్మన్ద్ర ఓజిష్ఠో అధ్వరే। పవస్వ మంహయ ద్రయిః।

⇨ 580) త్వం సుతో నృమాదనో దధన్వా న్మత్సరిన్తమః। ఇన్ద్రాయ సూరి రన్ధసా।

⇨ 581) త్వం సుష్వాణో అద్రిభి రభ్యర్ష కనిక్రదత్। ద్యుమన్తం శుష్మ ముత్తమమ్।

⇨ 582) ఇన్దు ర్హిన్వానో అర్షతి తిరో వారా ణ్యవ్యయా। హరి ర్వాజ మచిక్రదత్।

⇨ 583) ఇన్దో వ్యవ్యమర్షసి వి శ్రవాంసి వి సౌభగా। వి వాజా న్సోమ గోమతః।

⇨ 584) ఆ న ఇన్దో శతగ్వినం రయి ఙ్గోమన్త మశ్వినమ్। భరా సోమ సహస్రిణమ్।

⇨ 585) పవమానాస ఇన్దవ స్తిరః పవిత్ర మాశవః। ఇన్ద్రం యామేభి రాశత।

⇨ 586) కకుహ స్సోమ్యో రస ఇన్దు రిన్ద్రాయ పూర్వ్యః। ఆయుః పవత ఆయవే।

⇨ 587) హిన్వన్తి సూర ముస్రయః పవమానం మధుశ్చ్యుతమ్। అభి గిరా సమస్వరన్।

⇨ 588) అవితా నో అజాశ్వః పూషా యామనియామని। ఆ భక్ష త్కన్యాసు నః।

⇨ 589) అయం సోమః కపర్దినే ఘృత న్న పవతే మధు। ఆ భక్ష త్కన్యాసు నః।

⇨ 590) అయ స్త ఆఘృణే సుతో ఘృత న్న పవతే శుచి। ఆ భక్ష త్కన్యాసు నః।

⇨ 591) వాచో జన్తుః కవీనాం పవస్వ సోమ ధారయా। దేవేషు రత్నధా అసి।

⇨ 592) ఆ కలశేషు ధావతి శ్యేనో వర్మ వి గాహతే। అభి ద్రోణా కనిక్రదత్।

⇨ 593) పరి ప్ర సోమ తే రసోఽసర్జి కలశే సుతః। శ్యేనో న తక్తో అర్షతి।

⇨ 594) పవస్వ సోమ మన్దయ న్నిన్ద్రాయ మధుమత్తమః।

⇨ 595) అసృగ్ర న్దేవవీతయే వాజయన్తో రథాఇవ।

⇨ 596) తే సుతాసో మదిన్తమా శ్శుక్రా వాయు మసృక్షత।

⇨ 597) గ్రావ్ణా తున్నో అభిష్టుతః పవిత్రం సోమ గచ్ఛసి। దధ త్స్తోత్రే సువీర్యమ్।

⇨ 598) ఏష తున్నో అభిష్టుతః పవిత్ర మతి గాహతే। రక్షోహా వార మవ్యయమ్।

⇨ 599) యదన్తి యచ్చ దూరకే భయం విన్దతి మామిహ। పవమాన వి తజ్జహి।

⇨ 600) పవమాన స్సో అద్య నః పవిత్రేణ విచర్షణిః। యః పోతా స పునాతు నః।

⇨ 601) యత్తే పవిత్ర మర్చి ష్యగ్నే వితత మన్తరా। బ్రహ్మ తేన పునీహి నః।

⇨ 602) యత్తే పవిత్ర మర్చివ దగ్నే తేన పునీహి నః। బ్రహ్మసవైః పునీహి నః।

⇨ 603) ఉభాభ్యా న్దేవ సవితః పవిత్రేణ సవేన చ। మాం పునీహి విశ్వతః।

⇨ 604) త్రిభిష్ట్వ న్దేవ సవిత ర్వర్షిష్ఠై స్సోమ ధామభిః। అగ్నే దక్షైః పునీహి నః।

⇨ 605) పునన్తు మా న్దేవజనాః పునన్తు వసవో ధియా।
విశ్వే దేవాః పునీత మా జాతవేదః పునీహి మా॥

⇨ 606) ప్ర ప్యాయస్వ ప్ర స్యన్దస్వ సోమ విశ్వేభి రంశుభిః। దేవేభ్య ఉత్తమం హవిః।

⇨ 607) ఉప ప్రియం పనిప్నతం యువాన మాహుతీవృధమ్। అగన్మ బిభ్రతో నమః।

⇨ 608) అలాయ్యస్య పరశు ర్నానాశ త మా పవస్వ దేవ సోమ। ఆఖు ఞ్చిదేవ దేవ సోమ॥

⇨ 609) యః పావమానీ రధ్యే త్యృషిభి స్సమ్భృతం రసమ్।
సర్వం స పూత మశ్నాతి స్వదితం మాతరిశ్వనా।

⇨ 610) పావమానీ ర్యో అధ్యే త్యృషిభి స్సమ్భృతం రసమ్।
తస్మై సరస్వతీ దుహే క్షీరం సర్పి ర్మధూదకమ్।

అథ పరిశిష్టమ్॥

⇨ 1) పావమానీ స్స్వస్త్యయనీ స్సుదుఘా హి ఘృతశ్చుతః।

ఋషిభి స్సంభృతో రసో బ్రాహ్మణే ష్వమృతం హితమ్||

⇨ 2) పావమానీ ర్దిశన్తు న ఇమం లోక మథో అముమ్|

కామా న్త్సమర్ధయన్తు నో దేవీ ర్దేవై స్సమాహితాః||

⇨ 3) యేన దేవాః పవిత్రే ణాఽఽత్మానం పునతే సదా|

తేన సహస్రధారేణ పావమాన్యః పునన్తు మామ్||

⇨ 4) ప్రాజాపత్యం పవిత్రం శతోద్యామం హిరణ్మయమ్|

తేన బ్రహ్మవిదో వయం పూతం బ్రహ్మ పునీమహే||

⇨ 5) ఇన్ద్ర స్సునీతీ సహ మా పునాతు సోమ స్స్వస్త్యా వరుణ స్సమీచ్యా| యమో రాజా ప్రమృణాభిః పునాతు మా జాతవేదా మూర్జయన్త్యా పునాతు||

⇨ 6) ఋషయస్తు తపస్తేపు స్సర్వే స్వర్గజిగీషవః| [1]తపన్త స్తపసోఽగ్రేణ పావమానీర్ ఋచోఽబ్రువన్||

⇨ 7) యన్మే గర్భే వసతః పాప ముగ్రం యజ్జాయమానస్య చ కిఞ్చి దన్యత్| జాతస్య చ యచ్చాపి చ వర్ధతో మే తత్పావమానీభి రహం పునామి||

⇨ [1] తపన్తస్తప సోఽగ్రియన్తు పావమానీర్ ఋచోఽబ్రవీత్|

⇨ 8) మాతాపిత్రో ర్యన్న కృతం వచో మే యత్స్థావర ఞ్జఙ్గమ మా బభూవ।
విశ్వస్య తత్ప్రహృషితం వచో మే తత్పావమానీభి రహం పునామి॥

⇨ 9) గోఘ్నా త్తస్కరత్వాత్ స్త్రీవధాద్య చ్చ కిల్బిషమ్।
పాపక ఞ్చ చరణేభ్య స్తత్పావమానీభి రహం పునామి॥

⇨ 10) బ్రహ్మవధా త్సురాపానా త్స్వర్ణస్తేయా ద్వృషలిగమన మైథున
సఙ్గమాత్। గురోర్దారా ఽధిగమనా చ్చ తత్పావమానీభి రహం పునామి॥

⇨ 11) బాలఘ్నా న్మాతృపితృవధా ద్భూమితస్కరా త్సర్వవర్ణ గమన మైథున
సఙ్గమాత్। పాపేభ్యశ్చ ప్రతిగ్రహా త్సద్యః ప్రహరతి సర్వదుష్కృత
స్తత్పావమానీభి రహం పునామి॥

⇨ 12) క్రయవిక్రయా ద్యోనిదోషా ద్భక్షా ద్భోజ్యా త్ప్రతిగ్రహాత్।
అసంభోజనా చ్చాపి నృశంస స్తత్పావమానీభి రహం పునామి॥

⇨ 13) దుర్యష్ట స్దురధీతం పాపం యచ్చాజ్ఞానతో కృతమ్।
అయాజితా శ్చా సంయాజ్యా స్తత్పావమానీభి రహం పునామి॥

⇨ 14) అమన్త్ర మన్నం యత్కిఞ్చి ద్ధూయతే చ హుతాశనే।
సంవత్సర కృతం పాప స్తత్పావమానీభి రహం పునామి॥

⇨ 15) ఋతస్య యోనయోఽమృతస్య ధామ విశ్వా దేవేభ్యః పుణ్యగన్ధాః।

తాన ఆపఀ ప్ర వహన్తు పాపం శుద్ధా గచ్ఛామి సుకృతాము లోక
స్తత్పావమానీభి రహం పునామి||

⇨ 16) పావమానీ స్స్వస్త్యయనీ ర్యాభి ర్గచ్ఛతి నాన్దనమ్|
పుణ్యాంశ్చ భక్షా న్భక్షయ త్యమృతత్వఞ్చ గచ్ఛతి||

⇨ 17)పావమానీఀ పితౄ న్దేవా న్ధ్యాయే ద్యశ్చ సరస్వతీమ్|
పితౄణాం స్తస్యోప వర్తేత క్షీరం సర్పి ర్మధూ దకమ్||

⇨ 18)పావమానం పరం బ్రహ్మ శుక్ర ఙ్జ్యోతి స్సనాతనమ్|
ఋషీం స్తస్యోప తిష్ఠేత క్షీరం సర్పి ర్మధూ దకమ్||

⇨ 19) పావమానం పరం బ్రహ్మ యే పఠన్తి మనీషిణః|
సప్తజన్మ భవే ద్విప్రో ధనాఢ్యో వేదపారగః|| (గాః)

⇨ 20) దశోత్తరా ణ్యృచాం శ్చైవ పావమానీ శ్శతాని షట్|
ఏత జ్జుహ్వ ఞ్జపే న్మన్త్ర ఙ్ఘోరమృత్యు భయం హరేత్||

⇨ ఏత త్పుణ్యం పాపహరం రోగ మృత్యు భయాపహమ్|
పఠతాం శృణ్వతా ఞ్చైవ దదాతి పరమా ఙ్గతిమ్|| ||ఇతి పరిశిష్టమ్||

⇨ ఋచో అక్షరే పరమే వ్యోమన్ యస్మి న్దేవా అధి విశ్వే నిషేదుః | యస్తన్న
వేద కిమృచా కరిష్యతి య ఇత్తద్విదుస్త ఇమే సమాసతే ||

⇨ సూయవసా ద్భగవతీ హి భూయా అథో వయం భగవన్త స్స్యామ ।
అద్ధి తృణమఘ్న్యే విశ్వదానీం పిబ శుద్ధ ముదక మాచరన్తీ ॥

⇨ శతధార ముత్స మక్షీయమాణం విపశ్చితం పితరం వక్త్వానామ్ । మేళిం
మదన్తం పిత్రో రుపస్థే తం రోదసీ పిపృతం సత్యవాచమ్॥

⇨ భద్రన్నో అపి వాతయ మనః। ఓం శాన్తి శ్శాన్తి శ్శాన్తిః।

సమాప్తం పవమాన సూక్తమ్

58. అశ్వినీ సూక్తమ్

(ఋ సం 1 – 3 – 4)

త్రిశ్చిన్న ఇతి ద్వాదశర్చస్య సూక్తస్య, హిరణ్యస్తూప ఆఙ్గిరస ఋషిః, అశ్వినౌ దేవతే, జగతీ ఛన్దః॥

⇨ త్రిశ్చిన్నో అద్యా భవత న్నవేదసా విభుర్వాం యామ ఉత రాతిరశ్వినా।
యువో ర్హి యన్త్రం హిమ్యేవ వాససోఽభ్యాయం సేన్యా భవతం మనీషిభిః॥

⇨ త్రయః పవయో మధువాహనే రథే సోమస్య వేనా మను విశ్వ ఇద్విదుః।
త్రయ స్స్కమ్భాస స్స్కభితాస ఆరభే త్రిర్నక్తం యాథ స్త్రిర్వశ్వినా దివా॥

⇨ సమానే అహ న్త్రి రవద్యగోహనా త్రిరద్య యజ్ఞం మధునా మిమిక్షతమ్।
త్రిర్వాజవతీ రిషో అశ్వినా యువ న్దోషా అస్మభ్య ముషసశ్చ పిన్వతమ్॥

⇨ త్రిర్వర్తి ర్యాత స్త్రి రనువ్రతే జనే త్రి స్సుప్రావ్యే త్రేధేవ శిక్షతమ్। త్రిర్నాన్ద్యం వహత మశ్వినా యువ న్త్రిః పృక్షో అస్మే అక్షరేవ పిన్వతమ్॥

⇨ త్రిర్నో రయిం వహత మశ్వినా యువ న్త్రిర్దేవతాతా త్రిరుతావత న్ధియః। త్రిస్సౌభగత్వ న్త్రిరుత శ్రవాంసి న స్త్రిష్ఠం వాం సూరే దుహితాఽరుహ ద్రథమ్॥

⇨ త్రిర్నో అశ్వినా దివ్యాని భేషజా త్రిః పార్థివాని త్రిరు దత్త మద్భ్యః। ఓమానం శంయో ర్మమకాయ సూనవే త్రిధాతు శర్మ వహతం శుభస్పతీ॥

⇨ త్రిర్నో అశ్వినా యజతా దివేదివే పరి త్రిధాతు పృథివీ మశాయతమ్। తిస్రో నాసత్యా రథ్యా పరావత ఆత్మేవ వాత స్స్వసరాణి గచ్ఛతమ్॥

⇨ త్రిరశ్వినా సిన్ధుభి స్సప్తమాతృభి స్త్రయ ఆహావా స్త్రేధా హవిష్కృతమ్। తిస్రః పృథివీ రుపరి ప్రవా దివో నాకం రక్షేథే ద్యుభి రక్తుభి ర్హితమ్॥

⇨ క్వ1(అ)త్రీ చక్రా త్రివృతో రథస్య క్వ1(అ)త్రయో వన్ధురో యే సనీళాః। కదా యోగో వాజినో రాసభస్య యేన యజ్ఞ న్నాస త్యోపయాథః॥

⇨ ఆ నాసత్యా గచ్ఛతం హూయతే హవి ర్మధ్వః పిబతం మధుపేభి రాసభిః। యువో ర్హి పూర్వం సవితోషసో రథ మృతాయ చిత్ర ఙ్ఘృతవన్త మిష్యతి॥

⇨ ఆ నాసత్యా త్రిభి రేకాదశై రిహ దేవేభి ర్యాతం మధుపేయ మశ్వినా। ప్రాయు స్తారిష్ట న్నీ రపాంసి మృక్షతం సేధత న్ద్వేషో భవతం సచాభువా॥

⇨ ఆ నో అశ్వినా త్రివృతా రథేనార్వాఞ్చం రయిం వహతం సువీరమ్। శృణ్వన్తా వాముపసే జోహవీమి వృధే చ నో భవతం వాజసాతౌ॥

(ఋ సం 6 – 3 – 14)

అగ్నినేన్ద్రేణేతి చతుర్వింశర్చస్య సూక్తస్య, శ్యావాశ్వ ఆత్రేయ ఋషిః, అశ్వినౌ దేవతే, పఙ్క్తిశ్ఛన్దః॥

⇨ అగ్ని నేన్ద్రేణ వరుణేన విష్ణునాఽఽదిత్యై రుద్రై ర్వసుభి స్సచాభువా। సజోషసా ఉషసా సూర్యేణ చ సోమం పిబత మశ్వినా॥

⇨ విశ్వాభి ర్ధీభి ర్భువనేన వాజినా దివా పృథివ్యాఽద్రిభి స్సచాభువా। సజోషసా ఉషసా సూర్యేణ చ సోమం పిబత మశ్వినా॥

⇨ విశ్వై ర్దేవై స్త్రిభి రేకాదశై రిహాద్భి ర్మరుద్భి ర్భృగుభి స్సచాభువా। సజోషసా ఉషసా సూర్యేణ చ సోమం పిబత మశ్వినా॥

⇨ జుషేథాం యజ్ఞం బోధతం హవస్య మే విశ్వేహ దేవౌ సవనాఽవ గచ్ఛతమ్। సజోషసా ఉషసా సూర్యేణ చేష న్నో వోళ్హ మశ్వినా॥

⇨ స్తోమ ఞ్జుషేథాం యువశేవ కన్యనాం విశ్వేహ దేవౌ సవనాఽవ గచ్ఛతమ్। సజోషసా ఉషసా సూర్యేణ చేష న్నో వోళ్హ మశ్వినా॥

⇨ గిరో జుషేథా మధ్వర ఞ్జుషేథాం విశ్వేహ దేవౌ సవనాఽవ గచ్ఛతమ్। సజోషసా ఉషసా సూర్యేణ చేష న్నో వోళ్హ మశ్వినా॥

⇨ హారిద్రవేవ పతథో వనే దుప సోమం సుతం మహిషేవావ గచ్ఛథః। సజోషసా ఉషసా సూర్యేణ చ త్రిర్వర్తి ర్యాత మశ్వినా॥

⇨ హంసావివ పతథో అధ్వగావివ సోమం సుతం మహిషేవావ గచ్ఛథః। సజోషసా ఉషసా సూర్యేణ చ త్రి ర్వర్తి ర్యాత మశ్వినా॥

⇨ శ్యేనావివ పతథో హవ్యదాతయే సోమం సుతం మహిషేవావ గచ్ఛథః। సజోషసా ఉషసా సూర్యేణ చ త్రి ర్వర్తి ర్యాత మశ్వినా॥

⇨ పిబత ఞ్చ తృష్ణుత ఞ్చా చ గచ్ఛతం ప్రజా ఞ్చ ధత్త ద్ద్రవిణ ఞ్చ ధత్తమ్।సజోషసా ఉషసా సూర్యేణ చోర్జ న్నో ధత్త మశ్వినా॥

⇨ జయత ఞ్చ ప్ర స్తుత ఞ్చ ప్ర చావతం ప్రజా ఞ్చ ధత్త ద్ద్రవిణ త ధత్తమ్। సజోషసా ఉషసా సూర్యేణ చోర్జ న్నో ధత్తమశ్వినా॥

⇨ హత ఞ్చ శత్రూ న్యతత ఞ్చ మిత్రిణ౾ ప్రజా ఞ్చ ధత్త ద్ద్రవిణ ఞ్చ ధత్తమ్। సజోషసా ఉషసా సూర్యేణ చోర్జ న్నో ధత్త మశ్వినా॥

⇨ మిత్రావరుణవన్తా ఉత ధర్మవన్తా మరుత్వన్తా జరితు ర్గచ్ఛథో హవమ్। సజోషసా ఉషసా సూర్యేణ చాఽఽదిత్యై ర్యాత మశ్వినా॥

⇨ అఙ్గిరస్వన్తా ఉత విష్ణువన్తా మరుత్వన్తా జరితు ర్గచ్ఛథో హవమ్। సజోషసా ఉషసా సూర్యేణ చాఽఽదిత్యై ర్యాత మశ్వినా॥

⇨ ఋభుమన్తా వృషణా వాజవన్తా మరుత్వన్తా జరితు ర్గచ్ఛథో హవమ్। సజోషసా ఉషసా సూర్యేణ చాఽఽదిత్యై ర్యాత మశ్వినా॥

⇨ బ్రహ్మ జిన్వత ముత జిన్వత న్ధియో హతం రక్షాంసి సేధత మమీవాః। సజోషసా ఉషసా సూర్యేణ చ సోమం సున్వతో అశ్వినా॥

⇨ క్షత్ర ఞ్జిన్వత ముత జిన్వత న్నౄన్ హతం రక్షాంసి సేధత మమీవాః। సజోషసా ఉషసా సూర్యేణ చ సోమం సున్వతో అశ్వినా॥

⇨ ధేనూ ర్జిన్వత ముత జిన్వతఁ విశో హతం రక్షాంసి సేధత మమీవాః। సజోషసా ఉషసా సూర్యేణ చ సోమం సున్వతో అశ్వినా॥

⇨ అత్రేరివ శృణుతం పూర్వ్యస్తుతిం శ్యావాశ్వస్య సున్వతో మదచ్యుతా। సజోషసా ఉషసా సూర్యేణ చాశ్వినా తిరో అహ్న్యమ్॥

⇨ సర్గాఁ ఇవ సృజతం సుష్టుతీ రుప శ్యావాశ్వస్య సున్వతో మదచ్యుతా। సజోషసా ఉషసా సూర్యేణ చాశ్వినా తిరో అహ్న్యమ్॥

⇨ రశ్మీఁరివ యచ్ఛత మధ్వరాఁ ఉప శ్యావాశ్వస్య సున్వతో మదచ్యుతా। సజోషసా ఉషసా సూర్యేణ చాశ్వినా తిరో అహ్న్యమ్॥

⇨ అర్వా గ్రథ న్ని యచ్ఛృతం పిబతం సోమ్యం మధు। ఆ యాత మశ్వినా గత

మవస్యు ర్వామహం హువే ధత్తం రత్నాని దాశుషే॥

⇨ నమోవాకే ప్రస్థితే అధ్వరే నరా వివక్షణస్య పీతయే। ఆ యాత మశ్వినా గత

మవస్యు ర్వామహం హువే ధత్తం రత్నాని దాశుషే॥

⇨ స్వాహాకృతస్య తృమ్పతం సుతస్య దేవా వన్ధసః। ఆ యాత మశ్వినా గత

మవస్యు ర్వామహం హువే ధత్తం రత్నాని దాశుషే॥

సామ విభాగః

(అయజ్ఞో వా ఏషః। యోఽసామా)

59. గాయత్రీ సామ

(ఉత్తరార్చికమ్-१३.४.३) విశ్వామిత్ర ఋషిః, గాయత్రీ ఛన్దః, సవితా దేవతా॥

⇨ **(ఋక్కు) – తత్సవితుర్వరేణ్యం భర్గో దేవస్య ధీమహి। ధియో యో నః**

ప్రచోదయాత్॥

గాయత్రసామ, పరమేష్ఠి ప్రజాపతి ఋషిః, గాయత్రీ ఛన్దః, సవితా దేవతా ॥

१ र र र र
⇨ (సామ) - తత్సవితుర్వరేణియోమ్।। భార్గో దేవస్య ధీమాహీख़।

२ १र र २ १ १ २ १ १ १
ధియోయో నః ప్రచోऽ१२१२।। హిమ్ (స్థి) ఆख़।। దాయో।। ఆऽ३४५।।

60. గణపతి సామ

(పూర్వార్చిక ఐన్ద్రమ్-4.3.3) గాతురాత్రేయ ఋషిః, త్రిష్టుప్ఛన్దః, ఇన్ద్రో దేవతా।।

१ २ ३ २ ३ १ २ ३ ३ १ २ ३ १ २ ३ १ २
⇨ (ఋక్) అదర్ద రుత్స మసృజో వి खా ని త్వ మర్ణవా న్బద్బధానాँ అరమ్ణాః।

३ १ २ ३ १ २ ३ ३ ३ २ ३ १ २ ३ १ २
మహాన్త మిన్ద్ర పర్వతం వి खా య ద్వ స్సృజख़ ద్ధారా అవ య ద్దానవా న్హన్।।

ఔరుక్షయే ద్వే, ద్వయో రురుక్షయః, త్రిష్టుప్ఛన్దః, ఇన్ద్రోదేవతా।ఐన్ద్రమ్(౭ ప్ర. ३ సా)

४ ५ ४ २ र १ २ २ १ ५
⇨ (సామ) - (१) అదర్దరుత్। సమసృజో వి ఖాని। త్వమ ర్ణాऽ२३४వాన్।

२ र र १ २ १र ५ २ १ २
బద్బధానాँ అరమ్ణాః। మహాన్తాऽ२३४ మీ। ద్ర పర్వతం వి యా ద్వః।

१ ५ १ २ १ २र १ २
సృజా ద్ధాऽ२३४రాః। అవ య ద్దాన। వాऽ२३ న్హాऽ३४३న్।

१
ఓऽ२३४५ఇ।। డా।।

४ ५ ४ ५ ४ ५ ४ १ र १ र
⇨ (సామ) - (२) అదర్ద రుత్స మసృజాః।। వి ఖాని। త్వ మర్ణవా

र र २ १ २ २ १र २ १
న్బద్బధానాँ అరాऽ२३మ్ణాః। మహాన్త మిన్ద్ర పర్వతం వి యాऽ२३

२ २ १ २र १ १ २र १ ३ ५र
ద్వాః।। సృజా ద్ధారాख़ః।। అవాకేऽ२ య ద్దాన। వాऽ२। యాऽ२३४ ఔ

र ३ १ १ १
హో వా। హాऽ२३४५న్।। (ఐ. ౭.४)

61. వామదేవ్య సామ

(ఉత్తరార్చిక ౧-౪-౩,౪,౫) వామదేవ ఋషిః, గాయత్రీ ఛన్దః, ఇన్ద్రో దేవతా||

౧ ౨ ౩ ౧ ౨ర ౩ ౨ ౩ ౧ ౨ ౩ ౧ ౨ ౨ ౩
⇨ **(ఋక్కు) - కయా న శ్చిత్ర ఆ భువ దూతీ సదావృధ స్సఖా| కయా**

౧ ౨ ౩ ౨
శచిష్ఠయా వృతా||

౧ ౨ ౩ ౧ ౨ర ౩ ౧ ౨ ౩ ౧ ౨ ౩ ౧
⇨ **(ఋక్కు) - క స్త్వా సత్యో మదానాం మꣳహిష్ఠో మత్స దన్ధసః| దృఢా**

౨ ౩ ౨ ౩ ౧ ౨
చి దారుజే వసు||

౩ ౩ ౧ ౨ ౩ ౧ ౨ ౩ ౨ ౩ ౧
⇨ **(ఋక్కు) - అభీ షు ణ స్సఖీనా మవితా జరితౄణామ్| శతం**

౨ ౩ ౧ ౨
భవాస్యూతయే||

(ఊహ| దశ – ౧|౬) వామదేవ్యమ్| వామదేవః| గాయత్రీ| ఇన్ద్రః||

౪ ర ౪ ౨ ౪ర ౫ ౧ ర
⇨ **(సామ) - కాऽ౫యా| న శ్చాऽ౩ఇత్రాऽ౩ ఆ భువాత్|| ఊ| తీ**

౨ ౧ర ౨ ౧ ౨ ర ౨ ౧ ౨ ౩ ర
సదావృధ స్స| ఖా| ఔऽ౩ హో హాఇ| కయాऽ౨౩ శచాఇ|| ష్ఠయౌ

౨ ౧ ౧ ౨ ౪ ర
హోऽ౩| హిమ్ (స్థి) ఆꣳ|| వాऽ౨ర్తోऽ౩౪ హాఇ|| శ్రీః|| కాऽ౫ స్త్వా|

౪ ౨ ౪ ౫ ౧ ౨ర ౧ ౨ ౧ ౨ ర
సత్యోऽ౩ మాऽ౩దానామ్|| మా| హిష్ఠో మాఢ్వా దన్ధ| సా| ఔऽ౩ హో

౨ ౧ ౨ ౩ ర ౨ ౧
హాఇ| దృఢాऽ౨౩ చిదా| రుజా హోऽ౩| హిమ్ (స్థి) ఆꣳ||

౧ ౨ ౪ ర ౪ ౨ ౪ ౫ ౧
వాऽ౨సోऽ౩౪ హాఇ|| శ్రీః|| అऽ౫భీ| షు ణాऽ౩ స్సాऽ౩ఖీనామ్|| అ|

వితా జరాఇత్వా। ణామ్। ఔ౩ హో హాఇ। శతా౨౩ మ్భవా।। సియౌ

హో౩। హిమ్ (స్థి) ఆఖ।। తా౨యో౩౪ హాఇ।।

62. రథన్తర సామ

(ఉత్తరార్చికమ్౧-౪ – ౧) వసిష్ఠ ఋషిః, సతో బృహతీ ఛన్దః, ఇన్ద్రో దేవతా।।

⇨ (ఋక్కు) - అభి త్వా శూర నోనుమో ऽదుగ్ధా ఇవ ధేనవః। ఈశాన

మస్య జగత స్స్వర్దృశ మీశాన మిన్ద్ర తస్థుషః।।

⇨ (ఋక్కు) - న త్వావాం అన్యో దివ్యో న పార్థివో న జాతో న జనిష్యతే।

అశ్వాయన్తో మఘవ న్నిన్ద్ర వాజినో గవ్యన్త స్త్వా హవామహే।।

(ఊహ్యా।దశ – ౧।౧) రథన్తరమ్। వసిష్ఠః। కకుబుత్తరా బృహతీ। ఇన్ద్రః।।

⇨ (సామ) - అభి త్వా శూర నోనుమో వా।। ఆదుగ్ధా ఇవ ధేనవ ఈశాన

మస్య జగతః। సువా౨౩ర్దృశామ్।। ఆఇశానమా౨౩ ఇన్ద్రా౩।।

సూస్థూ౨౩౪షా। ఓ వా౬। హాఉ వా।। శ్రీః।। ఈశో వా।। నా మిన్ద్ర

సుస్థుషో న త్వావాం అన్యో దివియః। న పా౨౩ర్థివాః। న జాతో

నా౨౩ జా౩।। నాఇష్యా౨౩౪తా। ఓ వా౬। హాఉ వా।। శ్రీః।। న

జోవా।। తోనజనిష్యతేఅశ్వాయన్తోమఘవన్ని। ద్ర వా౨౩జినాః।। గవ్యన్త

స్త్వా౨౩ హా౩।। వామా౨౩౪హా। ఓ వా౬। హాఉ వా।। అస్।।

63. బృహతీ సామ

(ఉత్తరార్చిక -౩-౪-౧, ౨) ఉపమన్యుర్వాసిష్ఠ ఋషిః, గాయత్రీ ఛన్దః, పవమానస్సోమో దేవతా||

⇨ (ఋక్కు) - త్వా మి ద్ధి హవామహే సాతౌ వాజస్య కారవః| త్వాం వృత్రేష్విన్ద్ర సత్పతి న్నర స్త్వాకా జ్ఞాష్ఠాస్వర్వతః||

⇨ (ఋక్కు) - స త్వ న్న శ్చిత్ర వజ్రహస్త ధృష్ణుయా మహ స్తవానో అద్రివః| గా మశ్వ్యం రథ్య- మిన్ద్ర స ఙ్కిర సత్రాకా వాజ న్న జిగ్యుషే||

(ఊహ్య|దశ – ౧|౫) బృహత్| భరద్వాజః| కకుబుత్తరా బృహతీ| ఇన్ద్రః||

⇨ (సామ) - ఔ హోఇ త్వా మిద్ధి హవామహాఽ౩ఏ|| సాతౌ వాజా| స్యా కా రాఽ౨౩౪వాః| తువాఽ౩౪| ఔ హో వా|| వృత్రాఇషు వా ఇ| ద్రా సాఽ౩౧త్| పతి న్నాఽ౨౩౪రాః|| త్వా జ్ఞాష్ఠాఽ౩౪| ఔ హో వా| సూఖ ఆర్వాఽ౨౩౪| తాః| ఉహువాఽ౬ హోఉ| వా|| శ్రీః|| ఔ హోఇ తువాఽ౩మే|| కాష్ఠా| సూ అర్వాఽ౨౩౪తాః| స త్వాఽ౩౪| ఔ హో వా| న శ్చాఇత్ర వా| జ్రాహాఽ౩౧| స్త ధృష్ణూఽ౨౩౪యా|| మహా స్తవాఽ౩౪| ఔ హో వా|| నోఖ అద్రాఽ౨౩౪ఇ| వాః| ఉహువాఽ౬ హోఉ| వా|| శ్రీః|| ఔ హోఇ మహాఽ౩ ఏ|| స్తవా| నో అద్రాఽ౨౩౪ఇవాః| గామాఽ౩౪| ఔ

४र ५ २ १ २ २ ३ ५ २ १र
హో వా। శువాౕ రథాఇ। యామాऽ३१ ఇ। ద్ర సజ్యాऽ२३४ఇరాః।। సత్రా

र २ अ ४र ५ १ १
వాజాऽ३४। ఔ హో వా।। నాఖజాఇ। నాఖ జిగ్యాऽ२३४। షాఇ।

५ ५ १
ఉహువాऽ६ హోఉ। వా।। హస్।।

సమాప్తో ద్వితీయ భాగః

స్మార్తదర్శనమ్ - తృతీయ భాగః

విషయ సూచికా

పౌష్టిక భాగః

ఈ ద్వితీయ భాగమునందు ప్రతిదినం కర్తవ్యములైన నిత్య కర్మలు, యాజుష హోమ విధానము (అగ్నిముఖ ప్రయోగము), మహాన్యాసములున్నాయి.

కర్తా క్రియాణాం స స ఇజ్యతే క్రతు స్స ఏవ తత్కర్మ ఫలఞ్చ యచ్చ।
స్రుగాది యత్ సాధన మప్యశేషం హరే ర్నకిఞ్చిద్ వ్యతిరిక్త మస్తి।।

1. (నదీ) స్నానవిధిః

○ స్రోతసోఽభిముఖ స్స్నాయా న్మార్జనే చాఘమర్షణే।
అన్యత్రార్కముఖో రాత్రౌ ప్రా గుదఙ్ముఖ ఏవ వా।।

○ సఙ్కల్ప స్సూక్త పఠనం మార్జనం చాఘమర్షణమ్।
దేవాదితర్పణం చైవ స్నానం పఞ్చాఙ్గ ముత్తమమ్।।

○ తతో నదీం సమాగత్య గఙ్గాధ్యాన పురస్సరమ్।
నాభిమాత్రే జలే స్థిత్వా త్రివారం స్నాన మాచరేత్।।

○ నాభిమాత్రే జలే స్థిత్వా కృత్వా కేశాన్ ద్విధా ద్విజః।
నిరుద్ధకర్ణనాసస్తు త్రివారం మజ్జనం చరేత్।। - విశ్వామిత్రః

○ త్రిరాప్లుత్య సమాచమ్య శిఖాం బద్ధ్వా సమాచమేత్।
ప్రాణానాయమ్య, సంకల్ప్య, త్రివారం మజ్జయే త్పునః।। - విష్ణుః

○ సువర్ణ దర్భరజతై ర్వినా పై దక్షిణే కరే।
య ఆచమయతే మోహా దాచాన్తం రుధిరం భవేత్।। - ఆశ్వలాయనః

○ ఉత్తమన్తు నదీ స్నానం తటాకే మధ్యమం స్మృతమ్।
కూపే స్నానన్తు సామాన్యం భాణ్డ స్నానం వృథా భవేత్।। - విష్ణుః

○ నదీషు దేవఖాతేషు ప్రాత స్స్నాయా ద్దినే దినే।

తదభావే తటాకే చ కూపే వా స్నాన మాచరేత్।। ఇతి స్నానవిధిః [1]

2. స్నాన ప్రకరణమ్

గంగా ధ్యాన పురస్సరం జలం ప్రవిశ్య। అథ గంగా ధ్యానమ్।।

○ **గఙ్గా గఙ్గేతి యో బ్రూయా ద్యోజనానాం శతైరపి।**
ముచ్యతే సర్వపాపేభ్యో విష్ణులోకం స గచ్ఛతి।।

○ **అంబ త్వద్దర్శనా న్ముక్తి ర్న జానే స్నానజం ఫలమ్।**
స్వర్గారోహణ సోపానే మహాపుణ్య తరఙ్గిణి।।

○ **విశ్వేశం కేశవం ఢుణ్ఢిం దణ్డపాణిఞ్చ భైరవమ్।**
వన్దే కాశీం గుహాం గఙ్గాం భవానీం మణికర్ణికామ్।।

○ **అతితీక్ష్ణ మహాకాయ కల్పాన్త దహనోపమ।**
భైరవాయ నమస్తుభ్య మనుజ్ఞాం దాతు మర్హసి।।

○ **త్వం రాజా సర్వతీర్థానాం త్వమేవ జగతః పితా।**
యాచితో దేహి మే తీర్థం సర్వపాపాపనుత్తయే।।

○ **యోఽసౌ సర్వగతో విష్ణు శ్చిత్స్వరూపీ నిరఞ్జనః।**
స ఏవ ద్రవరూపేణ గఙ్గాభో నాత్ర సంశయః।।

○ [1] **శ్వాన కుక్కుట మార్జాల మద్యభాణ్డ రజస్వలాః।**
స్పృష్ట్వా దేవలకం చైవ సచేలం స్నానమాచరేత్।।

○ **చితిఞ్చ చితికాష్ఠఞ్చ యూపం చణ్డాల మేవ చ।**
స్పృష్ట్వా దేవలకం చైవ సవాసా జల మావిశేత్।।

○ నన్దినీ నళినీ సీతా మాలినీ చ మలాపగా।

విష్ణు పాదాబ్జ సమ్భూతా గఙ్గా త్రిపథ గామినీ।।

○ భాగీరథీ భోగవతీ జాహ్నవీ త్రిదశేశ్వరీ।

○ ద్వాదశైతాని నామాని యత్ర యత్ర జలాశయే।।

స్నానకాలే పఠేన్నిత్యం మహాపాతక నాశనమ్।।

నాభిమాత్రే జలే స్థిత్వా, శిఖాం ద్విధా విధాయ, నిరుద్ధకర్ణ నాసః త్రిరాప్లుత్య, ఆచమ్య, శిఖాం బద్ధ్వా, దేహం ప్రక్షాళ్య, పున రాచామేత్।

ప్రాణానాయమ్య, ఏవంగుణ ..... శుభతిథౌ, మమ సమస్తపాప క్షయార్థం ప్రాతస్స్నాన మహం (....... మహా నదీ) కరిష్యే।। ఇతిసంకల్ప్య,

⇨ హిరణ్యశృఙ్గం వరుణం ప్రపద్యే తీర్థం మే దేహి యాచితః। యన్మయా భుక్త మసాధూనాం పాపేభ్యశ్చ ప్రతిగ్రహః।।

⇨ యన్మే మనసా వాచా కర్మణా వా దుష్కృత ఙ్కృతమ్। తన్న ఇన్ద్రో వరుణో బృహస్పతి స్సవితా చ పునన్తు పునఃపునః।।

స్నాత్వాఽఽచమ్య, మార్జయేత్।। మార్జన మన్త్రాః –

⇨ ఆపో హిష్ఠా మయో భువ స్తాన ఊర్జే దధాతన। మహే రణాయ చక్షసే।

⇨ యో వ శ్శివతమో రస స్తస్య భాజయ తేహ నః। ఉశతీ రివ మాతరః।

⇨ తస్మా అర ఙ్గమామ వో యస్య క్షయాయ జిన్వథ। ఆపో జనయథా చ నః।

⇨ హిరణ్య వర్ణా శ్శుచయః పావకా యాసు జాతః కశ్యపో యాస్విన్ద్రః। అగ్నిం యా గర్భ న్దధిరే విరూపా స్తాన ఆప శ్శగ్గ్ం స్యోనా భవన్తు॥

⇨ యాసాగ్ం రాజా వరుణో యాతి మద్ధ్యే సత్యానృతే అవపశ్య న్జనానామ్। మధుశ్చుత శ్శుచయో యాః పావకా స్తాన ఆప శ్శగ్గ్ం స్యోనా భవన్తు॥

⇨ యాసా న్దేవా దివి కృణ్వన్తి భక్షం యా అన్తరిక్షే బహుధా భవన్తి। యాః పృథివీం పయ సోన్దన్తి శుక్రా స్తాన ఆప శ్శగ్గ్ం స్యోనా భవన్తు॥

⇨ శివేన మా చక్షుషా పశ్యతాఽఽప శ్శివయా తనువోప స్పృశత త్వచం మే। సర్వాగ్ం అగ్నీగ్ం రప్సుషదో హువే వో మయి వర్చో బల మోజో నిధత్త॥

అథ పవమాన సూక్తమ్ -

⇨ పవమాన స్సువర్జనః। పవిత్రేణ విచర్షణిః। యః పోతా స పునాతు మా॥

⇨ పునన్తు మా దేవజనాః। పునన్తు మనవో ధియా। పునన్తు విశ్వ ఆయవః॥

⇨ జాతవేదః పవిత్రవత్। పవిత్రేణ పునాహి మా। శుక్రేణ దేవ దీద్యత్। అగ్నే క్రత్వా క్రతూగ్ం రను॥

⇨ యత్తే పవిత్ర మర్చిషి। అగ్నే వితత మన్తరా। బ్రహ్మ తేన పునీమహే।

⇨ ఉభాభ్యా న్దేవ సవితః। పవిత్రేణ సవేన చ। ఇదం బ్రహ్మ పునీమహే॥

⇨ వైశ్వదేవీ పునతీ దేవ్యాగాత్। యస్యై బహ్వీ స్తనువో వీతపృష్ఠాః। తయా మదన్త స్సధ మాద్యేషు। వయఙ్ స్యామ పతయో రయీణామ్॥

⇨ వైశ్వానరో రశ్మిభి ర్మా పునాతు। వాతః ప్రాణే నేషిరో మయోభూః। ద్యావాపృథివీ పయసా పయోభిః। ఋతావరీ యజ్ఞియే మా పునీతామ్॥

⇨ బృహద్భి స్సవితస్తృభిః। వర్షిష్ఠై ర్దేవ మన్మభిః। అగ్నే దక్షైః పునాహి మా॥

⇨ యేన దేవా అపునత। యేనాఽఽపో దివ్యఙ్కశః। తేన దివ్యేన బ్రహ్మణా। ఇదం బ్రహ్మ పునీమహే॥

⇨ యః పావమానీ రధ్యేతి। ఋషిభి స్సమ్భృతఙ్ రసమ్। సర్వఙ్ స పూత మశ్నాతి। స్వదితం మాతరిశ్వనా॥

⇨ పావమానీ ర్యో అధ్యేతి। ఋషిభి స్సమ్భృతఙ్ రసమ్। తస్మై సరస్వతీ దుహే। క్షీరఙ్ సర్పి ర్మధూదకమ్॥

⇨ పావమానీ స్స్వస్త్యయనీః। సుదుఘా హి పయస్వతీః। ఋషిభి స్సమ్భృతో రసః। బ్రాహ్మణే ష్వమృతఙ్ హితమ్॥

⇨ పావమానీ ర్దిశన్తు నః। ఇమం లోక మథో అముమ్। కామా న్త్సమర్ధయన్తు నః। దేవీ ర్దేవై స్సమాభృతాః॥

⇨ పావమానీ స్స్వస్త్యయనీః। సుదుఘా హి ఘృతశ్చుతః। ఋషిభి స్సమ్భృతో రసః। బ్రాహ్మణే ష్వమృతꣳ హితమ్।।

⇨ యేన దేవాః పవిత్రేణ। ఆత్మానం పునతే సదా। తేన సహస్రధారేణ। పావమాన్యః పునన్తు మా।।

⇨ ప్రాజాపత్యం పవిత్రమ్। శతోద్యామꣳ హిరణ్మయమ్। తేన బ్రహ్మవిదో వయమ్। పూతం బ్రహ్మ పునీమహే।।

⇨ ఇన్ద్ర స్సునీతీ సహ మా పునాతు। సోమ స్స్వస్త్యా వరుణ స్సమీచ్యా। యమో రాజా ప్రమృణాభిః పునాతు మా। జాతవేదా మోర్జయన్త్యా పునాతు।।

పునర్నిమజ్జ్య, నమోగ్నయ ఇతి నమస్కృత్య।।

⇨ నమోఽగ్నయేఽప్సుమతే నమ ఇన్ద్రాయ నమో వరుణాయ నమో వారుణ్యై నమోఽద్భ్యః।।

యదపాం క్రూరమితి సాంగుష్ఠ యజ్ఞసూత్రేణాఽలోడితాభి రద్భి స్త్రిరాప్లుత్య।।

⇨ యదపా క్రూరం యదమేధ్యం యదశాన్త న్తదప గచ్ఛతాత్। అత్యాశనా దతీపానా ద్యచ్చ ఉగ్రా త్ప్రతిగ్రహాత్।।

⇨ తన్నో వరుణో రాజా పాణినా హ్యవమర్శతు। సోఽహ మపాపో విరజో నిర్ముక్తో ముక్తకిల్బిషః।।

⇨ నాకస్య పృష్ఠ మారుహ్య గచ్ఛే ద్బ్రహ్మసలోకతామ్। యశ్చాప్సు వరుణ స్స పునాత్వఘమర్షణః॥

ఇమం మే గంగ ఇత్యపోఽభిమంత్ర్య।

⇨ ఇమం మే గఙ్గే యమునే సరస్వతి శుతుద్రి స్తోమꣳ సచతా పరుష్ణియా। అసిక్నియా మరుద్వృధే వితస్తయాఽఽర్జీకీయే శృణుహ్యా సుషోమయా॥

ఋతఞ్చే త్యఘమర్షణ సూక్తేనాప్స్వవగాహేత॥

⇨ ఋతఞ్చ సత్యఞ్చాభీద్ధా త్తపసోఽధ్యజాయత। తతో రాత్రి రజాయత తత స్సముద్రో అర్ణవః॥

⇨ సముద్రా దర్ణవా దధి సంవథ్సరో అజాయత। అహోరాత్రాణి విదధ ద్విశ్వస్య మిషతో వశీ॥

⇨ సూర్యాచన్ద్రమసౌ ధాతా యథాపూర్వ మకల్పయత్। దివఞ్చ పృథివీఞ్చాన్తరిక్ష మథో సువః॥

⇨ యత్పృథివ్యాꣳ రజస్స్వ మాన్తరిక్షే విరోదసీ। ఇమాꣳ స్తదాపో వరుణః పునా త్వఘమర్షణః॥

⇨ పునన్తు వసవః పునాతు వరుణః పునా త్వఘమర్షణః। ఏష భూతస్య మధ్యే భువనస్య గోప్తా॥

⇨ ఏష పుణ్యకృతాం లోకా నేష మృత్యోర్ హిరణ్మయమ్। ద్యావాపృథివ్యోర్ హిరణ్మయం సంశ్రితం సువః।। స న స్సువ స్సంశిశాధి।।

ఆర్ద్రం జ్వలతీ త్యాచమ్య।।

⇨ ఆర్ద్ర జ్జ్వలతి జ్యోతి రహ మస్మి। జ్యోతి ర్జ్వలతి బ్రహ్మాహ మస్మి। యోఽహ మస్మి బ్రహ్మాహ మస్మి। అహమస్మి బ్రహ్మాహ మస్మి। అహ మేవాహం మా ఞ్జుహోమి స్వాహా।

▫ స్నానాఙ్గ తర్పణమ్

సఙ్కల్పః – పూర్వోక్తైవఙ్గుణ .... శ్రీపరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం, స్నానాఙ్గత్వేన దేవర్షి పితృ తర్పణం కరిష్యే। ఇతిసంకల్ప్య।।

దేవతీర్థేన తర్పణం కుర్యాత్।।

❖ బ్రహ్మాదయో యే దేవా స్తాన్దేవాం స్తర్పయామి।

➢ భూ ర్దేవాం స్తర్పయామి।

➢ భువ ర్దేవాం స్తర్పయామి।

➢ సువ ర్దేవాం స్తర్పయామి।

➢ భూర్భువస్సువ ర్దేవాం స్తర్పయామి।।

ఋషితీర్థేన ద్విరావృత్త్యా।।

❖ కృష్ణద్వైపాయనాదయో యే ఋషయ స్తానృషీం స్తర్పయామి।

- **భూర్ ఋషీః స్తర్పయామి।**
- **భువ ఋషీః స్తర్పయామి।**
- **సువర్ ఋషీః స్తర్పయామి।**
- **భూర్భువస్సువర్ ఋషీఃస్తర్పయామి॥**

ప్రాచీనావీతీ, పితృతీర్థేన త్రిరావృత్త్యా తర్పయేత్॥

- **సోమః పితృమాన్, యమోఽఙ్గిరస్వా, నగ్నిష్వాత్తాగ్నిః కవ్యవాహనాఽఽదయో యే పితర, స్తాన్పితౄః స్తర్పయామి।**

- **భూః పితౄః స్తర్పయామి॥ 3॥**
- **భువః పితౄః స్తర్పయామి। 3॥**
- **సువః పితౄః స్తర్పయామి। 3॥**
- **భూర్భువస్సువః పితౄః స్తర్పయామి। 3॥**

(సవ్యం) అనేన దేవర్షి పితృతర్పణేన భగవాన్త్సర్వాత్మక, శ్రీ పరమేశ్వర స్సుప్రీణాతు।

(దేవర్షి పితృతర్పణానన్తరం, అజీవపితృకైః ప్రాచీనావీతిభిః పితౄణాం పుణ్యలోక సిద్ధ్యర్థం, ప్రత్యేకం స్నాతవ్యమ్।)

పితృ పితామహ ప్రపితామహానాం .... గోత్రాణాం ...... శర్మణాం వసురుద్రాఽఽదిత్య రూపాణాం,

మాతృ పితామహీ ప్రపితామహీనాం ...... గోత్రాణాం .... దాయీనాం వసురుద్రాఽఽదిత్య రూపాణాం,

మాతామహ మాతుఃపితామహ మాతుఃప్రపితామహానాం .... గోత్రాణాం .... శర్మణాం, వసురుద్రాఽఽదిత్య రూపాణాం,

మాతామహీ మాతుః పితామహీ మాతుః ప్రపితామహీనాం .... గోత్రాణాం ...... దాయీనాం,

సర్వేషాం పితౄణాం, అక్షయ్య పుణ్య లోక ఫలావాప్త్యర్థం .... స్నానమహం (సవ్యం) కరిష్యే।। స్నాత్వాఽఽచమ్య।

- **అథ స్నానాఙ్గ సూర్యార్ఘ్యప్రదానాని కరిష్యే।।**

⇨ **ఓం ఉద్య న్నద్య మిత్ర మహః। ఆరోహ న్నుత్తరా న్దివమ్। హృద్రోగం మమ సూర్య। హరిమాణఞ్చ నాశయ।।**

⇨ **శుకేషు మే హరిమాణమ్। రోపణాకాసు దధ్మసి। అథో హారిద్రవేషు మే। హరిమాణ న్నిదధ్మసి।।**

⇨ **ఉదగా దయ మాదిత్యః। విశ్వేన సహసా సహ। ద్విషన్తం మమ రంధయన్న్। మో అహ న్ద్విషతే రథమ్।।** ఇద మర్ఘ్యం సమర్పయామి।

ఓం మిత్ర రవి సూర్య భాను ఖగ పూష హిరణ్యగర్భ మరీచ్యాదిత్య సవిత్రర్క భాస్కరేభ్యో నమో నమః।।

స్నాత్వా, ఉదకప్రక్షేపణం తటే కుర్యాత్।।

○ **యన్మయా దూషితం తోయం శారీర మల సంయుతమ్।**

తస్మాత్ పాపవిశుద్ధ్యర్థం యక్ష్మాణం తర్పయామ్యహమ్॥

○ **అసంస్కారాశ్చ యే కేచి జ్జలాశాః పితరో మమ।**

తేషా మాప్యాయనార్థాయ దీయతే సలిలం మయా॥

○ **యే కే చాస్మత్కులే జాతా అపుత్త్రా గోత్రిణో మృతాః।**

తే గృహ్ణన్తు మయా దత్తం వస్త్ర నిష్పీడనోదకమ్॥ శ్రీ రామ రామ రామ॥

ఇతి వస్త్రం నిష్పీడ్య॥ తత శ్శుభ్రవస్త్రం ధృత్వాఽఽచమ్య॥ విధి ప్రకారేణ భస్మ ధారణపురస్సరం, సంధ్యావన్దనాద్యాదికం కుర్యాత్॥

3. సిన్ధు (సముద్ర) స్నాన విధిః

○ **అశ్వత్థ సాగరౌ సేవ్యౌ న స్ప్రష్టవ్యౌ కదాచన।**

అశ్వత్థం మన్దవారేతు సాగరం పర్వణి స్పృశేత్॥

అత్ర సముద్రోదకేన ఆచమనం న కార్యమ్। (కిన్తు ఉదకాన్తరేణైవ)। తథా చోక్తం - అక్షారాభి రద్భి రాచామేత్ - ఇతి॥ తత్రైవాచమన యోగ్య స్థలాని॥

○ **గోకర్ణే చ ప్రభాసే చ గఙ్గా సాగర సఙ్గమే।**

జగన్నాథే రామసేతా వబ్ధా వాచమనం చరేత్॥

సిన్ధౌ కర్తవ్యమాహ॥

○ **ధనుర్బాణౌ లిఖిత్వాఽథ నమస్కృత్య శ్రుతిం జపేత్।**

సిన్ధౌ ప్రక్షిప్య సూత్రాణి సరత్నం సహరీతకమ్॥

సిన్ధుతీరం ప్రాప్య, తత్ర ధనుర్బాణౌ లిఖిత్వా।

○ **రఘువీర పదాంభోజ పవిత్రీకృత పాంసవే।**

దశకంఠ శిరశ్ఛేద హేతవే సేతవే నమః॥

○ **యాని కాని చ పాపాని జన్మాన్తర కృతాని చ।**

తాని తాని ప్రణశ్యన్తి ప్రదక్షిణ పదే పదే॥

○ **పాపోఽహం పాప కర్మాహం పాపాత్మా పాప సంభవః।**

త్రాహిమాం కృపయాదేవ శరణాగతవత్సల॥

○ **అన్యథా శరణం నాస్తి త్వ మేవ శరణం మమ।**

తస్మాత్కారుణ్య భావేన రక్ష రక్ష జనార్దన।

ఇత్యాత్మ ప్రదక్షిణ నమస్కారం కృత్వా॥

⇨ **ఓం సముద్రాయ వయునాయ సిన్ధూనాం పతయే నమః। నదీనాᳲ సర్వాసాం పిత్రే జుహుతా విశ్వకర్మణే విశ్వాహామర్త్యᳲ హవిః॥**

ఇతి నమస్కృత్య॥ రత్నహారీతక సహితాని యజ్ఞోపవీతాని, అథవా పుష్పతామ్బూలాని సిన్ధౌ ప్రక్షిప్య॥

○ **పిప్పలాదా త్సముత్పన్నే కృత్యే లోక భయంకరి।**

పాషాణం తే మయా దత్త మాహారార్థం ప్రకల్ప్యతామ్॥

ఇతి పాషాణం ప్రక్షిప్య, ప్రార్థయేత్।

○ **నమస్తే విశ్వ గుప్తాయ నమో విష్ణ వపాంపతే।**

నమో జలధి రూపాయ నదీనాం పతయే నమః॥ ఇతి నమస్కృత్య॥

○ **నమస్తే జగదాధార శఙ్ఖ చక్రగదాధర।**

దేవ దేహి మమానుజ్ఞాం తవ తీర్థ నిషేవణే।। ఇత్యనుజ్ఞాం స్వీకృత్య।

తతస్స్నాత్వా -

ఆపోహిష్ఠామయోభువ ఇతి తిసృభిః, హిరణ్యవర్ణా ఇతి చతసృభిః, పవమానస్సువర్జన ఇత్యేతేన అనువాకేన చ స్నాయాత్।।

ప్రాణానాయమ్య .... ప్రీత్యర్థం .... సింధు స్నానాఙ్గ అర్ఘ్యప్రదానం కరిష్యే।।

○ **సర్వరత్నోద్భవ శ్రీమాన్ సర్వ రత్నాకరో యతః।**

సర్వ రత్నప్రదాత స్త్వం గృహాణార్ఘ్యం మహోదధే।।

ఇత్యర్ఘ్యం దత్వా।।

ఉదకాన్తరేణ ఆచమ్య। ఏవం .... ప్రీత్యర్థం సిన్ధు స్నానాఙ్గత్వేన, పిప్పలాదాది తర్పణం కరిష్యే।।

○ **పిప్పలాదం కలిం కణ్వం కృతాన్తం జీవనేశ్వరమ్।**

వసిష్ఠం వామదేవఞ్చ పరాశర మపాం పతిమ్।।

○ **వాల్మీకిం నారద ఞ్చైవ వాలఖిల్యాం స్తథైవ చ।**

నలం నీలం గవాక్షఞ్చ గవయం గన్ధమాదనమ్।।

○ **జాంబవన్తం హనూమన్తం సుగ్రీవం చాఙ్గదం తథా।**

మైన్దఞ్చ ద్వివిదఞ్చైవ వృషభం శరభం తథా।।

○ **రామఞ్చ లక్ష్మణఞ్చైవ సీతాఞ్చైవ యశస్వినీమ్।**

ఏతాంస్తు తర్పయే ద్విద్వాన్ జలమధ్యే విశేషతః।।

○ **ఆబ్రహ్మ స్తంబ పర్యన్తం యత్కిఞ్చిత్ సచరాచరమ్।**

మయా దత్తేన తోయేన తృప్తి మేవాభి గచ్ఛతు।। ఆచమ్య,

○ **యన్మయా దూషితం తోయం శారీర మలసంయుతమ్।**

తస్మాత్ పాప విశుద్ధ్యర్థం యక్ష్మాణం తర్పయామ్యహమ్।।

○ **అసంస్కారాశ్చ యే కేచి జ్జలాశాః పితరో మమ।**

తేషామాప్యాయనార్థాయ దీయతే సలిలం మయా।।

ఇతి మన్త్రాభ్యాం, ఉదకం తటే స్థిత్వా ప్రక్షిప్య।।

○ **యేకే చాస్మత్కులే జాతా అపుత్రా గోత్రిణో మృతాః।**

తే గృహ్ణన్తు మయా దత్తం సూత్రనిష్పీడనోదకమ్।।

(ఇతి సూత్ర నిష్పీడనోదకఞ్చ ప్రక్షిపేత్)

శుభ్రవస్త్రం ధృత్వా। ఆచమ్య। యథాశక్తి గోదానాదికం దద్యాత్।

(మహాపర్వణి సింధుస్నాన మహం కరిష్యే - ఇతి కేచిత్ పర్వస్నానే పఠన్తి।।)

4. భస్మధారణ విధానమ్

ఆగ్నేయం భస్మ, సద్యోజాతమితి పఞ్చ బ్రహ్మమన్త్రైః ప్రతిగృహ్య।।

⇨ **సద్యో జాతం ప్రపద్యామి సద్యో జాతాయ వై నమో నమః। భవేభవే నాతిభవే భవస్వ మామ్। భవోద్భవాయ నమః।।**

⇨ **వామదేవాయ నమో జ్యేష్ఠాయ నమ శ్శ్రేష్ఠాయ నమో రుద్రాయ నమః కాలాయ నమః కలవికరణాయ నమో బలవికరణాయ నమో బలాయ నమో**

బలప్రమథనాయ నమ స్సర్వభూత దమనాయ నమో మనోన్మనాయ నమః॥

⇨ అఘోరేభ్యోఽథఘోరేభ్యో ఘోరఘోరతరేభ్యః। సర్వేభ్య స్సర్వశ్శర్వేభ్యో నమస్తే అస్తు రుద్రరూపేభ్యః॥

⇨ తత్పురుషాయ విద్మహే మహాదేవాయ ధీమహి। తన్నో రుద్రః ప్రచోదయాత్॥

⇨ ఈశాన స్సర్వవిద్యానా మీశ్వర స్సర్వభూతానాం బ్రహ్మాధిపతి ర్బ్రహ్మణోఽధిపతి ర్బ్రహ్మ శివో మే అస్తు సదాశివోమ్॥

▫ అభిమంత్రణమ్। అగ్నిరిత్యనేన చాభిమంత్ర్య॥

○ అగ్నిరితి భస్మ। వాయురితి భస్మ। జలమితి భస్మ। స్థలమితి భస్మ। వ్యోమేతి భస్మ। సర్వꣳ హ వా ఇదం భస్మ। మన ఏతాని చక్షూꣳషి భస్మాని॥

మాన స్తోక ఇతి సముద్ధృత్య। జలేన సంసృజ్య॥

⇨ మాన స్తోకే తనయే మాన ఆయుషి మానో గోషు మానో అశ్వేషు రీరిషః। వీరాన్మా నో రుద్ర భామితో వధీర్ హవిష్మన్తో నమసా విధేమతే॥

త్ర్యాయుషైస్త్ర్యమ్బకైస్తిర్యక్ తిస్రో రేఖాః ప్రకుర్వీత।

⇨ త్ర్యాయుష ఞ్జమదగ్నేః కశ్యపస్య త్ర్యాయుషమ్। యద్దేవానా న్త్ర్యాయుష న్తన్మే అస్తు త్ర్యాయుషమ్॥

⇨ త్ర్యంబకం యజామహే సుగన్ధిం పుష్టివర్ధనమ్। ఉర్వారుక మివ బన్ధనా న్మృత్యో ర్ముక్షీయ మాఽమృతాత్॥

⇨ యే తే సహస్ర మయుతం పాశా మృత్యో మర్త్యాయ హన్తవే। తాన్ యజ్ఞస్య మాయయా సర్వానవ యజామహే। మృత్యవే స్వాహా మృత్యవే స్వాహా॥

ఇతి భస్మధారణమ్॥ తతో విధిప్రకారేణ సంధ్యావందనాఽఽదికం కుర్యాత్॥

5. ఊర్ధ్వపుణ్డ్రవిధిః

○ స్నాత్వా మృత్తికయా చోర్ధ్వపుణ్డ్రం కుర్యాత్ ప్రయత్నతః॥
జపకాలే మృదాకుర్యాత్సంధ్యాకాలే చ వారిణా।

○ భస్మనా హోమకాలే తు చందనం సార్వకాలికమ్॥

(తత్ప్రకారః) మృత్తికా ప్రార్థనమ్

○ గోపీచన్దన పాపఘ్న విష్ణుదేహ సముద్భవ।
చక్రాఙ్కిత నమ స్తుభ్యం ధారణాన్ముక్తిదో భవ॥ ఇతి మృత్తికా మాదాయ

⇨ ఇమం మే గఙ్గే యమునే సరస్వతి శుతుద్రి స్తోమꣳ సచతా పరుష్ణియా। అసిక్నియా మరుద్వృధే వితస్తయాఽఽర్జీకీయే శృణుహ్యా సుషోమయా॥ ఇతి జల మాదాయ॥

విష్ణో ర్నుక మితి మార్జయేత్ -

⇨ ఓం విష్ణోర్నుకం వీర్యాణి ప్రవోచం యః పార్థివాని విమమే రజాꣳసి యో అస్కభాయ దుత్తరꣳ సధస్థం విచక్రమాణ స్త్రేధోరుగాయః।

⇨ ఓం విష్ణో రరాటమసి విష్ణోః పృష్ఠమసి విష్ణో శ్శ్నప్త్రే స్థో విష్ణో స్స్యూరసి విష్ణో ర్ధ్రువ మసి వైష్ణవమసి విష్ణవే త్వా।।

అతో దేవా ఇత్యేతాభి, ర్విష్ణుగాయత్ర్యా చ త్రివార మభిమన్త్ర్య।।

⇨ ఓం అతో దేవా అవన్తు నో యతో విష్ణు ర్విచక్రమే। పృథివ్యా స్సప్త ధామభిః।।

⇨ ఓం ఇదం విష్ణు ర్విచక్రమే త్రేధా నిదధే పదమ్। సమూఢ్ల మస్య పాంసురే।।

⇨ ఓం త్రీణి పదా విచక్రమే విష్ణు ర్గోపా అదాభ్యః। తతో ధర్మాణి ధారయన్।।

⇨ ఓం విష్ణోః కర్మాణి పశ్యత యతో వ్రతాని పస్పశే। ఇన్ద్రస్య యుజ్య స్సఖా।।

⇨ తద్విష్ణోః పరమం పదం సదా పశ్యన్తి సూరయః। దివీవ చక్షు రాతతమ్।

⇨ ఓం తద్విప్రాసో విపన్యవో జాగృవాంస స్సమిన్ధతే। విష్ణో ర్యత్పరమం పదమ్।।

⇨ ఓం నారాయణాయ విద్మహే వాసుదేవాయ ధీమహి। తన్నో విష్ణుః ప్రచోదయాత్।।

○ శఙ్ఖ చక్ర గదా పాణే ద్వారకా నిలయాచ్యుత।
గోవిన్ద పుండరీకాక్ష రక్ష మాం శరణాగతమ్।। ఇతి ధ్యాత్వా।।

➢ గృహస్థో లలాటేషు స్థానేష్వనామికాఽఙ్గుళ్యా విష్ణుగాయత్ర్యా, కేశవాది ద్వాదశ నామభి ర్వా ధారయేత్।

➢ బ్రహ్మచారీ వానప్రస్థోవా లలాట కణ్ఠ హృదయ మూలేషు, వైష్ణవ గాయత్ర్యా కృష్ణాది పఞ్చ నామభిర్వా ధారయేత్।।

➢ యతి స్తర్జన్యా శిరో లలాట హృదయేషు ప్రణవేన ధారయేత్।

➢ పరమహంసో లలాటే చైకమూర్ధ్వ పుణ్డ్రం ధారయేత్।।

6. సన్ధ్యావన్దన ప్రయోగః

○ **అపవిత్రః పవిత్రో వా సర్వావస్థాం గతోఽపి వా।**

య స్స్మరేత్ పుణ్డరీకాక్షం స బాహ్యాఽభ్యన్తర శ్శుచిః॥

పుణ్డరీకాక్ష। పుణ్డరీకాక్ష॥ పుణ్డరీకాక్ష।

ఆచమ్య ....

ఓం కేశవాయ స్వాహా। ఓం నారాయణాయ స్వాహా। ఓం మాధవాయ స్వాహా।

ఓం గోవిన్దాయనమః। ఓం విష్ణవే నమః। ఓం మధుసూదనాయ నమః। ఓం త్రివిక్రమాయనమః। ఓం వామనాయ నమః। ఓం శ్రీధరాయ నమః। ఓం హృషీకేశాయ నమః। ఓం పద్మనాభాయ నమః। ఓం దామోదరాయ నమః। ఓం సంకర్షణాయ నమః। ఓం వాసుదేవాయ నమః। ఓం ప్రద్యుమ్నాయ నమః। ఓం అనిరుద్ధాయ నమః। ఓం పురుషోత్తమాయ నమః। ఓం అధోక్షజాయ నమః। ఓం నారసింహాయ నమః। ఓం అచ్యుతాయ నమః। ఓం జనార్దనాయ నమః। ఓం ఉపేంద్రాయ నమః। ఓం హరయే నమః। శ్రీ కృష్ణాయ నమః।

○ **ఉత్తిష్ఠన్తు భూత పిశాచాః, ఏతే భూమి భారకాః।**

ఏతేషా మవిరోధేన బ్రహ్మకర్మ సమారభే॥

▫ **ప్రాణాయామః** -

⇨ **ఓం భూః। ఓం భువః। ఓం సువః। ఓం మహః। ఓం జనః। ఓం తపః। ఓం సత్యమ్।**

⇨ **ఓం తథ్సవితుర్వరేణ్యం భర్గో దేవస్య ధీమహి। ధియో యోనః ప్రచోదయాత్।**

ఓమాపో జ్యోతీ రసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువ స్సువరోమ్॥

□ **సఙ్కల్పః –**

మమోపాత్త సమస్త దురితక్షయ ద్వారా శ్రీ పరమేశ్వర ముద్దిశ్య, శ్రీ పరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం,

శుభే శోభనే ముహూర్తే, శ్రీ మహా విష్ణో రాజ్ఞయా ప్రవర్తమానస్య, అద్య బ్రహ్మణో ద్వితీయ పరార్థే, శ్వేతవరాహ కల్పే, వైవస్వత మన్వంతరే, కలియుగే ప్రథమ పాదే, జంబూద్వీపే, భరతవర్షే, భరతఖణ్డే మేరోర్దక్షిణ దిగ్భాగే, శ్రీ శైలస్య ------- ప్రదేశే, ----- నద్యో ర్మధ్యదేశే ----- సమస్త దేవతా గోబ్రాహ్మణ హరిహార సద్గురు చరణ సన్నిధౌ, అస్మిన్ వర్తమాన వ్యావహారిక చాంద్రమానేన ప్రభవాది షష్టి సంవథ్సరాణాం మధ్యే, శ్రీమత్ ----- సంవథ్సరే, ----- అయనే, ------ ఋతౌ, ----- మాసే, ----- పక్షే, ------తిథౌ, ---- వాసరే, ---- నక్షత్రే, ----యోగే, ----- కరణే, ఏవంగుణ విశేషణ విశిష్టాయాం అస్యాం శుభతిథౌ శ్రీ పరమేశ్వరముద్దిశ్య శ్రీ పరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం ప్రాతస్సన్ధ్యా (మాధ్యాహ్నిక స్సన్ధ్యా, సాయం సన్ధ్యా) ముపాసిష్యే॥

□ **శుద్ధి ప్రకరణమ్ –**

⇨ **ఓం ఆపో హి ష్ఠా మయోభువ స్తాన ఊర్జే దధాతన। మహే రణాయ చక్షసే।**

⇨ **యో వ శ్శివతమో రస స్తస్య భాజయ తేహ నః। ఉశతీ రివ మాతరః।**

⇨ తస్మా అర జ్గమామవో యస్య క్షయాయ జిన్వథ। ఆపో జనయథా చనః॥

(ప్రాతః)

⇨ ఓం సూర్యశ్చ మా మన్యుశ్చ మన్యుపతయశ్చ మన్యుకృతేభ్యః। పాపేభ్యో రక్షన్తామ్। యద్రాత్రియా పాప మకార్షమ్। మనసా వాచా హస్తాభ్యామ్। పద్భ్యాముదరేణ శిశ్నా। రాత్రి స్తదవ లుమ్పతు। యత్కిఞ్చ దురితం మయి। ఇద మహం మా మమృతయోనౌ। సూర్యే జ్యోతిషి జుహోమి స్వాహా॥

(మధ్యాహ్నే) –

⇨ ఓం ఆపః పునన్తు పృథివీం పృథివీ పూతా పునాతు మామ్। పునన్తు బ్రహ్మణస్పతి ర్బ్రహ్మపూతా పునాతు మామ్। యదుచ్ఛిష్ట మభోజ్యం యద్వా దుశ్చరితం మమ। సర్వం పునన్తు మామాపో ఽసతాఞ్చ ప్రతి గ్రహ స్వాహా॥

(సాయన్తనే)

⇨ ఓం అగ్నిశ్చ మామన్యుశ్చ మన్యుపతయశ్చ మన్యుకృతేభ్యః। పాపేభ్యో రక్షన్తామ్। యదహ్నా పాప మకార్షమ్। మనసా వాచా హస్తాభ్యామ్। పద్భ్యా ముదరేణ శిశ్నా। అహ స్తదవ లుమ్పతు। యత్కిఞ్చ దురితం మయి। ఇదమహం మా మమృతయోనౌ। సత్యే జ్యోతిషి జుహోమి స్వాహా॥

⇨ త్రిరాచామేత్। ద్విః పరిమృజ్య, సకృదుపస్పృశ్య, యత్సవ్యం పాణిం పాదౌ ప్రోక్షతి శిర శ్చక్షుషీ నాసికే శ్రోత్రే॥

- మార్జన మంత్రాః

⇨ ఓం దధిక్రావ్ణ్ణో అకారిషం జిష్ణో రశ్వస్య వాజినః। సురభి నో ముఖా కర త్ప్రణ ఆయూꣳషి తారిషత్॥

⇨ ద్రుపదా దివ ముఞ్చతు। ద్రుపదాదివే న్ముముచానః। స్విన్న స్స్నాత్వీ మలాదివ। పూతం పవిత్రేణే వాఽఽజ్యమ్। ఆప శ్శున్ధన్తు మైనసః॥

- అర్ఘ్య ప్రదాన ప్రకరణమ్

⇨ త్రిరాచామేత్। ద్విః పరిమృజ్య, సకృదుపస్పృశ్య, యత్సవ్యం పాణిం పాదౌ ప్రోక్షతి, శిర శ్చక్షుషీ నాసికే శ్రోత్రే॥

ముఖ్యాకాలాతిక్రమణే ప్రాయశ్చిత్తం విధాయ, అర్ఘ్యత్రయం దద్యాత్। [2]

---

[2] ప్రాయశ్చిత్తార్ఘ్యమ్ - ప్రాణానాయమ్య, పూర్వోక్తైవం --- ప్రీత్యర్థం, (ముఖ్య కాలాతిక్రమణ దోష నిర్హరణార్థం ప్రాయశ్చిత్తార్ఘ్య ప్రదాన పూర్వక) ప్రాతస్సన్ధ్యార్ఘ్య (మాధ్యాహ్నిక/ సాయం - సన్ధ్యార్ఘ్య) ప్రదానాని కరిష్యే॥

పూర్వోక్తైవం గుణ విశేషణ విశిష్టాయా మస్యాం శుభతిథౌ,

శ్రీ పరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం

ప్రాత స్సంధ్యార్ఘ్య (మాధ్యాహ్నిక/సాయం సంధ్యార్ఘ్య) ప్రదానాని కరిష్యే।।

⇨ **ఓం భూర్భువస్సువః। తథ్సవితుర్వేణ్యం భర్గో దేవస్య ధీమహి। ధియో యోనః ప్రచోదయాత్।। (తిష్ఠన్నర్ఘ్యం త్రిరర్ఘయతి। సాయ ముపవిశన్న)**

⇨ **హꣳస శ్శుచిష ద్వసు రన్తరిక్షస ద్ధోతా వేదిష దతిథి ర్దురోణసత్। నృషద్వరస దృతసద్వ్యోమ సదబ్జా గోజా ఋతజా అద్రిజా ఋతం బృహత్।। (మధ్యాహ్న)**

(ప్రదక్షిణ మంత్రః)

⇨ **ఓం ఉద్యన్త మస్తం యన్త మాదిత్య మభిధ్యాయన్ కుర్వ న్బ్రాహ్మణో విద్వాన్ థ్సకలం భద్ర మశ్నుతే ऽసావాదిత్యో బ్రహ్మేతి బ్రహ్మైవ సన్బ్రహ్మాప్యేతి య ఏవం వేద।। అసావాదిత్యో బ్రహ్మ।। త్రిరాచామేత్ ----- శ్రోత్రే।।**

పూర్వోక్తైవం గుణ విశేషణ విశిష్టాయా మస్యాం శుభతిథౌ, శ్రీ పరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం ప్రాత స్సన్ధ్యాఙ్గ, (మాధ్యాహ్నిక స్సన్ధ్యాఙ్గ), (సాయం స్సన్ధ్యాఙ్గ) తర్పాణాని కరిష్యే।।

ఓం భూః। ఓం భువః। ఓం సువః। ఓం మహః। ఓం జనః। ఓం తపః। ఓం సత్యమ్।

ఓం తథ్సవితు ర్వరేణ్యం భర్గోదేవస్య ధీమహి। ధియో యోనః ప్రచోదయాత్। ఓమాపో జ్యోతీ రసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సువరోమ్।।

(ప్రాతః)

1. సన్ధ్యాం తర్పయామి
2. గాయత్రీం తర్పయామి
3. బ్రాహ్మీం తర్పయామి
4. నిమృజీం తర్పయామి.

(మధ్యాహ్నే)

1. సన్ధ్యాం తర్పయామి
2. సావిత్రీం తర్పయామి
3. రౌద్రీం తర్పయామి
4. నిమృజీం తర్పయామి

(సాయంకాలే)

1. సన్ధ్యాం తర్పయామి
2. సరస్వతీం తర్పయామి
3. వైష్ణవీం తర్పయామి
4. నిమృజీం తర్పయామి

- గాయత్రీ మన్త్రోపాసనమ్ –

ఓమిత్యేకాక్షరం బ్రహ్మ। అగ్నిర్దేవతా బ్రహ్మ ఇత్యార్షమ్। గాయత్రం ఛన్దం పరమాత్మం సరూపమ్। సాయుజ్యం వినియోగమ్।।

ఆయాతు వరదా దేవీ అక్షరం బ్రహ్మ సమ్మితమ్। గాయత్రీం ఛన్దసాం మాతేదం బ్రహ్మ జుషస్వ మే।

యదహ్నా త్కురుతే పాప స్తదహ్నా త్ప్రతి ముచ్యతే। యద్రాత్రియా త్కురుతే పాపం తద్రాత్రియాత్ ప్రతి ముచ్యతే।

సర్వ వర్ణే మహాదేవి సన్ధ్యా విద్యే సరస్వతి॥

- గాయత్ర్యావాహనమ్

⇨ ఓజోఽసి సహోఽసి బలమసి భ్రాజోఽసి దేవానాం ధామ నామాసి విశ్వమసి విశ్వాఽఽయు స్సర్వమసి సర్వాయు రభిభూరోం గాయత్రీ మావాహయామి, సావిత్రీ మావాహయామి, సరస్వతీ మావాహయామి, ఛన్దర్షీ నావాహయామి, శ్రియ మావాహయామి గాయత్రియా గాయత్రీచ్ఛన్దో, విశ్వామిత్ర ఋషి, స్సవితా దేవతాఽగ్నిర్ముఖం, బ్రహ్మ శిరో, విష్ణుర్ హృదయꣳ, రుద్రశ్శిఖా, పృథివీ యోనిః ప్రాణాపాన వ్యానోదాన సమానా సప్రాణా, శ్వేతవర్ణా సాఙ్ఖ్యాయన సగోత్రా గాయత్రీ, చతుర్వింశత్యక్షరా త్రిపదా షట్కుక్షిః పఞ్చ శీర్షోపనయనే వినియోగ – ఓం భూః। ఓం భువః। ఓꣳ సువః। ఓం మహః। ఓం జనః। ఓం తపః। ఓꣳ సత్యమ్।

⇨ ఓం తథ్సవితు ర్వరేణ్యం భర్గో దేవస్య ధీమహి। ధియో యోనః ప్రచోదయాత్॥

⇨ ఓమాపో జ్యోతీ రసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువ స్సువరోమ్॥

- గాయత్రీ మహామన్త్ర జప ప్రకరణమ్

ప్రాణానాయమ్య। పూర్వోక్తైవఙ్గుణ -- ప్రీత్యర్థం ప్రాతస్సన్ధ్యాఙ్గ, (మాధ్యాహ్నిక/ సాయం సన్ధ్యాఙ్గ) యథాశక్తి గాయత్రీ మహామంత్ర జపం కరిష్యే॥

కరన్యాసః

1. ఓం తథ్సవితుర్ - బ్రహ్మాత్మనే - అఙ్గుష్ఠాభ్యా న్నమః
2. ఓం వరేణ్యం - విష్ణ్వాత్మనే - తర్జనీభ్యా న్నమః
3. ఓం భర్గో దేవస్య - రుద్రాత్మనే - మధ్యమాభ్యా న్నమః
4. ఓం ధీమహి - సత్యాత్మనే - అనామికాభ్యా న్నమః
5. ఓం ధియోయోనః - జ్ఞానాత్మనే - కనిష్ఠికాభ్యా న్నమః
6. ఓం ప్రచోదయాత్ - సర్వాऽऽత్మనే - కరతల కరపృష్ఠాభ్యా న్నమః

అఙ్గన్యాసః

1. ఓం తథ్సవితుర్ - బ్రహ్మాత్మనే - హృదయాయ నమః
2. ఓం వరేణ్యం - విష్ణ్వాత్మనే - శిరసే స్వాహా
3. ఓం భర్గో దేవస్య - రుద్రాత్మనే - శిఖాయై వషట్
4. ఓం ధీమహి - సత్యాత్మనే - కవచాయ హుం
5. ఓం ధియోయోనః - జ్ఞానాత్మనే - నేత్రత్రయాయ వౌషట్
6. ఓం ప్రచోదయాత్ - సర్వాత్మనే – అస్త్రాయ ఫట్

భూర్భువ స్సువ రోమితి దిగ్బన్ధః

ధ్యానమ్ -

- ముక్తా విద్రుమ హేమ నీల ధవళ చ్ఛాయై ర్ముఖై స్త్రీక్షణైర్ -
  యుక్తా మిన్దు నిబద్ధ రత్నమకుటాం తత్త్వార్థ వర్ణాత్మికామ్।
- గాయత్రీం వరదాభయాఙ్కుశ కశా శ్శుభ్రం కపాలం గదాం
  శఙ్ఖం చక్ర మథారవిన్ద యుగళం హస్తై ర్వహన్తీం భజే॥

○ యో దేవస్సవితాఽస్మాకం ధియో ధర్మాధిగోచరాః।

ప్రేరయే త్తస్య యద్భర్గ స్తద్వరేణ్య ముపాఽఽస్మహే॥

○ గురుర్బ్రహ్మ గురుర్విష్ణు ర్గురుర్దేవో మహేశ్వరః।

గురుస్సాక్షా త్పరం బ్రహ్మ తస్మై శ్రీ గురవే నమః॥

(యథా శక్తి గాయత్రీ జపం కుర్యాత్)

ఏతత్ ఫలం సర్వం శ్రీపరమేశ్వరార్పణమస్తు॥ (కేచన ప్రాగ్వపాత్, అనన్తరఞ్చ ముద్రాః ప్రదర్శయన్తి, గాయత్ర్యాః దిగ్విమోకం చ కుర్వన్తి)

□ ఉపస్థాన ప్రకరణమ్ (ఉత్థాయ సూర్యాభిముఖః పఠేత్)

(ప్రాతః)

⇨ ఓం మిత్రస్య చర్షణీధృత శ్శ్రవో దేవస్య సానసిమ్। సత్యం చిత్రశ్రవస్తమమ్।

⇨ మిత్రో జనాన్ యాతయతి ప్రజాన న్మిత్రో దాధార పృథివీ ముత ద్యామ్। మిత్రః కృష్టీ రనిమిషా ఽభిచష్టే సత్యాయ హవ్యం ఘృతవ ద్విధేమ।

⇨ ప్రసమిత్ర మర్తో అస్తు ప్రయస్వాన్ యస్త ఆదిత్య శిక్షతి వ్రతేన। న హన్యతే న జీయతే త్వోతో నైన మంహో అశ్నో త్యన్తితో న దూరాత్॥

(మధ్యాహ్నకాలే)

⇨ ఓం ఆ సత్యేన రజసా వర్తమానో నివేశయ న్నమృతం మర్త్యఞ్చ। హిరణ్యయేన సవితా రథేనాఽఽ దేవో యాతి భువనా విపశ్యన్॥

⇨ ఉద్వయ న్తమస స్పరి పశ్యన్తో జ్యోతి రుత్తరమ్। దేవ న్దేవత్రా సూర్య మగన్మ జ్యోతి రుత్తమమ్॥

⇨ ఉదుత్య ఞ్జాతవేదస న్దేవం వహన్తి కేతవః। దృశే విశ్వాయ సూర్యమ్॥

⇨ చిత్ర న్దేవానా ముదగా దనీక ఞ్చక్షు ర్మిత్రస్య వరుణస్యాగ్నేః। ఆఽప్రా ద్యావాపృథివీ అన్తరిక్షꣳ సూర్య ఆత్మా జగత స్తస్థుషశ్చ॥

⇨ తచ్చక్షు ర్దేవహితం పురస్తా చ్ఛుక్ర ముచ్చరత్।

⇨ పశ్యేమ శరద శ్శత ఞ్జీవేమ శరద శ్శత న్నన్దామ శరద శ్శతం మోదామ శరద శ్శతం భవామ శరద శ్శతꣳ శృణవామ శరద శ్శతం ప్రబ్రవామ శరద శ్శత మజీతా స్స్యామ శరద శ్శత జ్జ్యోక్చ సూర్య న్దృశే।

⇨ య ఉదగా న్మహతోఽర్ణవా ద్విభ్రాజమాన స్సరిరస్య మధ్యా థ్సమా వృషభో లోహితాక్ష స్సూర్యో విపశ్చి న్మనసా పునాతు॥

సాయంకాలే -

⇨ ఓం ఇమం మే వరుణ శ్రుధీ హవ మద్యా చ మృడయ। త్వా మవస్యు రాచకే॥

⇨ తత్త్వాయామి బ్రహ్మణా వన్దమాన స్తదాశాస్తే యజమానో హవిర్భిః। అహేడమానో వరుణేహ బోధ్యురుశꣳస మా న ఆయుః ప్రమోషీః॥

⇨ యచ్చిద్ధి తే విశో యథా ప్ర దేవ వరుణ వ్రతమ్। మినీమసి ద్యవిద్యవి।

⇨ యత్కించేదం వరుణ దైవ్యే జనేఽభిద్రోహం మనుష్యా శ్చరామసి। అచిత్తీ యత్తవ ధర్మా యుయోపిమ మా న స్తస్మా దేనసో దేవ రీరిషః।

⇨ కితవాసో యద్రిరిపు ర్న దీవి యద్వా ఘా సత్య ముత యన్న విద్మ। సర్వా తా వి ష్య శిథిరేవ దేవాథా తే స్యామ వరుణ ప్రియాసః॥

▫ దిగ్దేవతా నమస్కారః

⇨ ఓం నమః ప్రాచ్యై దిశే యాశ్చ దేవతా ఏతస్యాం ప్రతి వసన్త్యేతాభ్యశ్చ నమో

⇨ నమో దక్షిణాయై దిశే యాశ్చ దేవతా ఏతస్యాం ప్రతి వసన్త్యేతాభ్యశ్చ నమో

⇨ నమః ప్రతీచ్యై దిశే యాశ్చ దేవతా ఏతస్యాం ప్రతి వసన్త్యేతాభ్యశ్చ నమో

⇨ నమ ఉదీచ్యై దిశే యాశ్చ దేవతా ఏతస్యాం ప్రతి వసన్త్యేతాభ్యశ్చ నమో

⇨ నమ ఊర్ధ్వాయై దిశే యాశ్చ దేవతా ఏతస్యాం ప్రతి వసన్త్యేతాభ్యశ్చ నమో

⇨ నమో ఽధరాయై దిశే యాశ్చ దేవతా ఏతస్యాం ప్రతి వసన్త్యేతాభ్యశ్చ నమో

⇨ నమో ఽవాన్తరాయై దిశే యాశ్చ దేవతా ఏతస్యాం ప్రతి వసన్త్యేతాభ్యశ్చ నమో

⇨ నమో గఙ్గా యమునయో ర్మధ్యే యే వసన్తి, తే మే ప్రసన్నాత్మాన శ్చిరఞ్జీవితం వర్ధయన్తి, నమో గఙ్గా యమునయో ర్మునిభ్యశ్చ నమో నమో గఙ్గా యమునయో ర్మునిభ్యశ్చ నమః॥

○ సన్ధ్యాయై నమః। సావిత్ర్యై నమః। గాయత్ర్యై నమః। సరస్వత్యై నమః। సర్వాభ్యో దేవతాభ్యో నమః। దేవేభ్యో నమః। ఋషిభ్యో నమః। మునిభ్యో నమః। గురుభ్యో నమః। పితృభ్యో నమః। మాతృభ్యో నమః।

⇨ కామో ఽకార్షీ న్నమో నమః। మన్యు రకార్షీ న్నమో నమః।

○ పృథివ్యాపస్తేజో వాయురాకాశాః। (పఞ్చభూత స్మరణమ్)

○ ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ।। (ద్వాదశాక్షరీ మన్త్రః)

○ యాꣳ సదా సర్వభూతాని చరాణి స్థావరాణి చ। సాయం ప్రాత ర్నమస్యన్తి సా మా సన్ధ్యాఽభి రక్షతు।।

○ శివాయ విష్ణు రూపాయ శివ రూపాయ విష్ణవే।
శివస్య హృదయꣳ విష్ణు ర్విష్ణోశ్చ హృదయꣳ శివః।।

○ యథా శివమయో విష్ణు రేవꣳ విష్ణు మయ శ్శివః।
యథాఽన్తర న్న పశ్యామి తథా మే స్వస్తి రాయుషి।।

○ నమో బ్రహ్మణ్య దేవాయ గోబ్రాహ్మణ హితాయ చ।
జగద్ధితాయ కృష్ణాయ గోవిన్దాయ నమో నమః।।

గాయత్రీ విసర్జనమ్

⇨ ఉత్తమే శిఖరే జాతే భూమ్యాం పర్వత మూర్ధని। బ్రాహ్మణేభ్యో ఽభ్యనుజ్ఞాతా గచ్ఛ దేవి యథాసుఖమ్।।

⇨ స్తుతో మయా వరదా వేదమాతా ప్రచోదయన్తీ పవనే ద్విజాతా। ఆయుః పృథివ్యాం ద్రవిణం బ్రహ్మవర్చసం మహ్యం దత్వా ప్రజాతుం బ్రహ్మలోకమ్॥

○ నమోఽస్త్వనన్తాయ సహస్రమూర్తయే సహస్రపాదాక్షి శిరోరు బాహవే।
సహస్రనామ్నే పురుషాయ శాశ్వతే సహస్రకోటి యుగధారిణే నమః॥

⇨ ఓం ఇద న్ద్యావాపృథివీ సత్య మస్తు పిత ర్మాత ర్యదిహోప బ్రువే వామ్। భూత న్దేవానా మవమే అవోభి ర్విద్యా మేషం వృజనం జీరదానుమ్॥

○ ఆకాశా త్పతిత న్తోయః యథా గచ్ఛతి సాగరమ్।
సర్వదేవ నమస్కారః కేశవం ప్రతిగచ్ఛతి॥

○ సర్వవేదేషు యత్పుణ్యః సర్వతీర్థేషు యత్ఫలమ్।
తత్ఫలం పురుష ఆప్నోతి స్తుత్వా దేవ ఞ్జనార్దనమ్॥

○ వాసనా ద్వాసుదేవస్య వాసితన్తే జగత్త్రయమ్।
సర్వభూత నివాసోఽసి వాసుదేవ నమోఽస్తుతే॥

గోత్రప్రవరోచ్చారణమ్

చతుస్సాగర పర్యన్తం గోబ్రాహ్మణేభ్య శ్శుభం భవతు।

1) (ఆంగిరస) 2) (బార్హస్పత్య) 3 (భారద్వాజ) - (త్ర్యార్షేయ), ప్రవరాన్విత (భారద్వాజ) సగోత్రః, ఆపస్తంబ సూత్రః, తైత్తిరీయ కృష్ణ యజు శ్శాఖాఽధ్యాయీ, ... శర్మాఽహం భో అభివాదయే।

○ **కాయేన వాచా మనసేంద్రియై ర్వా బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతే స్స్వభావాత్।**

కరోమి యద్య త్సకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి॥

○ **ఆబ్రహ్మలోకా దాశేషా దాలోకా లోకపర్వతాత్।**

యే సన్తి బ్రాహ్మణా దేవా స్తేభ్యో నిత్య న్నమో నమః॥

ఓం తథ్సత్। శ్రీ పరమేశ్వరార్పణమస్తు।

॥జయ గురుదేవదత్త॥

7. అగ్నికార్యమ్

ఆచమ్య, పూర్వోక్తైవఙ్గుణ విశేషణ విశిష్టాయా మస్యాం శుభతిథౌ, శ్రీపరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం. మమ - ఆయు ర్వర్చో యశో బలాభి వృద్ధ్యర్థం, ప్రాత రగ్నికార్య (సాయ మగ్నికార్య) సమిదా ధాన మహఙ్కరిష్యే॥

- **పరిషేచన మన్త్రః –**

⇨ **పరిత్వాఽగ్నే పరిమృజా మ్యాయుషా చ ధనేన చ। సుప్రజాః ప్రజయా భూయాసః సువీరో వీరై స్సువర్చా వర్చసా సుపోషః పోషై స్సుగృహో గృహై స్సుపతిః పత్యా సుమేధా మేధయా సుబ్రహ్మ బ్రహ్మచారిభిః॥**

(పరిమృజ్య, అలఙ్కృత్య, పరిషిచ్య)

- సమిద్ధోమః– (ప్రణవోచ్చారణ పూర్వకం పఠిత్వా, మన్త్రాన్తే సమిధ ఙ్జుహుయాత్)

⇨ అగ్నయే సమిధ మాఽహార్షం బృహతే జాతవేదసే యథా త్వ మగ్నే సమిధా సమిధ్యస ఏవం మామాయుషా వర్చసా సన్యా మేధయా ప్రజయా పశుభి ర్బ్రహ్మవర్చసే నాన్నాద్యేన సమేధయ స్వాహా। (అగ్నయ ఇద న్న మమ)

⇨ ఏధోఽస్యేధిషీమహి స్వాహా। (అగ్నయ ఇద న్న మమ)

⇨ సమిదసి సమేధిషీమహి స్వాహా। (అగ్నయ ఇద న్న మమ)

⇨ తేజోఽసి తేజో మయి ధేహి స్వాహా। (అగ్నయ ఇద న్న మమ)

⇨ అపో అద్యాన్వచారిషꣳ రసేన సమసృక్ష్మహి। పయస్వాꣳ అగ్న ఆఽగమ న్తం మా సꣳసృజ వర్చసా స్వాహా। (అగ్నయ ఇద న్న మమ)

⇨ సం మాఽగ్నే వర్చసా సృజ ప్రజయా చ ధనేన చ స్వాహా। (అగ్నయ ఇద న్న మమ)

⇨ విద్యున్మే అస్య దేవా ఇన్ద్రో విద్యా త్సహర్షిభి స్స్వాహా। (ఇన్ద్రాయేద న్న మమ)

⇨ అగ్నయే బృహతే నాకాయ స్వాహా। (అగ్నయే బృహతే నాకాయేద న్న మమ)

⇨ ద్యావాపృథివీభ్యాꣳ స్వాహా। (ద్యావాపృథివీభ్యా మిద న్న మమ)

⇨ ఏషా తే అగ్నే సమిత్తయా వర్ధస్వ చాఽఽప్యాయస్వ చ తయాఽహం వర్ధమానో భూయాస మాప్యాయమానశ్చ స్వాహా। (అగ్నయ ఇద న్న మమ)

⇨ యో మాఽగ్నే భాగినꣳ సన్త మథాభాగ ఞ్చికీర్షత్యభాగ మగ్నే తఙ్కురు మామగ్నే భాగినఙ్కురు స్వాహా। (అగ్నయ ఇద న్న మమ)

⇨ సమిధ మాధాయాగ్నే సర్వవ్రతో భూయాసꣳ స్వాహా। (అగ్నయ ఇదన్న మమ)

⇨ భూస్స్వాహా। (అగ్నయ ఇద న్న మమ)

⇨ భువ స్స్వాహా। (వాయవ ఇద న్న మమ)

⇨ సువ స్స్వాహా। (సూర్యాయేద న్న మమ)

⇨ భూర్భువ స్సువ స్స్వాహా। (ప్రజాపతయ ఇదన్న మమ)।।

{అన్తే తూష్ణీం పరిసమూహ్య}

◻ ఉపస్థానమ్

⇨ యత్తే అగ్నే తేజ స్తేనాహ న్తేజస్వీ భూయాసం యత్తే అగ్నే వర్చస్తేనాహం వర్చస్వీ భూయాసం యత్తే అగ్నే హర స్తేనాహꣳ హరస్వీ భూయాసమ్।।

⇨ మయి మేధాం మయి ప్రజాం మయ్యగ్ని స్తేజో దధాతు

⇨ మయి మేధాం మయి ప్రజాం మయీన్ద్ర ఇన్ద్రియ న్దధాతు

⇨ **మయి మేధాం మయి ప్రజాం మయి సూర్యో భ్రాజో దధాతు॥**

భస్మ గ్రహణ మన్త్రః –

⇨ **మాన స్తోకే తనయే మాన ఆయుషి మా నో గోషు మా నో అశ్వేషు రీరిషః।**

వీరా న్మా నో రుద్ర భామితో వధీర్ హవిష్మన్తో నమసా విధేమ తే॥

భస్మ ధారణ మన్త్రః –

⇨ **త్ర్యాయుష జ్జమదగ్నేః కశ్యపస్య త్ర్యాయుషమ్। యద్దేవానా న్త్ర్యాయుష న్తన్మే**

అస్తు త్ర్యాయుషమ్॥

(భస్మనా శిరో లలాట వక్షస్స్కన్ధేషు తిలకాని కుర్యాత్।)

- ✦ మేధావీ భూయాసమ్ (లలాటే)।
- ✦ తేజస్వీ భూయాసమ్ (దక్షిణ స్కన్ధే)।
- ✦ వర్చస్వీ భూయసమ్ (వామ స్కన్ధే)।
- ✦ బ్రహ్మవర్చసీ భూయసమ్ (హృదయే)
- ✦ ఆయుష్మాన్ భూయసమ్ (కణ్ఠే)।
- ✦ అన్నాదో భూయాసమ్ (నాభౌ)।
- ✦ యశస్వీ భూయాసమ్ (గ్రీవాయాం)।
- ✦ సర్వసమృద్ధో భూయాసమ్ (మూర్ధని)॥

అగ్న్యుపఘాత ప్రాయశ్చిత్తః -

⇨ **పునస్త్వాఽఽదిత్యా రుద్రా వసవ స్సమిన్ధతాం పున ర్బ్రహ్మాణో వసునీథ యజ్ఞైః।**

ఘృతేన త్వ న్తనువో వర్ధయస్వ సత్యా స్సన్తు యజమానస్య కామా స్స్వాహా॥

(అగ్నయే వసునీథాయేద న్న మమ)

ఓం స్వస్తి॥

○ **శ్రద్ధాం మేధాం యశః ప్రజ్ఞాం విద్యాం బుద్ధిం శ్రియం బలమ్।**

ఆయుష్య న్తేజ ఆరోగ్య న్దేహి మే హవ్యవాహన।

○ **శ్రియ న్దేహి మే హవ్యవాహన ఓన్నమ ఇతి॥**

యస్య స్మృత్యా చ నామోక్త్యా తపో హోమక్రియాఽఽదిషు।

○ **న్యూనం సంపూర్ణతాం యాతి సద్యోవన్దే హుతాశనమ్॥**

మన్త్రహీనం క్రియాహీనం భక్తిహీనం హుతాశన।

○ **యద్ధుతన్తు మయా దేవ పరిపూర్ణం తదస్తు తే॥**

అనేన ప్రాతరగ్నికార్య, (సాయమగ్నికార్య) సమిదాధానేన భగవాన్ సర్వాత్మక శ్శ్రీయజ్ఞేశ్వర స్సుప్రీణాతు। ఏతత్ ఫలం శ్రీ పరమేశ్వరార్పణమస్తు॥

(గోత్ర ప్రవరోచ్చారణమ్ – వంశఋషి స్మరణమ్)

చతుస్సాగర పర్యన్తం గోబ్రాహ్మణేభ్య శ్శుభం భవతు। (కాశ్యపాఽవత్సార – నైధ్రువ) (త్ర్యార్షేయ) ప్రవరాన్విత (కాశ్యప) సగోత్రః, ఆపస్తమ్బ సూత్రః, తైత్తిరీయ కృష్ణ యజు శ్శాఖాఽధ్యాయీ, ... శర్మాఽహం భో అభివాదయే।

8. ప్రాతరౌపాసనమ్

ఆచమ్య ...... ఏవఙ్గుణ విశేషణ విశిష్టాయా మస్యాం శుభతిథౌ, శ్రీమాన్ ...... గోత్రః, ... నామధేయః, ... ధర్మపత్నీ సమేతోఽహం, మమోపాత్త సమస్త దురితక్షయ ద్వారా శ్రీ పరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం, ప్రాతరౌపాసన/ సాయమౌపాసన హోమం తండులై ర్హోష్యే।। (ఇతి సఙ్కల్ప్య)

⇨ ఓం భూర్భువస్సువరోమ్। అగ్ని మిద్ధ్వా।। ఇతి సమిధ మాధాయ

⇨ ఓం చత్వారి శృఙ్గా త్రయో అస్య పాదా ద్వేశీర్షే సప్త హస్తాసో అస్య। త్రిధా బద్ధో వృషభో రోరవీతి మహో దేవో మర్త్యాఽ ఆవివేశ।।

○ సప్తహస్త శ్చతుశ్శృఙ్గ స్సప్త జిహ్వో ద్విశీర్షకః।
త్రిపాత్ప్రసన్న వదన స్సుఖాఽఽసీన శ్శుచిస్మితః।।

○ స్వాహాన్తు దక్షిణే పార్శ్వే దేవీం వామే స్వధా న్తథా।
బిభ్రద్దక్షిణ హస్తైస్తు శక్తిమన్నం స్రుచం స్రువమ్।।

○ తోమరం వ్యజనం వామై ర్ఘృత పాత్రన్తు ధారయన్।
మేషాఽఽరూఢం జటాబద్ధం గౌరవర్ణం మహౌజసమ్।।

○ ధూమధ్వజం లోహితాక్షం సప్తార్చి స్సర్వకామదమ్।
ఆత్మాభిముఖ మాసీన మేవం ధ్యాయే ద్ధుతాశనమ్।।

⇨ ఓం ఏష హి దేవః ప్రదిశో ను సర్వాః పూర్వో హి జాత స్స ఉ గర్భే అన్తః। స విజాయమాన స్స జనిష్యమాణః ప్రత్యఙ్ముఖా స్తిష్ఠతి విశ్వతో ముఖః।।

ప్రాఙ్ముఖాగ్నే। మమ – అభిముఖో భవ। సుముఖోభవ। సుప్రసన్నో భవ। వరదో భవ। యథోక్తజిహ్వయా హవిర్గృహాణ।

⇨ **ఓం భూర్భువస్సువః। ఓం తథ్సవితు ర్వరేణ్యం భర్గో దేవస్య ధీమహి। ధియో యో నః ప్రచోదయాత్॥ (ఇతి ప్రోక్ష్య)**

సోదకేన పాణినా ప్రదక్షిణమగ్నిం పరిసమూహ్య। అగ్ని మలఙ్కృత్య।

○ **అగ్నయే నమః। హుతవహాయ నమః। హుతాశినే నమః। కృష్ణవర్త్మనే నమః। దేవముఖాయ నమః। సప్తజిహ్వాయ నమః। వైశ్వానరాయ నమః। జాతవేదసే నమః।**

పరిషేచనమ్ (అగ్నిం పరిషిఞ్చతి)

⇨ **అదితేఽను మన్యస్వ। (ఇతి దక్షిణతః ప్రాచీనమ్)॥**

⇨ **అనుమతేఽను మన్యస్వ। (ఇతి పశ్చాదుదీచీనమ్)**

⇨ **సరస్వతేఽను మన్యస్వ। (ఇత్యుత్తరతః ప్రాచీనమ్)॥**

⇨ **దేవ సవితః ప్రసువ। (ఇతి సమన్తం పరిషిచ్య)**

తణ్డులా నాదాయ। ద్వేధా విభజ్య। మధ్యే అగ్నౌ జుహోతి।

⇨ **ఓం సూర్యాయ స్వాహా। సూర్యాయేద న్న మమ॥ (ప్రాతర్హోమే)**

⇨ **ఓం అగ్నయే స్వాహా। అగ్నయ ఇద న్న మమ॥ (సాయంహోమే)**

అథ ఈశాన్యభాగే జుహోతి।

⇨ ఓం అగ్నయే స్విష్టకృతే స్వాహా। అగ్నయే స్విష్టకృత ఇదన్నమమ।।

ఆహుతి సంసర్గ దోష నిర్హరణార్థం వనస్పతిహోమం కరిష్యే।।

⇨ ఓం యత్ర వేత్థ వనస్పతే దేవానా గ్గుహ్యా నామాని। తత్ర హవ్యాని గామయ।।

వనస్పతయే అగ్న ఇదన్న మమ।।

⇨ అదితేఽన్వమగ్గ్ స్థాః। (ఇతి దక్షిణతః ప్రాచీనమ్)

⇨ అనుమతేఽన్వమగ్గ్ స్థాః। (ఇతి పశ్చాదుదీచీనమ్)

⇨ సరస్వతేఽన్వమగ్గ్ స్థాః। (ఇత్యుత్తరతః ప్రాచీనమ్)

⇨ దేవ సవితః ప్రాసావీః।। (ఇతి సమన్తం పరిషిచ్య)

ఉపస్థానమ్

⇨ ఓం అగ్నే త్వన్నో అన్తమః। ఉతత్రాతా శివోభవ వరూథ్యః।

⇨ తన్త్వా శోచిష్ఠ దీదివః। సుమ్నాయ నూన మీమహే సఖిభ్యః।

⇨ వసు రగ్ని ర్వసుశ్రవాః। అచ్ఛా నక్షి ద్యుమత్తమో రయిన్దాః।

⇨ స నో బోధి శ్రుధీ హవ మురు ష్యాణో అఘాయత స్సమస్మాత్।।

హోమసాద్గుణ్యార్థం అనాజ్ఞాత త్రయ మన్త్ర జపం కరిష్యే।।

(ఈ క్రింది 3 మంత్రములను జపించవలెను)

⇨ ఓం అనాజ్ఞాతం యదాజ్ఞాతం యజ్ఞస్య క్రియతే మిథు। అగ్నే తదస్య కల్పయ త్వꣳ హి వేత్థ యథాతథమ్।

⇨ పురుష సమ్మితో యజ్ఞో యజ్ఞః పురుష సమ్మితః। అగ్నే తదస్య కల్పయ త్వꣳ హి వేత్థ యథాతథమ్।

⇨ యత్పాకత్రా మనసా దీనదక్షాన యజ్ఞస్య మన్వతే మర్తాసః। అగ్ని ష్టద్ధోతా క్రతువి ద్విజానన్ యజిష్ఠో దేవాꣳ ఋతుశో యజాతి।।

ఓం స్వస్తి।।

○ శ్రద్ధాం మేధాం యశః ప్రజ్ఞాం విద్యాం బుద్ధిం శ్రియం బలమ్।
ఆయుష్య న్తేజ ఆరోగ్య న్దేహి మే హవ్యవాహన।
శ్రియ న్దేహి మే హవ్యవాహన ఓన్నమ ఇతి।।

○ యస్య స్మృత్యా చ నామోక్త్యా తపో హోమక్రియాऽదిషు।
న్యూనం సంపూర్ణతాం యాతి సద్యోవన్దే హుతాశనమ్।।

○ మన్త్రహీనం క్రియాహీనం భక్తిహీనం హుతాశన।

○ యద్ధుతన్తు మయా దేవ పరిపూర్ణం తదస్తు తే।।

అనేన ప్రాతరౌపాసన (సాయమౌపాసన) హోమేన, భగవాన్ సర్వాత్మకః పరమేశ్వర స్సుప్రీణాతు। ఏతత్ఫలం పరమేశ్వరార్పణమస్తు స్వస్తి।।

(గోత్ర ప్రవరోచ్చారణమ్ – వంశఋషి స్మరణమ్)

చతుస్సాగర పర్యన్తం....... శర్మాऽహం భో అభివాదయే।

9. బ్రహ్మ యజ్ఞః

ఆచమ్య, త్రిరాచామేత్ ---- శ్రోత్రే।

పూర్వోక్తైవజ్గణ --- ప్రీత్యర్థం, నిత్యస్వాధ్యాయ బ్రహ్మయజ్ఞేన యక్ష్యే।।

(అథదిర్దర్భః, ప్రాగుదీచ్యాం వా, ఉదితే సూర్యే, దక్షిణత ఉపవీయ, ఉపవిశ్య శుచౌ దేశే, స్వాధ్యాయ మధీయీత)

⇨ ఓం విద్యుదసి విద్యమే పాప్మానమ్।

⇨ ఋతా త్సత్య ముపైమి।। (హస్తావవనిజ్య।)

⇨ త్రిరాచామేత్। ద్విఃపరిమృజ్య। సకృ దుపస్పృశ్య। యత్సవ్యం పాణిం పాదౌ ప్రోక్షతి శిర శ్చక్షుషీ నాసికే శ్రోత్రే హృదయ మాలభ్య।।

⇨ ఓం దక్షిణోత్తరౌ పాణీ పాదౌ కృత్వా సపవిత్రా వోమితి ప్రతిపద్యతే। (దక్షిణపాదం వామోరూపరి సంస్థాప్య, దక్షిణపాణిఞ్చ వామపాణావుపస్థాప్య)

⇨ ఓం ఋచో అక్షరే పరమే వ్యోమన్ యస్మి న్దేవా అధి విశ్వే నిషేదు ర్యస్తన్న వేద కిమృచా కరిష్యతి య ఇత్త ద్విదు స్త ఇమే సమాసతే।

⇨ ఓం భూః। తత్సవితు ర్వరేణ్యమ్। ఓం భువః। భర్గో దేవస్య ధీమహి। ఓꣳ సువః। ధియో యోనః ప్రచోదయాత్।।

పచ్ఛః(పదశః) సావిత్రీ గాయత్రీ

⇨ ఓం భూః। తథ్సవితు ర్వరేణ్యం భర్గో దేవస్య ధీమహి। ఓం భువః। ధియో యో నః ప్రచోదయాత్।। (అర్ధర్చశ స్సావిత్రీ గాయత్రీ)

⇨ ఓꣳసువః।। తథ్సవితు ర్వరేణ్యం భర్గో దేవస్య ధీమహి ధియో యో నః ప్రచోదయాత్।। (అనవానం సావిత్రీ గాయత్రీ పాఠః)

(పరోరజసి సావదోమ్)

⇨ శ్రీ గురుభ్యో నమః। హరిః ఓమ్।। (పాఠారమ్భ సూచకో మన్త్రః)

⇨ ఇషే త్వోర్జే త్వా వాయవస్థోపాయవస్థ దేవో వ స్సవితా ప్రార్పయతు శ్రేష్ఠతమాయ కర్మణ ఆప్యాయధ్వ మఘ్నియా దేవభాగ మూర్జస్వతీః పయస్వతీః ప్రజావతీ రనమీవా అయక్ష్మా మా వ స్తేన ఈశత మాఽఘశꣳసో రుద్రస్య హేతిః పరి వో వృణక్తు ధ్రువా అస్మి న్గోపతౌ స్యాత బహ్వీ ర్యజమానస్య పశూ న్పాహి।। (యజుస్సంహితోపలక్షణః స్వాధ్యాయ పాఠః)

⇨ బ్రహ్మ సన్ధత్త న్తన్మే జిన్వతమ్। క్షత్త్రꣳ సన్ధత్త న్తన్మే జిన్వతమ్। ఇషꣳ సన్ధత్త న్తాం మే జిన్వతమ్। ఊర్జꣳ సన్ధత్త న్తాం మే జిన్వతమ్। రయిꣳ సన్ధత్త న్తాం మే జిన్వతమ్। పుష్టిꣳ సన్ధత్త న్తాం మే జిన్వతమ్। ప్రజాꣳ సన్ధత్త న్తాం మే జిన్వతమ్। పశూన్థ్సన్ధత్త న్తాన్మే జిన్వతమ్। స్తుతోఽసి జనధాః। దేవాస్త్వా శుక్రపాః ప్రణయన్తు। సువీరాః ప్రజాః ప్రజనయ న్పరీహి।।

(యజుర్బ్రాహ్మణ గ్రన్థోపలక్షణః స్వాధ్యాయ పాఠః)

⇨ నమో బ్రహ్మణే ధారణం మే అస్త్వనిరాకరణ న్ధారయితా భూయాస ఙ్కర్ణయో శ్శ్రుతం మా చ్యోఢ్వం మమాముష్య ఓమ్॥

⇨ ఋత న్తప స్సత్య న్తప శ్శ్రుత న్తప శ్శాన్త న్తపో దమ స్తప శ్శమ స్తపో దాన న్తపో యజ్ఞ న్తపో భూర్భువ స్సువ ర్బ్రహ్మైతదుపాస్స్వైత త్తపః।

⇨ యథా వృక్షస్య సంపుష్పితస్య దూరాద్గన్ధో వాత్యేవం పుణ్యస్య కర్మణో దూరా ద్గన్ధో వాతి యథాఽసి ధారా ఙ్కర్తేఽవహితా మవక్రామే యద్యువేయువే హవా విహ్వయిష్యామి కర్తం పతిష్యామీ త్యేవ మమృతా దాత్మాన ఞ్జుగుప్సేత్॥

⇨ ఓం సహ నావవతు। సహ నౌ భునక్తు। సహ వీర్యం కరవావహై। తేజస్వి నావధీత మస్తు మా విద్విషావహై॥ ఓం శాన్తి శ్శాన్తి శ్శాన్తిః॥

⇨ అహం వృక్షస్య రేరివా। కీర్తిః పృష్ఠ ఙ్గిరే రివ। ఊర్ధ్వపవిత్రో వాజినీవ స్వమృతమస్మి। ద్రవిణꣳ సవర్చసమ్। సుమేధా అమృతోక్షితః। ఇతి త్రిశఙ్కో ర్వేదానువచనమ్॥

⇨ హరిః ఓమ్। (పాఠ సమాప్తి సూచకో మన్త్రః)

(ఇతి స్వాధ్యాయ రక్షణార్థ మన్త్రాణాం పాఠః, యజురారణ్యకోపనిష దుపలక్షణః)

⇨ హరిః ఓమ్। అగ్నిమీళే పురోహితం యజ్ఞస్య దేవ మృత్విజమ్। హోతారం రత్నధాతమమ్।। హరిః ఓమ్। (ఋగ్వేద పాఠ లక్షణః)

⇨ హరిః ఓమ్। అగ్న ఆ యాహి వీతయే గృణానో హవ్యదాతయే. ని హోతా సత్సి బర్హిషి।। (అగ్న ఆయాహి వీతయే గృణానో హవ్యదాతయే। నిహోతా సత్సి బర్హిషి।।) హరిః ఓమ్। (సామవేదాధ్యయన లక్షణః పాఠః)

⇨ హరిః ఓమ్।। శన్నో దేవీ రభిష్టయ ఆపో భవన్తు పీతయే। శంయో రభి స్రవన్తు నః।। హరిః ఓమ్।।

○ అథ శిక్షాం వ్యాఖ్యాస్యామః। (వేదాఙ్గ శిక్షా శాస్త్ర పాఠస్య ఉపలక్షణమ్)

○ వృద్ధిరాదైచ్। (వేదాఙ్గ వ్యాకరణ శాస్త్ర పాఠస్య ఉపలక్షణమ్)

○ మయరసతజభనలగ సమ్మితమ్। (వేదాఙ్గ ఛన్ద శ్శాస్త్ర పాఠస్య ఉపలక్షణమ్)

○ సమామ్నాయ స్సమామ్నాతః। (వేదాఙ్గ నిరుక్త శాస్త్ర పాఠస్య ఉపలక్షణమ్)

○ పంచ సంవత్సరమయం। (వేదాఙ్గ జ్యోతిష శాస్త్ర పాఠస్య ఉపలక్షణమ్)

○ గ్లౌః। గ్మా। జ్మా। క్ష్మా। (నిఘణ్టూనా ముపలక్షణమ్)

○ అథాతో దర్శపూర్ణ మాసవిధిం వ్యాఖ్యాస్యామః। (వేదాఙ్గ కల్ప శాస్త్ర పాఠః)

○ అథాతో ధర్మజిజ్ఞాసా। (పూర్వ మీమాంసా శాస్త్రపాఠః)

○ అథాతో బ్రహ్మజిజ్ఞాసా। (ఉత్తర మీమాంసా/ వేదాన్త శాస్త్రపాఠః)

○ అథాత స్సామయాచారికాన్ ధర్మాన్వ్యాఖ్యాస్యామః।। (ధర్మశాస్త్ర పాఠః)

⇨ ఓం భూర్భువ స్సువ స్సత్య న్తప శ్శ్రద్ధాయా ఞ్జుహోమి।।

⇨ ఓం నమో బ్రహ్మణే నమో అస్త్వగ్నయే నమః పృథివ్యై నమ ఓషధీభ్యః। నమో వాచే నమో వాచస్పతయే నమో విష్ణవే బృహతే కరోమి।।

⇨ ఓం శాన్తి శ్శాన్తి శ్శాన్తిః।। (పరిధానీయా మన్త్రం త్రిరన్వాహ)

⇨ వృష్టి రసి వృశ్చమే పాప్మానమ్।

⇨ ఋతా థ్సత్య ముపాగామ్।। (అప ఉపస్పృశ్య)

▫ నిత్య స్వాధ్యాయ బ్రహ్మయజ్ఞాఙ్గ దేవ, ఋషి, పితృ తర్పణమ్

త్రిరాచామేత్। ---- శ్రోత్రే।

పూర్వోక్తైవఙ్గణ ------ ప్రీత్యర్థం, నిత్య స్వాధ్యాయ బ్రహ్మ యజ్ఞాఙ్గత్వేన, దేవర్షి పితౄ నుద్దిశ్య దేవర్షి పితృ ప్రీత్యర్థం దేవర్షి పితృతర్పణం కరిష్యే।।

దేవ తర్పణమ్ (ఉపవీతీ దేవతీర్థేన సకృత్ తర్పయతి)

1. బ్రహ్మాదయో యే దేవా - స్తాన్ దేవాꣳ స్తర్పయామి।
2. సర్వా న్దేవాꣳ స్తర్పయామి।
3. సర్వా న్దేవగణాꣳ స్తర్పయామి।
4. సర్వాః దేవపత్నీ స్తర్పయామి।
5. సర్వా న్దేవపుత్రాꣳ స్తర్పయామి।
6. సర్వా న్దేవపౌత్రాꣳ స్తర్పయామి।
7. భూ ర్దేవాꣳ స్తర్పయామి।
8. భువ ర్దేవాꣳ స్తర్పయామి।

9. సువ ర్దేవాꣳ స్తర్పయామి।

10. భూర్భువ స్సువ ర్దేవాꣳ స్తర్పయామి।

ఋషి తర్పణమ్। (నివీతీ భూత్వా, ఋషి తీర్థేన ద్విరావృత్త్యా తర్పయతి)

1. కృష్ణ ద్వైపాయనాఽఽదయో యే ఋషయ
స్తానృషీꣳ స్తర్పయామి। తానృషీꣳ స్తర్పయామి।

2. సర్వా నృషీꣳ స్తర్పయామి। (2)

3. సర్వా నృషిగణాꣳ స్తర్పయామి। (2)

4. సర్వాః ఋషిపత్నీ స్తర్పయామి। (2)

5. సర్వా నృషిపుత్రాꣳ స్తర్పయామి। (2)

6. సర్వా నృషిపౌత్రాꣳ స్తర్పయామి। (2)

7. భూర్ ఋషీꣳ స్తర్పయామి। (2)

8. భువర్ ఋషీꣳ స్తర్పయామి। (2)

9. సువర్ ఋషీꣳ స్తర్పయామి। (2)

10. భూర్భువ స్సువర్ ఋషీꣳ స్తర్పయామి। (2)

కాణ్డర్షి తర్పణమ్

1. ప్రజాపతిం కాణ్డర్షి న్తర్పయామి। (2)

2. సోమం కాణ్డర్షి న్తర్పయామి। (2)

3. అగ్నిం కాణ్డర్షి న్తర్పయామి। (2)

4. విశ్వా న్దేవాన్ కాణ్డర్షీꣳ స్తర్పయామి। (2)

5. సాꣳహితీ ర్దేవతా ఉపనిషద స్తర్పయామి। (2)

6. వారుణీ ర్దేవతా ఉపనిషదస్తర్పయామి। (2)

7. యాజ్ఞికీ ర్దేవతా ఉపనిషదస్తర్పయామి। (2)

8. [3]బ్రహ్మాణశ్ స్వయంభువ స్తర్పయామి తర్పయామి। (2) (బ్రహ్మాతీర్థేన)

9. సదసస్పతి స్తర్పయామి। (2)

పితృ తర్పణమ్ (ప్రాచీనావీతీ భూత్వా, త్రిరావృత్త్యా పితృతీర్థేన తర్పయతి)

1. సోమః పితృమాన్, యమోఽఙ్గిరస్వా, నగ్నిష్వాత్తాగ్నిః
కవ్యవాహనాऽऽదయో యే పితరః - తాన్పితౄఁ స్తర్పయామి(3)।।

2. సర్వా న్పితౄఁ స్తర్పయామి (3)

3. సర్వా న్పితృగణాఁ స్తర్పయామి (3)

4. సర్వాః పితృపత్నీ స్తర్పయామి (3)

5. సర్వా న్పితృపుత్రాఁ స్తర్పయామి (3)

6. సర్వా న్పితృపౌత్రాఁ స్తర్పయామి (3)

7. భూః పితౄఁ స్తర్పయామి (3)

8. భువః పితౄఁ స్తర్పయామి (3)

9. సువః పితౄఁ స్తర్పయామి (3)

10. భూర్భువస్సువః పితౄఁ స్తర్పయామి (3)।।

(సవ్యం) అనేన బ్రహ్మయజ్ఞేన దేవర్షి పితృ తర్పణేన చ, భగవాన్ సర్వాత్మకః శ్రీ పరమేశ్వర స్సుప్రీణాతు। ఏతత్ఫలం సర్వం శ్రీ పరమేశ్వరార్పణ మస్తు।।

---

[3] **అత్ర హవ్యవాహం కాణ్డర్షిం, అరుణం కాణ్డర్షిఞ్చ కేచన శిష్టా స్తర్పయన్తి।**

10. నిత్య పితృ తర్పణమ్

అజీవపితృకేన నిత్యం కర్తవ్యమ్। (మృతానాం బన్ధూనా మేవ స్మరణమ్)

○ **ఆదౌ పితా తథా మాతా సాపత్నీ జననీ తథా।**
మాతామహా స్సపత్నీకా ఆత్మపత్నీ త్వనన్తరమ్।।

○ **సుత భ్రాతృ పితృవ్యాశ్చ మాతులా స్సహ భార్యకాః।**
దుహితా భగినీ చైవ దౌహిత్రో భాగినేయకః।।

○ **పితృష్వసా మాతృష్వసా జామాతా భావుక స్స్నుషా।**
శ్వశుర స్స్యాలకశ్చైవ శ్వశ్రూశ్చ గురు రిక్థినః।। (తత్ప్రయోగః)

ఆచమ్య, పూర్వోక్తైవఙ్గుణ విశేషణ విశిష్టాయా మస్యాం పుణ్యతిథౌ, (ప్రాచీనావీతీ)।। అస్మత్పితౄ నుద్దిశ్య, అస్మత్పితృ ప్రీత్యర్థం, నిత్యశ్రాద్ధ ప్రతినిధి పితృ తర్పణం (సవ్యం) కరిష్యే।।

(ప్రాచీనావీతీ)।। దక్షిణాభి ముఖో భూత్వా। (సవ్యం జాన్వాచ్య)।।

- అస్మత్ - పితరం ... గోత్రం ... శర్మాణం, స్వధా నమ స్తర్పయామి। (3)।
- అస్మత్ - పితామహం ... గోత్రం ... శర్మాణం, స్వధా నమ స్తర్పయామి। (3)
- అస్మత్ - ప్రపితామహం ... గోత్రం ... శర్మాణం, స్వధా నమ స్తర్పయామి। (3)
- అస్మత్ - మాతరం ... గోత్రాం ... దాం స్వధా నమ స్తర్పయామి। । (3)
- అస్మత్ - పితామహీం ... గోత్రాం ... దాం స్వధా నమ స్తర్పయామి। (3)
- అస్మత్ - ప్రపితామహీం ... గోత్రాం ... దాం స్వధా నమ స్తర్పయామి। (3)
- అస్మత్ - సపత్నీ మాతరం ... గోత్రాం ... దాం స్వధా నమ స్తర్పయామి। (3)

- అస్మత్ - జనక పితరం ... గోత్రం ... శర్మాణం స్వధా నమ స్తర్పయామి। (3)
- అస్మత్ - జనక మాతరం ... గోత్రాం ... దాం స్వధా నమ స్తర్పయామి। (3)
- అస్మత్ - మాతామహం ... గోత్రం ... శర్మాణం స్వధా నమ స్తర్పయామి। (3)
- అస్మత్ - మాతుః పితామహం ... గోత్రం ... శర్మాణం స్వధా నమ స్తర్పయామి। (3)
- అస్మత్ - మాతుః ప్రపితామహం ... గోత్రం ... శర్మాణం స్వధా నమ స్తర్పయామి। (3)
- అస్మత్ - మాతామహీం ... గోత్రాం ... దాం స్వధా నమ స్తర్పయామి। (3)
- అస్మత్ - మాతుఃపితామహీం ... గోత్రాం ... దాం స్వధా నమ స్తర్పయామి। (3)
- అస్మత్ -మాతుః ప్రపితామహీం ...గోత్రాం... దాం స్వధా నమ స్తర్పయామి। (3)
- ఆత్మపత్నీం ... గోత్రాం ... దాం స్వధా నమ స్తర్పయామి। (3)
- అస్మత్ - సుతం ... గోత్రం ... శర్మాణం స్వధా నమ స్తర్పయామి। (3)
- అస్మద్ - భ్రాతరం... గోత్రం ... శర్మాణం స్వధా నమ స్తర్పయామి। (3)
- అస్మత్ - పితృవ్యం ... గోత్రం ... శర్మాణం స్వధా నమ స్తర్పయామి। (3)
- అస్మన్ - మాతులం ... గోత్రం ... శర్మాణం స్వధా నమ స్తర్పయామి। (3)
- అస్మద్ - దుహితరం ... గోత్రాం ... దాం స్వధా నమ స్తర్పయామి। (3)
- అస్మద్ - భగినీం ... గోత్రాం ... దాం స్వధా నమ స్తర్పయామి। (3)
- అస్మద్ - దౌహిత్రం ... గోత్రం ... శర్మాణం స్వధా నమ స్తర్పయామి। (3)
- అస్మద్ - భాగినేయకం ... గోత్రం ... శర్మాణం స్వధా నమ స్తర్పయామి। (3)
- అస్మత్ - పితృభగినీం ... గోత్రాం ... దాం స్వధా నమ స్తర్పయామి। (3)।

- అస్మన్ - మాతృభగినీం ... గోత్రాం ... దాం స్వధా నమ స్తర్పయామి। (3)
- అస్మజ్ జామాతరం ... గోత్రం ... శర్మాణం స్వధా నమ స్తర్పయామి। (3)
- అస్మద్ - భావుకం ... గోత్రం ... శర్మాణం స్వధా నమ స్తర్పయామి। (3)।
- అస్మత్ - స్నుషాం ... గోత్రాం ... దాం స్వధా నమ స్తర్పయామి। (3)
- అస్మత్ - శ్వశురం ... గోత్రం ... శర్మాణం స్వధా నమ స్తర్పయామి। (3)
- అస్మత్ - స్యాలకం ... గోత్రం ... శర్మాణం స్వధా నమ స్తర్పయామి। (3)
- అస్మత్ - శ్వశ్రూం ... గోత్రాం ... దాం స్వధా నమ స్తర్పయామి। (3)
- అస్మద్ - గురుం ... గోత్రం ... శర్మాణం స్వధా నమ స్తర్పయామి। (3)
- అస్మద్ - రిక్థినం ... గోత్రం ... శర్మాణం స్వధా నమ స్తర్పయామి। (3)

। ఏవం తర్పణం కుర్యాత్।।

○ **యే కే చాస్మత్కులే జాతా అపుత్రా గోత్రిణో మృతాః।**

తే గృహ్ణన్తు మయా దత్తం సూత్ర నిష్పీడనోదకమ్।।

ఇతి సూత్రనిష్పీడనోదకం దత్త్వా

అనేన నిత్య పితృతర్పణేన పితృదేవతా స్సుప్రీణన్తు।

ఏతత్ ఫలం శ్రీపరమేశ్వరార్పణ మస్తు।।

శ్రీ రామ రామ రామ

11. వైశ్వ దేవ ప్రయోగః

ఆచమ్య ... ప్రాణానాయమ్య ... ప్రీత్యర్థం,

మద్గృహే, అన్న సంస్కారద్వారా ఆత్మసంస్కారార్థం, పంచసూనాపనుత్తయే చ సిద్ధేనాన్నేన దివా (నక్తం) వైశ్వదేవం కరిష్యే॥ గృహపాకాత్ - హవిష్యమన్న మాదాయ। అగ్నావధిశ్రిత్య। ఉదగుద్వాస్య। అద్భిః ప్రోక్ష్య। పఞ్చధా విభజ్య, అన్న మభిఘార్య॥

(లౌకికాగ్ని ముపసమాధాయ)

⇨ **ఓం భూర్భువస్సువరోమ్। (అగ్ని మిద్ధ్వా)**

⇨ **చత్వారి శృఙ్గా త్రయో అస్య పాదా ద్వే శీర్షే సప్త హస్తాసో అస్య। త్రిధా బద్ధో వృషభో రోరవీతి మహో దేవో మర్త్యాఀ ఆవివేశ॥**

⇨ **అదితేఽను మన్యస్వ। అనుమతేఽను మన్యస్వ। సరస్వతేఽను మన్యస్వ। దేవసవితః ప్రసువ। (పరిషిచ్య)**

హవిష్య ప్రథమభాగ మాదాయ, ఔపాసనే పచనే వాఽగ్నౌ, షడ్భిరాద్యైః ప్రతి మన్త్రం హస్తేన జుహుయాత్॥ (షడాహుతి హోమః)

1. **ఓం అగ్నయే స్వాహా॥ అగ్నయ ఇదన్న మమ**
2. **ఓం సోమాయ స్వాహా॥ సోమాయేదన్న మమ**
3. **ఓం విశ్వేభ్యో దేవేభ్య స్స్వాహా॥ విశ్వేభ్యో దేవేభ్య ఇదన్న మమ**
4. **ఓం ధ్రువాయ భూమాయ స్వాహా॥ ధ్రువాయ భూమాయేదన్న మమ**
5. **ఓం ధ్రువక్షితయే స్వాహా॥ ధ్రువక్షితయ ఇదన్న మమ**

6. ఓం అచ్యుతక్షితయే స్వాహా॥ అచ్యుతక్షితయ ఇదన్న మమ

7. ఓం అగ్నయే స్విష్టకృతే స్వాహా॥ అగ్నయే స్విష్ట కృత ఇదన్న మమ॥

అదితేఽన్వమఙ్స్థాః। అనుమతేఽన్వమఙ్స్థాః। సరస్వతేఽన్వమఙ్స్థాః। దేవ సవితః ప్రాసావీః। ॥

శాక హోమః

అహావిష్యం కిఞ్చి దాదాయ। ఉదీచీన ముష్ణం భస్మాపోహ్య। తూష్ణీం

⇨ **. . . . స్వాహా॥ ప్రజాపతయ ఇదన్న మమ। (ఇతి హుత్వా)**

అథ హవిష్య ప్రథమభాగం, అహావిష్యేణ సంయోజ్య, బలీన్ హరేత్।

(సూప సంసృష్టేన హవిష్యేణ బలిహరణమితి కేచిత్।)

బలీనాం తస్య తస్యదేశే సఙ్స్కారః చతుర్విధః – పరిమార్గః, అవోక్షణం, నివపనం, పరిషేచనమితి। (హస్తేన పరిమృజ్య, అవోక్ష్య, న్యుప్య పశ్చాత్ తూష్ణీం సమన్తం పరిషేచనం కుర్యాత్।) ఏవం బలీనాం దేశే దేశే సమవేతానాం సకృత్సకృదన్తే పరిషేచనమ్॥

అపరేణాగ్ని మష్టమ నవమాభ్యా ముదగపవర్గమ్, అగ్నేః పశ్చాత్ స్వస్య పురతః, పరిమృజ్య, అవోక్ష్య

8. ఓం ధర్మాయ స్వాహా। ధర్మాయేదన్న మమ॥ పరిమృజ్య, అవోక్ష్య

9. ఓం అధర్మాయ స్వాహా। అధర్మాయేదన్న మమ

ఇత్యుదగపవర్గ న్నిధాయ, అన్తే ద్వయో స్సకృత్పరిషిచ్య।

ఉదధాన సన్నిధౌ ధర్మాయ స్వాహేతి బలేః పురస్తాద్వా దశమేన)। పరిమృజ్య, అవోక్ష్య।।

10. **ఓం అద్భ్యస్స్వాహా।। అద్భ్య ఇదన్న మమ। పరిషిచ్య।।**

మధ్యేఽగారస్య ఏకాదశ ద్వాదశాభ్యాం ప్రాగపవర్గం తత్ (అద్భ్యస్స్వాహేత్యస్య) పురస్తాద్వా।। పరిమృజ్య, అవోక్ష్య

11. **ఓషధివనస్పతిభ్య స్స్వాహా।। ఓషధివనస్పతిభ్య ఇదన్న మమ**

పరిమృజ్య అవోక్ష్య

12. **ఓం రక్షోదేవ జనేభ్యస్స్వాహా।। రక్షోదేవ జనేభ్య ఇదన్న మమ।।**

ఇతి ప్రాగపవర్గం నిధాయ।। ద్వయోః పరిషిచ్య।।

ఉత్తర పూర్వదేశేఽగారస్యోత్తరైః ప్రాక్సంస్థైర్వా చతుర్భిః। (ప్రాక్సంస్థైర్నామ అధర్మాయ స్వాహేత్యస్య ఉత్తరత ఆరభ్య ప్రాగపవర్గమ్) పరిమృజ్య, అవోక్ష్య

13. **ఓం గృహ్యేభ్య స్స్వాహా।। గృహ్యేభ్య ఇదన్న మమ।।**

పరిమృజ్య, అవోక్ష్య

14. **ఓం అవసానేభ్య స్స్వాహా। అవసానేభ్య ఇదన్న మమ।।**

పరిమృజ్య, అవోక్ష్య

15. **ఓం అవసాన పతిభ్య స్వాహా। అవసానపతిభ్య ఇదన్న మమ।**

పరిమృజ్య, అవోక్ష్య

16. ఓం సర్వభూతేభ్యస్స్వాహా॥ సర్వభూతేభ్య ఇదన్న మమ। ఇతి ప్రాగపవర్గం నిధాయ। అన్తే సకృత్పరిషిచ్య॥

కామలిఙ్గేన సప్తదశేన శయ్యాదేశే, అథవా (అధర్మాయ స్వాహేత్యస్య పురస్తాద్వా)। పరిమృజ్య, అవోక్ష్య

17. ఓం కామాయ స్వాహా॥ కామాయేదం నమమ। పరిషిచ్య,

అన్తరిక్షలిఙ్గేన - అష్టాదశేన దేహళ్యాం, అథవా కామాయ స్వాహేత్యస్య పురస్తాద్వా)। పరిమృజ్య, అవోక్ష్య

18. ఓం అన్తరిక్షాయ స్వాహా॥ అన్తరిక్షాయేదన్న మమ। పరిషిచ్య।

ఏకోనవింశేన ఉత్తరేణా పిధాన్యామ్ అథవా (అంతరిక్షాయ స్వాహేత్యస్య పురస్తాద్వా)। పరిమృజ్య అవోక్ష్య

19. ఓం యదేజతి జగతి యచ్చ చేష్టతి నామ్నో భాగో యన్నామ్నే స్వాహా॥ వాయవ ఇదం నమమ॥ పరిషిచ్య,

ఉత్తరై ర్దశభి ర్బ్రహ్మసదనే, పరిమృజ్య- అవోక్ష్య

20. ఓం పృథివ్యై స్వాహా॥ పృథివ్యా ఇద న్నమమ।

పరిమృజ్య, అవోక్ష్య

21. ఓం అన్తరిక్షాయ స్వాహా॥ అంతరిక్షాయేదం నమమ।

పరిమృజ్య, అవోక్ష్య

22. ఓం దివే స్వాహా।। దివ ఇద న్నమమ।

పరిమృజ్య, అవోక్ష్య

23. ఓం సూర్యాయ స్వాహా।। సూర్యాయేదం నమమ।

పరిమృజ్య, అవోక్ష్య

24. ఓం చన్ద్రమసే స్వాహా।। చంద్రమస ఇద న్నమమ।

పరిమృజ్య, అవోక్ష్య

25. ఓం నక్షత్రేభ్య స్స్వాహా।। నక్షత్రేభ్య ఇద న్నమమ।

పరిమృజ్య, అవోక్ష్య

26. ఓం ఇన్ద్రాయ స్వాహా।। ఇంద్రాయేదం నమమ।

పరిమృజ్య, అవోక్ష్య

27. ఓం బృహస్పతయే స్వాహా।। బృహస్పతయ ఇద న్నమమ।

పరిమృజ్య, అవోక్ష్య

28. ఓం ప్రజాపతయే స్వాహా।। ప్రజాపతయ ఇద న్నమమ।

పరిమృజ్య, అవోక్ష్య

29. ఓం బ్రహ్మణే స్వాహా।। బ్రహ్మణ ఇద న్నమమ।

ఇతి ప్రాగపవర్గం నిధాయ।। దశానాం పరిషిచ్య।।

పిత్రులిఙ్గేన త్రింశేన దక్షిణతః ప్రాచీనవీతీ, అవాచీనపాణిః పిత్రుతీర్థేన దశానాం బలీనాం దక్షిణతః పరిమృజ్య, అవోక్ష్య

30. ఓం స్వధా పితృభ్య స్స్వాహా।। పితృభ్య ఇద న్నమమ।

యజ్ఞోపవీతీ, అప ఉపస్పృశ్య।।

దశానాం బలీనాం దక్షిణతః పితౄణాం, రౌద్ర ఉత్తరో యథా। (దేవతాభ్యో బలే రుత్తరో వా)

31. ఓం నమో రుద్రాయ పశుపతయే స్వాహా।। రుద్రాయ పశుపతయ ఇదన్న మమ। అప ఉపస్పృశ్య।। తయో ర్నానాపరిషేచనం ధర్మభేదాత్।।

ప్రాచీనావీతీ పితృబలి మప్రదక్షిణం పరిషిచ్య, ఉపవీతీ రుద్రబలిం ప్రదక్షిణఞ్చ పరిషిచ్య।।

పఞ్చ సూనాపనుత్తయే నిత్యయజ్ఞ విధానమ్

1) దేవయజ్ఞః

[4] ఆచమ్య, ప్రాణానాయమ్య, పూర్వోక్తైవఙ్గుణ .... ప్రీత్యర్థం దేవ యజ్ఞేన యక్ష్యే।।

⇨ **ఓం విద్యుదసి విద్యమే పాప్మానమ్।**

⇨ **ఋతాత్ సత్య ముపైమి।** (అప ఉపస్పృశ్య)

---

[4] అత్ర కేచిదేవం బ్రువతే - (పూర్వోక్తైవఙ్గుణ ..... ప్రీత్యర్థం అగ్రదానం కరిష్యే। దదామీ త్యగ్ని ర్వదతి। తథేతి వాయు రాహ తత్। హన్తేతి సత్యం చన్ద్రమాః। ఆదిత్యస్సత్యమోమితి। ఆపస్తథ్సత్యమాభరన్। యశో యజ్ఞస్య దక్షిణామ్।। అసౌ మే కామ స్సమృధ్యతామ్।

⇨ **అదితేను మన్యస్వ ..... ప్రసువ।। ఇతి పూర్వ పరిషేచనం కృత్వా।।**

అథ ద్వితీయభాగాదాదాయ।।

32. **ఓం దేవేభ్య స్స్వాహా।।** దేవేభ్య ఇద న్నమమ। అగ్నౌ జుహుయాత్।।

ఉత్తర పరిషేచనమ్।। **అదితేఽన్వమగ్గ్ స్థాః .... ప్రాసావీః।।**

⇨ **వృష్టిరసి వృశ్చమే పాప్మానమ్।**

⇨ **ఋతా థ్సత్య ముపాగామ్।।**

(అప ఉపస్పృశ్య)

2. పితృయజ్ఞః

ఆచమ్య, ప్రాణానాయమ్య, పూర్వోక్తైవఙ్గుణ .... ప్రీత్యర్థం పితృయజ్ఞేన యక్ష్యే।। (ప్రాచీనావీతీ)

⇨ **ఓం విద్యుదసి విద్యమే పాప్మానమ్।**

⇨ **ఋతాత్ సత్య ముపైమి। (అప ఉపస్పృశ్య)**

అగ్నేర్దక్షిణతో భూమౌ సంమృజ్య, అవోక్ష్య।। (చతుర్థ భాగా దాదాయ)

33. **పితృభ్య స్స్వధాఽస్తు।।** పితృభ్య ఇద న్న మమ।। అప్రదక్షిణం పరిషిచ్య।

⇨ **వృష్టిరసి వృశ్చమే పాప్మానమ్।**

⇨ **ఋతా థ్సత్య ముపాగామ్।। (ఉపవీతీ) అప ఉపస్పృశ్య**

3. భూత యజ్ఞః

ఆచమ్య, ప్రాణానాయమ్య, పూర్వోక్తైవఙ్గణ .... ప్రీత్యర్థం భూత యజ్ఞేన యక్ష్యే।।

⇨ **ఓం విద్యుదసి విద్యమే పాప్మానమ్।**

⇨ **ఋతాత్ సత్య ముపైమి। (అప ఉపస్పృశ్య)**

అగ్నే రుత్తరతో భూమౌ సంమృజ్య, అవోక్ష్య, తృతీయ భాగా దాదాయ,

34. **భూతేభ్యో నమః।** భూతేభ్య ఇద న్నమమ। ప్రదక్షిణం పరిషిచ్య।।

⇨ **వృష్టిరసి వృశ్చమే పాప్మానమ్।**

⇨ **ఋతా త్సత్య ముపాగామ్।। అప ఉపస్పృశ్య**

4. మనుష్య యజ్ఞః

ఆచమ్య, ప్రాణానాయమ్య, పూర్వోక్తైవఙ్గణ .... ప్రీత్యర్థం మనుష్య యజ్ఞేన యక్ష్యే।। నివీతీ భూత్వా,

⇨ **ఓం విద్యుదసి విద్యమే పాప్మానమ్।**

⇨ **ఋతాత్ సత్య ముపైమి। (అప ఉపస్పృశ్య)**

అదితేను మన్యస్వ ..... ప్రసువ।। ఇతి పూర్వ పరిషేచనం కృత్వా। పఞ్చమ భాగా దాదాయ)

⇨ **మనుష్యేభ్యో హన్తా।।** మనుష్యేభ్య ఇద న్నమమ।। **(అగ్నౌ జుహుయాత్)**

చిత్రాయ నమః। చిత్రగుప్తాయ నమః। యమాయ నమః। సర్వభూతేభ్యో నమః।

ఉత్తర పరిషేచనమ్।। **అదితేఽన్వమఁస్థాః .... ప్రాసావీః।।**

⇨ **వృష్టిరసి వృశ్చమే పాప్మానమ్।**

⇨ **ఋతా థ్సత్య ముపాగామ్।।** (అప ఉపస్పృశ్య)

ఏతద్వైశ్వదేవ సాద్గుణ్యార్థం, అనాజ్ఞాత మన్త్ర త్రయ జపం కరిష్యే।

⇨ **ఓం అనాజ్ఞాతం యదాజ్ఞాతం యజ్ఞస్య క్రియతే మిథు। అగ్నే తదస్య కల్పయ త్వꣳ హి వేత్థ యథాతథమ్।**

⇨ **ఓం పురుష సమ్మితో యజ్ఞో యజ్ఞః పురుషసమ్మితః। అగ్నే తదస్య కల్పయ త్వꣳ హి వేత్థ యథాతథమ్।**

⇨ **ఓం యత్పాకత్రా మనసా దీన దక్షాన యజ్ఞస్య మన్వతే మర్తాసః। అగ్నిష్టద్ధోతా క్రతువి ద్విజానన్ యజిష్ఠో దేవాꣳ ఋతుశో యజాతి।**

ఓం స్వస్తి। శ్రద్ధాం మేధాం ..... అహం భో అభివాదయే।।

అనేన వైశ్వదేవేన కర్మణా భగవాన్ సర్వాత్మక శ్రీపరమేశ్వర స్సుప్రీణాతు। ఏతత్ ఫలం శ్రీపరమేశ్వరార్పణమస్తు।।

సర్వభాగాన్న శేష మాదాయ। ద్వారదేశ మాగత్య,

⇨ **యే భూతాః ప్రచరన్తి దివా బలి మిచ్ఛన్తో వితుదస్య ప్రేష్యాః। తేభ్యో బలిం పుష్టికామో హరామి మయి పుష్టిం పుష్టిపతి ర్దధాతు స్వాహా।।**

దివాచారిభ్యో భూతేభ్య ఇదన్న మమ।। ఇతి దేవతీర్థేన ద్వారే బలిం దద్యాత్।

శ్వాన బలి నిధానమ్

○ **శ్వానౌ హి శ్యామ శబలౌ వైవస్వత కులోద్భవౌ।**

తాభ్యాం బలిం ప్రదాస్యామి రక్షేతాం పథి సర్వదా।।

○ **ఇంద్రా వరుణ వాయవ్యా యామ్యా నైర్ఋతోద్భవాః।**

వాయసాః ప్రతిగృహ్ణన్తు భూమౌ పిండం మయాఽర్పితమ్।।

శ్వపతి శ్వపచ వాయసేభ్యః క్రిమిభ్య శ్చేదన్న మమ। పాదౌ ప్రక్షాళ్య, ఆచమ్య। వైశ్వదేవాంగ మతిథి నిరీక్షణం కుర్యాత్। గోదోహన మాత్రం ప్రాంగణే తిష్ఠేత్।

▫ **రాత్రివైశ్వదైవ విధానమ్**

రాత్రౌ రౌద్రాన్త వైశ్వదేవా దనన్తరమ్ (31 బలీన్ ప్రదాయ), నక్త బలిం దద్యాత్।

⇨ **యే భూతాః ప్రచరన్తి నక్తం బలి మిచ్ఛన్తో వితుదస్య ప్రేష్యాః। తేభ్యో బలిం పుష్టికామో హరామి మయి పుష్టిం పుష్టిపతి ర్దధాతు స్వాహా।।**

నక్తం చారిభ్యో భూతేభ్య ఇదం నమమ।।

(రాత్రౌ 32 – 35 పర్యన్తం బలిప్రదానం నాస్తి।)

12. భోజన సామాన్య విధిః

అభ్యుక్షణమ్।। (హస్తే జలం గృహీత్వా)

⇨ **ఓం భూర్భువ స్సువః। తత్సవితు ర్వరేణ్యం భర్గో దేవస్య ధీమహి। ధియో యో నః ప్రచోదయాత్।।** (ప్రోక్ష్య)

⇨ (దివా) - ఓం సత్య న్త్వర్తేన పరిషిఞ్చామి।।

⇨ (రాత్రౌ) – ఓం ఋత న్త్వా సత్యేన పరిషిఞ్చామి। (భోజన పాత్రం పరిషిఞ్చతి)

⇨ అమృతమస్తు। అమృతోప స్తరణమసి।। (అపోఽశ్నాతి)

○ బ్రహ్మార్పణం బ్రహ్మహవి ర్బ్రహ్మాగ్నౌ బ్రహ్మణా హుతమ్।

బ్రహ్మైవ తేన గన్తవ్యం బ్రహ్మ కర్మ సమాధినా।।

○ అహం వైశ్వానరో భూత్వా ప్రాణినా న్దేహ మాశ్రితః।

ప్రాణాపాన సమాయుక్తః పచామ్యన్నం చతుర్విధమ్।।

ప్రాణాఽఽహుతయః -

⇨ ఓం ప్రాణాయ స్వాహా।

⇨ ఓం అపానాయ స్వాహా।

⇨ ఓం వ్యానాయ స్వాహా।

⇨ ఓం ఉదానాయ స్వాహా।

⇨ సమానాయ స్వాహా।

⇨ (భోజనానన్తరం) ఓం అమృతాపిధాన మసి। (ఉత్తరాపోశనమ్)

○ రౌరవేఽపుణ్య నిలయే పద్మార్బుద నివాసినామ్।

అర్థినా ముదక న్దత్త మక్షయ్య ముపతిష్ఠతు।। అన్నదాత స్సుఖీభవ।

(భోజన విధిః, క్షార లవణ వర్జిత పదార్థానాం, తత్రాపి ఓదనస్యైవ। అపా మశనం, ప్రాణాహుతయః శరీరస్థ వైశ్వానరాగ్ని హోమాః భవన్తి। అతః, నఖ దన్త కేశ స్పర్శనం వినా ప్రాణాఽఽహుతి విధిర్భవతి।)

13. యజ్ఞోపవీత ధారణమ్

ఆచమ్య, ప్రాణానాయమ్య,

పూర్వోక్తైవఙ్గణ .... ప్రీత్యర్థం, మమ శ్రౌత స్మార్త నిత్య నైమిత్తిక కామ్య కర్మానుష్ఠాన యోగ్యతా సిద్ధ్యర్థం, యజ్ఞోపవీత ధారణం కరిష్యే।।

సమలఙ్కృత యజ్ఞోపవీతే, యజ్ఞోపవీత అధిష్ఠాన దేవతాం ధ్యాత్వా। యథా సమ్భవం పూజయిత్వా।

(అజినం వాసో వా దక్షిణత ఉపవీయ దక్షిణం బాహు ముద్ధరతేఽవ ధత్తే సవ్యమ్।)

⇨ **ఓం యజ్ఞోపవీతం పరమం పవిత్రం ప్రజాపతే ర్యత్సహజం పురస్తాత్। ఆయుష్య మగ్ర్యం ప్రతిముఞ్చ శుభ్రం యజ్ఞోపవీతం బల మస్తు తేజః।।**

గృహస్థై ర్ధార్యం ద్వితీయ యజ్ఞోపవీతమ్।

మమ నిత్య కర్మానుష్ఠాన యోగ్యతా సిద్ధ్యర్థం, ద్వితీయ యజ్ఞోపవీత ధారణం కరిష్యే। తేనైవ మన్త్రేణ ధృత్వా, ఆచమ్య।

ఉత్తరీయ ప్రత్యామ్నాయతయా గృహస్థై ర్ధార్యం తృతీయ యజ్ఞోపవీతమ్

మమ గృహస్థ ధర్మానుష్ఠానాఙ్గత్వేన, ఉత్తరీయార్థం తృతీయ యజ్ఞోపవీత ధారణం కరిష్యే।। పూర్వవన్మన్త్రేణ యజ్ఞోపవీతం ధృత్వా। త్రిరాచామేత్ ... శ్రోత్రే।

జీర్ణోపవీత విసర్జనమ్ -

○ **ఉపవీతం ఛిన్నతన్తుం జీర్ణం కశ్మల దూషితమ్।**

విసృజామి యశో బ్రహ్మ వర్చో దీర్ఘాయు రస్తు మే॥

ఇతి జీర్ణోపవీత మున్ముచ్య జలే విసృజ్య। త్రిరాచామేత్ .... శ్రోత్రే॥

14. గణపతి పూజా

ఘణ్టా నాదః

○ **ఆగమార్థన్తు దేవానాం గమనార్థన్తు రక్షసామ్।**

కుర్వే ఘణ్టారవం తత్ర దేవతాహ్వాన లాఞ్ఛనమ్॥

○ **అపవిత్రః పవిత్రో వా సర్వావస్థాం గతోఽపి వా।**

యస్స్మరేత్ పుణ్డరీకాక్షం స బాహ్యాభ్యన్తరశ్శుచిః॥

పుణ్డరీకాక్ష పుణ్డరీకాక్ష పుణ్డరీకాక్ష।

భూశుద్ధిః

○ **అపక్రామంతు భూతాని పిశాచాః ప్రేత గుహ్యకాః।**

యే చాత్ర నివస న్త్యేతే దేవతా భువి సన్తతమ్॥

○ **అపసర్పన్తు యే భూతా యే భూతా భువి సంస్థితాః।**

యే భూతా విఘ్నకర్తార స్తే గచ్ఛన్త్వాజ్ఞయా హరేః॥

ఆసన శుద్ధిః

ఆసన మంత్రస్య పృథివ్యాః మేరు పృష్ఠ ఋషిః। సుతలం ఛందః। శ్రీ కూర్మో దేవతా। ఆసనే వినియోగః॥

○ **పృథ్వి త్వయా ధృతా లోకా దేవి త్వం విష్ణునా ధృతా।**

త్వఞ్చ ధారయ మాం దేవి పవిత్రం కురు చాఽఽసనమ్।।

○ అశేష జగదాధార మనన్తం కూర్మరూపిణమ్।

ఆసనస్య విశుద్ధ్యర్థ మాత్మానం తం భజే హరిం।।

ఓం అం అనన్తాఽఽసనాయ నమః। యం యోగాఽఽసనాయ నమః।

విం విమలాఽఽసనాయ నమః। రం కూర్మాఽఽసనాయ నమః।

ఇతి భూశుద్ధిం, ఆసన శుద్ధిం చ కృత్వా।। (అన్ని పూజలకు ముందుగా ఈ భూశుద్ధిని, ఆసన శుద్ధిని చేసే సంప్రదాయమున్నది.)

శ్రీమహాగణాధిపతయే నమః। శ్రీ మహాసరస్వత్యై నమః।

శ్రీ గురుభ్యో నమః। హరిః ఓమ్।।

⇨ దేవీం వాచ మజనయన్త దేవాస్తాం విశ్వరూపాః పశవో వదన్తి। సానో మన్ద్రేష మూర్జ న్దుహానా ధేను ర్వాగస్మా నుప సుష్టుతైతు।।

(అయం ముహూర్త స్సుముహూర్తోస్తు)

○ యశ్శివో నామ రూపాభ్యాం యా దేవీ సర్వమఙ్గళా।

తయోః స్సంస్మరణాత్పుంసాం సర్వతో జయ మఙ్గళమ్।।

○ శుక్లాంబరధరం విష్ణుం శశివర్ణం చతుర్భుజమ్।

ప్రసన్నవదనం ధ్యాయే త్సర్వ విఘ్నోపశాన్తయే।।

○ **తదేవ లగ్నం సుదినం తదేవ తారా బలం చన్ద్రబలం తదేవ।**

విద్యాబలం దైవబలం తదేవ లక్ష్మీపతే తేంఘ్రియుగం స్మరామి॥

○ **యత్ర యోగేశ్వరః కృష్ణో యత్ర పార్థో ధనుర్ధరః।**

తత్ర శ్రీర్విజయో భూతి ర్ధ్రువా నీతి ర్మతి ర్మమ॥

○ **స్మృతే సకల కళ్యాణ భాజనం యత్ర జాయతే।**

పురుష స్త మజం నిత్యం వ్రజామి శరణం హరిమ్॥

○ **సర్వదా సర్వకార్యేషు నాస్తి తేషా మమఙ్గళమ్।**

యేషాం హృదిస్థో భగవా న్మంగళాఽఽయతనం హరిః॥

○ **లాభ స్తేషాం జయ స్తేషాం కృత స్తేషాం పరాభవః।**

యేషా మిన్దీవర శ్యామో హృదయస్థో జనార్దనః॥

○ **ఆపదామప హర్తారం దాతారం సర్వ సంపదామ్।**

లోకాభి రామం శ్రీరామం భూయో భూయో నమామ్యహమ్॥

○ **సర్వమఙ్గళ మాఙ్గల్యే శివే సర్వార్థ సాధికే।**

శరణ్యే త్ర్యంబకే దేవి నారాయణి నమోఽస్తుతే॥

శ్రీ లక్ష్మీనారాయణాభ్యాం నమః। శ్రీ ఉమామహేశ్వరాభ్యాం నమః। శ్రీ వాణీ హిరణ్యగర్భాభ్యాం నమః। శ్రీ శచీపురన్దరాభ్యాం నమః। శ్రీ అరున్ధతీ వసిష్ఠాభ్యాం నమః। శ్రీ సీతారామాభ్యాం నమః। సర్వేభ్యో మహాజనేభ్యో నమః॥

ఆచమ్య ...

కేశవాయ స్వాహా। నారాయణాయ స్వాహా। మాధవాయ స్వాహా। గోవిన్దాయ నమః। విష్ణవే నమః। మధుసూదనాయ నమః। త్రివిక్రమాయ నమః।

వామనాయ నమః। శ్రీధరాయ నమః। హృషీకేశాయ నమః। పద్మనాభాయ నమః। దామోదరాయనమః। సఙ్కర్షణాయ నమః। వాసు దేవాయ నమః। ప్రద్యుమ్నాయ నమః। అనిరుద్ధాయ నమః। పురుషోత్తమాయ నమః। అధోక్షజాయ నమః। నారసింహాయ నమః। అచ్యుతాయ నమః। జనార్దనాయ నమః। ఉపేన్ద్రాయ నమః। హరయే నమః। శ్రీ కృష్ణాయ నమః।

(శ్రీకృష్ణ పరబ్రహ్మణే నమః)

○ **ఉత్తిష్ఠన్తు భూత పిశాచాః, ఏతే భూమి భారకాః।**

ఏతేషా మవిరోధేన బ్రహ్మకర్మ సమారభే।।

ప్రాణానాయమ్య।। దేశకాలౌ సంకీర్త్య

⇨ **ఓం భూః। ఓం భువః। ఓ౨ సువః। ఓం మహః। ఓం జనః। ఓం తపః। ఓ౨ సత్యమ్। ఓం తథ్సవితుర్వరేణ్యం భర్గో దేవస్య ధీమహి। ధియో యోనః ప్రచోదయాత్। ఓమాపో జ్యోతీ రసోఽమృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సువరోమ్।।**

సఙ్కల్పః

మమోపాత్త సమస్త దురితక్షయ ద్వారా శ్రీ పరమేశ్వరముద్దిశ్య, శ్రీ పరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం, శుభే శోభనే ముహూర్తే, శ్రీ మహా విష్ణో రాజ్ఞయా ప్రవర్తమానస్య, అద్య బ్రహ్మణః ద్వితీయ పరార్ధే, శ్వేతవరాహకల్పే, వైవస్వత మన్వన్తరే, కలియుగే ప్రథమ పాదే, జంబూద్వీపే, భరతవర్షే, భరతఖణ్డే మేరోర్దక్షిణ దిగ్భాగే, శ్రీ శైలస్య ------- ప్రదేశే, --- - --- నద్యో ర్మధ్యదేశే ------ సమస్త దేవతా గోబ్రాహ్మణ హరిహర సద్గురు చరణ సన్నిధౌ,

అస్మిన్ వర్తమాన వ్యావహారిక చాన్ద్రమానేన ప్రభవాది షష్టి సంవత్సరాణాం మధ్యే, శ్రీమత్ ----- సంవత్సరే, ------ అయనే, ------ ఋతౌ, --- మాసే, --- పక్షే, ------ తిథౌ, ------ వాసరే, ------ నక్షత్రే, ---- యోగే, --- కరణే, ఏవఙ్గుణ విశేషణ విశిష్టాయా మస్యాం శుభతిథౌ శ్రీ పరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం,

శ్రీమతః ...... గోత్రస్య, ... నక్షత్రే .... రాశౌ జాతస్య, ... నామధేయస్య, సపరివారస్య మమ (అస్య యజమానస్య),

శ్రీమత్యాః ...... గోత్రాయాః, ... నక్షత్రే .... రాశౌ జాతాయాః, ... నామధేయాయాః, సపరివారాయాః మమ (అస్యాః యజమానాయాః),

అస్మాకం సర్వేషాం సపరివారాణాం, క్షేమ స్థైర్య వీర్య విజయ అభయ ఆయు రారోగ్య - ఐశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థ కామ మోక్ష చతుర్విధ ఫల పురుషార్థ సిద్ధ్యర్థం, (అముక) .... కర్మ కరిష్యమాణః, తదాదౌ నిర్విఘ్న పరిసమాప్త్యర్థం శ్రీ మహాగణాధిపతి పూజాం కరిష్యే।

కలశ పూజా –

తదఙ్గత్వేన కలశాఽఽరాధనం కరిష్యే। కలశం గన్ధ పుష్పాక్షతై రభ్యర్చ్య। హస్తేనాఽఽచ్ఛాద్య।।

○ **కలశస్య ముఖే విష్ణుః కంఠే రుద్ర స్సమాశ్రితః।**
మూలే తత్ర స్థితో బ్రహ్మా మధ్యే మాతృగణా స్స్మృతాః।।

○ **కుక్షౌ తు సాగరా స్సర్వే సప్తద్వీపా వసున్ధరా।**
ఋగ్వేదోఽథ యజుర్వేద స్సామవేదో హ్యథర్వణః।।

○ **అఙ్గైశ్చ సహితా స్సర్వే కలశాంబు సమాశ్రితాః।**

ఆయాన్తు దేవ పూజార్థం దురితక్షయ కారకాః।।

⇨ ఆ కలశేషు ధావతి పవిత్రే పరిషిచ్యతే। ఉక్థై ర్యజ్ఞేషు వర్ధతే।।

⇨ ఆపోవా ఇదꣳ సర్వం విశ్వా భూతా న్యాపః ప్రాణా వా ఆపః పశవ ఆపోఽన్న మాపోఽమృత మాప స్సమ్రాడాపో విరాడాప స్స్వరాడాప శ్ఛన్దాꣳ స్యాపో జ్యోతీꣳష్యాపో యజూꣳష్యాప స్సత్య మాప స్సర్వా దేవతా ఆపో భూర్భువ స్సువ రాప ఓమ్।।

○ గఙ్గే చ యమునే కృష్ణే గోదావరి సరస్వతి।

నర్మదే సిన్ధు కావేరి జలేఽస్మిన్ సన్నిధిం కురు।।

ఆయాన్తు దేవ పూజార్థం దురితక్షయ కారకాః।

కలశోదకేన పూజా ద్రవ్యాణి సంప్రోక్ష్య। దేవం, ఆత్మానం చ సంప్రోక్ష్య। శేషం విసృజ్య।।

ధ్యానావాహనాది షోడశోపచారపూజా -

⇨ ఓం గణానాంత్వా గణపతిꣳ హవామహే కవిఙ్కవీనా ముపమశ్రవస్తమమ్। జ్యేష్ఠరాజం బ్రహ్మణాం బ్రహ్మణస్పత ఆన శ్శృణ్వ న్నూతిభి స్సీద సాదనమ్।।

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః। ధ్యాయామి। ధ్యానం సమర్పయామి।

అథ ప్రాణప్రతిష్ఠాపనమ్

⇨ ఓం అసునీతే పున రస్మాసు చక్షుః పునః ప్రాణ మిహ నో ధేహి భోగమ్।
జ్యోక్పశ్యేమ సూర్య ముచ్చరన్త మనుమతే మృళయాన స్వస్తి।

⇨ అమృతం వై ప్రాణా అమృత మాపః ప్రాణానేవ యథాస్థాన ముపహ్వయతే॥
ఓం భూర్భువస్సువః।

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః। స్థిరో భవ। వరదో భవ। సుముఖో భవ।
సుప్రసన్నో భవ। స్థిరాసనం కురు॥

○ స్వామిన్ సర్వజగన్నాథ యావత్పూజావసానకమ్।
తావత్త్వం ప్రీతిభావేన బింబేऽస్మిన్ సన్నిధిం కురు॥
శ్రీ మహాగణాధిపతి ప్రాణప్రతిష్ఠాపన ముహూర్త స్సుముహూర్తో అస్తు॥

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః। ఆవాహయామి॥ ఆసనం సమర్పయామి॥

శ్రీమహాగణాధిపతయే నమః। పాదారవిన్దయోః పాద్యం సమర్పయామి॥

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః। హస్తయోః అర్ఘ్యం సమర్పయామి॥

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః। ముఖే శుద్ధ ఆచమనీయం సమర్పయామి॥

స్నానమ్ –

⇨ ఆపోహిష్ఠా మయోభువ స్తాన ఊర్జే దధాతన। మహేరణాయ చక్షసే।

⇨ యోవ శ్శివతమో రస స్తస్య భాజయ తేహ నః। ఉశతీ రివ మాతరః॥

⇨ తస్మా అరఙ్గమామ వో యస్య క్షయాయ జిన్వథ। ఆపో జనయథా చనః॥

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః। శుద్ధోదక స్నానం సమర్పయామి। స్నానానంతరం ముఖే శుద్ధాఽఽచమనీయం సమర్పయామి।।

వస్త్రమ్ –

⇨ **ఓం అభి వస్త్రా సువసనా న్యృషాభి ధేనూ స్సుదుఘాః పూయమానః।**

అభి చన్ద్రా భర్తవేనో హిరణ్యాభ్యశ్వా న్రథినో దేవ సోమ।।

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః। వస్త్రయుగ్మం సమర్పయామి।

వస్త్ర ధారణానన్తరం శుద్ధాఽఽచమనీయం సమర్పయామి।।

యజ్ఞోపవీతమ్ –

⇨ **ఓం యజ్ఞోపవీతం పరమం పవిత్రం ప్రజాపతే ర్యత్సహజం పురస్తాత్। ఆయుష్య మగ్ర్యం ప్రతిముఞ్చ శుభ్రం యజ్ఞోపవీతం బలమస్తు తేజః।।**

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః। యజ్ఞోపవీతం సమర్పయామి।। యజ్ఞోపవీత ధారణానన్తరం శుద్ధాఽఽచమనీయం సమర్పయామి।।

గన్ధః -

⇨ **ఓం గన్ధద్వారా న్దురాధర్షా న్నిత్యపుష్టా ఙ్కరీషిణీమ్।**

ఈశ్వరీꣳ సర్వభూతానా న్తామిహోప హ్వయే శ్రియమ్।

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః। దివ్య శ్రీ చన్దనం సమర్పయామి।।

దూర్వాఽక్షతాః –

⇨ **ఓం ఆయనేతే పరాయణే దూర్వా రోహన్తు పుష్పిణీః।**

ప్రదాశ్చ పుణ్డరీకాని సముద్రస్య గృహా ఇమే॥

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః। అక్షతాన్ సమర్పయామి॥

నామపూజా

1. ఓం సుముఖాయ నమః
2. ఏకదన్తాయ నమః
3. కపిలాయ నమః
4. గజకర్ణకాయ నమః
5. లంబోదరాయ నమః
6. వికటాయ నమః
7. విఘ్నరాజాయ నమః
8. గణాధిపాయ నమః
9. ధూమ్రకేతవే నమః
10. గణాధ్యక్షాయ నమః
11. ఫాలచన్ద్రాయ నమః
12. గజాఽననాయ నమః
13. వక్రతుణ్డాయ నమః
14. శూర్పకర్ణాయ నమః
15. హేరమ్బాయ నమః
16. స్కన్ద పూర్వజాయనమః ॥

సర్వసిద్ధి ప్రదాయకాయ నమః।

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః। షోడశ నామపూజాం సమర్పయామి॥

గణపతి అష్టోత్తర శతనామావళిః

1. వినాయకాయ నమః
2. విఘ్నరాజాయ నమః
3. గౌరీపుత్రాయ నమః
4. గణేశ్వరాయ నమః
5. స్కన్దాగ్రజాయ నమః
6. అవ్యయాయ నమః
7. పూతాయ నమః
8. దక్షాధ్యక్షాయ నమః
9. ద్విజ ప్రియాయ నమః
10. అగ్నిగర్వచ్ఛిదే నమః

11. ఇన్ద్ర శ్రీ ప్రదాయ నమః

12.వాణీ బలప్రదాయ నమః

13.సర్వసిద్ధి ప్రదాయకాయ నమః

14. శర్వ తనయాయ నమః

15.సర్వ ప్రియాయ నమః

16.సర్వాత్మకాయ నమః

17.సృష్టికర్త్రే నమః

18.దేవానీకార్చితాయ నమః

19.శివాయ నమః

20. శుద్ధాయ నమః

21.బుద్ధి ప్రియాయ నమః

22. శాన్తాయ నమః

23. బ్రహ్మచారిణే నమః

24. గజాననాయ నమః

25. ద్వైమాతురాయ నమః

26. మునిస్తుతాయ నమః

27. భక్త విఘ్న వినాశకాయ నమః

28. ఏకదన్తాయ నమః

29. చతుర్బాహవే నమః

30. శక్తి సంయుతాయ నమః

31.చతురాయ నమః

32. లంబోదరాయ నమః

33. శూర్పకర్ణాయ నమః

34. హేరంబాయ నమః

35. బ్రహ్మవిత్తమాయ నమః

36. కాలాయ నమః

37. గ్రహపతయే నమః

38. కామినే నమః

39. సోమసూర్యాగ్నిలోచనాయ

40.పాశాఙ్కుశ ధరాయ నమః

41. చణ్డాయ నమః

42. గుణాతీతాయ నమః

43. నిరఞ్జనాయ నమః
44. అకల్మషాయ నమః
45. స్వయం సిద్ధార్చిత పదాయ నమః
46. బీజపూరకాయ నమః
47. అవ్యక్తాయ నమః
48. గదినే నమః
49. వరదాయ నమః
50. శాశ్వతాయ నమః
51. కృతినే నమః
52. విద్వ త్ప్రియాయ నమః
53. వీత భయాయ నమః
54. చక్రిణే నమః
55. ఇక్షు చాపధృతే నమః
56. అబ్జోత్పల కరాయ నమః
57. శ్రీదాయ నమః
58. శ్రీ హేతవే నమః
59. స్తుతి హర్షితాయ నమః
60. కులాద్రిభృతే నమః
61. జటినే నమః
62. చన్ద్రచూడాయ నమః
63. అమరేశ్వరాయ నమః
64. నాగ యజ్ఞోపవీతినే నమః
65. శ్రీకణ్ఠాయ నమః
66. రామార్చిత పదాయ నమః
67. వ్రతినే నమః
68. స్థూలకణ్ఠాయ నమః
69. త్రయీకర్త్రే నమః
70. సామఘోష ప్రియాయ నమః
71. పురుషోత్తమాయ నమః
72. స్థూల తుణ్డాయ నమః
73. అగ్రగణ్యాయ నమః

74. గ్రామణ్యే నమః

75. గణపాయ నమః

76. స్థిరాయ నమః

77.వృద్ధాయ నమః

78. శుభగాయ నమః

79. శూరాయ నమః

80. వాగీశాయ నమః

81.సిద్ధిదాయ నమః

82. దూర్వాబిల్వ ప్రియాయ నమః

83. కాన్తాయ నమః

84. పాపహారిణే నమః

85. కృతాగమాయ నమః

86. సమాహితాయ నమః

87. వక్రతుణ్డాయ నమః

88. శ్రీ ప్రదాయ నమః

89. సౌమ్యాయ నమః

90. భక్త కాంక్షితదాయ నమః

91.అచ్యుతాయ నమః

92. కేవలాయ నమః

93. సిద్ధాయ నమః

94.సచ్చిదానన్ద విగ్రహాయ నమః

95. జ్ఞానినే నమః

96. మాయా ముక్తాయ నమః

97. దాన్తాయ నమః

98. బ్రహ్మిష్ఠాయ నమః

99. భయవర్జితాయ నమః

100. ప్రమత్తదైత్య భయదాయ

101.వ్యక్తమూర్తయే నమః

102. అమూర్తకాయ నమః

103. పార్వతీ శఙ్కరోత్సఙ్గ

ఖేలనోత్సవ లాలసాయ నమః

104.సమస్త జగదాధారాయ నమః

105. వరమూషక వాహనాయ
106. హృష్టస్తుతాయ నమః
107. ప్రసన్నాత్మనే నమః
108. సర్వసిద్ధి ప్రదాయకాయనమః

ధూపః –

○ **వనస్పత్యుద్భవై ర్దివ్యై ర్నానాగన్ధై స్సుసంయుతః।**

ఆఘ్రేయ స్సర్వదేవానాం ధూపోఽయం ప్రతిగృహ్యతామ్॥

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః ధూపమాఘ్రాపయామి॥

దీపః -

○ **సాఽఽజ్యం త్రివర్తి సంయుక్తం వహ్నినా యోజితం ప్రియమ్।**

గృహాణ మఙ్గళం దీపం త్రైలోక్య తిమిరాపహ।

○ **భక్త్యా దీపం ప్రయచ్ఛామి దేవాయ పరమాఽఽత్మనే।**

త్రాహి మాం నరకా ద్ఘోరా ద్దివ్యజ్యోతి ర్నమోఽస్తుతే॥

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః దీపం దర్శయామి। ధూప దీపానన్తరం శుద్ధాఽఽచమనీయం సమర్పయామి॥

నైవేద్యం –

⇨ **ఓం భూర్భువస్సువః। తథ్సవితుర్వేణ్యం భర్గో దేవస్య ధీమహి। ధియో యోనః ప్రచోదయాత్॥ (ప్రోక్ష్య)।**

⇨ **సత్యన్త్వర్తేన పరిషించామి। (సాయం - ఋతన్త్వా సత్యేన పరిషిఞ్చామి)। (పరిషిచ్య)**

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః అమృతోపహార నైవేద్యం నివేదయామి।

⇨ **అమృతమస్తు। అమృతోపస్తరణమసి।**

ప్రాణాఽఽహుతయః

⇨ **ఓం ప్రాణాయ స్వాహా। ఓం అపానాయ స్వాహా। ఓం వ్యానాయ స్వాహా। ఓం ఉదానాయ స్వాహా। ఓం సమానాయ స్వాహా।**

○ **నైవేద్యం షడ్రసోపేతం ఫల లడ్డుక సంయుతమ్।**
నివేదనం సురశ్రేష్ఠ ప్రీత్యై తత్ ప్రతిగృహ్యతామ్॥

శ్రీ మహాగణపతయే నమః। నైవేద్యం నివేదయామి। మధ్యే మధ్యే పానీయం సమర్పయామి। హస్తౌ ప్రక్షాళయామి। పాదౌ ప్రక్షాళయామి। ముఖే శుద్ధాఽఽచమనీయం సమర్పయామి॥

తాంబూలమ్ –

○ **పూగీ ఫలై స్సకర్పూరై ర్నాగవల్లీ దళైర్యుతమ్।**
ముక్తాచూర్ణ సమాయుక్తం తామ్బూలం ప్రతిగృహ్యతామ్॥

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః। తామ్బూలం సమర్పయామి॥

నీరాజనమ్ –

⇨ **హిరణ్యపాత్రం మధోః పూర్ణ ద్దదాతి। మధవ్యోఽసానీతి। ఏకధా బ్రహ్మణ ఉపహరతి। ఏకధైవ యజమాన ఆయు స్తేజో దధాతి॥**

⇨ పర్యాప్త్యా అనన్తరాయాయ సర్వస్తోమోఽతిరాత్ర ఉత్తమ మహా ర్భవతి సర్వస్యాఽఽప్త్యై సర్వస్య జిత్యై సర్వ మేవ తేనాఽఽప్నోతి సర్వఞ్జయతి॥

○ ఘృతవర్తి సహస్రైశ్చ కర్పూర శకలై స్తథా।
నీరాజనం మయా దత్తం గృహాణ వరదో భవ॥

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః। నీరాజనం సన్దర్శయామి॥ నీరాజనాన్తరం శుద్ధాఽఽచమనీయం సమర్పయామి। రక్షాం గృహ్ణామి॥

మన్త్రపుష్పమ్ –

⇨ ఓం తత్పురుషాయ విద్మహే వక్రతుణ్డాయ ధీమహి। తన్నో దన్తిః ప్రచోదయాత్॥

○ సుముఖ శ్చైకదన్తశ్చ కపిలో గజకర్ణకః।
లంబోదరశ్చ వికటో విఘ్నరాజో గణాధిపః॥

○ ధూమ్రకేతు ర్గణాధ్యక్షః ఫాలచన్ద్రో గజాననః।
వక్రతుణ్డ శ్శూర్పకర్ణో హేరమ్బ స్స్కన్ద పూర్వజః॥

○ షోడశైతాని నామాని యః పఠే చ్ఛృణుయా దపి।
విద్యాఽఽరంభే వివాహే చ ప్రవేశే నిర్గమే తథా॥

○ సఙ్గ్రామే సర్వకార్యేషు విఘ్న స్తస్య న జాయతే॥

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః। సువర్ణ దివ్య మన్త్రపుష్పం సమర్పయామి॥

ప్రదక్షిణమ్ –

○ యాని కాని చ పాపాని జన్మాన్తర కృతాని చ।

తాని తాని ప్రణశ్యన్తి ప్రదక్షిణ పదే పదే॥

○ **పాపోఽహం పాపకర్మాఽహం పాపాఽఽత్మా పాపసంభవః।**

త్రాహి మాం కృపయా దేవ శరణాఽఽగత వత్సల॥

○ **అన్యథా శరణం నాస్తి త్వమేవ శరణం మమ।**

తస్మా త్కారుణ్య భావేన రక్ష రక్ష గణాధిప॥

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః ప్రదక్షిణ నమస్కారాన్ సమర్పయామి॥

ప్రార్థనమ్ –

○ **వక్రతుణ్డ మహాకాయ సూర్యకోటి సమప్రభ।**

నిర్విఘ్నం కురుమే దేవ సర్వకార్యేషు సర్వదా॥

○ **విఘ్నేశ్వరాయ వరదాయ గణేశ్వరాయ**

సర్వేశ్వరాయ శుభదాయ సురేశ్వరాయ।

విద్యాధరాయ వికటాయ చ వామనాయ

భక్త ప్రసన్న వరదాయ నమో నమస్తే॥

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః। ప్రార్థనం సమర్పయామి।

- **ప్రాయశ్చిత్తమ్ –**

○ **యస్య స్మృత్యా చ నామోక్త్యా తపః పూజా క్రియాఽఽదిషు।**

న్యూనం సంపూర్ణతాం యాతి సద్యో వన్దే తమచ్యుతమ్॥

○ **మన్త్రహీనం క్రియాహీనం భక్తిహీనం గణాధిప।**

యత్పూజితం మయా దేవ పరిపూర్ణం తదస్తుతే॥

అనయా ధ్యానాఽఽవాహనాది షోడశోపచార పూజయా భగవాన్ సర్వాత్మకః, శ్రీ మహాగణాధిపతి స్సుప్రీత స్సుప్రసన్నో వరదో భవతు। తదనుగ్రహేణ, ఉత్తరే శుభకర్మ ణ్యవిఘ్నమస్త్వితి భవన్తో బ్రువన్తు।

ఉత్తరే శుభకర్మణ్య విఘ్నమస్తు। (ప్రతివచనమ్)

⇨ **ఓం సహస్ర పరమా దేవీ శతమూలా శతాఙ్కురా।**

సర్వꣳ హరతు మే పాపం దూర్వా దుస్స్వప్న నాశనీ॥

శ్రీ మహాగణాధిపతి ప్రసాదం శిరసా గృహ్ణామి॥

➢ **ఉద్వాసనమ్** -

⇨ **ఓం యజ్ఞేన యజ్ఞ మయజన్త దేవా స్తాని ధర్మాణి ప్రథమాన్యాసన్। తేహ నాకం మహిమాన స్సచన్తే యత్ర పూర్వే సాధ్యా స్సన్తి దేవాః॥**

శ్రీ మహాగణాధిపతిం యథాస్థానం ప్రవేశయామి॥

○ **ఆవాహనం న జానామి న జానామి విసర్జనమ్।**

పూజాఞ్చైవ న జానామి క్షమ్యతాం గణనాయక॥

స్తుతిః -

○ **గజాననం భూతగణాధి సేవితం కపిత్థ జంబూఫలసార భక్షణమ్।**

ఉమాసుతం శోకవినాశకారణం నమామి విఘ్నేశ్వర పాదపఙ్కజమ్॥

○ **అగజానన పద్మార్కం గజానన మహర్నిశమ్।**

అనేకదన్తం భక్తానా మేకదన్త ముపాస్మహే॥

○ **భవ సఞ్చిత పాపౌఘ విధ్వంసన విచక్షణమ్।**

విఘ్నాన్ధకార భాస్వన్తం విఘ్నరాజ మహం భజే।।

○ వాగీశాద్యా స్సుమనస స్సర్వార్థానా ముపక్రమే।

యన్నత్వా కృతకృత్యా స్స్యు స్తన్నమామి గజాననమ్।।

*****

15. పుణ్యాహవాచనమ్

సంకల్పః -

ఆచమ్య।। త్రిరాచామేత్ ....శ్రోత్రే।। ప్రాణానాయమ్య, దేశకాలౌ సంకీర్త్య, అముక ....కర్మ కరిష్యమాణః, తదఙ్గత్వేన తదాదౌ, స్థల గృహ భూ భాణ్డ శుద్ధ్యర్థం వృద్ధ్యర్థం శాన్త్యర్థం అభ్యుదయార్థం చ మహాజనై స్సహ స్వస్తి పుణ్యాహవాచనం కరిష్యే।।

ఆదౌ ధాన్యరాశౌ ప్రాగ్దక్షిణోత్తర దిక్షు స్వలఙ్కృతం జలసహితం కలశత్రయం ప్రతిష్ఠాప్య।।

ప్రాక్కలశే -

⇨ ఓం ఇమం మే వరుణ శ్రుధీహవ మద్యా చ మృడయ। త్వామవస్యు రాచకే।। ఓం భూర్భువస్సువః।

వరుణ మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి।।

దక్షిణ కలశే –

⇨ ఓం వాస్తోష్పతే ప్రతిజానీ హ్యస్మా న్త్స్వావేశో అనమీవో భవా నః। యత్త్వేమహే ప్రతి తన్నో జుషస్వ శన్న ఏధి ద్విపదే శఞ్చతుష్పదే।

ఓం భూర్భువస్సువః। వాస్తోష్పతి మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి।।

ఉత్తర కలశే –

⇨ ఓం బ్రహ్మ జజ్ఞానం ప్రథమం పురస్తా ద్విసీమత స్సురుచో వేన ఆవః। స బుధ్నియా ఉపమా అస్య విష్ఠా స్సతశ్చ యోని మసతశ్చ వివః।।

ఓం భూర్భువస్సువః। బ్రహ్మాణ మావాహయామి స్థాపయామిపూజయామి।

ఓం పుణ్యాహం దీర్ఘ మాయురస్తు। (శిరస్యభి మంత్ర్య)।।

శివా ఆపస్సన్తు। (కలశేష్వభిమృశ్య)

సౌమనస్యమస్తు। (హృదయేఽభిమృశ్య)।।

అక్షతఞ్చారిష్ట ఞ్చాస్తు। ।। ఏవన్త్రిః।।

⇨ ఓం అర్చత ప్రార్చత ప్రియమేధాసో అర్చత। అర్చంతు పుత్రకా ఉత పురన్న ధృష్ణ్వర్చత।। అర్చత ప్రార్చత।। ఇతి అక్షతాన్ సమర్ప్య।।

⇨ ఓం గన్ధద్వారా న్దురాధర్షా న్నిత్యపుష్టా ఙ్కరీషిణీమ్। ఈశ్వరీꣳ సర్వభూతానా న్తామిహోపహ్వయే శ్రియమ్।। గన్ధాః పాన్తు।।

బ్రాహ్మణాః - సౌమఙ్గల్య మస్తు। యజమానః - ఆయనేతే ..... గృహా ఇమే।

బ్రాహ్మణాః - సౌశ్రియ మస్తు।। యజమానః - అక్షతాః పాన్తు।

బ్రాహ్మణాః - ఆయుష్యమస్తు। యజమానః - తాంబూలాని పాన్తు।

బ్రాహ్మణాః - ఐశ్వర్యమస్తు। యజమానః - దక్షిణాః పాన్తు।

బ్రాహ్మణాః - బహుదేయఞ్చాస్తు। శ్వ శ్శ్రేయసమస్తు।

యజమానః - ప్రజాపతిః ప్రీయతా మితి భవన్తో బ్రువన్తు॥

బ్రాహ్మణాః - ప్రజాపతిః ప్రీయతామ్। శాన్తిరస్తు॥

యజమానః - యజ్కృత్వా సర్వ వేద యజ్ఞ క్రియా కరణ కర్మాఽఽరంభా శ్శుభా శ్శోభనాః ప్రవర్తన్తే తమహ మోఙ్కార మాదిం కృత్వా భవద్భి రనుజ్ఞాతః పుణ్యం పుణ్యాహః వాచయిష్యే॥

బ్రాహ్మణాః - వాచ్యతామ్॥

⇨ **ఓమ్।**

⇨ భద్రం కర్ణేభి శ్శృణుయామ దేవాః। భద్రం పశ్యేమాక్షభి ర్యజత్రాః। స్థిరై రఙ్గై స్తుష్టువాꣳస స్తనూభిః। వ్యశేమ దేవహితః యదాయుః।

⇨ ద్రవిణోదా ద్రవిణ సస్తురస్య ద్రవిణోదా స్సనరస్య ప్రయꣳ సత్। ద్రవిణోదా వీరవతీ మిషన్నో ద్రవిణోదా రాసతే దీర్ఘమాయుః॥

⇨ సవితా పశ్చాత్తా త్సవితా పురస్తా త్సవితోత్తరాత్తా త్సవితాఽధరాత్తాత్। సవితా న స్సువతు సర్వతాతిం సవితా నో రాసతా న్దీర్ఘ మాయుః॥

⇨ నవోనవో భవతి జాయమానోఽహ్నా ఙ్కేతు రుషసా మేత్యగ్రే। భాగ న్దేవేభ్యో విదధా త్యాయన్ప్ర చన్ద్రమా స్తిరతి దీర్ఘమాయుః॥

⇨ ఆప ఉదన్తు జీవసే దీర్ఘాయుత్వాయ వర్చసే।

⇨ యస్త్వా హృదా కీరిణా మన్యమానోఽమర్త్యం మర్త్యో జోహవీమి। జాతవేదో యశో అస్మాసు ధేహి ప్రజాభి రగ్నే అమృతత్వ మశ్యామ్।

⇨ యస్మై త్వꣳ సుకృతే జాతవేద ఉ లోకమగ్నే కృణవ స్యోనమ్। అశ్వినꣳ స పుత్రిణం వీరవన్త ఙ్గోమన్తꣳ రయి న్నశతే స్వస్తి॥

⇨ సన్త్వా సిఞ్చామి యజుషా ప్రజా మాయుర్ధనఞ్చ॥

(దక్షిణ కలశ మాదాయ, ప్రాక్కలశే కిఞ్చిత్కిఞ్చిదుదక న్నినయతి)

బ్రాహ్మణాః - దీర్ఘమాయురస్తు। **యజమానః** - మనస్సమాధీయతామ్।

బ్రాహ్మణాః - సమాహిత మనసస్స్మః। **యజమానః** - ప్రసీదన్తు భవన్తః।

బ్రాహ్మణాః - ప్రసన్నాస్స్మః॥ (ఏకైకం వాక్యముచ్చరన్, జలన్నినయేత్)

శాన్తిరస్తు। పుష్టిరస్తు। తుష్టిరస్తు। వృద్ధిరస్తు। అవిఘ్నమస్తు। ఆయుష్య మస్తు। ఆరోగ్యమస్తు। ఐశ్వర్యమస్తు। స్వస్తి శివఙ్కర్మాస్తు। కర్మసమృద్ధి రస్తు। పుత్రసమృద్ధి రస్తు। వేదసమృద్ధి రస్తు। శాస్త్రసమృద్ధిరస్తు। ధనధాన్య సమృద్ధి రస్తు॥

(ఐశాన్యాం బహిర్దేశే),- అరిష్ట నిరసన మస్తు, యత్పాపం తత్ప్రతిహత మస్తు॥

(ప్రథమ కలశే)- యచ్ఛ్రేయ స్తదస్తు। శుక్రాఙ్గారక బుధ బృహస్పతి శనైశ్చర రాహు కేతు సోమ సహితా ఆదిత్య పురోగా స్సర్వే గ్రహాః ప్రీయన్తామ్। తిథి కరణ ముహూర్త జన్మనక్షత్ర దిగ్దేవతాః ప్రీయన్తామ్॥

(నైర్ఋత్యాన్దిశి)-శామ్యన్తు ఘోరాణి। శామ్యన్తు పాపాని। శామ్యన్తు ఈతయః।

(ప్రథమకలశే) – శుభాని వర్ధన్తామ్, శివా ఋతవ స్సన్తు। శివా ఓషధయ స్సన్తు। శివా వనస్పతయ స్సన్తు। అహోరాత్రే శివే స్యాతామ్। ఉత్తరే శుభ కర్మణ్య విఘ్నమస్తు। ఉత్తరోత్తర మహరహరభివృద్ధిరస్తు। ఉత్తరోత్తరా శ్శుభాః క్రియా స్సంపద్యన్తామ్। అగ్ని పురోగా విశ్వేదేవాః ప్రీయన్తామ్। మాహేశ్వరీ పురోగా మాతరః ప్రీయన్తామ్। ఇన్ద్రపురోగా మరుద్గణాః ప్రీయన్తామ్। వసిష్ఠ పురోగా ఋషిగణాః ప్రీయన్తామ్। శ్రీవిష్ణు పురోగా స్సర్వే దేవాఃప్రీయన్తామ్। ఆదిత్య పురోగా స్సర్వే గ్రహాః ప్రీయన్తామ్। ఋషయ శ్ఛన్దాంస్యాచార్యా వేదా యజ్ఞా దక్షిణాశ్చ ప్రీయన్తామ్। బ్రహ్మ చ బ్రాహ్మణాశ్చ ప్రీయన్తామ్। బ్రహ్మ విష్ణు మహేశ్వరాశ్చ ప్రీయన్తామ్। శ్రద్ధా మేధే ప్రీయేతామ్। ప్రీయతాం భగవాన్నారాయణః। ప్రీయతాం భగవాన్స్వామీ మహాసేనః। ప్రీయతాం భగవాన్పితామహః।। సత్యా ఏతా ఆశిషస్సన్తు।

యజమానః - పుణ్యాహకాలా వాచ్యన్తామ్।

⇨ **ఓం ఉద్గాతేవ శకునే సామ గాయసి బ్రహ్మపుత్ర ఇవ సవనేషు శంససి। వృషేవ వాజీ శిశుమతీ రపీత్యా సర్వతో న శ్శకునే భద్ర మావద విశ్వతో న శ్శకునే పుణ్య మావద।। (ఋక్)**

⇨ **యాజ్యయా యజతి ప్రత్తిర్వై యాజ్యా పుణ్యైవ లక్ష్మీః పుణ్యామేవ తల్లక్ష్మీం సంభావయతి పుణ్యాం లక్ష్మీం సంస్కురుతే।। (ఋ.బ్రా.)**

⇨ ఓం యత్పుణ్య న్నక్షత్రమ్। తద్బట్కుర్వీ తోపవ్యుషమ్। యదా వై సూర్య ఉదేతి। అథ నక్షత్ర న్నైతి। యావతి తత్ర సూర్యో గచ్ఛేత్। యత్ర జఘన్యం పశ్యేత్। తావతి కుర్వీత యత్కారీ స్యాత్। పుణ్యాహ ఏవ కురుతే॥

⇨ ఓం తాని వా ఏతాని యమ నక్షత్రాణి। యాన్యేవ దేవ నక్షత్రాణి। తేషు కుర్వీత యత్కారీ స్యాత్। పుణ్యాహ ఏవ కురుతే॥

యజమానః - ఓం పుణ్యాహం భవన్తో బ్రువన్తు।

బ్రాహ్మణాః - ఓం పుణ్యాహమ్। (ఏవన్తిః)

⇨ స్వస్తయే వాయు ముప బ్రవామహై సోమం స్వస్తి భువనస్య యస్పతిః। బృహస్పతిం సర్వగణం స్వస్తయే స్వస్తయ ఆదిత్యాసో భవన్తు నః॥ (ఋక్)

⇨ ఆదిత్య ఉదయనీయః పథ్యయైవేత స్వస్త్యా ప్రయన్తి పథ్యాం స్వస్తి మభ్యుద్యన్తి స్వస్త్యై వేతః ప్రయన్తి స్వస్తుద్యన్తి స్వస్తుద్యన్తి॥ (ఋ.బ్రా.)

⇨ స్వస్తిన ఇన్ద్రో వృద్ధశ్రవాః। స్వస్తి నః పూషా విశ్వవేదాః। స్వస్తిన స్తార్క్ష్యో అరిష్టనేమిః। స్వస్తి నో బృహస్పతి ర్దధాతు॥

⇨ అష్టౌ దేవా వసవ స్సోమ్యాసః। చతస్రో దేవీ రజరా శ్రవిష్ఠాః। తే యజ్ఞం పాన్తు రజసః పరస్తాత్। సంవత్సరీణ మమృతꣳ స్వస్తి॥

యజమానః -మహ్యం సహకుటుంబాయ, శుద్ధి/ వృద్ధి/ అభ్యుదయ కర్మణే, మహాజనా న్నమస్కుర్వాణాయ ఆశీర్వచన మపేక్షమాణాయ, ఆయుష్మతే స్వస్తి భవన్తో బ్రువన్తు।।

బ్రాహ్మణాః - ఆయుష్మతే స్వస్తి। (ఏవన్త్రిః)

యజమానః - ఓం స్వస్తి భవన్తో బ్రువన్తు।।

బ్రాహ్మణాః - ఓం స్వస్తి। (ఏవన్త్రిః)

⇨ **ఓం ఋధ్యామ స్తోమం సనుయామ వాజ మా నో మన్త్రం సరథే హోపయాతమ్। యశో న పక్వం మధు గోష్వన్తరా భూతాంశో అశ్వినోః కామ మప్రాః।।** (ఋక్)

- **సర్వామృద్ధి మృధ్నుయామితి తః పై తేజసైవ పురస్తా త్పర్యభవ చ్ఛన్దోభి రృధ్యతోఽక్షరై రుపరిష్టా ద్గాయత్రియా సర్వతో ద్వాదశాహం పరిభూయా ధ్సర్వామృద్ధి మార్ధ్నో త్సర్వా మృద్ధి మృధ్నోతి య ఏవః వేద।।**

(ఋగ్వేద బ్రాహ్మణమ్)

⇨ **ఋధ్యాస్మ హవ్యై ర్నమసోపసద్య। మిత్ర న్దేవం మిత్రధేయ న్నో అస్తు। అనూరాధాన్హవిషా వర్ధయన్తః। శత ఞ్జీవేమ శరద స్సవీరాః।**

⇨ **త్రీణిత్రీణి వై దేవానా మృద్ధాని। త్రీణి ఛందాంసి। త్రీణి సవనాని। త్రయ ఇమే లోకాః। ఋద్ధ్యామేవ తద్వీర్య ఏషు లోకేషు ప్రతితిష్ఠతి।।**

యజమానః- ఋద్ధిం భవన్తో బ్రువన్తు।

బ్రాహ్మణాః - ఋధ్యతా మృద్ధి స్సమృద్ధిః। (ఏవన్త్రిః)

(వామ దక్షిణ హస్తాభ్యాం దక్షిణోత్తర కలశౌ యుగపద్గృహీత్వా, తాభ్యాం సన్తతం ధారాద్వయం ప్రాక్కలశే నిషిఞ్చతి)

స్వస్తి పుణ్యాహ సమృద్ధి రస్తు। వర్షశత సంపూర్ణమస్తు। . . . గోత్రాభివృద్ధి రస్తు। శాన్తిꣳ పుష్టి స్తుష్టి శ్చాస్తు। శుభꣳ శుభమస్తు। పునరపి గోబ్రాహ్మణేభ్య శ్శుభం భవతు। సర్వ సంపదస్తు। భగవాన్ వాస్తోష్పతిꣳ ప్రీయతామ్।।

(ప్రాక్కలశ జల మభిమన్త్ర్య) -

⇨ **ఓం శుచీవో హవ్యా మరుత శ్శుచీనాꣳ శుచిꣳ హినో మ్యధ్వరꣳ శుచిభ్యః। ఋతేన సత్య మృతసాప ఆయఞ్ఛుచి జన్మాన శ్శుచయꣳ పావకాః।।**

⇨ **అగ్ని శ్శుచివ్రతతమ శ్శుచి ర్విప్ర శ్శుచిꣳ కవిః। శుచీ రోచత ఆహుతః।**

⇨ **ఉదగ్నే శుచయ స్తవ శుక్రా భ్రాజన్త ఈరతే। తవ జ్యోతీꣳ ష్యర్చయః।।**

⇨ **ఏతోన్విన్ద్రం స్తవామ శుద్ధం శుద్ధేన సామ్నా। శుద్ధై రుక్థైర్వా వృధ్వాంసం శుద్ధ ఆశీర్వాన్మమత్తు।।**

⇨ **ఇన్ద్ర శుద్ధో న ఆగహి శుద్ధ శ్శుద్ధాభి రూతిభిః। శుద్ధో రయి న్నిధారయ శుద్ధో మమద్ధి సోమ్యః।**

⇨ **ఇన్ద్ర శుద్ధో హినో రయిం శుద్ధో రత్నాని దాశుషే। శుద్ధో వృత్రాణి జిఘ్నసే శుద్ధో వాజం సిషాససి।।**

(బ్రాహ్మణేష్వమృతꣳ హితమ్।)

⇨ యేన దేవాః పవిత్రేణ। ఆత్మానం పునతే సదా। తేన సహస్ర ధారేణ। పావమాన్యః పునన్తు మా।

⇨ ప్రాజాపత్యం పవిత్రమ్। శతోద్యామꣳ హిరణ్మయమ్। తేన బ్రహ్మవిదో వయమ్। పూతం బ్రహ్మ పునీమహే।

⇨ ఇన్ద్ర స్సునీతీ సహ మా పునాతు। సోమ స్స్వస్త్యా వరుణ స్సమీచ్యా। యమో రాజాః ప్రమృణాభిః పునాతు మా। జాతవేదా మోర్జయన్త్యా పునాతు॥

⇨ ప్రాచ్యా న్దిశి దేవా ఋత్విజో మార్జయన్తామ్।

⇨ దక్షిణాయా న్దిశి మాసాః పితరో మార్జయన్తామ్।

⇨ ప్రతీచ్యా న్దిశి గృహాః పశవో మార్జయన్తామ్।

⇨ ఉదీచ్యా న్దిశ్యాప ఓషధయో వనస్పతయో మార్జయన్తామ్।

⇨ ఊర్ధ్వాయా న్దిశి యజ్ఞ స్సంవత్సరో యజ్ఞపతి ర్మార్జయన్తామ్॥

ఏతేభ్యో బ్రాహ్మణేభ్యో నానాగోత్రేభ్యో నానా నామభ్యః, శ్రీ లక్ష్మీనారాయణ – ఉమామహేశ్వరాఽఽదిత్యాది నవగ్రహ స్వరూపేభ్యః,

స్వస్తి పుణ్యాహవాచన మంత్ర జప దక్షిణాం, మానసోత్సాహ పరిమిత హిరణ్యం తుభ్యమహం సంప్రదదే న మమ॥

⇨ ఓం వాస్తోష్పతే ప్రతిజానీ హ్యస్మాన్థ్స్వావేశో అనమీవో భవానః। యత్త్వేమహే ప్రతి తన్నో జుషస్వ శన్న ఏధి ద్విపదే శఞ్చతుష్పదే॥

⇨ ఓం వాస్తోష్పతే శగ్మయా సꣳసదా తే సక్షీమహి రణ్వయా గాతుమత్యా। ఆ వః - క్షేమ ఉత యోగే వరన్నో యూయం పాత స్వస్తిభి స్సదా నః॥

⇨ ఓం వాస్తోష్పతే ప్రతరణో న ఏధి గోభి రశ్వేభి రిన్దో। అజరాసస్తే సఖ్యే స్యామ పితేవ పుత్రా న్ప్రతి నో జుషస్వ॥

⇨ ఓం అమీవహా వాస్తోష్పతే విశ్వారూపాణ్యా విశన్న్। సఖా సుశేవ ఏధినః। శివꣳ శివమ్॥

⇨ స్వస్త్యయన న్తార్క్ష్య మరిష్టనేమిం మహద్భూతం వాయసం దేవతానామ్। అసురఘ్న మిన్ద్రసఖం సమత్సు బృహద్యశో నావ మివారుహేమ॥

⇨ అంహోముచ మాఙ్గిరస ఙ్గయఞ్చ స్వస్త్యాత్రేయం మనసా చ తార్క్ష్యమ్। ప్రయతపాణి శ్శరణం ప్రపద్యే స్వస్తి సంబాధే ష్వభయ న్నో అస్తు॥

శుభꣳ శుభమ్॥ *****

16. చతుష్పాత్ర ప్రయోగః

○ నాఽఽఘారౌ నాఽఽజ్యభాగౌ చ న చేధ్మం న జయాదయః।

చతుష్పాత్ర ప్రయోగేతు నిశ్చిత్యోక్తం కపర్దినా॥

ఆచమ్య .... ప్రాణానాయమ్య। ఏవంగుణ విశేషణ..... ప్రీత్యర్థం... ఆయుష్యాభివృద్ధ్యర్థం..... అముకహోమం కరిష్యే।।

○ **ప్రాచీః పూర్వ ముదక్సంస్థం దక్షిణాఽఽరంభ మాలిఖేత్।**

అథోదీచీః పురస్సంస్థం పశ్చిమాఽఽరంభ మాలిఖేత్।।

యత్రాగ్ని స్స్థాప్యతే తత్ర శ్వేత తణ్డుల చూర్ణేన ప్రాదేశమాత్రం చతురశ్రమండలం స్థణ్డిలం కల్పయిత్వా। ద్వాభ్యాం దర్భాభ్యా ముల్లిఖ్య। తత్ర ప్రాచీ రుదక్సంస్థాః, ఉదీచీః ప్రాక్సంస్థాః, తిస్ర స్తిస్రో రేఖా లిఖిత్వా। అద్భి రవోక్ష్య।

○ **అవాక్కరోఽభ్యుక్ష్య,నిధాయ వహ్ని ముత్సిచ్యతేఽవోక్షణ తోయ శేషమ్।**

ప్రాక్తోయ మన్య న్నిదధా త్యుదగ్వా యథా బహిస్స్యాచ్ఛ పరిస్తరాణామ్।।

ఓం భూర్భువస్సువరోమిత్యగ్నిం ప్రతిష్ఠాప్య।।

⇨ **ఓమ్। భూర్భువస్సువరోమ్। అగ్ని మిద్ధ్వా।।**

⇨ **ఓం చత్వారి శృఙ్గా త్రయో అస్య పాదా ద్వే శీర్షే సప్త హస్తాసో అస్య। త్రిధా బద్ధో వృషభో రోరవీతి మహో దేవో మర్త్యా ఆవివేశ।।**

○ **సప్తహస్త శ్చతుశ్శృఙ్గ స్సప్త జిహ్వో ద్విశీర్షకః।**

త్రిపాత్ప్రసన్న వదన స్సుఖాఽఽసీన శ్శుచిస్మితః।।

○ **స్వాహాన్తు దక్షిణే పార్శ్వే దేవీం వామే స్వధా స్తథా।**

బిభ్ర ద్దక్షిణ హస్తైస్తు శక్తిమన్నం స్రుచం స్రువమ్।।

○ **తోమరం వ్యజనం వామై ర్ఘృత పాత్రన్తు ధారయన్।**

మేషాఽఽరూఢం జటాబద్ధం గౌరవర్ణం మహౌజసమ్॥

○ **ధూమధ్వజం లోహితాక్షం సప్తార్చి స్సర్వకామదమ్।**

ఆత్మాభిముఖ మాసీన మేవ న్ధ్యాయే ద్ధుతాశనమ్॥

⇨ **ఓం ఏష హి దేవః ప్రదిశో ను సర్వాః పూర్వో హి జాత స్స ఉ గర్భే అన్తః। స విజాయమాన స్స జనిష్యమాణః ప్రత్యఙ్ముఖా స్తిష్ఠతి విశ్వతో ముఖః॥**

ప్రాఙ్ముఖాగ్నే। మమ - అభిముఖో భవ। సుముఖోభవ। సుప్రసన్నో భవ। వరదో భవ। యథోక్తజిహ్వయా హవిర్గృహాణ।

⇨ **ఓం భూర్భువస్సువః। ఓం తథ్సవితు ర్వరేణ్యం భర్గో దేవస్య ధీమహి। ధియో యో నః ప్రచోదయాత్॥**

➢ **అలఙ్కారః -**

సోదకేనపాణినా ప్రదక్షిణమగ్నిం పరిసమూహ్య। అగ్ని మలఙ్కృత్య॥

○ **అగ్నయే నమః। హుతవహాయ నమః। హుతాశినే నమః। కృష్ణవర్త్మనే నమః। దేవముఖాయ నమః। సప్తజిహ్వాయ నమః। వైశ్వానరాయ నమః। జాతవేదసే నమః।**

➢ **పరిస్తరణమ్, పాత్రాసాదనమ్**

ప్రాగాది దర్భైరగ్నిం పరిస్తృణాతి। దక్షిణోత్తరై రుత్తరాధరైః, ప్రాగుదగ గ్రైర్వా। ఉత్తరేణాగ్నిం ప్రాగగ్రా న్దర్భాన్థ్సఀస్తీర్య। ద్వన్ద్వం న్యఞ్చి పాత్రాణి ప్రయునక్తి।

దర్వ్యాజ్యస్థాల్యౌ। ప్రోక్షణీ స్రువావితి।

▫ పవిత్ర కరణమ్, ప్రోక్షణ పాత్ర సంస్కారః

సమా వప్రచ్ఛిన్నాగ్రా వనన్తర్గర్భౌ దర్భౌ ప్రాదేశమాత్రౌ పవిత్రే కురుతే। తృణం కాష్ఠం వా అన్తర్ధాయ। ఛినత్తి। న నఖేన। అప ఉపస్పృశ్య। అద్భి రనుమృజ్య। ప్రోక్షణ్యా మవధాయ। ప్రోక్ష్య। తస్యా మక్షతై స్సహ అప ఆనీయ। హస్తయో రఙ్గష్ఠోప కనిష్ఠికాభ్యా ముత్తానాభ్యాం పాణిభ్యా ముదగగ్రే గృహీత్వా। ప్రాచీ స్త్రిరుత్పూయ। అభిమన్త్ర్య। సపవిత్రేణ పాణినా పాత్రాణి సంస్పృశ్య। పాత్రాణ్యుద క్ప్రవణ ముత్తానాని కృత్వా। త్రిః ప్రోక్ష్య। ప్రోక్షణశేష మగ్నే ర్దక్షిణతో నిధాయ।

- **ఆజ్య సంస్కారః**

సపవిత్ర మాజ్యస్థాలీ మాదాయ। ఆజ్యం విలాప్య। అపరేణాగ్నిం పవరిత్రాన్తర్హితాయా మాజ్యస్థాల్యా మాజ్యం నిరుప్య। ఉదీచోఽఙ్గారా న్నిరూహ్య। తేష్వాజ్య మధిశ్రిత్య। జ్వలతా తృణేనాధోగామిన్యా దీప్త్యా, ఆజ్యే ప్రతిఫలీకృత్య। ద్వే దర్భాగ్రే ప్రచ్ఛిద్య, ప్రక్షాళ్య, ప్రత్యస్య, ఆజ్యే ప్రాస్య, త్రిః పర్యగ్నికరణం కృత్వా। ఉదగుద్వాస్య। అఙ్గారా న్ప్రత్యూహ్య। ఉదగగ్రాభ్యాం పవిత్రాభ్యాం పునరాహార మాజ్య న్త్రిరుత్పూయ। ప్రాగారభ్య పశ్చాన్నీత్వా పునః ప్రాగేవ సమాప్తిః। ఏవన్త్రిః। పవిత్ర గ్రన్థిం విస్రస్య। ప్రక్షాళ్య। ప్రాగగ్ర మగ్నౌ పవిత్రే అనుప్రహరతి।

- **స్రుక్స్రువ సంమార్గః -**

సంమార్జన దర్భైస్సహ స్రుక్ స్రువా వగ్నౌ ప్రతితప్య। దర్భాగ్రై స్సంమృజ్య। పునః ప్రతితప్య। ప్రోక్ష్య। స్రువ ముత్తరతో నిధాయ। దర్భా నద్భి స్సంస్పృశ్యాగ్నౌ ప్రహరతి।

➢ **పరిషేచనమ్ (అగ్నిం పరిషిఞ్చతి)**

అదితేఽనుమన్యస్వ। (ఇతి దక్షిణతః ప్రాచీనమ్)।।

అనుమతేఽనుమన్యస్వ। (ఇతి పశ్చా దుదీచీనమ్)

సరస్వతేఽనుమన్యస్వ। (ఇత్యుత్తరతః ప్రాచీనమ్)।।

దేవ సవితః ప్రసువ। (ఇతి సమన్తం పరిషిచ్య)

యథోపదేశం ప్రధానాహుతీః, చతు ర్గృహీతేన జుహోతి।

➢ **లఘు పూర్ణాహుతిః**

అస్య కర్మణః హోమసంపూర్ణతా సిద్ధ్యర్థం పూర్ణాహుతి హోమం కరిష్యే। అభిఘార్య। ద్వాదశ గృహీతేన ఆజ్యేన స్రుచం పూరయిత్వా। ఏకమ్। ద్వే। త్రీణి। చత్వారి। పఞ్చ। షట్। సప్త। అష్టౌ। నవ। దశ। ఏకాదశ। ద్వాదశ।। ఇత్యాజ్యం గృహీత్వా।।

⇨ **ఓం సప్త తే అగ్నే సమిధ స్సప్త జిహ్వా స్సప్తర్షయ స్సప్త ధామ ప్రియాణి। సప్త హోత్రా స్సప్తధా త్వా యజన్తి సప్త యోనీ రాపృణస్వా ఘృతేన స్వాహా।।**

అగ్నయే సప్తవత ఇద న్నమమ।।

⇨ **పూర్ణాఽఽహుతి ముత్తమా ఞ్జుహోతి। సర్వం వై పూర్ణాఽఽహుతిః। సర్వ మేవాఽఽప్నోతి। అథో ఇయం వై పూర్ణాఽఽహుతిః। అస్యా మేవ ప్రతితిష్ఠతి।।**

పూర్ణాఽఽహుతి ముహూర్త స్సుముహూర్తోఽస్తు।।

హస్తం ప్రక్షాళ్య।। ఆతమితోఽ ప్రాణానాయమ్య। విష్ణు ర్విష్ణు ర్విష్ణుః।।

సఙ్కల్ప ప్రభృత్యేతావ త్పర్యన్తం నానాప్రకారేణ సంభావిత సకల దోష నిర్హరణార్థం సర్వ ప్రాయశ్చిత్త ఙ్కరిష్యే।।

⇨ ఓం భూర్భువస్సువ స్స్వాహా।। ప్రజాపతయ ఇదం నమమ।।

⇨ ఉత్తర పరిషేచనమ్ - ఓం **అదితేఽన్వమగ్ꣳస్థాః। అనుమతేన్వమగ్ꣳస్థాః। సరస్వతేన్వమగ్ꣳస్థాః। దేవ సవితః ప్రాసావీః।।**

ప్రాగాది పరిస్తరణాన్యుత్తరే విసృజేత్।

⇨ **తేజస్వీ యశస్వీ బ్రహ్మవర్చసీ భవతి।।** (ఇతి విజ్ఞాయతే)

పునరలఙ్కృత్య - **అగ్నయే నమః। హుతవహాయ నమః। హుతాశినే నమః। కృష్ణవర్త్మనే నమః। దేవముఖాయ నమః। సప్తజిహ్వాయ నమః। వైశ్వానరాయ నమః। జాతవేదసే నమః।।**

- **అగ్న్యుపస్థానమ్ -**

⇨ **ఓం అగ్నేనయ సుపథా రాయే అస్మాన్ విశ్వాని దేవ వయునాని విద్వాన్। యుయోధ్యస్మజ్జుహురాణ మేనో భూయిష్ఠాన్తే నమఉక్తిం విధేమ।।**

⇨ **ప్ర వ శ్శుక్రాయ భానవే భరధ్వꣳ హవ్యం మతి ఞ్చాగ్నయే సుపూతమ్। యో దైవ్యాని మానుషా జనూꣳష్యన్త ర్విశ్వాని విద్మనా జిగాతి।।**

⇨ అచ్ఛా గిరో మతయో దేవయన్తీ రగ్నిం యన్తి ద్రవిణం భిక్షమాణాః। సుసన్దృశగ్ం సుప్రతీకగ్ం స్వఞ్చగ్ం హవ్యవాహ మరతిం మానుషాణామ్।

⇨ అగ్నే త్వమస్మ ద్యుయో ధ్యమీవా అనగ్నిత్రా అభ్యమన్త కృష్టీః। పున రస్మభ్యగ్ం సువితాయ దేవ క్షాం విశ్వేభి రజరేభి ర్యజత్ర।

⇨ అగ్నే త్వం పారయా నవ్యో అస్మాన్థ్స్వస్తిభి రతి దుర్గాణివిశ్వా। పూశ్చపృథ్వీ బహులాన ఉర్వీ భవా తోకాయ తనయాయ శంయోః।

⇨ ప్రకారవో మననా వచ్యమానా దేవద్రీచీ న్నయథ దేవయన్తః। దక్షిణావా డ్వాజినీ ప్రాచ్యేతి హవి ర్భరన్త్యగ్నయే ఘృతాచీ।।

⇨ సకృత్తే అగ్నే నమః। ద్విస్తే నమః। త్రిస్తే నమః। చతుస్తే నమః। పఞ్చకృత్వస్తే నమః। దశకృత్వస్తే నమః। శతకృత్వస్తే నమః। ఆసహస్రకృత్వస్తే నమః। అపరిమిత కృత్వస్తే నమః। నమస్తే అస్తు మా మా హిగ్ంసీః।

○ నమస్తే గార్హపత్యాయ నమస్తే దక్షిణాగ్నయే।
నమ ఆహవనీయాయ మహావేద్యై నమో నమః।।

○ కాణ్డద్వయోప పాద్యాయ కర్మబ్రహ్మస్వరూపిణే।
స్వర్గాపవర్గరూపాయ యజ్ఞేశాయ నమోనమః।।

○ యజ్ఞేశాచ్యుత గోవింద మాధవానన్త కేశవ।

కృష్ణ విష్ణో హృషీకేశ వాసుదేవ నమోస్తుతే।।

⇨ **ఓం అహం పరస్తా దహ మవస్తా దహ జ్యోతిషా వి తమో వవార। యదన్తరిక్ష న్తదు మే పితా భూదహꣳ సూర్య ముభయతో దదర్శాహం భూయాస ముత్తమ స్సమానానామ్।।**

నమస్కారః - చతుస్సాగర .... శర్మా అహంభో అభివాదయే।।

ఓం స్వస్తి

○ **శ్రద్ధాం మేధాం యశః ప్రజ్ఞాం విద్యాం బుద్ధిం శ్రియం బలమ్।**
ఆయుష్య న్తేజ ఆరోగ్య న్దేహి మే హవ్యవాహన।।
శ్రియ న్దేహి మే హవ్యవాహన ఓన్నమ ఇతి।।

○ **యస్య స్మృత్యా చ నామోక్త్యా తపో హోమ క్రియాదిషు।**
న్యూనం సంపూర్ణతాం యాతి సద్యో వన్దే హుతాశనమ్।।

○ **మన్త్రహీనం క్రియాహీనం భక్తిహీనం హుతాశన।**
యద్ధుతన్తు మయా దేవ పరిపూర్ణ న్తదస్తు తే।।

అనేన మయా కృతేన, ఆదిత్యాది నవగ్రహ మఖ పురస్సర - శ్రీ మహాగణపతి హోమేన, భగవాన్ సర్వాత్మకః, శ్రీ యజ్ఞేశ్వర స్సుప్రీణాతు। ఏతత్ ఫలం సర్వం శ్రీ పరమేశ్వరార్పణమస్తు।।

○ **గచ్ఛ గచ్ఛ సురశ్రేష్ఠ స్వస్థానం పరమేశ్వర।**
యత్ర బ్రహ్మాదయో దేవా స్తత్ర గచ్ఛ హుతాశన।।

యజ్ఞేశ్వరాయ నమః యథాస్థానం ప్రతిష్ఠాపయామి। శోభనార్థం క్షేమాయ పునరా గమనాయచ

17. షట్పాత్ర ప్రయోగః

ఆచమ్య। ప్రాణానాయమ్య। ఏవజ్గుణ విశేషణ విశిష్టాయం అస్యాం శుభతిథౌ శ్రీ పరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం... ఆయుష్యాభివృద్ధ్యర్థం..... అముకహోమం కరిష్యే।।

ఉపవిశ్య, శుచౌ దేశే శ్వేత తణ్డుల చూర్ణేన చతురస్రం ప్రాదేశమాత్రం స్థండిలం కల్పయిత్వా। ద్వాభ్యాం దర్భాభ్యా ముల్లిఖ్య।

యత్ర క్వచాగ్ని ముపసమాధాస్య న్థ్స్యాత్, తత్ర ప్రాచీ రుదీచీశ్చ తిస్ర స్తిస్రో రేఖా లిఖిత్వా, నైరృత్యాం నిరస్య, అప ఉపస్పృశ్య, అద్భి రనుమృజ్య, అవోక్షణ తోయ శేష ముత్సిచ్య, ప్రాగుదగ్వా అన్యత్తోయం నిదధాతి।

- **ప్రాచీః పూర్వ ముదక్సంస్థం దక్షిణాఽఽరంభ మాలిఖేత్।**
  అథోదీచీః పురస్సంస్థం పశ్చిమాఽఽరంభమాలిఖేత్।।
- **రేఖాద్వయస్తు మూలేన చతస్రోఽగ్రేణ చోల్లిఖేత్।**
  కర్మాన్తే ద్వివిధా చ్ఛిత్వా నైర్ఋత్యాం దర్భ ముత్సృజేత్।।
- **అవాక్కరోఽభ్యుక్ష్య నిధాయ వహ్ని ముత్సిచ్యతే ఽవోక్షణ తోయశేషమ్।**
  ప్రాక్తోయ మన్య న్నిదధా త్యుదగ్వా యథాబహి స్స్యాచ్ఛ పరిస్తరాణామ్।।

ఓం భూర్భువస్సువ రోమిత్యగ్నిం ప్రతిష్ఠాప్య।

- **ఓం భూర్భువస్సువరోమ్।** అగ్ని మిద్ధ్వా।

⇨ ఓం చత్వారి శృఙ్గా త్రయో అస్య పాదా ద్వేశీర్షే సప్త హస్తాసో అస్య। త్రిధా బద్ధో వృషభో రోరవీతి మహోదేవో మర్త్యా ఆవివేశ॥

○ సప్తహస్త శ్చతుశృఙ్గ స్సప్త జిహ్వో ద్విశీర్షకః।
త్రిపాత్ప్రసన్న వదన స్సుఖాసీన శ్శుచిస్మితః॥

○ స్వాహాన్తు దక్షిణే పార్శ్వే దేవీః వామే స్వధాన్తథా।
బిభ్ర ద్దక్షిణ హస్తైస్తు శక్తి మన్నం స్రుచం స్రువమ్॥

○ తోమరః వ్యజనః వామై ర్ఘృత పాత్రన్తు ధారయన్న్।
మేషారూఢం జటాబద్ధం గౌరవర్ణం మహౌజసమ్॥

○ ధూమధ్వజం లోహితాక్షం సప్తార్చి స్సర్వకామదమ్।
ఆత్మాభిముఖ మాసీన మేవం ధ్యాయే ద్ధుతాశనమ్॥

⇨ ఓం ఏష హి దేవః ప్రదిశో ను సర్వాః పూర్వో హి జాత స్స ఉ గర్భే అన్తః। స విజాయమాన స్స జనిష్యమాణః ప్రత్యఙ్ముఖా స్తిష్ఠతి విశ్వతో ముఖః॥

(ఇతి ప్రాచ్యాం సాక్షతోదకం నినీయ)

○ ప్రాఙ్ముఖాగ్నే। మమాభిముఖో భవ। సుముఖోభవ। సుప్రసన్నో భవ। వరదో భవ। యథోక్తజిహ్వయా హవిర్గృహాణ।

⇨ ఓం భూర్భువస్సువః। ఓం తథ్సవితు ర్వరేణ్యం భర్గో దేవస్య ధీమహి। ధియో యో నః ప్రచోదయాత్॥

సోదకేనపాణినా ప్రదక్షిణమగ్నిం పరిసమూహ్య। అగ్ని మలఙ్కృత్య॥

○ **అగ్నయే నమః। హుతవహాయ నమః। హుతాశినే నమః। కృష్ణవర్త్మనే నమః। దేవముఖాయ నమః। సప్తజిహ్వాయ నమః। వైశ్వానరాయ నమః। జాతవేదసే నమః।**

➢ **పరిస్తరణమ్**

ప్రాగగ్రై ర్దర్భై రగ్నిం పరిస్తృణాతి, ప్రాగుదగగ్రైర్వా, దక్షిణా నుత్తరాన్కరోతి, ఉత్తరా నధరాన్, పురస్తాత్, దక్షిణతః, పశ్చాత్, ఉత్తరతః।

➢ **పాత్రాఽఽసాదనమ్ –**

ఉత్తరేణాగ్నిం ప్రాగగ్రా న్దర్భాన్త్సఁస్తీర్య, ద్వంద్వం న్యఞ్చి పాత్రాణి ప్రయునక్తి (దేవసంయుక్తాని)। దర్వ్యాజ్యస్థాల్యౌ, ప్రోక్షణీ ప్రణీత్యౌ, ఇధ్మస్రువావితి।

➢ **పవిత్ర కరణమ్, ప్రోక్షణ, పూర్ణపాత్ర సంస్కారః**

సమా వప్రచ్ఛిన్నాగ్రా వనంతర్గర్భౌ దర్భౌ ప్రాదేశమాత్రౌ పవిత్రే కురుతే। తృణం కాష్ఠం వాఽన్తర్ధాయ, ఛినత్తి। (న నఖేన) అప ఉపస్పృశ్య, అద్భి రనుమృజ్య।

ప్రోక్షణ్యా మవధాయ, ప్రోక్ష్య, తస్యా మప ఆనీయ (అక్షతై స్సహ ఉదకమాపూర్య), హస్తయో రఙ్గుష్ఠోప కనిష్ఠికాభ్యా ముత్తానాభ్యా పాణిభ్యా ముదగగ్రే గృహీత్వా, ప్రాచీ స్త్రిరుత్పూయ, అభిమన్త్ర్య, సపవిత్రేణ పాణినా పాత్రాణి సంస్పృశ్య, పాత్రా ణ్యుదక్ప్రవణ ముత్తానాని కృత్వా, విస్రస్యేధ్మం, త్రిః ప్రోక్షతి। (ప్రోక్షణశేష మగ్నే ర్దక్షిణతో నిధాయ)

(సపవిత్రం) పూర్ణపాత్ర మాదాయ। అపరేణాగ్నిం పవిత్రాన్తర్హితే పాత్రేఽప ఆనీయ। ఉదగగ్రాభ్యాం పవిత్రాభ్యా న్త్రిరుత్పూయ। ఉత్తరేణాగ్నిం (ద్వాదశ) దర్భేషు సాదయిత్వా। (అష్ట) దర్భైః ప్రచ్ఛాద్య।

- **బ్రహ్మ వరణమ్**

బ్రాహ్మణం (త్రిషు) దక్షిణతో దర్భేషు నిషాద్య।

అస్మిన్ ....ప్రకృతే కర్మణి త్వం బ్రహ్మ భవ। బ్రహ్మణః - ఇదమాసనం।

(ప్రతివచనమ్) సుఖాసనం।

- **ఆజ్య సంస్కారః**

సపవిత్ర మాజ్యస్థాలీ మాదాయ, ఆజ్యం విలాప్య, అపరేణాగ్నిం పవిత్రాన్తర్హితాయా మాజ్యస్థాల్యా మాజ్యం నిరుప్య, ఉదీచోఽఙ్గారా న్నిరూహ్య, తేష్వధిశ్రిత్య, జ్వలతా తృణేనావద్యుత్య, (అధోగామిన్యా దీప్త్యా, ఆజ్యే ప్రతిఫలీకృత్య), ద్వే దర్భాగ్రే ప్రచ్ఛిద్య, ప్రక్షాళ్య, ప్రత్యస్య (ఆజ్యే ప్రాస్య)

(చరుహోమ పక్షే) చరుఞ్ శ్రపయిత్వా, అభిఘార్య, ప్రాచీన ముదీచీనం వోద్వాస్య, ప్రతిష్ఠితం పున రభిఘార్య। చరుణా సహ త్రిః పర్యగ్ని కృత్వా, ఉదగుద్వాస్య, అఙ్గారా న్ప్రత్యూహ్య, ఉదగగ్రాభ్యాం పవిత్రాభ్యాం పునరాహార మాజ్యం త్రిరుత్పూయ,

(ప్రాగారభ్య పశ్చాన్నీత్వా పునః ప్రాగేవ సమాప్తిః (ఏవంత్రిః) పవిత్ర గ్రన్థిం విస్రస్య, ప్రక్షాళ్య, ప్రాగగ్ర మగ్నౌ పవిత్రే అనుప్రహృత్య।

➢ **స్రుక్ స్రువ సంమార్గః -**

స్రుక్ స్రువావాదాయ, (సంమార్జన దర్భైస్సహ) యేన జుహోతి తదగ్నౌ ప్రతితప్య, దర్భాగ్రై స్సంమృజ్య, పునః ప్రతితప్య, ప్రోక్ష్య, (స్రువ ముత్తరతో) నిధాయ, దర్భా నద్భిస్సꣳస్పృశ్యాగ్నౌ ప్రహరతి।

➢ **ఇధ్మ తన్త్రమ్**

ఇధ్మ మాదాయ, (ఇధ్మరజ్జుం పూర్ణపాత్రే నిధాయ) పరిధీ న్పరి దధాతి। స్థవిష్ఠం పశ్చాత్। దక్షిణతోఽణీయాꣳస న్ద్రాఘిష్ఠమ్, అణిష్ఠꣳ హ్రస్వ ముత్తరతః। ఉదగగ్రం మధ్యమమ్। ప్రాగగ్రా వితరౌ మధ్యమ పరిధి ముపస్పృశ్య, పురస్తా దూర్ధ్వే ద్వే ఆఘార సమిధా వా దధాతి। ఆగ్నేయ్యా మేకాం ఇతరా మైశాన్యాం।

➢ **పరిషేచనమ్ అగ్నిం పరిషిఞ్చతి।।**

⇨ **అదితేఽనుమన్యస్వ। (ఇతి దక్షిణతః ప్రాచీనమ్)।।**

⇨ **అనుమతేఽనుమన్యస్వ। (ఇతి పశ్చా దుదీచీనమ్)**

⇨ **సరస్వతేఽనుమన్యస్వ। (ఇత్యుత్తరతః ప్రాచీనమ్)।।**

⇨ **దేవ సవితః ప్రసువ। (ఇతి సమన్తం పరిషిచ్య)**

ఇధ్మమలఙ్కృత్య। స్వయమలఙ్కృత్య। బ్రహ్మాణ మలఙ్కృత్య।

స్రువేణేధ్మ మభిఘార్య।।

⇨ **ఓం చత్వారి శృఙ్గా త్రయో అస్య పాదా ద్వే శీర్షే సప్త హస్తాసో అస్య। త్రిధా బద్ధో వృషభో రోరవీతి మహోదేవో మర్త్యాꣳ ఆవివేశ॥**

అస్మిన్ ప్రకృతే .... కర్మణి బ్రహ్మన్న్ - ఇధ్మ మాధాస్యే॥

○ **ఆధత్స్వ** – (ఇతి బ్రహ్మా వదేత్)

ఇధ్మాఽఽధాన ముహూర్త స్సుముహూర్తోఽస్త్వితి భవన్తో బ్రువన్తు। ఇధ్మాఽఽధాన ముహూర్త స్సుముహూర్తో అస్తు।

➢ **ఆఘార హోమః**

ఆఘారావాఘారయతి దర్శపూర్ణమాసవ త్తూష్ణీమ్। ఇతర దర్వీమదాయ। ఉత్తర పరిధి సన్ధి మన్వవహృత్య। దక్షిణతః ప్రాఞ్చ మృజుꣳ సన్తత మాఘారయతి॥ ప్రజాపతిం మనసా ధ్యాయన్।

⇨ **వాయవ్యా దాగ్నేయాన్తం జుహుయాత్**॥ (ప్రజాపతయ ఇదం న మమ॥ ఇత్యుక్త్వా॥

(ప్రధాన దర్వీ మాదాయ) ద్వితీయ మైంద్ర మితర పరిధి సన్ధి మన్వవహృత్య। ప్రాగుదఞ్చం పూర్వవ దాఘారయతి॥

⇨ నైర్‌ఋత్యా దీశానాన్తం జుహుయాత్। ఇన్ద్రాయేదం న మమ॥

➢ **అథాజ్యహోమః (ఆజ్యభాగౌ (చక్షుషీ) జుహోతి)॥**

ఏకం। ద్వే। త్రీణి। చత్వారి॥(ఇతి చతుర్గృహీతేనాఽఽజ్యేన జుహోతి)

⇨ **ఓం అగ్నయే స్వాహా।।** (ఉత్తరార్ధపూర్వార్ధే) అగ్నయ ఇదం న మమ।

ఏకం। ద్వే। త్రీణి। చత్వారి।। సమం పూర్వేణ।।

⇨ **ఓం సోమాయ స్వాహా।।** (దక్షిణార్ధ పూర్వార్ధే) సోమాయేదం న మమ।

➢ **ముఖాఽఽహుతిః** (చరుహోమ పక్షే – అవదాన ధర్మః)

దర్వ్యాముపస్తీర్య। చరుమధ్యా ద్విరవదాయ। అభిఘార్య। హవిః ప్రత్యభిఘారయతి।।

⇨ **ఓం అగ్నయే స్వాహా।।** (మధ్యే) అగ్నయ ఇదం న మమ।

చర్వభావే, చతుర్గృహీతేనాజ్యేన ముఖాహుతిం జుహుయాత్।

ప్రధానాఽఽహుతిషు, చర్వాది విహిత ద్రవ్యపక్షే చతురవత్తం కుర్యాత్। కేవలాజ్యహోమే, చతుర్గృహీతేనాజ్యేన జుహుయాత్। అజ్య దేవతాభ్యః, స్రువేణోపహోమః।

- యథోపదేశం **ప్రధానాఽఽహుతీ**ర్హుత్వా

➢ **అగ్ని స్విష్టకృద్ధోమః**

దర్వ్యాముపస్తీర్య। ఉత్తరార్ధాత్ సకృత్ స్విష్టకృతేఽవదాయ। తతో ద్విరభిఘార్య। న హవిః ప్రత్యభిఘారయతి।।

(బౌధాయన పక్షే) - ఓం హవ్యవాహ మభిమాతిషాహꣳ రక్షోహణం పృతనాసు జిష్ణుం। జ్యోతిష్మన్తం దీద్యతం పురన్ధి మగ్నిꣳ స్విష్ట కృతమాహువేమో౦ (3) ఓ

స్విష్టమగ్నే అభితత్పృణాహి విశ్వాదేవ పృతనా అభిష్య। ఉరున్నః పన్థాంప్రదిశన్ విభాహి జ్యోతిష్మ ద్ధేహ్యజర న్న ఆయు స్స్వాహా।। అగ్నయే స్విష్టకృత ఇదం న మమ।।

(ఆపస్తమ్బ పక్షే తు సౌవిష్టకృతీ జయాదిషు పఠ్యతే)

జయా – (అ)భ్యాతానాన్ – రాష్ట్రభృతః- ప్రాజాపత్యాం – వ్యాహృతీ ర్వ్యాహృతా - స్సౌవిష్టకృతీ మిత్యుపజుహోతి (స్రువేణ)।

ఇధ్మసన్నహనా న్యద్భిస్సఙ్స్పృశ్యాగ్నౌ ప్రహరతి। రుద్రాయ తన్తిచరాయేదం న మమ।। అపఉపస్పృశ్య।।

- ప్రథమాఘారహోమశ్చ ప్రధానాఽఽహుత్యనన్తరమ్।

యద్ధోతవ్యన్తు తత్సర్వం స్రువేణోక్తం కపర్దినా।।

జయాదిహోమః

అస్య కర్మణః, హోమ ప్రతిష్ఠా సిద్ధ్యర్థం వృద్ధికామః, జయాది హోమం కరిష్యే।। స్రువేణాఽఽజ్య మాదాయ। అథ జయాదిహోమం కుర్యాత్।।

- **జయాః**

⇨ **ఓం చిత్తఞ్చ స్వాహా।** చిత్తాయేద న్న మమ।।

⇨ **ఓం చిత్తిశ్చ స్వాహా।** చిత్త్యా ఇద న్న మమ।।

⇨ **ఓం ఆకూతఞ్చ స్వాహా।** ఆకూతాయేద న్న మమ।।

⇨ **ఓం ఆకూతిశ్చ స్వాహా।** ఆకూత్యా ఇద న్న మమ।।

⇨ **ఓం విజ్ఞాతఞ్చ స్వాహా।** విజ్ఞాతాయేద న్న మమ ।।

⇨ **ఓం విజ్ఞానఞ్చ స్వాహా।** విజ్ఞానాయేద న్న మమ।।

⇨ **ఓం మనశ్చ స్వాహా।** మనస ఇద న్న మమ।।

⇨ **ఓం శక్వరీశ్చ స్వాహా।** శక్వరీభ్య ఇద న్న మమ।।

⇨ **ఓం దర్శశ్చ స్వాహా।** దర్శాయేద న్న మమ।।

⇨ **ఓం పూర్ణమాసశ్చ స్వాహా।** పూర్ణమాసాయేద న్న మమ।।

⇨ **ఓం బృహచ్చ స్వాహా।** బృహత ఇద న్న మమ।।

⇨ **ఓం రథంతరఞ్చ స్వాహా।** రథన్తరాయేదం న్న మమ।।

⇨ **ఓం ప్రజాపతి ర్జయా నిన్ద్రాయ వృష్ణే ప్రాయచ్ఛ దుగ్రః పృతనాజ్యేషు తస్మై విశ స్సమనమన్త సర్వా స్స ఉగ్ర స్స హి హవ్యో బభూవ స్వాహా।।** ప్రజాపతయ ఇద న్న మమ।।

➢ **అభ్యాతానాః -**

⇨ **ఓం అగ్నిర్భూతానా మధిపతి స్స మాఽవత్వస్మి న్బ్రహ్మ న్నస్మి న్క్షత్రేఽస్యా మాశిష్యస్యాం పురోధాయా మస్మిన్కర్మ న్నస్యా న్దేవహూత్యాꣳ స్వాహా।।** అగ్నయే భూతానామధిపతయ ఇద న్న మమ।।

⇨ ఓం ఇన్ద్రో జ్యేష్ఠానా మధిపతి స్స మాఽవ త్వస్మి న్బ్రహ్మ న్నస్మిన్క్షత్రేఽస్యా మాశిష్యస్యాం పురోధాయా మస్మిన్కర్మ న్నస్యా న్దేవహూత్యాం స్వాహా॥

ఇన్ద్రాయ జ్యేష్ఠానా మధిపతయ ఇద న్న మమ॥

⇨ ఓం యమః పృథివ్యా అధిపతి స్స మాఽవ త్వస్మి న్బ్రహ్మ న్నస్మిన్క్షత్రేఽస్యా మాశిష్యస్యాం పురోధాయా మస్మి న్కర్మ న్నస్యా న్దేవహూత్యాం స్వాహా॥॥

యమాయ పృథివ్యా అధిపతయ ఇద న్న మమ॥

⇨ ఓం వాయు రన్తరిక్షస్యాధిపతి స్స మాఽవ త్వస్మి న్బ్రహ్మ న్నస్మి న్క్షత్రేఽస్యా మాశిష్యస్యాం పురోధాయా మస్మి న్కర్మ న్నస్యా న్దేవహూత్యాం స్వాహా॥

వాయవేఽన్తరిక్షస్యాధిపతయ ఇద న్న మమ॥

⇨ ఓం సూర్యో దివోఽధిపతి స్స మాఽవ త్వస్మి న్బ్రహ్మ న్నస్మిన్క్షత్రేఽస్యా మాశిష్యస్యాం పురోధాయా మస్మి న్కర్మ న్నస్యా న్దేవహూత్యాం స్వాహా॥

సూర్యాయ దివోఽధిపతయ ఇద న్న మమ॥

⇨ ఓం చన్ద్రమా నక్షత్రాణా మధిపతి స్స మాఽవ త్వస్మి న్బ్రహ్మ న్నస్మిన్క్షత్రేఽస్యా మాశిష్యస్యాం పురోధాయా మస్మి న్కర్మ న్నస్యా న్దేవహూత్యాం స్వాహా॥

చన్ద్రమసే నక్షత్రాణా మధిపతయ ఇద న్న మమ॥

⇨ ఓం బృహస్పతి ర్బ్రహ్మణోఽధిపతి స్స మాఽవ త్వస్మి న్బ్రహ్మ న్నస్మిన్క్షత్రేఽస్యా మాశిష్యస్యాం పురోధాయా మస్మి న్కర్మ న్నస్యా న్దేవహూత్యాꣳ స్వాహా।। బృహస్పతయే బ్రహ్మణోఽధిపతయ ఇద న్న మమ।।

⇨ ఓం మిత్ర స్సత్యానా మధిపతి స్స మాఽవ త్వస్మి న్బ్రహ్మ న్నస్మిన్క్షత్రేఽస్యా మాశిష్యస్యాం పురోధాయా మస్మి న్కర్మ న్నస్యా న్దేవహూత్యాꣳ స్వాహా।। మిత్రాయ సత్యానా మధిపతయ ఇద న్న మమ।।

⇨ ఓం వరుణోఽపా మధిపతిస్స మాఽవ త్వస్మి న్బ్రహ్మ న్నస్మిన్క్షత్రేఽస్యా మాశిష్యస్యాం పురోధాయా మస్మి న్కర్మ న్నస్యా న్దేవహూత్యాꣳ స్వాహా।। వరుణాయాపా మధిపతయ ఇద న్న మమ।।

⇨ ఓం సముద్ర స్స్రోత్యానా మధిపతిస్స మాఽవ త్వస్మి న్బ్రహ్మ న్నస్మిన్క్షత్రేఽస్యా మాశిష్యస్యాం పురోధాయా మస్మి న్కర్మ న్నస్యా న్దేవహూత్యాꣳ స్వాహా।। సముద్రాయ స్రోత్యానా మధిపతయ ఇద న్న మమ।।

⇨ ఓం అన్నꣳ సామ్రాజ్యానా మధిపతి తన్మాఽవ త్వస్మి న్బ్రహ్మ న్నస్మిన్క్షత్రేఽస్యా మాశిష్యస్యాం పురోధాయా మస్మి న్కర్మ న్నస్యా

స్దేవహూత్యాః స్వాహా।। అన్నాయ సామ్రాజ్యానా మధిపతిన ఇద న్న మమ।।

⇨ ఓం సోమ ఓషధీనా మధిపతిస్స మాఽవ త్వస్మి న్బ్రహ్మ న్నస్మిన్క్షత్రేఽస్యా మాశిష్యస్యాం పురోధాయా మస్మి న్కర్మ న్నస్యా స్దేవహూత్యాః స్వాహా।।

సోమాయౌషధీనామధిపతయ ఇద న్న మమ।।

⇨ ఓం సవితా ప్రసవానా మధిపతిస్స మాఽవ త్వస్మి న్బ్రహ్మ న్నస్మిన్క్షత్రేఽస్యా మాశిష్యస్యాం పురోధాయా మస్మి న్కర్మ న్నస్యా స్దేవహూత్యాః స్వాహా।।

సవిత్రే ప్రసవానా మధిపతయ ఇద న్న మమ।।

⇨ ఓం రుద్రః పశూనా మధిపతిస్స మాఽవ త్వస్మి న్బ్రహ్మ న్నస్మిన్క్షత్రేఽస్యా మాశిష్యస్యాం పురోధాయా మస్మి న్కర్మ న్నస్యా స్దేవహూత్యాః స్వాహా।।

రుద్రాయ పశూనామధిపతయ ఇద న్న మమ।।(అప ఉపస్పృశ్య)

⇨ ఓం త్వష్టా రూపాణా మధిపతిస్స మాఽవ త్వస్మి న్బ్రహ్మ న్నస్మిన్క్షత్రేఽస్యా మాశిష్యస్యాం పురోధాయా మస్మి న్కర్మ న్నస్యా స్దేవహూత్యాః స్వాహా।।

త్వష్ట్రే రూపాణా మధిపతయ ఇద న్న మమ।।

⇨ **ఓం విష్ణుః పర్వతానా మధిపతిస్స మాఽవ త్వస్మి న్బ్రహ్మ న్నస్మిన్క్షత్రేఽస్యా మాశిష్యస్యాం పురోధాయా మస్మి న్కర్మ న్నస్యా న్దేవహూత్యాగ్ం స్వాహా॥**

విష్ణవే పర్వతానా మధిపతయ ఇద న్న మమ॥

⇨ **ఓం మరుతో గణానా మధిపతయ స్తే మాఽవన్త్వస్మిన్బ్రహ్మ న్నస్మిన్క్షత్రేఽస్యా మాశిష్యస్యాం పురోధాయా మస్మిన్కర్మ న్నస్యా న్దేవహూత్యాగ్ం స్వాహా॥**

మరుద్భ్యో గణానా మధిపతిభ్య ఇద న్న మమ।

➢ **పితృ పితామహయో రజీవతోః (తండ్రి, తాత జీవించిలేనప్పుడు ఈ మంత్రము)**

⇨ **పితరః పితామహాః పరేఽవరే తతా స్తతామహా ఇహమాఽవత। అస్మి న్బ్రహ్మ న్నస్మిన్క్షత్రేఽస్యా మాశిష్యస్యాం పురోధాయా మస్మిన్కర్మ న్నస్యా న్దేవహూత్యాగ్ం స్వాహా॥** మన్త్రోక్త దేవతాభ్య ఇద న్న మమ॥

➢ **పితృపితామహయో ర్జీవతో స్సతో ర్జప ఏవ కర్తవ్యః।** (ఇద్దరూ జీవించి వుంటే జపం మాత్రమే చేయాలి, హోమం చేయనక్కరలేదు)

➢ **(పితరి జీవతి, మృతే చ పితామహే) తండ్రి వుండి తాత లేనిచో**

⇨ **పితామహా అవరే తతామహా ఇహ మాఽవత। అస్మి న్బ్రహ్మ న్నస్మిన్క్షత్రేఽస్యా మాశిష్యస్యాం పురోధాయా మస్మిన్కర్మ న్నస్యా న్దేవహూత్యాగ్ం స్వాహా॥**

మన్త్రోక్త దేవతాభ్య ఇద న్న మమ॥

- జీవతి పితామహే, మృతే చ పితరి। (తాత వుండి తండ్రి లేనిచో)
- పితరః పరే తతా ఇహ మాఽవత। అస్మిన్బ్రహ్మన్నస్మిన్క్షత్రేఽస్యామాశిష్యస్యాం పురోధాయా మస్మిన్కర్మన్నస్యాన్దేవహూత్యాꣳ స్వాహా॥
మన్త్రోక్త దేవతాభ్య ఇద న్న మమ॥ (అప ఉపస్పృశ్య)

- రాష్ట్రభృతః -

⇨ ఓం ఋతాషా డృతధామాఽగ్నిర్గన్ధర్వ స్తస్యౌషధయోఽప్సరస ఊర్జో నామ స ఇదం బ్రహ్మ క్షత్రం పాతు తా ఇదం బ్రహ్మ క్షత్రం పాన్తు తస్మై స్వాహా।
ఋతాసాహ ఋతధామ్నేఽగ్నయే గన్ధర్వాయేద న్న మమ॥

⇨ తాభ్య స్స్వాహా॥ ఓషధీభ్యోఽప్సరోభ్య ఊర్గ్భ్య ఇదం న మమ॥

⇨ ఓం సꣳహితో విశ్వసామా సూర్యో గన్ధర్వ స్తస్య మరీచయోఽప్సరస ఆయువో నామ స ఇదం బ్రహ్మ క్షత్రం పాతు తా ఇదం బ్రహ్మ క్షత్రం పాన్తు తస్మై స్వాహా। సꣳహితాయ విశ్వసామ్నే సూర్యాయ గన్ధర్వాయేదం నమమ॥

⇨ తాభ్య స్స్వాహా॥ మరీచిభ్యోఽప్సరోభ్య ఆయుభ్య ఇదం న మమ॥

⇨ సుషుమ్న స్సూర్యరశ్మి శ్చన్ద్రమా గన్ధర్వ స్తస్య నక్షత్రాణ్యప్సరసో బేకురయో నామ స ఇదం బ్రహ్మ క్షత్రం పాతు తా ఇదం బ్రహ్మ క్షత్రం పాన్తు తస్మై స్వాహా॥ సుషుమ్నాయ సూర్యరశ్మయే చన్ద్రమసే గన్ధర్వాయేదం న మమ॥

⇨ **తాభ్య స్స్వాహా**॥ నక్షత్రేభ్యోఽప్సరోభ్యో బేకురిభ్య ఇదం న మమ॥

⇨ **భుజ్యు స్సుపర్ణో యజ్ఞో గన్ధర్వ స్తస్య దక్షిణా అప్సరస స్తవా నామ స ఇదం బ్రహ్మ క్షత్రం పాతు తా ఇదం బ్రహ్మ క్షత్రం పాన్తు తస్మై స్వాహా**। భుజ్యవే సుపర్ణాయ యజ్ఞాయ గన్ధర్వాయేదం నమమ॥

⇨ **తాభ్య స్స్వాహా**॥ దక్షిణాభ్యోఽప్సరోభ్య స్స్తవాభ్య ఇద న్న మమ॥

⇨ **ప్రజాపతి ర్విశ్వకర్మా మనో గన్ధర్వ స్తస్యర్క్సామాన్యప్సరసో వహ్నయో నామ స ఇదం బ్రహ్మ క్షత్రం పాతు తా ఇదం బ్రహ్మ క్షత్రం పాన్తు తస్మై స్వాహా**। ప్రజాపతయే విశ్వకర్మణే మనసే గన్ధర్వాయేద న్న మమ॥

⇨ **తాభ్య స్స్వాహా**॥ ఋఖ్సామేభ్యోఽప్సరోభ్యో వహ్నిభ్య ఇద న్న మమ॥

⇨ **ఇషిరో విశ్వవ్యచా వాతో గన్ధర్వ స్తస్యాఽఽపోఽప్సరసో ముదా నామ స ఇదం బ్రహ్మ క్షత్రం పాతు తా ఇదం బ్రహ్మ క్షత్రం పాన్తు తస్మై స్వాహా**। ఇషిరాయ విశ్వవ్యచసే వాతాయ గన్ధర్వాయేద న్న మమ॥

⇨ **తాభ్య స్స్వాహా**॥ అద్భ్యోఽప్సరోభ్యో ముదాభ్య ఇద న్న మమ॥

⇨ **భువనస్య పతే యస్య త ఉపరి గృహా ఇహ చ। స నో రాస్వాజ్యానిꣳ రాయస్పోషꣳ సువీర్యꣳ సంవథ్సరీణాꣳ స్వస్తిꣳ స్వాహా**॥ భువనస్య పత్య ఇద న్న మమ॥

⇨ **పరమేష్ఠ్యధిపతి ర్మృత్యు ర్గన్ధర్వ స్తస్య విశ్వ మప్సరసో భువో నామ స ఇదం బ్రహ్మ క్షత్రం పాతు తా ఇదం బ్రహ్మ క్షత్రం పాన్తు తస్మై స్వాహా।**

పరమేష్ఠినేఽధిపతయే మృత్యవే గన్ధర్వాయేదం న మమ।।

⇨ **తాభ్య స్స్వాహా।।** విశ్వస్మా అప్సరోభ్యో భూభ్య ఇద న్న మమ।।

⇨ **సుక్షితి స్సుభూతి ర్భద్రకృ త్సువర్వా న్పర్జన్యో గన్ధర్వ స్తస్య విద్యుతోఽప్సరసో రుచో నామ స ఇదం బ్రహ్మ క్షత్రం పాతు తా ఇదం బ్రహ్మ క్షత్రం పాన్తు తస్మై స్వాహా।** సుక్షితయే సుభూతయే భద్రకృతే సువర్వతే పర్జన్యాయ గన్ధర్వాయేద న్న మమ।।

⇨ **తాభ్య స్స్వాహా।।** విద్యుద్భ్యోఽప్సరోభ్యో రుగ్భ్య ఇద న్న మమ।।

⇨ **దూరేహేతి రమృడయో మృత్యు ర్గన్ధర్వ స్తస్య ప్రజా అప్సరసో భీరువో నామ స ఇదం బ్రహ్మ క్షత్రం పాతు తా ఇదం బ్రహ్మ క్షత్రం పాన్తు తస్మై స్వాహా।**

దూరేహేతయే ఽమృడయాయ మృత్యవే గన్ధర్వాయేద న్న మమ।।

⇨ **తాభ్య స్స్వాహా।।** ప్రజాభ్యోఽప్సరోభ్యో భీరుభ్య ఇద న్న మమ।।

⇨ **చారుః కృపణకాశీ కామో గన్ధర్వ స్తస్యాఽఽధయోఽప్సరస శ్శోచయన్తీ ర్నామ స ఇదం బ్రహ్మ క్షత్రం పాతు తా ఇదం బ్రహ్మ క్షత్రం పాన్తు తస్మై స్వాహా।** చారవే కృపణకాశినే కామాయ గన్ధర్వాయేద న్న మమ।।

⇨ **తాభ్య స్స్వాహా॥** ఆధిభ్యోఽప్సరోభ్య శ్శోచయన్తీభ్య ఇదం న మమ ॥

⇨ **స నో భువనస్య పతే యస్య త ఉపరి గృహా ఇహ చ। ఉరు బ్రహ్మణేఽస్మై క్షత్రాయ మహి శర్మ యచ్ఛ స్వాహా॥** భువనస్య పత్యే బ్రహ్మణోఽధిపతయ ఇద న్న మమ॥

➢ **ప్రాజాపత్యా** (ప్రజాపతిం మనసా ధ్యాయన్న్)

⇨ **ఓం ప్రజాపతే న త్వదేతా న్యన్యో విశ్వా జాతాని పరితా బభూవ। యత్కామాస్తే జుహుమ స్తన్నో అస్తు వయగ్ం స్యామ పతయో రయీణాం స్వాహా॥** ప్రజాపతయ ఇదం న మమ॥

➢ **వ్యాహృతయః (విహృతాః)**

⇨ **ఓం భూస్స్వాహా। అగ్నయ ఇదం న మమ॥**

⇨ **ఓం భువస్స్వాహా। వాయవ ఇదం న మమ॥**

⇨ **ఓం సువ స్స్వాహా। సూర్యాయేదం న మమ॥**

➢ **సావిష్టకృతీ** -

⇨ **ఓం యదస్య కర్మణోఽత్యరీరిచః యద్వా న్యూన మిహాకరమ్। అగ్నిష్టత్స్విష్ట కృద్విద్వా న్సర్వగ్ం స్విష్టగ్ం సుహుతం కరోతు స్వాహా॥** అగ్నయే స్విష్టకృత ఇదం న మమ॥

- **పరిధి తన్త్రమ్।**[5]

మధ్యమ పరిధిం ప్రహృత్య। ఇతరౌ యుగపత్ప్రహరన్॥ ఉత్తరార్ధస్యాగ్ర మంగారేషూపోహతి। పరిధీనభిమన్త్ర్య। ఆఘార సమిధౌ ప్రహరతి – తనుభ్య ఇదం న మమ।

- **దర్వ్యామితరదర్వ్యగ్రమవధాయ। సఙ్ స్రావేణాభి జుహోతి।**

వసుభ్యో రుద్రేభ్య ఆదిత్యేభ్యస్సగ్గ్ స్రావభాగేభ్య ఇదం న మమ।।

- **ప్రాయశ్చిత్త హోమః**

– అస్మిన్ ప్రకృతే కర్మణి జ్ఞాతాజ్ఞాతాది సకలదోషనిర్హరణార్థం అనాజ్ఞాతత్రయమ్,

– కర్మాన్తరిత కర్మ విపర్యాస ప్రాయశ్చిత్తార్థం త్వన్నో అగ్నే సత్వన్నో అగ్న ఇతి,

---

5 ప్రస్తరవత్తూష్ణీం లేపకార్యమ్ (కేచన కుర్వన్తి) పరిధి ప్రహరణ పక్షే। దర్వ్యా పరిధీ ననక్తి। మధ్యమం – **వసుభ్య ఇదం న మమ**। దక్షిణం – **రుద్రేభ్య ఇదం న మమ** (అపఉపస్పృశ్య)। ఉత్తరం – **ఆదిత్యేభ్య ఇదం న మమ**।।

పాత్ర ప్రయుక్త దర్భాగ్రాణి దర్వ్యా మభ్యజ్య, స్రువే మధ్య మూలే అనక్తి। కిఞ్చిత్ తృణ మపాదాయ, ప్రజ్ఞాత న్నిధాయ। పాత్ర ప్రయుక్త దర్భాన్ దర్వ్యగ్రే నిధాయ, హుత దేవతాభ్య ఉద్దిశ్య త్యక్త్వా, తృణం ప్రహరతి – ఏతదేతదేతత్।

– స్వరాక్షర పదవృత్త వర్ణలోప ప్రాయశ్చిత్తార్థ మాభి ర్గీర్భి రితి,

– వాఙ్నియమ లోప ప్రాయశ్చిత్తార్థ మిదం విష్ణు స్త్ర్యంబకమితి,

– ఋత్విజ్మౌఢ్య ప్రాయశ్చిత్తార్థం యద్విద్వాꣳస ఇతి,

– స్కన్నాది దోష ప్రాయశ్చిత్తార్థం అస్కాన్ద్యౌరితి,

– మిన్నాదిదోష ప్రాయశ్చిత్తార్థం యన్మ ఆత్మన ఇతి,

– సమస్త భయాద్యుపద్రవ నిర్హరణార్థం పున రగ్ని శ్చక్షు రితి,

– అగ్న్యుపఘాత ప్రాయశ్చిత్తార్థం పునస్త్వాఽఽదిత్యా ఇతి,

– సర్వ ప్రాయశ్చిత్తార్థం భూర్భువస్సువరితి - ఏతై ర్మన్త్రై రాజ్యాఽఽహుతీ ర్హోష్యామి॥

⇨ ఓం అనాజ్ఞాతం యదాజ్ఞాతం యజ్ఞస్య క్రియతే మిథు। అగ్నే తదస్య కల్పయ త్వꣳ హి వేత్థ యథాతథꣳ స్వాహా। అగ్నయ ఇద న్న మమ॥

⇨ ఓం పురుష సమ్మితో యజ్ఞో యజ్ఞః పురుషసమ్మితః। అగ్నే తదస్య కల్పయ త్వꣳ హి వేత్థ యథాతథꣳ స్వాహా। అగ్నయ ఇద న్న మమ॥

⇨ ఓం యత్పాకత్రా మనసా దీన దక్షాన యజ్ఞస్య మన్వతే మర్తాసః। అగ్ని ష్టద్ధోతా క్రతువి ద్విజానన్ యజిష్ఠో దేవాꣳ ఋతుశో యజాతి స్వాహా। అగ్నయ ఇద న్న మమ॥

⇨ ఓం త్వన్నో అగ్నే వరుణస్య విద్వాన్ దేవస్య హేడోఽవ యాసిసీష్ఠాః। యజిష్ఠో వహ్నితమ శ్శోశుచానో విశ్వా ద్వేషాꣳసి ప్రముముగ్ధ్యస్మ థ్స్వాహా। అగ్నీ వరుణాభ్యామిదం న మమ।।

⇨ ఓం స త్వన్నో అగ్నేఽవమో భవోతీ నేదిష్ఠో అస్యా ఉషసో వ్యుష్టౌ। అవ యక్ష్వ నో వరుణꣳ రరాణో వీహి మృడీకꣳ సుహవో న ఏధి స్వాహా। అగ్నీవరుణాభ్యామిదం న మమ।।

⇨ ఓం ఆభి ర్గీర్భి ర్యదతో న ఊన మా ప్యాయయ హరివో వర్ధమానః। యదా స్తోతృభ్యో మహి గోత్రా రుజాసి భూయిష్ఠభాజో అధ తే స్యామ స్వాహా। ఇన్ద్రాయ హరివతే వర్ధమానాయేదం న మమ।।

⇨ ఓం ఇదం విష్ణు ర్విచక్రమే త్రేధా ని దధే పదం। సమూఢ మస్య పాꣳసురే స్వాహా। శ్రీవిష్ణవ ఇదం న మమ।।

⇨ ఓం త్ర్యమ్బకం యజామహే సుగన్ధిం పుష్టి వర్ధనమ్। ఉర్వారుక మివ బన్ధనా న్మృత్యో ర్ముక్షీయ మాఽమృతా థ్స్వాహా।। మృత్యుఞ్జయాయేదం న మమ।।

⇨ ఓం యద్విద్వాꣳసో యదవిద్వాꣳసో ముగ్ధాః కుర్వ న్త్యృత్విజః। అగ్ని ర్మా తస్మా దేనస శ్శ్రద్ధా దేవీ చ ముఞ్చతాꣳ స్వాహా। అగ్నిశ్రద్ధాభ్యా మిదం న మమ।

⇨ **ఓం అస్మాన్త్వ్యాగ్ం పృథివీ మస్మా న్నృషభో యువా గాః। స్కన్నేమా విశ్వా భువనా స్కన్నో యజ్ఞగ్ం ప్రజనయతు। అస్మా నజని ప్రాజన్యాస్కన్నా జ్జాయతే వృషా। స్కన్నా త్ప్రజనిషీమహి స్వాహా। స్కన్నాదిభ్యో దేవతాభ్య ఇదం న మమ॥**

⇨ **ఓం యన్మ ఆత్మనో మిన్దాఽభూ దగ్ని స్తత్పున రాహా ర్జాతవేదా విచర్షణి స్వాహా। అగ్నయే జాతవేదసే విచర్షణయ ఇద న్న మమ॥**

⇨ **ఓం పున రగ్నిశ్చక్షు రదా త్పున రిన్ద్రో బృహస్పతిః। పున ర్మే అశ్వినా యువ ఞ్చక్షు రాధత్త మక్ష్యో స్వాహా॥ అగ్నీన్ద్ర బృహస్పత్యశ్విభ్య ఇదం న మమ॥**

⇨ **ఓం పునస్త్వాఽఽదిత్యా రుద్రా వసవ స్సమిన్ధతాం పున ర్బ్రహ్మాణో వసునీథ యజ్ఞైః। ఘృతేన త్వ న్తనువో వర్ధయస్వ సత్యా స్సన్తు యజమానస్య కామా స్వాహా॥** అగ్నయే వసునీథాయేదం న్న మమ॥

⇨ **ఓం భూర్భువ స్సువ స్స్వాహా॥** ప్రజాపతయ ఇద న్న మమ॥

➢ **పూర్ణాఽఽహుతిః**

ఏవం గుణ......... ప్రీత్యర్థం, అస్మిన్ప్రకృతే కర్మణి, హోమ సంపూర్ణతా సిద్ధ్యర్థం పూర్ణాహుతి హోమం కరిష్యే॥ హోమద్రవ్యాణి పాత్రే నిధాయ॥ పూజాఽఽదికం కుర్యాత్॥

○ **ఆజ్య న్ద్వాదశకృత్వస్తు గృహీత్వా పూరయేత్స్రుచమ్।**

తయా చాఽఽజ్యాఽఽహుతిః కార్యా సా పూర్ణాఽఽహుతి రిష్యతే॥

ద్వాదశ గృహీతేనాఽఽజ్యేన స్రుచం పూరయిత్వా। ఏకం। ద్వే। త్రీణి। చత్వారి। పఞ్చ। షట్। సప్త। అష్టౌ। నవ। దశ। ఏకాదశ। ద్వాదశ॥

⇨ **ఓం సప్తతే అగ్నే సమిధ స్సప్త జిహ్వా స్సప్తర్షయ స్సప్త ధామ ప్రియాణి। సప్త హోత్రా స్సప్తధా త్వా యజన్తి సప్త యోనీ రాపృణస్వా ఘృతేన స్వాహా॥**

అగ్నయే సప్తవత ఇద న్న మమ॥

పూర్ణాఽఽహుతి బ్రాహ్మణవాక్యాని

⇨ **పూర్ణాఽఽహుతి ముత్తమా ఞ్జుహోతి। సర్వం వై పూర్ణాఽఽహుతిః। సర్వమేవా ఽఽప్నోతి। అథో ఇయం వై పూర్ణాఽఽహుతిః। అస్యా మేవ ప్రతితిష్ఠతి॥**

వసోర్ధారా బ్రాహ్మణమ్

⇨ **వసో ర్ధారా ఞ్జుహోతి వసో ర్మే ధారా ఽసదితి వా ఏషా హూయతే ఘృతస్య వా ఏన మేషా ధారాఽముష్మి ల్లోకే పిన్వమానోప తిష్ఠత ఆజ్యేన జుహోతి తేజో వా ఆజ్య న్తేజో వసో ర్ధారా తేజసైవాస్మై తేజోఽవరున్ధేఽథో కామా వై వసో ర్ధారా కామానేవావ రున్ధే॥**

పూర్ణాహుతి ముహూర్త స్సుముహూర్తోఽస్తు॥

➢ **ప్రాయశ్చిత్త హోమా**

అస్మిన్ ప్రకృతే కర్మణి యజుర్భ్రేష ప్రాయశ్చిత్తం కరిష్యే। (అయం హోమో యజుర్మన్త్ర భ్రంశదోష ప్రాయశ్చిత్తార్థం కర్తవ్య ఇతి విపశ్చితో మన్వతే।

⇨ **ఓం భువ స్స్వాహా।** వాయవ ఇదం న మమ।

హస్తం ప్రక్షాళ్య। ఆతమితోఽ ప్రాణా నాయమ్య। విష్ణు ర్విష్ణు విష్ణుః।

సఙ్కల్ప ప్రభృత్యేతావత్పర్యన్తం నానా ప్రకారేణ సంభావిత సకలదోష నిర్హరణార్థం సర్వ ప్రాయశ్చిత్తం హోష్యామి।।

⇨ **ఓం భూర్భువస్సువస్స్వాహా।।** ప్రజాపతయ ఇదం న మమ।।

⇨ (ఉత్తర పరిషేచనమ్) **అదితేఽన్వమఙ్స్థాః। అనుమతేన్వమఙ్స్థాః। సరస్వతేన్వమఙ్స్థాః। దేవసవితః ప్రాసావీః।।**

ప్రణీతాస్వప ఆనీయ। (పునః) అక్షతోదకైః పూరయిత్వా।।

⇨ **ఓం సదసి సన్మే భూయా స్సర్వ మసి సర్వం మే భూయాః పూర్ణ మసి పూర్ణం మే భూయా అక్షిత మసి మా మే క్షేష్ఠాః।।** (ఇత్యభిమంత్ర్య)

➢ **(అథ దిఙ్మార్జనం)**

⇨ **ప్రాచ్యా న్దిశి దేవా ఋత్విజో మార్జయన్తామ్।**

⇨ **దక్షిణాయా న్దిశి మాసాః పితరో మార్జయన్తామ్।**

⇨ ప్రతీచ్యా న్దిశి గృహాః పశవో మార్జయన్తామ్।।

⇨ ఉదీచ్యా న్దిశ్యాప ఓషధయో వనస్పతయో మార్జయన్తామ్।

⇨ ఊర్ధ్వాయా న్దిశి యజ్ఞ స్సంవత్సరో యజ్ఞపతి ర్మార్జయన్తామ్।।

ఇతిదిఙ్మార్జనం కృత్వా।।

➢ పూర్ణపాత్ర వినయనమ్ (పత్న్యఞ్జలౌ)

⇨ సముద్రం వః ప్రహిణోమి స్వాం యోని మపి గచ్ఛత। అచ్ఛిద్రః ప్రజయా భూయాసం మా పరా సేచి మత్పయః। అఞ్జలౌ పూర్ణపాత్ర మానయతి। రేత ఏవాస్యాం ప్రజా న్దధాతి। ప్రజయా హి మనుష్యః పూర్ణః। ముఖం విమృష్టే। అవభృథస్యైవ రూప ఙ్కృత్వో త్తిష్ఠతి।।

భూమిష్ఠోదకం శిరసి ధారయేత్। అక్షతా శ్ఛిరసి ధారయేత్।

⇨ యేన దేవాః పవిత్రేణ। ఆత్మానం పునతే సదా। తేన సహస్ర ధారేణ। పావమాన్యః పునన్తు మా।

⇨ ప్రాజాపత్యం పవిత్రమ్। శతోద్యామꣳ హిరణ్మయమ్। తేన బ్రహ్మవిదో వయమ్। పూతం బ్రహ్మ పునీమహే।।

⇨ **ఇన్ద్ర స్సునీతీ సహ మా పునాతు। సోమ స్స్వస్త్యా వరుణ స్సమీచ్యా। యమో రాజా ప్రమృణాభిః పునాతు మా। జాతవేదా మోర్జయన్త్యా పునాతు।। ఇతి మార్జయిత్వా।।**

➢ **బ్రహ్మత్వ దక్షిణా**

బ్రహ్మణం పూజయామి। బ్రహ్మన్ - వరస్తే దదామి।

జయాది బ్రహ్మ విసర్జనాన్తే భవత్కృత బ్రహ్మత్వ దక్షిణాం మానసోత్సాహ పరిమిత హిరణ్య స్తుభ్య మహం సంప్రదదే న మమ।।

పరిస్తరణ విసర్జనమ్ –

ప్రాగాది పరిస్తరణాన్యుత్తరే విసృజేత్। అగ్నే స్తృణా న్యపచినోతి।

తేజస్వీ యశస్వీ బ్రహ్మవర్చసీ భవతి - ఇతి విజ్ఞాయతే। పున రలఙ్కృత్య।

అగ్నయే నమః, హుతవహాయ నమః, హుతాశినే నమః, కృష్ణ వర్త్మనే నమః, దేవముఖాయ నమః, సప్తజిహ్వాయ నమః, వైశ్వానరాయ నమః, జాత వేదసే నమః।। మధ్యే శ్రీ మద్యజ్ఞేశ్వరాయ నమః।

హుతశిష్ట మాజ్యోపహారం నివేదయామి।

➢ **అగ్ని ప్రదక్షిణమ్**

⇨ **అగ్నే నయ సుపథా రాయే అస్మాన్ విశ్వాని దేవ వయునాని విద్వాన్। యుయోధ్యస్మ జ్జుహురాణ మేనో భూయిష్ఠా న్తే నమ ఉక్తిం విధేమ।**

⇨ ప్ర వ శ్శుక్రాయ భానవే భరధ్వ౽ హవ్యం మతి ఞ్చాగ్నయే సుపూతమ్।
యో దైవ్యాని మానుషా జనూ౽ష్యన్త ర్విశ్వాని విద్మనా జిగాతి।

⇨ అచ్ఛా గిరో మతయో దేవయన్తీ రగ్నిఀ యన్తి ద్రవిణం భిక్షమాణాః। సుసన్దృశ౽
సుప్రతీకꣳ స్వఞ్చ౽ హవ్యవాహ మరతిం మానుషాణామ్।

⇨ అగ్నే త్వమస్మ ద్యుయోధ్యమీవా అనగ్నిత్రా అభ్యమన్త్ర కృష్టీః। పున రస్మభ్య౽
సువితాయ దేవ క్షాఀ విశ్వేభి రజరేభి ర్యజత్ర।

⇨ అగ్నే త్వం పారయా నవ్యో అస్మా న్థ్స్వస్తిభి రతి దుర్గాణి విశ్వా। పూశ్చ పృథ్వీ
బహులా న ఉర్వీ భవా తోకాయ తనయాయ శంయోః।

⇨ ప్రకారవో మననా వచ్యమానా దేవద్రీచీ న్నయథ దేవయన్తః। దక్షిణావా
డ్వాజినీ ప్రాచ్యేతి। హవి ర్భర న్నగ్నయే ఘృతాచీ।

⇨ సృకృత్తే అగ్నే నమః। ద్విస్తే నమః। త్రిస్తే నమః। చతుస్తే నమః। పఞ్చకృత్వస్తే
నమః। దశకృత్వస్తే నమః। శతకృత్వస్తే నమః। ఆ సహస్రకృత్వస్తే నమః।
అపరిమిత కృత్వస్తే నమః। నమస్తే అస్తు మా మా హిꣳసీః।

○ నమస్తే గార్హపత్యాయ నమస్తే దక్షిణాగ్నయే।
నమ ఆహవనీయాయ మహావేద్యై నమో నమః।।

○ కాణ్డద్వయోపపాద్యాయ కర్మ బ్రహ్మ స్వరూపిణే।
స్వర్గాపవర్గ రూపాయ యజ్ఞేశాయ నమో నమః।।

○ యజ్ఞేశాచ్యుత గోవిన్ద మాధవానన్త కేశవ।

కృష్ణ విష్ణో హృషీకేశ వాసుదేవ నమోఽస్తుతే।।

⇨ అహం పరస్తా దహ మవస్తా దహ జ్యోతిషా వితమో వవార। యదన్తరిక్ష న్తదు మే పితాఽభూ దహాꣳ సూర్య ముభయతో దదర్శాహం భూయాస ముత్తమ స్సమానానామ్।।

అభివాదయే (నమస్కారః) చతుస్సాగరపర్యన్తం... శర్మాఽహం భో అభివాదయే।।

(ప్రత్యభివాదాభావేన, అభివాదనస్య నిషేధేఽపి పూర్వాఽఽచారానురోధః)

⇨ ఓం స్వస్తి।

○ శ్రద్ధాం మేధాం యశః ప్రజ్ఞాం విద్యాం బుద్ధిం శ్రియం బలమ్।

ఆయుష్య న్తేజ ఆరోగ్యం దేహి మే హవ్యవాహన।।

శ్రియం దేహి మే హవ్యవాహన ఓన్నమ ఇతి।।

○ యస్య స్మృత్యా చ నామోక్త్యా తపో హోమ క్రియాఽఽదిషు।

న్యూనం సంపూర్ణతాం యాతి సద్యో వన్దే హుతాశనమ్।।

○ మన్త్రహీనం క్రియాహీనం భక్తిహీనం హుతాశన।

యద్ధుతన్తు మయా దేవ పరిపూర్ణం తదస్తు తే।।

అనేన మయా కృతేన ... హోమ కర్మణా, భగవాన్ సర్వాఽఽత్మక శ్రీ యజ్ఞేశ్వర స్సుప్రీణాతు। ఏతత్ ఫలం శ్రీ పరమేశ్వరార్పణమస్తు।।

○ యత్కర్మ కుర్వతాం పుంసాం కర్మలోపో భవే ద్యది।

తత్కర్మ సఫలం కుర్యు స్తిస్రః కోట్యో మహర్షయః॥

- **అపరాధ సహస్రాణి క్రియన్తే ఽహర్నిశం మయా।**

దాసోఽయ మితి మాం మత్వా క్షమస్వ పరమేశ్వర॥

- **యత్కరోమి యదశ్నామి యజ్జుహోమి దదామి యత్।**

యత్తపస్స్యామి వార్ష్ణేయ తత్కరోమి త్వదర్పణమ్॥

- **ప్రమాదా త్కుర్వతాం కర్మ ప్రచ్యవేతాధ్వరే యది।**

స్మరణాదేవ తద్విష్ణో స్సంపూర్ణం స్యాదితి స్మృతిః॥

- **గచ్ఛ గచ్ఛ సురశ్రేష్ఠ స్వస్థానం పరమేశ్వర।**

యత్ర బ్రహ్మాదయో దేవా స్తత్ర గచ్ఛ హుతాశన॥

యజ్ఞేశ్వరాయ నమః, యథాస్థానం ప్రతిష్ఠాపయామి। శోభనార్థం క్షేమాయ పునరాగమనాయ చ॥

- **భస్మ ధారణమ్**

⇨ **మా న స్తోకే తనయే మా న ఆయుషి మా నో గోషు మా నో అశ్వేషు రీరిషః। వీరాన్మా నో రుద్ర భామితో వధీర్ హవిష్మన్తో నమసా విధేమ తే॥** ఇత్యుత్తరతో భస్మ గృహీత్వా॥

⇨ **త్ర్యాయుష ఞ్జమదగ్నేః కశ్యపస్య త్ర్యాయుషమ్। యద్దేవానా న్త్ర్యాయుష న్తన్మే అస్తు త్ర్యాయుషమ్।** ఇతి లలాటాది స్థానేషు ధరతి।

సమాప్త శ్చాపస్తమ్బీయోఽగ్నిముఖ ప్రయోగః।

18. శ్రీ రుద్రాభిషేక సఙ్కల్పః

- ఆచమ్య, ప్రాణానాయమ్య, దేశకాలౌ సంకీర్త్య। ఏవఙ్గుణ ... ప్రీత్యర్థం,
- మమోపాత్త సమస్త దురితక్షయ ద్వారా శ్రీ పరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం,
- శ్రీమాన్ ..... గోత్రః, ... నామధేయః, ధర్మపత్నీ సమేతఽహం॥
- శ్రీమతః ... గోత్రస్య, ... నామధేయస్య, ధర్మపత్నీ సమేతస్య, మమ,
- (అస్య యజమానస్య సకుటుంబస్య)
- అస్మాకం సర్వేషాం సహ కుటుమ్బానాం

క్షేమ, స్థైర్య, విజయ-అభయ–ఆయురారోగ్య-ఐశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థ కామ మోక్ష చతుర్విధ ఫల పురుషార్థ సిద్ధ్యర్థం, మమ సమస్త పాప క్షయార్థం, గాఢ బద్ధ కర్మపాశ నివృత్తి ద్వారా ఆత్మ జ్ఞాన సిద్ధ్యర్థం (శ్రీ సచ్చిదానన్దేశ్వర) .... స్వామిన ముద్దిశ్య, పరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం,

- శతరుద్రీయ పారాయణ పురస్సరం
- లఘున్యాస
- మహాన్యాస పారాయణ పురస్సరం
- సంభవద్భి ర్ద్రవ్యైః, సంభవద్భి రుపచారైః, సమ్భవతా నియమేన, సమ్భవతా ప్రకారేణ
- (ఏక వార) ఏకాదశవార రుద్రాభిషేచనం
- అన్యోన్య సహాయేన కరిష్యామహే॥

ఓం నమ శ్శివాయ

- **శతరుద్రీయ మన్త్రాణాం, ఋషిచ్ఛన్దోదేవతాః, న్యాసః**

అస్య శ్రీ రుద్రస్య ప్రశ్నస్య, అఘోర ఋషి, అనుష్టుప్ఛన్దః, సఙ్కర్షణమూర్తి స్వరూపో, యోఽసావాదిత్యః పరమపురుష స్స ఏష రుద్రో దేవతా। అగ్నిక్రతు చరమాయా మిష్టకాయాం శతరుద్రీయ జపే (అభిషేకే/ హోమే/ తర్పణే చ) వినియోగః।। సకలస్య రుద్రాధ్యాయస్య। శ్రీ రుద్రో దేవతా, ఏకా గాయత్రీ చ్ఛన్దః, తిస్రోఽనుష్టుభః, తిస్రః పఙ్క్తయః, సప్తానుష్టుభః, ద్వే జగత్యౌ, పరమేష్ఠీ ఋషిః।। శ్రీ పరమేశ్వర ప్రసాద సిద్ధ్యర్థే, శతరుద్రీయ జపే (అభిషేకే/ హోమే/ తర్పణే చ) వినియోగః।।

- **కర న్యాసః**

అగ్నిహోత్రాత్మనే - అఙ్గుష్ఠాభ్యాం నమః।।
దర్శపూర్ణ మాసాత్మనే- తర్జనీభ్యాం నమః।।
చాతుర్మాస్యాత్మనే - మధ్యమాభ్యాం నమః।।
నిరూఢ పశుబన్ధాత్మనే - అనామికాభ్యాం నమః।।
జ్యోతిష్టోమాత్మనే - కనిష్ఠికాభ్యాం నమః।।
సర్వక్రత్వాత్మనే - కరతలకర పృష్ఠాభ్యాం నమః।।

- **అఙ్గ న్యాసః**

అగ్నిహోత్రాత్మనే - హృదయాయ నమః।।
దర్శపూర్ణమాసాత్మనే - శిరసే స్వాహా।।

చాతుర్మాస్యాత్మనే - శిఖాయై వషట్।।
నిరూఢ పశుబన్ధాత్మనే - కవచాయ హుం।।
జ్యోతిష్టోమాత్మనే - నేత్రత్రయాయ వౌషట్।।
సర్వక్రత్వాత్మనే - అస్త్రాయ ఫట్।।
భూర్భువస్సువరోమితి - దిగ్బన్ధః।।

➢ **ధ్యానమ్ -**

○ **ఆపాతాళ నభస్స్థలాన్త భువన బ్రహ్మాణ్డ మావి స్స్ఫురజ్జ్యోతి -**
స్స్ఫాటిక లిఙ్గ మౌళి విలస త్పూర్ణేన్దు వాన్తామృతైః।
అస్తోకాప్లుత మేక మీశ మనిశం రుద్రానువాకా న్జపన్
ధ్యాయే దీప్సిత సిద్ధయే ధ్రువపదం విప్రోఽభిషిఞ్చే చ్ఛివమ్।।

○ **బ్రహ్మాణ్డ వ్యాప్త దేహా భసిత హిమరుచా భాసమానా భుజఙ్గైః**
కణ్ఠేకాలాః కపర్దాః కలిత శశికలా శ్చణ్డ కోదణ్డ హస్తాః।
త్ర్యక్షా రుద్రాక్ష మాలా సులలిత వపుష శ్శాంభవా మూర్తిభేదాః
రుద్రాశ్శ్రీ రుద్రసూక్త ప్రకటిత విభవా నః ప్రయచ్ఛన్తు సౌఖ్యమ్।।

⇨ **ఓం శఞ్చ మే మయశ్చ మే ప్రియఞ్చ మేఽనుకామశ్చ మే కామశ్చ మే సౌమనసశ్చ మే భద్రఞ్చ మే శ్రేయశ్చ మే వస్యశ్చ మే యశశ్చ మే భగశ్చ మే ద్రవిణఞ్చ మే యన్తా చ మే ధర్తా చ మే క్షేమశ్చ మే ధృతిశ్చ మే విశ్వఞ్చ మే మహశ్చ మే సంవిచ్చ మే జ్ఞాత్రఞ్చ మే సూశ్చ మే ప్రసూశ్చ మే సీరఞ్చ**

మే లయశ్చ మ ఋతఞ్చ మేఽమృతఞ్చ మేఽయక్ష్మఞ్చ మేఽనామయచ్చ మే జీవాతుశ్చ మే దీర్ఘాయుత్వఞ్చ మేఽనమిత్రఞ్చ మేఽభయఞ్చ మే సుగఞ్చ మే శయనఞ్చ మే సూషా చ మే సుదినఞ్చ మే॥

(అథ రుద్రాధ్యాయం పఠేయుః।)

మహాన్యాసః

19. ఆదౌ పఞ్చాఙ్గ రౌద్రీకరణమ్

(శివ పఞ్చాక్షరీ మన్త్రస్య పఞ్చాక్షరాన్ పఞ్చదిక్షు న్యసేత్)

అథాతః పఞ్చాఙ్గ రుద్రాణామ్॥

○ ఓఙ్కార మన్త్ర సంయుక్తం నిత్య న్ధ్యాయన్తి యోగినః।

కామదం మోక్షదం తస్మై ఓఙ్కారాయ నమో నమః॥

○ నమస్తే దేవ దేవేశ నమస్తే పరమేశ్వర।

నమస్తే వృషభారూఢ నకారాయ నమోనమః॥

ఓం భూర్భువస్సువః। ఓం నం।

⇨ నమస్తే రుద్ర మన్యవ .... రుద్ర మృడయ। ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ।

నం ఓం పూర్వాఙ్గ రుద్రాయ నమః॥

○ మహాదేవం మహాత్మానం మహాపాతక నాశనమ్।

మహాపాప హరం వన్దే మకారాయ నమో నమః॥

⇨ ఓం భూర్భువ స్సువః। ఓం మం।

⇨ నిధన పతయే నమః। ... పరమలిఙ్గాయ నమః।।

ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ। మం ఓం। దక్షిణాఙ్గ రుద్రాయ నమః।।

○ శివం శాన్తం జగన్నాథం లోకాను గ్రహకారణమ్।

శివమేకం పరం వన్దే శికారాయ నమో నమః।।

⇨ ఓం భూర్భువస్సువః। ఓం శిం।

⇨ అపైతు మృత్యురమృతం ... న శ్శచీపతిః।। ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ।

శిం ఓం। పశ్చిమాఙ్గ రుద్రాయ నమః।।

○ వాహనం వృషభో యస్య వాసుకిః కణ్ఠ భూషణమ్।

వామేశక్తి ధరం వన్దే వకారాయ నమో నమః।।

□ ఓం భూర్భువస్సువః।। ఓం వాం।

⇨ ప్రాణానాం గ్రన్థిరసి ..... మృత్యుర్మే పాహి।। ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ।

వాం ఓం। ఉత్తరాంగ రుద్రాయ నమః।।

○ యత్ర కుత్ర స్థితం దేవం సర్వ వ్యాపిన మీశ్వరమ్।

యల్లిఙ్గం పూజయే న్నిత్యం యకారాయ నమో నమః।।

ఓం భూర్భువస్సువః।। ఓం యం।

⇨ యో రుద్రో అగ్నౌయో ...... రుద్రాయ నమో అస్తు।। ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ। యం ఓం। ఊర్ధ్వాంగ రుద్రాయ నమః।।

(నమస్తే నిధనాపైతు ప్రాణానాం యో రుద్ర పంచ)

20. పఞ్చముఖ ధ్యానమ్

▫ ఓం భూర్భువస్సువః। ఓం నం।।

⇨ తత్పురుషాయ విద్మహే మహా దేవాయ ధీమహి। తన్నో రుద్రః ప్రచోదయాత్।।

○ సంవర్తాగ్ని తటి త్ప్రదీప్త కనక ప్రస్పర్ధి తేజోమయం
గంభీర ధ్వని సామవేదజనకం తామ్రాధరం సున్దరమ్।
అర్ధేన్దు ద్యుతిలోల పిఙ్గళ జటాభార ప్రబద్ధోరగం
వన్దే సిద్ధ సురాసురేన్ద్ర నమితం పూర్వం ముఖం శూలినః।।

ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ। నం ఓం। పూర్వముఖాయ నమః।

▫ ఓం భూర్భువస్సువః। ఓం మం।

⇨ అఘోరేభ్యోఽథ ఘోరేభ్యో ... రుద్ర రూపేభ్యః।।

○ కాలాభ్ర భ్రమరాఞ్జన ద్యుతి నిభం వ్యావృత్త పిఙ్గేక్షణం
కర్ణోద్భాసిత భోగిమస్తక మణి ప్రోద్గీర్ణ దంష్ట్రాఙ్కురం।
సర్ప ప్రోత కపాల శుక్తి శకల వ్యాకీర్ణ సచ్ఛేఖరం
వన్దే దక్షిణ మీశ్వరస్య కుటిలభ్రూభఙ్గ రౌద్రం ముఖమ్।।

ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ। మం ఓం। దక్షిణముఖాయ నమః।।

▫ ఓం భూర్భువస్సువః। ఓం శిం।

⇨ సద్యోజాతం ప్రపద్యామి... భవోద్భవాయ నమః।।

○ ప్రాలేయాచల మిన్దు కున్ద ధవళం గోక్షీర ఫేనప్రభం

భస్మాభ్యక్త మనఙ్గ దేహ దహన జ్వాలావళీ లోచనమ్।

బ్రహ్మేన్ద్రాది మరుద్గణై స్స్తుతిపదై రభ్యర్చితం యోగిభిః

వన్దేఽహం సకలం కళఙ్కరహితం స్థాణో ర్ముఖం పశ్చిమమ్।।

ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ।। శిం ఓం।। పశ్చిమ ముఖాయనమః।।

⇨ ఓం భూర్భువస్సువః। ఓం వాం।

⇨ వామదేవాయ నమో జ్యేష్ఠాయ ... నమో మనోన్మనాయ నమః।।

○ గౌరం కుఙ్కుమ పఙ్కిలం సుతిలకం వ్యాపాణ్డు గణ్డ స్థలం

భ్రూవిక్షేప కటాక్ష వీక్షణ లసత్సంసక్త కర్ణోత్పలమ్।

స్నిగ్ధం బింబ ఫలాధర ప్రహసితం నీలాలకాలఙ్కృతం

వన్దే పూర్ణశశాఙ్క మణ్డల నిభం వక్త్రం హరస్యోత్తరమ్।।

ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ। వాం ఓం।। ఉత్తరముఖాయ నమః।

ఓం భూర్భువస్సువః। ఓం యం।

⇨ ఈశానస్సర్వవిద్యానాం ... సదాశివోమ్।।

○ **వ్యక్తావ్యక్త గుణేతరం సువిమలం షట్త్రింశ తత్త్వాత్మకం**

తస్మాదుత్తమ తత్త్వ మక్షర మితి ధ్యేయం సదా యోగిభిః।

ఓఙ్కారాది సమస్త మన్త్రజనకం సూక్ష్మాది సూక్ష్మం పరం

శాన్తం పఞ్చమ మీశ్వరస్య వదనం ఖవ్యాపి తేజోమయమ్।।

ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ। **యం ఓం।।** ఊర్ధ్వముఖాయ నమః।

○ **పూర్వే పశుపతిః పాతు దక్షిణే పాతు శఙ్కరః।**

పశ్చిమే పాతు విశ్వేశో నీలకంఠస్తథోత్తరే।।

○ **ఈశాన్యాం పాతు మాం శర్వో హ్యాగ్నేయ్యాం పార్వతీపతిః।**

నైర్ఋత్యాం పాతు మే రుద్రో వాయవ్యాం నీలలోహితః।।

○ **ఊర్ధ్వే త్రిలోచనః పాతు - అధరాయాం మహేశ్వరః।**

ఏతాభ్యో దశ దిగ్భ్యస్తు సర్వతః పాతు శఙ్కరః।।

21. న్యాస ఖండః

(నారుద్రో రుద్రమర్చయేత్। అతః, మహాన్యాస మన్త్రై రాత్మానం రుద్రరూపం భావయేత్। తదేవ రౌద్రీకరణమ్) న్యాసపూర్వకం జప హోమార్చనాభిషేక విధిం వ్యాఖ్యాస్యామః। (బౌధాయన గృహ్య సూత్రమ్)

1. **ఓం యాతే రుద్ర శివా .... చాకశీహి।।** శిఖాయై నమః।।
2. **ఓం అస్మిన్మహత్యర్ణవే ... ధన్వాని తన్మసి।।** శిరసే నమః।
3. **ఓం సహస్రాణి సహస్రశో... ధన్వాని తన్మసి।।** లలాటాయ నమః।

4. ఓం హ౦సః శుచిష ... ఋతం బృహత్।। భ్రువో ర్మధ్యాయ నమః।

5. ఓం త్ర్యమ్బకం యజామహే ... మా౽మృతాత్।। నేత్రాభ్యాం నమః।

6. ఓం నమ స్స్రుత్యాయ చ ..... వైశన్తాయ చ। కర్ణాభ్యాం నమః।

7. ఓం మానస్తోకే తనయే ... హవిష్మన్తో నమసా విధేమ తే।। నాసికాయై నమః।

8. ఓం అవతత్య ధనుస్త్వ౦ .... శివో న స్సుమనా భవ। ముఖాయ నమః।

9. ఓం నీలగ్రీవా శ్శితికణ్ఠా శ్శర్వా .... తేషా౦ సహస్ర ... తన్మసి।। కణ్ఠాయ నమః।

10. ఓం నీలగ్రీవా శ్శితికణ్ఠా దివ౦ ... తేషా౦ సహస్ర ... తన్మసి।। ఉప కణ్ఠాయ నమః।

11. ఓం నమస్తే అస్త్వాయుధా .... బాహుభ్యా న్తవ ధన్వనే।। బాహుభ్యాం నమః।

12. ఓం యా తే హేతిర్మీఢుష్టమ ... పరిబ్భుజ।। ఉపబాహుభ్యాం నమః।।

13. ఓం యే తీర్థాని ప్రచరన్తి ... తేషా౦ సహస్ర ...... తన్మసి।। హస్తాభ్యాం నమః।

14. ఓం సద్యోజాతం .... భవోద్భవాయ నమః।। అఙ్గుష్ఠాభ్యాం నమః।

15. ఓం వామదేవాయ నమో ... మనోన్మనాయ నమః। తర్జనీభ్యాం నమః।

16. ఓం అఘోరేభ్యో ... రుద్రరూపేభ్యః।। మధ్యమాభ్యాం నమః।

17. ఓం తత్పురుషాయ ... రుద్రః ప్రచోదయాత్।। అనామికాభ్యాం నమః।

18. ఓం ఈశాన స్సర్వ విద్యానాం ... సదాశివోమ్। కనిష్ఠికాభ్యాం నమః।

19. ఓం నమో వః కిరికేభ్యో దేవానాꣳ ..... ఆమీవత్కేభ్యః।। హృదయాయ నమః।

20. ఓం నమో గణేభ్యో ... విశ్వరూపేభ్యశ్చ వో నమో నమః। పృష్ఠాయ నమః।

21. ఓం నమ స్తక్షభ్యో ... కర్మారేభ్యశ్చ వో నమో నమః। కక్షాభ్యాం నమః।

22. ఓం నమో హిరణ్యబాహవే ....పశూనాం పతయే నమః।। పార్శ్వాభ్యాం నమః।

23. ఓం విజ్య న్ధనుః కపర్దినో ... ఆభురస్య నిషఙ్గధిః।। జఠరాయ నమః।

24. ఓం హిరణ్యగర్భ స్సమవర్తతాగ్రే భూతస్య జాతః పతి రేక ఆసీత్। స దాధార పృథివీ న్ద్యాముతేమా ఙ్కస్మై దేవాయ హవిషా విధేమ।। నాభ్యై నమః।

25. ఓం మీఢుష్టమ శివతమ ..... భిభ్రదాగహి।। కట్యైనమః।

26. ఓం యే భూతానామధిపతయో ... తేషాꣳసహస్ర...తన్మసి।। గుహ్యాయ నమః।

27. ఓం యే అన్నేషు వివిధ్యన్తి ... తేషాꣳ సహస్ర .... తన్మసి। అణ్డాభ్యాం నమః।

28. ఓం సశిరా జాతవేదాః। అక్షరం పరమం పదమ్। వేదానాꣳ శిర ఉత్తమమ్। జాతవేదసే శిరసి మాతా। బ్రహ్మభూర్భువ స్సువరోమ్।। అపానాయనమః।

(అప ఉపస్పృశ్య)

29. ఓం మా నో మహాన్త ముత .... రుద్ర రీరిషః।। ఊరుభ్యాం నమః।

30. ఓం ఏష తే రుద్రభాగ స్తజ్జుషస్వ తేనావసేన పరో మూజవతోఽతీహ్యవతతధన్వా పినాక హస్తః కృత్తివాసాః।। జానుభ్యాం నమః।

31. ఓం సఀస్పృష్టజిత్సోమపా బాహుశర్ధ్యూర్ధ్వధన్వా ప్రతిహితాభి రస్తా। బృహస్పతే పరీదీయా రథేన రక్షోహామిత్రాఀ అపబాధమానః।। జఙ్ఘాభ్యాం నమః।

32. ఓం విశ్వం భూతం భువనం చిత్రం బహుధా జాతం జాయమానం చ యత్। సర్వో హ్యేష రుద్ర స్తస్మై రుద్రాయ నమో అస్తు।। గుల్ఫాభ్యాం నమః।

33. ఓం యే పథాం పథిరక్షయ ... తేషాఀ సహస్ర ... తన్మసి। పాదాభ్యాం నమః।

34. ఓం అధ్యవోచ దధివక్తా ...... యాతుధాన్యః।। కవచాయనమః।

35. ఓం నమోబిల్మినే చ కవచినే ... శ్రుతసేనాయచ।। ఉపకవచాయ నమః।

36. ఓం నమో అస్తు నీలగ్రీవాయ ...తేభ్యోऽకరం నమః।। తృతీయనేత్రాయ నమః।

37. ఓం ప్రముఞ్చ ధన్వనస్త్వ ... పరా తా భగవో వప।। అస్త్రాయ ఫట్।।

38. ఓం య ఏతావన్తశ్చ... తేషాఀ సహస్ర ...తన్మసి।। ఇతి దిగ్బన్ధః।।

ఓం నమో భగవతే రుద్రాయేతి నమస్కారం విన్యసేత్।।

అథ దశాక్షర న్యాసః

ఓం మూర్ధ్నే నమః।। **నం** నాసికాయై నమః।। **మో** లలాటాయ నమః।।

భం ముఖాయ నమః।। **గం** కంఠాయ నమః।। **వం** హృదయాయ నమః।।

తేం దక్షిణహస్తాయ నమః।। **రుం** వామహస్తాయ నమః।। **ద్రాం** నాభ్యై నమః।।

యం పాదాభ్యాం నమః।। (అప ఉపస్పృశ్య)

▫ **పఞ్చబ్రహ్మమన్త్ర న్యాసః**

⇨ **ఓం సద్యోజాతం ... భవోద్భవాయనమః।।** పాదాభ్యాం నమః।

⇨ **ఓం వామదేవాయనమో ... మనోన్మనాయనమః।।** ఊరుమధ్యాభ్యాం నమః।

⇨ **ఓం అఘోరేభ్యో .... రుద్రరూపేభ్య।।** హృదయాయ నమః।

⇨ **తత్పురుషాయ విద్మహే .... రుద్రః ప్రచోదయాత్।।** ముఖాయ నమః।

⇨ **ఓం ఈశానస్సర్వ విద్యానాం ... సదాశివోమ్।** మూర్ధ్నే నమః।।

▫ **హంసమన్త్ర జపః**

అస్య శ్రీ హంసగాయత్రీ స్తోత్రమహామంత్రస్య। ఆత్మాఋషిః। పరమాత్మా దేవతా। అవ్యక్త గాయత్రీ ఛన్దః। హంస గాయత్రీ ప్రసాద సిధ్యర్థే హంస గాయత్రీ జపే వినియోగః।।

➢ **కరన్యాసః**

హం సాం అంగుష్ఠాభ్యాం నమః। హం సీం తర్జనీభ్యాం నమః।

హం సూం మధ్యమాభ్యాం నమః। హం సైం అనామికాభ్యాం నమః।

హం సౌం కనిష్ఠికాభ్యాం నమః। హంసః కరతలకర పృష్ఠాభ్యాం నమః।

➢ **అఙ్గన్యాసః**

హం సాం హృదయాయనమః। హం సీం శిరసే స్వాహా।

హం సూం శిఖాయై వషట్। హం సైం కవచాయహుం।

హం సౌం నేత్రత్రయాయవౌషట్। హం సః అస్త్రాయఫట్।

భూర్భువ స్సువ రోమితి దిగ్బంధః।।

ధ్యానమ్

○ **గమాగమస్థం గగనాది శూన్యం చిద్రూపదీపం తిమిరాపహారమ్।**

పశ్యామి తే సర్వజనాన్తరస్థం నమామి హంసం పరమాత్మరూపమ్।।

○ **దేహో దేవాలయః ప్రోక్తో జీవో దేవ స్సనాతనః।**

త్యజే దజ్ఞాన నిర్మాల్యం సోఽహం భావేన పూజయేత్।।

⇨ **ఓం హంస హంసః పరమ హంస స్సోఽహం హంస స్సోఽహం హంసః।**

⇨ **హంస హంసాయ విద్మహే పరమ హంసాయ ధీమహి। తన్నో హంసః ప్రచోదయాత్।।**

○ **హంస హంసేతి యో బ్రూయా ద్ధంసో నామ సదాశివః।**

ఏవం న్యాస విధి జ్కృత్వా తత స్సంపుట మారభేత్।।

22. సంపుటీకరణమ్

(ఇన్ద్రాదీన్ దశ దిక్షు విన్యస్య)

▫ **ఓం భూర్భువస్సువః।। ఓం ఓం।।**

⇨ **త్రాతార మిన్ద్ర మవితార మిన్ద్రꣳ హవేహవే సుహవꣳ శూర మిన్ద్రమ్। హువే ను శక్రం పురుహూత మిన్ద్రꣳ స్వస్తి నో మఘవా ధాత్విన్ద్రః।।**

ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ।। **ఓం ఓం** పూర్వదిగ్భాగే ఇన్ద్రాయ నమః।।

- ఓం భూర్భువస్సువః।। ఓం నం।।

⇨ త్వన్నో అగ్నే వరుణస్య విద్వాన్ దేవస్య హేడోఽవ యాసిసీష్ఠాః। యజిష్ఠో వహ్నితమః శోశుచానో విశ్వా ద్వేషాꣳసి ప్రముముగ్ధ్యస్మత్।।

ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ। నం ఓం। ఆగ్నేయ దిగ్భాగే అగ్నయే నమః।।

- ఓం భూర్భువ స్సువః।। ఓం మోం।।

⇨ సుగన్నః పన్థా మభయ ఙ్కృణోతు। యస్మి న్నక్షత్రే యమ ఏతి రాజా। యస్మి న్నేన మభ్యషిఞ్చన్త దేవాః। తదస్య చిత్రꣳ హవిషా యజామ।।

ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ।। మోం ఓం।। దక్షిణ దిగ్భాగే యమాయ నమః।।

- ఓం భూర్భువ స్సువః।। ఓం భం।।

⇨ అసున్వన్త మయజమాన మిచ్ఛ స్తేనస్యేత్యాం తస్కరస్యాన్వేషి। అన్య మస్మదిచ్ఛ సా త ఇత్యా నమో దేవి నిర్ఋతే తుభ్యమస్తు।।

ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ।భం ఓం। నిర్ఋతిదిగ్భాగే నిర్ఋతయే నమః।।

- ఓం భూర్భువస్సువః।। ఓం గం।।

⇨ తత్త్వాయామి బ్రహ్మణా వన్దమాన స్తదాశాస్తే యజమానో హవిర్భిః। అహేడమానో వరుణేహ బోధ్యురుశꣳస మా న ఆయుః ప్ర మోషీః।।

ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ। గం ఓం। పశ్చిమ దిగ్భాగే వరుణాయ నమః।।

 ఓం భూర్భువ స్సువః।। ఓం వం।।

⇨ ఆ నో నియుద్భి శ్శతినీభి రధ్వరꣳ సహస్రిణీభి రుప యాహి యజ్ఞమ్। వాయో అస్మిన్ హవిషి మాదయస్వ యూయం పాత స్వస్తిభి స్సదా నః।।

ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ। **వం ఓం।।** వాయవ్య దిగ్భాగే వాయవే నమః।।

 ఓం భూర్భువ స్సువః।। ఓం తేం।।

⇨ వయꣳ సోమ వ్రతే తవ। మన స్తనూషు బిభ్రతః। ప్రజావన్తో అశీమహి।

ఓం నమోభగవతే రుద్రాయ। **తేం ఓం।** ఉత్తర దిగ్భాగే కుబేరాయ నమః।।

 ఓం భూర్భువ స్సువః।। ఓం రుం।।

⇨ తమీశానం జగత స్తస్థుష స్పతిం ధియం జిన్వ మవసే హూమహే వయమ్। పూషా నో యథా వేదసా మసద్వృధే రక్షితా పాయు రదబ్ధ స్స్వస్తయే।।

ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ।। **రుం ఓం।।** ఈశాన్య దిగ్భాగే ఈశానాయ నమః।।

 ఓం భూర్భువ స్సువః।। ఓం ద్రాం।।

⇨ అస్మే రుద్రా మేహనా పర్వతాసో వృత్రహత్యే భరహూతౌ సజోషాః। య శ్శంసతే స్తువతే ధాయి పజ్ర ఇన్ద్ర జ్యేష్ఠా అస్మాꣳ అవన్తు దేవాః।।

ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ। **ద్రాం ఓం।** ఊర్ధ్వదిగ్భాగే ఆకాశాయ నమః।।

○ ఓం భూర్భువ స్సువః। ఓం యం।

⇨ **స్యోనా పృథివి భవా నృక్షరా నివేశనీ। యచ్ఛా న శ్శర్మ సప్రథాః॥**

ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ। **యం ఓం।** అధో దిగ్భాగే పృథివ్యై నమః॥

○ **ఆదౌ ప్రణవ ముచ్చార్య వ్యాహృతిః ప్రణవం తతః।**

బీజం ప్రణవ ముచ్చార్య మన్త్రాన్తే బీజ ముచ్చరేత్॥

23. దశాఙ్గ రౌద్రీకరణమ్

○ **లలాట నేత్ర కర్ణేషు ముఖే బాహ్వోశ్చ నాసికే।**

జఠరే నాభిమూర్ధ్నోశ్చ పాదయో ర్దశ దైహికమ్॥

బీజం మన్త్రం సముచ్చార్య మన్త్రాన్తే బీజ ముచ్చరేత్।

▫ **ఓం భూర్భువస్సువః। ఓం ఓం॥** నమ శ్శమ్భవే చ .... శివతరాయ చ॥

⇨ **త్రాతారమిన్ద్ర ..... మఘవాధాత్విన్ద్రః।** నమ శ్శమ్భవే చ .... శివతరాయ చ॥

ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ॥ **ఓం ఓం॥ లలాటస్థానే ఇన్ద్రాయ నమః॥**

▫ **ఓం భూర్భువస్సువః। ఓం నం॥** నమశ్శంభవే చ ..... శివతరాయ చ॥

⇨ **త్వన్నో అగ్నే వరుణస్య ...... ప్రముముగ్ధ్యస్మత్॥** ఓం నమ శ్శంభవేచ...... శివతరాయ చ॥

ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ। **నం ఓం॥ నేత్రస్థానే అగ్నయే నమః।**

▫ **ఓం భూర్భువ స్సువః। ఓం మోం॥**ఓం నమ శ్శంభవేచ...... శివతరాయ చ॥

⇨ **సుగన్న్గ పంథా.....హవిషా యజామ॥**ఓం నమ శ్శంభవే .... శివతరాయ చ॥

ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ॥ **మోం ఓం॥ కర్ణ స్థానే యమాయ నమః॥**

□ **ఓం భూర్భువస్సువః। ఓం భం॥** ఓం నమ శ్శంభవేచ...... శివతరాయ చ॥

⇨ **అసున్వంత ...... తుభ్యమస్తు॥** ఓం నమ శ్శంభవేచ ...... శివతరాయ చ॥

ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ॥ **భం ఓం॥ ముఖస్థానే నిర్ఋుతయే నమః॥**

□ **ఓం భూర్భువస్సువః। ఓం గం॥** నమశ్శంభవే ... శివతరాయ చ॥

తత్త్వాయామి .... ఆయుః ప్రమోషీః॥ ఓం నమ శ్శంభవేచ .... శివతరాయ చ॥

ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ॥ **గం ఓం॥ బాహుస్థానే వరుణాయ నమః॥**

□ **ఓం భూర్భువస్సువః। ఓం వం॥** నమశ్శంభవే ... శివతరాయ చ॥

ఆనో నియుద్భి ... స్వస్తిభిస్సదానః॥ ఓం నమ శ్శంభవేచ ... శివతరాయ చ॥

ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ॥ **వం ఓం॥ నాసికా స్థానే వాయవే నమః॥**

□ **ఓం భూర్భువస్సువః। ఓం తేం॥ నమ శ్శంభవే ... శివతరాయ చ॥**

వయః సోమ ..... సుభగాసుపత్నీ॥ ఓం నమశ్శంభవేచ ... శివతరాయ చ।

ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ॥ **తేం ఓం॥ జఠరస్థానే కుబేరాయ నమః॥**

□ **ఓం భూర్భువస్సువః॥ ఓం రుం॥** నమశ్శంభవే ... శివతరాయ చ॥

తమీశానం ..... అదబ్ధ స్వస్తయే।। ఓం నమ శ్శంభవే చ ... శివతరాయ చ।।

ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ।। **రుం ఓం।। నాభిస్థానే ఈశానాయ నమః।।**

□ **ఓం భూర్భువస్సువః।। ఓం ద్రాం।।** నమశ్శంభవే ... శివతరాయ చ।।

⇨ **అస్మే రుద్రా ..... అవంతు దేవాః।।** ఓం నమశ్శంభవేచ ..... శివతరాయ చ।।

ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ।। **ద్రాం ఓం।। మూర్ధ స్థానే ఆకాశాయ నమః।।**

□ **ఓం భూర్భువస్సువః।। ఓం యం।।** నమశ్శంభవే ... శివతరాయ చ।।

⇨ **స్యోనా పృథివి ...... సప్రథాః।।** ఓం నమశ్శంభవేచ .....శివతరాయ చ।।

ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ।। **యం ఓం।। పాదస్థానే పృథివ్యై నమః।।**

○ **ప్రణవం వ్యాహృతి ర్బీజం శంభవే చ తతః పరమ్।**

దిఙ్మన్త్రం శంభవే చాన్తం బీజం ప్రణవ ముచ్చరేత్।।

24. అథ షోడశాఙ్గ రౌద్రీకరణమ్

○ **శిఖా శిరశ్చ మూర్ధా చ లలాటం నేత్రకర్ణకౌ।**

ముఖఞ్చ కణ్ఠ బాహూ చ హృన్నాభీ చ కటి స్తథా।

ఊరూ జానూ జఙ్ఘపాదౌ షోడశాఙ్గ స్థలానివై।।

□ ఓం భూర్భువస్సువః।। **ఓం అం।** నమ శ్శమ్భవే ...... శివతరాయ చ।

⇨ విభూరసి ప్రవాహణో రౌద్రేణానీకేన పాహి మాఽగ్నే పిపృహి మా మా మా హిꣳసీః। ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ। **అం ఓం।** శిఖాయై నమః।।

□ ఓం భూర్భువస్సువః।। **ఓం ఆం।** నమ శ్శమ్భవే చ .... శివతరాయ చ।

⇨ **వహ్నిరసి హవ్యవాహనో రౌద్రేణానీకేన పాహి మాఽగ్నే పిపృహి మా మా మా హిꣳసీః।** ఓం నమోభగవతే రుద్రాయ। **ఆం ఓం। శిరసే నమః।।**

□ ఓం భూర్భువస్సువః।। **ఓం ఇం।** నమ శ్శమ్భవే చ .... శివతరాయ చ।

⇨ శ్వాత్రోఽసి ప్రచేతా రౌద్రేణానీకేన పాహిమాఽగ్నే పిపృహి మా మా మా హిꣳసీః।। ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ।। **ఇం ఓం।** మూర్ధ్నే నమః।।

□ ఓం భూర్భువస్సువః।। **ఓం ఈం।** నమ శ్శమ్భవే చ .... శివతరాయ చ।

⇨ **తుథోఽసి విశ్వవేదా రౌద్రేణానీకేన పాహి మాఽగ్నే పిపృహి మా మా మా హిꣳసీః।** ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ। **ఈం ఓం। లలాటాయ నమః।।**

□ ఓం భూర్భువస్సువః।। **ఓం ఉం।** నమ శ్శమ్భవే చ .... శివతరాయ చ।

⇨ **ఉశిగసి కవీ రౌద్రేణానీకేన పాహి మాఽగ్నే పిపృహి మా మా మా హిꣳసీః।**

ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ। **ఉం ఓం।। నేత్రాభ్యాం నమః।।**

□ ఓం భూర్భువస్సువః।। **ఓం ఊం।** నమ శ్శమ్భవే చ .... శివతరాయ చ।

⇨ **అఙ్ఘారి రసి బమ్భారీ రౌద్రేణానీకేన పాహి మాఽగ్నే పిపృహి మా మా మా హిꣳసీః।** ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ। **ఊం ఓం। కర్ణాభ్యాం నమః॥**

▯ ఓం భూర్భువస్సువః॥ **ఓం ఋం।** నమ శ్శమ్భవే చ .... శివతరాయ చ।

⇨ **అవస్యురసి దువస్వా న్రౌద్రేణానీకేన పాహి మాఽగ్నే పిపృహి మా మా మా హిꣳసీః।** ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ। **ఋం ఓం॥ ముఖాయ నమః॥**

▯ ఓం భూర్భువస్సువః॥ **ఓం ౠం।** నమ శ్శమ్భవే చ .... శివతరాయ చ।

⇨ **శున్ధ్యూరసి మార్జాలీయో రౌద్రేణానీకేన పాహి మాఽగ్నే పిపృహి మా మా మా హిꣳసీః।** ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ। **ౠం ఓం। కణ్ఠాయ నమః॥**

▯ ఓం భూర్భువస్సువః॥ **ఓం ఌం।** నమ శ్శమ్భవే చ .... శివతరాయ చ।

⇨ **సమ్రాడసి కృశానూ రౌద్రేణానీకేన పాహి మాఽగ్నే పిపృహి మా మా మా హిꣳసీః।** ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ। **ఌం ఓం। బాహుభ్యాం నమః॥**

▯ ఓం భూర్భువస్సువః॥ **ఓం ౡం।** నమ శ్శమ్భవే చ .... శివతరాయ చ।

⇨ **పరిషద్యోఽసి పవమానో రౌద్రేణానీకేన పాహి మాఽగ్నే పిపృహి మా మా మా హిꣳసీః।** ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ। **ౡం ఓం। హృదయాయ నమః॥**

▯ ఓం భూర్భువస్సువః॥ **ఓం ఏం।** నమ శ్శమ్భవే చ .... శివతరాయ చ।

⇨ **ప్రతక్వాఽసి నభస్వా న్రౌద్రేణానీకేన పాహి మాఽగ్నే పిపృహి మా మా మా హిꣳసీః।** ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ।। **ఏం ఓం।।** నాభ్యై నమః।।

▯ ఓం భూర్భువస్సువః।। **ఓం ఐం।** నమ శ్శమ్భవే చ .... శివతరాయ చ।

⇨ **అసంమృష్టోఽసి హవ్యసూదో రౌద్రేణానీకేన పాహి మాఽగ్నే పిపృహి మా మా మా హిꣳసీః।** ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ। **ఐం ఓం।** కట్యై నమః।।

▯ ఓం భూర్భువస్సువః।। **ఓం ఓం।** నమ శ్శమ్భవే చ .... శివతరాయ చ।

⇨ **ఋతధామాఽసి సువర్జ్యోతీ రౌద్రేణానీకేన పాహి మాఽగ్నే పిపృహి మా మా మా హిꣳసీః।** ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ। **ఓం ఓం। ఊరుభ్యాం నమః।।**

▯ ఓం భూర్భువస్సువః।। **ఓం ఔం।** నమ శ్శమ్భవే చ .... శివతరాయ చ।

⇨ **బ్రహ్మజ్యోతిరసి సువర్ధామా రౌద్రేణానీకేన పాహి మాఽగ్నే పిపృహి మా మా మా హిꣳసీః।** ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ। **ఔం ఓం। జానుభ్యాం నమః।।**

▯ ఓం భూర్భువస్సువః।। **ఓం అం।** నమ శ్శమ్భవే చ .... శివతరాయ చ।

⇨ **అజోఽస్యేకపా ద్రౌద్రేణానీకేన పాహి మాఽగ్నే పిపృహి మా మా మా హిꣳసీః।** ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ। **అం ఓం। జంఘాభ్యాం నమః।।**

▯ ఓం భూర్భువస్సువః।। **ఓం అః।** నమ శ్శమ్భవే చ .... శివతరాయ చ।

⇨ **అహిరసి బుధ్నియో రౌద్రేణానీకేన పాహి మాఽగ్నే పిపృహి మా మా మా హింసీః। ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ। అః ఓం। పాదాభ్యాం నమః।।**

(షోడశాఙ్గరౌద్రీకరణాన్త మహాన్యాస ఫలమ్)

త్వగస్థిగతై స్సర్వపాపైః ప్రముచ్యతే। సర్వభూతేష్వపరాజితో భవతి।

తతో భూత ప్రేత పిశాచ బద్ధ బ్రహ్మరాక్షస యక్ష యమదూత శాకినీ ఢాకినీ హాకినీ శత్రు సర్ప శ్వాపద తస్కర జ్వరాద్యుపద్రవజోపఘాతా స్సర్వే జ్వలంతం పశ్యన్తు। మాం రక్షన్తు। యజమానం రక్షన్తు।।

25. ఆత్మ రక్షా

⇨ **ఓం మనో జ్యోతి ర్జుషతా మాజ్యం విచ్ఛిన్నం యజ్ఞం సమిమ న్దధాతు। బృహస్పతి స్తనుతా మిమన్నో విశ్వే దేవా ఇహ మాదయన్తామ్।।** గుహ్యాయ నమః।।

⇨ **అబోధ్యగ్ని స్సమిధా జనానాం ప్రతి ధేను మివాయతీ ముషాసమ్। యహ్వా ఇవ ప్రవయా ముజ్జిహానాః ప్రభానవ స్సిస్రతే నాక మచ్ఛ।।** నాభ్యై నమః।।

⇨ **అగ్నిర్మూర్ధా దివః కకుత్పతిః పృథివ్యా అయమ్। అపాం రేతాంసి జిన్వతి।।** హృదయాయ నమః।।

⇨ **మూర్ధాన న్దివో అరతిం పృథివ్యా వైశ్వానర మృతాయ జాత మగ్నిమ్। కవిం సమ్రాజ మతిథి ఞ్జనానా మాసన్నా పాత్ర ఞ్జనయన్త దేవాః।।** కణ్ఠాయ నమః।।

⇨ మర్మాణితే వర్మభి శ్ఛాదయామి సోమస్త్వా రాజాఽమృతేనాభి వస్తామ్। ఉరో ర్వరీయో వరివ స్తే అస్తు జయన్త న్త్వా మను మదన్తు దేవాః।। ముఖాయ నమః।।

⇨ జాతవేదా యది వా పావకోఽసి। వైశ్వానరో యది వా వైద్యుతోఽసి। శం ప్రజాభ్యో యజమానాయ లోకమ్। ఊర్జం పుష్టి న్దద దభ్యావవృథ్స్వ।। శిరసే నమః।।

⇨ బ్రహ్మ్మాత్మన్వ దసృజత। తదకామయత। సమాత్మనా పద్యేయేతి। ఆత్మ న్నాత్మ న్నిత్యాఽమన్త్రయత। తస్మై దశమః హూతః ప్రత్యశృణోత్। స దశహూతోఽభవత్। దశహూతో హ వై నామైషః। తః వా ఏత న్దశహూతః సన్తమ్। దశహోతేత్యాచక్షతే పరోక్షేణ। పరోక్షప్రియా ఇవ హి దేవాః।।

⇨ ఆత్మ న్నాత్మ న్నిత్యామన్త్రయత। తస్మై సప్తమః హూతః ప్రత్యశృణోత్। స సప్తహూతోఽభవత్। సప్తహూతో హ వై నామైషః। తః వా ఏతః సప్తహూతః సన్తమ్। సప్తహోతే త్యాచక్షతే పరోక్షేణ। పరోక్షప్రియా ఇవ హి దేవాః।

⇨ ఆత్మ న్నాత్మ న్నిత్యామన్త్రయత। తస్మై షష్ఠః హూతః ప్రత్యశృణోత్। స షడ్ఢూతోఽభవత్।। షడ్ఢూతో హ వై నామైషః। తః వా ఏతః షడ్ఢూతః సన్తమ్। షడ్ఢోతే త్యాచక్షతే పరోక్షేణ। పరోక్షప్రియా ఇవ హి దేవాః।

⇨ ఆత్మ న్నాత్మ న్నిత్యామన్త్రయత। తస్మై పఞ్చమం హూతః ప్రత్యశృణోత్। స పఞ్చహూతోఽభవత్। పఞ్చహూతో హ వై నామైషః। తం వా ఏతం పఞ్చహూతం సన్తమ్। పఞ్చహోతే త్యాచక్షతే పరోక్షేణ।

పరోక్షప్రియా ఇవ హి దేవాః।

⇨ ఆత్మ న్నాత్మ న్నిత్యామన్త్రయత। తస్మై చతుర్థం హూతః ప్రత్యశృణోత్। స చతుర్హూతోఽభవత్। చతుర్హూతో హ వై నామైషః। తం వా ఏత ఞ్చతుర్హూతం సన్తమ్। చతుర్హోతే త్యాచక్షతే పరోక్షేణ। పరోక్షప్రియా ఇవ హి దేవాః।

⇨ తమబ్రవీత్। త్వం వై మే నేదిష్ఠం హూతః ప్రత్యశ్రౌషీః। త్వయైనా నాఖ్యాతార ఇతి। తస్మా న్నుహైనాం శ్చతుర్హోతార ఇత్యాచక్షతే। తస్మాచ్ఛుశ్రూషుః పుత్రాణాం హృద్యతమః। నేదిష్ఠో హృద్యతమః। నేదిష్ఠో బ్రహ్మణో భవతి। య ఏవం వేద।। (ఇత్యాత్మ రక్షా కర్తవ్యా)

26. శివసఙ్కల్పః

(శుక్లయజుర్వేద కాణ్వ మాధ్యన్దిన సంహితా 34 అధ్యాయే 1-6 మన్త్రాః)

⇨ 1) యజ్జాగ్రతో దూర ముదైతి దైవ న్తదు సుప్తస్య తథైవేతి। దూరఙ్గమ జ్జ్యోతిషా జ్జ్యోతి రేక న్త న్మే మన శ్శివసఙ్కల్ప మస్తు।।

⇨ 2) యేన కర్మాణ్యపసో మనీషిణో యజ్ఞే కృణ్వన్తి విదథేషు ధీరాః। యదపూర్వం యక్షమన్తః ప్రజానా న్తన్మే మన శ్శివసఙ్కల్ప మస్తు॥

⇨ 3) యత్ప్రజ్ఞాన ముత చేతో ధృతిశ్చ యజ్జ్యోతి రన్త రమృతం ప్రజాసు। యస్మాన్న ఋతే కిఞ్చన కర్మ క్రియతే తన్మే మన శ్శివసఙ్కల్ప మస్తు॥

⇨ 4) యే నేదం భూతం భువనం భవిష్య త్పరిగృహీత మమృతేన సర్వమ్। యేన యజ్ఞ స్తాయతే సప్తహోతాతన్మే మన శ్శివసఙ్కల్ప మస్తు॥

⇨ 5) యస్మిన్నృచ స్సామ యజూꣳషి యస్మి న్ప్రతిష్ఠితా రథనాభా వివారాః। యస్మిꣳ శ్చిత్తꣳ సర్వమోతం ప్రజానాం తన్మేమన శ్శివసఙ్కల్ప మస్తు॥

⇨ 6. సుషారథి రశ్వానివ యన్మనుష్యా న్నేనీయతే ఽభీషుభి ర్వాజినా ఇవ। హృత్ప్రతిష్ఠం యదజిర ఞ్జవిష్ఠ న్తన్మే మన శ్శివసఙ్కల్పమస్తు॥

ఋగ్వేద పరిశిష్టే (8-8-24)

⇨ 1. యేనేదం భూతం భువనం భవిష్య త్పరి గృహీత మమృతేన సర్వమ్। యేన యజ్ఞ స్తాయతే సప్తహోతా తన్మే మన శ్శివసఙ్కల్ప మస్తు॥

⇨ 2. యేన కర్మా ణ్యపసో మనీషిణో యజ్ఞే కృణ్వన్తి విదథేషు ధీరాః। యదపూర్వం యక్షమన్తః ప్రజానా న్తన్మే మన శ్శివసఙ్కల్ప మస్తు॥

⇨ 3. యజ్జాగ్రతో దూర ముదైతి దైవ న్తదు సుప్తస్య తథైవేతి। దూరఙ్గమ జ్యోతిషా జ్యోతి రేక న్తన్మే మన శ్శివసఙ్కల్ప మస్తు॥

⇨ 4. యత్ప్రజ్ఞాన ముత చేతో ధృతిశ్చ యజ్జ్యోతి రన్త రమృతం ప్రజాసు। యస్మాన్న ఋతే కిఞ్చన కర్మ క్రియతే తన్మే మన శ్శివసఙ్కల్ప మస్తు॥

⇨ 5. యస్మిన్నృచ స్సామ యజూంషి యస్మి న్ప్రతిష్ఠితా రథనాభా వివారాః। యస్మింశ్చిత్తం సర్వ మోతం ప్రజానా న్తన్మే మన శ్శివసఙ్కల్ప మస్తు॥

⇨ 6. సుషారథి రశ్వానివ యన్మనుష్యా న్నేనీయతేఽభీశుభి ర్వాజిన ఇవ। హృత్ప్రతిష్ఠం యదజిరం యవిష్ఠ న్తన్మే మన శ్శివసఙ్కల్ప మస్తు॥

⇨ 7. యే పఞ్చ పఞ్చాశత శ్శతఞ్చ సహస్రఞ్చ నియుత ఞ్చార్బుదఞ్చ। తే యజ్ఞచిత్తేష్టకాస్తాం శరీర న్తన్మే మన శ్శివసఙ్కల్ప మస్తు॥

⇨ 8. వేదాహ మేతం పురుష మహాన్త మాదిత్యవర్ణ న్తమసః పరస్తాత్। తస్య యోనిం పరి పశ్యన్తి ధీరా స్తన్మే మన శ్శివసఙ్కల్ప మస్తు॥

⇨ 9. యేన కర్మాణి ప్రచరన్తి ధీరా విప్రా వాచా మనసా కర్మణా వా। యత్స్వా న్దిశ మను సంయన్తి ప్రాణిన స్తన్మే మన శ్శివసఙ్కల్ప మస్తు॥

⇨ 10. యే మే మనో హృదయం యే చ దేవా యే అన్తరిక్షం బహుధా కల్పయన్తి। యే శ్రోత్రఞ్చ చక్షుషీ సఞ్చరన్తి తన్మే మన శ్శివసఙ్కల్ప మస్తు॥

⇨ 11. యస్యేద స్ధీరాః పునన్తి కవయో బ్రహ్మాణ మేతః వ్యావృణత ఇన్దుమ్।
స్థావర ఞ్జఙ్గమఞ్చ ద్యౌరాకాశ న్తన్మే మన శ్శివసఙ్కల్ప మస్తు।।

⇨ 12. యేన ద్యౌరుగ్రా పృథివీ చాన్తరిక్షః యేన పర్వతాః ప్రదిశో దిశ శ్చ। యేనేదం సర్వ ఞ్జగద్వ్యాప్తం ప్రజాన త్తన్మే మన శ్శివసఙ్కల్ప మస్తు।।

⇨ 13. అవ్యక్త ఞ్చా ప్రమేయఞ్చ వ్యక్తావ్యక్తపరం శివమ్। సూక్ష్మా త్సూక్ష్మతర ఞ్జేయ న్తన్మే మన శ్శివసఙ్కల్ప మస్తు।।

⇨ 14. కైలాస శిఖరే రమ్యే శఙ్కరస్య గృహాలయమ్। దేవతా స్తత్ప్రమోదన్తే తన్మే మన శ్శివసఙ్కల్ప మస్తు।।

⇨ 15. ఆదిత్యవర్ణ న్తపసా జ్వలన్తః యత్పశ్యసి గుహాసు జాయమానః। శివరూపం శివ ముదితం శివాలయ న్తన్మే మన శ్శివసఙ్కల్ప మస్తు।।

⇨ 16. యేనేదం సర్వ ఞ్జగతో బభూవ యద్దేవా అపి మహతో జాతవేదాః। యదేవార్గ్య న్తపసో జ్యోతి రేక న్తన్మే మన శ్శివసఙ్కల్ప మస్తు।।

⇨ 17. గోభి ర్జుష్టో ధనేన హ్యాయుషా చ బలేన చ। ప్రజయా పశుభిః పుష్కరార్ధ న్తన్మే మన శ్శివసఙ్కల్ప మస్తు।।

⇨ 18. యోఽసౌ సర్వేషు వేదేషు పఠ్యతేఽనద ఈశ్వరః। అకార్యో నిర్వ్రణో హ్యాత్మా తన్మే మన శ్శివసఙ్కల్ప మస్తు।।

⇨ 19. యో వేదాదిషు గాయత్రీ సర్వవ్యాపీ మహేశ్వరః। తదుక్తఞ్చ యదా జ్ఞేయ స్తన్మే మన శ్శివసఙ్కల్ప మస్తు॥

⇨ 20. ప్రయత ప్రాణ ఓఙ్కారం ప్రణవఞ్చ మహేశ్వరమ్। యస్సర్వః యస్య చిత్సర్వ స్తన్మే మన శ్శివసఙ్కల్ప మస్తు॥

⇨ 21. యో వై వేద మహాదేవం ప్రణవం పురుషోత్తమమ్। ఓఙ్కారం పరమాత్మాన స్తన్మే మన శ్శివసఙ్కల్ప మస్తు॥

⇨ 22. ఓంకార శ్చతుర్భుజః లోకనాథ న్నారాయణమ్। సర్వస్థితం సర్వగతం సర్వవ్యాప్త స్తన్మే మన శ్శివసఙ్కల్ప మస్తు॥

⇨ 23. తత్పరా త్పరతో బ్రహ్మ తత్పరా త్పరతో హరిః। పరా త్పరతర ఇ్జ్ఞాన స్తన్మే మన శ్శివసఙ్కల్ప మస్తు॥

⇨ 24. అస్తి నాస్తి శయిత్వా సర్వ మిద న్నాస్తి పున స్తథైవ దృష్ట స్ధ్రువమ్। అస్తి నాస్తి హితం మధ్యమం పద స్తన్మే మన శ్శివసఙ్కల్ప మస్తు॥[6]

⇨ [6] యదత్ర షష్ఠం త్రిశత శరీరం యజ్ఞస్య గుహ్యం నవ నావమాయ్యం।

దశ పంచ త్రిశతం యత్పరం తన్మే మనశ్శివసంకల్పమస్తు॥

⇨ ఏకా చ దశ శతం చ సహస్రం చాయుతం చ। నియుతం చ ప్రయుతం చార్బుదం చ న్యర్బుదం చ తన్మే మనశ్శివసంకల్పమస్తు॥

⇨ పరాత్పరతరం బ్రహ్మా తత్పరాత్పరతో హరిః। యత్పరాత్పరతో ధీశం తన్మే మనశ్శివసంకల్పమస్తు॥

⇨ త్ర్యంబకం యజామహే సుగన్ధిం పుష్టివర్ధనం। ఉర్వారుక మివబన్ధనా న్మృత్యో ర్ముక్షీ యమామృతాత్తన్మే మనశ్శివసంకల్పమస్తు॥

⇨ కైలాసశిఖరావాసం హిమవద్గిరి సంస్థితమ్। నీలకంఠం త్రినేత్రం చ తన్మే మనశ్శివసంకల్పమస్తు॥

⇨ విశ్వతశ్చక్షు రుత విశ్వతోముఖో విశ్వతోహస్త ఉతవిశ్వతస్పాత్। సం బాహుభ్యాం నమతి సంపతత్రైర్ద్యావా పృథివీ జనయస్ దేవ ఏకస్తన్మే మనశ్శివసంకల్పమస్తు॥

⇨ చతురోవేదా నధీయీతం సర్వశాస్త్రమయం విదుః। ఇతిహాస పురాణానాం తన్మే మనశ్శివసంకల్పమస్తు॥

⇨ మానోమహాన్తం ముతమానో..........రుద్రరీరిష స్తన్మే శ్శివసంకల్పమస్తు॥

⇨ మానస్తోకే తనయే .... విధేమతే తన్మే మనశ్శివసంకల్పమస్తు॥

⇨ ఋతం సత్యం .... పై నమో నమ స్తన్మే మనశ్శివసంకల్పమస్తు॥

⇨ కద్రుద్రాయ ప్రచేతసే .... రుద్రాయ నమో అస్తు తన్మే మన శ్శివ సంకల్పమస్తు॥

⇨ బ్రహ్మజజ్ఞానం .... వివస్తన్మే మనశ్శివ సంకల్పమస్తు॥

⇨ యః ప్రాణతో నిమిషతో మహిత్వైక ఇద్రాజా జగతో బభూవ। య ఈశే అస్య ద్విపద శ్చతుష్పదః కస్మై దేవాయ హవిషావిధేమ తన్మే మనశ్శివ సంకల్పమస్తు॥

⇨ 25. అస్తి నాస్తి విపరీతో ప్రవాదోఽస్తి నాస్తి గుహ్యాః వా ఇదం సర్వమ్।
అస్తి నాస్తి పరా త్పరో యత్పర స్తన్మే మన శ్శివసఙ్కల్ప మస్తు।।

⇨ 26. య ఇదం శివ సఙ్కల్పం సదా ధీయన్తి బ్రాహ్మణాః। తే పరం మోక్ష
మాప్స్యన్తి తన్మే మన శ్శివసఙ్కల్ప మస్తు।।

అస్మిన్ శివసఙ్కల్పే బహవః పాఠభేదా వర్తన్తే। శుక్లయజుర్వేదే సంహితాయాం షట్ మన్త్రా ఉపలభ్యన్తే। ఋగ్వేదే అష్టమాష్టకే అష్టమాధ్యాయే 24 వర్గస్య పరిశిష్టభాగే షడ్వింశ మన్త్రా లభ్యన్తే। సోఽయం పాఠః – అద్యతన ప్రయోక్తృభిః పఠ్యమానస్య మూలమివ దృశ్యతే। అతః, ఉభయమేతత్ ప్రదర్శితమ్।

ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ। శివసంకల్పాయ హృదయాయ నమః।।

సహస్రశీర్షా ... స్సన్తి దేవాః। ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ। పురుష సూక్తాయ శిరసే స్వాహా।।

⇨ య ఆత్మదా బలదా యస్య విశ్వ ఉపాసతే ప్రశిషం యస్య దేవాః।
యస్య ఛాయామృతం యస్య మృత్యుః కస్మై దేవాయ హవిషావిధేమ
తన్మే మనశ్శివసంకల్పమస్తు।।

⇨ గంధద్వారాం ...... శ్రియం తన్మే మనశ్శివసంకల్పమస్తు।।

⇨ యో రుద్రో అగ్నౌ ...... అస్తు తన్మే మనశ్శివసంకల్పమస్తు।।

⇨ నమకం చమకం చైవ పురుషసూక్తం చ యద్విదుః। మహాదేవేన
తత్తుల్యం తన్మే మనశ్శివసంకల్పమస్తు।।

- అద్భ్య స్సంభూతః .... మనిషాణ। ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ।

ఉత్తర నారాయణం శిఖాయై వషట్॥

27. అనువాకాః

(అప్రతిరథ సూక్తమ్ య.సం. 4-6-4)

⇨ ఆశు శ్శిశానో వృషభో న యుధ్మో ఘనాఘనః క్షోభణ శ్చర్షణీనామ్। సఙ్క్రదనోఽ నిమిష ఏకవీర శ్శతం సేనా అజయ థ్సాకమిన్ద్రః।

⇨ సఙ్క్రన్దనేనానిమిషేణ జిష్ణునా యుత్కారేణ దుశ్చ్యవనేన ధృష్ణునా। తదిన్ద్రేణ జయత తథ్సహధ్వం యుధో నర ఇషుహస్తేన వృష్ణా।

⇨ స ఇషుహస్తై స్స నిషఙ్గిభి ర్వశీ సఁస్రష్టా స యుధ ఇన్ద్రో గణేన। సఁసృష్టజి త్సోమపా బాహుశర్ధ్యూర్ధ్వధన్వా ప్రతిహితాభి రస్తా।

⇨ బృహస్పతే పరి దీయా రథేన రక్షోహాఽమిత్రాం అపబాధమానః। ప్రభఞ్జ2 న్థ్సేనాః ప్రమృణో యుధా జయ న్నస్మాక మేధ్యవితా రథానామ్।

⇨ గోత్రభిద ఙ్గోవిదం వజ్రబాహు ఞ్జయన్త మజ్మ ప్రమృణన్త మోజసా। ఇమం సజాతా అను వీరయధ్వ మిన్ద్రం సఖాయోఽను సం రభధ్వమ్।

⇨ బలవిజ్ఞాయ స్స్థవిరః ప్రవీర స్సహస్వాన్ వాజీ సహమాన ఉగ్రః। అభివీరో అభిసత్వా సహోజా జైత్ర మిన్ద్ర రథ మా తిష్ఠ గోవిత్।

⇨ అభి గోత్రాణి సహసా గాహమానోఽదాయో వీర శ్శతమన్యు రిన్ద్రః। దుశ్చ్యవనః పృతనాషా డయుధ్యోఽస్మాకꣳ సేనా అవతు ప్ర యుథ్సు।

⇨ ఇన్ద్ర ఆసా న్నేతా బృహస్పతి ర్దక్షిణా యజ్ఞః పుర ఏతు సోమః। దేవసేనానా మభిభఞ్జతీనా ఞ్జయన్తీనాం మరుతో యన్త్వగ్రే।

⇨ ఇన్ద్రస్య వృష్ణో వరుణస్య రాజ్ఞ ఆదిత్యానాం మరుతాꣳ శర్ధ ఉగ్రమ్। మహామనసాం భువనచ్యవానా ఙ్ఘోషో దేవానా ఞ్జయతా ముదస్థాత్।

⇨ అస్మాక మిన్ద్ర స్సమృతేషు ధ్వజే ష్వస్మాకꣳ యా ఇషవ స్తా జయన్తు। అస్మాకꣳ వీరా ఉత్తరే భవన్త్వస్మాను దేవా అవతా హవేషు।

⇨ ఉద్ధర్షయ మఘవ న్నాయుధా న్యుత్సత్వనాం మామకానాం మహాꣳసి। ఉద్వృత్రహన్ వాజినాం వాజినా న్యుద్రథానా ఞ్జయతా మేతు ఘోషః।

⇨ ఉప ప్రేత జయతా నర స్స్థిరా వ స్సన్తు బాహవః। ఇన్ద్రో వ శ్శర్మ యచ్ఛ త్వనాధృష్యా యథాఽసథ।

⇨ అవసృష్టా పరా పత శరవ్యే బ్రహ్మసꣳశితా। గచ్ఛామిత్రా న్ప్రవిశ మైషా ఙ్కఞ్చనోచ్ఛిషః।।

⇨ మర్మాణి తే వర్మభి శ్ఛాదయామి సోమస్త్వా రాజాఽమృతే నాభి వస్తామ్। ఉరో ర్వరీయో వరివస్తే అస్తు జయన్తన్త్వా మను మదన్తు దేవాః।

⇨ యత్ర బాణా స్సంపతన్తి కుమారా విశిఖా ఇవ। ఇన్ద్రో న స్తత్ర వృత్రహా విశ్వాహా శర్మ యచ్ఛతు॥

▫ దేవాసురా స్సంయత్తా ఆస న్తే దేవా ఏత దప్రతిరథ మపశ్య న్తేన వై తే౽ప్రత్యసురా నజయ న్తదప్రతిరథస్యాప్రతిరథత్వం యదప్రతిరథ న్ద్వితీయో హోతాన్వాహాప్రత్యేవ తేన యజమానో భ్రాతృవ్యా ఞ్జయత్యథో అనభిజిత మేవాభి జయతి దశర్చం భవతి దశాక్షరా విరాడ్విరాజేమౌ లోకౌ విధృతా వనయో ర్లోకయో ర్విధృత్యా అథో దశాక్షరా విరాడన్నం విరాడ్విరాజ్యేవాన్నాద్యే ప్రతి తిష్ఠతి। (య.సం. 5-4-6.3) ఆశుశ్శిశానో౽ప్రతిరథం కవచాయ హుం॥

▫ ప్రతిపూరుష మేకకపాలా న్నిర్వప త్యేక మతిరిక్తం యావన్తో గృహ్యాస్స్మ స్తేభ్యః కమకరం పశూనాగ్ం శర్మాసి శర్మ యజమానస్య శర్మ మే యచ్ఛైక ఏవ రుద్రో న ద్వితీయాయ తస్థ ఆఖుస్తే రుద్ర పశు స్తఞ్జుషస్వైష తే రుద్ర భాగ స్సహ స్వస్రా౽మ్బికయా తఞ్జుషస్వ భేషజ ఙ్గవే౽శ్వాయ పురుషాయ భేషజ మథో అస్మభ్యం భేషజగ్ం సుభేషజం యథా౽సతి। సుగం మేషాయ మేష్యా అవామ్బ రుద్ర మదిమహ్యావ దేవ న్త్ర్యమ్బకమ్। యథా న శ్శ్రేయసః కర ద్యథా నో వస్యసః కర ద్యథా నః పశుమతః కర ద్యథా నో వ్యవసాయయాత్।

⇨ త్ర్యమ్బకం యజామహే సుగన్ధిం పుష్టివర్ధనమ్। ఉర్వారుక మివ బన్ధనా న్మృత్యో ర్ముక్షీయ మాఽమృతాత్।

⇨ ఏష తే రుద్ర భాగ స్తఞ్జుషస్వ తేనావసేన పరో మూజవతోఽతీహ్యవతతధన్వా పినాకహస్తః కృత్తివాసాః॥

□ ప్రతిపూరుష మేకకపాలా న్నిర్వపతి। జాతా ఏవ ప్రజా రుద్రా న్నిరవదయతే। ఏక మతిరిక్తమ్। జనిష్యమాణా ఏవ ప్రజా రుద్రా న్నిరవదయతే। ఏకకపాలా భవన్తి। ఏకధైవ రుద్ర న్నిరవదయతే। నాభి ఘారయతి। యదభిఘారయేత్। అన్త రవచారిణꣳ రుద్ర ఙ్కుర్యాత్। ఏకోల్ముకేన యన్తి॥ తద్ధి రుద్రస్య భాగధేయమ్। ఇమా న్దిశః యన్తి। ఏషా వై రుద్రస్య దిక్। స్వాయా మేవ దిశి రుద్ర న్నిరవదయతే। రుద్రో వా అపశుకాయా ఆహుత్యై నాతిష్ఠత।

⇨ అసౌ తే పశురితి నిర్దిశే ద్యన్ద్విష్యాత్। యమేవ ద్వేష్టి। తమస్మై పశు న్నిర్దిశతి। యది న ద్విష్యాత్।

⇨ ఆఖుస్తే పశురితి బ్రూయాత్॥ న గ్రామ్యా న్పశూన్ హినస్తి। నారణ్యాన్। చతుష్పథే జుహోతి। ఏష వా అగ్నీనాం పడ్బీశో నామ। అగ్నివత్యేవ జుహోతి। మధ్యమేన పర్ణేన జుహోతి। స్రుగ్ఘ్యేషా। అథో ఖలు। అన్తమేనైవ హోతవ్యమ్। అన్తత ఏవ రుద్ర న్నిరవదయతే॥ ఏష తే రుద్ర భాగ స్సహస్వస్రా

ऽమ్బికయేత్యాహ। శరద్వా అస్యామ్బికా స్వసా। తయా వా ఏష హినస్తి। యం హినస్తి। తయైవైనꣳ సహ శమయతి। భేషజ ఙ్గవ ఇత్యాహ। యావన్త ఏవ గ్రామ్యాః పశవః। తేభ్యో భేషజ ఙ్కరోతి। అవామ్బ రుద్ర మదిమహీత్యాహ। ఆశిష మేవైతా మా శాస్తే॥ త్ర్యమ్బకం యజామహ ఇత్యాహ। మృత్యో ర్ముక్షీయ మాऽమృతాదితి వావైతదాహ। ఉత్కిరన్తి। భగస్య లీప్సన్తే। మూతే కృత్వా సజన్తి। యథా జనం యతేऽవస ఙ్కరోతి। తాదృగేవ తత్। ఏష తే రుద్ర భాగ ఇత్యాహ నిరవత్త్యై। అప్రతీక్ష మా యన్తి। అపః పరిషిఞ్చతి। రుద్రస్యాన్తర్హిత్యై। ప్ర వా ఏతేऽస్మా ల్లోకా చ్చ్యవన్తే। యే త్ర్యమ్బకై శ్చరన్తి। ఆదిత్య ఞ్చరుం పునరేత్య నిర్వపతి। ఇయం వా అదితిః। అస్యా మేవ ప్రతి తిష్ఠన్తి॥

- త్వమగ్నే రుద్రో అసురో మహో దివస్త్వꣳ శర్ధో మారుతం పృక్ష ఈశిషే। త్వం వాతై రరుణై ర్యాసి శఙ్గయ స్త్వం పూషా విధతః పాసి ను త్మనా॥
- ⇨ ఆ వో రాజాన మధ్వరస్య రుద్రꣳ హోతారꣳ సత్యయజꣳ రోదస్యోః। అగ్నిం పురా తనయిత్నో రచిత్తా ద్ధిరణ్యరూప మవసే కృణుధ్వమ్।
- ⇨ అగ్నిర్ హోతా నిషసాదా యజీయా నుపస్థే మాతు స్సురభావు లోకే। యువా కవిః పురునిష్ఠ ఋతావా ధర్తా కృష్టీనా ముత మధ్య ఇద్ధః।

⇨ సాధ్వీ మక ర్దేవవీతి న్నో అద్య యజ్ఞస్య జిహ్వా మవిదామ గుహ్యమ్। స ఆయు రాగా త్సురభి ర్వసానో భద్రా మక ర్దేవహూతి న్నో అద్య।

⇨ అక్రన్ద దగ్ని స్తనయన్నివ ద్యౌః క్షామా రేరిహ ద్వీరుధ స్సమఞ్జన్న్। సద్యో జజ్ఞానో వి హీ మిద్ధో అఖ్యదా రోదసీ భానునా భాత్యన్తః।

⇨ త్వే వసూని పుర్వణీక హోతర్దోషా వస్తో రేరిరే యజ్ఞియాసః। క్షామేవ విశ్వా భువనాని యస్మి2న్థ్సం సౌభగాని దధిరే పావకే।

⇨ తుభ్య న్తా అఙ్గిరస్తమ విశ్వా స్సుక్షితయః పృథక్। అగ్నే కామాయ యేమిరే।

⇨ అశ్యామ త ఙ్కామ మగ్నే తవోత్యశ్యామ రయిం రయివ స్సువీరమ్। అశ్యామ వాజ మభి వాజయన్తోఽశ్యామ ద్యుమ్న మజరాజరన్తే।

⇨ శ్రేష్ఠం యవిష్ఠ భారతాగ్నే ద్యుమన్త మా భర।। వసో పురుస్పృహం రయిమ్।

⇨ స శ్వితాన స్తన్యతూ రోచనస్థా అజరేభి ర్నానదద్భి ర్యవిష్ఠః। యః పావకః పురుతమః పురూణి పృథూ న్యగ్ని రనుయాతి భర్వన్న్।

⇨ ఆయుష్టే విశ్వతో దధ దయ మగ్ని ర్వరేణ్యః। పునస్తే ప్రాణ ఆఽయతి పరా యక్ష్మం సువామి తే।

⇨ ఆయుర్దా అగ్నే హవిషో జుషాణో ఘృతప్రతీకో ఘృతయోని రేధి। ఘృతం పీత్వా మధు చారు గవ్యం పితేవ పుత్ర మభి రక్షతా దిమమ్।

⇨ తస్మై తే ప్రతిహర్యతే జాతవేదో విచర్షణే। అగ్నే జనామి సుష్టుతిమ్।

⇨ దివస్పరి ప్రథమ ఙ్జజ్ఞే అగ్ని రస్మ ద్ద్వితీయం పరి జాతవేదాః। తృతీయ మప్సు నృమణా అజస్ర మిన్ధాన ఏన ఙ్జరతే స్వాధీః।

⇨ శుచిః పావక వన్ద్యోఽగ్నే బృహ ద్విరోచసే। త్వ ఙ్ఘృతేభి రాహుతః।

⇨ దృశానో రుక్మ ఉర్వ్యా వ్యద్యౌ ద్దుర్మర్ష మాయు శ్శ్రియే రుచానః। అగ్ని రమృతో అభవ ద్వయోభి ర్యదేన న్ద్యౌ రజనయ థ్సురేతాః॥

⇨ ఆ యదిషే నృపతి న్తేజ ఆన ట్ఛుచి రేతో నిషిక్త న్ద్యౌరభీకే। అగ్ని శ్శర్ధ మనవద్యం యువానగ్గ్ స్వాధియ ఙ్జనయ థ్సూదయచ్చ।

⇨ స తేజీయసా మనసా త్వోత ఉత శిక్ష స్వపత్యస్య శిక్షోః। అగ్నే రాయో నృతమస్య ప్రభూతౌ భూయామ తే సుష్టుతయశ్చ వస్వః।

⇨ అగ్నే సహన్త మా భర ద్యుమ్నస్య ప్రాసహా రయిమ్। విశ్వా య శ్చర్షణీ రభ్యాసా వాజేషు సాసహత్।

⇨ తమగ్నే పృతనాసహగ్ం రయిగ్ం సహస్వ ఆ భర। త్వగ్ం హి సత్యో అద్భుతో దాతా వాజస్య గోమతః।

⇨ ఉక్షాన్నాయ వశాన్నాయ సోమపృష్ఠాయ వేధసే। స్తోమై ర్విధే మాగ్నయే॥

⇨ వద్మా హి సూనో అస్యద్మసద్వా చక్రే అగ్ని ర్జనుషాజ్మాన్నమ్। స త్వన్న ఊర్జసన ఊర్జ న్ధా రాజేవ జే రవృకే క్షేష్యన్తః।

⇨ అగ్న ఆయూꣳషి పవస ఆ సువోర్జ మిష ఞ్చ నః। ఆరే బాధస్వ దుచ్ఛునామ్।

⇨ అగ్నే పవస్వ స్వపా అస్మే వర్చ స్సువీర్యమ్। దధత్పోషꣳ రయిం మయి।

⇨ అగ్నే పావక రోచిషా మన్ద్రయా దేవ జిహ్వయా। ఆ దేవాన్ వక్షి యక్షి చ।

⇨ స నః పావక దీదివోऽగ్నే దేవాꣳ ఇహాऽऽవహా। ఉప యజ్ఞꣳ హవిశ్చ నః।

⇨ అగ్ని శ్శుచివ్రతతమ శ్శుచి ర్విప్ర శ్శుచిః కవిః। శుచీ రోచత ఆహుతః।

⇨ ఉదగ్నే శుచయ స్తవ శుక్రా భ్రాజన్త ఈరతే। తవ జ్యోతీꣳ ష్యర్చయః।।

□ త్వమగ్నే రుద్రో అసురో మహో దివః। త్వꣳ శర్ధో మారుతం పృక్ష ఈశిషే। త్వం వాతై రరుణై ర్యాసి శఙ్గయః। త్వం పూషా విధతః పాసి ను త్మనా।

⇨ దేవా దేవేషు శ్రయధ్వమ్। ప్రథమా ద్వితీయేషు శ్రయధ్వమ్। ద్వితీయా స్తృతీయేషు శ్రయధ్వమ్। తృతీయా శ్చతుర్థేషు శ్రయధ్వమ్। చతుర్థాః పఞ్చమేషు శ్రయధ్వమ్। పఞ్చమా షష్ఠేషు శ్రయధ్వమ్। షష్ఠా స్సప్తమేషు శ్రయధ్వమ్। సప్తమా అష్టమేషు శ్రయధ్వమ్। అష్టమా నవమేషు శ్రయధ్వమ్। నవమా దశమేషు శ్రయధ్వమ్। దశమా ఏకాదశేషు

శ్రయధ్వమ్। ఏకాదశా ద్వాదశేషు శ్రయధ్వమ్। ద్వాదశా స్త్రయోదశేషు శ్రయధ్వమ్। త్రయోదశా శ్చతుర్దశేషు శ్రయధ్వమ్। చతుర్దశాఽ పఞ్చదశేషు శ్రయధ్వమ్। పఞ్చదశా ష్షోడశేషు శ్రయధ్వమ్। షోడశా స్సప్తదశేషు శ్రయధ్వమ్। సప్తదశా అష్టాదశేషు శ్రయధ్వమ్। అష్టాదశా ఏకాన్న వింశేషు శ్రయధ్వమ్। ఏకాన్న వింశా వింశేషు శ్రయధ్వమ్। వింశా ఏకవింశేషు శ్రయధ్వమ్। ఏకవింశా ద్వావింశేషు శ్రయధ్వమ్। ద్వావింశా స్త్రయోవింశేషు శ్రయధ్వమ్। త్రయోవింశా శ్చతుర్వింశేషు శ్రయధ్వమ్। చతుర్వింశాఽ పఞ్చవింశేషు శ్రయధ్వమ్। పఞ్చవింశా ష్షడ్వింశేషు శ్రయధ్వమ్। షడ్వింశా స్సప్తవింశేషు శ్రయధ్వమ్। సప్తవింశా అష్టావింశేషు శ్రయధ్వమ్। అష్టావింశా ఏకాన్న త్రింశేషు శ్రయధ్వమ్। ఏకాన్న త్రింశా స్త్రింశేషు శ్రయధ్వమ్। త్రింశా ఏకత్రింశేషు శ్రయధ్వమ్। ఏకత్రింశా ద్వాత్రింశేషు శ్రయధ్వమ్। ద్వాత్రింశా స్త్రయస్త్రింశేషు శ్రయధ్వమ్। దేవా స్త్రి రేకాదశా స్త్రి స్త్రయస్త్రింశాః। ఉత్తరే భవత। ఉత్తర వర్త్మాన ఉత్తర సత్వానః। యత్కామ ఇద ఞ్జుహోమి। తన్మే సమృధ్యతామ్। వయగ్ం స్యామ పతయో రయీణామ్। భూర్భువ స్స్వ స్స్వాహా॥

భూర్భువస్సువ రోమితి దిగ్బంధః॥

○ అథ పఞ్చాఙ్గైః సకృ జ్జపేత్।। (పఞ్చబ్రహ్మమన్త్ర జపః)

⇨ 1. ఓం సద్యోజాతం ప్రపద్యామి .... భవోద్భవాయ నమః।।

⇨ 2. ఓం వామదేవాయనమో .... మనోన్మనాయ నమః।।

⇨ 3. అఘోరేభ్యోథ .... రుద్రరూపేభ్యః।।

⇨ 4. తత్పురుషాయ విద్మహే........... రుద్రః ప్రచోదయాత్।।

⇨ 5. ఈశానస్సర్వవిద్యానా .... సదాశివోమ్।।

□ అష్టాఙ్గ నమస్కారః (సాష్టాఙ్గ ప్రణామః)

⇨ ఓం హిరణ్యగర్భ స్సమవర్తతాగ్రే భూతస్య జాతః పతి రేక ఆసీత్। స దాధార పృథివీ న్ద్యాముతే మా ఙ్కస్మై దేవాయ హవిషా విధేమ।। ఉరసా నమః।।

⇨ ఓం యః ప్రాణతో నిమిషతో మహిత్వైక ఇద్రాజా జగతో బభూవ। య ఈశే అస్య ద్విపద శ్చతుష్పదః కస్మై దేవాయ హవిషా విధేమ।। శిరసా నమః।।

⇨ ఓం బ్రహ్మజజ్ఞానం ప్రథమం పురస్తా ద్విసీమత స్సురుచో వేన ఆవః। స బుధ్నియా ఉపమా అస్య విష్ఠా స్సతశ్చ యోని మసతశ్చ వివః।। దృష్ట్యా నమః।।

⇨ ఓం మహీ ద్యౌః పృథివీ చన ఇమం యజ్ఞం మిమిక్షతామ్। పిపృతాన్నో భరీమభిః।। మనసా నమః।।

⇨ ఉపశ్వాసయ పృథివీ ముత ద్యాం పురుత్రా తే మనుతాం విష్ఠిత ఞ్జగత్। స దున్దుభే సజూ రిన్ద్రేణ దేవై ర్దూరా ద్దవీయో అపసేధ శత్రూన్।। వచసా నమః।।

⇨ అగ్నే నయ సుపథా రాయే అస్మాన్ విశ్వాని దేవ వయునాని విద్వాన్। యుయోధ్యస్మ జ్జుహురాణ మేనో భూయిష్ఠాన్తే నమఉక్తిం విధేమ।। పద్భ్యాం నమః।।

⇨ యా తే అగ్నే రుద్రియా తనూ స్తయా నః పాహి తస్యాస్తే స్వాహా యా తే అగ్నేఽయాశయా రజాశయా హరాశయా తనూ ర్వర్షిష్ఠా గహ్వరేష్ఠోగ్రం వచో అపావధీం త్వేషం వచో అపావధీꣳ స్వాహా।। కరాభ్యాం నమః।।

⇨ ఇమం యమ ప్రస్తర మాహి సీదాఙ్గిరోభిః పితృభి స్సంవిదానః। ఆ త్వా మన్త్రాః కవిశస్తా వహ న్త్వేనా రాజన్ హవిషా మాదయస్వ।। కర్ణాభ్యాం నమః।। (ఇతి సాష్టాఙ్గం ప్రణమ్య)

○ ఉరసా శిరసా దృష్ట్యా మనసా వచసా తథా।
  పద్భ్యాం కరాభ్యాం కర్ణాభ్యాం ప్రణామోఽష్టాఙ్గ ఉచ్యతే।।

○ అథాత్మానꣳ శివాత్మానꣳ శ్రీరుద్రరూపిణ న్ధ్యాయేత్।।

శుద్ధస్ఫటిక సఙ్కాశ న్త్రినేత్రం, పఞ్చవక్త్ర న్దశభుజం, సర్వాభరణ భూషితం, నీలగ్రీవం, శశాఙ్క చిహ్నం, నాగయజ్ఞోపవీతినం, నాగాభరణభూషం, వ్యాఘ్ర చర్మాంబరధరం, కమణ్డల్వక్షసూత్రధర, మభయవరకరం, శూలహస్తం జ్వలన్తం,

కపిలం జటాజూటినం శిఖా ముద్ద్యోతధారిణమ్, వృషస్కన్ధ సమారూఢ ముమాదేహార్ధ ధారిణ, మమృతేనాఽఽప్లుతం హృష్టం దివ్యభోగ సమన్వితం, దిగ్దేవతా సమాయుక్తం సురాసుర నమస్కృతం, నిత్యం శాశ్వతం శుద్ధం ధ్రువ మక్షర మవ్యయం, సర్వవ్యాపిన మీశానం రుద్రం వై విశ్వరూపిణమ్। ఏవ ధ్ద్యాత్వా ద్విజ స్స మ్యక్తతో యజన మారభేత।।

- **అథ రుద్రస్నానార్చనాది వినియోగః -**

అథాతో రుద్రస్నానార్చనాభిషేక విధిం వ్యాఖ్యాస్యామః।। ఉదిత ఏవ తీర్థే స్నాత్వోదేత్య శుచిః ప్రయతో బ్రహ్మచారీ శుక్లవాసాః,

- **తస్య దక్షిణా ప్రత్యగ్దేశే తన్ముఖం స్థిత్వాఽఽత్మని దేవతాస్థాపయేత్।।**
- **ప్రజననే బ్రహ్మ తిష్ఠతు। పాదయో ర్విష్ణు స్తిష్ఠతు। హస్తయో ర్హర స్తిష్ఠతు। బాహ్వో రిన్ద్ర స్తిష్ఠతు। జఠరే ~ అగ్ని స్తిష్ఠతు। హృదయే శివ స్తిష్ఠతు। కణ్ఠే వసవ స్తిష్ఠన్తు। వక్త్రే సరస్వతీ తిష్ఠతు। నాసికయో ర్వాయు స్తిష్ఠతు। నయనయో శ్చన్ద్రాదిత్యౌ స్తిష్ఠేతామ్। కర్ణయో రశ్వినౌ తిష్ఠేతామ్। లలాటే రుద్రా స్తిష్ఠన్తు। మూర్ధ్న్యాదిత్యా స్తిష్ఠన్తు। శిరసి మహాదేవ స్తిష్ఠతు। శిఖాయాం వామదేవ స్తిష్ఠతు। పృష్ఠే పినాకీ తిష్ఠతు। పురత శ్శూలీ తిష్ఠతు। పార్శ్వయో శ్శివాశఙ్కరౌ తిష్ఠేతామ్। సర్వతో వాయు స్తిష్ఠతు। తతో బహి స్సర్వతోఽగ్ని జ్వాలామాలా పరివృతా స్తిష్ఠన్తు। సర్వేష్వఙ్గేషు సర్వా దేవతా యథాస్థానం తిష్ఠన్తు। మాం రక్షన్తు। యజమానః రక్షన్తు।।**

అగ్నిర్మే వాచిశ్రిత ఇతి యథాఽఽలిఙ్గ మఙ్గాని సంస్పృశ్య।।

⇨ అగ్నిర్మే వాచిశ్రితః। వాగ్ఘృదయే। హృదయం మయి। అహ మమృతే। అమృతం బ్రహ్మణి।

⇨ వాయుర్మే ప్రాణే శ్రితః। ప్రాణోహృదయే। హృదయం మయి। అహ మమృతే। అమృతం బ్రహ్మణి।।

⇨ సూర్యో మే చక్షుషి శ్రితః। చక్షుర్ హృదయే। హృదయం మయి। అహమమృతే। అమృతం బ్రహ్మణి।

⇨ చన్ద్రమా మే మనసి శ్రితః। మనో హృదయే। హృదయం మయి। అహ మమృతే। అమృతం బ్రహ్మణి।।

⇨ దిశో మే శ్రోత్రే శ్రితాః। శ్రోత్రꣳ హృదయే। హృదయం మయి। అహ మమృతే। అమృతం బ్రహ్మణి।

⇨ ఆపో మే రేతసి శ్రితాః। రేతో హృదయే। హృదయం మయి। అహ మమృతే। అమృతం బ్రహ్మణి।।

⇨ పృథివీ మే శరీరే శ్రితా। శరీరꣳ హృదయే। హృదయం మయి। అహ మమృతే। అమృతం బ్రహ్మణి।

⇨ ఓషధివనస్పతయో మే లోమసు శ్రితాః। లోమాని హృదయే। హృదయం మయి। అహ మమృతే। అమృతం బ్రహ్మణి।।

⇨ ఇన్ద్రో మే బలే శ్రితః। బలꣳ హృదయే। హృదయం మయి। అహ మమృతే। అమృతం బ్రహ్మణి।

⇨ పర్జన్యో మే మూర్ధ్ని శ్రితః। మూర్ధా హృదయే। హృదయం మయి। అహ మమృతే। అమృతం బ్రహ్మణి।।

⇨ ఈశానో మే మన్యౌ శ్రితః। మన్యుర్ హృదయే। హృదయం మయి। అహ మమృతే। అమృతం బ్రహ్మణి।

⇨ ఆత్మా మ ఆత్మని శ్రితః। ఆత్మా హృదయే। హృదయం మయి। అహ మమృతే। అమృతం బ్రహ్మణి।

⇨ పునర్మ ఆత్మా పున రాయురాఽగాత్। పునః ప్రాణః పున రాకూత మాఽగాత్। వైశ్వానరో రశ్మిభి ర్వావృధానః। అన్త స్తిష్ఠ త్వమృతస్య గోపాః।।

(అగ్ని ర్వాయు స్సూర్య శ్చన్ద్రమా దిశ ఆపః పృథివ్యోషధి వనస్పతయ ఇన్ద్రః పర్జన్య ఈశాన ఆత్మా పునర్మే త్రయోదశ) ఇతి యథాఽఽలిఙ్గ మన్త్రాని సంస్పృశ్య।।

అథైనం గన్ధ పుష్పాక్షత ధూప దీప నైవేద్య తాంబూలై రభ్యర్చ్య, ఆత్మానం ప్రత్యారాధయేత్।।

○ ఆరాధితో మనుష్యైస్త్వం శుద్ధై ర్దేవాసురాఽఽదిభిః।
ఆరాధయామి భక్త్యా త్వాం మాం గృహాణ మహేశ్వర।।

⇨ **ఓం ఆత్వావహన్తు హరయ స్సచేతస శ్శ్వైత్రై రశ్వై స్సహ కేతుమద్భిః॥**

వాతాజవైః ర్బలవద్భి ర్మనోజవై రా యాహి శీఘ్రం మమ హవ్యాయ శర్వోమ్॥

ఈశాన మావాహయామి- ఇత్యావాహ్య॥

○ **మణ్డలాన్తర గతం హిరణ్మయం భ్రాజమాన వపుషం శుచిస్మితమ్।**

చణ్డ దీధితి మఖణ్డ విగ్రహం చిన్తయే న్మునె సహస్ర సేవితమ్॥

○ **శఙ్కరస్య చరితా కథాఽమృత ఇ్చన్ద్రశేఖర గుణానుకీర్తనమ్।**

నీలకణ్ఠ తవ పాదసేవనం సంభవన్తు మమ జన్మ జన్మని॥

○ **స్వామిన్ సర్వ జగన్నాథ యావత్పూజాఽవసానకమ్।**

తావత్త్వం ప్రీతిభావేన లిఙ్గేఽస్మిన్ సన్నిధిం కురు॥

○ **దేహో దేవాలయః ప్రోక్తో జీవో దేవ స్సనాతనః।**

త్యజే దజ్ఞాన నిర్మాల్యం సోఽహం భావేన పూజయేత్॥

అథైనం వ్యాహృతిభి ర్నిర్మాల్యం విసృజ్య। ఓం చణ్డీశ్వరాయ నమః - ఇత్యుత్తరతో నిర్మాల్యం విసృజ్య। తతో దక్షిణ పార్శ్వస్థ కలశోదకం గన్ధ పుష్పాక్షత్తై రభ్యర్చ్య॥

○ **కలశస్య ముఖే విష్ణుః .... సమాశ్రితాః॥**

⇨ **ఓం ఆకలశేషు ధావతి .... వర్ధతే। ఆపోవా........ భూర్భువస్సువరాప ఓమ్॥**

○ **గఙ్గే చ యమునే ...... సన్నిధిం కురు॥**

కలశోదకేన పూజా ద్రవ్యాణి సంప్రోక్ష్య। దేవమాత్మానఞ్చ సంప్రోక్ష్య।

○ **లఘు పూజా విధానమ్ (సద్యో జాతాది పూజా విధానమ్)**

⇨ త్ర్యమ్బకం .... మృతాత్।।

ఇతి స్థాపన ముద్రాం దర్శయిత్వా, (దేవం సంస్థాప్య)।।

⇨ సద్యోజాతం ప్రపద్యామి – ఆవాహయామి।

⇨ సద్యోజాతాయ వై నమో నమః – ఆసనం సమర్పయామి

⇨ భవేభవే న – పాద్యం సమర్పయామి।

⇨ అతిభవే భవస్వ మామ్ - అర్ఘ్యం సమర్పయామి।

⇨ భవోద్భవాయ నమః – ఆచమనం సమర్పయామి।

⇨ వామదేవాయ నమః – స్నానం సమర్పయామి।

⇨ జ్యేష్ఠాయ నమః – వస్త్రం సమర్పయామి।

⇨ శ్రేష్ఠాయ నమః - ఉపవీతం సమర్పయామి।

⇨ రుద్రాయ నమః - ఆభరణం సమర్పయామి।

⇨ కాలాయ నమః - గన్ధం సమర్పయామి।

⇨ కల వికరణాయ నమః - అక్షతాన్ సమర్పయామి।

⇨ బల వికరణాయ నమః - పుష్పం సమర్పయామి।

⇨ బలాయ నమః - ధూపమాఘ్రాపయామి।

⇨ బల ప్రమథనాయ నమః - దీపం సన్దర్శయామి।

⇨ సర్వభూత దమనాయ నమః - నైవేద్యం నివేదయామి।

⇨ మనోన్మనాయ నమః - తాంబూలం సమర్పయామి।

⇨ అఘోరేభ్యోఽథ ఘోరేభ్యో ఘోరఘోరతరేభ్యః। సర్వేభ్య స్సర్వశర్వేభ్యో నమస్తే అస్తు రుద్ర రూపేభ్యః। - నీరాజనం సన్దర్శయామి।

⇨ తత్పురుషాయ విద్మహే మహాదేవాయ ధీమహి। తన్నో రుద్రః ప్రచోదయాత్।

- మన్త్రపుష్పం సమర్పయామి।

⇨ ఈశాన స్సర్వ విద్యానా మీశ్వర స్సర్వభూతానాం బ్రహ్మాధిపతి ర్బ్రహ్మణో ఽధిపతి ర్బ్రహ్మ శివో మే అస్తు సదాశివోమ్।

- ప్రదక్షిణ నమస్కారాన్ సమర్పయామి।।

⇨ భవాయ దేవాయ నమః - అర్కపుష్పం సమర్పయామి।

⇨ శర్వాయ దేవాయ నమః - చంపక పుష్పం సమర్పయామి।

⇨ ఈశానాయ దేవాయ నమః - పున్నాగపుష్పం సమర్పయామి।

⇨ పశుపతయే దేవాయ నమః - నన్ద్యావర్త పుష్పం సమర్పయామి।

⇨ రుద్రాయ దేవాయ నమః - పాటల పుష్పం సమర్పయామి।

⇨ ఉగ్రాయ దేవాయ నమః - బృహతీ పుష్పం సమర్పయామి।

⇨ భీమాయ దేవాయ నమః - కరవీర పుష్పం సమర్పయామి।

⇨ మహతే దేవాయ నమః – ద్రోణపుష్పం సమర్పయామి॥

⇨ భవస్య దేవస్య పత్న్యై నమః – అర్కపుష్పం సమర్పయామి।

⇨ శర్వస్య దేవస్య పత్న్యై నమః – చంపక పుష్పం సమర్పయామి।

⇨ ఈశానస్య దేవస్య పత్న్యై నమః – పున్నాగపుష్పం సమర్పయామి।

⇨ పశుపతే ర్దేవస్య పత్న్యై నమః – నన్ద్యావర్త పుష్పం సమర్పయామి।

⇨ రుద్రస్య దేవస్య పత్న్యై నమః – పాటల పుష్పం సమర్పయామి।

⇨ ఉగ్రస్య దేవస్య పత్న్యై నమః - బృహతీ పుష్పం సమర్పయామి।

⇨ భీమస్య దేవస్య పత్న్యై నమః – కరవీర పుష్పం సమర్పయామి।

⇨ మహతో దేవస్య పత్న్యై నమః - ద్రోణ పుష్పం సమర్పయామి॥

తర్పణమ్

○ భవన్దేవ న్తర్పయామి। శర్వన్దేవ న్తర్పయామి। ఈశానన్దేవ న్తర్పయామి।

○ పశుపతిన్దేవ న్తర్పయామి। రుద్రన్దేవ న్తర్పయామి। ఉగ్రన్దేవ న్తర్పయామి।

○ భీమన్దేవ న్తర్పయామి। మహాన్త న్దేవ న్తర్పయామి॥

○ భవస్య దేవస్య పత్నీ న్తర్పయామి। శర్వస్య దేవస్య పత్నీ న్తర్పయామి।

○ ఈశానస్య దేవస్య పత్నీ న్తర్పయామి। పశుపతే ర్దేవస్య పత్నీ న్తర్పయామి।

○ రుద్రస్య దేవస్య పత్నీ న్తర్పయామి। ఉగ్రస్య దేవస్య పత్నీ న్తర్పయామి।

○ భీమస్య దేవస్య పత్నీన్తర్పయామి। మహతో దేవస్య పత్నీ న్తర్పయామి॥

ఇతి తర్పయిత్వా॥

- యథాశక్తి జపః।।

⇨ **తత్పురుషాయ ...... ప్రచోదయాత్।।**

ఇతి రుద్ర గాయత్రీం (శివపఞ్చాక్షరీం వా) దశకృత్వ శతకృత్వ స్సహస్ర కృత్వోవాఽపరిమితకృత్వో వా జపిత్వా। అథైన మాశిష మా శాస్తే।।

⇨ **ఆ శాస్తేఽయం యజమానోఽసౌ। ఆయు రాశాస్తే। సుప్రజాస్త్వ మాశాస్తే। సజాతవనస్యా మాశాస్తే। ఉత్తరా న్దేవయజ్యా మాశాస్తే। భూయో హవిష్కరణ మాశాస్తే। దివ్య న్ధామాఽఽశాస్తే। విశ్వం ప్రియ మాశాస్తే। యదనేన హవిషాఽఽశాస్తే। తదశ్యా త్తదృధ్యాత్। తదస్మై దేవా రాసన్తామ్। తదగ్ని ర్దేవో దేవేభ్యో వనతే। వయ మగ్నే ర్మానుషాః। ఇష్టఞ్చ వీతఞ్చ। ఉభే చ నో ద్యావాపృథివీ అꣳహస స్పాతామ్। ఇహ గతి ర్వామస్యేదఞ్చ। నమో దేవేభ్యః।।**

(పునః పూజారమ్భ చణ్డీశ్వరాయ నమః। ఇత్యుత్తరతో నిర్మాల్యం విసృజ్య।।

ఏకాదశవార పూజాయాం, ప్రతివారం

(వామదేవాయ నమః స్నానం) ఇత్యాది నిర్మాల్యం విసృజ్య - ఇత్యన్తం ప్రతివారం కుర్యాత్।। అథ పఞ్చామృత స్నానమ్।। పఞ్చామృత దేవతాభ్యో నమః ...... షోడశోపచారాపూజాం సమర్పయామి।।

అథైతస్య మూర్ధ్ని దేశే, హిరణ్యకలశేన సంతతధారా మభిషిఞ్చేత్।

(పయసా దధ్నా సర్పిషా మధునా శర్కరాభి రిక్షురసేన గన్ధతోయేన నారికేళ తోయేనాఽఽమ్ర రసేనోదకేన బిల్వోదకేనాక్షతోదకేన పుష్పోదకేన వాఽభిషిఞ్చతి)

▫ **అథ పంచామృత స్నానమ్।।**

⇨ **ఓం ఆప్యాయస్వ సమేతు తే విశ్వత స్సోమ వృష్ణియమ్। భవా వాజస్య సంగథే।।** క్షీరేణ స్నపయామి ।। **తత శ్శుద్ధోదకం।**

⇨ **ఓం దధిక్రావ్ణ్ణో అకారిష జ్జిష్ణో రశ్వస్య వాజినః। సురభి నో ముఖా కరత్ప్రణ ఆయూఁషి తారిషత్।।** దధ్నా స్నపయామి।। తత శ్శుద్ధోదకం।

⇨ **ఓం శుక్ర మసి జ్యోతి రసి తేజోఽసి దేవో వ స్సవితో త్పునా త్వచ్ఛిద్రేణ పవిత్రేణ వసో స్సూర్యస్య రశ్మిభిః।।** ఆజ్యేన స్నపయామి।। తత శ్శుద్ధోదకం।

⇨ **ఓం మధు వాతా ఋతాయతే మధు క్షరన్తి సిన్ధవః। మాధ్వీర్న స్సన్త్వోషధీః। మధు నక్త ముతోషసి మధుమ త్పార్థివఁ రజః। మధు ద్యౌరస్తు నః పితా। మధుమాన్నో వనస్పతి ర్మధుమాఁ అస్తు సూర్యః। మాధ్వీ ర్గావో భవన్తు నః।।**

మధునా స్నపయామి।। తతః శుద్ధోదకం।।

⇨ **ఓం త్వే క్రతు మపి వృఞ్జన్తి విశ్వే ద్విర్యదేతే త్రిర్భవన్త్యూమాః। స్వాదో స్స్వాదీయ స్స్వాదునా సృజా సమత ఊషు మధు మధునాఽభియోధి। (స్వాదుః పవస్వ దివ్యాయ జన్మనే స్వాదురిన్ద్రాయ సుహవీతు నామ్నే। స్వాదు ర్మిత్రాయ వరుణాయ వాయవే బృహస్పతయే మధుమాఁ అదాభ్యః।।)**

ఇతి శర్కరాభి స్స్నపయామి।। తతశ్శుద్ధోదకమ్।। (పఞ్చామృత స్నానం సమర్పయామి।।)

⇨ పాఞ్చజన్యే ష్వప్యేధ్యగ్నే యావా అయావా ఏవా ఊమా స్సబ్ధ స్సగర స్సమేకః। శఙ్ఖోదకేన స్నపయామి।। తతశ్శుద్ధోదకమ్।।

⇨ యాః ఫలినీ ర్యా అఫలా అపుష్పా యాశ్చ పుష్పిణీః। బృహస్పతిప్రసూతా స్తా నో ముఞ్చ న్త్వꣳహసః।। ఫలోదకేన స్నపయామి।। తతశ్శుద్ధోదకమ్।।

⇨ గన్ధ ద్వారా న్దురాధర్షా న్నిత్యపుష్టా ఙ్కరీషిణీమ్। ఈశ్వరీꣳ సర్వభూతానా న్తామిహోప హ్వయే శ్రియమ్।। గన్ధోదకేన స్నపయామి।। తతశ్శుద్ధోదకమ్।।

⇨ యోఽపాం పుష్పం వేద। పుష్పవా న్ప్రజావా న్పశుమా న్భవతి। చన్ద్రమా వా అపాం పుష్పమ్। పుష్పవా న్ప్రజావా న్పశుమా న్భవతి।। పుష్పోదకేన స్నపయామి।। తతశ్శుద్ధోదకమ్।।

⇨ ఆయనేతే పరాయణే దూర్వా రోహన్తు పుష్పిణీః। హ్రదాశ్చ పుణ్డరీకాని సముద్రస్య గృహా ఇమే।। అక్షతోదకేన స్నపయామి।। తతశ్శుద్ధోదకమ్।।

⇨ తథ్సువర్ణꣳ హిరణ్య మభవత్। తథ్సువర్ణస్య హిరణ్యస్య జన్మ। య ఏవꣳ సువర్ణస్య హిరణ్యస్య జన్మ వేద। సువర్ణ ఆత్మనా భవతి।। సువర్ణోదకేన స్నపయామి।। తతశ్శుద్ధోదకమ్।।

⇨ త్ర్యంబకం యజామహే సుగన్ధిం పుష్టివర్ధనమ్। ఉర్వారుక మివ బన్ధనా న్మృత్యో ర్ముక్షీయ మాఽమృతాత్।। రుద్రాక్షోదకేన స్నపయామి।। తతశ్శుద్ధోదకమ్।।

⇨ ప్రసద్య భస్మనా యోని మపశ్చ పృథివీ మగ్నే। సగ్ంసృజ్య మాతృభి ష్ట్వ జ్జ్యోతిష్మా న్పునరాఽసదః।। భస్మోదకేన స్నపయామి।। తతశ్శుద్ధోదకమ్।।

⇨ నమో బిల్మినే చ కవచినే చ నమ శ్శ్రుతాయ చ శ్రుతసేనాయ చ।। బిల్వోదకేన స్నపయామి।। తతశ్శుద్ధోదకమ్।।

⇨ కాణ్డా త్కాణ్డా త్ప్రరోహన్తీ పరుషః పరుషః పరి। ఏవా నో దూర్వే ప్రతను సహస్రేణ శతేన చ।। దూర్వోదకేన స్నపయామి।। తతశ్శుద్ధోదకమ్।।

▫ అథ మలాపకర్షణ స్నానమ్

⇨ హిరణ్య వర్ణా శ్శుచయః పావకా యాసు జాతః కశ్యపో యా స్విన్ద్రః। అగ్నిం యా గర్భ న్దధిరే విరూపా స్తాన ఆప శ్శగ్గ్ స్యోనా భవన్తు।।

⇨ యాసాగ్ం రాజా వరుణో యాతి మధ్యే సత్యానృతే అవపశ్య న్జనానామ్। మధుశ్చుత శ్శుచయో యాః పావకా స్తాన ఆప శ్శగ్గ్ స్యోనా భవన్తు।।

⇨ యాసా న్దేవా దివి కృణ్వన్తి భక్షం యా అన్తరిక్షే బహుధా భవన్తి। యాః పృథివీం పయ సోన్దన్తి శుక్రా స్తాన ఆప శ్శగ్గ్ స్యోనా భవన్తు।।

⇨ శివేన మా చక్షుషా పశ్యతాఽఽప శ్శివయా తనువోప స్పృశత త్వచం మే। సర్వా॑ అగ్నీ॑ రప్సుషదో హువే వో మయి వర్చో బల మోజో నిధత్త॥

⇨ యదద స్సంప్రయతీ రహా వనదతాహతే। తస్మాదా నద్యో నామ స్థ తా వో నామాని సిన్ధవః॥

⇨ యత్ప్రేషితా వరుణేన తా శ్శీభ॑ సమవల్గత। తదాప్నో దిన్ద్రో వో యతీ స్తస్మా దాపో అను స్ఠన॥

⇨ అపకామ॑ స్యన్దమానా అవీవరత వో హికమ్। ఇన్ద్రో వ శ్శక్తిభి ర్దేవీ స్తస్మా ద్వార్ణామ వో హితమ్॥

⇨ ఏకో దేవో అప్యతిష్ఠ థ్స్యన్దమానా యథావశమ్। ఉదానిషు ర్మహీరితి తస్మా దుదక ముచ్యతే॥

⇨ ఆపో భద్రా ఘృతమి దాప ఆసు రగ్నీషోమా బిభ్ర త్యాప ఇత్తాః। తీవ్రో రసో మధుపృచా మరఙ్గమ ఆ మా ప్రాణేన సహా వర్చసా గన్న్॥

⇨ ఆదిత్పశ్యా మ్యుత వా శృణోమ్యా మా ఘోషో గచ్ఛతి వాఙ్న ఆసామ్। మన్యే భేజానో అమృతస్య తర్హి హిరణ్యవర్ణా అతృపం యదా వః॥

⇨ ఆపో హి ష్ఠా మయోభువ స్తా న ఊర్జే దధాతనః। మహే రణాయ చక్షసే॥

⇨ యో వ శ్శివతమో రస స్తస్య భాజయతేహ నః। ఉశతీ రివ మాతరః॥

⇨ తస్మా అరఙ్గమామ వో యస్య క్షయాయ జిన్వథ। ఆపో జనయథా చ నః।

⇨ దివి శ్రయస్వాన్తరిక్షే యతస్వ పృథివ్యా సమ్భవ బ్రహ్మవర్చసమసి బ్రహ్మవర్చసాయ త్వా।।

⇨ అపా ఙ్గ్రహా న్గృహ్ణా త్యేత ద్వావ రాజసూయః యదేతే గ్రహా స్సవోఽగ్ని ర్వరుణసవో రాజసూయ మగ్నిసవ శ్చిత్య స్తాభ్యా మేవ సూయతేఽథో ఉభా వేవ లోకా వభి జయతి యశ్చ రాజసూయే నేజానస్య యశ్చాగ్నిచిత ఆపో భవ న్త్యాపో వా అగ్నే ర్భ్రాతృవ్యా యదపోఽగ్నే రధస్తా దుపదధాతి భ్రాతృవ్యాభిభూత్యై భవత్యాత్మనా పరాఽస్య భ్రాతృవ్యో భవత్యమృతః వా ఆప స్తస్మా దద్భి రవతన్తా మభి షిఞ్చన్తి నార్తి మార్చ్ఛతి సర్వమాయు రేతి।।

▫ పవమాన స్సువర్జనః। పవిత్రేణ విచర్షణిః। యః పోతా స పునాతు మా।

⇨ పునన్తు మా దేవజనాః। పునన్తు మనవో ధియా। పునన్తు విశ్వ ఆయవః।

⇨ జాతవేదః పవిత్రవత్। పవిత్రేణ పునాహి మా। శుక్రేణ దేవ దీద్యత్। అగ్నే క్రత్వా క్రతూꣳ రను।।

⇨ యత్తే పవిత్ర మర్చిషి। అగ్నే వితతమన్తరా। బ్రహ్మ తేన పునీమహే।

⇨ ఉభాభ్యా న్దేవసవితః। పవిత్రేణ సవేన చ। ఇదం బ్రహ్మ పునీమహే।

⇨ వైశ్వదేవీ పునతీ దేవ్యాగాత్। యస్యై బహ్వీ స్తనువో వీతపృష్ఠాః। తయా మదన్త స్సధ మాద్యేషు। వయఙ్ స్యామ పతయో రయీణామ్॥

⇨ వైశ్వానరో రశ్మిభి ర్మా పునాతు। వాతః ప్రాణే నేషిరో మయోభూః। ద్యావాపృథివీ పయసా పయోభిః। ఋతావరీ యజ్ఞియే మా పునీతామ్।

⇨ బృహద్భి స్సవితస్తృభిః। వర్షిష్ఠై ర్దేవ మన్మభిః। అగ్నే దక్షైః పునాహి మా।

⇨ యేన దేవా అపునత। యేనాఽఽపో దివ్యఙ్కశః। తేన దివ్యేన బ్రహ్మణా। ఇదం బ్రహ్మ పునీమహే।

⇨ యః పావమానీ రధ్యేతి। ఋషిభి స్సమ్భృతఙ్ రసమ్। సర్వఙ్ స పూత మశ్నాతి। స్వదితం మాతరిశ్వనా।

⇨ పావమానీ ర్యో అధ్యేతి। ఋషిభి స్సంభృతఙ్ రసమ్। తస్మై సరస్వతీ దుహే। క్షీరఙ్ సర్పి ర్మధూదకమ్।

⇨ పావమానీ స్స్వస్త్యయనీః। సుదుఘా హి పయస్వతీః। ఋషిభి స్సమ్భృతో రసః। బ్రాహ్మణే ష్వమృతఙ్ హితమ్।

⇨ పావమానీ ర్దిశన్తు నః। ఇమఙ్ లోక మథో అముమ్। కామా న్త్సమర్ధయన్తు నః। దేవీ ర్దేవై స్సమాభృతాః।

⇨ పావమానీ స్వస్త్యయనీః। సుదుఘా హి ఘృతశ్చుతః। ఋషిభి స్సమ్భృతో రసః। బ్రాహ్మణే ష్వమృతꣳ హితమ్।

⇨ యేన దేవాః పవిత్రేణ। ఆత్మానం పునతే సదా। తేన సహస్రధారేణ। పావమాన్యః పునన్తు మా।

⇨ ప్రాజాపత్యం పవిత్రమ్। శతోద్యామꣳ హిరణ్మయమ్। తేన బ్రహ్మవిదో వయమ్। పూతం బ్రహ్మ పునీమహే।

⇨ ఇన్ద్ర స్సునీతీ సహ మా పునాతు। సోమ స్స్వస్త్యా వరుణ స్సమీచ్యా। యమో రాజా ప్రమృణాభిః పునాతు మా। జాతవేదా మోర్జయన్త్యా పునాతు।।

□ ఆపో వా ఇదꣳ సర్వం విశ్వా భూతాన్యాపః ప్రాణా వా ఆపః పశవ ఆపోఽన్న మాపోఽమృత మాప స్సమ్రాడాపో విరాడాప స్స్వరాడాప శ్ఛన్దాꣳస్యాపో జ్యోతీꣳష్యాపో యజూꣳష్యాప స్సత్య మాప స్సర్వా దేవతా ఆపో భూర్భువ స్సువ రాప ఓమ్।।

□ అపః ప్రణయతి। శ్రద్ధా వా ఆపః। శ్రద్ధామేవాఽఽరభ్య ప్రణీయ ప్ర చరతి।

⇨ అపః ప్రణయతి। యజ్ఞో వా ఆపః। యజ్ఞమేవాఽఽరభ్య ప్రణీయ ప్ర చరతి।

⇨ **అపః ప్రణయతి। వజ్రో వా ఆపః। వజ్రమేవ భ్రాతృవ్యేభ్యః ప్రహృత్య ప్రణీయ ప్ర చరతి।**

⇨ **అపః ప్రణయతి। ఆపో వై రక్షోఘ్నీః। రక్షసా మపహత్యై।**

⇨ **అపః ప్రణయతి। ఆపో వై దేవానాం ప్రియ న్ధామ। దేవానా మేవ ప్రియ న్ధామ ప్రణీయ ప్ర చరతి।।**

⇨ **అపః ప్రణయతి। ఆపో వై సర్వా దేవతాః। దేవతా ఏవాఽఽరభ్య ప్రణీయ ప్ర చరతి।।**

ఆదౌ శఙ్ఖ మ ఇత్యనువాకం, తతో నమస్తే రుద్ర మన్యవ ఇత్యేకాదశానువాకాన్, అగ్నా విష్ణూసజోషసే త్యేకమేక మనువాకం జపేత్।

సర్వేషాం వారే వారే పున రారాధయేత్।। వికిరిద విలోహితేతి విసర్జయేత్। తదేత ద్రుద్ర విధాన ముత్తమారాధనమ్।।

○ **ఫలశ్రుతిః**

సదా పాప క్షయార్థీ, వ్యాధివిమోచనార్థీ, జీవితార్థీ, మోక్షార్థీ, శ్రీ కామ, శ్శాన్తికామః, పుష్టికామ, స్తుష్టికామో, వృద్ధికామః, ప్రజాకామో, మేధాకామః, ఆయుష్యకామః, ఆరోగ్యకామః, అన్నాద్యకామః, ఏవమారాధనం కుర్వన్ సిద్ధి మవాప్నోతి।।

ఆచార్యాయ దక్షిణా దశ గావ స్సవత్సాః, స్వర్ణ రత్న మణి భూషిత వృషభా ఏకాదశ। తదలాభే - ఏకాం గాం దద్యా- దశ్వమేధ శతక్రతు సహస్ర ఫలమవాప్నోతీత్యాహ భగవాన్బోధాయనః।।

రుద్రపారాయణాత్ ప్రాక్ శతరుద్రీయ న్యాసం కుర్యాత్।

- **అస్య శ్రీ రుద్రస్య ప్రశ్నస్య..... అభిషేచనే వినియోగః॥**
- **కరన్యాసః - అగ్నిహోత్రాత్మనే ... కరతరకరపృష్ఠాభ్యాం నమః॥**
- **హృదయాదిన్యాసః – అగ్నిహోత్రాత్మనే ..... దిగ్బన్ధః॥**
- **ధ్యానమ్ – ఆపాతాళ నభస్థలాన్త ... ప్రయచ్ఛన్తు సౌఖ్యమ్॥**

⇨ **ఓం శఞ్చమే ...... సూషాచమే సుదినంచమే॥**

- **భగవతః, ... శ్రీ స్వామినః ఏకాదశవారార్చనే, ప్రథమవారాభిషేకం కరిష్యే।**

⇨ **ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ। ఓం నమస్తే రుద్రమన్యవ .... మృత్యుర్మే పాహి॥**

⇨ **అగ్నావిష్ణూ సజోషసే .... శరీరాణి చ మే॥**

- **ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ। అమృతాభిషేకోఽస్తు॥**

తత స్సద్యోజాతాది విధానేన లఘుపూజాం కుర్యాత్।

అనేన ప్రథమ వారాభిషేకేన భగవాన్ సర్వాత్మకః, శ్రీ పరమేశ్వర స్సుప్రీత స్సుప్రసన్నో వరదో భవతు॥

ఆచమ్య, ప్రాణానాయమ్య, పూర్వోక్తైవవఙ్గుణ ... ప్రీత్యర్థం, (ప్రథమ వారాభిషేకానన్తరం) ద్వితీయ/ తృతీయ/ చతుర్థ/ పఞ్చమ/ షష్ఠ/ సప్తమ/ అష్టమ/ నవమ/ దశమ/ ఏకాదశ వారాఽభిషేకం - అన్యోన్య సహాయేన కరిష్యామహే॥ అన్తిమవారాభిషేచనే పురుషసూక్త, దశశాన్తి ఘోషశాన్తి మన్త్రానపి పఠేయుః।

28. దశశాన్తయః

□ 1. ఓం భద్ర జ్కర్ణేభి శ్శృణుయామ దేవాః। భద్రం పశ్యే మాక్షభి ర్యజత్రాః। స్థిరై రజ్గై స్తుష్టువాꣳస స్తనూభిః। వ్యశేమ దేవహితఀ యదాయుః।

⇨ స్వస్తి న ఇన్ద్రో వృద్ధశ్రవాః। స్వస్తి నꣳ పూషా విశ్వవేదాః। స్వస్తి నస్తార్క్ష్యో అరిష్టనేమిః। స్వస్తి నో బృహస్పతి ర్దధాతు।।

⇨ ఓం శాన్తి శ్శాన్తి శ్శాన్తిః।। 1।।

□ 2. ఓం నమో బ్రహ్మణే నమో అస్త్వగ్నయే నమꣳ పృథివ్యై నమ ఓషధీభ్యః। నమో వాచే నమో వాచస్పతయే నమో విష్ణవే బృహతే కరోమి।।

⇨ ఓం శాన్తి శ్శాన్తి శ్శాన్తిః।।

⇨ 3. ఓం తచ్ఛంయో రావృణీమహే। గాతుఀ యజ్ఞాయ। గాతుఀ యజ్ఞపతయే। దైవీ స్వస్తి రస్తు నః। స్వస్తి ర్మానుషేభ్యః। ఊర్ధ్వ ఞ్జిగాతు భేషజమ్। శన్నో అస్తు ద్విపదే। శఞ్చతుష్పదే।।

⇨ ఓం శాన్తి శ్శాన్తి శ్శాన్తిః।।

□ 4. ఓం నమో వాచే యా చోదితా యా చానుదితా తస్యై వాచే నమో నమో వాచే నమో వాచస్పతయే నమ ఋషిభ్యో మన్త్రకృద్భ్యో మన్త్రపతిభ్యో మా మా

మృషయో మన్త్రకృతో మన్త్రపతయః పరాదు ర్మా౽హ మృషీ న్మన్త్రకృతో మన్త్రపతీ స్పరాదాః వైశ్వదేవీః వాచ ముద్యాసః శివా మదస్తా ఙ్జుష్టా స్దేవేభ్య

⇨ శ్శర్మ మే ద్యౌశ్శర్మ పృథివీ శర్మ విశ్వమిద ఙ్జగత్। శర్మ చన్ద్రశ్చ సూర్యశ్చ శర్మ బ్రహ్మ ప్రజాపతీ।

⇨ భూతః వదిష్యే భువనః వదిష్యే తేజో వదిష్యే యశో వదిష్యే తపో వదిష్యే బ్రహ్మ వదిష్యే సత్యః వదిష్యే తస్మా అహ మిద ముపస్తరణ ముపస్తృణ ఉపస్తరణమ్మే ప్రజాయై పశూనాం భూయా దుపస్తరణ మహం ప్రజాయై పశూనాం భూయాసం

⇨ ప్రాణాపానౌ మృత్యో ర్మా పాతం ప్రాణాపానౌ మా మా హాసిష్టం

⇨ మధు మనిష్యే మధు జనిష్యే మధు వక్ష్యామి మధు వదిష్యామి మధుమతీ స్దేవేభ్యో వాచ ముద్యాసః శుశ్రూ షేణ్యాం మనుష్యేభ్య స్తమ్మా దేవా అవన్తు శోభాయై పితరో౽నుమదన్తు।।

⇨ ఓం శాన్తి శ్శాన్తి శ్శాన్తిః।।

⇨ 5. ఓం శన్నో వాతః పవతాం మాతరిశ్వా శన్న స్తపతు సూర్యః। అహాని శమ్భవన్తు నశ్శః రాత్రిః ప్రతిధీయతామ్।

⇨ శముషా నో వ్యుచ్ఛతు శమాదిత్య ఉదేతు నః। శివా న శ్శన్తమా భవ సుమృడీకా సరస్వతి। మా తే వ్యోమ సన్దృశి।

⇨ ఇడాయై వాస్త్వసి వాస్తుమ ద్వాస్తుమన్తో భూయాస్మ మా వాస్తో శ్ఛిథ్స్మహ్యా వాస్తు స్స భూయా ద్యోఽస్మాన్ద్వేష్టి యఞ్చ వయ న్ద్విష్మః।

⇨ ప్రతిష్ఠాఽసి ప్రతిష్ఠావన్తో భూయాస్మ మా ప్రతిష్ఠాయా శ్ఛిథ్స్మహ్యా ప్రతిష్ఠ స్స భూయా ద్యోఽస్మా న్ద్వేష్టి యఞ్చ వయ న్ద్విష్మః।

⇨ ఆ వాత వాహి భేషజం వివాత వాహి యద్రపః। త్వꣳ హి విశ్వభేషజో దేవానా న్దూత ఈయసే।

⇨ ద్వావిమౌ వాతౌ వాత ఆసిన్ధో రా పరావతః। దక్షం మే అన్య ఆవాతు పరాఽన్యో వాతు యద్రపః।

⇨ యదదో వాత తే గృహేఽమృతస్య నిధిర్ హితః। తతో నో దేహి జీవసే తతో నో ధేహి భేషజమ్। తతో నో మహ ఆవహ

⇨ వాత ఆవాతు భేషజమ్। శమ్భూ ర్మయోభూ ర్నో హృదే ప్రణ ఆయూꣳషి తారిషత్।

⇨ ఇన్ద్రస్య గృహోఽసి తన్త్వా ప్రపద్యే సగుస్సాశ్వః। సహ యన్మే అస్తి తేన।

⇨ భూః ప్రపద్యే భువః ప్రపద్యే సువః ప్రపద్యే భూర్భువస్సువః ప్రపద్యే వాయుం ప్రపద్యే ఽనార్తా న్దేవతాం ప్రపద్యేఽశ్మాన మాఖణం ప్రపద్యే ప్రజాపతే ర్బ్రహ్మకోశం బ్రహ్మ ప్రపద్య ఓం ప్రపద్యే।

⇨ అన్తరిక్షం మ ఉర్వన్తరం బృహ దగ్నయః పర్వతాశ్చ యయా వాత స్స్వస్త్యా స్వస్తిమా న్తయా స్వస్త్యా స్వస్తిమా నసాని।

⇨ ప్రాణాపానౌ మృత్యోర్మా పాతం ప్రాణాపానౌ మా మా హాసిష్టం

⇨ మయి మేధాం మయి ప్రజాం మయ్యగ్ని స్తేజో దధాతు

⇨ మయి మేధాం మయి ప్రజాం మయీన్ద్ర ఇన్ద్రియ న్దధాతు

⇨ మయి మేధాం మయి ప్రజాం మయి సూర్యో భ్రాజో దధాతు।।

⇨ ద్యుభి రక్తుభిః పరిపాత మస్మా నరిష్టేభి రశ్వినా సౌభగేభిః। తన్నో మిత్రో వరుణో మా మహన్తా మదితి స్సిన్ధుః పృథివీ ఉత ద్యౌః।।

⇨ కయా న శ్చిత్ర ఆభువ దూతీ సదావృధ స్సఖా। కయా శచిష్ఠయా వృతా।

⇨ కస్త్వా సత్యో మదానాం మఁహిష్ఠో మత్సదన్ధసః। దృఢా చిదారుజే వసు।

⇨ అభీషుణ స్సఖీనా మవితా జరితౄణామ్। శతం భవా స్యూతిభిః।

⇨ వయ స్సుపర్ణా ఉపసేదు రిన్ద్రం ప్రియమేధా ఋషయో నాధమానాః। అపధ్వాన్త మూర్ణుహి పూర్ధి చక్షు ర్ముముగ్ధ్యస్మా న్నిధయేఽవ బద్ధాన్।।

⇨ శన్నో దేవీ రభిష్టయ ఆపో భవన్తు పీతయే। శం యో రభి స్రవన్తు నః।

⇨ ఈశానా వార్యాణా జ్క్షయన్తీ శ్చర్షణీనామ్। అపో యాచామి భేషజమ్।

⇨ సుమిత్రా న ఆప ఓషధయ స్సన్తు దుర్మిత్రా స్తస్మై భూయాసు ర్యోఽస్మా న్ద్వేష్టి యఞ్చ వయ న్ద్విష్మః।

⇨ ఆపో హిష్ఠా మయోభువ స్తాన ఊర్జే దధాతన। మహే రణాయ చక్షసే।

⇨ యోవ శ్శివతమో రస స్తస్య భాజయతే హనః। ఉశతీ రివ మాతరః।

⇨ తస్మా అరఙ్గమామ వో యస్య క్షయాయ జిన్వథ। ఆపో జనయథా చనః।

⇨ పృథివీ శాన్తా సాఽగ్నినా శాన్తా సా మే శాన్తా శుచꣳ శమయతు।

⇨ అన్తరిక్షꣳ శాన్త న్తద్వాయునా శాన్త న్తన్మే శాన్తꣳ శుచꣳ శమయతు।

⇨ ద్యౌశ్శాన్తా సాఽఽదిత్యేన శాన్తా సా మే శాన్తా శుచꣳ శమయతు।

⇨ పృథివీ శాన్తి రన్తరిక్షꣳ శాన్తి ర్ద్యౌశ్శాన్తి ర్దిశ శ్శాన్తి రవాన్తరదిశా శ్శాన్తి రగ్ని శ్శాన్తి ర్వాయు శ్శాన్తి రాదిత్య శ్శాన్తి శ్చన్ద్రమా శ్శాన్తి ర్నక్షత్రాణి శాన్తి రాప శ్శాన్తి రోషధయ శ్శాన్తి ర్వనస్పతయ శ్శాన్తి ర్గౌశ్శాన్తి రజా శాన్తి రశ్వ శ్శాన్తిః పురుష శ్శాన్తి ర్బ్రహ్మ శాన్తి ర్బ్రాహ్మణ శ్శాన్తి శ్శాన్తి రేవ శాన్తి శ్శాన్తి ర్మే అస్తు శాన్తిః।

⇨ తయాఽహꣳ శాన్త్యా సర్వశాన్త్యా మహ్యం ద్విపదే చతుష్పదే చ శాన్తిఙ్కరోమి శాన్తి ర్మే అస్తు శాన్తిః।

⇨ ఏహ శ్రీశ్చ హ్రీశ్చ ధృతిశ్చ తపో మేధా ప్రతిష్ఠా శ్రద్ధా సత్య న్ధర్మ శ్చైతాని మోత్తిష్ఠన్త మనూత్తిష్ఠన్తు మా మా౯ శ్రీశ్చ హ్రీశ్చ ధృతిశ్చ తపో మేధా ప్రతిష్ఠా శ్రద్ధా సత్య న్ధర్మ శ్చైతాని మా మా హాసిషుః।

⇨ ఉదాయుషా స్వాయుషో దోషధీనా౯ రసేనోత్పర్జన్యస్య శుష్మేణోదస్థా మమృతా౯ అను।

⇨ తచ్చక్షు ర్దేవహితం పురస్తాచ్ఛుక్ర ముచ్చరత్।

⇨ పశ్యేమ శరదశ్శత

⇨ జ్జీవేమ శరదశ్శత

⇨ న్నన్దామ శరదశ్శతం

⇨ మోదామ శరదశ్శతం

⇨ భవామ శరదశ్శత౯

⇨ శృణవామ శరదశ్శతం

⇨ ప్రబ్రవామ శరదశ్శత

⇨ మజీతా స్స్యామ శరదశ్శత

⇨ జ్జ్యోక్చ సూర్యన్దృశే।

⇨ యఉదగా న్మహతోऽర్ణవా ద్విభ్రాజమాన స్సరిరస్య మధ్యా థ్స మా వృషభో లోహితాక్ష స్సూర్యో విపశ్చి న్మనసా పునాతు।

⇨ బ్రహ్మణ శ్చోతన్యసి బ్రహ్మణ ఆణీ స్థో బ్రహ్మణ ఆవపనమసి ధారితేయం పృథివీ బ్రహ్మణా మహీ ధారిత మేనేన మహ దన్తరిక్ష న్దివ న్దాధార పృథివీః సదేవాః యదహః వేద తదహ న్ధారయాణి మా మద్వేదోऽధి విస్రసత్।

⇨ మేధామనీషే మా విశతాః సమీచీ భూతస్య భవ్యస్యావరుద్ధ్యై సర్వ మాయు రయాణి సర్వ మాయు రయాణి।

⇨ ఆభి ర్గీర్భి ర్యదతోన ఊన మాప్యాయయ హరివో వర్ధమానః। యదా స్తోతృభ్యో మహి గోత్రా రుజాసి భూయిష్ఠభాజో అధ తే స్యామ।

⇨ బ్రహ్మ ప్రావాదిష్మ తన్నో మా హాసీత్।

⇨ ఓం శాన్తి శ్శాన్తి శ్శాన్తిః।।

▫ 6. ఓం సన్త్వా సిఞ్చామి యజుషా ప్రజా మాయు ర్ధనఞ్చ।

⇨ ఓం శాన్తి శ్శాన్తి శ్శాన్తిః।।

▫ 7. శన్నో మిత్ర శ్శం వరుణః। శన్నో భవ త్వర్యమా। శన్న ఇన్ద్రో బృహస్పతిః। శన్నో విష్ణు రురుక్రమః।

⇨ నమో బ్రహ్మణే। నమస్తే వాయో। త్వమేవ ప్రత్యక్షం బ్రహ్మాసి। త్వమేవ ప్రత్యక్షం బ్రహ్మ వదిష్యామి।

⇨ ఋతం వదిష్యామి। సత్యం వదిష్యామి। తన్మా మవతు। తద్వక్తార మవతు। అవతు మామ్। అవతు వక్తారమ్।

⇨ ఓం శాన్తి శ్శాన్తి శ్శాన్తిః।।

□ (8, 9, 10) ఓం సహనావవతు। సహ నౌ భునక్తు। సహ వీర్యం కరవావహై। తేజస్వి నావధీత మస్తు మా విద్విషావహై।

⇨ ఓం శాన్తి శ్శాన్తి శ్శాన్తిః।।

□ రాజసూయ ప్రకరణోక్త సామ్రాజ్యాభిషేచన మన్త్రాః

⇨ ఓం మిత్రోఽసి • వరుణోఽసి।

⇨ సమహం విశ్వై ర్దేవైః।

⇨ క్షత్రస్య నాభిరసి। క్షత్రస్య యోనిరసి।

⇨ స్యోనా మా సీద। సుషదా మా సీద।

⇨ మా త్వా హింసీత్। మా మా హింసీత్।

⇨ నిషసాద ధృతవ్రతో వరుణః। పస్త్యాస్వా।। 20।। సామ్రాజ్యాయ సుక్రతుః।

⇨ దేవస్య త్వా సవితుః ప్రసవే। అశ్వినో ర్బాహుభ్యామ్। పూష్ణో హస్తాభ్యామ్। అశ్వినో ర్భైషజ్యేన। తేజసే బ్రహ్మవర్చసాయాభి షిఞ్చామి।

⇨ దేవస్య త్వా సవితుః ప్రసవే। అశ్వినో ర్బాహుభ్యామ్। పూష్ణో హస్తాభ్యామ్। సరస్వత్యై భైషజ్యేన।। వీర్యా యాన్నాద్యా యాభి షిఞ్చామి।

⇨ దేవస్య త్వా సవితుః ప్రసవే। అశ్వినో ర్బాహుభ్యామ్। పూష్ణో హస్తాభ్యామ్। ఇన్ద్ర స్యేన్ద్రియేణ। శ్రియై యశసే బలాయాభి షిఞ్చామి।

⇨ అర్యమణం బృహస్పతి మిన్ద్ర న్దానాయ చోదయ। వాచఀ విష్ణుꣳ సరస్వతీꣳ సవితారఞ్చ వాజినమ్। సోమꣳ రాజానఀ వరుణ మగ్ని మన్వారభామహే। ఆదిత్యాన్ విష్ణుꣳ సూర్యం బ్రహ్మాణఞ్చ బృహస్పతిమ్।

⇨ దేవస్య త్వా సవితుః ప్రసవేఽశ్వినో ర్బాహుభ్యాం పూష్ణో హస్తాభ్యాꣳ సరస్వత్యై వాచో యన్తు ర్యన్త్రేణాగ్నేస్త్వా సామ్రాజ్యే నాభిషిఞ్చా మీన్ద్రస్య బృహస్పతేస్త్వా సామ్రాజ్యే నాభిషిఞ్చామి।।

⇨ వసవస్త్వా పురస్తా దభి షిఞ్చన్తు గాయత్రేణ ఛన్దసా।

⇨ రుద్రా స్త్వా దక్షిణతోఽభి షిఞ్చన్తు త్రైష్టుభేన ఛన్దసా।

⇨ ఆదిత్యా స్త్వా పశ్చా దభి షిఞ్చన్తు జాగతేన ఛన్దసా।

⇨ విశ్వే త్వా దేవా ఉత్తరతోఽభి షిఞ్చన్త్వాఽఽనుష్టుభేన ఛన్దసా।

⇨ బృహస్పతి ష్ట్వోపరిష్టా దభి పిఞ్చతు పాఙ్క్తేన ఛన్దసా॥

⇨ ఇమా రుద్రాయ స్థిరధన్వనే గిరః। క్షిప్రేషవే దేవాయ స్వధామ్నే। అషాఢాయ సహమానాయ మీఢుషే। తిగ్మాऽఽయుధాయ భరతా శృణోతన।

⇨ త్వాదత్తేభీ రుద్ర శన్తమేభిః। శతꣳ హిమా అశీయ భేషజేభిః। వ్యస్మద్ద్వేషో వితరꣳ వ్యꣳహః। వ్యమీవాꣳ శ్చాతయస్వా విషూచీః॥

⇨ అర్హన్ బిభర్షి సాయకాని ధన్వ। అర్హన్నిష్కꣳ యజతꣳ విశ్వరూపమ్। అర్హన్నిదం దయసే విశ్వ మబ్భువమ్। న వా ఓజీయో రుద్ర త్వదస్తి।

⇨ మా న స్తోకే తనయే మా న ఆయుషి మా నో గోషు మా నో అశ్వేషు రీరిషః। వీరా న్మా నో రుద్ర భామితో వధీర్ హవిష్మన్తో నమసా విధేమ తే॥

⇨ ఆ తే పిత ర్మరుతాꣳ సుమ్నమేతు। మా న సూర్యస్య సన్దృశో యుయోథాః। అభి నో వీరో అర్వతి క్షమేత।

⇨ ప్రజాయేమహి రుద్ర ప్రజాభిః। ఏవా బభ్రో వృషభ చేకితాన। యథా దేవ న హృణీషే న హꣳసి। హావనశ్రూర్నో రుద్రేహ బోధి। బృహ ద్వదేమ విదథే సువీరాః।

⇨ పరి ణో రుద్రస్య హేతి ర్వృణక్తు పరి త్వేషస్య దుర్మతి రఘాయోః। అవ స్థిరా మఘవద్భ్య స్తనుష్వ మీఢ్వ స్తోకాయ తనయాయ మృడయ॥

⇨ స్తుహి శ్రుత గ్గర్తసదః యువానం మృగన్న భీమ ముపహత్ను ముగ్రమ్।
మృడా జరిత్రే రుద్ర స్తవానో అన్యం తే అస్మన్ని వపన్తు సేనాః।।

⇨ మీఢుష్టమ శివతమ శివో న స్సుమనా భవ। పరమే వృక్ష ఆయుధ న్నిధాయ
కృత్తిఀ వసాన ఆ చర పినాకం బిభ్ర దా గహి।।

⇨ అర్హ న్బిభర్షి సాయకాని ధన్వ। అర్హన్నిష్కఀ యజతఀ విశ్వరూపమ్।
అర్హ న్నిద న్దయసే విశ్వ మబ్భువమ్। న వా ఓజీయో రుద్ర త్వదస్తి।।

⇨ త్వమగ్నే రుద్రో అసురో మహో దివ స్త్వఀ శర్ధో మారుతం పృక్ష ఈశిషే। త్వఀ
వాతై రరుణై ర్యాసి శఙ్గయ స్త్వం పూషా విధతః పాసి ను త్మనా।।

⇨ ఆ వో రాజాన మధ్వరస్య రుద్రఀ హోతారఀ సత్యయజఀ రోదస్యోః। అగ్నిం
పురా తనయిత్నో రచిత్తా ద్ధిరణ్యరూప మవసే కృణుధ్వమ్।

⇨ యేతే సహస్ర మయుతం పాశా మృత్యో మర్త్యాయ హన్తవే। తాన్ యజ్ఞస్య
మాయయా సర్వా నవ యజామహే। మృత్యవే స్వాహా మృత్యవే స్వాహా।।

⇨ ప్రాణానా గ్గ్రన్థిరసి రుద్రో మావిశాన్తకః। తేనాన్నేనాప్యాయస్వ।

⇨ నమో రుద్రాయ విష్ణవే మృత్యుర్మే పాహి।

⇨ ఓం శాన్తిశ్శాన్తి శాన్తిః।

ఓం నమశ్శివాయ

అస్మిన్ తృతీయభాగే బిల్వాష్టోత్తర శతనామ స్తోత్రాదికం,

దేవతా కల్యాణ ప్రయోగః, నవగ్రహారాధనం,

వైదిక పూజావిధయో నిర్దిష్టాః

ఆద్యాయామిత తేజసే శ్రుతి పదై ర్వేద్యాయ సాధ్యాయ తే
విద్యానన్దమయాత్మనే త్రిజగత స్సంరక్షణోద్యోగినే।
ధ్యేయాయాఖిల యోగిభి స్సురగణై ర్గేయాయ మాయావినే
సమ్యక్తాణ్డవ సమ్భ్రమాయ జటినే నతి శ్శమ్భవే।।

29. శ్రీ బిల్వాష్టోత్తర శతనామపూజా

▫ బిల్వపత్రార్చనమ్

ఆచమ్య, ప్రాణానాయమ్య, మమ – ఇహ జన్మని జన్మాన్తరకృత మహాపాతకోపపాతక సమస్త పాపక్షయ ద్వారా, శ్రీ సాంబసదాశివ ముద్దిశ్య, శ్రీ .... ప్రీత్యర్థం సాంబసదాశివ ప్రీత్యర్థం, మహాబిల్వార్చనం కరిష్యే||

అస్యశ్రీ బిల్వాష్టోత్తర శతనామస్తోత్ర మహామన్త్రస్య శ్రీ సాంబసదాశివో దేవతా, వృషభ యోగీశ్వర ఋషిః, అనుష్టుప్ఛన్దః|

శ్రీసాంబసదాశివ ప్రీత్యర్థే జపే వినియోగః|

(నమశ్శివాయేతి జపం కుర్యాత్, అథ బిల్వదళాని ఆదౌ శుద్ధోదకేన సంప్రోక్ష్య||

ఓం సదాశివాయ - అంగుష్ఠాభ్యాం నమః/ హృదయాయనమః

నం గంగాధరాయ - తర్జనీభ్యాం నమః/ శిరసే స్వాహా

మం మృత్యుంజయాయ - మధ్యమాభ్యాం నమః/ శిఖాయై వషట్

శిం శూలపాణయే - అనామికాభ్యాం నమః/ కవచాయ హుం

వాం పినాకినే - కనిష్ఠికాభ్యాం నమః/ నేత్రత్రయాయ వౌషట్

యం ఉమాపతయే - కరతలకరపృష్ఠాభ్యాం నమః/ అస్త్రాయఫట్

భూర్భువస్సువరోమితి దిగ్బన్ధః||

అథ ధ్యానమ్|

○ **శాన్తం పద్మాసనస్థం శశిధర మకుటం పఞ్చవక్త్రం త్రినేత్రం**

శూలం వజ్రఞ్చ ఖడ్గం పరశు మభయదం దక్షభాగే వహన్తమ్|

○ నాగం పాశం చ ఘణ్టాం ప్రళయ హుతవహం సాఙ్కుశం వామభాగే
నానాలఙ్కారయుక్తం స్ఫటిక మణినిభం పార్వతీశం నమామి||

○ త్రిదళం త్రిగుణాకారం త్రినేత్రఞ్చ త్ర్యాయుధమ్|
త్రిజన్మ పాప సంహారం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్||

1

○ త్రిశాఖై ర్బిల్వ పత్రైశ్చ అచ్ఛిద్రై కోమలై శ్శుభైః|
తవ పూజాం కరిష్యామి - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్|| 2

○ సర్వత్రైలోక్య కర్తారం సర్వ త్రైలోక్య పాలనమ్|
సర్వత్రైలోక్య హర్తారం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్|| 3

○ నాగాధిరాజ వలయం నాగహారేణ భూషితమ్|
నాగకుణ్డల సంయుక్తం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్|| 4

○ అక్షమాలా ధరం రుద్రం పార్వతీ ప్రియ వల్లభమ్|
చన్ద్రశేఖర మీశానం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్|| 5

○ త్రిలోచనం దశభుజం దుర్గాదేహార్ధ ధారిణమ్|
విభూత్యభ్యర్చితం దేవం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్|| 6

○ త్రిశూల ధారిణం దేవం నాగాభరణ సున్దరమ్|
చన్ద్రశేఖర మీశానం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్|| 7

○ గఙ్గాధరామ్బికానాథం ఫణికుణ్డల మణ్డితమ్|
కాలకాలం గిరీశఞ్చ - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్|| 8

○ శుద్ధస్ఫటిక సఙ్కాశం శితికణ్ఠం కృపానిధిమ్|
సర్వేశ్వరం సదానాథం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్|| 9

○ సచ్చిదానన్దరూపఞ్చ పరానన్దమయం శివమ్|

వాగీశ్వరం చిదాకాశం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్॥ 10

○ శిపివిష్టం సహస్రాక్షం దున్దుభ్యఞ్చ నిషఙ్గిణమ్।

హిరణ్యబాహుం సేనాన్యం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్॥ 11

○ అరుణం వామన న్తారం వాస్తవ్యం చైవ వాస్తవమ్।

జ్యేష్ఠం కనిష్ఠం వైశన్తం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్॥ 12

○ హరికేశం సనన్దీశ ముచ్చైర్ఘోషం సనాతనం।

అఘోర రూపకం కుమ్భం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్॥ 13

○ పూర్వజావరజం యామ్యం సూక్ష్మం తస్కర నాయకమ్।

నీలకణ్ఠం జఘన్యఞ్చ - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్॥ 14

○ సురాశ్రయం విషహరం వర్మిణం చ వరూథినమ్।

మహాసేనం మహావీరం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్॥ 15

○ కుమారం కుశలం కూప్యం వదాన్యఞ్చ మహారథమ్।

తౌర్యాతౌర్యఞ్చ దివ్యఞ్చ - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్॥ 16

○ దశకర్ణం లలాటాక్షం పఞ్చ వక్త్రం సదాశివమ్।

అశేష పాప సంహారం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్॥ 17

○ నీలకణ్ఠం జగద్వన్ద్యం దీననాథం మహేశ్వరమ్।

మహా పాప హరం శమ్భుం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్॥ 18

○ చూడామణీ కృతవిధుం వలయీకృత వాసుకిమ్।

కైలాస నిలయం భీమం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్॥ 19

○ కర్పూర కున్ద ధవళం నరకార్ణవ తారకమ్।

కరుణామృత సిన్ధుఞ్చ - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్॥ 20

○ మహాదేవం మహాత్మానం భుజఙ్గాధిప కఙ్కణమ్।
మహాపాపహరం దేవం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్॥ 21

○ భూతేశం ఖణ్డపరశుం వామదేవం పినాకినమ్।
వామే శక్తిధరం శ్రేష్ఠం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్॥ 22

○ ఫాలేక్షణం విరూపాక్షం శ్రీకణ్ఠం భక్తవత్సలమ్।
నీల లోహిత ఖట్వాఙ్గం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్॥ 23

○ కైలాసవాసినం భీమం కఠోరం త్రిపురాన్తకమ్।
వృషాఙ్కం వృషభారూఢం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్॥ 24

○ సామప్రియం స్వరమయం భస్మోద్ధూళిత విగ్రహమ్।
మృత్యుఞ్జయం లోకనాథం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్॥ 25

○ దారిద్ర్యదుఃఖ హరణం రవి చన్ద్రానలేక్షణమ్।
మృగపాణిం చన్ద్రమౌళిం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్॥ 26

○ సర్వలోకభయాకారం సర్వలోకైక సాక్షిణమ్।
నిర్మలం నిర్గుణాకారం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్॥ 27

○ సర్వ తత్త్వాత్మకం సాంబం సర్వ తత్త్వ విదూరకమ్।
సర్వ తత్త్వ స్వరూపఞ్చ - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్॥ 28

○ సర్వలోక గురుం స్థాణుం సర్వలోక వరప్రదమ్।
సర్వలోకైక నేత్రఞ్చ - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్॥ 29

○ మన్మథోద్ధరణం శైవం భవభర్గం పరాత్మకమ్।
కమలాప్రియ పూజ్యఞ్చ - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్॥ 30

○ తేజోమయం మహాభీమ - ముమేశం భస్మలేపనమ్।

భవరోగ వినాశఞ్చ - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్।। 31

○ స్వర్గాపవర్గ ఫలదం రఘునాథ వరప్రదమ్।

నగరాజ సుతా కాశం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్।। 32

○ మఞ్జీరపాద యుగళం శుభలక్షణ లక్షితమ్।

ఫణిరాజ విరాజఞ్చ - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్।। 33

○ నిరామయం నిరాధారం నిస్సఙ్గం నిష్ప్రపఞ్చకమ్।

తేజోరూపం మహారౌద్రం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్।। 34

○ సర్వలోకైక పితరం సర్వలోకైక మాతరమ్।

సర్వలోకైక నాథఞ్చ - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్।। 35

○ చిత్రామ్బరం నిరాభాసం వృషభేశ్వర వాహనమ్।

నీలగ్రీవం చతుర్వక్త్రం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్।। 36

○ రత్నకఞ్చుక రత్నేశం రత్న కుణ్డల మండితమ్।

నవరత్న కిరీటఞ్చ - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్।। 37

○ దివ్యరత్నాఙ్గళీ స్వర్ణ కణ్ఠాభరణ భూషితమ్।

నానారత్న మణిమయం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్।। 38

○ రత్నాఙ్గళీయ విలస త్కరశాఖా నఖ ప్రభమ్।

భక్తమానస గేహఞ్చ - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్।। 39

○ వామాఙ్గ భాగవిలస దమ్బికావీక్షణ ప్రియమ్।

పుణ్డరీక మివాక్షఞ్చ - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్।। 40

○ సంపూర్ణకామదం సౌఖ్యం భక్తేష్ట ఫలకారణమ్।

సౌభాగ్యదం హితకరం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్।। 41

○ నానాశాస్త్ర గుణోపేతం స్ఫురన్మంగళ విగ్రహమ్।
విద్యావిభేద రహితం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్।। 42

○ అప్రమేయ గుణాధారం వేదకృద్రూప విగ్రహమ్।
ధర్మాధర్మ ప్రవృత్తఞ్చ - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్।। 43

○ గౌరీవిలాస సదనం జీవ జీవ పితామహమ్।
కల్పాన్త భైరవం శుభ్రం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్।। 44

○ సుఖదం సుఖ నాశఞ్చ దుఃఖదం దుఃఖ నాశనమ్।
దుఃఖావతారం భద్రఞ్చ - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్।। 45

○ సుఖరూపం రూపనాశం సర్వధర్మ ఫలప్రదమ్।
అతీన్ద్రియం మహామాయం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్।। 46

○ సర్వపక్షి మృగాకారం సర్వపక్షి మృగాధిపమ।
సర్వపక్షి మృగాధారం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్।। 47

○ జీవాధ్యక్షం జీవ వన్ద్యం జీవ జీవన రక్షకమ్।
జీవకృ జ్జీవ హరణం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్।। 48

○ విశ్వాత్మానం విశ్వవన్ద్యం వజ్రాత్మా వజ్ర హస్తకమ్।
వజ్రేశం వజ్ర భూషఞ్చ - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్।। 49

○ గణాధిపం గణాధ్యక్షం ప్రళయానల నాశకమ్।
జితేన్ద్రియం వీరభద్రం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్।। 50

○ త్ర్యమ్బకం మృడం శూర మరిషడ్వర్గనాశనమ్।
దిగమ్బరం క్షోభనాశం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్।। 51

○ కున్దేన్దు శఙ్ఖ ధవళం భగనేత్రభి దుజ్జ్వలమ్।

కాలాగ్ని రుద్రం సర్వజ్ఞం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్॥ *52*

○ కమ్బుగ్రీవం కమ్బుకణ్ఠం ధైర్యదం ధైర్యవర్ధకమ్।

శార్దూల చర్మవసనం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్॥ *53*

○ జగదుత్పత్తి హేతుఞ్చ జగత్ప్రళయ కారణమ్।

పూర్ణానన్ద స్వరూపఞ్చ - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్॥ *54*

○ స్వర్గకేశం మహత్తేజం పుణ్య శ్రవణ కీర్తనమ్।

బ్రహ్మాణ్డనాయక న్తారం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్॥ *55*

○ మన్దార మూల నిలయం మన్దార కుసుమ ప్రియమ్।

బృన్దారక ప్రియతరం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్॥ *56*

○ మహేన్ద్రియం మహాబాహుం విశ్వాస పరిపూరకమ్।

సులభా సులభం లభ్యం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్॥ *57*

○ బీజాధారం బీజరూపం నిర్బీజం బీజవృద్ధిదమ్।

పరేశం బీజనాశఞ్చ - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్॥ *58*

○ యుగాకారం యుగాధీశం యుగకృ ద్యుగనాశనమ్।

పరేశం బీజనాశం చ - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్॥ *59*

○ ధూర్జటిం పిఙ్గళజటం జటామణ్డల మణ్డితమ్।

కర్పూర గౌరం గౌరీశం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్॥ *60*

○ సురావాసం జనావాసం యోగీశం యోగిపుఙ్గవమ్।

యోగదం యోగినాం సింహం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్॥ *61*

○ ఉత్తమానుత్తమ న్తత్త్వ - మన్ధకాసుర సూదనమ్।

భక్తకల్పద్రుమ స్తోమం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్॥ *62*

విచిత్రమాల్యవసనం దివ్య చన్దన చర్చితమ్।

విష్ణుబ్రహ్మాది వన్ద్యఞ్చ - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్।। 63

కుమారం పితరం దేవం సితచన్ద్ర కళానిధిమ్।

బ్రహ్మశత్రుం జగన్మిత్రం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్।। 64

లావణ్య మధురాకారం కరుణా రస వారిధిమ్।

భ్రువో ర్మధ్యే సహస్రార్చిం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్।। 65

జటాధరం పావకాక్ష - మృక్షేశం భూమినాయకమ్।

కామదం సర్వదాగమ్యం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్।। 66

శివం శాన్త ముమానాథం మహాధ్యాన పరాయణమ్।

ధ్యాన ప్రదం కృత్తివాసం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్।। 67

వాసుక్యురగ హారఞ్చ లోకానుగ్రహ కారణమ్।

జ్ఞానప్రదం కృత్తివాసం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్।। 68

శశాఙ్క ధారిణం భర్గం సర్వలోకైక శఙ్కరమ్।

శుద్ధఞ్చ శాశ్వతం నిత్యం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్।। 69

శరణాగత దీనార్థి పరిత్రాణ పరాయణమ్।

గంభీరఞ్చ వషట్కారం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్।। 70

భోక్తారం భోజనం భోజ్యం జేతారం జితమానసమ్।

కరణం కారణం జిష్ణుం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్।। 71

క్షేత్రజ్ఞం క్షేత్రపాలఞ్చ పరార్థైక ప్రయోజనమ్।

వ్యోమకేశం భీమవేషం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్।। 72

భవఘ్నం తరణోపేతం క్షోదిష్ఠం యమనాశకమ్।

హిరణ్య గర్భం హేమాఙ్గం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్॥ 73

○ దక్షం చాముణ్డ జనకం మోక్షదం మోక్ష నాయకమ్।

హిరణ్యదం హేమరూపం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్॥ 74

○ మహాశ్మశాన నిలయం ప్రచ్ఛన్న స్ఫటిక ప్రభమ్।

వేదాస్యం వేద రూపఞ్చ - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్॥ 75

○ స్థిరం స్వధర్మ నాథఞ్చ బ్రహ్మణ్యం చాశ్రయం విభుం।

జగన్నివాసం ప్రథమం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్॥ 76

○ రుద్రాక్షమాలాభరణం రుద్రాక్ష ప్రియ వత్సలమ్।

రుద్రాక్ష భక్త సంస్తోమం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్॥ 77

○ ఫణీన్ద్ర విలసత్కణ్ఠం భుజఙ్గాభరణ ప్రియమ్।

దక్షాధ్వర వినాశఞ్చ - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్॥ 78

○ నాగేన్ద్ర విలసత్కర్ణ మహీన్ద్ర వలయా వృతమ్।

ముని వన్ద్యం ముని శ్రేష్ఠం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్॥ 79

○ మృగేన్ద్ర చర్మ వసనం మునీనామేక జీవనం।

సర్వదేవాది పూజ్యం చ - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్॥ 80

○ నిధనేశం ధనాధీశ మపమృత్యు వినాశనమ్।

లిఙ్గ మూర్తి మలిఙ్గాత్మం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్॥ 81

○ భక్త కల్యాణదం వ్యస్తం వేదవేదాన్త సంస్తుతమ్।

కల్పకృ త్కల్పనాశఞ్చ - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్॥ 82

○ ఘోరపాతక దావాగ్నిం జన్మ కర్మ వివర్జితమ్।

కపాల మాలాభరణం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్॥ 83

○ మాతఙ్గ చర్మ వసనం విరాడ్రూపం విదారకమ్।
విష్ణుక్రాన్త మనన్తఞ్చ - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్।। 84

○ యజ్ఞ కర్మఫలాధ్యక్షం యజ్ఞ విఘ్న వినాశకమ్।
యజ్ఞేశం యజ్ఞ భోక్తారం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్।। 85

○ కాలాధీశం త్రికాలజ్ఞం దుష్ట నిగ్రహ కారకమ్।
యోగిమానస పూజ్యఞ్చ - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్।। 86

○ మహోన్నత మహాకాయం మహోదర మహాభుజమ్।
మహావక్త్రం మహావృద్ధం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్।। 87

○ సునేత్రం సులలాటఞ్చ సర్వం భీమ పరాక్రమమ్।
మహేశ్వరం శివతరం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్।। 88

○ సమస్త జగదాధారం సమస్త గుణ సాగరమ్।
సత్యం సత్య గుణోపేతం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్।। 89

○ మాఘ కృష్ణ చతుర్దశ్యాం పూజార్థఞ్చ జగద్గురోః।
దుర్లభం సర్వదేవానాం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్।। 90

○ తత్రాపి దుర్లభం మన్యే నభోమాసేన్దు వాసరే।
ప్రదోషకాలే పూజాఞ్చ - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్।। 91

○ సాలగ్రామ సహస్రాణాం ప్రదానా దధికం ఫలమ్।
కోటి కన్యా మహాదానం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్।। 92

○ దర్శనం బిల్వవృక్షస్య స్పర్శనం పాపనాశనమ్।
అఘోర పాప సంహారం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్।। 93

○ తులసీ బిల్వ నిర్గుణ్డీ జంబీరామలకం తథా।

అఘోర పాప సంహారం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్॥ 94

○ అఖణ్డ బిల్వ పత్రైశ్చ పూజయే న్నన్దికేశ్వరమ్।

ముచ్యతే సర్వపాపేభ్య - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్॥ 95

○ సాలంకృత శతావృత్త - కన్యాకోటి సహస్రకమ్।

సామ్రాజ్య పృథ్వీ దానఞ్చ - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్॥ 96

○ దశకోటి తురఙ్గాణా మశ్వమేధ సహస్రకమ్।

సవత్స ధేనుకోటినాం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్॥ 97

○ చతుర్వేద సహస్రాణి భారతాది పురాణకమ్।

సామ్రాజ్య పృథ్వీ దానఞ్చ - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్॥ 98

○ సర్వ రత్న మయం మేరుం కాఞ్చనం దివ్య వస్త్రకమ్।

తులాభారం శతావర్తం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్॥ 99

○ అష్టోత్తరశతం బిల్వం యోర్చయేల్లిఙ్గ మస్తకే।

అథర్వోక్తం వదే ద్యస్తు - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్॥ 100

○ కాశీ క్షేత్ర నివాసఞ్చ కాలభైరవ దర్శనమ్।

అఘోర పాప సంహారం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్॥ 101

○ అష్టోత్తరశత శ్లోకై స్స్తోత్రాద్యై పూజయే ద్యథా।

త్రిసంధ్యం మోక్ష మాప్నోతి - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్॥ 102

○ దన్తి కోటి సహస్రాణాం భూ హిరణ్య సహస్రకమ్।

సర్వక్రతుమయం పుణ్యం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్॥ 103

○ పుత్రపౌత్రాదికం భోగం భుక్త్వా చాత్ర యథేప్సితమ్।

అన్తే చ శివసాయుజ్యం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్॥ 104

○ విప్రకోటి సహస్రాణాం విత్తదానాచ్చ యత్ఫలమ్।
తత్ఫలం ప్రాప్నుయా త్సత్యం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్॥ 105

○ త్వన్నామ కీర్తనం తద్వ - త్తవ పాదాంబు య పిబేత్।
జీవన్ముక్తో భవే న్నిత్యం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్॥ 106

○ అనేక దాన ఫలద మనన్త సుకృతాదికమ్।
తీర్థయాత్రాఖిలం పుణ్యం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్॥ 107

○ త్వం మాం పాలయ సర్వత్ర పదధ్యానం కృతం తవ।
భవనం శాఙ్కరం నిత్యం - ఏకబిల్వం శివార్పణమ్॥ 108

ఫలశ్రుతిః

○ ఏక కాలే పఠే న్నిత్యం సర్వశత్రు నివారణమ్।
ద్వికాలఞ్చ పఠే న్నిత్యం మనోరథ ఫలం ప్రదమ్॥ 1

○ త్రికాలఞ్చ పఠే న్నిత్య - మాయుర్వర్ధ్యే ధనప్రదమ్।
అచిరా త్కార్యసిద్ధిం చ లభతే నాత్ర సంశయః॥ 2

○ ఏకకాలం ద్వికాలం వా త్రికాలం యః పఠే న్నరః।
లక్ష్మీ ప్రాప్తి శ్శివావాస శ్శివేన సహ మోదతే॥ 3

○ కోటి జన్మ కృతం పాప మర్చనేన వినశ్యతి।
సప్తజన్మ కృతం పాపం శ్రవణేన వినశ్యతి॥ 4

○ జన్మాన్తర కృతం పాపం పఠనేన వినశ్యతి।
దివారాత్ర కృతం పాపం దర్శనేన వినశ్యతి॥ 5
క్షణే క్షణే కృతం పాపం స్మరణేన వినశ్యతి। ఓం నమశ్శివాయ

30. పురుష సూక్త విధాన పూజా

ఆచమ్య .. .. శ్రీ పరమేశ్వర ముద్దిశ్య .. .. ప్రీత్యర్థం, సంభవద్భి ర్ద్రవ్యైః, సంభవద్భి రుపచారైః, సంభవతా నియమేన, పురుష సూక్త విధానేన యావచ్ఛక్తి ధ్యానావాహనాది షోడశోపచార పూజాం కరిష్యే||

అస్య శ్రీ పురుషసూక్తస్య, ప్రజాపతిః కాణ్వర్షిః, అనుష్టుప్ ఛన్దః, అన్త్యానాం త్రయాణాం త్రిష్టుప్, పరమ పురుషో దేవతా, భగవత్ప్రసాద సిద్ధ్యర్థే, పూజాయాం వినియోగః||

కేచనాత్ర పురుషసూక్త న్యాసం కుర్వన్తి।

పురుష సూక్త న్యాసః

వామహస్తే - ఓం సహస్రశీర్షా పురుషః .... ద్దశాఙ్గులమ్||

దక్షిణ హస్తే - ఓం పురుష ఏవేదꣳ .... యదన్నేనాతిరోహతి||

వామ పాదే - ఓం ఏతావానస్య .... త్రిపా దస్యామృతం దివి||

దక్షిణ పాదే - ఓం త్రిపాదూర్ధ్వ .... సాశనానశనే అభి||

వామ జంఘే - ఓం తస్మాద్విరాడ జాయత .... మథోపురః||

దక్షిణ జంఘే - ఓం యత్పురుషేణ .... ఇధ్మశ్శరద్ధవిః||

గుహ్యే - ఓం సప్తాస్యాసన్ .... పురుషం పశుం||

నాభౌ - ఓం తం యజ్ఞం బర్హిషి .... ఋషయశ్చయే||

హృది - ఓం తస్మాద్యజ్ఞాత్సర్వ హుతః .... గ్రామ్యాశ్చయే||

కంఠే - ఓం తస్మద్యజ్ఞాత్సర్వ హుతః....... యజుస్తస్మా దజాయత||

వామబాహౌ - ఓం తస్మాదశ్వా .... అజావయః||

దక్షిణ బాహౌ - ఓం యత్పురుషం .... పాదా వుచ్యేతే||

ముఖే	-	ఓం బ్రాహ్మణోఽస్యముఖ .... శూద్రో అజాయత||
వామకర్ణే	-	ఓం చన్ద్రమా మనసో.............. వాయురజాయత||
దక్షిణ కర్ణే	-	ఓం నాభ్యా ఆసీ .... అకల్పయన్న్||
వామనేత్రే	-	ఓం వేదాహమేతం .... యదాఽఽస్తే||
దక్షిణ నేత్రే	-	ఓం ధాతాపురస్తా .... అయనాయ విద్యతే||
శిరసి	-	ఓం యజ్ఞేన మయయజన్త .... సాధ్యాస్సన్తి దేవాః||

స్థానాని

మూర్ధ్ని	-	కేశవాయ నమః
లలాటే	-	నారాయణాయ నమః
కర్ణయోః	-	మాధవాయ ననమః
నేత్రయోః	-	గోవిన్దాయ నమః
ఘ్రాణే	-	విష్ణవే నమః
ముఖే	-	మధుసూదనాయ నమః
కణ్ఠే	-	త్రివిక్రమాయ నమః
భుజయోః	-	వామనాయ నమః
హృది	-	శ్రీధరాయ నమః
నాభౌ	-	హృషీకేశాయ నమః
కట్యాం	-	పద్మనాభాయ నమః
పాదయోః	-	దామోదరాయ నమః

⇨ **కవచమ్**

○ పురస్తా త్కేశవ పాతు చక్రీ జాంబూనద ప్రభః|
పశ్చా న్నారాయణ శ్శఙ్ఖీ నీల జీమూత సన్నిభః||

○ ఊర్ధ్వ మిన్దీవర శ్యామో మాధవోవ్యా ద్గదాధరః|
గోవిన్దో దక్షిణే పార్శ్వే ధన్వీ చన్ద్రప్రభో మహాన్||

○ ఉత్తరే హలభృ ద్విష్ణు పద్మకిఞ్జల్క సన్నిభః|
ఆగ్నేయ్యా మరవిన్దాభో ముసలీ మధుసూదనః||

○ త్రివిక్రమ ఖడ్గపాణి ర్నైరృత్యాం జ్వలన ప్రభః|
వాయవ్యాం వామనో వజ్రీ తరుణాదిత్య దీప్తిమాన్||

○ ఈశాన్యాం పుణ్డరీకాక్ష శ్శ్రీధర పట్టిశాయుధః|
విద్యుత్ప్రభో హృషీకేశో హ్యధస్తా ద్దిశి ముద్గరీ||

○ హృత్పద్మే పద్మనాభో మే సహస్రార్క సమప్రభః|
సర్వాయుధ స్సర్వశక్తి - స్సర్వజ్ఞ స్సర్వతో ముఖః||

○ ఇంద్రగోపక సఙ్కాశ పాశహస్తోపరాజితః|
స బాహ్యాభ్యన్తరం దేవో వ్యాప్య దామోదర స్స్థితః||

○ ఏవం సర్వత్ర నిశ్ఛిద్రం నామ ద్వాదశ పంజరమ్|
ప్రవిష్టోహం న మే కిఞ్చి - ద్భయమస్తి కదాచన||

⇨ ఓం అతో దేవా అవన్తు నో యతో విష్ణు ర్విచక్రమే| పృథివ్యా స్సప్త ధామభిః||

⇨ ఓం ఇదం విష్ణు ర్విచక్రమే త్రేధా నిదధే పదమ్| సమూళ్హ మస్య పాసురే||

⇨ ఓం త్రీణి పదా విచక్రమే విష్ణు ర్గోపా అదాభ్యః| అతో ధర్మాణి ధారయన్||

⇨ ఓం విష్ణో కర్మాణి పశ్యత యతో వ్రతాని పస్పశే| ఇన్ద్రస్య యుజ్య స్సఖా||

⇨ తద్విష్ణో పరమం పదం సదా పశ్యన్తి సూరయః| దివీవ చక్షు రాతతమ్|

⇨ **ఓం తద్విప్రాసో విపన్యవో జాగృవాంస స్సమిన్ధతే। విష్ణో ర్యత్పరమం పదమ్।।**

ఓం భూర్భువస్సువరోమితి దిగ్బన్ధః।।

ధ్యానమ్

○ **గోక్షీరాభం పుణ్డరీకాయతాక్షం చక్రాబ్జాద్యై ర్భూషణై ర్భూషితాఙ్గమ్।**

శ్రీ భూమిభ్యా మర్చితే యోగ పీఠే య స్తన్దేవం పూజయే త్పౌరుషేణ।।

○ **యో జపే త్పౌరుషం సూక్తం త్రివారన్తు దినే దినే।**

పారాయణ ఫలం తస్య వేదానాం వై సహస్రశః।।

తీర్థాఽఽవాహనమ్

○ **బ్రహ్మాణ్డోదర తీర్థాని కరై స్స్పృష్టాని తే రవే।**

తేన సత్యేన మే దేవ తీర్థం దేహి దివాకర।। (సూర్యం సంప్రార్థ్య)

○ **సూర్యమణ్డలా దఙ్కుశ ముద్రయా తీర్థాన్యావాహ్య।।**

యస్య కేశేషు జీమూతో నద్య స్సర్వాఙ్గ సన్ధిషు।

కుక్షౌ సముద్రా శ్చత్వార స్తస్మై తోయాత్మనే నమః।।

తతః కలశ పూజాం కరిష్యే।।

○ **కలశస్య ముఖే విష్ణు కంఠే రుద్ర స్సమాశ్రితాః।**

మూలే తత్ర స్థితో బ్రహ్మ మధ్యే మాతృగణా స్స్మృతాః।।

○ **కుక్షౌ తు సాగరా స్సర్వే సప్తద్వీపా వసున్ధరా।**

ఋగ్వేదోథ యజుర్వేద స్సామవేదో హ్యథర్వణః।।

○ **అఙ్గైశ్చ సహితా స్సర్వే కలశాంబు సమాశ్రితాః।**

ఆయాన్తు దేవ పూజార్థం దురితక్షయ కారకాః।।

⇨ **ఆ కలశేషు ధావతి పవిత్రే పరిషిచ్యతే। ఉక్థై ర్యజ్ఞేషు వర్ధతే।।**

⇨ **ఆపోవా ఇద సర్వం విశ్వా భూతా న్యాప ప్రాణా వా ఆప పశవ ఆపోన్న మాపోమృత మాప స్సమ్రాడాపో విరాడాప స్స్వరాడాప శ్ఛందాస్యాపో జ్యోతీష్యాపో యజూష్యాప స్సత్య మాప స్సర్వా దేవతా ఆపో భూర్భువ స్సువ రాప ఓమ్॥**

○ **గఙ్గే చ యమునే కృష్ణే గోదావరి సరస్వతి।**
నర్మదే సిన్ధు కావేరి జలేస్మిన్ సన్నిధిం కురు॥
ఆయాన్తు దేవ పూజార్థం దురితక్షయ కారకాః।

కలశోదకేన పూజా ద్రవ్యాణి సంప్రోక్ష్య। దేవం, ఆత్మానం చ సంప్రోక్ష్య। శేషం విసృజ్య॥

⇨ **ఓం భూర్భువస్సువః। ఓం తత్సవితుర్వరేణ్యం భర్గో దేవస్య ధీమహి। ధియో యో న ప్రచోదయాత్॥**

ఇతి గాయత్ర్యా కలశోదకం త్రివారమభిమన్త్ర్య॥ ప్రణవేన ద్వాదశవార మభిమన్త్ర్య॥

⇨ **శఙ్ఖ పూజా**

(శఙ్ఖ చక్ర యోని సురభి ముద్రాః ప్రదర్శ్య। అస్త్రేణ దశ దిగ్బన్ధః। కూర్మముద్రయా కలశోదకం ప్రచ్ఛాద్య।)

కలశోదకేన శఙ్ఖ మాపూర్య। శఙ్ఖే గంధ పుష్పాక్షతాన్ నిక్షిప్య। తత శ్శఙ్ఖ పూజాం కరిష్యే॥

ఓం శఙ్ఖపీఠే - బ్రహ్మాణమావాహయామి।

ఓం శఙ్ఖమధ్యే - ఆదిత్య మావాహయామి।

శఙ్ఖహృదయే - చన్ద్ర మావాహయామి।

శఙ్ఖాగ్రే - గంగాం సరస్వతీం చ ఆవాహయామి|

శఙ్ఖే హస్తం ప్రసార్య||

- **శఙ్ఖే చంద్రార్క దైవత్యే కుక్షౌ చ వరుణం తథా।**
  పృష్ఠే ప్రజాపతిం విద్యా దగ్రే గఙ్గాం సరస్వతీమ్॥
- **పృథివ్యాం యాని తీర్థాని వాసుదేవస్య చాజ్ఞయా।**
  శఙ్ఖే తిష్ఠన్తి సర్వాణి తస్మాచ్ఛఙ్ఖం ప్రపూజయేత్॥
- **త్వం పురా సాగరోత్పన్నో విష్ణునా విధృత కరే।**
  పూజిత స్సర్వ దేవైశ్చ పాఞ్చజన్య నమోస్తుతే॥
- **గర్భా దైత్యాది భూతానాం విదీర్యన్తే సహస్రశః।**
  తవ నాదేన పాతాళే పాఞ్చజన్య నమోస్తుతే॥
- **దర్శనే నాపి శఙ్ఖస్య స్పర్శనేన తు సర్వతః।**
  విలయం యాన్తి పాపాని హిమవ ద్భాస్కరోదయే॥
- **స్తుయాచ్ఛఙ్ఖం కరే ధృత్వా మన్త్రై రేభి స్తు వైష్ణవైః।**

అనేన శఙ్ఖోదకేన దేవోపకరణాని సంప్రోక్ష్య| పూజాద్రవ్యాణి సంప్రోక్ష్య| దేవం ఆత్మానం చ సంప్రోక్ష్య, పునశ్శఙ్ఖం పూరయిత్వా| తత పీఠార్చనం కుర్యాత్||

పీఠ పూజా - ఓం ఆధార శక్త్యై నమః| మూల ప్రకృత్యై నమః| మత్స్యాయ నమః| కూర్మాయ నమః| అనన్తాయ నమః| శేషాయ నమః| గరుడాయ నమః|

ప్రాగ్ద్వారే - ద్వారశ్రియై నమః| ధాత్రే నమః| విధాత్రే నమః||

దక్షిణ ద్వారే - ద్వారశ్రియై నమః| చణ్డాయ నమః| ప్రచణ్డాయ నమః||

పశ్చిమ ద్వారే - ద్వారశ్రియై నమః| జయాయ నమః| విజయాయ నమః||

ఉత్తర ద్వారే - ద్వారశ్రియై నమః| బలాయ నమః| ప్రబలాయ నమః||

చిచ్ఛక్త్యైనమః। మాయాశక్త్యై నమః। గఙ్గాయై నమః। యమునాయై నమః। దిగ్గజేభ్యో నమః। కేసరేభ్యో నమః। తన్మధ్యే శ్వేత ద్వీపాయ నమః। శ్వేత ద్వీప మధ్యే వేదికాయై నమః। వేదీ మధ్యే కల్పవృక్షాయ నమః। కల్పవృక్ష స్యాధస్తా ద్రత్న సింహాసనాయ నమః। తన్మధ్యే -

శ్రీ రామచన్ద్రపరబ్రహ్మణే నమః||

ధ్యానమ్

○ **వైదేహీ సహితం సురద్రుమతలే హైమే మహామణ్డపే**
మధ్యే పుష్పక మాసనం మణిమయే వీరాసనే సంస్థితమ్।
అగ్రే వాచయతి ప్రభఞ్జనసుతే తత్త్వం మునిభ్య పరం
వ్యాఖ్యాన్తం భరతాదిభి పరివృతం రామం భజే శ్యామలమ్||

○ **శాన్తాకారం భుజగశయనం పద్మనాభం సురేశమ్**
విశ్వాకారం గగన సదృశం మేఘవర్ణం శుభాఙ్గమ్।
లక్ష్మీకాన్తం కమల నయనం యోగిహృద్ధ్యాన గమ్యం
వన్దే విష్ణుం భవభయ హరం సర్వలోకైక నాథమ్||

సహస్రశీర్షేత్యావాహనమ్ -

⇨ **ఓం సహస్రశీర్షా పురుషః। సహస్రాక్ష స్సహస్రపాత్। స భూమిం విశ్వతో వృత్వా। అత్యతిష్ఠ ద్దశాఙ్గులమ్||**

○ **జ్యోతిశ్శాన్తం సర్వలోకాన్తరస్థ - మోఙ్కారాఖ్యం యోగిహృ ద్ధ్యాన గమ్యమ్।**
సాఙ్గం శక్తిం సాయుధం భక్తసేవ్యం సర్వాకారం విష్ణు మావాహయామి||

శ్రీ సీతా లక్ష్మణ భరత శత్రుఘ్న హనుమత్సమేత శ్రీ రామచన్ద్ర పరబ్రహ్మణే నమః। ఆవాహయామి।

పురుష ఏవేదమిత్యావాహనమ్ -

⇨ **పురుష ఏవేద సర్వమ్। యద్భూతం యచ్చ భవ్యమ్। ఉతామృ తత్వస్యేశానః। యదన్నేనాతిరోహతి॥**

○ **కల్పద్రు మూలే మణి వేది మధ్యే సింహాసనం స్వర్ణ మయం సురత్నమ్।**
విచిత్ర వస్త్రావృత మచ్యుత ప్రభో గృహాణ లక్ష్మీ ధరణీ సమన్విత॥

శ్రీ సీతా లక్ష్మణ భరత శత్రుఘ్న హనుమత్సమేత శ్రీ రామచన్ద్ర పరబ్రహ్మణే నమః। ఆసనం సమర్పయామి।

ఏతావానస్యేతి పాద్యమ్ -

⇨ **ఏతావానస్య మహిమా। అతో జ్యాయాశ్చ పూరుషః। పాదోస్య విశ్వా భూతాని। త్రిపా దస్యామృత న్దివి॥**

○ **శ్రీ విష్ణు స్సర్వదేవానా మధిక స్సర్వకామదః।**
మయా నివేదితం తుభ్యం సజ్గృహాణ సుపాద్యకమ్॥

శ్రీ సీతా లక్ష్మణ భరత శత్రుఘ్న హనుమత్సమేత శ్రీ రామచన్ద్ర పరబ్రహ్మణే నమః। పాదారవిన్దయోః, పాద్యం సమర్పయామి)

త్రిపాదూర్ధ్వ ఇత్యర్ఘ్యమ్ -

⇨ **త్రిపాదూర్ధ్వ ఉదై త్పురుషః। పాదోస్యేహాభవాత్పునః। తతో విష్వఙ్వ్యక్రామత్। సాశనానశనే అభి।**

○ **గఙ్గాజలం సమానీతం సువర్ణ కలశే స్థితమ్।**
అర్ఘ్యం గృహాణ భగవన్ కాలరూప నమోస్తుతే॥

శ్రీ సీతా లక్ష్మణ భరత శత్రుఘ్న హనుమత్సమేత శ్రీ రామచన్ద్ర పరబ్రహ్మణే నమః। హస్తయోః అర్ఘ్యం సమర్పయామి।

తస్మాద్విరాదిత్యాచమనమ్ -

⇨ **తస్మా ద్విరాడజాయత। విరాజో అధి పూరుషః। స జాతో అత్యరిచ్యత। పశ్చాద్భూమి మథో పురః॥**

○ **జనార్ధనాయ దేవాయ సమస్త జగదాత్మనే।**
నిర్మల జ్ఞాన రూపాయ దత్త మాచమనీయకమ్॥

శ్రీ సీతా లక్ష్మణ భరత శత్రుఘ్న హనుమత్సమేత శ్రీ రామచన్ద్ర పరబ్రహ్మణే నమః। ముఖే శుద్ధాఽఽచమనీయం సమర్పయామి।

యత్పురుషేణేతి మధుపర్కః -

⇨ **యత్పురుషేణ హవిషా। దేవా యజ్ఞ మతన్వత। వసన్తో అస్యాసీ దాజ్యమ్। గ్రీష్మ ఇధ్మ శ్శరద్ధవిః॥**

○ **మధ్వాజ్య దధి సంయుక్తం స్వర్ణ పాత్రే ప్రతిష్ఠితమ్।**
మధుపర్కం గృహాణ త్వం త్వం లక్ష్మీకాన్త నమోస్తుతే॥

శ్రీ సీతా లక్ష్మణ భరత శత్రుఘ్న హనుమత్సమేత శ్రీ రామచన్ద్ర పరబ్రహ్మణే నమః। మధుపర్కం సమర్పయామి।

సప్తాస్యాసన్నితి స్నానమ్ -

⇨ **సప్తాస్యాస న్పరిధయః। త్రిస్సప్త సమిధ కృతాః। దేవా యద్యజ్ఞ న్తన్వానాః। అబధ్న న్పురుషం పశుమ్॥**

○ **తీర్థోదకై కాఞ్చన కుమ్భసంస్థై స్సువాసితై ర్దేవ కృపారసార్ద్రైః।**
మయార్పితం స్నాన మిదం గృహాణ పాదాబ్జ నిష్ఠ్యూత నదీప్రవాహ॥

శ్రీ సీతా లక్ష్మణ భరత శత్రుఘ్న హనుమత్సమేత శ్రీ రామచన్ద్ర పరబ్రహ్మణే నమః। శుద్ధోదక స్నానం సమర్పయామి।

తం యజ్ఞమితి వస్త్రమ్ -

⇨ **తం యజ్ఞం బర్హిషి ప్రౌక్షన్। పురుష ఞ్జాత మగ్రతః। తేన దేవా అయజన్త। సాధ్యా ఋషయశ్చ యే॥**

○ **స్వర్ణాఞ్చలం స్వర్ణ విచిత్ర శోభితం కౌశేయ యుగ్మం పరికల్పితం మయా।**
దామోదర ప్రావరణం గృహాణ మాయాచల ప్రాకృత దివ్యరూప॥

శ్రీ సీతా లక్ష్మణ భరత శత్రుఘ్న హనుమత్సమేత శ్రీ రామచన్ద్ర పరబ్రహ్మణే నమః। వస్త్రయుగ్మం సమర్పయామి।

తస్మాద్యజ్ఞాదితి యజ్ఞోపవీతమ్ -

⇨ **తస్మాద్యజ్ఞా థ్సర్వహుతః। సంభృతం పృషదాజ్యమ్। పశూ స్తాశ్చక్రే వాయవ్యాన్। ఆరణ్యాన్ గ్రామ్యాశ్చ యే॥**

○ **సువర్ణ తన్తూద్భవ యజ్ఞసూత్రం ముక్తాఫల స్యూత మనేక రత్నమ్।**
గృహాణ తద్వత్కృత ముత్తరీయం స్వకర్మసూత్రం ధరతే నమోస్తు॥

శ్రీ సీతా లక్ష్మణ భరత శత్రుఘ్న హనుమత్సమేత శ్రీ రామచన్ద్ర పరబ్రహ్మణే నమః। యజ్ఞోపవీతం సమర్పయామి।

తస్మాద్యజ్ఞాదితి గన్ధః -

⇨ **తస్మాద్యజ్ఞా థ్సర్వహుతః। ఋచ స్సామాని జజ్ఞిరే। ఛన్దాꣳసి జజ్ఞిరే తస్మాత్। యజు స్తస్మా దజాయత॥**

○ **కస్తూరికా కర్దమ చన్దనాని కాశ్మీర సంయోజిత గన్ధ సారైః।**
విలేపనం స్వీకురు దేవదేవ లక్ష్మీ కుచాసఙ్గ విలేపనాఙ్గ॥

శ్రీ సీతా లక్ష్మణ భరత శత్రుఘ్న హనుమత్సమేత శ్రీ రామచన్ద్ర పరబ్రహ్మణే నమః। గన్ధం సమర్పయామి॥

తస్మాదశ్వా ఇతి పుష్పమ్ -

⇨ **తస్మా దశ్వా అజాయన్త। యే కే చోభయాదతః। గావో హ జజ్ఞిరే తస్మాత్। తస్మా జ్జాతా అజావయః॥**

○ **చామన్తికా వకుళ చంపక పాటలాబ్జ పున్నాగ జాతి కరవీర రసాల పుష్పైః। బిల్వప్రవాళ తులసీదళ మల్లికాభి స్త్వాం పూజయామి జగదీశ్వర వాసుదేవ॥**

○ **ఆరామ పుష్పాణి మనోహరాని జలాశయస్థాని సుపల్లవాని।**
సువర్ణ పుష్పాణి మయార్పితాని గృహాణ శ్రీ వత్సధర ప్రసీద॥

○ **కరవీరై ర్జాతి కుసుమై శ్చమ్పకై ర్వకుళై శ్శుభైః।**
శతపత్రైశ్చ కల్హారై రర్చయే త్పురుషోత్తమమ్॥

శ్రీ సీతా లక్ష్మణ భరత శత్రుఘ్న హనుమత్సమేత శ్రీ రామచన్ద్ర పరబ్రహ్మణే నమః। నానావిధ పుష్పాణి సమర్పయామి।

○ **కేయూర కటకే చైవ హస్తే చిత్రాఙ్గళీయకమ్।**
మాణిక్యోల్లాసి మకుటం కుణ్డలే హార ముత్తమమ్॥

○ **నాభౌ నాయక రత్నఞ్చ నూపురౌ పాదయుగ్మయోః।**
అఙ్గళీ ముద్రికాశ్చైవ గృహ్యాన్తా మస్మదర్పితాః॥

శ్రీ సీతా లక్ష్మణ భరత శత్రుఘ్న హనుమత్సమేత శ్రీ రామచన్ద్ర పరబ్రహ్మణే నమః। నానావిధాన్యాభరణాని సమర్పయామి।

అథ శ్రీరామాష్టోత్తర శతనామ పూజాం కరిష్యే॥

1. శ్రీ రామాయ నమః
2. శ్రీ రామభద్రాయ నమః
3. శ్రీ రామచంద్రాయ నమః
4. శ్రీ శాశ్వతాయ నమః
5. శ్రీ రాజీవలోచనాయ నమః
6. శ్రీ శ్రీమతే నమః
7. శ్రీ రాజేన్ద్రాయ నమః
8. శ్రీ రఘు పుఙ్గవాయ నమః
9. శ్రీ జానకీ వల్లభాయ నమః
10. శ్రీ జైత్రాయ నమః

11. శ్రీ జితామిత్రాయ నమః

12. శ్రీ జనార్దనాయ నమః

13. శ్రీ విశ్వామిత్ర ప్రియాయ నమః

14. శ్రీ దాన్తాయ నమః

15. శ్రీ శరణత్రాణ తత్పరాయ నమః

16. శ్రీ వాలిప్రమథనాయ నమః

17. శ్రీ వాగ్మినే నమః

18. శ్రీ సత్యవాచే నమః

19. శ్రీ సత్యవిక్రమాయ నమః

20. శ్రీ సత్యవ్రతాయ నమః

21. శ్రీ వ్రతధరాయ నమః

22. శ్రీ సదా హనుమదాశ్రితాయ నమః

23. శ్రీ కౌసలేయాయ నమః

24. శ్రీ ఖరధ్వంసినే నమః

25. శ్రీ విరాధవధ పణ్డితాయ నమః

26. శ్రీ విభీషణ పరిత్రాత్రే నమః

27. శ్రీ హరకోదణ్డ ఖణ్డనాయ నమః

28. శ్రీ సప్తతాళ ప్రభేత్రే నమః

29. శ్రీ దశగ్రీవ శిరోహరాయ నమః

30. శ్రీ జామదగ్న్య మహాదర్పదళనాయ నమః

31. శ్రీ తాటకాన్తకాయ నమః

32. శ్రీ వేదాన్త సారాయ నమః

33. శ్రీ వేదాత్మనే నమః

34. శ్రీ భవరోగస్య భేషజాయ నమః

35. శ్రీ దూషణ త్రిశిరోహన్త్రే నమః

36. శ్రీ త్రిమూర్తయే నమః

37. శ్రీ త్రిగుణాత్మకాయ నమః

38. శ్రీ త్రివిక్రమాయ నమః

39. శ్రీ త్రిలోకాత్మనే నమః

40. శ్రీ పుణ్యచారిత్ర కీర్తనాయ నమః

41. శ్రీ త్రిలోక రక్షకాయ నమః

42. శ్రీ ధన్వినే నమః

43. శ్రీ దణ్డకారణ్య కర్తనాయ నమః

44. శ్రీ అహల్యాశాప శమనాయ నమః

45. శ్రీ పితృభక్తాయ నమః

46. శ్రీ వరప్రదాయ నమః

47. శ్రీ జితేన్ద్రియాయ నమః

48. శ్రీ జితక్రోధాయ నమః

49. శ్రీ జితామిత్రాయ నమః

50. శ్రీ జగద్గురవే నమః
51. శ్రీ ఋక్షావానర సఙ్ఘాతినే నమః
52. శ్రీ చిత్రకూట సమాశ్రయాయ నమః
53. శ్రీ జయన్తత్రాణ వరదాయ నమః
54. శ్రీ సుమిత్రా పుత్రసేవితాయ నమః
55. శ్రీ సర్వదేవాధి దేవాయ నమః
56. శ్రీ మృతవానర జీవనాయ నమః
57. శ్రీ మాయామారీచ హన్త్రే నమః
58. శ్రీ మహాదేవాయ నమః
59. శ్రీ మహాభుజాయ నమః
60. శ్రీ సర్వదేవ స్తుతాయ నమః
61. శ్రీ సౌమ్యాయ నమః
62. శ్రీ బ్రహ్మణ్యాయ నమః
63. శ్రీ మునిసంస్తుతాయ నమః
64. శ్రీ మహాయోగినే నమః
65. శ్రీ మహోదారాయ నమః
66. శ్రీ సుగ్రీవేప్సిత రాజ్యదాయ నమః
67. శ్రీ సర్వపుణ్యాధిక ఫలాయ నమః
68. శ్రీ స్మృత సర్వాఘనాశనాయ నమః
69. శ్రీ ఆది పురుషాయ నమః
70. శ్రీ పరమ పురుషాయ నమః
71. శ్రీ మహా పురుషాయ నమః
72. శ్రీ పుణ్యోదయాయ నమః
73. శ్రీ దయాసారాయ నమః
74. శ్రీ పురాణ పురుషోత్తమాయ నమః
75. శ్రీ స్మిత భాషిణే నమః
76. శ్రీ మితభాషిణే నమః
77. శ్రీ పూర్వ భాషిణే నమః
78. శ్రీ రాఘవాయ నమః
79. శ్రీ అనన్త గుణ గంభీరాయ నమః
80. శ్రీ ధీరోదాత్త గుణోత్తమాయ నమః
81. శ్రీ మాయా మానుష చరిత్రాయ
82. శ్రీ మహాదేవాది పూజితాయ నమః
83. శ్రీ సేతుకృతే నమః
84. శ్రీ జితవారాశయే నమః
85. శ్రీ సర్వతీర్థ మయాయ నమః
86. శ్రీ హరయే నమః
87. శ్రీ శ్యామాఙ్గాయ నమః
88. శ్రీ సున్దరాయ నమః
89. శ్రీ శూరాయ నమః

90. శ్రీ పీతవాససే నమః
91. శ్రీ ధనుర్ధరాయ నమః
92. శ్రీ సర్వ యజ్ఞాధిపాయ నమః
93. శ్రీ యజ్వనే నమః
94. శ్రీ జరామరణ వర్జితాయ నమః
95. శ్రీ విభీషణ ప్రతిష్ఠాత్రే నమః
96. శ్రీ సర్వావగుణ వర్జితాయ నమః
97. శ్రీ పరమాత్మనే నమః
98. శ్రీ పరస్మై బ్రహ్మణే నమః
99. శ్రీ సచ్చిదానన్ద విగ్రహాయ నమః
100. శ్రీ పరస్మై జ్యోతిషే నమః
101. శ్రీ పరస్మై ధామ్నే నమః
102. శ్రీ పరాకాశాయ నమః
103. శ్రీ పరాత్పరాయ నమః
104. శ్రీ పరేశాయ నమః
105. శ్రీ పారగాయ నమః
106. శ్రీ పరాయ నమః
107. శ్రీ సర్వదేవాత్మకాయ నమః
108. శ్రీ పరస్మై నమః

యత్పురుష మితి ధూపః -

⇨ **యత్పురుషం వ్యదధుః। కతిధా వ్యకల్పయన్। ముఖ ఙ్కిమస్య కౌ బాహూ। కావూరూ పాదా వుచ్యేతే॥**

○ **శ్రీ ఖణ్డ లాక్షా రస కున్ద దివ్య - కర్పూర కాలాగరు చందనాని।**
ఖచోర కృష్ణాగరు దేవదారు మాచీయుతం ధూప మిదం గృహాణ॥

శ్రీ సీతా లక్ష్మణ భరత శత్రుఘ్న హనుమత్సమేత శ్రీ రామచన్ద్ర పరబ్రహ్మణే నమః ధూప మాఘ్రాపయామి।

బ్రాహ్మణోఽస్య ముఖ మితి దీపః -

⇨ **బ్రాహ్మణోస్య ముఖ మాసీత్। బాహూ రాజన్య కృతః। ఊరూ తదస్య యద్వైశ్యః। పద్భ్యాగ్ం శూద్రో అజాయత॥**

○ **సూర్యేన్దు కోటిప్రభ వాసుదేవ దీపావళీ గోఘృత వర్తియుక్తా|**

స్వమాయయాస్థీకృత సర్వలోక జ్ఞాన ప్రదీపం కురు తే నమోస్తు||

శ్రీ సీతా లక్ష్మణ భరత శత్రుఘ్న హనుమత్సమేత శ్రీ రామచన్ద్ర పరబ్రహ్మణే నమః| దీపం దర్శయామి| ధూప దీపానన్తరం శుద్ధాచమనీయం సమర్పయామి|

చన్ద్రమా మనసో జాత ఇతి నైవేద్యమ్ -

⇨ **చన్ద్రమా మనసో జాతః| చక్షో స్సూర్యో అజాయత| ముఖా దిన్ద్ర శ్చాగ్నిశ్చ| ప్రాణా ద్వాయు రజాయత|**

⇨ **సత్య న్త్వర్తేన పరిషిఞ్చామి| అమృతమస్తు| అమృతోపస్తరణమసి||**

○ **సౌవర్ణస్థాలి మధ్యే మణిగణ ఖచితే గోఘృతాక్తాన్ సుపక్వాన్**

భక్ష్యాన్భోజ్యాంశ్చ లేహ్యా నపరిమిత రసాన్ చోష్య మన్నం నిధాయ|

○ **నానాశాకై రుపేతం దధి మధు సగుడ క్షీరపానీయ యుక్తం**

తాంబూలఞ్చాపి విష్ణోః ప్రతిదివస మహం మానసే కల్పయామి||

⇨ **ఓం ప్రాణాయ స్వాహా| ఓం అపానాయ స్వాహా| ఓం వ్యానాయ స్వాహా| ఓం ఉదానాయ స్వాహా| ఓం సమానాయ స్వాహా||**

శ్రీ సీతా లక్ష్మణ భరత శత్రుఘ్న హనుమత్సమేత శ్రీ రామచన్ద్ర పరబ్రహ్మణే నమః| నైవేద్యం నివేదయామి|

నాభ్యా ఆసీదితి తాంబూలమ్||

⇨ **నాభ్యా ఆసీ దన్తరిక్షమ్| శీర్ష్ణో ద్యౌ స్సమవర్తత| పద్భ్యాం భూమి ర్దిశ శ్శ్రోత్రాత్| తథా లోకాఙ్ అకల్పయన్న్||**

○ **పూగీఫలై స్సకర్పూరై ర్నాగవల్లీ దళైర్యుతమ్|**

ముక్తాచూర్ణ సమాయుక్తం తాంబూలం ప్రతిగృహ్యతామ్||

శ్రీ సీతా లక్ష్మణ భరత శత్రుఘ్న హనుమత్సమేత శ్రీ రామచన్ద్ర పరబ్రహ్మణే నమః। తామ్బూలం సమర్పయామి।

వేదాహ మేత మితి నీరాజనమ్ -

⇨ **ఓం వేదాహ మేతం పురుషం మహాన్తమ్। ఆదిత్య వర్ణ న్తమసస్తు పారే।**

సర్వాణి రూపాణి విచిత్య ధీరః। నామాని కృత్వాభివదన్ యదాస్తే॥

శ్రీ సీతా లక్ష్మణ భరత శత్రుఘ్న హనుమత్సమేత శ్రీ రామచన్ద్ర పరబ్రహ్మణే నమః। నీరాజనం సన్దర్శయామి। నీరాజనాన్తరం శుద్ధాచమనీయం సమర్పయామి। (రక్షాం గృహ్ణామి। శ్రీమద్రమారమణ గోవిన్దా ... గోవిన్ద)

ధాతా పురస్తా దితి మన్త్రపుష్పమ్ -

⇨ **ఓం ధాతా పురస్తా ద్యముదాజహార। శక్ర ప్రవిద్వాన్ ప్రదిశ శ్చతస్రః। తమేవం**

విద్వా నమృత ఇహ భవతి। నాన్య పన్థా అయనాయ విద్యతే॥

శ్రీ సీతా లక్ష్మణ భరత శత్రుఘ్న హనుమత్సమేత శ్రీ రామచన్ద్ర పరబ్రహ్మణే నమః। సువర్ణ దివ్య మన్త్రపుష్పం సమర్పయామి।

ప్రదక్షిణమ్ -

- **యాని కాని చ పాపాని జన్మాన్తర కృతాని చ।**
  తాని తాని ప్రణశ్యన్తి ప్రదక్షిణ పదేపదే॥
- **పాపోహం పాపకర్మాహం పాపాత్మా పాపసమ్భవః।**
  త్రాహి మాం కృపయా దేవ శరణాగత వత్సల॥
- **అన్యథా శరణం నాస్తి త్వమేవ శరణం మమ।**
  తస్మాత్కారుణ్య భావేన రక్ష రక్ష జనార్దన॥

శ్రీ సీతా లక్ష్మణ భరత శత్రుఘ్న హనుమత్సమేత శ్రీ రామచన్ద్ర పరబ్రహ్మణే నమః। ఆత్మ ప్రదక్షిణ నమస్కారాన్ సమర్పయామి।

పునఃపూజాం కరిష్యే। ఛత్ర మాచ్ఛాదయామి। చామరే వీజయామి। గీతం శ్రావయామి। వాద్యం ఘోషయామి। నృత్యం దర్శయామి। ఆందోళికా మారోహయామి। గజా నారోహయామి। అశ్వా నారోహయామి। సమస్త రాజోపచార దేవోపచార షోడశోపచారాన్ సమర్పయామి॥

○ **యస్య స్మృత్యా చ నామోక్త్యా తప పూజా క్రియాదిషు।**
న్యూనం సంపూర్ణతాం యాతి సద్యో వన్దే తమచ్యుతమ్।

○ **మన్త్రహీనం క్రియాహీనం భక్తిహీనం జనార్దన।**
యత్పూజితం మయా దేవ పరిపూర్ణం తదస్తు తే॥

అనేన ధ్యానావాహనాది షోడశోపచార పూజనేన భగవాన్ సర్వాత్మకః, శ్రీ సీతా లక్ష్మణ భరత శత్రుఘ్న హనుమత్సమేత శ్రీ రామచన్ద్ర స్వామీ సుప్రీణాతు॥ ఏతత్ఫలం సర్వం శ్రీ పరమేశ్వరార్పణ మస్తు॥

ఓం యజ్ఞేన యజ్ఞ మయజన్త దేవా స్తాని ధర్మాణి ప్రథమాన్యాసన్। తే హ నాకం మహిమాన స్సచన్తే యత్ర పూర్వే సాధ్యా స్సన్తి దేవాః॥

శ్రీ సీతాలక్ష్మణ భరత శత్రుఘ్న హనుమత్సమేత శ్రీరామచన్ద్రపరబ్రహ్మణే నమః।యథాస్థానముద్వాసయామి। శోభనార్థం క్షేమాయ పునరాగమనాయ చ।

॥ఇతి పురుషసూక్త విధాన పూజా సమాప్తా॥

31. అష్టావధాన సేవా

దేవదేవోత్తమ	-	బహుపరాక్,
దేవతా సార్వభౌమ	-	బహుపరాక్,
అఖిలాండ కోటి బ్రహ్మాణ్డ నాయక	-	బహుపరాక్,
ఆదిమధ్యాన్త స్వరూప	-	బహుపరాక్,

శ్రీ ... స్వామిన్ పరాక్ ఋగ్వేద ప్రియ, ఋగ్వేద సేవా మవధారయ|

శ్రీ ... స్వామిన్ పరాక్ యజుర్వేద ప్రియ, యజుర్వేద సేవామవధారయ|

శ్రీ ... స్వామిన్ పరాక్ సామవేద ప్రియ, సామవేద సేవామవధారయ|

శ్రీ ... స్వామిన్ పరాక్ అథర్వణవేద ప్రియ, అథర్వణవేద సేవామవ ధారయ|

శ్రీ . స్వామిన్ పరాక్ ఉపనిషత్ ప్రియ, ఉపనిషద్వాక్య సేవామవధారయ|

శ్రీ ... స్వామిన్ పరాక్ శాస్త్ర ప్రియ, శాస్త్ర పఠన సేవామవధారయ|

శ్రీ ... స్వామిన్ పరాక్ స్తోత్ర ప్రియ, స్తోత్రపఠన సేవామవధారయ|

శ్రీ ... స్వామిన్ పరాక్ కాలాత్మక, పంచాంగ శ్రవణ సేవామవధారయ||

32. శ్రీ సూక్త విధాన దేవీ పూజా

ఆచమ్య| ప్రాణానాయమ్య| మమ ఉపాత్త . . . . . శ్రీ పరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం, మమ శ్రీ మహాకాళీ మహాలక్ష్మీ మహా సరస్వతీ స్వరూపిణ్యాః శ్రీ లలితా పరదేవతాయాః, అనుగ్రహావాప్త్యర్థం, స్థిర లక్ష్మీ కీర్తిలాభ శత్రుపరాజయ సిద్ధ్యర్థం, (దీర్ఘసౌమంగళ్య సిద్ధ్యర్థం), శ్రీ మహా కాళీ మహాలక్ష్మీ మహాసరస్వతీ స్వరూపిణ్యాః శ్రీ లలితా పరదేవతాయాః, ధ్యానాऽऽవాహనాది షోడశోపచార పూజాం శ్రీ సూక్త విధానేన యథాశక్తి కరిష్యే|| గణపతి పూజా, కలశపూజాऽऽదికం కృత్వా|

ధ్యానమ్||

○ **సిన్దూరారుణ విగ్రహాం త్రినయనాం మాణిక్య మౌళిస్ఫుర -**
త్తారానాయక శేఖరాం స్మితముఖీ మాపీన వక్షోరుహామ్|
పాణిభ్యా మలిపూర్ణ రత్నచషకం రక్తోత్పలం బిభ్రతీం
సౌమ్యాం రత్నకటస్థ రక్త చరణాం ధ్యాయేత్పరామంబికామ్||

○ **లక్ష్మీం క్షీర సముద్రరాజ తనయాం శ్రీరఙ్గధామేశ్వరీం**
దాసీభూత సమస్త దేవవనితాం లోకైక దీపాఙ్కురామ్।
శ్రీమన్మన్ద కటాక్షలబ్ధ విభవ ద్బ్రహ్మేన్ద్ర గఙ్గాధరాం
తా స్త్రైలోక్య కుటుమ్బినీం సరసిజాం వన్దే ముకున్దప్రియామ్॥

○ **యా కున్దేన్దు తుషార హారధవళా యాశుభ్ర వస్త్రాన్వితా**
యా వీణావరదణ్డ మణ్డిత కరా యా శ్వేత పద్మాసనా।
యా బ్రహ్మాచ్యుత శఙ్కరప్రభృతిభి ర్దేవైః స్సదా పూజితా
సా మాం పాతు సరస్వతీ భగవతీ నిశ్శేష జాడ్యాపహా॥

శ్రీ మహాకాళీ మహాలక్ష్మీ మహాసరస్వతీ స్వరూపిణ్యై, శ్రీ లలితా పరదేవతాయై నమః॥ ధ్యాయామి ధ్యానం సమర్పయామి॥

ఆవాహనమ్

○ **కల్లోలోల్లసితామృతాబ్ధి లహరీ మధ్యే విరాజన్మణి -**
ద్వీపే కల్పక వాటికా పరివృతే కాదంబ వాట్యుజ్జ్వలే।
రత్నస్తంభ సహస్ర నిర్మిత సభామధ్యే విమానోత్తమే
చిన్తారత్న వినిర్మితే జనని తే సింహాసనం భావయే॥

○ **ఏణాఙ్కానల భానుమణ్డల లస చ్ఛ్రీచక్ర మధ్య స్థితాం**
బాలార్క ద్యుతి భాసురాం కరతలై పాశాఙ్కుశౌ బిభ్రతీమ్।

○ **చాపం బాణమపి ప్రసన్నవదనాం కౌస్తుంభ వర్ణాంశుకాం**
తాన్త్వాం చన్ద్ర కళావతంస మకుటాం చారుస్మితాం భావయే॥

⇨ **ఓం హిరణ్యవర్ణాం హరిణీం సువర్ణ రజతస్రజామ్। చన్ద్రాం హిరణ్మయీం లక్ష్మీ ఙ్జాతవేదో మ ఆవహ॥**

శ్రీ చక్రస్థితాయై శ్రీ లలితా పరదేవతాయై నమః॥ ఆవాహయామి॥

ఆసన పాద్యార్ఘ్యాచమనాని -

○ **ఈశానాది పదం శివైక ఫలకం రత్నాసనం తే శుభం**

పాద్యం కుంకుమ చన్దనాది భరితై రర్ఘ్యం సరత్నాక్షతైః।

శుద్ధై రాచమనీయకం తవ జలై ర్భక్త్యా మయా కల్పితం

కారుణ్యమృత వారిధే తదఖిలం త్వత్ప్రీతయే కల్ప్యతామ్॥

⇨ **ఓం తాం మ ఆవహ జాతవేదో లక్ష్మీ మనపగామినీమ్। యస్యాం హిరణ్యం విన్దేయ గ్గామశ్వం పురుషానహమ్॥**

శ్రీ చక్రస్థితాయై శ్రీలలితా పరదేవతాయై నమః రత్నసిహాసనం సమర్పయామి॥

⇨ **ఓం అశ్వపూర్వాం రథమధ్యాం హస్తినాద ప్రబోధినీమ్। శ్రియన్దేవీ ముపహ్వయే శ్రీర్మా దేవీ జుషతామ్॥**

శ్రీచక్రస్థితాయై శ్రీలలితా పరదేవతాయై నమః।పాదయోః పాద్యం సమర్పయామి।

⇨ **ఓం కాంసోస్మితాం హిరణ్యప్రాకారా మార్ద్రా జ్జ్వలన్తీ న్తృప్తా న్తర్పయన్తీమ్। పద్మే స్థితాం పద్మవర్ణా న్తా మిహోపహ్వయే శ్రియమ్॥**

శ్రీ చక్రస్థితాయై శ్రీ లలితాపరదేవతాయై నమః। హస్తయోః, అర్ఘ్యం సమర్పయామి।

⇨ **ఓం చన్ద్రాం ప్రభాసాం యశసా జ్వలన్తీం శ్రియం లోకే దేవజుష్టా ముదారామ్। తాం పద్మినీమీం శరణమహం ప్రపద్యేలక్ష్మీర్మే నశ్యతా న్త్వాం వృణే॥**

శ్రీ చక్రస్థితాయై శ్రీలలితాపరదేవతాయై నమః ముఖే శుద్ధాఽఽచమనీయం సమర్పయామి॥

స్నానమ్ -

○ **లక్ష్యే యోగిజనస్య రక్షిత జగజ్జాలే విశాలేక్షణే**

ప్రాలేయాంబు పటీర కుఙ్కుమ లసత్కర్పూర మిశ్రోదకైః।

గోక్షీరై రపి నారికేళ సలిలై శ్శుద్ధోకై ర్మన్త్రితైః

స్నానం దేవి విధేహి మంగళకరం గాఙ్గేయ కుమ్భోదకైః॥

⇨ **ఓం ఆదిత్యవర్ణే తపసోధి జాతో వనస్పతి స్తవ వృక్షోథ బిల్వః। తస్య ఫలాని తపసా నుదన్తు మాయాన్తరాయాశ్చ బాహ్యా అలక్ష్మీః॥**

శ్రీ చక్రస్థితాయై శ్రీ లలితా పరదేవతాయై నమః॥ స్నానం సమర్పయామి॥

వస్త్ర యజ్ఞోపవీతే -

హ్రీఙ్కారాఙ్కిత మన్త్రలక్షిత తనో హేమాఞ్చలై రఞ్చితం

రత్నై రుజ్జ్వల ముత్తరీయ సహితం కౌస్తుంభ వర్ణాంబరమ్।

ముక్తాసన్తతి యజ్ఞసూత్ర మమలం సౌవర్ణతన్తూద్భవం

దత్తం దేవి ధియా మయైత దఖిలం త్వత్ప్రీతయే కల్ప్యతామ్॥

⇨ **ఓం ఉపైతు మాన్దేవసఖ కీర్తిశ్చ మణినా సహ। ప్రాదుర్భూతోస్మి రాష్ట్రేస్మి న్కీర్తి మృద్ధి న్దదాతు మే॥**

శ్రీ చక్రస్థితాయై శ్రీ లలితా పరదేవతాయై నమః॥

వస్త్రం, యజ్ఞోపవీతఞ్చ సమర్పయామి॥

ఆభరణాని –

○ **హంసై రప్యతిలోభనీయ గమనే హారావళీ ముజ్జ్వలాం**

సిన్దూర ద్యుతి హీరపూరితతరే హేమంగదే కఙ్కణే।

మఞ్జీరౌ మణికుణ్డలే మకుట మప్యర్ధేన్దు చూడామణిం

నాసామౌక్తిక మఙ్గళీయ కటకే కాఞ్చీమపి స్వీకురు॥

⇨ **ఓం క్షుత్పిపాసామలా జ్యేష్ఠా మలక్ష్మీ ర్నాశయామ్యహమ్। అభూతి మసమృద్ధిఞ్చ సర్వా న్నిర్ణుద మే గృహాత్॥**

శ్రీచక్రస్థితాయై శ్రీ లలితా పరదేవతాయై నమః॥ ఆభరణాని సమర్పయామి॥

చన్దనమ్ -

సర్వాఙ్గే ఘనసార కుఙ్కుమ లసచ్ఛ్రీగన్ధ పఙ్కాఙ్కితం

కస్తూరీ తిలకఞ్చ ఫాలఫలకే గోరోచనా పత్రకే।

గణ్డాదర్శన మణ్డలే నయనయో ర్దివ్యాఞ్జన స్తేర్పితం

కణ్ఠాబ్జే మృగనాభి పఙ్క మమలం త్వత్ప్రీతయే కల్ప్యతామ్॥

⇨ **ఓం గన్ధద్వారా న్దురాధర్షా న్నిత్యపుష్టా ఙ్కరీషిణీమ్। ఈశ్వరీం సర్వభూతానా న్తా మిహోప హ్వయే శ్రియమ్॥**

శ్రీచక్రస్థితాయై శ్రీ లలితా పరదేవతాయై నమః॥ శ్రీ గన్ధానులేపనం సమర్పయామి॥ గన్ధోపరి అలఙ్కరణార్థం, అక్షతాన్ సమర్పయామి॥

పుష్పమ్ –

○ **కల్హారోత్పల మల్లికా మరువకై స్సౌవర్ణ పఙ్కేరుహైః**

జాతీ చంపక మాలతీ కురువకై ర్మన్దార కున్దాదిభిః।

కేతక్యా కరవీరకై ర్బహువిధై పుష్పస్రజ కల్పితాః

సఙ్కల్పేన సమర్పయామి వరదే సన్తుష్టయే కల్ప్యతామ్॥

⇨ **ఓం మనస కామమాకూతిం వాచస్సత్య మశీమహి। పశూనాం రూప మన్నస్య మయి శ్రీశ్శ్రయతాం యశః॥**

శ్రీ చక్రస్థితాయై శ్రీ లలితా పరదేవతాయై నమః। పుష్పాణి సమర్పయామి।

▫ **అఙ్గపూజా** -

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం చఞ్చలాయై నమః - పాదౌ పూజయామి

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం చపలాయై నమః - జఙ్ఘే పూజయామి

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం సర్వమఙ్గళాయై నమః - జానునీ పూజయామి

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం భద్రకాళ్యై నమః - ఊరూ పూజయామి

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం కమలిన్యై నమః - కటిం పూజయామి

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం శివాయై నమః - నాభిం పూజయామి

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం క్షమాయై నమః - ఉదరం పూజయామి

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం గౌర్యై నమః - హృదయం పూజయామి

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం కంబుకణ్ఠ్యై నమః - కణ్ఠం పూజయామి

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం సువాసిన్యై నమః - ముఖం పూజయామి

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం స్వర్ణకుణ్డలాయై నమః - కర్ణద్వయం పూజయామి

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం సుస్వరూపాయై నమః - నాసికాద్వయం పూజయామి

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం మహాలక్ష్మ్యై నమః - లలాటం పూజయామి

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం కుమార్యై నమః - శిరః పూజయామి

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం యోగనిద్రాయై నమః - పాదుకే పూజయామి

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం శాన్త్యై నమః - సర్వాణ్యఙ్గాని పూజయామి

- **అష్టోత్తర శతనామావళిః** (సర్వత్రాదౌ **ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం** ఇతి సంయోజయితుం శక్యతే)

1. ఓం రజతాచల శృఙ్గాగ్ర మధ్యస్థాయై నమో నమః
2. హిమాచల మహావంశ పావనాయై నమో నమః

3. శంకరార్ధాఙ్గ సౌన్దర్య శరీరాయై నమో నమః

4. లసన్మరకత స్వచ్ఛవిగ్రహాయై నమో నమః

5. మహాతిశయ సౌన్దర్య లావణ్యాయై నమో నమః

6. శశాఙ్క శేఖర ప్రాణవల్లభాయై నమో నమః

7. సదా పఞ్చదశాత్మైక స్వరూపాయై నమో నమః

8. వజ్రమాణిక్య కటక కిరీటాయై నమో నమః

9. కస్తూరీ తిలకోల్లాస నిటలాయై నమో నమః

10. భస్మరేఖాఙ్కిత లసన్మస్తకాయై నమో నమః

11. వికచాంభోరుహ దళలోచనాయై నమో నమః

12. శరచ్చాంపేయ పుష్పాభ నాసికాయై నమో నమః

13. లసత్కాఞ్చన తాటఙ్క యుగళాయై నమో నమః

14. మణిదర్పణ సఙ్కాశ కపోలాయై నమో నమః

15. తాంబూలపూరిత స్మేరవదనాయై నమో నమః

16. సుపక్వదాడిమీ బీజరదనాయై నమో నమః

17. కంబుపూగ సమచ్ఛాయ కన్ధరాయై నమో నమః

18. స్థూలముక్తా ఫలోదార సుహారాయై నమో నమః

19. గిరీశ బద్ధ మాఙ్గల్య మఙ్గళాయై నమో నమః

20. పద్మపాశాఙ్కుశ లసత్కరాబ్జాయై నమో నమః

21. పద్మకైరవ మన్దార సుమాలిన్యై నమో నమః

22. సువర్ణ కుంభ యుగ్మాభ సుకుచాయై నమో నమః
23. రమణీయ చతుర్బాహు సంయుక్తాయై నమో నమః
24. కనకాఙ్గద కేయూర భూషితాయై నమో నమః
25. బృహత్సౌవర్ణ సౌన్దర్య వసనాయై నమో నమః
26. బృహన్నితమ్బ విలస జ్జఘనాయై నమో నమః
27. సౌభాగ్యజాత శృంగార మధ్యమాయై నమో నమః
28. దివ్యభూషణ సన్దోహ రఞ్జితాయై నమో నమః
29. పారిజాత గుణాధిక్య పదాబ్జాయై నమో నమః
30. సుపద్మ రాగసఙ్కాశ చరణాయై నమో నమః
31. కామకోటి మహాపద్మపీఠస్థాయై నమో నమః
32. శ్రీకణ్ఠనేత్ర కుముద చన్ద్రికాయై నమో నమః
33. సచామర రమావాణీ వీజితాయై నమో నమః
34. భక్త రక్షణ దాక్షిణ్య కటాక్షాయై నమో నమః
35. భూతేశాలిఙ్గనోద్భూత పులకాఙ్గ్యై నమో నమః
36. అనఙ్గ జనకాపాఙ్గ వీక్షణాయై నమో నమః
37. బ్రహ్మోపేన్ద్ర శిరోరత్నరఞ్జితాయై నమో నమః
38. శచీముఖ్యామర వధూసేవితాయై నమో నమః
39. లీలాకల్పితబ్రహ్మాణ్డ మణ్డలాయై నమో నమః
40. అమృతాది మహాశక్తి సంవృతాయై నమో నమః

41. ఏకాతపత్ర సామ్రాజ్య దాయికాయై నమో నమః

42. సనకాది సమారాధ్య పాదుకాయై నమో నమః

43. దేవర్షిభి స్స్తూయమాన వైభవాయై నమో నమః

44. కలశోద్భవ దుర్వాసః పూజితాయై నమో నమః

45. మత్తేభవక్త్ర షడ్వక్త్ర వత్సలాయై నమో నమః

46. చక్రరాజ మహాయన్త్ర మధ్యవర్తిన్యై నమో నమః

47. చిదగ్ని కుణ్డ సంభూత సుదేహాయై నమో నమః

48. శశాఙ్క ఖణ్డ సంయుక్త మకుటాయై నమో నమః

49. మత్తహంస వధూమన్ద గమనాయై నమో నమః

50. వన్దారు జనసన్దోహ వన్దితాయై నమో నమః

51. అన్తర్ముఖ జనానన్ద ఫలదాయై నమో నమః

52. పతివ్రతాఙ్గనాభీష్ట ఫలదాయై నమో నమః

53. అవ్యాజ కరుణాపూర పూరితాయై నమో నమః

54. నితాన్త సచ్చిదానన్ద సంయుక్తాయై నమో నమః

55. సహస్రసూర్యసంయుక్త ప్రకాశాయై నమో నమః

56. రత్నచిన్తామణి గృహమధ్యస్థాయై నమో నమః

57. హాని వృద్ధి గుణాధిక్య రహితాయై నమో నమః

58. మహాపద్మాటవీ మధ్యనివాసాయై నమో నమః

59. జాగ్రత్స్వప్నసుషుప్తీనాం సాక్షిభూత్యై నమో నమః

60. మహాపాపౌఘ పాపానాం వినాశిన్యై నమో నమః

61. దుష్టభీతి మహాభీతి భఞ్జనాయై నమో నమః

62. సమస్త దేవదనుజ ప్రేరికాయై నమో నమః

63. సమస్త హృదయాంభోజ నిలయాయై నమో నమః

64. అనాహత మహాపద్మ మన్దిరాయై నమో నమః

65. సహస్రార సరోజాత వాసితాయై నమో నమః

66. పునరావృత్తి రహిత పురస్థాయై నమో నమః

67. వాణీ గాయత్రీ సావిత్రీ సన్నుతాయై నమో నమః

68. రమాభూమి సుతారాధ్య పదాబ్జాయై నమో నమః

69. లోపాముద్రార్చిత శ్రీమచ్చరణాయై నమో నమః

70. సహస్రరతి సౌన్దర్య శరీరాయై నమో నమః

71. భావనామాత్ర సన్తుష్ట హృదయాయై నమో నమః

72. సత్యసంపూర్ణ విజ్ఞానసిద్ధిదాయై నమో నమః

73. త్రిలోచన కృతోల్లాస ఫలదాయై నమో నమః

74. శ్రీసుధాబ్ధి మణిద్వీప మధ్యగాయై నమో నమః

75. దక్షాధ్వర వినిర్భేద సాధనాయై నమో నమః

76. శ్రీనాథ సోదరీభూత శోభితాయై నమో నమః

77. చన్ద్రశేఖర భక్తార్తి భఞ్జనాయై నమో నమః

78. సర్వోపాధి వినిర్ముక్త చైతన్యాయై నమో నమః

79. నామపారాయణాభీష్ట ఫలదాయై నమో నమః

80. సృష్టి స్థితి తిరోధాన సఙ్కల్పాయై నమో నమః

81. శ్రీషోడశాక్షరీ మన్త్ర మధ్యగాయై నమో నమః

82. అనాద్యన్త స్వయంభూత దివ్యమూర్త్యై నమో నమః

83. భక్త హంసపరీ ముఖ్య నియోగాయై నమో నమః

84. మాతృమణ్డల సంయుక్త లలితాయై నమో నమః

85. భణ్డదైత్య మహాసత్త్వ నాశనాయై నమో నమః

86. క్రూరభణ్డ శిరచ్ఛేద నిపుణాయై నమో నమః

87. ధాత్రచ్యుత సురాధీశ సుఖదాయై నమో నమః

88. చణ్డముణ్డ నిశుంభాది ఖణ్డనాయై నమో నమః

89. రక్తాక్ష రక్తజిహ్వాది శిక్షణాయై నమో నమః

90. మహిషాసుర దోర్వీర్య నిగ్రహాయై నమో నమః

91. అభ్రకేశ మహోత్సాహ కారణాయై నమో నమః

92. మహేశయుక్త నటన తత్పరాయై నమో నమః

93. నిజభర్తృ ముఖాంభోజ చిన్తనాయై నమో నమః

94. వృషభధ్వజ విజ్ఞాన భావనాయై నమో నమః

95. జన్మమృత్యు జరారోగ భఞ్జనాయై నమో నమః

96. విధేయ ముక్తి విజ్ఞాన సిద్ధిదాయై నమో నమః

97. కామక్రోధాది షడ్వర్గ నాశనాయై నమో నమః

98. రాజరాజార్చిత పద సరోజాయై నమో నమః

99. సర్వవేదాన్త సంసిద్ధ సుతత్త్వాయై నమో నమః

100. శ్రీ వీరభక్త విజ్ఞాన నిధానాయై నమో నమః

101. అశేష దుష్ట దనుజ సూదనాయై నమో నమః

102. సాక్షాచ్ఛ్రీ దక్షిణామూర్తి మనోజ్ఞాయై నమో నమః

103. హయమేధాగ్ర సంపూజ్య మహిమాయై నమో నమః

104. దక్షప్రజాపతి సుత వేషాఢ్యాయై నమో నమః

105. సుమబాణేక్షు కోదణ్డ మణ్డితాయై నమో నమః

106. నిత్యయౌవన మాఙ్గల్య మఙ్గళాయై నమో నమః

107. మహాదేవ సమాయుక్త శరీరాయై నమో నమః

108. మహాదేవ రతౌత్సుక్య మహాదేవ్యై నమో నమః

శ్రీ చక్ర స్థితాయై శ్రీ లలితా పరదేవతాయై నమః।

అష్టోత్తర శతనామార్చనం సమర్పయామి||

ధూపః -

○ **హన్తారం మదనస్య నన్దయసి యై రఙ్గై రనఙ్గోజ్జ్వలైర్**
యై ర్భృఙ్గావలి నీలకున్తలభరై ర్బధ్నాసి తస్యాశయమ్।
తానీమాని తవాద్య కోమలతరా ణ్యామోద లీలాగృహా –
ణ్యామోదాయ దశాఙ్గ గుగ్గులు ఘృతై ర్ధూపై రహం ధూపయే||

⇨ **ఓం కర్దమేన ప్రజాభూతా మయి సమ్భవ కర్దమ। శ్రియః వాసయ మే కులే మాతరం పద్మమాలినీమ్||**

శ్రీ చక్ర స్థితాయై శ్రీ లలితా పరదేవతాయై నమః। ధూప మాఘ్రాపయామి||

దీపః -

○ **లక్ష్మీముజ్జ్వలయామి రత్ననివహైర్ భాస్వత్తరే మన్దిరే**

నానా రత్న విడంబిభి ర్మణిమయ స్తంభేషు సంభావితైః।

చిత్రైర్హాటక పుత్రికా కరధృతై ర్గవ్యై ర్ఘృతై ర్వర్ధితైర్

దివ్యై ర్దీపగణై ర్ధియా గిరిసుతే త్వత్ప్రీతయే కల్ప్యతామ్||

⇨ **ఆపస్స్రజన్తు స్నిగ్ధాని చిక్లీత వస మే గృహే। నిచ దేవీం మాతరం శ్రియం వాసయ మే కులే||**

శ్రీ చక్ర స్థితాయై శ్రీ లలితా పరదేవతాయై నమః। దీపం దర్శయామి||

నైవేద్యమ్ -

○ **హ్రీఙ్కారేశ్వరి తప్తహాటక కృత స్థాలీ సహస్రైర్భృతం**

దివ్యాన్నం ఘృత సూక్త శాక భరితం చిత్రాన్న భేదం తథా।

దుగ్ధాన్నం మధుశర్కరా దధియుతం మాణిక్య పాత్రే స్థితం

మాషాపూప సహస్రమంబ సఫలం నైవేద్య మావేదయే||

⇨ **ఓం ఆర్ద్రాం పుష్కరిణీం పుష్టిం సువర్ణాం హేమమాలినీమ్। సూర్యాం హిరణ్మయీం లక్ష్మీ ఞ్జాతవేదో మ ఆవహ||**

శ్రీ చక్ర స్థితాయై శ్రీ లలితా పరదేవతాయై నమః। నైవేద్యం నివేదయామి||

మధ్యే మధ్యే ఉదకపానీయం సమర్పయామి। హస్తౌ ప్రక్షాళయామి। పాదౌ ప్రక్షాళయామి। ముఖే శుద్ధాచమనీయం సమర్పయామి||

తాంబూలమ్ -

○ **సచ్ఛాయై ర్వర కేతకీ దళరుచా తాంబూల వల్లీదళైః**

పూగై ర్భూరిగుణైః సుగన్ధి మధురైః కర్పూర ఖణ్డోజ్జ్వలైః।

ముక్తాచూర్ణ విరాజితై ర్బహువిధై ర్వక్త్రాంబుజా మోదకైః

పూర్ణా రత్నకళాచికా తవ ముదే న్యస్తా పురస్తాదుమే||

⇨ **ఓం ఆర్ద్రాం యకరిణీం యష్టిం పిఙ్గలాం పద్మమాలినీమ్। చన్ద్రాం హిరణ్మయీం లక్ష్మీ ఞ్జాతవేదో మ ఆవహ||**

శ్రీ చక్ర స్థితాయై శ్రీ లలితా పరదేవతాయై నమః। తాంబూలం సమర్పయామి||

నీరాజనమ్ -

○ **కన్యాభిః కమనీయ కాన్తిభి రలం స్వశ్రీభి రారార్తికం**

పాత్రేమౌక్తిక చిత్రపంక్తి విలస త్కర్పూర దీపాళిభిః।

తత్త త్తాళ మృదఙ్గ గీత సహితం నృత్య త్పదాంభోరుహమ్

మంత్రారాధన పూర్వకం సువిహితం నీరాజనం గృహ్యతామ్||

⇨ **ఓం తాం మ ఆవహ జాతవేదో లక్ష్మీ మనపగామినీమ్। యస్యాం హిరణ్యం ప్రభూత ఙ్గావో దాస్యోశ్వాన్ విన్దేయం పురుషానహమ్||**

శ్రీ చక్ర స్థితాయై శ్రీ లలితా పరదేవతాయై నమః। **నీరాజనం దర్శయామి||**

మన్త్రపుష్పమ్ -

○ **లక్ష్మీర్మౌక్తిక లక్షకల్పిత సితచ్ఛత్రం చ ధత్తే రసా –**

దిన్ద్రాణీ చ రతిశ్చ చామరవరౌ ధత్తే స్వయం భారతీ।

వీణా మేణవిలోచనా స్సుమనసాం నృత్యన్తి సర్వాఙ్గనాః

భావైరాఙ్గిక సాత్త్వికై స్స్ఫుటరసం మాత స్త్వయా లోక్యతామ్||

⇨ **ఓం యశ్శుచి ప్రయతో భూత్వా జుహుయాదాజ్య మన్వహమ్। శ్రియ పఞ్చదశర్చఞ్చ శ్రీకామ స్సతతఞ్జపేత్||**

⇨ **ఓం మహా దేవ్యై చ విద్మహే విష్ణుపత్న్యై చ ధీమహి। తన్నో లక్ష్మీ ప్రచోదయాత్॥**

⇨ **ఓం జాతవేదసే సునవామ సోమ మరాతీయతో నిదహాతి వేదః। స న పర్షదతి దుర్గాణి విశ్వా నావేవ సిన్ధు స్దురితాత్యగ్నిః।**

⇨ **తామగ్నివర్ణా స్తపసా జ్వలన్తీం వైరోచనీ ఙ్కర్మఫలేషు జుష్టామ్। దుర్గా న్దేవీ శరణ మహం ప్రపద్యే సుతరసి తరసే నమః॥**

⇨ **కాత్యాయనాయ విద్మహే కన్యకుమారి ధీమహి। తన్నో దుర్గి ప్రచోదయాత్॥**

⇨ **ఓం ప్రణో దేవీ సరస్వతీ వాజేభి ర్వాజినీవతీ। ధీనా మవిత్ర్యవతు॥**

శ్రీ చక్ర స్థితాయై శ్రీ లలితా పరదేవతాయై నమః। మన్త్ర పుష్పం సమర్పయామి॥

ప్రదక్షిణ నమస్కారాః -

○ **హ్రీఙ్కారత్రయ సంపుటేన మనసోపాస్య త్రయీమౌళిభిర్**
వాక్యై ర్లక్ష్యతనో తవ స్తుతివిధౌ కో వా క్షమేతాంబికే।
సల్లాపా స్స్తుతయః ప్రదక్షిణ శతం సఞ్చార ఏవాస్తు మే
సంవేశో నమసాం సహస్ర మఖిలం త్వత్ప్రీతయే కల్ప్యతామ్॥

శ్రీ మహాకాళీ మహాలక్ష్మీ మహాసరస్వతీ స్వరూపిణ్యై శ్రీ లలితా పరదేవతాయై నమః। ప్రదక్షిణ నమస్కారం సమర్పయామి।

అపరాధ స్తుతిః -

○ **ఆవాహన న్న జానామి న జానామి విసర్జనమ్।**
పూజాఞ్చైవ న జానామి క్షమ్యతాం పరమేశ్వరి॥

○ **అపరాధ సహస్రాణి క్రియన్తే హర్నిశం మయా।**

దాసోయ మితి మాం మత్వా క్షమస్వ పరమేశ్వరి||

అనయా పూజయా శ్రీ మహాకాళీ మహాలక్ష్మీ మహాసరస్వతీ స్వరూపిణీ భగవతీ సర్వాత్మికా శ్రీలలితాపరదేవతా ప్రీయతామ్|

ఏతత్ఫలం శ్రీపరమేశ్వరార్పణమస్తు|

ఫలశ్రుతిః -

○ **శ్రీ మన్త్రాక్షర మాలయా గిరిసుతాం యః పూజయే చ్చేతసా**

సన్ధ్యాసు ప్రతివాసరం సునియత స్తస్యామలస్యాచిరాత్|

చిత్తామ్భోరుహ మణ్డపే గిరిసుతా నృత్తం విధత్తే సదా

వాణీ వక్త్రసరోరుహే జలధిజా గేహే జగన్మంగళా||

○ **భవాని త్వం దాసే మయి వితర దృష్టిం సకరుణాం**

ఇతి స్తోతుం వాఞ్ఛ న్కథయతి భవాని త్వమితి యః|

తదైవ త్వం తస్మై దిశసి నిజసాయుజ్య పదవీం

ముకున్ద బ్రహ్మేన్ద్ర స్ఫుట మకుట నీరాజిత పదామ్|| *1*

○ **విద్యుద్దామ సమప్రభాం మృగపతిస్కన్ధ స్థితాం భీషణాం**

కన్యాభిః కరవాల ఖేట విలస ద్ధస్తాభి రాసేవితామ్|

హస్తై శ్చక్రధరాళి ఖేట విశిఖాం శ్చాపం గుణం తర్జనీం

బిభ్రాణా మనలాత్మికాం శశిధరాం దుర్గాం త్రినేత్రాం భజే||

2

○ **విధే రజ్ఞానేన ద్రవిణ విరహేణాలసతయా**

విధేయాశక్యత్వాత్ తవ చరణయో ర్యా చ్యుతి రభూత్|

తదేతత్ క్షన్తవ్యం జనని సకలోద్ధారిణి శివే

కుపుత్రో జాయేత క్వచిదపి కుమాతా నభవతి|| *3*

33. శ్రీ దేవీ రాజోపచార సేవా

○ **ఛన్దోభి రఖిలై స్తుత్యే ఛిన్న దుర్దైత్య కన్ధరే।**
ఛత్రం స్వీకురు సౌవర్ణం రాజరాజేశ్వరీష్టదే॥ ఛత్రం ధారయామి।

○ **వ్యోమకేశి విశాలాక్షి వయోవస్థా వివర్జితే।**
వ్యజనేన వరిష్ఠేన వీజయామి విశారదే॥ వ్యజనేన వీజయామి।

○ **ధ్వజద్రు దళ తాటఙ్కే ధ్వజినీగణ సేవితే।**
ధ్వజన్తే దర్శయా మ్యద్య రాజరాజేశ్వరీష్టదే॥ ధ్వజం దర్శయామి।

○ **బాణ తూణీర సన్ధాత్రి బాణజి త్కరపూజితే।**
బాణన్తే దర్శయా మ్యద్య భాగ్యదే వరవర్ణిని॥ బాణం దర్శయామి॥

○ **దుర్లభే దుర్గమే దుర్గే దుర్గ కష్టనివారిణి।**
దర్పణం దర్శయా మ్యద్య దురాచార విఘాతిని॥ దర్పణం దర్శయామి।

⇨ **కాత్యాయనాయ విద్మహే కన్యకుమారి ధీమహి। తన్నో దుర్గి ప్రచోదయాత్॥**

34. వేదశాస్త్రాది పఠన సేవావధారణమ్

○ **రాకాచన్ద్ర సమానాస్యే రాజీవనిభ లోచనే।**
రాజరాజేశ్వరి శ్రీశే రాజన్య కరవన్దితే॥

ఋగ్వేదః -

○ **ఋషివృన్ద సమర్చ్యాఙ్ఘ్రే ఋగాది శ్రుతి సంస్తుతే।**
ఋగ్వేదం శృణు దేవేశి ఋజుమార్గ ప్రబోధికే॥

శ్రీ రాజరాజేశ్వరీ దేవి పరాక్, ఋగ్వేద ప్రియే, ఋగ్వేద సేవా మవధారయ॥

యజుర్వేదః –

○ **యజు రామ్నాయ సఙ్ఘుష్టే యజనార్హ పదద్వయే।**

యజ్ఞప్రియే యజుర్వేదం సమాకర్ణయ మఙ్గళే||

శ్రీ రాజరాజేశ్వరీ దేవి పరాక్, యజుర్వేద ప్రియే, యజుర్వేద సేవా మవధారయ||

సామవేదః -

○ **సామగాన ప్రియే సౌమ్యే సముద్రతనయే శివే|**
సామవేదం సదారాధ్యే శృణు దేవి శివ ప్రియే||

శ్రీ రాజరాజేశ్వరీ దేవి పరాక్, సామవేద ప్రియే,
సామవేద సేవా మవధారయ||

అథర్వణ వేదః –

○ **అథర్వామ్నాయ సన్తుష్టే అథర్వముని వన్దితే|**
అథర్వణ మహాసూక్తం శృణు సౌభాగ్య దాయిని||

శ్రీ రాజరాజేశ్వరీ దేవి పరాక్, అథర్వణ వేద ప్రియే,
అథర్వణవేద సేవా మవధారయ||

ఉపనిషత్ -

○ **ఉపచార ప్రియే దేవి ఉపఘాత వినాశిని|**
స్వస్తి చోపనిషద్వాక్య మవధారయ శాఙ్కరి||

శ్రీ రాజరాజేశ్వరీ దేవి పరాక్, ఉపనిషత్ప్రియే, ఉపనిషద్వాక్య సేవా మవధారయ||

శాస్త్రమ్ -

○ **శస్త్రమణ్డిత హస్తాబ్జే శాస్త్రజ్ఞ సుజన ప్రియే|**
శాస్త్రతుష్టే శాన్తిధాత్రి శాస్త్రవాక్య మిదం శృణు||

శ్రీ రాజరాజేశ్వరీ దేవి పరాక్, శాస్త్రప్రియే, శాస్త్ర పఠన సేవా మవధారయ||

పురాణమ్ –

○ **పురారాతి ప్రియే దేవి పురాణ గణ సంస్తుతే।**
పురారాధ్యే పూర్ణరూపే పురాణం శృణు శామ్భవి॥

శ్రీ రాజరాజేశ్వరీ దేవి పరాక్, పురాణ ప్రియే, పురాణపఠన సేవా మవధారయ॥

స్తోత్రమ్ –

○ **స్తోతవ్య గుణ సమ్పన్నే స్తోత్రభీష్ట ప్రదే శివే।**
స్తోత్రప్రియే మునిస్తుత్యే స్తోత్రం శృణు జగత్ప్రియే॥

శ్రీ రాజరాజేశ్వరీ దేవి పరాక్, స్తోత్ర ప్రియే, స్తోత్రపఠన సేవామవధారయ॥

సంగీతమ్ –

○ **సఙ్గరాగత దైత్యఘ్నే సఙ్గీత ప్రియమానసే।**
సఙ్గీతం శృణు శర్వాణి సఙ్కల్పాతీత వైభవే॥

శ్రీ రాజరాజేశ్వరీ దేవి పరాక్. సఙ్గీతప్రియే, సఙ్గీత సేవామవధారయ॥

నృత్యమ్ –

○ **నటరాజ ప్రియే దేవి నాట్యానన్దిత మానసే।**
నృత్యం వీక్షస్వ హే దుర్గే శివే రమ్భాది వన్దితే॥

శ్రీ రాజరాజేశ్వరీ దేవి పరాక్, నృత్య ప్రియే, నృత్యసేవా మవధారయ॥

పఞ్చాఙ్గ పఠనమ్ -

○ **పఞ్చానన సమారూఢే పఞ్చాస్య నయన ప్రియే।**
పఞ్చమాలాప సన్తుష్టే పఞ్చాఙ్గం శృణు పార్వతి॥

శ్రీ రాజరాజేశ్వరీ దేవి పరాక్, కాలాత్మికే, పఞ్చాఙ్గ శ్రవణ సేవా మవధారయ॥

⇨ **ఓం గౌరీ మిమాయ సలిలాని తక్ష త్యేకపదీ ద్విపదీ సా చతుష్పదీ। అష్టాపదీ**

నవపదీ బభూవుషీ సహస్రాక్షరా పరమే వ్యోమన్న్॥

కమలారాత్రిక దీప దర్శనమ్ - 1

○ **సహస్రదళ మధ్యస్థాం చిత్ప్రకాశ స్వరూపిణీమ్।**

నమామి పరమాం నిత్యాం శ్రీ దేవీం కమలాలయామ్॥

కన్యారాత్రిక దీప దర్శనమ్ - 2

○ **వజ్ర వైఢూర్య దీప్తాఙ్గీం సకలాభరణై ర్యుతామ్।**

సహస్ర సూర్య చన్ద్రాభాం దేవీం కన్యాం నమామ్యహ్యామ్॥

మయూరారాత్రిక దీప దర్శనమ్ - 3

○ **విచిత్ర విశ్వరచనా చతురాం పరదేవతామ్।**

మయూరాసన సంరూఢాం నమామి విధి సున్దరీమ్॥

గజారాత్రిక దీప దర్శనమ్ - 4

○ **ఐరావత స్సుప్రతీకో వామనోన్యే చ దిగ్గజాః।**

నీరాజన విధిం దేవి కుర్వన్తి హరవల్లభే॥

మూషకారాత్రిక దీప దర్శనమ్ - 5

○ **మహామూషక దర్పఘ్నో గజవక్త్ర స్తవాత్మజః।**

మూషకా ద్యోతయన్తి త్వాం స్వీకురుష్వ శివాత్మికే॥

గరుడారాత్రిక దీప దర్శనమ్ - 6

○ **వినతాయా కుమారస్తు గరుడో విష్ణువాహనః।**

జ్యోతిర్మయీ న్త్వాం దేవేశి సన్దీపయతి శాఙ్కరి॥

నన్ద్యారాత్రిక దీప దర్శనమ్ - 7

○ **నన్దీశ్వరో మహాతేజా శ్శివస్య శుభవాహనః।**

కరోతి తవ దీపార్చాం స్వీకురుష్వ మహేశ్వరి||

అశ్వారాత్రిక దీప దర్శనమ్ - 8

○ **ద్యులోకే దీప్యమానాశ్వా ద్యోతయన్తో జగన్మయీమ్|**

తవ సేవాం ప్రకుర్వన్తి స్వీకురుష్వ సురేశ్వరి||

కలశారాత్రిక దీప దర్శనమ్ - 9

○ **కలశోద్భవ దుర్వాసః పూజితే పరదేవతే|**

సన్దర్శయామి దేవేశి కలశారాత్రికం శుభమ్|

⇨ **ఆజిఘ్ర కలశం మహ్యురుధారా పయస్వత్యాత్వా విశన్త్విన్దవ స్సముద్రమివ సిన్ధవ స్సా మా సహస్ర ఆ భజ ప్రజయా పశుభి స్సహ పునర్మావిశతా ద్రయిః|**

⇨ **అగ్నే నయ సుపథా రాయే అస్మాన్| విశ్వాని దేవ వయునాని విద్వాన్| యుయోధ్యస్మ జ్జుహురాణ మేనో భూయిష్ఠాన్తే నమ ఉక్తిం విధేమ|**

⇨ **సోమో వా ఏతస్య రాజ్య మాదత్తే| యో రాజా సన్రాజ్యో వా సోమేన యజతే| దేవసువా మేతాని హవీంషి భవన్తి| ఏతావన్తో వై దేవానా సవాః| త ఏవాస్మై సవా న్ప్రయచ్ఛన్తి| త ఏనం పున స్సువన్తే రాజ్యాయ| దేవసూ రాజా భవతి||**

○ **చారుచన్ద్రకళాచూడే చణ్డముణ్డ వినాశిని|**

చామరే వీజయామ్యద్య చారుదేహ విరాజితే| చామరాభ్యాం వీజయామి|

⇨ **యో వేదాదౌ స్వర ప్రోక్తో వేదాన్తే చ ప్రతిష్ఠితః| తస్య ప్రకృతి లీనస్య య పర స్స మహేశ్వరః||**

35. ఆంజనేయ పూజా (కార్యసిద్ధ్యై మన్యుసూక్త విధానమ్)

శ్రీ రామధ్యానమ్

○ **వైదేహీ సహితం సురద్రుమతలే హైమే మహామణ్డపే**

మధ్యే పుష్పక మాసనే మణిమయే వీరాసనే సంస్థితమ్।

అగ్రే వాచయతి ప్రభఞ్జన సుతే తత్త్వం మునిభ్యః పరం

వ్యాఖ్యాన్తం భరతాదిభిః పరివృతం రామం భజే శ్యామలమ్॥

ఆచమ్య, ప్రాణానాయమ్య, శ్రీ పరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం, మమ - బుద్ధి బల యశో ధైర్య నిర్భయతాఽఽరోగ్య ప్రాప్త్యర్థం, దుస్స్వప్న దుర్నిమిత్త నివారణార్థం, చిన్తిత సకల సన్మనోరథావాప్త్యర్థం, శ్రీ కార్యసిద్ధ్యాఞ్జనేయ స్వామిన ముద్దిశ్య, శ్రీ కార్యసిద్ధ్యాఞ్జనేయ స్వామి ప్రీతిం కామయమానః, కల్పోక్త విధానేన శ్రీ కార్యసిద్ధ్యాఞ్జనేయ స్వామి పూజనం కరిష్యే॥

ధ్యానమ్ -

○ **అతులిత బలధామం స్వర్ణ శైలాభ దేహం**

దనుజ వన కృశానుం జ్ఞానినా మగ్రగణ్యమ్।

సకల గుణ నిధానం వానరాణా మధీశం

రఘుపతి ప్రియభక్తం వాతజాతం నమామి॥

శ్రీ కార్యసిద్ధ్యాఞ్జనేయ స్వామినే నమః। ధ్యాయామి, ధ్యానం సమర్పయామి।

ఆవాహనమ్ -

○ **ఆగచ్ఛ హనుమద్దేవ, సూర్యశిష్య మహాబల।**

పూజా సమాప్తి పర్యన్తం, భవ సన్నిహితో ముదా॥

⇨ **ఓం యస్తే మన్యోవిధ ద్వజ్ర సాయక సహ ఓజ పుష్యతి విశ్వ మానుషక్।**

సాహ్యామ దాస మార్య స్త్వయా యుజా సహస్కృతేన సహసా సహా।

శ్రీ కార్యసిద్ధ్యాఞ్జనేయ స్వామినే నమః। ఆవాహనం సమర్పయామి।

ఆసనమ్ -

○ **భీమాగ్రజ మహాప్రాజ్ఞ, త్వం మమాభిముఖో భవ।**
శ్రీరామ సేవక శ్రీమన్ ప్రసీద జగతాం పతే॥

హే కార్యసిద్ధ్యాఞ్జనేయ స్వామిన్, స్థిరోభవ, వరదోభవ, సుముఖోభవ, సుప్రసన్నోభవ, స్థిరాసనం కురు।

○ **దేవదేవ జగన్నాథ కేసరి ప్రియనన్దన।**
రత్న సింహాసనం తుభ్యం దాస్యామి హనుమత్ప్రభో॥

⇨ **ఓం మన్యు రిన్ద్రో మన్యు రేవాస దేవో మన్యుర్ హోతా వరుణో జాతవేదాః।**
మన్యుం విశ ఈళతే మానుషీ ర్యా పాహి నో మన్యో తపసా సజోషాః॥

శ్రీ కార్యసిద్ధ్యాఞ్జనేయ స్వామినే నమః। నవరత్నఖచిత స్వర్ణసింహాసనం సమర్పయామి।

పాద్యమ్ -

○ **యోగిధ్యేయాఙ్ఘ్రిపద్మాయ, జగతాం పతయే నమః।**
పాద్యం మయార్పితం దేవ, గృహాణ పురుషోత్తమ॥

⇨ **అభీహి మన్యో తవస స్తవీయా న్తపసా యుజా వి జహి శత్రూన్। అమిత్రహా వృత్రహా దస్యుహా చ విశ్వా వసూన్యా భరా త్వన్నః॥**

శ్రీ కార్యసిద్ధ్యాఞ్జనేయ స్వామినే నమః॥ పాదయోః, పాద్యం సమర్పయామి।

అర్ఘ్యమ్ -

○ **లక్ష్మణ ప్రాణ సంరక్ష, సీతాశోక వినాశన।**
గృహాణార్ఘ్యం మయాదత్త మఞ్జనా ప్రియనన్దన॥

⇨ **త్వం హి మన్యో అభిభూ త్యోజా స్స్వయమ్భూ ర్భామో అభిమాతిషాహః|**

విశ్వచర్షణి స్సహురి స్సహావా నస్మా స్వోజ పృతనాసు ధేహి||

శ్రీ కార్యసిద్ధ్యాఞ్జనేయ స్వామినే నమః| హస్తయోః అర్ఘ్యం సమర్పయామి|

ఆచమనమ్ -

○ **వాలాగ్రసేతుబన్ధాయ శతానన వధాయ చ|**

తుభ్య మాచమనం దత్తం ప్రతిగృహ్ణీష్వ మారుతే||

⇨ **ఓం అభాగ స్సన్నప పరేతో అస్మి తవ క్రత్వా తవిషస్య ప్రచేతః| తన్త్వా మన్యో అక్రతు ర్జిహీళాహం స్వాతనూ ర్బలదేయాయ మేహి||**

శ్రీ కార్యసిద్ధ్యాఞ్జనేయ స్వామినే నమః|| ముఖే శుద్ధాఽఽచమనీయం సమర్పయామి|

మధుపర్కమ్ –

○ **అర్జునధ్వజ సంవాస దశానన మదాపహ|**

మధుపర్కం ప్రదాస్యామి, హనుమ న్ప్రతిగృహ్యతామ్||

శ్రీ కార్యసిద్ధ్యాఞ్జనేయ స్వామినే నమః|| మధుపర్కం సమర్పయామి||

స్నానమ్ -

○ **గఙ్గాది సర్వతీర్థేభ్య స్సమానీతై ర్నవోదకైః|**

భవన్తం స్నపయిష్యామి కపినాయక గృహ్యతామ్||

⇨ **ఓం అయ న్తే అస్మ్యుప మేహ్యర్వా ఙ్ప్రతీచీన స్సహురే విశ్వధాయః| మన్యో వజ్రి న్నభి మా మావవృత్స్వ హనావ దస్యూఽ రుత బోధ్యాపేః||**

శ్రీ కార్యసిద్ధ్యాఞ్జనేయ స్వామినే నమః|| శుద్ధోదక స్నానం సమర్పయామి|

వస్త్రమ్ -

○ **పీతాంబర మిదం తుభ్యం తప్త హాటక సన్నిభమ్।**
దాస్యామి వానర శ్రేష్ఠ సఙ్గృహాణ నమోస్తు తే॥

○ **ఉత్తరీయం తు దాస్యామి సంసారోత్తారకారణ।**
ఆఞ్జనేయ గృహాణైతత్ స్తవత స్తవ పాదయోః॥

⇨ **ఓం అభిప్రేహి దక్షిణతో భవా మేధా వృత్రాణి జఙ్ఘనావ భూరి। జుహోమి తే ధరుణం మధ్వో అగ్ర ముభా ఉపాంశు ప్రథమా పిబావ॥**

శ్రీ కార్యసిద్ధ్యాఞ్జనేయ స్వామినే నమః॥ వస్త్రయుగ్మం సమర్పయామి।

యజ్ఞోపవీతమ్ -

○ **బ్రహ్మసూత్రమిదం దివ్యం ముక్తాదామోపశోభితమ్।**
స్వీకురుష్వాఞ్జనీ పుత్ర భక్త రక్షణ తత్పర॥

⇨ **ఓం త్వయా మన్యో సరథ మారుజన్తో హర్షమాణాసో ధృషితా మరుత్వః। తిగ్మేషవ ఆయుధా సంశిశానా అభి ప్ర యన్తు నరో అగ్నిరూపాః॥**

శ్రీ కార్యసిద్ధ్యాఞ్జనేయ స్వామినే నమః॥ యజ్ఞోపవీతం సమర్పయామి।

చన్దనమ్ -

○ **కస్తూరీ కుంకుమై ర్మిశ్రం కర్పూరాగరు వాసితమ్।**
శ్రీ చన్దనం తు దాస్యామి గృహ్యతాం హనుమత్ప్రభో॥

⇨ **ఓం అగ్ని రివ మన్యో త్విషిత స్సహస్వ సేనానీ ర్న స్సహురే హూత ఏధి। హత్వాయ శత్రూన్ వి భజస్వ వేద ఓజో మిమానో వి మృధో నుదస్వ॥**

శ్రీ కార్యసిద్ధ్యాఞ్జనేయ స్వామినే నమః॥ దివ్య శ్రీ చన్దనం సమర్పయామి॥

ఆభరణాని -

○ **భూషణాని మహార్ఘాణి కిరీట ప్రముఖాన్యహమ్।**

తుభ్యం దాస్యామి సర్వేశ గృహాణ కపినాయక॥

శ్రీ కార్యసిద్ధ్యాఞ్జనేయ స్వామినే నమః॥ ఆభరణాని సమర్పయామి।

పుష్పమ్ -

○ **సుగన్ధాని సురూపాణి వన్యాని వివిధాని చ।**

చంపకాదీని పుష్పాణి కమలాన్యుత్పలాని చ॥

తులసీదళ బిల్వాని మనసా కల్పితాని చ।

భక్త్యా సమర్పయే తుభ్యం గృహ్ణీష్వ కపినాయక॥

శ్రీ కార్యసిద్ధ్యాఞ్జనేయ స్వామినే నమః॥ పుష్పాణి సమర్పయామి।

అక్షతాః -

○ **శాలీయా నక్షతాన్ రమ్యాన్ పద్మరాగ సమప్రభాన్।**

అఖణ్డాన్ ఖణ్డిత ధ్వాన్త స్వీకురుష్వ దయానిధే॥

⇨ **ఓం సహస్వ మన్యో అభిమాతి మస్మే రుజ న్మృణ న్ప్రమృణ న్ప్రేహి శత్రూన్।**

ఉగ్ర న్తే పాజో నన్వా రురుధ్రే వశీ వశ న్నయస ఏకజత్వమ్॥

శ్రీ కార్యసిద్ధ్యాఞ్జనేయ స్వామినే నమః। అక్షతాన్ సమర్పయామి।

▫ **అథ అఙ్గ పూజా**

మారుతయే నమః	-	పాదౌ పూజయామి
సుగ్రీవ సఖాయ నమః	-	గుల్ఫౌ పూజయామి
అఙ్గద మిత్రాయనమః	-	జఙ్ఘే పూజయామి
రామదాసాయ నమః	-	ఊరూ పూజయామి
అక్షఘ్నాయ నమః	-	కటిం పూజయామి

లఙ్కాదహనాయ నమః - వాలం పూజయామి

సంజీవన నగాఽహర్త్రే నమః - స్కన్ధౌ పూజయామి

సౌమిత్రి ప్రాణదాత్రే నమః - వక్షస్స్థలం పూజయామి

కుణ్ఠిత దశకణ్ఠాయ నమః - కణ్ఠం పూజయామి

రామాభిషేక కారిణే నమః - హస్తౌ పూజయామి

మన్త్రరచిత రామాయణాయ నమః - వక్త్రం పూజయామి

ప్రసన్నవదనాయ నమః - వదనం పూజయామి

పిఙ్గళనేత్రాయ నమః - నేత్రే పూజయామి

శ్రుతి పారాయణాయ నమః - శ్రోత్రే పూజయామి

ఊర్ధ్వ పుణ్డ్ర ధారిణే నమః - కపోలం పూజయామి

మణికణ్ఠమాలికాయ నమః - శిరః పూజయామి

సర్వాభీష్ట ప్రదాయ నమః - సర్వాణ్యఙ్గాని పూజయామి

శ్రీరామదూతం మనసా స్మరామి

అథ అష్టోత్తర శతనామ పూజా

1. ఆఞ్జనేయాయ నమః
2. మహావీరాయ నమః
3. హనుమతే నమః
4. మారుతాత్మజాయ నమః
5. తత్త్వజ్ఞానప్రదాయ నమః
6. సీతాదేవీ ముద్రా ప్రదాయకాయ
7. అశోకవనికా చ్ఛేత్రే నమః
8. సర్వమాయా విభఞ్జనాయ నమః
9. సర్వబన్ధ విమోక్త్రే నమః
10. రక్షోవిధ్వంస కారకాయ నమః

11. పరవిద్యా పరీహారాయ నమః
12. పరశౌర్య వినాశాయ నమః
13. పరమన్త్ర నిరాకర్త్రే నమః
14. పరయన్త్ర విభేదకాయ నమః
15. సర్వగ్రహ వినాశినే నమః
16. భీమసేన సహాయకృతే నమః
17. సర్వదుఃఖ హరాయ నమః
18. సర్వలోక చారిణే నమః
19. మనోజవాయ నమః
20. పారిజాత ద్రుమూలస్థాయ నమః
21. సర్వమన్త్ర స్వరూపవవతే నమః
22. సర్వతన్త్ర స్వరూపిణే నమః
23. సర్వ యన్త్రాత్మకాయ నమః
24. కపీశ్వరాయ నమః
25. మహాకాయాయ నమః
26. సర్వరోగ హరాయ నమః
27. ప్రభవే నమః
28. బలసిద్ధి కరాయ నమః
29. సర్వవిద్యా సంపత్ప్రదాయకాయ
30. కపిసేనా నాయకాయ నమః
31. భవిష్య చ్చతురాననాయ నమః
32. కుమార బ్రహ్మచారిణే నమః
33. రత్నకుణ్డల దీప్తిమతే నమః
34. సఞ్చలద్వాల సన్నద్ధ లంబమాన శిఖోజ్జ్వలాయ నమః
35. గాన్ధర్వ విద్యాతత్త్వజ్ఞాయ నమః
36. మహాబల పరాక్రమాయ నమః
37. కారాగృహ విమోక్త్రే నమః
38. శృఙ్ఖలా బన్ధమోచకాయ నమః
39. సాగరోత్తారకాయ నమః
40. ప్రాజ్ఞాయ నమః
41. రామదూతాయ నమః
42. ప్రతాపవతే నమః
43. వానరాయ నమః
44. కేసరి సుతాయ నమః
45. సీతాశోక నివారకాయ నమః
46. అఞ్జనా గర్భసంభూతాయ నమః
47. బాలార్క సదృశాననాయ నమః

48. విభీషణ ప్రియకరాయ నమః
49. దశగ్రీవ కులాన్తకాయ నమః
50. లక్ష్మణ ప్రాణదాత్రే నమః
51. వజ్ర కాయాయ నమః
52. మహాద్యుతయే నమః
53. చిరఞ్జీవినే నమః
54. రామభక్తాయ నమః
55. దైత్యకార్య విఘాతకాయ నమః
56. అక్షహన్త్రే నమః
57. కాంచనాభాయ నమః
58. పఞ్చవక్త్రాయ నమః
59. మహాతపసే నమః
60. లంకిణీ భఞ్జనాయ నమః
61. శ్రీమతే నమః
62. సింహికా ప్రాణభఞ్జనాయ నమః
63. గంధమాదన శైలస్థాయ నమః
64. లంకాపుర విదాహకాయ నమః
65. సుగ్రీవ సచివాయ నమః
66. ధీరాయ నమః
67. శూరాయ నమః
68. దైత్యకులాన్తకాయ నమః
69. సురార్చితాయ నమః
70. మహాతేజాయ నమః
71. రామచూడామణి ప్రదాయ నమః
72. కామరూపాయ నమః
73. పిఙ్గళాక్షాయ నమః
74. వార్ధి మైనాక పూజితాయ నమః
75. కబలీకృత మార్తాణ్డ మణ్డలాయ
76. విజితేన్ద్రియాయ నమః
77. రామసుగ్రీవ సన్ధాత్రే నమః
78. మహారావణ మర్దనాయ నమః
79. స్ఫటికాభాయ నమః
80. వాగధీశాయ నమః
81. నవవ్యాకృతి పణ్డితాయ నమః
82. చతుర్బాహవే నమః
83. దీనబన్ధవే నమః
84. మహాత్మనే నమః
85. భక్త వత్సలాయ నమః

86. సఞ్జీవన నగాహర్త్రే నమః
87. శుచయే నమః
88. వాగ్మినే నమః
89. దృఢ వ్రతాయ నమః
90. కాలనేమి ప్రమథనాయ నమః
91. హరిమర్కట మర్కటాయ నమః
92. దాన్తాయ నమః
93. శాన్తాయ నమః
94. ప్రసన్నాత్మనే నమః
95. శతకణ్ఠ మదాపహృతే నమః
96. యోగినే నమః
97. రామకథా లోలాయ నమః
98. సీతాన్వేషణ పణ్డితాయ నమః
99. వజ్రదంష్ట్రాయ నమః
100. వజ్రనఖాయ నమః
101. రుద్రవీర్య సముద్భవాయ నమః
102. ఇన్ద్రజిత్ప్రహితా మోఘ బ్రహ్మాస్త్ర వినివారకాయ నమః
103. పార్థధ్వజాగ్ర సంవాసినే నమః
104. శరపఞ్జర భేదకాయ నమః
105. దశబాహవే నమః
106. లోక పూజ్యాయ నమః
107. జాంబవ త్ప్రీతివర్ధనాయ నమః
108. సీతాసమేత శ్రీరామపాదసేవా ధురన్ధరాయ నమః

శ్రీకార్యసిద్ధ్యాఞ్జనేయ స్వామినే నమః। అష్టోత్తర శతనామ పూజాం సమర్పయామి।

ధూపమ్ -

- **దశాఙ్గం గుగ్గులం ధూపం సుగన్ధం సుమనోహరమ్।**
  కపిలాగమ సంయుక్తం ధూపోఽయం ప్రతిగృహ్యతామ్॥

⇨ **ఏకో బహూనా మసి మన్య వీళితో విశంవిశం యుధయే సం శిశాధి। అకృత్తరు క్త్వయా యుజా వయ న్ద్యుమన్త ఙ్ఘోషం విజయాయ కృణ్మహే॥**

శ్రీ కార్యసిద్ధ్యాఞ్జనేయ స్వామినే నమః|| ధూపమాఘ్రాపయామి|

దీపమ్ -

○ **ఘృతవర్తి సమాయుక్త మారార్తిక మిదం శుభమ్|**
దీపం దాస్యామి భగవస్ కపినాయక గృహ్యతామ్||

⇨ **ఓం విజేషకృ దిన్ద్ర ఇవా నవబ్రవో 3(ఽ)స్మాకం మన్యో అధిపా భవేహ। ప్రియ న్తే నామ సహురే గృణీమసి విద్మా తముత్సం యత ఆబభూథ||**

శ్రీ కార్యసిద్ధ్యాఞ్జనేయ స్వామినే నమః| దీపందర్శయామి| ధూప దీపానన్తరం ఆచమనీయం సమర్పయామి||

నైవేద్యమ్ -

○ **నారికేళఞ్చ కదలీ ఫల మోదక సంయుతమ్|**
నైవేద్య మఞ్జనీ పుత్ర ప్రీత్యై తుభ్యం దదామ్యహమ్||

⇨ **ఆభూత్యా సహజా వజ్ర సాయక సహో బిభ ర్ష్యభిభూత ఉత్తరమ్। క్రత్వా నో మన్యో సహ మేద్యేధి మహాధనస్య పురుహూత సంసృజి||**

శ్రీ కార్యసిద్ధ్యాఞ్జనేయ స్వామినే నమః|| నైవేద్యం సమర్పయామి|| మద్యే మద్యే పానీయం సమర్పయామి| హస్తౌ ప్రక్షాళయామి, పాదౌ ప్రక్షాళయామి, శుద్ధాచమనీయం సమర్పయామి||

తామ్బూలమ్ -

○ **పూగీఫల సమాయుక్తం నాగవల్లీదళైర్యుతమ్|**
ముక్తాచూర్ణ సమాయుక్తం తామ్బూలం హనుమస్ దదే||

⇨ **ఓం సంసృష్ట న్ధన ముభయం సమాకృత మస్మభ్య న్దత్తాం వరుణ శ్చ మన్యుః। భియ న్దధానా హృదయేషు శత్రవ పరాజితాసో అప నిలయన్తామ్||**

శ్రీ కార్యసిద్ధ్యాఞ్జనేయ స్వామినే నమః|| తాంబూలం సమర్పయామి|

నీరాజనమ్ -

○ **ఘృతాక్త వర్తిభిశ్చైవ కర్పూరైః కపినాయకమ్|**
నీరాజయామి దేవేశం హనూమన్తం మహాబలమ్||

⇨ **ఓం ధన్వనా గా ధన్వనాజి ఞ్జయేమ ధన్వనా తీవ్రా స్సమదో జయేమ।**
ధను శ్శత్రో రపకామ ఙ్కృణోతి ధన్వనా సర్వా ప్రదిశో జయేమ॥

శ్రీ కార్యసిద్ధ్యాఞ్జనేయ స్వామినే నమః| నీరాజనం సమర్పయామి, నీరాజనానన్తర మాచమనీయం సమర్పయామి||

మన్త్రపుష్పమ్ -

○ **అఞ్జనా నన్దనం వీరం జానకీ శోకనాశనమ్|**
కపీశమక్ష హన్తారం వన్దే లఙ్కా భయఙ్కరమ్||

⇨ **ఓం ఆఞ్జనేయాయ విద్మహే వాయుపుత్రాయ ధీమహి| తన్నో హనుమాన్ ప్రచోదయాత్||**

ఓం శ్రీ కార్యసిద్ధ్యాఞ్జనేయ స్వామినే నమః|| సువర్ణ దివ్య మన్త్రపుష్పం సమర్పయామి||

ప్రదక్షిణమ్ -

○ **నాదబిన్దు కళాతీత ముత్పత్తిస్థితి వర్జితమ్|**
ప్రదక్షిణైశ్చ తం వందే హనూమన్తం మహేశ్వరమ్||

శ్రీ కార్యసిద్ధ్యాఞ్జనేయ స్వామినే నమః|| ఆత్మ ప్రదక్షిణ నమస్కారాన్ సమర్పయామి||

ప్రార్థనమ్ -

○ **గోష్పదీకృత వారాశిం మశకీకృత రాక్షసమ్।**

రామాయణ మహామాలారత్నం వన్దేనిలాత్మజమ్॥

○ **ఉల్లఙ్ఘ్య సిన్ధో స్సలిలం సలీలం యశ్శోకవహ్నిం జనకాత్మజాయాః।**

ఆదాయ తేనైవ దదాహ లఙ్కాం నమామి తం ప్రాఞ్జలి రాఞ్జనేయమ్॥

○ **ఆఞ్జనేయ మతి పాటలాననం కాఞ్చనాద్రి కమనీయ విగ్రహమ్।**

పారిజాత తరుమూల వాసినం భావయామి పవమాన నన్దనమ్॥

○ **మనోజవం మారుత తుల్యవేగం జితేన్ద్రియం బుద్ధిమతాం వరిష్ఠమ్।**

వాతాత్మజం వానరయూథ ముఖ్యం శ్రీరామదూతం శిరసానమామి॥

○ **సర్వారిష్ట నివారకం శుభకరం పిఙ్గాక్ష మక్షాపహం**

సీతాన్వేషణ తత్పరం కపివరం కోటీన్దు సూర్యప్రభమ్।

లఙ్కాద్వీప భయఙ్కరం సకలదం సుగ్రీవ సమ్మానినం

దేవేన్ద్రాది సమస్త దేవ వినుతం కాకుత్స్థ దూతం భజే॥

○ **బుద్ధి ర్బలం యశో ధైర్యం నిర్భయత్వ మరోగతా।**

అజాడ్యం వాక్పటుత్వఞ్చ హనూమ త్స్మరణాద్భవేత్॥

శ్రీ కార్యసిద్ధ్యాఞ్జనేయ స్వామినే నమః॥ ప్రార్థనం సమర్పయామి॥

○ **యస్య స్మృత్యా చ నామోక్త్యా తప పూజా క్రియాదిషు।**

న్యూనం సంపూర్ణతాం యాతి సద్యో వన్దే కపీశ్వరమ్॥

○ **మన్త్రహీనం క్రియాహీనం భక్తి హీనం సమీరజ।**

యత్పూజితం మయాదేవ పరిపూర్ణం తదస్తుతే॥

అనయా ధ్యానావాహనాది షోడశోపచార పూజయా, భగవాన్ సర్వాత్మకః శ్రీ కార్యసిద్ధ్యాఞ్జనేయ స్సుప్రీత స్సుప్రసన్నో వరదో భవతు।
ఏతత్ఫలం సర్వం శ్రీ పరమేశ్వరార్పణమస్తు॥

36. శ్రీ శివ పంచాయతన పూజా విధిః

శ్రీమహాగణాధి పతయే నమః। శ్రీ మహాసరస్వత్యై నమః। శ్రీ గురుభ్యో నమః।

○ **ఆగమార్థంతు దేవానాం గమనార్థంతు రక్షసామ్।**

కుర్వే ఘణ్టారవం తత్ర దేవతాహ్వాన లాఞ్ఛనమ్॥

ఇతి ఘణ్టానాదం కృత్వా

⇨ **ఓం దేవీం వాచమజనయన్త . . . . సుష్టుతైతు।**

○ **యశ్శివో నామరూపాభ్యాం . . . . నారాయణి నమోస్తుతే॥**

○ **అపవిత్రః పవిత్రో వా సర్వావస్థాఙ్గతోపివా।**

యస్మరేత్ పుణ్డరీకాక్షం స బాహ్యాభ్యన్తరశ్శుచిః॥

పుణ్డరీకాక్ష పుణ్డరీకాక్ష పుణ్డరీకాక్ష

ఆచమ్య . . . కేశవాయ స్వాహా, నారాయణాయ స్వాహా, మాధవాయ స్వాహా, గోవిందాయ నమః, విష్ణవే నమః, మధుసూదనాయ నమః, త్రివిక్రమాయ నమః, వామనాయ నమః, శ్రీధరాయ నమః, హృషీకేశాయ నమః, పద్మనాభాయ నమః, దామోదరాయ నమః, సఙ్కర్షణాయ నమః, వాసుదేవాయ నమః, ప్రద్యుమ్నాయ నమః, అనిరుద్ధాయ నమః, పురుషోత్తమాయ నమః, అధోక్షజాయ నమః, నారసింహాయ నమః, అచ్యుతాయ నమః, జనార్దనాయ నమః, ఉపేన్ద్రాయ నమః, హరయే నమః, శ్రీ కృష్ణాయ నమః॥

○ **ఉత్తిష్ఠన్తు భూతపిశాచాః ఏతేభూమి భారకాః।**

ఏతేషామవిరోధేన బ్రహ్మకర్మసమారభే॥

ప్రాణానాయమ్య,

మమోపాత్త సమస్త దురితక్షయ ద్వారా శ్రీ పరమేశ్వర ముద్దిశ్య శ్రీ పరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం శుభే శోభనే ముహూర్తే, శ్రీమహావిష్ణో రాజ్ఞయా ప్రవర్తమానస్య అద్య బ్రహ్మణో ద్వితీయపరార్ధే, శ్వేతవరాహ కల్పే, వైవస్వత మన్వన్తరే, కలియుగే, ప్రథమపాదే, జంబూద్వీపే, భరతవర్షే, భరతఖణ్డే, మేరో ర్దక్షిణ దిగ్భాగే శ్రీశైలస్య . . . ప్రదేశే, . . . నద్యో ర్మధ్యప్రదేశే, సమస్త దేవతా గోబ్రాహ్మణ హరిహర సద్గురు చరణ సన్నిధౌ,

అస్మిన్ వర్తమాన వ్యావహారిక చాన్ద్రమానేన శ్రీమత్ . . నామ సంవత్సరే, . . . అయనే, ... ఋతౌ, . . . మాసే, . . . పక్షే, . . . తిథౌ, . . . వాసరే, ... నక్షత్రే, ... యోగే, . . . కరణే,

ఏవంగుణ విశేషణ విశిష్టాయా మస్యాం శుభతిథౌ శ్రీ పరమేశ్వర ముద్దిశ్య శ్రీ పరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం, . . . గోత్రస్య, . . నక్షత్రే, ... రాశౌ జాతస్య, ... నామధేయస్య, ధర్మపత్నీ సమేతస్య, సకుటుంబస్య సపరివారస్య,

మమ క్షేమ స్థైర్య వీర్య విజయ - అభయ – ఆయు రారోగ్య - ఐశ్వర్య సమృద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థ కామ మోక్ష చతుర్విధ ఫలపురుషార్థ సిద్ధ్యర్థం, శ్రీ విష్ణు సూర్య గణపత్యంబికా సమేత, శ్రీ పరమేశ్వరముద్దిశ్య, శ్రీ పరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం, శ్రీ విష్ణు సూర్య గణపత్యంబికా సమేత శ్రీ పరమేశ్వరస్య యావచ్ఛక్తి ధ్యాన ఆవాహనాది షోడశోపచార పూజాం శతరుద్రీయ విధానేన కరిష్యే||

- **పఞ్చాయతన దేవతా స్థాపన విధానమ్**

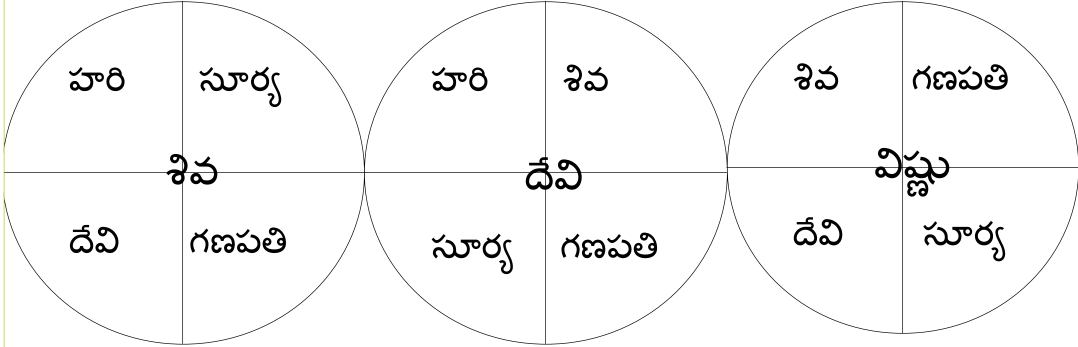
○ **శమ్భౌ మధ్యగతే హరీన హరభూ దేవ్యో, హరౌ శఙ్కరే -**

భాస్యేనాగసుతా, రవౌ హరి గణేశాజామ్బికా స్స్థాపయేత్।

దేవ్యాం విష్ణు హరేభవక్త్ర రవయో, లమ్బోదరేజేశ్వరే –

నార్య శ్శఙ్కర దిఙ్ముఖాస్తు ఫలదా వ్యస్తాస్తు తే హానిదాః॥

శివ పఞ్చాయతనమ్ దేవీ పఞ్చాయతనమ్ విష్ణు పఞ్చాయతనమ్

- **మహాగణాధిపతి ప్రార్థనమ్ -**

○ **అభీప్సితార్థ సిద్ధ్యర్థం పూజితో యస్సురై రపి।**
సర్వవిఘ్నచ్ఛిదే తస్మై గణాధిపతయే నమః॥

⇨ **ఓం గణానాం త్వా గణపతి హవామహే ... సాదనమ్॥**

⇨ **ఓం నమో వ్రాతపతయే నమో గణపతయే . . . . నమో నమః॥**

కలశ పూజా –

శ్రీ పరమేశ్వర పూజాఙ్గత్వేన కలశారాధనం కరిష్యే॥

○ **కలశస్య ముఖే ... దురితక్షయ కారకాః॥**

⇨ **ఆ కలశేషుధావతి . . . . వర్ధతే।**

⇨ **ఆపోవా ఇద సర్వం . . . . ఆప ఓమ్॥**

○ **గఙ్గే చ యమునే .... సన్నిధిం కురు॥**

⇨ **ఇమం మే గఙ్గే యమునే సరస్వతి . . . .**

సుషోమయా||

కలశోదకేన పూజా ద్రవ్యాణి సంప్రోక్ష్య, దేవం ఆత్మానం చ సమ్ప్రోక్ష్య, శేషం విసృజ్య। శంఖే గంధ పుష్పాక్షతాన్ నిక్షిప్య, శఙ్ఖ పూజాం కృత్వా, పీఠపూజాం కృత్వా, షోడశోపచార పూజామారభేత।

శ్రీ విష్ణు గణపత్యంబికా సమేతాయ శ్రీ పరమేశ్వరాయ నమః।||

ధ్యానమ్ -

○ **ఆద్యాయామిత తేజసే శ్రుతిపదై ర్వేద్యాయ సాధ్యాయ తే**

విద్యానన్దమయాత్మనే త్రిజగత స్సంరక్షణోద్యోగినే।

ధ్యేయాయాఖిల యోగిభి స్సురగణై ర్గేయాయ మాయావినే

సమ్యక్తాణ్డవ సమ్భ్రమాయ జటినే సేయం నతి శ్శమ్భవే||

○ **కైలాసే కమనీయ రత్నఖచితే కల్పద్రుమూలే స్థితం**

కర్పూరస్ఫటికేన్దు సున్దరతనుం కాత్యాయనీ సేవితమ్।

గఙ్గోత్తుఙ్గ తరఙ్గ రఞ్జిత జటాభారం కృపాసాగరం

○ **కణ్ఠాలఙ్కృత శేష భూషణ మమమం మృత్యుఞ్జయం భావయే||**

○ **మృత్యుఞ్జయాయ రుద్రాయ నీలకణ్ఠాయ శమ్భవే।**

అమృతేశాయ శర్వాయ మహాదేవాయ తే నమః||

శ్రీ విష్ణు సూర్య గణపత్యంబికా సమేతాయ శ్రీ పరమేశ్వరాయ నమః।

ధ్యానం సమర్పయామి||

ఆవాహనమ్ -

○ **పార్వతీపతి మీశానం శఙ్కరం శ్రీ కరం శుభమ్।**

సచ్చిదానన్ద రూపం తం శివ మావాహయామ్యహమ్||

⇨ **ఓం నమస్తే రుద్ర మన్యవ ఉతో త ఇషవే నమః। నమస్తే అస్తు ధన్వనే బాహుభ్యా ముత తే నమః॥**

శ్రీ విష్ణు సూర్య గణపత్యంబికా సమేతాయ శ్రీ పరమేశ్వరాయ నమః।
ఆవాహనం సమర్పయామి॥

ఆసనమ్ -

○ **కైలాసవాసిస్ హే భర్గ హిమవద్గిరి సంస్థిత।**
వృషవాహన శమ్భో తే మానసాసన మర్పయే॥

⇨ **యా త ఇషు శ్శివతమా శివం బభూవ తే ధనుః। శివా శరవ్యా యా తవ తయా నో రుద్ర మృడయ॥**

శ్రీ విష్ణు సూర్య గణపత్యంబికా సమేతాయ శ్రీ పరమేశ్వరాయ నమః।
ఆసనం సమర్పయామి॥

పాద్యమ్ -

○ **యత్పాద సేవనేనైవ జీవన్ముక్తో భవేన్నరః।**
తస్మై పాద్యం దదే శుద్ధం స్వీకురుష్వ దయానిధే॥

⇨ **యా తే రుద్ర శివా తనూ రఘోరాపాపకాశినీ। తయా న స్తనువా శన్తమయా గిరిశన్తాభి చాకశీహి॥**

శ్రీ విష్ణు సూర్య గణపత్యంబికా సమేతాయ శ్రీ పరమేశ్వరాయ నమః।
పాద్యం సమర్పయామి॥

అర్ఘ్యమ్ -

○ **సముపేతం శుద్ధ మమ్బు పత్రపుష్పై స్సుగన్ధిభిః।**
హస్తేషు తస్య శర్వస్య ప్రీత్యార్ఘ్యం ప్రదదా మ్యహమ్॥

⇨ **యామిషు జ్గిరిశన్త హస్తే బిభర్ష్యస్తవే। శివా జ్గిరిత్ర తాజ్కురు మా హిꣳసీ పురుష ఞ్జగత్॥**

శ్రీ విష్ణు సూర్య గణపత్యంబికా సమేతాయ శ్రీ పరమేశ్వరాయ నమః।
అర్ఘ్యం సమర్పయామి॥

ఆచమనీయమ్ -

○ **జ్యోతిర్లిఙ్గ స్వరూపేణ ద్వాదశ క్షేత్ర రాజిత।**
రుద్రాయ తే స్వర్ణపాత్రే దద ఆచమనీయకమ్॥

⇨ **శివేన వచసా త్వా గిరిశాచ్ఛా వదామసి। యథా న స్సర్వ మిజ్జగ దయక్ష్మꣳ సుమనా అసత్॥**

శ్రీ విష్ణు సూర్య గణపత్యంబికా సమేతాయ శ్రీ పరమేశ్వరాయ నమః।
ఆచమనీయం సమర్పయామి॥

మధుపర్కమ్ -

○ **మధ్వాజ్య దధి సంయుక్తం స్వర్ణపాత్రే ప్రతిష్ఠితమ్।**
మధుపర్కం గృహాణ త్వం మహేశ్వర నమోస్తుతే॥

⇨ **అధ్యవోచ దధివక్తా ప్రథమో దైవ్యో భిషక్। అహీꣳశ్చ సర్వా జ్జమ్భయన్త్సర్వాశ్చ యాతు ధాన్యః॥**

శ్రీ విష్ణు సూర్య గణపత్యంబికా సమేతాయ శ్రీ పరమేశ్వరాయ నమః।
మధుపర్కం సమర్పయామి॥

మలాపకర్షణ స్నానమ్ -

⇨ **హిరణ్యవర్ణాశ్శుచయః పావకాః . . . . బ్రహ్మవర్చసాయ త్వా।**

⇨ **అపాం గ్రహా న్గృహ్ణాతి . . . . సర్వమాయురేతి।**

⇨ **పవమానస్సువర్జనః . . . . మోర్జయన్త్వా పునాతు।**

⇨ **అప ప్రణయతి . . . . ఏవారభ్య ప్రణీయ ప్రచరతి।।**

శ్రీ విష్ణు సూర్య గణపత్యంబికా సమేతాయ శ్రీ పరమేశ్వరాయ నమః। మలాపకర్షణ స్నానం సమర్పయామి।।

▫ **పఞ్చామృతాభిషేచనమ్ -**

⇨ **ఆప్యాయస్వ సమేతు తే . . . . వాజస్య సఙ్గథే।** క్షీరేణ స్నపయామి। తతశ్శుద్ధోదకమ్।

⇨ **దధిక్రావ్ణ్ణో అకారిషం . . . . ఆయూషి తారిషత్।** దధ్నా స్నపయామి। తతశ్శుద్ధోదకమ్।

⇨ **శుక్రమసి . . . . సూర్యస్య రశ్మిభిః।** ఆజ్యేన స్నపయామి। తత శ్శుద్ధోదకమ్

⇨ **మధువాతా ఋతాయతే . . . . . . గావో భవన్తునః।** మధునా స్నపయామి। తతశ్శుద్ధోదకమ్।

⇨ **త్వే క్రతు మపి వృఞ్జన్తి ..... మధునాభియోధి। (తాశ్శర్కరా అభవస్ . . . . .అస్థేయనో నోపహరతే।) శర్కరాభి స్నపయామి।** తతశ్శుద్ధోదకమ్।

⇨ **యా ఫలినీర్యా అఫలా . . . . . ముఞ్చన్త్వహసః।** ఫలోదకేన స్నపయామి। తత శ్శుద్ధోదకమ్।

⇨ **గన్ధద్వారాం దురాధర్షాం . . . ఉపహ్వయే శ్రియమ్‌।** గన్ధోదకేన స్నపయామి। తత శ్శుద్ధోదకమ్।

⇨ **త్ర్యంబక యజామహే . . . మామృతాత్। (ప్రసద్య భస్మనా . . పునరాసదః)। భస్మోదకేన స్నపయామి।** తతశ్శుద్ధోదకమ్।

⇨ **సుమఙ్గలీరియం . . . . . . విపరేతన।** హరిద్రా, కుఙ్కుమోదకై స్స్నపయామి। తత శ్శుద్ధోదకమ్।

⇨ **కాణ్డాత్కాణ్డా త్ప్రరోహన్తీ . . . . సహస్రేణ శతేన చ। దూర్వోదకేన స్నపయామి।** తతశ్శుద్ధోకమ్।

⇨ **ఆయనేతేపరాయణే . . . గృహా ఇమే।** పుష్పోదకై రక్షతోదకై స్స్నపయామి।।

అథ శుద్ధోదక స్నానమ్ -

రుద్ర, చమక, పురుష సూక్త, శ్రీసూక్త, మన్యుసూక్త, భూసూక్త, నీళాసూక్త, దుర్గాసూక్త, గణపతిసూక్త, గణపత్యథర్వశీర్ష, దేవ్యథర్వశీర్ష, నారాయణ సూక్త, అఘమర్షణ సూక్త, పవమానసూక్త, వారుణ శతానువాక, దశశాన్తి, ఘోషశాన్తి, సామ్రాజ్యపట్టాభిషేచన మన్త్రైః, యథాసంభవ మభిషిఞ్చేత్।

○ **తీర్థోదకై కాఞ్చన కుమ్భసంస్థై –స్సువాసితై ర్దేవ కృపారసార్ద్రైః।**
మయార్పితం స్నానవిధిం గృహాణ గఙ్గాజటాజూట సదాశివేశ।।

⇨ **అసౌ యస్తామ్రో అరుణ ఉత బభ్రు స్సుమఙ్గలః। యే చేమాꣳ రుద్రా అభితో దిక్షు శ్రితా స్సహస్రశో వైషాꣳ హేడ ఈమహే॥**

శ్రీ విష్ణు సూర్య గణపత్యంబికా సమేతాయ శ్రీ పరమేశ్వరాయ నమః।
స్నానం సమర్పయామి॥

వస్త్రమ్ -

○ **దిగ్వాససే గిరీశాయ శ్రీ కణ్ఠాయ హనీయసే।**
కపర్దినేర్పయే తుభ్యం వాసాంసి పరమాత్మనే॥

⇨ **అసౌ యోవసర్పతి నీలగ్రీవో విలోహితః। ఉతైన ఙ్గోపా అదృశ న్నదృశ న్నుదహార్యః। ఉతైనꣳ విశ్వా భూతాని స దృష్టో మృడయాతి నః॥**

శ్రీ విష్ణు సూర్య గణపత్యంబికా సమేతాయ శ్రీ పరమేశ్వరాయ నమః।
వస్త్రం సమర్పయామి॥

యజ్ఞోపవీతమ్ -

○ **జగత్సూత్రాత్మ భూతాయ భక్త కల్పద్రుమాయ తే।**
యజ్ఞోపవీతం సౌవర్ణ తన్తూద్భవ మహం దదే॥

⇨ **నమో అస్తు నీలగ్రీవాయ సహస్రాక్షాయ మీఢుషే॥ అథో యే అస్య సత్వానోహ న్తేభ్యోకరన్నమః॥**

శ్రీ విష్ణు సూర్య గణపత్యంబికా సమేతాయ శ్రీ పరమేశ్వరాయ నమః।
యజ్ఞోపవీతం సమర్పయామి।

గన్ధః -

○ **కైలాసనాథ సర్వజ్ఞ గౌరవర్ణతనో విభో।**
పటీర మిశ్రం శ్రీ గన్ధం ప్రదదామ్యహ మీశ తే॥

⇨ **ప్రముఞ్చ ధన్వన స్త్వ ముభయో రార్త్నియో ర్జ్యామ్। యాశ్చ తే హస్త ఇషవ పరా తా భగవో వప॥**

శ్రీ విష్ణు సూర్య గణపత్యంబికా సమేతాయ శ్రీ పరమేశ్వరాయ నమః।
గన్ధం సమర్పయామి॥

అక్షతాః -

○ **భక్తా యస్యాక్షతా నిత్యం సర్వోపద్రవ వర్జితాః।**
అమృత్యురోగ పీడాశ్చ తస్మై రుద్రాక్షతాన్ దదే॥

⇨ **అవతత్య ధనుస్త్వꣳ సహస్రాక్ష శతేషుధే। నిశీర్య శల్యానా ముఖా శివో న స్సుమనా భవ॥**

శ్రీ విష్ణు సూర్య గణపత్యంబికా సమేతాయ శ్రీ పరమేశ్వరాయ నమః।
గన్ధస్యోపరి అలంకరణార్థం అక్షతాన్ సమర్పయామి॥

ఆభరణాని -

○ **శాన్తాయ శితికణ్ఠాయ వాసుక్యురగహారిణే।**
రుద్రాక్షమాలా గాఙ్గేయ భూషణా న్యర్పయే శివ॥

శ్రీ విష్ణు సూర్య గణపత్యంబికా సమేతాయ శ్రీ పరమేశ్వరాయ నమః।
ఆభరణాని సమర్పయామి॥

పుష్పమ్ -

○ **పిపీలికాది ధాత్రన్త సృష్టి స్స్వప్నేపి న క్షమా।**
వినా యస్యైవ సఙ్కల్పం ప్రసూనం తేర్పయే శివ॥

శ్రీ విష్ణు సూర్య గణపత్యంబికా సమేతాయ శ్రీ పరమేశ్వరాయ నమః।
పుష్పం సమర్పయామి।

అథాఙ్గపూజా -

శివాయ నమః	-	పాదౌ పూజయామి।
యోగగమ్యాయ నమః	-	జఙ్ఘే పూజయామి।
ప్రళయాన్తకాయ నమః	-	కటిం పూజయామి।
అమృతేశ్వరాయ నమః	-	నాభిం పూజయామి।
గౌరీదేహార్ధధారిణే నమః	-	హృదయం పూజయామి।
శశిశేఖరాయ నమః	-	స్తనౌ పూజయామి।
సహస్రబాహవే నమః	-	బాహూ పూజయామి।
నీలకణ్ఠాయ నమః	-	కణ్ఠం పూజయామి।
అమ్బికానాథాయ నమః	-	ముఖం పూజయామి।
త్రిలోకీప్రభవే నమః	-	నాసికాం పూజయామి।
సోమసూర్యాగ్నినేత్రాయ నమః	-	నేత్రే పూజయామి।
ధర్మపరాయణాయ నమః	-	శ్రోత్రే పూజయామి।
ప్రణతార్తిహరాయ నమః	-	లలాటం పూజయామి।
కైలాసనాథాయ నమః	-	శిరః పూజయామి।
సచ్చిదానన్దాయ నమః	-	సర్వాణ్యఙ్గాని పూయామి।

అయుత, సహస్ర, త్రిశత, శతనామాదిభిః యథా శక్తి సంపూజయేత్।

▫ అథ రుద్ర త్రిశత నామార్చనమ్

1. ఓం నమో హిరణ్య బాహవే నమః।
2. సేనాన్యే నమః।
3. దిశాఞ్చ పతయే నమః ।
4. నమో వృక్షేభ్యో నమః।

5. హరికేశేభ్యో నమః |
6. పశూనాం పతయే నమః|
7. నమ స్సస్పిఞ్జరాయ నమః|
8. త్విషీమతే నమః|
9. పథీనాం పతయే నమః|
10. నమో బభ్లుశాయ నమః|
11. వివ్యాధినే నమః|
12. అన్నానాం పతయే నమః|
13. నమో హరికేశాయ నమః|
14. ఉపవీతినే నమః|
15. పుష్టానాం పతయే నమః|
16. నమో భవస్య హేత్యై నమః|
17. జగతాం పతయే నమః|
18. నమో రుద్రాయ నమః|
19. ఆతతావినే నమః|
20. క్షేత్రాణాం పతయే నమః|
21. నమ సూ్తాయ నమః|
22. అహన్త్యాయ నమః|
23. వనానాం పతయే నమః|
24. నమో రోహితాయ నమః|
25. స్థపతయే నమః|
26. వృక్షాణాం పతయే నమః|
27. నమో మన్త్రిణే నమః|
28. వాణిజాయ నమః |
29. కక్షాణాం పతయే నమః|
30. నమో భువన్తయే నమః |
31. వారివస్కృతాయ నమః|
32. ఓషధీనాం పతయే నమః|
33. నమ ఉచ్చైర్ఘోషాయ నమః|
34. ఆక్రన్దయతే నమః|
35. పత్తీనాం పతయే నమః|
36. నమః కృత్స్నవీతాయ నమః|

37. ధావతే నమః|
38. సత్త్వనాం పతయే నమః|
39. నమ స్సహమానాయ నమః|
40. నివ్యాధినే నమః |
41. ఆవ్యాధినీనాం పతయే నమః|
42. నమః కకుభాయ నమః|
43. నిషఙ్గిణే నమః|
44. స్తేనానాం పతయే నమః|
45. నమో నిషఙ్గిణే నమః|
46. ఇషుధిమతే నమః|
47. తస్కరాణాం పతయే నమః|
48. నమో వఞ్చతే నమః|
49. పరివఞ్చతే నమః|
50. స్తాయూనాం పతయే నమః |
51. నమో నిచేరవే నమః|
52. పరిచరాయ నమః|
53. అరణ్యానాం పతయే నమః|
54. నమస్సృకావిభ్యో నమః|
55. జిఘాꣳసద్భ్యో నమః|
56. ముష్ణతాం పతయే నమః|
57. నమోఽసిమద్భ్యో నమః|
58. నక్తఞ్చరద్భ్యో నమః|
59. ప్రకృన్తానాం పతయే నమః|
60. నమ ఉష్ణీషిణే నమః|
61. గిరిచరాయ నమః|
62. కులుఞ్చానాం పతయే నమః|
63. నమ ఇషుమద్భ్యో నమః|
64. ధన్వావిభ్యశ్చ నమః|
65. వో నమః|
66. నమ ఆతన్వానేభ్యో నమః|
67. ప్రతిదధానేభ్యశ్చ నమః|
68. వో నమః|

69. నమ ఆయచ్ఛద్భ్యో నమః|
70. విసృజద్భ్యశ్చ నమః|
71. వో నమః|
72. నమోఽస్యద్భ్యో నమః|
73. విధ్యద్భ్యశ్చనమః|
74. వో నమః|
75. నమ ఆసీనేభ్యో నమః|
76. శయానేభ్యశ్చ నమః|
77. వో నమః|
78. నమ స్స్వపద్భ్యో నమః|
79. జాగ్రద్భ్యశ్చ నమః|
80. వో నమః|
81. నమ స్తిష్ఠద్భ్యో నమః|
82. ధావద్భ్యశ్చ నమః|
83. వో నమః |
84. నమ స్సభాభ్యో నమః|
85. సభాపతిభ్యశ్చ నమః|
86. వో నమః|
87. నమో అశ్వేభ్యో నమః|
88. అశ్వపతిభ్యశ్చ నమః|
89. వో నమః|
90. నమ ఆవ్యాధినీభ్యో నమః|
91. వివిధ్యన్తీభ్యశ్చ నమః|
92. వో నమః|
93. నమ ఉగణాభ్యో నమః|
94. తృꣳహతీభ్యశ్చ నమః|
95. వో నమః|
96. నమో గృత్సేభ్యో నమః|
97. గృత్సపతిభ్యశ్చ నమః|
98. వో నమః |
99. నమో వ్రాతేభ్యో నమః|
100. వ్రాతపతిభ్యశ్చ నమః|

101. వో నమః।
102. నమో గణేభ్యో నమః।
103. గణపతిభ్యశ్చ నమః।
104. వో నమః।
105. నమో విరూపేభ్యో నమః।
106. విశ్వరూపేభ్యశ్చ నమః।
107. వో నమః।
108. నమో మహద్భ్యో నమః।
109. క్షుల్లకేభ్యశ్చ నమః।
110. వో నమః।
111. నమో రథిభ్యో నమః।
112. అరథేభ్యశ్చ నమః।
113. వో నమః।
114. నమో రథేభ్యో నమః।
115. రథపతిభ్యశ్చ నమః।
116. వో నమః।
117. నమ స్సేనాభ్యో నమః।
118. సేనానిభ్యశ్చ నమః।
119. వో నమః।
120. నమః~క్షత్తృభ్యో నమః।
121. సఙ్గ్రహీతృభ్యశ్చ నమః।
122. వో నమః।
123. నమ స్తక్షభ్యో నమః।
124. రథకారేభ్యశ్చ నమః।
125. వో నమః।
126. నమః కులాలేభ్యో నమః।
127. కర్మారేభ్యశ్చ నమః।
128. వో నమః।
129. నమః పుఞ్జిష్టేభ్యో నమః।
130. నిషాదేభ్యశ్చ నమః।
131. వో నమః।
132. నమ ఇషుకృద్భ్యో నమః।

133. ధన్వకృద్భ్యశ్చ నమః|
134. వో నమః|
135. నమో మృగయుభ్యో నమః|
136. శ్వనిభ్యశ్చ నమః|
137. వో నమః|
138. నమ శ్వభ్యో నమః|
139. శ్వపతిభ్యశ్చ నమః|
140. వో నమః|
141. నమో భవాయ చ నమః|
142. రుద్రాయ చ నమః|
143. నమ శ్శర్వాయ చ నమః|
144. పశుపతయే చ నమః|
145. నమో నీలగ్రీవాయ చ నమః|
146. శితికణ్ఠాయ చ నమః|
147. నమః కపర్దినే చ నమః|
148. వ్యుప్తకేశాయ చ నమః|
149. నమ స్సహస్రాక్షాయ చ నమః|
150. శతధన్వనే చ నమః|
151. నమో గిరిశాయ చ నమః|
152. శిపివిష్టాయ చ నమః|
153. నమో మీఢుష్టమాయ చ నమః|
154. ఇషుమతే చ నమః|
155. నమో హ్రస్వాయ చ నమః|
156. వామనాయ చ నమః|
157. నమో బృహతే చ నమః|
158. వర్షీయసే చ నమః|
159. నమో వృద్ధాయ చ నమః|
160. సంవృధ్వనే చ నమః|
161. నమో అగ్రియాయ చ నమః|
162. ప్రథమాయ చ నమః|
163. నమ ఆశవే చ నమః|
164. అజిరాయ చ నమః|

165. నమ శ్శీఘ్రియాయ చ నమః|
166. శీభ్యాయ చ నమః|
167. నమ ఊర్మ్యాయ చ నమః|
168. అవస్వన్యాయ చ నమః|
169. నమ స్స్రోతస్యాయ చ నమః|
170. ద్వీప్యాయ చ నమః |
171. నమో జ్యేష్ఠాయ చ నమః|
172. కనిష్ఠాయ చ నమః|
173. నమః పూర్వజాయ చ నమః|
174. అపరజాయ చ నమః|
175. నమో మధ్యమాయ చ నమః|
176. అపగల్భాయ చ నమః|
177. నమో జఘన్యాయ చ నమః|
178. బుధ్నియాయ చ నమః|
179. నమ స్సోభ్యాయ చ నమః|
180. ప్రతిసర్యాయ చ నమః|
181. నమో యామ్యాయ చ నమః|
182. క్షేమ్యాయ చ నమః|
183. నమ ఉర్వర్యాయ చ నమః|
184. ఖల్యాయ చ నమః|
185. నమ శ్శ్లోక్యాయ చ నమః|
186. అవసాన్యాయ చ నమః|
187. నమో వన్యాయ చ నమః|
188. కక్ష్యాయ చ నమః|
189. నమ శ్శ్రవాయ చ నమః|
190. ప్రతిశ్రవాయ చ నమః|
191. నమ ఆశుషేణాయ చ నమః|
192. ఆశురథాయ చ నమః|
193. నమ శ్శూరాయ చ నమః|
194. అవభిన్దతే చ నమః|
195. నమో వర్మిణే చ నమః|
196. వరూధినే చ నమః |

197. నమో బిల్మినే చ నమః|
198. కవచినే చ నమః|
199. నమ శ్శ్రుతాయ చ నమః|
200. శ్రుతసేనాయ చ నమః |
201. నమో దున్దుభ్యాయ చ నమః|
202. ఆహనన్యాయ చ నమః|
203. నమో ధృష్ణవే చ నమః|
204. ప్రమృశాయ చ నమః|
205. నమో దూతాయ చ నమః|
206. ప్రహితాయ చ నమః|
207. నమో నిషఙ్గిణే చ నమః|
208. ఇషుధిమతే చ నమః|
209. నమస్తీక్ష్ణేషవే చ నమః|
210. ఆయుధినే చ నమః|
211. నమ స్స్వాయుధాయ చ నమః|
212. సుధన్వనే చ నమః|
213. నమ స్స్రుత్యాయ చ నమః|
214. పథ్యాయ చ నమః|
215. నమః కాట్యాయ చ నమః|
216. నీప్యాయ చ నమః|
217. నమ స్సూద్యాయ చ నమః|
218. సరస్యాయ చ నమః|
219. నమో నాద్యాయ చ నమః|
220. వైశన్తాయ చ నమః|
221. నమః కూప్యాయ చ నమః|
222. అవట్యాయ చ నమః|
223. నమో వర్ష్యాయ చ నమః|
224. అవర్ష్యాయ చ నమః|
225. నమో మేఘ్యాయ చ నమః|
226. విద్యుత్యాయ చ నమః|
227. నమ ఈధ్రియాయ చ నమః|
228. ఆతప్యాయ చ నమః|

229. నమో వాత్యాయ చ నమః|
230. రేష్మియాయ చ నమః|
231. నమో వాస్తవ్యాయ చ నమః|
232. వాస్తుపాయ చ నమః|
233. నమ స్సోమాయ చ నమః|
234. రుద్రాయ చ నమః|
235. నమ స్తామ్రాయ చ నమః|
236. అరుణాయ చ నమః|
237. నమ శ్శఙ్గాయ చ నమః|
238. పశుపతయే చ నమః|
239. నమ ఉగ్రాయ చ నమః|
240. భీమాయ చ నమః|
241. నమో అగ్రేవధాయ చ నమః|
242. దూరేవధాయ చ నమః|
243. నమో హన్త్రే చ నమః|
244. హనీయసే చ నమః|
245. నమో వృక్షేభ్యో నమః|
246. హరికేశేభ్యో నమః|
247. నమ స్తారాయ నమః|
248. నమ శ్శమ్భవే చ నమః|
249. మయోభవే చ నమః|
250. నమశ్శఙ్కరాయ చ నమః|
251. మయస్కరాయ చ నమః|
252. నమ శ్శివాయ చ నమః|
253. శివతరాయ చ నమః|
254. నమ స్తీర్థ్యాయ చ నమః|
255. కూల్యాయ చ నమః|
256. నమః పార్యాయ చ నమః|
257. అవార్యాయ చ నమః|
258. నమః ప్రతరణాయ చ నమః|
259. ఉత్తరణాయ చ నమః|
260. నమ ఆతార్యాయ చ నమః|

261. ఆలాద్యాయ చ నమః|
262. నమ శ్శష్ప్యాయ చ నమః|
263. ఫేన్యాయ చ నమః|
264. నమ స్సికత్యాయ చ నమః|
265. ప్రవాహ్యాయ చ నమః|
266. నమ ఇరిణ్యాయ చ నమః|
267. ప్రపథ్యాయ చ నమః|
268. నమః కిꣳశిలాయ చ నమః|
269. క్షయణాయ చ నమః|
270. నమః కపర్దినే చ నమః|
271. పులస్తయే చ నమః|
272. నమో గోష్ఠ్యాయ చ నమః|
273. గృహ్యాయ చ నమః|
274. నమ స్తల్ప్యాయ చ నమః|
275. గేహ్యాయ చ నమః|
276. నమః కాట్యాయ చ నమః|
277. గహ్వరేష్ఠాయ చ నమః|
278. నమో హ్రదయ్యాయ చ నమః|
279. నివేష్ప్యాయ చ నమః|
280. నమః పాꣳసవ్యాయ చ నమః|
281. రజస్యాయ చ నమః|
282. నమ శ్శుష్క్యాయ చ నమః|
283. హరిత్యాయ చ నమః|
284. నమో లోప్యాయ చ నమః|
285. ఉలప్యాయ చ నమః |
286. నమ ఊర్వ్యాయ చ నమః|
287. సూర్మ్యాయ చ నమః|
288. నమః పర్ణ్యాయ చ నమః|
289. పర్ణశద్యాయ చ నమః|
290నమోఽపగురమాణాయ చ నమః|
291. అభిఘ్నతే చ నమః|
292. నమ ఆక్ఖిదతే చ నమః|

293. ప్రక్షిదతే చ నమః|

294. నమో వో నమః |

295. కిరికేభ్యో నమః|

296. దేవానాꣳ హృదయేభ్యో నమః|

297. నమో విక్షీణకేభ్యో నమః|

298. నమో విచిన్వత్కేభ్యో నమః|

299. నమ ఆనిర్హతేభ్యో నమః |

300. నమ ఆమీవత్కేభ్యో నమః |

అథ శివాష్టోత్తర శతనామావళిః

1. శివాయ నమః
2. మహేశ్వరాయ నమః
3. శమ్భవే నమః
4. పినాకినే నమః
5. శశి శేఖరాయ నమః
6. వామదేవాయ నమః
7. విరూపాక్షాయ నమః
8. కపర్దినే నమః
9. నీల లోహితాయ నమః
10. శఙ్కరాయ నమః
11. శూలపాణయే నమః
12. ఖట్వాఙ్గినే నమః
13. విష్ణు వల్లభాయ నమః
14. శిపివిష్టాయ నమః
15. అంబికా నాథాయ నమః
16. శ్రీకణ్ఠాయ నమః
17. భక్తవత్సలాయ నమః
18. భవాయ నమః
19. శర్వాయ నమః
20. త్రిలోకేశాయ నమః
21. శితికణ్ఠాయ నమః
22. శివాప్రియాయ నమః
23. ఉగ్రాయ నమః
24. కపాలినే నమః
25. కామారయే నమః
26. అన్ధకాసుర సూదనాయ నమః
27. గఙ్గాధరాయ నమః
28. లలాటాక్షాయ నమః

29. కాలకాలాయ నమః
30. కృపానిధయే నమః
31. భీమాయ నమః
32. పరశు హస్తాయ నమః
33. మృగపాణయే నమః
34. జటాధరాయ నమః
35. కైలాసవాసినే నమః
36. కవచినే నమః
37. కఠోరాయ నమః
38. త్రిపురాన్తకాయ నమః
39. వృషాఙ్కాయ నమః
40. వృషభారూఢాయ నమః
41. భస్మోద్ధూళిత విగ్రహాయ నమః
42. సామప్రియాయ నమః
43. స్వర మయాయ నమః
44. త్రయీ మూర్తయే నమః
45. అనీశ్వరాయ నమః
46. సర్వజ్ఞాయ నమః
47. పరమాత్మనే నమః
48. సోమసూర్యాగ్ని లోచనాయ నమః
49. హవిషే నమః
50. యజ్ఞ మయాయ నమః
51. సోమాయ నమః
52. పఞ్చవక్త్రాయ నమః
53. సదా శివాయ నమః
54. విశ్వేశ్వరాయ నమః
55. వీర భద్రాయ నమః
56. గణ నాథాయ నమః
57. ప్రజా పతయే నమః
58. హిరణ్య రేతసే నమః
59. దుర్ధర్షాయ నమః
60. గిరీశాయ నమః
61. గిరిశాయ నమః
62. అనఘాయ నమః
63. భుజఙ్గ భూషణాయ నమః
64. భర్గాయ నమః
65. గిరి ధన్వనే నమః
66. గిరి ప్రియాయ నమః
67. కృత్తి వాససే నమః
68. పురారాతయే నమః

69. భగవతే నమః
70. ప్రమథాధిపాయ నమః
71. మృత్యుఞ్జయాయ నమః
72. సూక్ష్మతనవే నమః
73. జగద్వ్యాపినే నమః
74. జగద్గురవే నమః
75. వ్యోమకేశాయ నమః
76. మహాసేన జనకాయ నమః
77. చారు విక్రమాయ నమః
78. రుద్రాయ నమః
79. భూత పతయే నమః
80. స్థాణవే నమః
81. అహిర్బుధ్న్యాయ నమః
82. దిగంబరాయ నమః
83. అష్ట మూర్తయే నమః
84. అనేకాత్మనే నమః
85. సాత్త్వికాయ నమః
86. శుద్ధ విగ్రహాయ నమః
87. శాశ్వతాయ నమః
88. ఖణ్డ పరశవే నమః
89. అజాయ నమః
90. పాశ విమోచకాయ నమః
91. మృడాయ నమః
92. పశు పతయే నమః
93. దేవాయ నమః
94. మహా దేవాయ నమః
95. అవ్యయాయ నమః
96. హరయే నమః
97. భగనేత్ర భిదే నమః
98. అవ్యక్తాయ నమః
99. దక్షాధ్వరహరాయ నమః
100. హరాయ నమః
101. పూష దన్తభిదే నమః
102. అవ్యగ్రాయ నమః
103. సహస్రాక్షాయ నమః
104. సహస్రపదే నమః
105. అపవర్గ ప్రదాయ నమః
106. అనన్తాయ నమః
107. తారకాయ నమః
108. ఓం పరమేశ్వరాయ నమః

ఇతి శ్రీ శివాష్టోత్తర శతనామ పూజాం సమర్పయామి

⇨ నిధనపతయే నమః। నిధనపతాన్తికాయ నమః।

⇨ ఊర్ధ్వాయ నమః। ఊర్ధ్వ లిఙ్గాయ నమః।

⇨ హిరణ్యాయ నమః। హిరణ్య లిఙ్గాయ నమః।

⇨ సువర్ణాయ నమః। సువర్ణ లిఙ్గాయ నమః।

⇨ దివ్యాయ నమః। దివ్య లిఙ్గాయ నమః।

⇨ భవాయ నమః। భవ లిఙ్గాయ నమః।

⇨ శర్వాయ నమః। శర్వ లిఙ్గాయ నమః।

⇨ శివాయ నమః। శివ లిఙ్గాయ నమః।

⇨ జ్వలాయ నమః। జ్వల లిఙ్గాయనమః।

⇨ ఆత్మాయ నమః। ఆత్మ లిఙ్గాయ నమః।

⇨ పరమాయ నమః। పరమ లిఙ్గాయ నమః।

⇨ ఏతథ్సోమస్య సూర్యస్య సర్వలిఙ్గ స్థాపయతి పాణిమన్త్రం పవిత్రమ్।।

⇨ భవాయ దేవాయ నమః। శర్వాయ దేవాయ నమః। ఈశానాయ దేవాయ నమః। పశుపతయే దేవాయ నమః। రుద్రాయ దేవాయ నమః। ఉగ్రాయ దేవాయ నమః। భీమాయ దేవాయ నమః। మహతే దేవాయ నమః।

⇨ భవస్య దేవస్య పత్న్యై నమః। శర్వస్య దేవస్య పత్న్యై నమః। ఈశానస్య దేవస్య పత్న్యై నమః। పశుపతే ర్దేవస్య పత్న్యై నమః। రుద్రస్య దేవస్య

పత్న్యై నమః। ఉగ్రస్య దేవస్య పత్న్యై నమః। భీమస్య దేవస్య పత్న్యై నమః। మహతో దేవస్య పత్న్యై నమః॥

ధూపః -

○ **వాసనాకృత సంక్లేశ ఇయర్త్యార్తిం క్షణాదపి।**
స్మృతే ర్యస్య మహేశం తం ధూప మాఘ్రాపయా మ్యహమ్॥

⇨ **విజ్య న్ధను కపర్దినో విశల్యో బాణవాజ్ ఉత। అనేశ న్నస్యేషవ ఆభు రస్య నిషఙ్గథిః॥**

శ్రీ విష్ణు సూర్య గణపత్యంబికా సమేతాయ శ్రీ పరమేశ్వరాయ నమః।
ధూప మాఘ్రాపయామి॥

దీపః -

○ **సమస్త జీవిషు జ్ఞాన - జ్యోతీరూపే విభాతి యః।**
శివాయ దీపం తస్మై తే దర్శయామి ముదా ప్రభో॥

⇨ **యా తే హేతి ర్మీఢుష్టమ హస్తే బభూవ తే ధనుః। తయాస్మాన్ విశ్వత స్త్వ మయక్ష్మయా పరిబ్భుజ॥**

శ్రీ విష్ణు సూర్య గణపత్యంబికా సమేతాయ శ్రీ పరమేశ్వరాయ నమః।
దీపం దర్శయామి।

నైవేద్యమ్ -

○ **జాఠరాగ్ని స్వరూపేణ ప్రాణిదేహ స్థితో హి యః।**
ప్రాణాది వాయు సంయుక్త –స్తస్మై నైవేద్య మర్పయే॥

⇨ **నమస్తే అస్త్వాయుధాయానాతతాయ ధృష్ణవే। ఉభాభ్యా ముతతే నమో బాహుభ్యా న్తవ ధన్వనే॥**

శ్రీ విష్ణు సూర్య గణపత్యంబికా సమేతాయ సమేతాయ శ్రీ పరమేశ్వరాయ నమః।

నైవేద్యం నివేదయామి।

తామ్బూలమ్ -

○ **గౌరీజానే సుపత్నీక జగజ్జనక ఈడ్యసే।**

త్రిజగద్గృహిణే తస్మై తామ్బూలం తే దదే శివ॥

⇨ **పరి తే ధన్వనో హేతి రస్మా న్వృణక్తు విశ్వతః। అథో య ఇషుధి స్తవాక్తరే అస్మ న్నిధేహి తమ్॥**

శ్రీ విష్ణు సూర్య గణపత్యంబికా సమేతాయ శ్రీ పరమేశ్వరాయ నమః।

తామ్బూలం సమర్పయామి॥

నీరాజనమ్ -

○ **ఘృతవర్తి సహస్రాణా మారార్తికమిదం శుభమ్।**

కర్పూరేణ సమాయుక్త మీశానాయ దదే ముదా॥

⇨ **నమస్తే అస్తు భగవన్ విశ్వేశ్వరాయ మహాదేవాయ త్ర్యమ్బకాయ త్రిపురాన్తకాయ త్రికాగ్నికాలాయ కాలాగ్నిరుద్రాయ నీలకణ్ఠాయ మృత్యుఞ్జయాయ సర్వేశ్వరాయ సదాశివాయ శ్రీమన్మహాదేవాయ నమః॥**

శ్రీ విష్ణు సూర్య గణపత్యంబికా సమేతాయ శ్రీ పరమేశ్వరాయ నమః।

ఆనన్ద కర్పూర మఙ్గళ నీరాజనం దర్శయామి। నీరాజనానన్తరం శుద్ధాచమనీయం సమర్పయామి। రక్షాం గృహ్ణామి।

హర నమః పార్వతీపతయే హరహర మహాదేవ॥

మన్త్ర పుష్పమ్ -

○ **త్రయీ మన్త్రా అపి స్థాణోః పరమేశస్య కీర్తనే।**

కుణ్ఠా యస్య స్తుతౌ తస్మై నమఉక్తిం విధేమ తే||

యత్పఞ్చాక్షర మన్త్రాత్ సం – తార్యన్తే భక్తకోటయః|

తస్మై శివాయ సామ్బాయ మన్త్రపుష్పం సమర్పయే||

⇨ ద్రాపే అన్ధసస్పతే దరిద్ర న్నీలలోహిత| ఏషాం పురుషాణా మేషాం పశూనాం మా భే ర్మారో మో ఏషాం కిఞ్చనామమత్||

⇨ యా తే రుద్ర శివా తనూ శ్శివా విశ్వాహభేషజీ| శివా రుద్రస్య భేషజీ తయా నో మృడ జీవసే||

⇨ ఇమాస్త్రు రుద్రాయ తవసే కపర్దినే క్షయద్వీరాయ ప్రభరామహే మతిమ్|యథా నశ్శమస ద్ద్విపదే చతుష్పదే విశ్వం పుష్ట గ్రామే అస్మి (21) న్ననాతురమ్|

⇨ మృడా నో రుద్రోత నో మయస్కృధి క్షయద్వీరాయ నమసా విధేమ తే| యచ్ఛఞ్చ యో శ్చ మను రాయజే పితా తదశ్యామ తవ రుద్ర ప్రణీతౌ||

⇨ మా నో మహాన్త ముత మా నో అర్భకం మా న ఉక్షన్త ముత మా న ఉక్షితమ్| మా నో వధీ పితరం మోత మాతరం ప్రియా మా న స్తనువో (22) రుద్ర రీరిషః||

⇨ మా న స్తోకే తనయే మా న ఆయుషి మా నో గోషు మా నో అశ్వేషు రీరిషః| వీరా న్మా నో రుద్ర భామితో వధీర్ హవిష్మన్తో నమసా విధేమ తే||

⇨ ఆరాత్తే గోఘ్న ఉత పూరుషఘ్నే క్షయద్వీరాయ సుమ్న మస్మే తే అస్తు| రక్షా చ నో అధి చ దేవ బ్రూహ్యధా చ న శ్శర్మ యచ్ఛ ద్విబర్హాః||

⇨ స్తుహి (23) శ్రుత గ్గర్తసదం యువానం మృగన్న భీమ ముపహత్ను ముగ్రమ్| మృడా జరిత్రే రుద్ర స్తవానో అన్యం తే అస్మ న్ని వపన్తు సేనాః||

⇨ **పరి ణో రుద్రస్య హేతి ర్వృణక్తు పరి త్వేషస్య దుర్మతి రఘాయోః। అవ స్థిరా మఘవద్భ్య స్తనుష్వ మీఢ్వ స్తోకాయ తనయాయ మృడయ॥**

⇨ **మీఢుష్టమ శివతమ శివో న స్సుమనా భవ। పరమే వృక్ష ఆయుధ న్నిధాయ కృత్తిం వసాన ఆచర పినాకం (24) బిభ్ర దాగహి॥**

⇨ **వికిరిద విలోహిత నమస్తే అస్తు భగవః। యాస్తే సహస్రత్తె హేతయోన్య మస్మన్ని వపన్తు తాః॥**

⇨ **సహస్రాణి సహస్రధా బాహువో స్తవ హేతయః। తాసా మీశానో భగవ పరాచీనా ముఖా కృధి॥ (25)**

శ్రీ విష్ణు సూర్య గణపత్యంబికా సమేతాయ శ్రీ పరమేశ్వరాయ నమః।
మన్త్రపుష్పం సమర్పయామి॥

ప్రదక్షిణమ్ -

○ **జగత్త్రయస్థ క్షేత్రాణాం ప్రదక్షిణఫలం సుఖమ్।**
యత్ప్రదక్షిణ మాత్రేణ లేభే క్షిప్రం గజాననః॥

○ **తం శఙ్కరం భవహరం బమ్భ్రమీ మ్యభితో ముదా।**
తేన మే సఞ్చితం పాపం నాశమేతు కృతార్థినః॥

○ **యాని కాని చ పాపాని . . . . శరణాగతవత్సల॥**

శ్రీ విష్ణు సూర్య గణపత్యంబికా సమేతాయ శ్రీ పరమేశ్వరాయ నమః।
ప్రదక్షిణం సమర్పయామి॥

నమస్కారః –

○ **యత్పాదపద్మ మమరా నిజమూర్ధ క్లృప్త -**
సద్రత్న వన్మకుట కోటిభి రానమన్తి।

తం స్వాష్ట్రిలగ్న జనతార్తి హరం దయాళుం

శ్రీ శఙ్కరం భయహరం శిరసా నమామి||

⇨ **1. సహస్రాణి సహస్రశో యే రుద్రా అధి భూమ్యామ్| తేషాజ్ఞ సహస్రయోజనేవ ధన్వాని తన్మసి||** నమస్కారం సమర్పయామి||

⇨ **2. అస్మి న్మహ త్యర్ణవేన్తరిక్షే భవా అధి| తేషాజ్ఞ సహస్రయోజనేవ ధన్వాని తన్మసి||** నమస్కారం సమర్పయామి||

⇨ **3. నీలగ్రీవా శ్శితికణ్ఠా శ్శర్వా అధః ~ క్షమాచరాః| తేషాజ్ఞ సహస్రయోజనేవ ధన్వాని తన్మసి||** నమస్కారం సమర్పయామి||

⇨ **4. నీలగ్రీవా శ్శితికణ్ఠా దివజ్ఞ రుద్రా ఉపశ్రితాః| తేషాజ్ఞ సహస్రయోజనేవ ధన్వాని తన్మసి||** నమస్కారం సమర్పయామి||

⇨ **5. యే వృక్షేషు సస్పిఞ్జరా నీలగ్రీవా విలోహితాః| తేషాజ్ఞ సహస్రయోజనేవ ధన్వాని తన్మసి||** నమస్కారం సమర్పయామి||

⇨ **6. యే భూతానా మధిపతయో విశిఖాస కపర్దినః| తేషాజ్ఞ సహస్రయోజనేవ ధన్వాని తన్మసి||** నమస్కారం సమర్పయామి||

⇨ **7. యే అన్నేషు వివిధ్యన్తి పాత్రేషు పిబతో జనాన్| తేషాజ్ఞ సహస్రయోజనేవ ధన్వాని తన్మసి||** నమస్కారం సమర్పయామి||

⇨ **8. యే పథాం పథిరక్షయ ఐలబృదా యవ్యుధః| తేషాజ్ఞ సహస్రయోజనేవ ధన్వాని తన్మసి||** నమస్కారం సమర్పయామి||

⇨ **9. యే తీర్థాని ప్రచరన్తి సృకావన్తో నిషఙ్గిణః। తేషాౙ్ సహస్రయోజనేవ ధన్వాని తన్మసి।।** నమస్కారం సమర్పయామి।।

⇨ **10. య ఏతావన్తశ్చ భూయాౙ్సశ్చ దిశో రుద్రా వితస్థిరే। తేషాౙ్ సహస్రయోజనేవ ధన్వాని తన్మసి।।** నమస్కారం సమర్పయామి।।

⇨ **11. నమో రుద్రేభ్యో యే పృథివ్యాం యేషా మన్న మిషవ**
స్తేభ్యో దశ ప్రాచీ ర్దశ దక్షిణా దశ ప్రతీచీ ర్దశోదీచీ ర్దశోర్ధ్వా స్తేభ్యో నమ స్తే నో మృడయన్తు తే యన్ద్విష్మో యశ్చ నో ద్వేష్టి తం వో జమ్భే దధామి।।

⇨ **12. నమో రుద్రేభ్యో యేన్తరిక్షే యేషాం వాత ఇషవ**
స్తేభ్యో దశ ప్రాచీ ర్దశ దక్షిణా దశ ప్రతీచీ ర్దశోదీచీ ర్దశోర్ధ్వా స్తేభ్యో నమ స్తే నో మృడయన్తు తే యన్ద్విష్మో యశ్చ నో ద్వేష్టి తం వో జమ్భే దధామి।।

⇨ **నమో రుద్రేభ్యో యే దివి యేషాం వర్ష మిషవ**
స్తేభ్యో దశ ప్రాచీ ర్దశ దక్షిణా దశ ప్రతీచీ ర్దశోదీచీ ర్దశోర్ధ్వా స్తేభ్యో నమ స్తే నో మృడయన్తు తే యన్ద్విష్మో యశ్చ నో ద్వేష్టి తం వో జమ్భే దధామి।।

శ్రీ విష్ణు సూర్య గణపత్యంబికా సమేతాయ శ్రీ పరమేశ్వరాయ నమః।
నమస్కారాన్ సమర్పయామి।।

ప్రార్థనమ్ -

○ **అన్యథా శరణం నాస్తి త్వమేవ శరణం మమ।**
తస్మాత్కారుణ్య భావేన రక్షరక్ష మహేశ్వర।।

○ **ఆత్మా త్వం గిరిజా మతి స్సహచరా ప్రాణా శ్శరీరం గృహం**
పూజా తే విషయోపభోగ రచనా నిద్రా సమాధిస్థితిః।
సఞ్చార పదయో ప్రదక్షిణ విధి స్తోత్రాణి సర్వా గిరో

యద్య త్కర్మ కరోమి తత్తదఖిలం శమ్భో తవారాధనమ్॥

○ **కరచరణ కృతఀ వా కాయజం కర్ణజఀ వా**

శ్రవణ నయనజఀ వా మానసఀ వాపరాధమ్।

విహిత మవిహితఀ వా సర్వమేతత్క్షమస్వ

జయ జయ శ్రీమహాదేవ శమ్భో॥

○ **త్ర్యమ్బక మహాదేవ త్రాహిమాం శరణాగతమ్।**

జన్మమృత్యు జరారోగైః పీడితం కర్మబన్ధనైః॥

○ **తావకస్త్వద్గత ప్రాణ –స్త్వచ్చితోఽహం సదా మృడ।**

అపమృత్యు భయం హృత్వా మమాయు ర్వర్ధయ ప్రభో॥

శ్రీ విష్ణు సూర్య గణపత్యంబికా సమేతాయ శ్రీ పరమేశ్వరాయ నమః।

ప్రార్థనం సమర్పయామి॥

తర్పణమ్ -

భవస్దేవ స్తర్పయామి। శర్వస్దేవ స్తర్పయామి। ఈశాన స్దేవ స్తర్పయామి। పశుపతి స్దేవ స్తర్పయామి। రుద్ర స్దేవ స్తర్పయామి। ఉగ్ర స్దేవ స్తర్పయామి। భీమ స్దేవ స్తర్పయామి। మహాన్త స్దేవ స్తర్పయామి।

భవస్య దేవస్య పత్నీ స్తర్పయామి। శర్వస్య దేవస్య పత్నీ స్తర్పయామి। ఈశానస్య దేవస్య పత్నీ స్తర్పయామి। పశుపతేర్దేవస్య పత్నీ స్తర్పయామి। రుద్రస్య దేవస్య పత్నీ స్తర్పయామి। ఉగ్రస్య దేవస్య పత్నీ స్తర్పయామి। భీమస్య దేవస్య పత్నీ స్తర్పయామి। మహతో దేవస్య పత్నీ స్తర్పయామి।

○ **యస్యస్మృత్యా చ . . . . తమచ్యుతమ్।**

○ **మన్త్రహీనం క్రియాహీనం . . . . తదస్తుతే।**

అనయా పూజయా భగవాన్ సర్వాత్మకః, శ్రీ విష్ణు సూర్య గణపత్యంబికా సమేతః శ్రీ పరమేశ్వర స్సుప్రీణాతు॥

ఏతత్ఫలం సర్వం శ్రీ పరమేశ్వరార్పణ మస్తు||

మధ్యే స్వర వర్ణ ధ్యాన నియమ లోప ప్రాయశ్చిత్తార్థం నామత్రయజపం కరిష్యే||

అచ్యుతాయ నమః| అనన్తాయ నమః| గోవిన్దాయ నమః|

అచ్యుతాయ నమః| అనన్తాయ నమః| గోవిన్దాయ నమః|

అచ్యుతానన్త గోవిన్దేభ్యో నమః||

- **కాయేన వాచా మనసేన్ద్రియైర్వా బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతే స్స్వభావాత్|**
- **కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి||**
- **యదక్షర పదభ్రష్టం మాత్రాహీన స్తు యద్భవేత్|**
- **తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోస్తుతే||**

- **ఆభి ర్గీర్భి ర్యదతోన ఊన మాప్యాయయ హరివో వర్ధమానః| యదా స్తోతృభ్యో మహి గోత్రా రుజాసి భూయిష్ఠభాజో అధ తే స్యామ|**
- **బ్రహ్మ ప్రావాదిష్మ తన్నో మా హాసీత్| ఓం శాన్తి శ్శాన్తి శ్శాన్తిః|**
- **యో వేదాదౌ స్వర ప్రోక్తో వేదాన్తే చ ప్రతిష్ఠితః|**
- **తస్య ప్రకృతి లీనస్య య పర స్స మహేశ్వరః||**
- **సహస్ర పరమా దేవీ శతమూలా శతాఙ్కురా| సర్వ హరతు మే పాప న్దూర్వా దుస్స్వప్న నాశినీ|**
- **కాణ్డాత్కాణ్డా త్ప్రరోహన్తీ పరుష పరుష పరి| ఏవా నో దూర్వే ప్రతను సహస్రేణ శతేన చ| యా శతేన ప్రతనోషి సహస్రేణ విరోహసి| తస్యాస్తే దేవీష్టకే విధేమ హవిషా వయమ్|**

⇨ **అశ్వక్రాన్తే రథక్రాన్తే విష్ణుక్రాన్తే వసున్ధరా। శిరసా ధారయిష్యామి రక్షస్వ మాం పదే పదే॥** శ్రీ విష్ణు సూర్య గణపత్యంబికా సమేతస్య శ్రీ పరమేశ్వరస్య ప్రసాదం శిరసా గృహ్ణామి।

- **శఙ్ఖోదక గ్రహణం -**

○ **శఙ్ఖ మధ్యే స్థితం తోయం పాతితం కేశవో పరి।**
అఙ్గ లగ్నం మనుష్యాణాం బ్రహ్మహత్యా యుతం దహేత్॥

○ **సాలగ్రామ శిలా వారి పాపహారి విశేషతః।**
ఆజన్మ కృత పాపానాం ప్రాయశ్చిత్తం దినే దినే॥

- **తీర్థ ప్రాశనమ్ -**

○ **అకాల మృత్యుహరణం సర్వ వ్యాధి నివారణమ్।**
సమస్త పాప క్షయకరం, శ్రీ పరమేశ్వరస్య పాదోదకం పావనం శుభమ్॥

****

తవ తత్త్వం న జానామి కీదృశోఽసి మహేశ్వర।
యాదృశోఽసి మహాదేవ తాదృశాయ నమో నమః॥

37. స్మార్తవిధ్యుక్త సకల దేవతా కల్యాణ ప్రయోగః

పూర్వ సిద్ధతా

కదలీ స్తంభై ర్వితాన తోరణ ధ్వజ పతాకాదిభిః కల్యాణ మండపం నిర్మాయ, తదన్తర్వివాహ వేదిం కృత్వా, రఙ్గవల్ల్యాదిభి రలఙ్కృత్య, మండపస్య చతుర్దిక్షు దీపస్తంభాన్ ప్రజ్వాల్య, తత్ర కల్యాణ పీఠం సంస్థాప్య, తదుపరి వస్త్రం వితత్య, ప్రస్థపరిమితం తణ్డులం నిక్షిప్య||

తదుపరి తణ్డులపూరితం పూర్ణపాత్రే నిధాయ, తస్మిన్ కుఙ్కుమాదినా అష్టదళపద్మం విలిఖ్య| తదుపరి కలశం సంస్థాప్య, గోధూమ ఫలపుష్పాదిభిరాపూర్య, కౌశేయ వస్త్రేణాచ్ఛాద్య||

- **అథోచ్యతే చ సీతాయాః పాణిగ్రహణముత్తమ్|**
  సర్వకల్యాణ జననం సౌఖ్యశ్రీ కీర్తి వర్ధనమ్|
- **వివాహ దివసే ప్రాప్తే ముహూర్తే దేశికోత్తమః|**
  పృథగ్దేవస్య దేవ్యాశ్చ బధ్నీయాత్కరకౌతుకమ్||

తత్రాయం ప్రయోగః –

అథ కర్తా ప్రక్షాళిత పాణిపాదః, ఆచమ్య, భేరీ పటహ మర్దళ శంఖ వాద్యై శ్ఛత్ర చామరైః, ధ్వజపతాకాద్యైః సుమంగళ ద్రవ్యైః, భక్తై స్సర్వజనై స్సార్ధం గ్రామ మాలయం వా ప్రదక్షిణం కృత్వా||

⇨ **ఓం అనుహవం పరిహవం పరీవాదం పరిక్షపమ్| దుస్స్వప్న ద్దురుదిత స్త ద్ద్విషద్భ్య దిశామ్యహమ్||**

⇨ అనుహూతం పరిహూత శకునే ర్యదశాకునమ్। మృగస్య సృత మక్ష్ణయా తద్ద్విషద్భ్య దిశామ్యహమ్।।

⇨ ఆరాత్తే అగ్నిర స్త్వరా త్వరశు రస్తు తే। నివాతే త్వాభివర్‌షతు స్వస్తి తేస్తు వనస్పతే స్వస్తి మేస్తు వనస్పతే।।

⇨ నమ శ్శకృథ్సదే రుద్రాయ నమో రుద్రాయ శకృథ్సదే। గోష్ఠమసి నమస్తే అస్తు మా మా హిసీ స్సిగసి నసి వజ్రో నమస్తే అస్తు మా మా హిసీః।।

⇨ ఉద్గాతేవ శకునే సామ గాయసి బ్రహ్మపుత్ర ఇవ సవనేషు శససి। స్వస్తి న శ్శకునే అస్తు ప్రతి న స్సుమనా భవ।।

⇨ ఓం మమాగ్నే వర్చో విహవేష్వస్తు వయ స్త్వేన్ధానా స్తనువ ము్పషేమ। మహ్య న్నమన్తాం ప్రదిశ శ్చతస్ర స్త్వయాధ్యక్షేణ పృతనా జయేమ।

⇨ మమ దేవా విహవే సన్తు సర్వ ఇన్ద్రావన్తో మరుతో విష్ణు రగ్నిః। మమాన్తరిక్ష మురు గోప మస్తు మహ్యం వాత పవతా ఙ్కామే అస్మిన్న్।

⇨ మయి దేవా ద్రవిణ మాయజన్తా మ్మయ్యాశీ రస్తు మయి దేవహూతిః। దైవ్యా హోతారా వనిషన్త పూర్వేరిష్టా స్స్యామ తనువా సువీరాః।।

⇨ మహ్యం యజన్తు మమ యాని హవ్యాకైకూతి స్సత్యా మనసో మే అస్తు। ఏనో మా ని గా ఙ్కతమ చ్చనాహం విశ్వే దేవాసో అధి వోచతా మే।

⇨ దేవీ ష్షడుర్వీ రురుణ కృణోత విశ్వే దేవాస ఇహ వీరయధ్వమ్। మా హాస్మహి ప్రజయా మా తనూభి ర్మా రధామ ద్విషతే సోమ రాజన్న్।

⇨ **అగ్ని ర్మన్యుం ప్రతినుద న్పురస్తా దదబ్ధో గోపా పరి పాహి నస్త్వమ్।**

ప్రత్యఞ్చో యన్తు నిగుత పున స్తేమైషా ఞ్చిత్తం ప్రబుధా వి నేశత్।

⇨ **ధాతా ధాతృణాం భువనస్య యస్పతి ర్దేవత్రా సవితార మభిమాతిషాహమ్।**

ఇమఁ యజ్ఞ మశ్వినోభా బృహస్పతి ర్దేవా పాన్తు యజమాన న్న్యర్థాత్।

⇨ **ఉరువ్యచా నో మహిష శ్శర్మ యచ్ఛస దస్మిన్ హవే పురుహూత పురుక్షు। స న ప్రజాయై హర్యశ్వ మృడయేన్ద్ర మా నో రీరిషో మా పరా దాః।**

⇨ **యే న స్సపత్నా అప తే భవ న్త్విన్ద్రాగ్నిభ్యా మవ బాధామహే తాన్। వసవో రుద్రా ఆదిత్యా ఉపరిస్పృశం మోగ్ర ఞ్చేత్తార మధిరాజ మక్రన్।**

⇨ **అర్వాఞ్చ మిన్ద్ర మముతో హవామహే యో గోజిద్ధనజి దశ్వజిద్యః। ఇమ న్నో యజ్ఞఁ విహవే జుషస్వాస్య కుర్మో హరివో మేదిన న్త్వా॥**

ఇతి పఠన్, కల్యాణమణ్డపం ప్రవిశ్య, భద్రపీఠే ప్రతిమా స్సంస్థాప్య, పఞ్చోపచారై స్సంపూజ్య, కల్యాణోత్సవ మారభేత।

ఆసనమ్ -

పృథివ్యాః - మేరుపృష్ఠ ఋషిః। సుతలం ఛన్దః। ఆసనే వినియోగః।

○ **పృథ్వి త్వయా ధృతా లోకా దేవి త్వం విష్ణునా ధృతా।**

త్వం చ ధారయ మాం దేవి పవిత్రం కురు చాసనమ్॥

ఇత్యుపవిశ్య।

⇨ **ఓం దేవీం వాచ మజనయన్త . . . . నమోస్తుతే।**

లక్ష్మీనారాయణాభ్యాం నమః . . . . . బ్రహ్మకర్మ సమారభే।

దివ్యకల్యాణ మహోత్సవ సంకల్పః –

ప్రాణనాయమ్య, దేశకాలౌ సంకీర్త్య, ... శ్రీ పరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం,

అనయో (ఆవయో) ర్దంపత్యోః అన్యోన్య దాంపత్య సిద్ధిద్వారా ధర్మార్థ కామ మోక్ష చతుర్విధ ఫల పురుషార్థ సిద్ధ్యర్థం, పుత్ర మిత్ర దాస దాసీ జన సహిత విమల విజ్ఞాన సంపదాది నానివిధ సౌఖ్యానుభవ సిద్ధ్యర్థం, సమస్త దుఃఖోపద్రవ నాశనార్థం, ఏతద్దినావధి మమ (అస్య యజమానస్య) - ఇహ జన్మని, జన్మాంతరే చ జ్ఞానతః - అజ్ఞానత స్సంభావితానాం, ఆచరితానాం సమస్త దురితానా ముపశాన్త్యర్థం, దీర్ఘాయు ర్విపుల ధన ధాన్య హిరణ్య రత్నాద్యవిచ్ఛిన్న సంపత్తి, స్థిరలక్ష్మీ కీర్తిలాభ శత్రు పరాజయ సదభీష్ట సిద్ధ్యర్థం, దర్శపూర్ణ మాస అగ్నిష్టోమ అతిరాత్ర అప్తోర్యామ సాన్తపన వాజపేయ పౌండరీకాది శతక్రతూనాం సంపూర్ణ ఫలావాప్త్యర్థం, [1]

---

[1] (ప్రత్యబ్దోత్సవేషు, శాన్తి కళ్యాణ మహోత్సవేషు చ వక్తవ్యమ్)

అస్మిన్ గ్రామే/నగరే కృతవసతీనాం సర్వవర్ణానాం స్వధర్మాచారానుష్ఠాన తాత్పర్య సిద్ధ్యర్థం, సత్కుల నారీణాం స్వపతి దేవతావ్రత తాత్పర్యసిద్ధ్యర్థం, గురుదైవభక్తి పరాయణానాం నిర్విఘ్న తత్తదర్చనా సిద్ధ్యర్థం, భగవత్సాలోక్య, సామీప్య, సారూప్య, సాయుజ్యాత్మక చతుర్విధ మోక్షసామ్రాజ్య సిద్ధ్యర్థం, భక్తజనానాం ఆధిభౌతిక – ఆధిదైవిక - ఆధ్యాత్మిక తాపత్రయ ప్రశమనార్థం, స్థూల సూక్ష్మ కారణ తనుత్రయాధిష్ఠిత, కాయిక వాచిక మానసిక - అశేష పాపనివృత్త్యర్థం, గవామపి వత్సరక్షణానంతరం అపరిమిత క్షీరప్రదానేన సమస్త జన సంతోష కరణార్థం, అస్మినే లోకే యథా న్యాయ పరిపాలనార్థం, పరిత్రాణాయ సాధూనాం, వినాశాయ చ దుష్కృతాం, ధర్మసంస్థాపనార్థాయ చ,

అస్మిన్ దేశే సకల సస్య సమృద్ధ్యర్థం, సకల ప్రాకృతిక దుఃఖోపద్రవ శాన్త్యర్థం, క్షామ డాంబర మహామారీ ప్రవేశ - అగ్నిభయ జార చోరాది సకల భయ నివారణార్థం, సమస్త ప్రాణికులాధార సకాలవృష్టి సమృద్ధ్యర్థం, సమస్తాభ్యుదయార్థం, ఏతద్దేశ స్థిత నదీ – నిర్ఝర – కాసార – కూల్యా – హ్రద – వాపీ – కూప – తటాకాదిషు జల సమృద్ధ్యర్థం, గ్రహచార సంభావిత సకల దుఃఖోపద్రవ నాశనార్థం,

అస్య శ్రీ దేవదేవస్య, ... పుర నివాసస్య, దేవతా సార్వభౌమస్య, అగణితానేక దివ్యావతారస్య, ఆదిమధ్యాన్త రహితస్య, పరబ్రహ్మ స్వరూపస్య, పురుషోత్తమస్య, సకల భువన సృష్టి స్థితి లయ కారణస్య, సమస్త దేవ దానవ, యక్ష గంధర్వ కిన్నర కింపురుష సిద్ధ విద్యాధరాభీష్ట వరప్రదాయకస్య, భక్తరక్షణ దక్షిణస్య, నిరుపమ సౌన్దర్య తేజోవిలసిత విగ్రహస్య, భక్తకాంక్షిత దాన నిపుణస్య, సకల భువన నాయకస్య, శ్రీ సీతా (గౌరీ/లక్ష్మీ) దేవ్యా సహ విరాజితస్య, శ్రీ రామచన్ద్రస్య (శఙ్కరస్య/సచ్చిదానందేశ్వరస్య)/ నారాయణస్య (శ్రీదత్త వేంకటేశ్వరస్య) దివ్యానుగ్రహ ప్రాప్త్యర్థం, లోక కల్యాణార్థం, జగద్రక్షణార్థం

శ్రీ సీతారామ (గౌరీ శఙ్కర)/ లక్ష్మీ నారాయణ (పద్మావతీ, భూదేవీ సమేత శ్రీ దత్త వేంకటేశ్వర) **దివ్యకల్యాణ మహోత్సవాఖ్యం కర్మ** యథాశక్తి కరిష్యే||

ఏతదాలయ స్థితేషు, ఉపాలయసహిత గర్భగృహాన్తరాళిక – ముఖమండప – స్వస్తిమండప – సర్వతోభద్రమండప – స్నపనమండప – యాగమండప – వైవాహిక మండప – ఆస్థానమండప – గోపుర ప్రాకారాదిషు తత్తద్దేవతాఽధిష్ఠాన సిద్ధిద్వారా సకల కళావాప్త్యర్థం,

ఏతదాలయే నిత్యోత్సవ, పక్షోత్సవ, మాసోత్సవ, ద్విమాసోత్సవ, అయనోత్సవ, సంవత్సరోత్సవ, సంక్రమణోత్సవ, వసన్తోత్సవ, నక్షత్రోత్సవ, జ్వాలామాలికోత్సవ, దీపికోత్సవ, దమనోత్సవ, కార్యోత్సవ, కామ్యోత్సవ, వాహనోత్సవ, ప్లవోత్సవ, రథోత్సవ, మహోత్సవాదీనాం పరంపరాఽభివృద్ధ్యర్థం,

వ్యజన – ఛత్ర – చామర – ఆందోళికా – పీఠప్రభా – విమాన – మండప – రథ – అశ్వ- గజ – శిబిక – వృషభ – మయూర – శేష – సింహ – గరుడ – హనుమదాది వాహనానాం అఖణ్డ చిత్కళా సిద్ధ్యర్థం)

తదేతస్మిన్, శ్రీ సీతారామ (గౌరీ శఙ్కర)/ లక్ష్మీ నారాయణ (పద్మావతీ, భూదేవీ సమేత శ్రీ దత్త వేంకటేశ్వర) దివ్యకల్యాణ మహోత్సవాఖ్యే కర్మణి, ఆదౌ గణపతి మభ్యర్చ్య, కర్మణః పుణ్యాహం వాచయేత్।

పరిష ద్దక్షిణా

⇨ **నమస్సదసే నమ స్సదస స్పతయే నమ స్సఖీనాం పురోగాణాం చక్షుషే నమో దివే నమ పృథివ్యై।।**

⇨ **సప్రథ సభాం మే గోపాయ। యే చ సభ్యా స్సభాసదః। తానిన్ద్రియావత కురు। సర్వ మాయు రుపాసతామ్।**

⇨ **అహే బుధ్నియ మన్త్రం మే గోపాయ। యమృషయ స్త్రైవిదా విదుః। ఋచ స్సామాని యజూషి। సా హి శ్రీ రమృతా సతామ్।।**

⇨ **నమో మహద్భ్యో నమో అర్భకేభ్యో నమో యువభ్యో నమ ఆశినేభ్యః। యజామ దేవాన్ యది శక్నవామ మా జ్యాయస శ్శంస మావృక్షి దేవాః।।**

⇨ **ఓం భద్రం కర్ణేభి శ్శృణుయామ దేవాః। భద్రం పశ్యేమాక్షభి ర్యజత్రాః। స్థిరై రఙ్గై స్తుష్టువాస స్తనూభిః। వ్యశేమ దేవహితం యదాయుః।**

⇨ **స్వస్తిన ఇన్ద్రో వృద్ధశ్రవాః। స్వస్తి న పూషా విశ్వవేదాః। స్వస్తి నస్తార్క్ష్యో అరిష్టనేమిః। స్వస్తి నో బృహస్పతి ర్దధాతు।। ఓం శాన్తి శ్శాన్తి శ్శాన్తిః।।**

అశేషే హే పరిషత్ –

మదీయా మిమాం విజ్ఞాపనా మవధార్య, మయా సమర్పితా మిమాం దక్షిణాం యథోక్త దక్షిణామివ స్వీకృత్య, శ్రీ సీతారామ (గౌరీ శఙ్కర) / (లక్ష్మీ

నారాయణ), (పద్మావతీ, భూదేవీ సమేత శ్రీ దత్త వేంకటేశ్వర) దివ్యకల్యాణ మహోత్సవం సమాచరితుం యోగ్యతాసిద్ధి రస్త్వితి భవత్యనుగృహాణ।

(విప్రాః) - దివ్యకల్యాణ మహోత్సవం సమాచరితుం యోగ్యతాసిద్ధిరస్తు।

(అశక్త యజమానేన ఋత్విజాం నియోగపక్షే, ఆచార్యాద్యృత్విగ్వరణం కర్తవ్యమ్।)

సపత్నీక ఉపవిశ్య, ఆచమ్య, ప్రాణానాయమ్య, పూర్వోక్తైవంగుణ విశేషణ విశిష్టాయా మస్యాం శుభతిథౌ, మమోపాత్త సమస్త దురితక్షయద్వారా శ్రీ పరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం శ్రీ సీతారామ (గౌరీ శఙ్కర / లక్ష్మీ నారాయణ/ పద్మావతీ, భూదేవీ సమేత శ్రీ దత్త వేంకటేశ్వర) దివ్య కల్యాణ మహోత్సవాఖ్యం కర్మ ఆచార్యముఖేన కారయిష్యే॥

తదేతత్కర్మ సమాచరితుం ఆచార్యాది - ఋత్విగ్వరణం కరిష్యే॥

రామపితా ఆచార్యం వృణుయాత్।

○ **యథాచార్యో వసిష్ఠో భూ –దిక్ష్వాకూణాం పురే పురా।**

కల్యాణోత్సవ ఏతస్మి –న్నాచార్యో భవ సువ్రత॥

శ్రీ సీతారామ కల్యాణ మహోత్సవే కర్మణి –

○ **ఆచార్యం ఋత్విజం త్వామహం వృణే॥**

రామ పితా బ్రహ్మాణం వృణుయాత్।

○ **వామదేవో యథా బ్రహ్మ రామ వైవాహికోత్సవే।**

కల్యాణోత్సవ ఏతస్మిన్ – బ్రహ్మ భవ తథాఽనఘ॥

శ్రీ సీతారామ కల్యాణ మహోత్సవే కర్మణి

○ **బ్రహ్మాణం వామదేవం త్వామహం వృణే॥**

సీతాపితా ఆచార్యం వృణుయాత్।

○ **యథాచార్య శ్శతానన్ద –స్సీతావైవాహికోత్సవే।**

కల్యాణోత్సవ ఏతస్మిన్ –న్నాచార్యో భవ సువ్రత॥

శ్రీ సీతారామ కల్యాణ మహోత్సవే కర్మణి

○ **ఆచార్యం శతానన్దం త్వామహం వృణే॥**

సీతాపితా బ్రహ్మాణం వృణుయాత్।

○ **యాజ్ఞ్యవల్క్యో యథా బ్రహ్మ సీతావైవాహికోత్సవే।**

కల్యాణోత్సవ ఏతస్మిన్ –బ్రహ్మ భవ తథానఘ॥

ఉపద్రష్టార ముభౌ వృణీయాతామ్।

○ **విశ్వామిత్ర ఉపద్రష్టా సీతారాఘవయో ర్యథా।**

కల్యాణోత్సవ ఏతస్మి –న్నుపద్రష్టా భవానఘ॥

శ్రీ సీతారామ కల్యాణ మహోత్సవే కర్మణి

○ **విశ్వామిత్ర ముపద్రష్టారం త్వాం వృణీమహే।**

అన్యదేవతా కల్యాణోత్సవేషు -

శ్రీ గౌరీ శఙ్కర/ లక్ష్మీనారాయణ/ పద్మావతీ, భూదేవీ సమేత శ్రీ దత్త వేంకటేశ్వర దివ్య కల్యాణ మహోత్సవే కర్మణి ఆచార్యం త్వామహం వృణే।

శ్రీ గౌరీ శఙ్కర/ లక్ష్మీనారాయణ/ పద్మావతీ, భూదేవీ సమేత శ్రీ దత్త వేంకటేశ్వర కల్యాణ మహోత్సవాఖ్యే కర్మణి బ్రహ్మాణం త్వామహం వృణే॥

....

తతః, ఋత్విజస్సర్వాన్ దక్షిణా తాంబూలాదిభిః పూజయిత్వా, ప్రార్థయేత్।

○ **అస్యోత్సవస్య నిష్పత్తౌ భవన్తః ప్రార్థితా మయా।**

సుప్రసన్నా ప్రకుర్వన్తు కల్యాణం విధిపూర్వకమ్॥

○ **తత ఉపద్రష్టా రామతారక జపపరో భూయాత్।**

ఇతరే శ్రీసీతారామ దివ్యకల్యాణ మహోత్సవ కర్మణి యుక్తా భూయాసుః||

○ [2]**తతః ఆచార్యః అష్టదళ పద్మస్య దళేషు విమలాది ఈశాన్యాది క్రమేణ శక్త్యష్టక మావాహయేత్||**

ఓం విమలాయై నమః| ఓం ఉత్కర్షిణ్యై నమః| ఓం జ్ఞానాయై నమః| ఓం క్రియాయై నమః| ఓం యోగాయై నమః| ఓం ప్రహ్వ్యై నమః| ఓం సత్యాయై నమః| ఓం ఈశానాయై నమః| (మధ్యే కర్ణికాయాం) ఓం అనుగ్రహాయై నమః| ఏవ మావాహ్య

⇨ **ఓం యుఞ్జానః ప్రథమం మన స్తత్త్వాయ సవితా ధియః| అగ్ని ర్జ్యోతి ర్నిచాయ్య పృథివ్యా అధ్యాభరత్||**

⇨ **యుక్త్వాయ మనసా దేవాన్థ్సువ ర్యతో ధియా దివమ్| బృహజ్జ్యోతి కరిష్యత స్సవితా ప్రసువాతి తాన్||**

⇨ **యుక్తేన మనసా వయ న్దేవస్య సవితు స్సవే| సువర్గేయాయ శక్త్యై||**

⇨ **యుఞ్జతే మన ఉత యుఞ్జతే ధియో విప్రా విప్రస్య బృహతో విపశ్చితః| విహోత్రా దధే వయునావిదేక ఇన్మహీ దేవస్య సవితు పరిష్టుతిః||**

అష్టదళ పద్మే శ్రీ సీతారామయోః (గౌరీ శఙ్కరయోః/లక్ష్మీనారాయణయోః) ప్రతిమాం సౌవర్ణీం రాజతీం (పఞ్చలోహ నిర్మితం) వా సంస్థాప్య|
దేవం అర్ఘ్య పాద్య ఆచమనీయ మధుపర్కాదినా సంపూజ్య|

---

[2](ప్రతిమా నూతనాశ్చేత్, ప్రతిమాశోధనాదికం విధిప్రకారేణ కుర్యాత్|

సీతారామ కల్యాణావసరే, శ్రీ మద్రామాయణే శ్రీ సీతారామ కల్యాణోత్సవ సర్గం పఠిత్వా।

(గౌరీశఙ్కర వివాహ సందర్భే తత్తత్పురాణాన్తర్గత సర్గాన్ పఠిత్వా)

- **కౌతుకబన్ధనమ్ -**

అస్య దేవదేవస్య అఖిలాణ్డకోటి బ్రహ్మాండ నాయకస్య జగత్కుటుమ్బినః శ్రీ రామస్య, శఙ్కరస్య/ నారాయణస్య (శ్రీ దత్త వేంకటేశ్వరస్య), సకల లోక జనన్యాః సీతా (గౌరీ/లక్ష్మీ) దేవ్యాః, (పద్మావతీ, భూదేవ్యోశ్చ) దివ్యకల్యాణ మహోత్సవాధికార సిద్ధ్యర్థం, జగద్రక్షణార్థం కౌతుకబన్ధనం కరిష్యే॥ సువర్ణకౌతుకం సుగన్ధేనానులిప్య।

⇨ **ఓం అర్యమణం బృహస్పతి మిన్ద్ర న్దానాయ చోదయ। వాచ, విష్ణుఙ్ సరస్వతీఙ్ సవితారఞ్చ వాజినమ్।**

⇨ **సోమఙ్ రాజాన, వరుణ మగ్ని మన్వారభామహే। ఆదిత్యాన్ విష్ణుఙ్ సూర్యం బ్రహ్మాణఞ్చ బృహస్పతిమ్॥**

⇨ **ఓం విష్ణో రరాట మసి విష్ణో పృష్ఠ మసి విష్ణో శ్నప్త్రే స్థో విష్ణో స్స్యూరసి విష్ణో ర్ధ్రువమసి వైష్ణవ మసి విష్ణవే త్వా॥**

ఈశ్వరస్య తావత్

⇨ **ఓం ఈశానస్సర్వవిద్యానా మీశ్వర స్సర్వభూతానాం బ్రహ్మాధిపతి ర్బ్రహ్మణోధిపతి ర్బ్రహ్మా శివో మే అస్తు సదాశివోమ్॥**

ఇత్యష్టవారమభిమంత్ర్య, కౌతుక దేవతా స్సకలోపచారై స్సంపూజ్య।

⇨ **ఓం ప్రాచ్యా న్దిశి త్వమిన్ద్రాసి రాజోతోదీచ్యాఁ వృత్రహన్వృత్రహాసి। యత్ర యన్తి స్రోత్యా స్తజ్జితన్తే దక్షిణతో వృషభ ఏధి హవ్యః।**

⇨ **ఇన్ద్రో జయాతి న పరాజయాతా అధిరాజో రాజసు రాజయాతి। విశ్వా హి భూయా పృతనా అభిష్టీ రుపసద్యో నమస్యో యథాసత్।**

ఇతి దేవస్య దక్షిణ కరే

⇨ **ఓం బృహథ్సామ క్షత్రభృ ద్వృద్ధవృష్ణియ న్త్రిష్టుభౌజ శ్శుభిత ముగ్రవీరమ్। ఇన్ద్ర స్తోమేన పఞ్చదశేన మధ్యమిదఁ వాతేన సగరేణ రక్ష॥** ఇతి దేవ్యాః (శ్రీనివాస కల్యాణే – దేవ్యోః) వామ కరే కౌతుకం బధ్నీయాత్॥

▫ **యజ్ఞోపవీత ధారణమ్** -

అస్మిన్ దివ్య కల్యాణ మహోత్సవే, సర్వేషాం ద్విజానా మహరహ రనుష్ఠాన లోపదోష పరిహారార్థం, అస్య దేవదేవస్య అఖిలాణ్డకోటి బ్రహ్మాణ్డ నాయకస్య జగత్కుటుమ్బినః శ్రీ రామస్య (శఙ్కరస్య/నారాయణస్య/ శ్రీదత్త వేంకటేశ్వరస్య) యజ్ఞోపవీత ధారణం కరిష్యే॥

⇨ **ఓం యజ్ఞోపవీతం పరమం పవిత్రం ప్రజాపతే ర్యత్సహజం పురస్తాత్। ఆయుష్య మగ్ర్యం ప్రతిముఞ్చ శుభ్రం యజ్ఞోపవీతం బలమస్తు తేజః॥ ఇతి సమర్ప్య॥**

▫ **కన్యావరణమ్**

పూర్వోక్తైవంగుణ . . . . ప్రీత్యర్థం, శ్రీ సీతారామ (గౌరీశఙ్కర/ లక్ష్మీనారాయణ / (పద్మావతీ, భూదేవీ సమేత శ్రీ దత్త వేంకటేశ్వర) దివ్యకల్యాణ మహోత్సవాఖ్యే కర్మణి, కన్యావరణం కారయిష్యే|

⇨ **ఓం ప్రసుగ్మన్తా ధియసా నస్య సక్షణి వరేభి ర్వరా అభిషు ప్రసీదత|**

అస్మాక మిన్ద్ర ఉభయ ఞ్జుజోషతి యథ్సౌమ్యస్యాన్ధసో బుబోధతి||

అనృక్షరా ఋజవ స్సన్తు పన్థా యేభి స్సఖాయో యన్తి నో వరేయమ్|

సమర్యమా సంభగో నో నినీయా థ్సఞ్జాస్పత్యం సుయమ మస్తు దేవాః||

ఇతి చతురో వరాన్ వసిష్ఠాదీన్ బ్రాహ్మణానాహూయ|

○ **శ్రీ రామాయ సీతాం వృణీధ్వమ్|**

శివ కల్యాణే సప్తర్షి సంజ్ఞికాన్ కర్మానుష్ఠాన నిరతాన్ సప్త విప్రా నాహూయ,

○ **శ్రీ శఙ్కరాయ గౌరీం వృణీధ్వమ్|**

ఇతి ఇతి సప్తర్షి సంజ్ఞికాన్ కర్మానుష్ఠాన నిరతాన్ సప్త విప్రా నాహూయ, భస్మ దక్షిణ ఫల తాంబూలాదికం దత్వా ప్రహిణుయాత్|

శ్రీ దత్త వేంకటేశ్వర కల్యాణే –

○ **శ్రీ దత్త వేంకటేశ్వరాయ పద్మావతీం, భూదేవీం చ వృణీధ్వమ్|**

ఇతి సతాంబూలం దక్షిణాదికం దత్వా ప్రహిణుయాత్|

తే కన్యాదాతారం గత్వా బ్రువతే||

▫ **కన్యావరణే గోత్ర ప్రవరోచ్చారణమ్ -**

వరస్య - చతుస్సాగర పర్యన్తం గోబ్రాహ్మణేభ్య శ్శుభం భవతు। వాసిష్ఠ మైత్రావరుణ కౌణ్డిన్య త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత వసిష్ఠ గోత్రోద్భవస్య, **నాభాగ మహారాజ వర్మణో నప్త్రే;**

చతుస్సాగర పర్యన్తం గోబ్రాహ్మణేభ్య శ్శుభం భవతు। వాసిష్ఠ మైత్రావరుణ కౌణ్డిన్య త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత వసిష్ఠ గోత్రోద్భవస్య, **అజ మహారాజ వర్మణః పౌత్రాయ**;

చతుస్సాగర పర్యన్తం గోబ్రాహ్మణేభ్య శ్శుభం భవతు। వాసిష్ఠ మైత్రావరుణ కౌణ్డిన్య త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత వసిష్ఠ గోత్రోద్భవస్య, **దశరథ మహారాజ వర్మణః పుత్రాయ**;

చతుస్సాగర పర్యన్తం గోబ్రాహ్మణేభ్య శ్శుభం భవతు। వాసిష్ఠ మైత్రావరుణ కౌణ్డిన్య త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత వసిష్ఠ గోత్రోద్భవాయ అఖిలాణ్డకోటి బ్రహ్మాణ్డనాయకాయ చతుర్దశ భువనాధీశాయ **శ్రీ రామచన్ద్ర పరబ్రహ్మణే వరాయ,**

వధ్వాః - చతుస్సాగర పర్యన్తం గోబ్రాహ్మణేభ్య శ్శుభం భవతు। ఆఙ్గిరసాయాస్య గౌతమ త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత గౌతమస గోత్రోద్భవస్య **స్వర్ణరోమ మహారాజ వర్మణో నప్త్రీం**;

చతుస్సాగర పర్యన్తం గోబ్రాహ్మణేభ్య శ్శుభం భవతు। ఆఙ్గిరసాయాస్య గౌతమ త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత గౌతమస గోత్రోద్భవస్య **హ్రస్వరోమ మహారాజ వర్మణః పౌత్రీం;**

చతుస్సాగర పర్యన్తం గోబ్రాహ్మణేభ్య శ్శుభం భవతు। ఆఙ్గిరసాయాస్య గౌతమ త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత గౌతమస గోత్రోద్భవస్య **జనక మహారాజ వర్మణః పుత్రీం;**

చతుస్సాగర పర్యన్తం గోబ్రాహ్మణేభ్య శ్శుభం భవతు। ఆఙ్గీరసాయాస్య గౌతమ త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత గౌతమస గోత్రోద్భవాం, అఖిలాణ్డకోటి బ్రహ్మాణ్డనాయికాం, తత్త్వస్వరూపిణీం శ్రీ **సీతాదేవీ నామ్నీం కన్యాం,**

○ **లోక కల్యాణార్థం వృణీమహే** (ఇతి బ్రాహ్మణాః)।

○ **వృణీధ్వం తస్మై దాస్యామి (ఇతి కన్యాదాతా బ్రూతే)। ఏవం త్రిః।**

□ **శివ ప్రవరః**

వరస్య - చతుస్సాగర పర్యన్తం గోబ్రాహ్మణేభ్య శ్శుభం భవతు। నిర్గుణ నిరఞ్జన నిర్వికల్ప నిరామయ నిరాఖ్యాత పఞ్చార్షేయ ప్రవరాన్విత పరమశివ గోత్రోద్భవస్య **పరమశివ శర్మణో నప్త్రే**;

చతుస్సాగర పర్యన్తం గోబ్రాహ్మణేభ్య శ్శుభం భవతు। నిర్గుణ నిరఞ్జన నిర్వికల్ప నిరామయ నిరాఖ్యాత పఞ్చార్షేయ ప్రవరాన్విత పరమశివ గోత్రోద్భవస్య **సదాశివ శర్మణః పౌత్రాయ**;

చతుస్సాగర పర్యన్తం గోబ్రాహ్మణేభ్య శ్శుభం భవతు। నిర్గుణ నిరఞ్జన నిర్వికల్ప నిరామయ నిరాఖ్యాత పఞ్చార్షేయ ప్రవరాన్విత పరమశివ గోత్రోద్భవస్య **మహానటేశ శర్మణః పుత్రాయ**;

చతుస్సాగర పర్యన్తం గోబ్రాహ్మణేభ్య శ్శుభం భవతు। నిర్గుణ నిరఞ్జన నిర్వికల్ప నిరామయ నిరాఖ్యాత పఞ్చార్షేయ ప్రవరాన్విత పరమశివ గోత్రోద్భవాయ, అఖిలాణ్డకోటి బ్రహ్మాణ్డనాయకాయ చతుర్దశ భువనాధీశాయ **శ్రీ శఙ్కర శర్మణే వరాయ,**

వధ్వాః - చతుస్సాగర పర్యన్తం గోబ్రాహ్మణేభ్య శ్శుభం భవతు। కాశ్యపావత్సార నైధ్రువ త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత కాశ్యపస గోత్రోద్భవస్య **మహామేరో ర్నప్త్రీం;**

చతుస్సాగర పర్యన్తం గోబ్రాహ్మణేభ్య శ్శుభం భవతు। కాశ్యపావత్సార నైధ్రువ త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత కాశ్యపస గోత్రోద్భవస్య **మన్దరాచల శర్మణః పౌత్రీం**;

చతుస్సాగర పర్యన్తం గోబ్రాహ్మణేభ్య శ్శుభం భవతు। కాశ్యపావత్సార నైధ్రువ త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత కాశ్యపస గోత్రోద్భవస్య **హిమాచల శర్మణః పుత్రీం;**

చతుస్సాగర పర్యన్తం గోబ్రాహ్మణేభ్య శ్శుభం భవతు। కాశ్యపావత్సార నైధ్రువ త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత కాశ్యపస గోత్రోద్భవాం అఖిలాణ్డకోటి బ్రహ్మణ్డ నాయికాం తత్త్వస్వరూపిణీం **గౌరీనామ్నీం కన్యాం,**

- **లోక కల్యాణార్థం వృణీమహే** (ఇతి బ్రాహ్మణాః)।
- **వృణీధ్వం తస్మై దాస్యామి (ఇతి కన్యాదాతా బ్రూతే)। ఏవం త్రిః।**

- **శ్రీ దత్త వేంకటేశ్వర కల్యాణే**

- **తతో వృణీతారో లక్ష్మీప్రద మాగత్య, వరస్య –**

చతుస్సాగర పర్యన్తం గోబ్రాహ్మణేభ్య శ్శుభం భవతు। ఆఙ్గీరస బార్హస్పత్య భారద్వాజ త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత భారద్వాజస గోత్రాయ, అచిన్త్యాద్భుత నిత్య యౌవన లావణ్య రత్నాకరాయ, **అచిన్త్యాద్భుత నిత్య యౌవన స్వభావ లావణ్య రత్నాకరాయ, నిఖిల లోక పవిత్ర గోత్రాయ, శ్రీ దత్త వేంకటేశ్వరాయ వరాయ,**

చతుస్సాగర పర్యన్తం గోబ్రాహ్మణేభ్య శ్శుభం భవతు। భార్గవ చ్యవన ఆప్నవాన ఔర్వ వైదల పఞ్చార్షేయ ప్రవరాన్విత భార్గవస గోత్రోద్భవాం, మూల ప్రకృతిరూపాం అయోనిజాం కల్పనా భృగుపుత్రీం, **శ్రీ దేవీనామ్నీ మిమాం కన్యాం,**

○ **లోకకల్యాణార్థం వృణీమహే।**

○ **శ్రీ దేవీనామ్నీమిమాం కన్యాం దాస్యామి। ఇతి కన్యాదాతా బ్రూతే। ఇత్యుక్త్వా,**

పఞ్చాన్మహీ ప్రదమాగత్య,

ఆఙ్గీరస బార్హస్పత్య భారద్వాజ త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత భారద్వాజస గోత్రాయ, అచిన్త్యాద్భుత నిత్య యౌవన లావణ్య రత్నాకరాయ, **అచిన్త్యాద్భుత నిత్య యౌవన స్వభావ లావణ్య రత్నాకరాయ, నిఖిల లోక పవిత్ర గోత్రాయ, శ్రీ దత్త వేంకటేశ్వరాయ వరాయ,**

చతుస్సాగర పర్యన్తం గోబ్రాహ్మణేభ్య శ్శుభం భవతు। కాశ్యపావత్సార నైధ్రువ త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత కాశ్యపస గోత్రోద్భవాం, విష్ణోః పురాణ మహిషీం ప్రకృత్యంశ సంభూతాం కశ్యప ప్రజాపతే స్సంకల్ప తనయాం, **భూదేవీ నామ్నీ మిమాం కన్యాం,**

○ **లోక కల్యాణార్థం వృణీమహే** (ఇతి బ్రాహ్మణాః)।

○ **వృణీధ్వం తస్మై దాస్యామి (ఇతి కన్యాదాతా బ్రూతే)। ఏవం త్రిః।**

ఏవం వృత్వా, ఇదమిత్థం పరస్పరం సంభాష్య, దేవసన్నిధి మాగత్య, సర్వం నివేద్య నమస్కారం కుర్యుః।

తతో దేవం దేవ్యౌ చ పుష్పమాల్యాదిభి రలఙ్కృత్య॥

□ **మధుపర్క విధిః (వరపూజా) -**

పూర్వోక్తైవంగుణ . . . . ప్రీత్యర్థం, శ్రీ సీతారామ (గౌరీశఙ్కర/ లక్ష్మీనారాయణ / (పద్మావతీ, భూదేవీ సమేత శ్రీ దత్త వేంకటేశ్వర) దివ్యకల్యాణ

మహోత్సవాఖ్యే కర్మణి, భగవన్తం శ్రీ రామచన్ద్రం (శఙ్కరం/నారాయణం/ శ్రీ దత్త వేంకటేశ్వరం) మధుపర్క ద్రవ్యేణ పూజయిష్యే||

తతః, ఉదగగ్రం వరస్య (దేవస్య) ఆసనార్థం కూర్చం దద్యాత్|

○ **భగవతే దేవదేవాయ ఇద మాసనమ్|** (ఇతి దాతా ప్రాహ)

⇨ **ఓం రాష్ట్రభృద స్యాచార్యాసన్దీ మా త్వద్యోషమ్||**(ఇతి వరః కూర్చే ఉపవేశ్య)

⇨ **ఆప పాద్యాః| (ఇతి దాతా ప్రాహ)**

⇨ **ఓం ఆప పాదావనేజనీ ర్ద్విషన్త న్నాశయన్తు మే| అస్మిన్కులే బ్రహ్మవర్చ స్యసాని||** (ఇతి వరః పాద్యజల మభిమన్త్ర్య,)

○ **శ్రీ రామ చన్ద్రాయ ఇదం వః పాద్యమ్|** (ఇతి దాతా ప్రాహ)

అథ కన్యాదాతా వరస్య దక్షిణపాదం ప్రక్షాళ్య, వామపాదం ప్రక్షాళయేత్| తతో వరః ప్రక్షాళయితార ముపస్పృశ్య||

○ **నమో స్త్వనన్తాయ సహస్రమూర్తయే సహస్రపాదాక్షి శిరోరుబాహవే|**

○ **సహస్రనామ్నే పురుషాయ శాశ్వతే సహస్రకోటి యుగధారిణే నమః||**

⇨ **వసవస్త్వా పురస్తా దభి షిఞ్చన్తు గాయత్రేణ ఛన్దసా|**

⇨ **రుద్రా స్త్వా దక్షిణతోభి షిఞ్చన్తు త్రైష్టుభేన ఛన్దసా|**

⇨ **ఆదిత్యా స్త్వా పశ్చా దభి షిఞ్చన్తు జాగతేన ఛన్దసా|**

⇨ **విశ్వే త్వా దేవా ఉత్తరతోభి షిఞ్చన్త్వానుష్టుభేన ఛన్దసా|**

⇨ **బృహస్పతి స్త్వోపరిష్టా దభి షిఞ్చతు పాఙ్క్తేన ఛన్దసా||**

⇨ **ఇమా రుద్రాయ స్థిరధన్వనే గిరః| క్షిప్రేషవే దేవాయ స్వధామ్నే| అషాఢాయ సహమానాయ మీఢుషే| తిగ్మాయుధాయ భరతా శృణోతన|**

⇨ త్వాదత్తేభీ రుద్ర శన్తమేభిః। శత హిమా అశీయ భేషజేభిః। వ్యస్మద్ద్వేషో వితరం వ్యహః। వ్యమీవా శ్చాతయస్వా విషూచీః॥

⇨ అర్హ న్బిభర్షి సాయకాని ధన్వ। అర్హ న్నిష్కం యజతం విశ్వరూపమ్। అర్హన్నిద న్దయసే విశ్వ మబ్భువమ్। న వా ఓజీయో రుద్ర త్వదస్తి।

⇨ మా న స్తోకే తనయే మా న ఆయుషి మా నో గోషు మా నో అశ్వేషు రీరిషః। వీరా న్మా నో రుద్ర భామితో వధీర్ హవిష్మన్తో నమసా విధేమ తే॥

⇨ ఆ తే పిత ర్మరుతా సుమ్నమేతు। మా న స్సూర్యస్య సన్దృశో యుయోథాః। అభి నో వీరో అర్వతి క్షమేత।

⇨ ప్రజాయేమహి రుద్ర ప్రజాభిః। ఏవా బభ్రో వృషభ చేకితాన। యథా దేవ న హృణీషే న హసి। హావనశ్రూర్నో రుద్రేహ బోధి। బృహ ద్వదేమ విదథే సువీరాః।

⇨ పరి ణో రుద్రస్య హేతి ర్వృణక్తు పరి త్వేషస్య దుర్మతి రఘాయోః। అవ స్థిరా మఘవద్భ్య స్తనుష్వ మీఢ్వ స్తోకాయ తనయాయ మృడయ॥

⇨ స్తుహి శ్రుత ఙ్గర్తసదం యువానం మృగన్న భీమ ముపహత్ను ముగ్రమ్। మృడా జరిత్రే రుద్ర స్తవానో అన్యం తే అస్మన్ని వపన్తు సేనాః॥

⇨ మీఢుష్టమ శివతమ శివో న స్సుమనా భవ। పరమే వృక్ష ఆయుధ న్నిధాయ కృత్తిం వసాన ఆ చర పినాకం బిభ్ర దా గహి॥

⇨ అర్హ న్బిభర్షి సాయకాని ధన్వ। అర్హన్నిష్కం యజతం విశ్వరూపమ్। అర్హ న్నిద న్దయసే విశ్వ మబ్భువమ్। న వా ఓజీయో రుద్ర త్వదస్తి॥

⇨ **త్వమగ్నే రుద్రో అసురో మహో దివ స్త్వఞ్ శర్ధో మారుతం పృక్ష ఈశిషే। త్వం వాతై రరుణై ర్యాసి శఙ్గయ స్త్వం పూషా విధత పాసి ను త్మనా॥**

⇨ **ఆ వో రాజాన మధ్వరస్య రుద్రఞ్ హోతారఞ్ సత్యయజఞ్ రోదస్యోః। అగ్నిం పురా తనయిత్నో రచిత్తా ద్ధిరణ్యరూప మవసే కృణుధ్వమ్।**

ఇతి దాతా వరస్య పాదౌ ప్రక్షాళ్య, పాదుకే అభిషిచ్య, ఆచమ్య

⇨ **ఓం మయి మహో మయి యశో మయీన్ద్రియం వీర్యమ్॥**

(ఇతి వరః, ఆత్మానం ప్రత్యభిమృశేత్)

తతో దాతా, కూర్చాభ్యాం సపుష్పాక్షత జలపూర్ణం మృన్మయ మర్ఘ్యపాత్రం పరిగృహ్య

⇨ **ఓం అర్హణీయా ఆపః।** ఇతి ప్రాహ।

తతో వరః

⇨ **ఆ మాగన్ యశసా వర్చసా సస్సృజ పయసా తేజసా చ। తం మా ప్రియం ప్రజానా ఙ్కుర్వధిపతిం పశూనామ్॥** (ఇత్యర్ఘ్యపాత్ర మభిమన్త్ర్య)

అఞ్జలావేకదేశ ఆనీయమానే అర్ఘ్యజలే,

⇨ **ఓం విరాజో దోహోసి విరాజో దోహ మశీయ మమ పద్యాయ విరాజ॥** ఇతి జపతి। శేష జలం పురస్తాన్నినీయమానం

⇨ **ఓం సముద్రం వ ప్రహిణోమి స్వాం యోని మపి గచ్ఛత। అచ్ఛిద్ర ప్రజయా భూయాసం మా పరా సేచి మత్పయః।** - ఇత్యభిమన్త్రయతే॥

అథ దాతా, వరాయ దేవదేవాయ వస్త్రాలఙ్కారాదీన్

⇨ **ఓం యువం వస్త్రాణి పీవసా వసాథే యువో రచ్ఛిద్రా మన్తవో హ సర్గాః। అవాతిరత మనృతాని విశ్వర్తేన మిత్రావరుణా సచేథే॥** ఇతి సమర్ప్య,

తతో వరః –

⇨ **ఓం దేవస్య త్వా సవితు ప్రసవేశ్వినో ర్బాహుభ్యాం పూష్ణో హస్తాభ్యాం ప్రతిగృహ్ణామి। రాజాత్వా వరుణో నయతు దేవి దక్షిణే సోమాయ వాసః। తేనామృతత్వ మశ్యామ్। వయో దాత్రే। మయో మహ్యమస్తు ప్రతిగ్రహీత్రే। క ఇదం కస్మా అదాత్। కామ కామాయ। కామో దాతా। కామ ప్రతిగ్రహీతా। కామ సముద్ర మావిశ। కామేన త్వా ప్రతి గృహ్ణామి। కామైతత్తే। ఏషా తే కామదక్షిణా। ఉత్తానస్త్వాఙ్గీరస ప్రతిగృహ్ణాతు॥** ఇతి పఠన్, గృహ్ణాతి। (తతో దాతా భగవన్తం దేవదేవం వస్త్రాలఙ్కారై రలఙ్కృత్య)

▫ **మధుపర్క ప్రాశనమ్**

అథ దాతా - దధి మధు ఘృతాదికం కాంస్యపాత్రే సంసృజ్య, బృహతా కాంస్యపాత్రేణ పిధాయ, కూర్చాభ్యాం పరిగృహ్య,

○ **మధుపర్కః -** ఇతి ప్రాహ॥

వరః –

⇨ **ఓం త్రయ్యై విద్యాయై యశోసి యశసో యశోసి బ్రహ్మణో దీప్తిరసి। తం మా ప్రియం ప్రజానా ఙ్కుర్వధిపతిం పశూనామ్॥**

⇨ **ఆ మాగన్ యశసా వర్చసా సస్సృజ పయసా తేజసా చ। తం మా ప్రియం ప్రజానా ఙ్కుర్వధిపతిం పశూనామ్॥**

(ఇతి మధుపర్క మభిమన్త్రయ, హస్తేనాదాయ)

⇨ **అమృతోపస్తరణమసి।** – ఇత్యాచామతి।।

⇨ **ఓం యన్మధునో మధవ్యం పరమ మన్నాద్యం వీర్యమ్। తే నాహం మధునో మధవ్యేన పరమేణాన్నాద్యేన వీర్యేణ పరమోన్నాదో మధవ్యోసాని।।** ఇతి మన్త్రేణ సకృత్, ద్విస్తూష్ణీం ప్రాశ్య,

⇨ **అమృతాపిధానమసి।** ఇతి పునరాచమ్య।

దాతా – గౌః। **ఇతి గాం (గోప్రత్యామ్నాయతయా దక్షిణాం, పూగీఫల, నారికేలాది వా) సమర్ప్య,**

తతో వరః -

⇨ **ఓం యజ్ఞో వర్ధతాం యజ్ఞస్య వృద్ధి మను వర్ధాపచితి రస్యపచితిం మా కుర్వపచితోహం మనుష్యేషు భూయాసమ్।।**

⇨ **గౌ ర్ధేను భవ్యా మాతా రుద్రాణా స్దుహితా వసూనా స్వసా దిత్యానా మమృతస్య నాభిః। ప్రణు వోచ ఞ్చికితుషే జనాయ మా గా మనాగా మదితిం వధిష్ట। పిబతూదక స్తృణాన్యత్తు।।** (ఇత్యుపాంశు జపిత్వా)।

⇨ **ఓముత్సృజత।** ఇత్యుచ్చై రుచ్చరేత్।

దాతా - సిద్ధమన్నం

⇨ **భూతమ్ - ఇతి ప్రాహ।**

తతో వరః –

⇨ **సా విరాట్। తన్మాక్షాయి తస్యతేశీయ తన్మ ఊర్జస్థాః।। ఓం కల్పయత।**

ఇతి నివేదన మనుమన్త్రయతే।)

ఇతి మధుపర్క విధిః (వర పూజనమ్)

▫ **దేవ్యాః, వస్త్రాది సమర్పణమ్ -**

తతో దేవ్యై (వరసమ్బన్ధినః) వస్త్రాణి, హరిద్రాకుఙ్కుమాది మఙ్గళ ద్రవ్యాణి,

○ **ఓం అభి వస్త్రా సువసనా న్యృషాభి ధేనూ స్సుదుఘా పూయమానః।**

అభి చన్ద్రా భర్తవేనో హిరణ్యాభ్యశ్వా న్రథినో దేవ సోమ।।

⇨ **ఓం సుమఙ్గలీ రియం వధూ రిమా సమేత పశ్యత। సౌభాగ్య మస్యై దత్వాయాథా స్తం విపరేతన।।** ఇతి సమర్ప్య, ప్రణమేత్।।

▫ **కన్యాదానమ్**

దేవస్య దేవ్యా (దేవ్యోర్) అన్తరే యవనికాం కృత్వా, వధూం (దేవ్యై) వరాభిముఖీం సంస్థాప్య ప్రణామం కుర్యాత్।।

▫ **మహాసఙ్కల్పః**

అథానన్తవీర్యస్య శ్రీమదాది నారాయణస్య, అచిన్త్యాపరిమిత శక్త్యా భ్రియమాణస్య మహాజలౌఘస్య మధ్యే,

పరిభ్రమమాణానా మనేక కోటి బ్రహ్మాణ్డానా మేకతమే, అవ్యక్త ప్రకృతి మహ దహంకార - ఆకాశ వాయు వహ్ని జల పృథివ్యావరణై స్సప్తభి రావృతే, అస్మిన్ మహతి బ్రహ్మాణ్డ కరణ్డమణ్డలే,

ఆధార శక్తి వరాహ కూర్మానన్తాష్ట దిగ్గజోపరి ప్రతిష్ఠితానాం, అతల వితల సుతల తలాతల రసాతల మహాతల పాతాళాఖ్య సప్తలోకానా మూర్ధ్వభాగే, భువోలోక సువర్లోక మహోలోక జనోలోక సత్యలోకాఖ్య షడ్లోకానా మధోభాగే,

మహానాళాయమానస్య ఫణిరాజస్య శేషస్య సహస్ర ఫణా మణి మణ్డల మణ్డితే, ఐరావత పుణ్డరీక వామన కుముదాఞ్జన పుష్పదన్త సార్వభౌమ సుప్రతీకాఖ్యాష్ట శుణ్డాదణ్డోత్తమ్భితే,

అమరావతీ- తేజోవతీ సంయమనీ రక్షోవతీ సిన్ధుమతీ గన్ధవ త్యలకావతీ యశోవతీత్యష్ట దేవపురీ విరాజితే, ఇన్ద్రాగ్ని యమ నిర్ఋతి వరుణ వాయు కుబేరేశానాఽఽఖ్యాష్ట లోకపాలక పరిపాలితే, లోకాలోకాచల వలయితే,

లవణేక్షు సురా సర్పి ర్దధి క్షీర శుద్ధోదకాఖ్య సప్తార్ణవ పరివృతే, జమ్బూ ప్లక్ష కుశ క్రౌఞ్చ శాక శాల్మలి పుష్కరాఖ్య సప్తద్వీపై రావృతే, మహేన్ద్ర వలయ సహ్య శుక్తిమ దృక్ష విన్ధ్య పారియాత్రాఽఽఖ్య సప్తకుల పర్వత విరాజితే,

మహాసరోరుహాకారే పఞ్చాశత్కోటి యోజన విస్తీర్ణ భూమణ్డలే, లక్షయోజన విస్తీర్ణే జమ్బూద్వీపే, భారత కింపురుష హరీళావృత భద్రాశ్వ కేతుమాలా హిరణ్యక రమణక కురువర్షాఽఽఖ్య నవవర్షాణాం మధ్యే సహస్రయోజన విస్తీర్ణే భరతవర్షే, ఇన్ద్ర కశేరు తామ్ర గభస్తి పున్నాగ గన్ధర్వ సౌమ్య వరుణ భరతాఽఽఖ్య నవఖణ్డానాం మధ్యే భరతఖణ్డే,

అయోధ్యా కాశీ కురుక్షేత్ర గయా ప్రయాగ కాఞ్చీ శ్రీరఙ్గ శ్రీ వేఙ్కటాచలాది పుణ్యక్షేత్రై ర్విరాజితే, గఙ్గా యమునా సరయూ నర్మదా గోదావరీ కృష్ణవేణీ భీమరథ్యాది పుణ్యనదీ రాజితే,

సుమేరు నిషధ హేమకూట హిమాచలానాం, హరివర్ష కింపురుష వర్షయోశ్చ దక్షిణ దిగ్భాగే, సేతుబన్ధ మలయాచలయో రుత్తరే,

శ్రీశైలస్య నైర్ఋతి దిగ్భాగే, (శ్రీమదవధూత దత్తపీఠే) . . . . క్షేత్రే, (కావేరీ తీరే) . . . . నదీ తీరే, సమస్త దేవతా గోబ్రాహ్మణ హరిహర సద్గురు చరణ సన్నిధౌ,

సకల జగత్స్రష్టుః, పరార్ధద్వయ జీవినః, కారణ బ్రహ్మణః ద్వితీయ పరార్ధే, పఞ్చాశత్తమ వత్సరే, ప్రథమవర్షే, ప్రథమమాసే, ప్రథమ పక్షే, ప్రథమ దివసే, అహని ద్వితీయ యామే, త్రయోదశ ఘటికా ద్విచత్వారింశ ద్విఘటికాసు గతాసు, తృతీయ ముహూర్తే, ప్రథమ ప్రాణాయమ కాలే, పురుహూత నామధేయేన్ద్ర సమయే,

పార్థివ కూర్మ ప్రలయానన్త శ్వేతవరాహ బ్రహ్మ సావిత్రాఖ్య సప్తకల్పానాం మధ్యే పఞ్చమే శ్వేతవరాహ కల్పే, స్వాయంభువ స్వారోచిషోత్తమ తామస రైవత చాక్షుష వైవస్వత సూర్యసావర్ణి ధర్మసావర్ణి దక్షసావర్ణి రుద్రసావర్ణి బ్రహ్మసావర్ణీ - న్ద్రసావర్ణి వేదసావర్ణ్యాఖ్య చతుర్దశ మన్వన్తరాణాం మధ్యే సప్తమే వైవస్వత మన్వన్తరే,

తత్రైక సప్తతి మహాయుగానాం - సప్తవింశతి మహాయుగేష్వతీతేషు, తదుపర్యష్టావింశతితమే మహాయుగే, అష్టావింశతి సహస్రాన్విత సప్తదశ లక్షాబ్దే కృతయుగే యాతే, షణ్ణవతి సహస్రాన్విత ద్వాదశలక్షాబ్దే త్రేతాయుగే యాతే,

చతుష్షష్టి సహస్రాన్వితాష్ట లక్షాబ్దే ద్వాపరయుగే యాతే, ద్వాత్రింశత్సహస్రాన్విత చతుర్లక్షాబ్దే వర్తమానే కలియుగే ప్రథమపాదే,

యుధిష్ఠిర విక్రమార్క శాలివాహన విజయాభినన్దన నాగార్జున కల్కి భూపాఖ్య షట్చకానాం మధ్యే తృతీయే శాలివాహన శకే,

అస్మిన్ దేశే వర్తమాన వ్యావహారిక చాన్ద్రమానేన ప్రభవాది ప్రభవాది షష్టి సంవత్సరాణాం మధ్యే, శ్రీమత్ . . . సంవత్సరే, . . అయనే, . . . ఋతౌ, . . . మాసే, ... పక్షే, ... తిథౌ, ... వాసరే,. . . . నక్షత్రే, . . యోగే, . . . కరణే, . . . ముహూర్తే, ఏవం గుణ విశేషణ విశిష్టాయాం, అస్యాం శుభతిథౌ

ఇదానీం అనాద్యవిద్యా వాసనయా అస్మిన్మహతి సంసార చక్రే విచిత్రాభిః కర్మగతిభి ర్నానాయోనిషు పునః పున ర్జనిత్వా, కేనాపి సుకృత విశేషేణ, మనుష్యజన్మ ప్రాప్తవతః,

. . . . నక్షత్రే . . . రాశౌ జాతస్య, . . . గోత్రస్య, ... నామధేయస్య, ... ధర్మపత్నీ సమేతస్య,

మమ జన్మప్రభృతి, ఏతత్ క్షణ పర్యన్తం బాల్య కౌమార యౌవన వార్ధకేషు రహసి ప్రకాశే చ, మనోవాక్కాయ కర్మభిః, జ్ఞానతః - అజ్ఞానతః, సకృదసకృత్ కృతానాం, సంభావితానాం మహాపాతకాది సమస్త దురితానా ముపశాన్త్యర్థం,

తిలై స్సూర్యమణ్డల పర్యన్తం కృతరాశే ర్వర్ష సహస్రావసానే, ఏకైక తిలాపకర్ష క్రమేణ సర్వరాశ్యపకర్షణ సమ్మితకాలే, శ్రీ హరి (శివ) లోక నివాస సిద్ధ్యర్థం,

యవై శ్చన్ద్ర మణ్డల పర్యన్తం కృతరాశే ర్వర్ష సహస్రావసానే, ఏకైక యవాపకర్షక్రమేణ సర్వరాశ్యపకర్షణ సమ్మితకాలే ఆదిత్యలోక నివాస సిద్ధ్యర్థం,

గఙ్గా వాలుకాభి స్సప్తర్షి మణ్డల పర్యన్తం కృతరాశే ర్వర్ష సహస్రావసానే, ఏకైక వాలుకాపకర్ష క్రమేణ సర్వరాశ్యపకర్షణ సమ్మితకాలే బ్రహ్మలోకే నివాస సిద్ధ్యర్థం,

మాషై ర్ధ్రువ మణ్డల పర్యన్తం కృతరాశే ర్వర్ష సహస్రావసానే, ఏకైక మాషాపకర్ష క్రమేణ సర్వరాశ్యపకర్షణ సమ్మితకాలే ధ్రువలోకే నివాస సిద్ధ్యర్థం,

గోలోమభి ర్నక్షత్రమణ్డల పర్యన్తం కృతరాశే ర్వర్ష సహస్రావసానే, ఏకైక గోలోమాపకర్ష క్రమేణ సర్వరాశ్యపకర్షణ సమ్మిత కాలే గోలోకే నివాస సిద్ధ్యర్థం,

త్రిగుణీకృతాగ్నిష్టోమ - అతిరాత్రాప్తోర్యామ సాన్తపన వాజపేయ పౌణ్డరీక - అశ్వమేధాది శతక్రతు పుణ్యఫలావాప్త్యర్థం, మయా సహ దశపూర్వేషాం దశాపరేషాం మద్వంశ్యానాం, మాతృవంశ్యానాం సర్వేషాం పితౄణాం కుమ్భీపాక లోహితధామాऽऽతప సఙ్ఘాత, కాలసూత్రాది వివిధేభ్యో మహాఘోరేభ్యో నరకేభ్య ఉత్తీర్య, శాశ్వత బ్రహ్మలోక నివాస సిద్ధ్యర్థం,

వసిష్ఠాదిభి ర్దివ్యమహర్షిభి రుక్త గృహ్య ధర్మశాస్త్ర పురాణేతిహాస ప్రతిపాదిత కన్యాదాన కల్పోక్త సకల ఫలావాప్త్యర్థం, **అస్మై దేవ దేవాయ శ్రీ రామాయ (శఙ్కరాయ/నారాయణాయ/ శ్రీ దత్త వేంకటేశ్వర స్వామినే)**, సాలఙ్కృత సహిరణ్యోదక కన్యాదాన మహం కరిష్యే||

- **కన్యాదాన సమయే గోత్ర ప్రవరోచ్చారణమ్**

(సీతారామ కల్యాణే)

వధ్వాః - చతుస్సాగర పర్యన్తం గోబ్రాహ్మణేభ్య శ్శుభం భవతు। ఆఙ్గీరసాయాస్య గౌతమ త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత గౌతమస గోత్రోద్భవస్య **స్వర్ణరోమ మహారాజ వర్మణో నప్త్రీం**;

చతుస్సాగర పర్యన్తం గోబ్రాహ్మణేభ్య శ్శుభం భవతు। ఆఙ్గీరసాయాస్య గౌతమ త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత గౌతమస గోత్రోద్భవస్య **హ్రస్వరోమ మహారాజ వర్మణః పౌత్రీం**;

చతుస్సాగర పర్యన్తం గోబ్రాహ్మణేభ్య శ్శుభం భవతు। ఆఙ్గీరసాయాస్య గౌతమ త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత గౌతమస గోత్రోద్భవస్య **జనక మహారాజ వర్మణః పుత్రీం**;

చతుస్సాగర పర్యన్తం గోబ్రాహ్మణేభ్య శ్శుభం భవతు। ఆఙ్గీరసాయాస్య గౌతమ త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత గౌతమస గోత్రోద్భవాం, అఖిలాణ్డకోటి బ్రహ్మణ్డనాయికాం, తత్త్వస్వరూపిణీం శ్రీ **సీతాదేవీ నామ్నీం కన్యాం**,

వరస్య - చతుస్సాగర పర్యన్తం గోబ్రాహ్మణేభ్య శ్శుభం భవతు। వాసిష్ఠ మైత్రావరుణ కౌణ్డిన్య త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత వసిష్ఠ గోత్రోద్భవస్య, **నాభాగ మహారాజ వర్మణో నప్త్రే**;

చతుస్సాగర పర్యన్తం గోబ్రాహ్మణేభ్య శ్శుభం భవతు। వాసిష్ఠ మైత్రావరుణ కౌణ్డిన్య త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత వసిష్ఠ గోత్రోద్భవస్య, **అజ మహారాజ వర్మణః పౌత్రాయ**;

చతుస్సాగర పర్యన్తం గోబ్రాహ్మణేభ్య శ్శుభం భవతు। వాసిష్ఠ మైత్రావరుణ కౌణ్డిన్య త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత వసిష్ఠ గోత్రోద్భవస్య, **దశరథ మహారాజ వర్మణః పుత్రాయ**;

చతుస్సాగర పర్యన్తం గోబ్రాహ్మణేభ్య శ్శుభం భవతు। వాసిష్ఠ మైత్రావరుణ కౌణ్డిన్య త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత వసిష్ఠ గోత్రోద్భవాయ అఖిలాణ్డకోటి బ్రహ్మాణ్డనాయకాయ చతుర్దశ భువనాధీశాయ **శ్రీ రామచన్ద్ర పరబ్రహ్మణే వరాయ**,

గౌరీ శఙ్కర కల్యాణే

వధ్వాః - చతుస్సాగర పర్యన్తం గోబ్రాహ్మణేభ్య శ్శుభం భవతు। కాశ్యపావత్సార నైధ్రువ త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత కాశ్యపస గోత్రోద్భవస్య **మహామేరో ర్నప్త్రీం**;

చతుస్సాగర పర్యన్తం గోబ్రాహ్మణేభ్య శ్శుభం భవతు। కాశ్యపావత్సార నైధ్రువ త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత కాశ్యపస గోత్రోద్భవస్య **మన్దరాచల శర్మణః పౌత్రీం**;

చతుస్సాగర పర్యన్తం గోబ్రాహ్మణేభ్య శ్శుభం భవతు। కాశ్యపావత్సార నైధ్రువ త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత కాశ్యపస గోత్రోద్భవస్య **హిమాచల శర్మణః పుత్రీం**;

చతుస్సాగర పర్యన్తం గోబ్రాహ్మణేభ్య శ్శుభం భవతు। కాశ్యపావత్సార నైధ్రువ త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత కాశ్యపస గోత్రోద్భవాం అఖిలాణ్డకోటి బ్రహ్మాణ్డ నాయికాం తత్త్వస్వరూపిణీం **గౌరీనామ్నీం కన్యాం**,

వరస్య - చతుస్సాగర పర్యన్తం గోబ్రాహ్మణేభ్య శ్శుభం భవతు। నిర్గుణ నిరఞ్జన నిర్వికల్ప నిరామయ నిరాఖ్యాత పఞ్చార్షేయ ప్రవరాన్విత పరమశివ గోత్రోద్భవస్య **పరమశివ శర్మణో నప్త్రే**;

చతుస్సాగర పర్యన్తం గోబ్రాహ్మణేభ్య శ్శుభం భవతు। నిర్గుణ నిరఞ్జన నిర్వికల్ప నిరామయ నిరాఖ్యాత పఞ్చార్షేయ ప్రవరాన్విత పరమశివ గోత్రోద్భవస్య **సదాశివ శర్మణః పౌత్రాయ**;

చతుస్సాగర పర్యన్తం గోబ్రాహ్మణేభ్య శ్శుభం భవతు| నిర్గుణ నిరఞ్జన నిర్వికల్ప నిరామయ నిరాఖ్యాత పఞ్చార్షేయ ప్రవరాన్విత పరమశివ గోత్రోద్భవస్య **మహానటేశ శర్మణః పుత్రాయ**;

చతుస్సాగర పర్యన్తం గోబ్రాహ్మణేభ్య శ్శుభం భవతు| నిర్గుణ నిరఞ్జన నిర్వికల్ప నిరామయ నిరాఖ్యాత పఞ్చార్షేయ ప్రవరాన్విత పరమశివ గోత్రోద్భవాయ, అఖిలాణ్డకోటి బ్రహ్మాణ్డనాయకాయ చతుర్దశ భువనాధీశాయ **శ్రీ శఙ్కర శర్మణే వరాయ,**

శ్రీ దత్త వేంకటేశ్వర కల్యాణే

చతుస్సాగర పర్యన్తం గోబ్రాహ్మణేభ్య శ్శుభం భవతు| కాశ్యపావత్సార నైధ్రువ త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత కాశ్యపస గోత్రోద్భవాం, విష్ణోః పురాణ మహిషీం ప్రకృత్యంశ సంభూతాం కశ్యప ప్రజాపతే స్సంకల్ప తనయాం, **భూదేవీ నామ్నీ మిమాం కన్యాం,**

చతుస్సాగర పర్యన్తం గోబ్రాహ్మణేభ్య శ్శుభం భవతు| ఆఙ్గీరస బార్హస్పత్య భారద్వాజ త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత భారద్వాజ సగోత్రాయ, అచిన్త్యాద్భుత నిత్య యౌవన లావణ్య రత్నాకరాయ, **అచిన్త్యాద్భుత నిత్య యౌవన స్వభావ లావణ్య రత్నాకరాయ, నిఖిల లోక పవిత్ర గోత్రాయ, శ్రీ దత్త వేంకటేశ్వరాయ వరాయ,**

చతుస్సాగర పర్యన్తం గోబ్రాహ్మణేభ్య శ్శుభం భవతు| భార్గవ చ్యవన ఆప్నువాన ఔర్వ వైదల పఞ్చార్షేయ ప్రవరాన్విత భార్గవస గోత్రోద్భవాం, మూల ప్రకృతిరూపాం అయోనిజాం కల్పనా భృగుపుత్రీం, **శ్రీ దేవీనామ్నీ మిమాం కన్యాం,**

చతుస్సాగర పర్యన్తం గోబ్రాహ్మణేభ్య శ్శుభం భవతు| ఆఙ్గీరస బార్హస్పత్య భారద్వాజ త్ర్యార్షేయ ప్రవరాన్విత భారద్వాజ సగోత్రాయ, అచిన్త్యాద్భుత నిత్య

యౌవన లావణ్య రత్నాకరాయ, **అచిన్త్యాద్భుత నిత్య యౌవన స్వభావ లావణ్య రత్నాకరాయ, నిఖిల లోక పవిత్ర గోత్రాయ, శ్రీ దత్త వేంకటేశ్వరాయ వరాయ,**

. . . .

బ్రహ్మతృప్త్యై దదామి|| (కన్యాదాతా బ్రూతే)

- **కన్యాం కనక సమ్పన్నాం సకలా భరణైర్యుతామ్|**
  దాస్యామి విష్ణవే / (శమ్భవే) తుభ్యం బ్రహ్మలోక జిగీషయా||
- **కన్యాం సాలఙ్కృతాం సాధ్వీం సుశీలాయ సుమేధసే|**
  ప్రయతోహం ప్రయచ్ఛామి ధర్మకామార్థ సిద్ధయే||
- **విశ్వమ్భరా సర్వభూతా స్సాక్షిణ్య స్సర్వదేవతాః|**
  ఇమాం కన్యాం ప్రదాస్యామి ప్రీణాతు కమలాపతిః||
- **ఇయం సీతా మమ సుతా సహధర్మ చరీ తవ|**
  ప్రతీచ్ఛ చైనాం భద్రం తే పాణిం గృహ్ణీష్వ పాణినా||

ఇమాం సీతా నామ్నీం కన్యాం సాక్షాన్నారాయణ స్వరూపాయ వరాయ [1] ధర్మప్రజాసహత్వ కర్మభ్యః ప్రతిపాదయామి|| (కన్యాదాతా బ్రూతే)

---

1. (ఇమాం గౌరీ నామ్నీం కన్యాం శివస్వరూపాయ వరాయ)

ఇతి నారికేళ ఫల పుష్పాక్షత హిరణ్య సహితం కన్యాదక్షిణ హస్తం వరస్య దక్షిణ హస్తే, ఉదక పూర్వం దద్యాత్||

వరః –

⇨ **ఓం దేవస్య త్వా సవితు ప్రసవేశ్వినో ర్బాహుభ్యాం పూష్ణో హస్తాభ్యాం ప్రతి గృహ్ణామి| రాజా త్వా వరుణో నయతు దేవి దక్షిణే ప్రజాపతయే కన్యామ్| తేనామృతత్వ మశ్యామ్| వయో దాత్రే| మయో మహ్యమస్తు ప్రతిగ్రహీత్రే|**

క ఇదం కస్మా అదాత్। కామ కామాయ। కామో దాతా। కామ ప్రతిగ్రహీతా। కామ సముద్ర మావిశ। కామేన త్వా ప్రతిగృహ్ణామి। కామైతత్తే। ఏషా తే కామదక్షిణా। ఉత్తానస్త్వాఙ్గీరస ప్రతిగృహ్ణాతు॥

(దాతా – ధర్మే చ అర్థే చ కామే చ త్వయైషా నాతిచరితవ్యా।

వరః – నాతిచరామి॥)

తతో దాతా కన్యాదాన సాద్గుణ్యార్థం యథాశక్తి దక్షిణాం దత్వా,

చూర్ణికా

1. స్వస్త్యష్టాశీతి సహస్రాణాం ద్విజగురుదైవత్యానాం,
2. సమస్త జగదాధార మహామణ్డూక కూర్మ యజ్ఞ వరాహ శేష పృథివీనాం,
3. పురన్దర పావక యమ నిర్ఋతి వరుణ వాయు కుబేరేశానాష్ట దిక్పాలకానాం,
4. జలజభవ హరి హర ముఖ్య దేవ గణానాం,
5. నారద వసిష్ఠ విశ్వామిత్ర పరాశరాత్రి వాల్మీకి గౌతమ భృగు వ్యాసాది మహర్షీణాం,
6. సీతాఽరున్ధత్యహల్యా ద్రౌపదీ తారా మన్దోదరీ దమయన్త్యాది మహా పతివ్రతానాం,
7. హరిశ్చన్ద్ర నల కార్తవీర్య రఘు దిలీపాది పుణ్యపురుషాణాం,
8. గఙ్గా నర్మదా తుఙ్గభద్రా మలాపహారిణీ కృష్ణవేణీ గోదావరీ కావేరీ భీమరథ్యాది మహానదీనాం,

9. జమ్బూ నిమ్బ కదమ్బ చూత క్రముక నారికేళ ఖర్జూర ధాత్రీ దాడిమ్యాది ఫలవృక్షాణాం,

10. పున్నాగ జాతీ వకుళ కేతకీ చమ్పక మల్లికా మాధవీ మాలత్యాది వివిధ కుసుమానాం,

11. కస్తూరీ కుఙ్కుమాగరు గోరోచనాది సుగన్ధానాం,

12. అపరిమిత కనక కలశ - కన్యకా – గృహమేధి - కవీశ్వర - వీణాది శ్రావ్య మేఘధ్వనీనాం,

13. అయోధ్యా కాశీ పురుషోత్తమ రామేశ్వరాది పుణ్యనగరీణాం,

14. శ్రీశైల విన్ధ్య హిమాచల గోవర్ధన కైలాసాది మహాశైలానాం,

15. మీమాంసా వ్యాకరణ న్యాయ వైశేషిక సాంఖ్య యోగాది షట్ఛాస్త్రాణాం,

16. ఋగ్యజు స్సామాథర్వణ వేదానాం,

17. లగ్న హోరా ద్రేక్కాణ నవాంశ ద్వాదశాంశ త్రింశాంశ త్రింశదంశాంశకానాం – ఆనుకూల్యమస్తు।

18. సర్వే శ్శుభా శ్శోభనాః, ఏతన్ముహూర్తం సుతిథిం సువారం సునక్షత్రం సుయోగం సుకరణం సుచన్ద్రతారాబలం కుర్వన్తు।

అస్య శ్రీ దేవదేవస్య దివ్యకల్యాణ మహోత్సవే, అస్మిన్ ముహూర్తే, సర్వే గ్రహా స్సునక్షత్రా శ్శుభైకాదశ స్థాన ఫలదా స్సుప్రీతా స్సుముహూర్తా స్సుప్రసన్నా భవన్తు।

చూర్ణికా - ప్రక్రాన్తరేణ (విష్ణు సంబన్ధినీ)

❖ స్వస్తి శ్రీ కల్పద్రుమ కామగవీ చింతారత్న నిర్జర గజాది విస్తారకస్య,

- ❖ దేవాశన ప్రస్తారకస్య,
- ❖ వివిధ గ్రాహ ఘుమ ఘుమాయమానాభ్రంకష కల్లోల వేల్లితస్య,
- ❖ వఞ్జుల మఞ్జరీకృత ఫేన నవ మఞ్జరీ లాలితస్య
- ❖ గఙ్గాది మహాతరఙ్గిణీ సఙ్గ సముద్భూత మఙ్గళ భఙ్గ శృఙ్గారస్య,
- ❖ సకలగుణాధార పయః పారావారస్య

- మధ్యప్రదేశే హారనీహార పటీర కర్పూరప్రభా ధగద్ధగాయమాన ధవళద్వీపే, సన్తాన సన్తతోద్యాన పరివృతే,
- సన్తతామృత పరిపూరిత పరిఖా వలయద్ధిరణ్య ప్రాకార ప్రకాశమానే,
- నవరత్న విచిత్రిత తోరణ ద్వారశోభిత వివిధ సౌధ విభ్రాజితే,
- వైజయన్తీ కాన్తి నిరన్తరిత నభోమణ్డలే,
- దివ్యవిలాసినీ సహస్ర సఙ్ఖ్యాకీర్ణ వీథీ రాజితే,
- రాశీకృతాఖణ్డ సౌభాగ్య నిర్మితే దివ్యనగరే, శ్రీమతి వైకుణ్ఠే,
- విష్వక్సేనాది ప్రధాన కిఙ్కర మన్దిర సన్దోహ విస్తృతే,
- దుర్నిరీక్ష్య జయ విజయాది ద్వారపాలక సంరక్షిత బహుళ పరిజనవారస్య,
- బహిరఙ్గ చిత్రవిచిత్రిత రత్నస్తమ్భ సహస్రభాస్వ త్తేజో విశేష విస్ఫూర్జిత మహనీయ సభామణ్డప మధ్యస్థ మహా సింహాసనాధిరూఢస్య,
- దివ్యస్త్రీ వీజ్యమాన చామరస్య, బ్రహ్మేన్ద్రాది త్రయస్త్రింశత్కోటి దేవతా సఙ్ఘాత ఘూర్ణాయమాన సభాసన్నివేశస్య,
- పరితః ప్రవర్తిత దివ్యస్త్రీ నర్తనావలోకన సావధాన చతురస్య,
- కన్దర్పకోటి సౌన్దర్యధుర్యస్య,

- ఉత్ఫుల్ల పుణ్డరీక విశాల లోచనస్య,
- బహువిటపావిర్భూత శఙ్ఖచక్రగదాభయ భరితస్య,
- దేవ దేవస్య, శ్రియః పతేః పురుషోత్తమస్య
- భగవతో నారాయణస్య ప్రసాదేన సంవత్సరాయనర్తు మాస పక్ష తిథి వార నక్షత్ర యోగ కరణ లగ్నహోరా ద్రేక్కాణ నవాంశ ద్వాదశాంశ త్రింశాంశ త్రింశదంశకానాం నిరన్తర మానుకూల్యమస్తు।
- శ్శుభా శ్శోభనా స్సర్వే గ్రహా స్సనక్షత్రా శ్శుభైకాదశస్థాన ఫలదా వరదా సుప్రసన్నా స్సుముహూర్తా భవన్తు॥

అన్తరే యవనికాం కృత్వా, దేవీం (దేవ్యౌ) దేవసన్నిధి మానీయ, ప్రత్యేకం విష్టరే, దేవాభిముఖం సంస్థాప్య, ప్రణామం కుర్యాత్॥

అథ లగ్నాష్టక నామక మంగళశ్లోకాన్ పఠేయుః। ప్రత్యేకం శ్లోకావసానే **సుముహూర్తే సావధానాః, సులగ్నే సావధానాః, శ్రీసీతారామాభ్యాం (గౌరీ శంకరాభ్యాం, పద్మావతీ శ్రీనివాసాభ్యాం) సావధానాః।** ఇతి చ యోజయేయుః।

మఙ్గళాష్టకమ్

- **లక్ష్మీ ర్యస్య పరిగ్రహ కమలభూ స్సూను ర్గరుత్మాన్ రథః**
  పౌత్ర శ్చన్ద్ర విభూషణ స్సురగురు శ్శేషశ్చ శయ్యాసనమ్।
  బ్రహ్మాణ్డం వరమన్దిరం సురగణా యస్య ప్రభో స్సేవకాః
  స త్రైలోక్య కుటుంబ పోషణ పర కుర్యా త్సదా మఙ్గళమ్॥ 1
- **బ్రహ్మా వాయు గిరీశ శేష గరుడా దేవేన్ద్ర కామౌ గురుః**
  చన్ద్రార్కౌ వరుణానలౌ మను యమౌ విత్తేశ విఘ్నేశ్వరౌ।
  నాసత్యౌ నిర్ఋతి ర్మరుద్గణయుతా పర్జన్య మిత్రాదయః
  స స్త్రీకాస్సురపుఙ్గవా ప్రతిదినం కుర్వన్తు నో మఙ్గళమ్॥ 2
- **విశ్వామిత్ర పరాశరౌర్వ భృగవోగస్త్య పులస్త్య క్రతుః**

శ్రీమా నత్రి మరీచి కౌత్స పులహా శ్శక్తి ర్వసిష్ఠోఙ్గిరాః।
మాణ్డవ్యో జమదగ్ని గౌతమ భరద్వాజాదయ స్తాపసాః
సస్త్రీకా మునిపుఙ్గవా ప్రతిదినం కుర్వన్తు నో మఙ్గళమ్॥ 3

○ మాన్ధాతా నహుషోమ్బరీష సగరౌ రాజా పృథు ర్హైహయః
శ్రీమా న్ధర్మసుతో నలో దశరథో రామో యయాతి ర్యదుః।
ఇక్ష్వాకుశ్చ విభీషణశ్చ భరత శ్చోత్తానపాదో ధ్రువః
ఇత్యేతే భువి భూభుజః ప్రతిదినం కుర్వన్తు నో మఙ్గళమ్॥ 4

○ అశ్వత్థో బదరశ్చ చన్దన తరు ర్మన్దార కల్పద్రుమౌ
జమ్బూ నిమ్బ కదమ్బ చూత సరళా వృక్షాశ్చ యే క్షీరిణః।
సర్వే తే ఫల మిశ్రితం వనచయం వైభ్రాజితం భ్రాజితమ్
రమ్యం చైత్రరథం సునన్దన వనం కుర్వన్తు నో మఙ్గళమ్॥ 5

○ గౌరీ శ్రీ రదితిశ్చ కద్రు వినతే జ్యోతిశ్చ పూర్ణావతీ
సావిత్రీ చ సరస్వతీ చ సురభి స్సత్యవ్రతారున్ధతీ।
స్వాహా జామ్బవతీ చ రుక్మి భగినీ దుస్స్వప్న విధ్వంసినీ
వేలా చామ్బునిధే స్సమీన మకరా కుర్వన్తు నో మఙ్గళమ్॥ 6

○ ఆదిత్యాది నవగ్రహా శ్శుభఫలా మేషాదయో రాశయః
నక్షత్రాణి సయోగకాశ్చ తిథయ స్తద్దేవతా స్తద్గణాః।
మాసాబ్దా ఋతవ స్తథైవ దివసా స్సన్ధ్యాదయో రాత్రయః
సర్వే స్థావర జఙ్గమా ప్రతిదినం కుర్వన్తు నో మఙ్గళమ్॥ 7

○ గఙ్గా సిన్ధు సరస్వతీ చ యమునా గోదావరీ నర్మదా
కృష్ణా భీమరథీ చ ఫల్గు సరయూ శ్శ్రీ గణ్డకీ గోమతీ।
కావేరీ కపిలా ప్రయాగ నిరతా వేత్రావతీత్యాదయః
నద్య శ్శ్రీహరి పాద పఙ్కజ భవా కుర్వన్తు నో మఙ్గళమ్॥ 8

శ్రీ రామ మఙ్గళాష్టకమ్ -

○ శ్రీ సాకేతపురీశ్వరే దశరథే పుత్రీయ నామ్న్యధ్వరే
క్షీరాన్నం ప్రతిపాదయ త్యధిగతం దిష్ట్యా వధూభ్య స్స్వయమ్।
కృత్వాత్మాన మవాతరత్ క్షితితలే యోసౌ చతుర్ధా హరిః
స శ్రీమాన్ జగదేక మోహనవపు ర్దద్యాత్ సదా మఙ్గళమ్॥ 1

○ గాధేయానుచరో నిశాచరవధూ ప్రాణాపహర్తా మఖ –
త్రాతా మౌని కళత్ర శాపహరణో ధన్వీ ధనుర్భఞ్జకః।
ప్రీతో మైథిలకన్యకా పరిణయాద్ వృద్ధోపసేవీ సదా
శ్రీ రామో జమదగ్నిజ స్మయహరో దద్యాత్ సదా మఙ్గళమ్॥ 2

○ కైకేయీ ప్రణయేన రాజ్ఞి వివశే మాతు ప్రియం చిన్తయన్
స్వాచ్ఛన్ద్యేన సహానుయా త్యవరజే తద్వత్ కళత్రేపి యః।
గత్వారణ్య ముపేత్య దాశపతినా సఖ్యం మునీన్ద్రై స్స్తుతః
శ్రీ రామః కృతచిత్రకూట వసతి ర్దద్యాత్ సదా మఙ్గళమ్॥ 3

○ సోదర్యం గురు విప్రయోగ చకితం దృష్ట్వాతు యోభ్యాగతం
ప్రాయచ్ఛత్ స్వపదార్పణోజ్జ్వలతలే తస్మై నిజే పాదుకే।
ఊరీకృత్య తపస్వి రక్షణ మథో యోవివిశ ద్దణ్డకాన్
సోయం పఞ్చవటీ తటీ మధివస న్దద్యాత్ సదా మఙ్గళమ్॥ 4

○ ఆశ్రుత్యావన మాశరార్దిత మునివ్రాతస్య ధృత్వా ధనుః
హత్వా తత్ర ఖరాది రాక్షస గణం కృత్వాభయాం దణ్డకామ్।
భ్రాన్త్వా హేమ మృగాన్ధధీర్ హృతవధూ ర్దృష్ట్వావిపన్నం ద్విజం
తన్నిర్వృత్య దనుం చ య ప్రముముదే దద్యాత్ సదా మఙ్గళమ్॥ 5

○ అన్విష్యన్ శ్రమణీం తయాశ్రమపదే సంపూజిత స్సాదరం
సుగ్రీవేణ సమాగతో హనుమతా హత్వా కపిం వాలినమ్।
కిష్కిన్ధాం ప్రతిపాద్య మిత్రమణయే జ్ఞాత్వా మరుత్సూనునా

సీతావృత్తి మధా న్ముదం స భగవాన్ దద్యాత్ సదా మఙ్గళమ్|| 6

○ బద్ధ్వా సేతు మపాం నిధౌ కపివరై రుద్ధ్వాథ లఙ్కాపురీం

హత్వా రావణ మాహవే నిజవధూ హర్తార మాప్త్వా ప్రియామ్|

లఙ్కాయాఞ్చ విభీషణస్య కుతుకాత్ కృత్వాభిషేకం పునః

పూతాం యో వనితా మవాప దహనా ద్దద్యాత్ సదా మఙ్గళమ్|| 7

○ సీతాలక్ష్మణ సఙ్గత ప్రముదితై శ్శాఖామృగైర్ నైరృతైః

అధ్యారుహ్య విమానరూప మమలం శ్రీపుష్కకాఖ్యం తతః|

గత్వా స్వాం నగరీం నిజై పరివృతో రాజ్యేభిషిక్త ప్రజాః

ఆవీ ద్రామవిభు శ్చిరాయ స హరి ర్దద్యాత్ సదా మఙ్గళమ్|| 8

శ్రీ శివ మఙ్గళాష్టకమ్

○ శ్రీమన్మోదక దన్తపాశ పరశూన్ హస్తై శ్చతుర్భి ర్ధృతః

భక్తానా మఖిలేష్ట కార్య విలస చ్ఛ్రీసిద్ధి విఘ్నేశ్వరః|

శుద్ధ స్వర్ణ నిభ ప్రసన్న వదన కృష్ణాజినాలఙ్కృతః

గౌరీ గర్భ సముద్భవ స్స భవతాం కుర్యా త్సదా మఙ్గళమ్|| 1

○ భూతేశ పరమేశ్వర పశుపతిర్ భూతప్రియ శ్శఙ్కరః

కారుణ్యాంబు నిధి కళానిధి కళామౌళి ర్గుణామ్భో నిధిః|

వామాఙ్గే హిమవద్గిరి ప్రియసుతాం గఙ్గాం కపర్దే ధృతః

కల్యాణోత్సవ తత్పర స్సభవతాం కుర్యా త్సదా మఙ్గళమ్|| 2

○ ఈశార్ధాఙ్గ నివాసినీ పశుపతే రానన్ద సంవర్ధనీ

కల్యాణీ గిరినాయక ప్రియసుతా గౌరీభవానీ శివా|

శ్రీ పఞ్చాక్షర మన్త్ర పాఠ నిరతా కాత్యాయనీ పార్వతీ

నిత్యానన్దమయీ శివా భగవతీ కుర్యా త్సదా మఙ్గళమ్|| 3

○ రత్నాలఙ్కృత హేమనిర్మిత లసత్ కల్యాణ సంసేవితం

శీతాంశూజ్జ్వలరాజ రాజిత వపు ర్నన్దీశ నన్దీశ్వరః|

వీణావాద్య విశారద పశుపతే రానన్ద సంవర్ధనః

కల్యాణోత్సవ తత్పర స్స భవతాం కుర్యాత్ సదా మఙ్గళమ్|| 4

○ సేనానీ సురపూజితాఙ్ఘ్రికమల శ్రీకార్తికేయాహ్వయః

శూర స్తారక దైత్య మర్దన మహోదార ప్రతాపోజ్జ్వలః|

శ్రీ గౌరీ హృదయారుణాంబుజ వికాసానన్ద సంవర్ధనః

కల్యాణోత్సవ తత్పరస్స భవతాం కుర్యా త్సదా మఙ్గళమ్|| 5

○ శ్రీ కణ్ఠానల నేత్ర సంభవ లసత్కోప ప్రతాపోదయః

శూరస్తామస దక్షయజ్ఞ సమయే నిర్జిత్య దేవాసురాన్|

శౌర్యేణాహృత దివ్యశస్త్ర విజయ శ్రీవీరభద్రేశ్వరః

కల్యాణోత్సవ తత్పరస్స భవతాం కుర్యా త్సదా మఙ్గళమ్||

6

○ శ్రీ మజ్జహ్ను మహామునీశ్వర సుతా మన్దాకినీ పావనీ

గౌరీవల్లభ మస్తకోద్భవ జటాజూటాన్తరఙ్గస్థితా|

పుణ్యా పాపభయాపహా త్రిపథగా భాగీరథీ గౌతమీ

సా గఙ్గా పరమాదరేణ భవతాం కుర్యా త్సదా మఙ్గళమ్|| 7

○ దిగ్వాసా స్సుర దైత్య యక్ష దనుజై స్సిద్ధై స్సదా సేవితః

సర్వజ్ఞాచ్యుత కార్యకారణ వశా జ్జాత ప్రసన్నాననః|

క్షేత్రస్యాధిపతి ర్జితేన్ద్రియవపు ర్యోగీశ్వరో భైరవః

సమ్య జ్జ్ఞానవిదాం వరస్స భవతాం కుర్యాత్ సదా మఙ్గళమ్|| 8

నారాయణ మఙ్గళాష్టకమ్

○ శ్రీమత్పూర్ణ సుధాంశు శోభిత తను శ్శుక్లాంబర స్సుందరః

సత్వాఢ్య స్సుచతుర్భుజ శ్శుభనిధి ర్విష్ణు ర్వినోదీ విరాట్|

భక్తాభీష్ట ఫల ప్రదాన నిపుణ శ్శశ్వ త్ప్రసన్నాననః

పాయాద్వో భగవా న్పురాణ పురుష కుర్యా త్సదా మఙ్గళమ్|| 1

○ పాఠీన కమఠో వరాహ నృహరి కల్యాణదాయీ వటుః

భార్గవ్యో రఘునాయకో యదుపతి ర్బుద్ధశ్చ కల్కీతి యః।
బ్రహ్మాది స్తుత నామరూప విలస ద్దేవో జగద్రక్షకః
పాయాద్వో భగవా న్పురాణ పురుష కుర్యా త్సదా మఙ్గళమ్॥ 2

○ శ్రీలక్ష్మీ ర్వనజాలయా వసుమతీ వారాహిణీ వైష్ణవీ
వైదేహీ వరదా రమా భగవతీ సర్వేశ్వరీ రుక్మిణీ।
కల్యాణీ కరుణాన్వితాఖిల జగన్మాతా యదీయాశ్రయా
పాయాద్వో భగవా న్పురాణ పురుష కుర్యాత్ సదా మఙ్గళమ్॥ 3

○ శ్రీ సీతా కుచ కుఙ్కుమాఙ్కిత తను శ్శృఙ్గార వారాం నిధిః
శ్రీ కంఠాబుజ సమ్భవాది విబుధై స్సంస్తూయమానోచ్యుతః।
శ్రీ రామ స్సుగుణాకరో ఖగరథ శ్శ్రీవత్స వక్షస్థలః
పాయాద్వో భగవా న్పురాణ పురుష కుర్యా త్సదా మఙ్గళమ్॥ 4

○ శంఖ శ్రావ్య రవ శ్శశాఙ్కరుచిభి శ్శశ్వ త్ప్రసన్నాస్పదః
చక్రం చారు పరాక్రమం చ విదధ ద్విజ్ఞాన తేజోమయః।
శార్ఙ్గం దివ్యగుణం ధను పరమజౌ కౌమోదకీ నన్దకౌ
పాయాద్వో భగవా న్పురాణ పురుష కుర్యా త్సదా మఙ్గళమ్॥ 5

○ విష్వక్సేన విభు స్సుదర్శనధరో నన్త స్సుపర్ణో బలః
ప్రద్యుమ్న కుసుమాయుధశ్చ భరత స్సౌమిత్రి యుగ్మం కుశః।
రామ స్సత్య పరాక్రమశ్చ భగవా ధర్మాత్మకో రాఘవః
పాయాద్వో భగవా న్పురాణ పురుష కుర్యా త్సదా మఙ్గళమ్॥ 6

○ ప్రహ్లాదో బలి రమ్బరీష నృపతి ర్వ్యాసో వసిష్ఠ శ్శుకః
పార్థ శ్శౌనక సంయమీశ జనకౌ రుక్మాంగదో నారదః।
అక్రూరో ధ్రువ బాలకశ్చ బహుధా యం దేవదేవం శ్రితాః
పాయాద్వో భగవా న్పురాణ పురుష కుర్యా త్సదా మఙ్గళమ్॥ 7

○ సాంగోపాంగ పురాణ వేద్య మనఘం శ్రుత్వా సమం వైష్ణవం

సుస్నిగ్ధం సుకవిప్రియం శుభకరం రామాయణం రాజితమ్।
భవ్యం భాగవతం యదీయ మమృతం భాగ్యోన్నతం భాసురం
పాయాద్వో భగవా న్పురాణ పురుష కుర్యా త్సదా మఙ్గళమ్॥ 8

సముముహూర్తమ్

తత స్సుముహూర్తే మఙ్గళవాద్య ఘణ్టానాద పురస్సరం,

- **తదేవ లగ్నం సుదినం తదేవ తారాబలం చన్ద్రబలం తథైవ।**
  విద్యాబలం దైవబలం తథైవ లక్ష్మీపతే (గౌరీపతే) తేఙ్ఘ్రియుగం స్మరామి॥

⇨ **ఓం ఆ త్వాహార్ష మన్తరభూః। ధ్రువ స్తిష్ఠావిచాచలిః। విశస్త్వా సర్వా వాఞ్ఛన్తు। మాత్వ ద్రాష్ట్ర మధిభ్రశత్।**

⇨ **ధ్రువా ద్యౌర్ధ్రువా పృథివీ। ధ్రువం విశ్వ మిదం జగత్। ధ్రువా హ పర్వతా ఇమే। ధ్రువో రాజా విశామయమ్।**

⇨ **ఇహైవైధి మా వ్యథిష్ఠాః। పర్వత ఇవావిచాచలిః। ఇన్ద్ర ఇవేహ ధ్రువస్తిష్ఠ। ఇహ రాష్ట్రముధారయ।**

⇨ **అభి తిష్ఠ పృతన్యతః। అధరే సన్తు శత్రవః। ఇన్ద్ర ఇవ వృత్రహా తిష్ఠ। అపః-క్షేత్రాణి సఞ్జయన్॥**

⇨ **ఇన్ద్ర ఏణ మదీధరత్। ధ్రువం ధ్రువేణ హవిషా। తస్మై దేవా అధి బ్రవన్। అయఞ్చ బ్రహ్మణస్పతిః।**

⇨ **ధ్రువన్తే రాజా వరుణో ధ్రువం దేవో బృహస్పతిః। ధ్రువన్త ఇన్ద్ర శ్చాగ్నిశ్చ రాష్ట్ర న్ధారయతా న్ధ్రువమ్॥**

సగుడ మరీచి జీరకాఽఽదికం దేవదేవ్యో శ్శిరసి, పాదయోశ్చ నిక్షిప్య। అయం ముహూర్త స్సుమూర్తోఽస్త్వితి భవన్తో బ్రువన్తు।

అయం ముహూర్త స్సుముహూర్తోఽస్తు||

దర్పణే ప్రతిబింబ దర్శన విధిః

తత స్సుముహూర్తే ఆదర్శే దేవీం దృష్ట్వా,

⇨ **ఓం అఘోరచక్షు రపతిఘ్న్యేధి శివా పతిభ్య స్సుమనా స్సువర్చాః| జీవసూ ర్దేవకామా స్యోనా శన్నో భవ ద్విపదే శఞ్చతుష్పదే||** ఇతి సమీక్షేత|

తతో దేవదేవ్యా పుష్పమాలాదిభి రలఙ్కృత్య|

⇨ **ఓం శుభికే శిర ఆరోహ శోభయన్తీ ముఖం మమ| ముఖ హి మమ శోభయ భూయాసఞ్చ భగఙ్కరు||**

⇨ **యామాహర జ్జమదగ్ని శ్రద్ధాయై కామాయాన్యై| ఇమాన్తా మపి నహ్యేహం భగేన సహ వర్చసా||**

⇨ **ఓం సమ్రాజఞ్చ విరాజ ఞ్చాభిశ్రీ ర్యా చ నో గృహే| లక్ష్మీ రాష్ట్రస్య యా ముఖే తయా మా సస్సృజామసి||**

ఇతి పుష్పమాల్యాదిభిరలఙ్కృత్య

యోక్త్ర బన్ధనమ్

తతో దేవస్య వామపార్శ్వే దేవీం (ఉభయో పార్శ్వయో ర్దేవ్యా) సంస్థాప్య, యోక్త్రం బద్ధ్వా, మాఙ్గల్యం ధారయేత్||

⇨ **ఆశాసానా సౌమనసం ప్రజా సౌభాగ్య న్తనూమ్| అగ్నే రనువ్రతా భూత్వా సన్నహ్యే సుకృతాయ కమ్||** ఇతి దేవ్యాః (దేవ్యోః) కటిం యోక్త్రేణ బధ్నీయాత్|

మాఙ్గల్య ధారణమ్

ఆచమ్య . . . . ప్రాణానాయమ్య, పూర్వోక్తైవం గుణ . . . శుభతిథౌ, సర్వాసాం స్త్రీణాం జన్మని జన్మని సువాసినీత్వ సిద్ధ్యర్థం, భగవత్యాః, ___ దేవ్యాః మాఙ్గల్యధారణం కరిష్యే||

మాఙ్గల్య సూత్ర మాదాయ, క్షీరేణ ప్రక్షాళ్య, తణ్డులపూర్ణ పాత్రోపరి అష్టదళ పద్మే విన్యస్య, మాఙ్గల్యాధి దేవతాఽధిదేవతాం పూజయేత్।

మాంగల్యదేవతాయై నమః। యథాశక్తి సంపూజ్య,

సర్వేషాం విప్రాణాం సువాసినీనాఞ్చ దక్షిణహస్త స్పర్శనం కారయిత్వా, దేవస్య దక్షిణ హస్తే నిక్షిప్య, భగవదనుజ్ఞాం సంప్రార్థ్య, దేవ్యాః కణ్ఠదేశే

○ **మాఙ్గల్యం తన్తుతానేన లోక కల్యాణ హేతునా।**

కణ్ఠే బధ్నామి సుభగే త్వం జీవ శరదాం శతమ్|| ఇతి ధారయిత్వా మాఙ్గల్యధారణ ముహూర్తస్సుముహూర్తోస్తు||

అక్షతారోపణమ్

పూర్వోక్తైవంగుణ . . . . ప్రీత్యర్థం, శ్రీ సీతారామ (గౌరీశఙ్కర/ లక్ష్మీనారాయణ / (పద్మావతీ, భూదేవీ సమేత శ్రీ దత్త వేంకటేశ్వర) దివ్యకల్యాణ మహోత్సవాఖ్యే కర్మణి, **అక్షతారోపణ మహోత్సవాఖ్యం** కర్మ కరిష్యే||

పాదోత్తర ప్రస్థ పరిమిత శుద్ధాక్షతా నానీయ, వరస్యాఞ్జలినా సపయసా వధ్వఞ్జలౌ ద్విరుపస్తీర్య, ద్విస్తణ్డులానోప్య, ద్విరభిఘారయతి। తతో వరాఞ్జలా వన్యః కుర్యాదేవమ్। (వరాఞ్జలిం) వధ్వఞ్జలావుపరి స్థాపయిత్వా, సోదకం కలశమాదాయ, బ్రాహ్మణై స్సహ శుద్ధోదకధారాం స్రావయేత్। దక్షిణాః పాన్తు।

బహుదేయం చాస్తు। పుణ్యం వర్ధతామ్। శాన్తిరస్తు। పుష్టిరస్తు। తుష్టిరస్తు। వృద్ధిరస్తు। అవిఘ్నమస్తు। ఆయుష్యమస్తు। ఆరోగ్యమస్తు। స్వస్తిశివం కర్మాస్తు। కర్మసమృద్ధిరస్తు। అచలమైశ్వర్య మస్తు।।

⇨ **ఓం ప్రజాపతిస్త్రియాం యశః। ముష్కయో రదధాత్సపమ్। కామస్య తృప్తిమానన్దమ్। తస్యాగ్నే భాజయేహ మా।**

⇨ **మోద ప్రమోద ఆనన్దః। ముష్కయో ర్నిహిత స్సపః। సృత్వేవ కామస్య తృప్యాణి। దక్షిణానాం ప్రతిగ్రహే।**

⇨ **మనస శ్చిత్త మాకూతిమ్। వాచ స్సత్య మశీమహి। పశూనా రూప మన్నస్య। యశ శ్శ్రీ శ్రయతాం మయి।**

⇨ **యథాహమస్యా అతృప స్త్రియై పుమాన్। యథాస్త్రీ తృప్యతి పుసి ప్రియే ప్రియా। ఏవం భగస్య తృప్యాణి। యజ్ఞస్య కామ్య ప్రియః।**

⇨ **దదామీ త్యగ్ని ర్వదతి। తథేతి వాయు రాహ తత్। హన్తేతి సత్యం చన్ద్రమాః। ఆదిత్యస్సత్యమోమితి।**

⇨ **ఆపస్తథ్సత్యమాభరన్న్। యశో యజ్ఞస్య దక్షిణామ్।।**

1. ప్రజామే (భక్తిర్మే) కామ స్సమృధ్యతామ్।।
2. పశవో మే (జ్ఞానం మే) కామ స్సమృధ్యతామ్।।
3. యజ్ఞో మే (వైరాగ్యం మే) కామ స్సమృధ్యతామ్।।

ఇతి దేవస్య దేవ్యా శ్శిరసి పాదయోశ్చ శుద్ధాక్షతా నభిషిఞ్చేత్। తూష్ణీం చతుర్థమ్।

తతో వధూవరయో ర్వస్త్రాన్తే హిరణ్య మన్తర్ధాయ, సన్నహ్యతి।

⇨ **అగ్నే విశ్వేభి స్స్వనీక దేవై రూర్ణావన్తం ప్రథమ స్సీద యోనిమ్। కులాయిన ఘృతవన్త సవిత్రే యజ్ఞన్నయ యజమానాయ సాధు॥**

⇨ **ఓం యో వై తాం బ్రహ్మణో వేద। అమృతేనావృతాం పురీమ్। తస్మై బ్రహ్మ చ బ్రహ్మ చ। ఆయు కీర్తిం ప్రజాం దదుః।**

⇨ **ఓం బ్రహ్మజజ్ఞానం ప్రథమం పురస్తా ద్విసీమత స్సురుచో వేన ఆవః। స బుధ్నియా ఉపమా అస్య విష్ఠా స్సతశ్చ యోని మసతశ్చ వివః।**

⇨ **ఓం హిరణ్యగర్భ స్సమవర్తతాగ్రే భూతస్య జాత పతి రేక ఆసీత్। స దాధార పృథివీ ద్యాముతేమా జ్కస్మై దేవాయ హవిషా విధేమ॥**

⇨ **ఓం యోగక్షేమస్య క్లృప్త్యై। యుక్తం క్రియాతా ఆశీ కామే యుజ్యాతా ఇతి। ఆశిష స్సమృద్ధ్యై। గ్రన్థిం గ్రథ్నాతి। ఆశిష ఏవాస్యాం పరిగృహ్ణాతి। పుమాన్ వై గ్రన్థిః। స్త్రీ పత్నీ। తన్మిథునమ్। మిథున మేవాస్య తద్యజ్ఞే కరోతి ప్రజననాయ। ప్రజాయతే ప్రజయా పశుభి ర్యజమానః॥**

ఇతి చేలాఞ్చలయో ర్బ్రహ్మగ్రన్థిం కృత్వా। ఆదర్శే దేవం దేవీఞ్చ వీక్ష్య, యథాశక్తి సముచితోపహారాన్ సమర్పయేత్। కల్యాణోత్సవ కీర్తనాని, మంగళవాద్యాని ఘోషయేత్।

తతో దేవస్య దేవ్యాశ్చ షోడశోపచార పూజాం కృత్వా, అష్టోత్తర శతనామాదికం పఠిత్వా, మహానైవేద్యం ఫలాదీని నివేద్య, నీరాజన మన్త్ర పుష్పై రారాధయేత్। దీపోత్సవ, ఆన్దోలికాద్యుత్సవం వా యథా సంభవం కుర్యాత్।

చతుర్వేద మన్త్రైః, శాస్త్ర, స్తోత్ర వాక్యాదిభి ర్దేవం సంసేవ్య కల్యాణ విధిం సమాపయేత్।

(అత్ర కేచన వైవాహిక ప్రధాన హోమ మన్త్రై, ర్మూలమన్త్రైర్వా ర్జుహ్వాతి।)

వైవాహిక ఫల విశేషః

ఏవం దేవదేవ్యో ర్వైవాహికోత్సవే కృతే, సర్వసమ్పత్సమృద్ధి ర్భవతి। తద్గ్రామవాసిన్య స్స్త్రియః, పుత్ర పౌత్ర యుతా స్సర్వమఙ్గళ సంయుక్తా భవన్తి। యజమానశ్చేష్టాన్ కామా నవాప్య, విష్ణోస్సాయుజ్య మాప్నుయాదితి విజ్ఞాయతే। మంగళం మహత్।।

ఇతి స్మార్త విధ్యుక్త సకల దేవతా కల్యాణ ప్రయోగః।

38. అథ నవగ్రహారాధనమ్

నవగ్రహ మణ్డల విషయాః

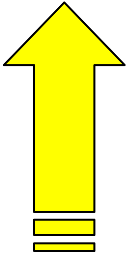
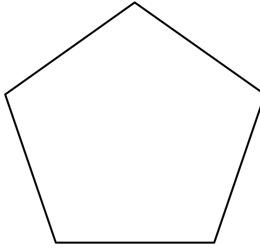
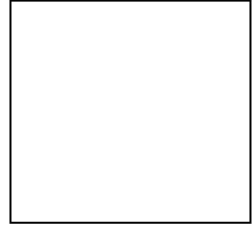
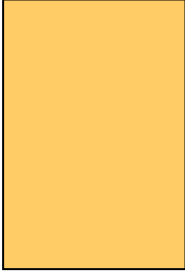
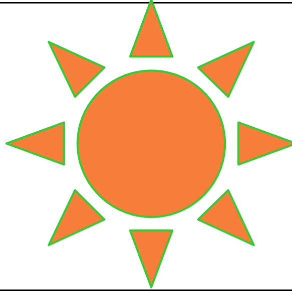
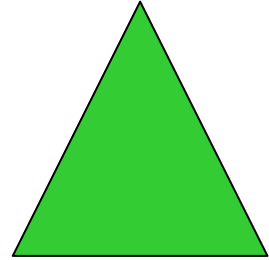
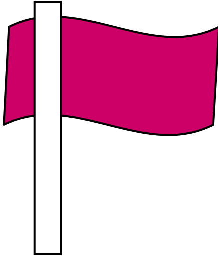
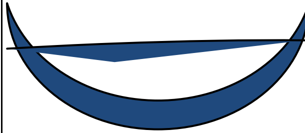
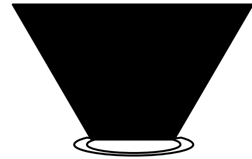
- **మధ్యేవర్తుల మణ్డల మాదిత్యాయ, అర్క సమిధః, రక్తవర్ణః, గోధూమాః**
- **ఆగ్నేయ్యాం చతురశ్ర సోమాయ। పాలాశ సమిధః, శ్వేతవర్ణః,వ్రీహయః**
- **దక్షిణే త్రికోణ మఙ్గారకాయ। ఖాదిర సమిధః, రక్త వర్ణః, ఆఢకాః**
- **ఈశాన్యాం బాణాకారం బుధాయ। అపామార్గ సమిధః, పీత వర్ణః, ముద్గాః**
- **ఉత్తరే దీర్ఘచతురస్రం బృహస్పతయే। అశ్వత్థ సమిధః, కనక వర్ణః, చణకాః**
- **ప్రాక్పశ్చ కోణ శుక్రాయ। ఔదుమ్బర సమిధః, శ్వేత వర్ణః., రాజమాషాః**
- **పశ్చిమే ధనురాకార శనైశ్చరాయ। శమీ సమిధః, నీలవర్ణః, తిలాః**
- **నైర్ఋత్యాం శూర్పాకారం రాహవే। దూర్వాః,కృష్ణ వర్ణః, మాషాః**
- **వాయవ్యాం ధ్వజాకార కేతవే।। కుశాః, చిత్ర వర్ణః, కుళుత్థాః**

నవగ్రహ మన్త్రాః

- **ఆసత్యేనాగ్ని ర్మూతం కద్రుద్రాయేత్యాదిత్యాయ।।**
- **ఆప్యాయస్వ, ప్సుమే, గౌరీమిమాయేతి సోమాయ।।**
- **అగ్నిర్మూర్ధా స్యోనాపృథివీ, క్షేత్రస్య పతినా వయ మిత్యఙ్గారకాయ।।**
- **ఉద్బుధ్య స్వాగ్నే, ఇదం విష్ణుస్సహస్రశీర్షాయపురుష, ఇతి బుధాయ।।**
- **బృహస్పతే, బ్రహ్మజజ్ఞాన, మిన్ద్రంవో విశ్వత స్పరీతి బృహస్పతయే।।**
- **శుక్రన్తే అన్య, దిన్ద్రాణీన్ద్ర, మరుత్వ శ్శుక్రాయ।।**
- **శమగ్ని, ర్యమాయ, ప్రజాపతే నేతి శనైశ్చరాయ।।**

నవగ్రహ మణ్డలమ్

- **కయానశ్చిత్ర, ఆయజ్గౌర్న్నమో అస్తు సర్వేభ్య ఇతి రాహవే||**
- **కేతుం కృణ్వన్న్, సచిత్ర చిత్రం, బ్రహ్మదేవానామితి కేతవే||**

గృహస్య ఈశానదిగ్భాగే గ్రహారాధనం కుర్యాత్। నూతనవస్త్ర ద్వయేన మణ్డప ద్వయమాసాద్య, తస్యోపరి యథాశక్తి తండులాన్నిక్షిప్య, తత్ర తామ్రనిర్మిత కలశద్వయం నిధాయ। తత్ర పంచపల్లవాని నారికేళ ఫలపుష్పాదికం కలశే నిధాయ।। నూతన వస్త్రేణావేష్ట్య।।

- **తామ్రకాత్ స్ఫాటికాద్ రక్త - చన్దనాత్, స్వర్ణకా దుభౌ।**
  రాజతా దయస స్సీసా త్కాంస్యా త్కార్యా గ్రహాః క్రమాత్।।
- **నక్షత్ర ప్రతిమాణాస్తు స్సువర్ణం లోహ మిష్యతే।।**

గణపతి మభ్యర్చ్య, పుణ్యాహం వాచయిత్వా,

ఆచమ్య, ప్రాణానాయమ్య, పూర్వోక్తైవఙ్గణ ... ప్రీత్యర్థం, మమ, (అముక యజమానస్య)[3]

జన్మరాశివశాత్, నామరాశి వశాత్, జన్మ నక్షత్ర వశాత్, నామనక్షత్ర వశాత్, జన్మ లగ్న వశాత్, నామ లగ్న వశాత్, జన్మాంశ వశాత్, నామాంశ వశాచ్చ మహాదశాంతర్దశా వశాత్, షడ్బల వేధ వశాత్, గోచార వేధ వశాత్, త్రివిధ శాస్త్రోక్త వేధ వశాత్, కాల చక్ర వశాత్, సర్వతో భద్ర చక్ర వశాచ్చ, అష్టక వర్గ జీవరూపాది బలైః – యామళ ప్రోక్త వశాచ్చ,

మమ జన్మ కర్మ సాఙ్ఘాతిక – సాముదాయిక, భావగ్రహ వశాత్, పక్షగ్రహ వశాత్,నక్షత్ర గ్రహ వశాచ్చ, భూతగ్రహ వశాచ్చ,

---

[3] మమ ధర్మపత్న్యాం ... నక్షత్రే, ... చరణే శిశు జననాద్యుక్త గణ్డేన, ఆవయోః సకల గణ్డ దోష నివృత్త్యర్థం, జాయాపత్యో శ్శిశోశ్చ త్రయాణా మాయుష్యాభివృద్ధ్యర్థం

భూతాద్యన్తరిక్ష మహోత్పాతక, దుస్స్వప్న దుశ్శకున వశాచ్చ యోఽరిష్ట స్సూచితః, తదరిష్ట పరిహార ద్వారా ఆయుష్యాభివృద్ధ్యర్థం,

ఆదిత్యాదీనాం నవానాం గ్రహాణాం మధ్యే యే యే గ్రహాః అరిష్టస్థానేషు స్థితాః, తైస్తైః క్రియమాణ, కరిష్యమాణ, వర్తమాన వర్తిష్యమాణ సూచిత – ఆగామి సర్వారిష్ట పరిహారద్వారా శుభస్థాన ఫలావాప్త్యర్థం, తేషా స్తేషా గ్గ్రహాణా మానుకూల్య సిద్ధ్యర్థం,

యే యే గ్రహా శ్శుభస్థానేషు స్థితాః, తేషా స్తేషా గ్రహాణా మతిశయిత శుభఫలావాప్త్యార్థం, మమ క్షేమ స్థైర్య, విజయాభయాయు రారోగ్యైశ్వర్య ఫలావాప్త్యర్థం,

అపమృత్యు పరిహార ద్వారా ఆయుష్యాభివృద్ధ్యర్థం, ... నక్షత్ర పూర్వక - ఆదిత్యాది నవగ్రహ దేవతా ఉద్దిశ్య, (నక్షత్ర పూర్వక) ఆదిత్యాది నవగ్రహ దేవతా ప్రీత్యర్థం, (నక్షత్ర పూర్వక) నవగ్రహ మఖం కల్పోక్త విధానేన (ఆచార్యాద్యృత్విఙ్ముఖేన) కరిష్యే||

తదఙ్గత్వేన నక్షత్ర నవగ్రహ ప్రతిమా శోధనాదికం కరిష్యే||

- **దధి సర్పి ర్మధు క్షీరై శ్శర్కరేణ ఫలై స్సహ।**
  ప్రక్షాళనం ప్రకుర్వీత ప్రతిమా శ్శోధయేద్ బుధః||

పఞ్చామృతైః, పఞ్చగవ్యై శ్శుద్ధోదకేన చాభిషిచ్య।

ఏవఙ్గుణ ప్రకారేణ నక్షత్ర దేవతాం, గ్రహదేవతాం, తదధిదేవతాం ప్రత్యధిదేవతాఞ్చ ఆవాహ్య। (యజుర్వేద నక్షత్రేష్టి ప్రకరణే, నక్షత్ర మన్త్రాః పఠితాః। తైస్తై ర్మన్త్రై స్తాస్తా దేవతా ఆవాహయేత్।)

అథ నవగ్రహారాధనమ్

రవిః

- **సూర్యారిష్టేతు సంప్రాప్తే సూర్యపూజాఞ్చ కారయేత్।**
  సూర్యధ్యానం ప్రవక్ష్యామి ఆత్మ పీడోపశాన్తయే॥

ఆసత్యేనేత్యస్య మన్త్రస్య, హిరణ్యస్తూప ఋషిః, సవితా దేవతా, త్రిష్టుప్ఛన్దః। యజమానస్యాధి దేవతా ప్రత్యధిదేవతా సహిత సూర్యగ్రహ ప్రసాద సిద్ధ్యర్థే సూర్యగ్రహారాధనే వినియోగః॥

- **వేదీ మధ్యే లలిత కమలే కర్ణికాయాం రథస్థ -**
  స్సప్తాశ్వోర్కోరుణ రుచి వపు స్సప్తరజ్జు ర్ద్విబాహుః।
  గోత్రే రమ్యే బహువిధగుణే కాశ్యపాఖ్యే ప్రసూతః
  కాళిఙ్గాఖ్యే విషయ జనిత ప్రాఙ్ముఖ పద్మహస్తః॥
- **పద్మాసన పద్మకరో ద్విబాహు పద్మద్యుతి స్సప్త తురఙ్గ వాహః।**
  దివాకరో లోకవపు కిరీటీ మయి ప్రసాదం విదధాతు దేవః॥

⇨ **ఓం ఆసత్యేన రజసా వర్తమానో నివేశయ న్నమృతం మర్త్యఞ్చ। హిరణ్యయేన సవితా రథేనాదేవో యాతి భువనా విపశ్యన్॥**

⇨ **ఓం భూర్భువస్సువః।**

సూర్యగ్రహే ఆవాహయామి ఆగచ్ఛ। సూర్యగ్రహం, రక్తవర్ణం, రక్తగన్ధం, రక్తపుష్పం, రక్తమాల్యామ్బరధరం, రక్తచ్ఛత్ర ధ్వజ రథ పతాకాది శోభితం, దివ్యరథ సమారూఢం, మేరుం ప్రదక్షిణీ కుర్వాణం, ప్రాఙ్ముఖం, పద్మాసనస్థం, ద్విభుజం, సప్తాశ్వం, సప్తరజ్జుం, కళిఙ్గ దేశాధిపతిం, కాశ్యపస గోత్రం,

ప్రభవసంవత్సర మాఘ శుద్ధ సప్తమ్యాం, విశాఖే నక్షత్రే జాతం, సింహ రాశ్యధిపతిం, భానువాసర ప్రయుక్తం, కిరీటినం, సుఖాఽఽసీనం, పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతం, గ్రహ మణ్డలే ప్రవిష్టం,

అస్మిన్నధికరణే మధ్యే, వర్తులాకార మణ్డలే సూర్యగ్రహ మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి||

⇨ **ఓం అగ్నిం దూతం వృణీమహే హోతారం విశ్వవేదసమ్। అస్య యజ్ఞస్య సుక్రతుమ్।**

సూర్యగ్రహాధి దేవతాం, అగ్నిం, సాఙ్గం సాయుధం సవాహనం సశక్తి పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతం, సూర్య గ్రహస్య దక్షిణతః – అగ్ని మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి||

⇨ **ఓం కద్రుద్రాయ ప్రచేతసే మీఢుష్టమాయ తవ్యసే। వోచేమ శన్తమ హృదే।।**

సూర్యగ్రహ ప్రత్యధి దేవతాం రుద్రం సాఙ్గం సాయుధం సవాహనం సశక్తి పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతం, సూర్యగ్రహస్య - ఉత్తరతః రుద్ర మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి||

చన్ద్రః -

○ **చన్ద్రారిష్టే తు సంప్రాప్తే చన్ద్రపూజాఞ్చ కారయేత్।**
చన్ద్ర ధ్యానం ప్రవక్ష్యామి మన పీడోపశాన్తయే||

ఆప్యాయస్వేత్యస్య మన్త్రస్య। గౌతమ ఋషిః। చన్ద్రో దేవతా। గాయత్రీ ఛన్దః। యజమానస్యాధిదేవతా ప్రత్యధి దేవతా సహిత చన్ద్రగ్రహ ప్రసాదసిద్ధ్యర్థే చన్ద్రగ్రహాఽఽరాధనే వినియోగః||

○ **ఆగ్నేయ భాగే సరథో దశాశ్వ శ్చాత్రేయజో యాముని దేశజశ్చ।**

ప్రత్యఙ్ముఖస్థ శ్చతురశ్రపీఠే గదాధరాఙ్గో హిమవత్స్వభావః॥

శ్వేతామ్బర శ్శ్వేతవపు కిరీటీ శ్వేతద్యుతి ర్దణ్డధరో ద్విబాహుః।

చన్ద్రోమృతాత్మా వరద కిరీటీ శ్రేయాంసి మహ్యం విదధాతు దేవః॥

⇨ **ఓం ఆప్యాయస్వ సమేతు తే విశ్వత స్సోమ వృష్ణియమ్। భవా వాజస్య సఙ్గథే॥**

⇨ **ఓం భూర్భువస్సువః।**

చన్ద్రగ్రహేహాగచ్ఛ। చన్ద్రగ్రహం శ్వేతవర్ణం శ్వేతగన్ధం శ్వేతపుష్పం శ్వేత మాల్యాంబరధరం, శ్వేతచ్ఛత్ర ధ్వజ రథ పతాకాది శోభితం, దివ్యరథ సమారూఢం, మేరుం ప్రదక్షిణీ కుర్వాణం,

దశాశ్వరథవాహనం ప్రత్యఙ్ముఖం ద్విభుజం దణ్డధరం, యాముని దేశాధిపతిం, ఆత్రేయస గోత్రం, నన్దన సంవత్సర కార్తిక శుద్ధ చతుర్దశ్యాం, కృత్తికా నక్షత్రే జాతం, కర్కాటక రాశ్యధిపతిం, ఇన్దువాసర ప్రయుక్తం,

కిరీటినం సుఖాసీనం పత్నీపుత్ర పరివారసమేతం, గ్రహమణ్డలే ప్రవిష్టం, అస్మిన్నధికరణే సూర్యగ్రహస్య - ఆగ్నేయదిగ్భాగే సమచతురశ్ర మణ్డలే చన్ద్రగ్రహమావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి॥

⇨ **ఓం అప్సు మే సోమో అబ్రవీ దన్త ర్విశ్వాని భేషజా। అగ్నిఞ్చ విశ్వ శమ్భువ మాపశ్చ విశ్వభేషజీః॥**

చన్ద్రగ్రహాధి దేవతా అపః, సాంగా స్సాయుధా స్సవాహనా స్సశక్తి పుత్ర పరివార సమేతాః, చన్ద్రగ్రహస్య దక్షిణతః - అప ఆవాహయామి స్థాపయామి పూజయామి||

⇨ **ఓం గౌరీ మిమాయ సలిలాని తక్ష త్యేకపదీ ద్విపదీ సా చతుష్పదీ। అష్టాపదీ నవపదీ బభూవుషీ సహస్రాక్షరా పరమే వ్యోమన్న్॥**

చన్ద్రగ్రహ ప్రత్యధిదేవతాం గౌరీం, సాఙ్గాం సాయుధాం సవాహనాం సశక్తి పుత్రపరివార సమేతాం, చన్ద్రగ్రహస్య - ఉత్తరతః గౌరీ మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి||

కుజః -

○ **కుజారిష్టే తు సంప్రాప్తే కుజ పూజాఞ్చ కారయేత్।**
కుజ ధ్యానం ప్రవక్ష్యామి రోగపీడోప శాన్తయే||

అగ్నిర్మూర్ధేత్యస్య మన్త్రస్య। విరూప ఋషిః, అఙ్గారక గ్రహో దేవతా, గాయత్రీ ఛన్దః, యజమానస్యాధిదేవతా ప్రత్యధిదేవతా సహిత అఙ్గారకగ్రహ ప్రసాద సిద్ధ్యర్థే అఙ్గారకగ్రహాऽऽరాధనే వినియోగః||

○ **యామ్యే గదా శక్తి ధరశ్చ శూలీ వరప్రదో యామ్య ముఖోతిరక్తః।**
కుజస్త్వహన్తీ విషయ స్త్రికోణ స్తస్మి న్భరద్వాజ కులే ప్రసూతః||

○ **రక్తాంబరో రక్తవపు కిరీటీ చతుర్భుజో మేషగమో గదాభృత్।**
ధరాసుత శ్శక్తి ధరశ్చశూలీ సదా మమ స్యాద్వరద ప్రశాన్తః||

⇨ **ఓం అగ్నిర్మూర్ధా దివ కకు త్పతి పృథివ్యా అయమ్। అపా రేతాసి జిన్వతి॥**

⇨ **ఓం భూర్భువస్సువః।**

అఙ్గారక గ్రహేహాఽఽగచ్ఛ। అఙ్గారక గ్రహం రక్తవర్ణం, రక్తగన్ధం, రక్తపుష్పం, రక్తమాల్యాంబరధరం, రక్తచ్ఛత్ర ధ్వజరథ పతాకాది శోభితం, దివ్యరథ సమారూఢం, మేరుం ప్రదక్షిణీకుర్వాణం,

మేషవాహనం, దక్షిణాభి ముఖం, చతుర్భుజం, గదా శూల శక్తిధరం, అవన్తీ దేశాధిపతిం, భారద్వాజ సగోత్రం, అక్షయ సంవత్సర వైశాఖ కృష్ణ ద్వితీయాయాం, పూర్వఫల్గునీ నక్షత్రే జాతం,

మేష వృశ్చిక రాశ్యధిపతిం, భౌమవాసర ప్రయుక్తం, కిరీటినం, సుఖాసీనం, పత్నీపుత్ర పరివార సమేతం, గ్రహమణ్డలే ప్రవిష్టం

అస్మిన్నధికరణే సూర్యగ్రహస్య దక్షిణ దిగ్భాగే, త్రికోణాకార మణ్డలే, అఙ్గారక గ్రహ మావాహయామి, స్థాపయామి, పూజయామి||

⇨ **ఓం స్యోనా పృథివి భవా నృక్షరా నివేశనీ। యచ్ఛా న శ్శర్మ సప్రథాః||**

అఙ్గారకగ్రహాధి దేవతాం పృథివీం, సాఙ్గాం సాయుధాం సవాహనాం సశక్తి పుత్రపరివార సమేతాం, అఙ్గారక గ్రహస్య దక్షిణతః – పృథివీ మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి||

⇨ **ఓం క్షేత్రస్య పతినా వయ హితేనేవ జయామసి। గామశ్వం పోషయిత్న్వా స నో మృడాతీదృశే||**

అఙ్గారకగ్రహ ప్రత్యధిదేవతాం క్షేత్రపాలకం, సాఙ్గం సాయుధం సవాహనం సశక్తి పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతం, అఙ్గారక గ్రహస్య - ఉత్తరతః - క్షేత్రపాలక మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి||

బుధః -

○ **బుధారిష్టే తు సంప్రాప్తే బుధపూజాఞ్చ కారయేత్।**
బుధధ్యానం ప్రవక్ష్యామి బుద్ధి పీడోప శాంతయే॥

ఉద్బుధ్యస్వేత్యస్య మన్త్రస్య నారాయణ ఋషిః। బుధ గ్రహో దేవతా। త్రిష్టుప్ఛన్దః। యజమానస్య - అధిదేవతా ప్రత్యధిదేవతా సహిత బుధగ్రహ ప్రసాదసిద్ధ్యర్థే బుధగ్రహాऽऽరాధనే వినియోగః॥

○ **ఉదఙ్ముఖో మాగధజో హరిస్థ శ్చాత్రేయ గోత్ర శ్శరమణ్డలస్థః।**
స ఖడ్గచర్మోరు గదాధరో జ్ఞ స్త్వీశానభాగే వరద స్సుపీతః॥
పీతాంబర పీతవపు కిరీటీ చతుర్భుజో దణ్డధరశ్చ సౌమ్యః।
చర్మాసిధృ త్సోమ సుత స్సుమేరు స్సింహాధిరూఢో వరదో బుధశ్చ॥

⇨ **ఓం ఉద్బుధ్యస్వాగ్నే ప్రతి జాగృహ్యేన మిష్టాపూర్తే సస్పృజేథా మయఞ్చ। పున కృణ్వన్త్స్వా పితరం యువాన మన్వాతాంసీ త్త్వయి తన్తు మేతమ్॥**

⇨ **ఓం భూర్భువస్సువః।**

బుధగ్రహేహాऽऽగచ్ఛ। బుధగ్రహం పీతవర్ణం, పీతగన్ధం, పీతపుష్పం, పీతమాల్యాంబరధరం, పీతచ్ఛత్ర ధ్వజ రథ పతాకాది శోభితం, దివ్యరథ సమారూఢం, మేరుం ప్రదక్షిణీకుర్వాణం,

సింహవాహనం, ఉదఙ్ముఖం, మగధ దేశాధిపతిం, చతుర్భుజం, ఖడ్గచర్మాంబరధరం, ఆత్రేయ సగోత్రం, సౌమ్య సంవత్సర భాద్రపద శుక్లైకాదశ్యాం ఉత్తరఫల్గునీ నక్షత్రే జాతం, కన్యా మిథున రాశ్యధిపతిం, సౌమ్య వాసర ప్రయుక్తం,

కిరీటినం సుఖాసీనం, పత్నీపుత్ర పరివార సమేతం, గ్రహమణ్డలే ప్రవిష్టం, అస్మిన్నధికరణే సూర్యగ్రహస్య – ఈశాన్య దిగ్భాగే, బాణాకార మణ్డలే, బుధగ్రహ మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి||

⇨ **ఓం ఇదం విష్ణు ర్విచక్రమే త్రేధా నిదధే పదమ్। సమూఢ మస్య పాసురే||**

బుధగ్రహాధిదేవతాం విష్ణుం, సాఙ్గం సాయుధం సవాహనం, సశక్తి పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతం, బుధగ్రహస్య దక్షిణతః – విష్ణు మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి||

⇨ **ఓం సహస్రశీర్షా పురుష స్సహస్రాక్ష స్సహస్రపాత్। స భూమిం విశ్వతో వృత్వా త్యతిష్ఠ ద్దశాఙ్గులమ్||**

బుధగ్రహ ప్రత్యధిదేవతాం నారాయణం, సాఙ్గం సాయుధం సవాహనం సశక్తి పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతం, బుధగ్రహస్య – ఉత్తరతః, నారాయణ మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి||

బృహస్పతిః -

- **గుర్వరిష్టే తు సంప్రాప్తే గురుపూజాఞ్చ కారయేత్।**
  గురుధ్యానం ప్రవక్ష్యామి పుత్ర పీడోపశాన్తయే||

బృహస్పతే అతి యదర్యేత్యస్య మన్త్రస్య గృత్సమద ఋషిః, బృహస్పతి గ్రహో దేవతా, త్రిష్టుప్ఛన్దః। యజమానస్యాధి దేవతా ప్రత్యధిదేవతా సహిత బృహస్పతి గ్రహ ప్రసాద సిద్ధ్యర్థే బృహస్పతి గ్రహారాధనే వినియోగః।

- **సౌమ్యే సుదీర్ఘే చతురశ్ర పీఠే రథేఙ్గిరా పూర్వముఖ స్వభావః।**
  దణ్డాక్షమాలా జలపాత్రధారీ సిన్ధ్వాఖ్యదేశే వరద స్సురేశః||
- **స్వర్ణాంబర స్స్వర్ణవపు కిరీటీ చతుర్భుజో దేవగురు ప్రశాన్తః।**

దధత్తు దణ్డఞ్చ కమణ్డలుఞ్చ తథాక్ష సూత్రం వరదోస్తు మహ్యామ్॥

⇨ **ఓం బృహస్పతే అతి యదర్యో అర్హా ద్ద్యుమ ద్విభాతి క్రతుమ జ్జనేషు। యద్దీదయచ్ఛవసర్తప్రజాత తదస్మాసు ద్రవిణ న్ధేహి చిత్రమ్॥**

⇨ **ఓం భూర్భువస్సువః।**

బృహస్పతి గ్రహాహా ऽऽగచ్ఛ। బృహస్పతి గ్రహం, కనకవర్ణం, కనక పుష్పం, కనక మాల్యాంబరధరం, కనకచ్ఛత్ర ధ్వజ రథ పతాకాది శోభితం, దివ్యరథ సమారూఢం, మేరుం ప్రదక్షిణీ కుర్వాణం,

పూర్వాభిముఖం, పద్మాసనస్థం చతుర్భుజం, దణ్డాక్షమాలా జటా వల్కల ధారిణం, సిన్ధుద్వీప దేశాధిపతిం, ఆంగిరస గోత్రం, సౌమ్య సంవత్సర ఆశ్వయుజ శుక్ల ద్వాదశ్యాం ధనిష్ఠా నక్షత్రే జాతం, ధనుర్మీన రాశ్యధిపతిం, గురువాసర ప్రయుక్తం, కిరీటినం, సుఖాऽऽసీనం, పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతం, గ్రహమణ్డలే ప్రవిష్టం

అస్మిన్నధికరణే, సూర్యగ్రహస్య - ఉత్తరదిగ్భాగే దీర్ఘచతురశ్ర మణ్డలే బృహస్పతి గ్రహ మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి।

⇨ **ఓం బ్రహ్మ జజ్ఞానం ప్రథమం పురస్తా ద్విసీమత స్సురుచో వేన ఆవః। స బుధ్నియా ఉపమా అస్య విష్ఠా స్సతశ్చ యోని మసతశ్చ వివః॥**

బృహస్పతి గ్రహాధి దేవతాం, బ్రహ్మాణం సాఙ్గం సాయుధం సవాహనం సశక్తి పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతం, బృహస్పతి గ్రహస్య – ఉత్తరతః, బ్రహ్మాణ మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి॥

⇨ **ఓం ఇన్ద్రం వో విశ్వత స్పరి హవామహే జనేభ్యః। అస్మాక మస్తు కేవలః॥**

బృహస్పతి గ్రహ ప్రత్యధిదేవతాం, ఇన్ద్రం, సాఙ్గం సాయుధం సవాహనం సశక్తి పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతం, బృహస్పతి గ్రహస్య – ఉత్తరతః, ఇన్ద్ర మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి||

శుక్రః -

- **శుక్రారిష్టే తు సంప్రాప్తే శుక్రపూజాఞ్చ కారయేత్|**
  శుక్రధ్యానం ప్రవక్ష్యామి పత్నీ పీడోపశాన్తయే||

శుక్రస్తే అన్య దిత్యస్య మన్త్రస్య భరద్వాజ ఋషిః, శుక్ర గ్రహో దేవతా, త్రిష్టుప్ఛన్దః| యజమానస్యాధిదేవతా ప్రత్యధి దేవతా సహిత శుక్ర గ్రహ ప్రసాద సిద్ధ్యర్థే శుక్రగ్రహారాధనే వినియోగః||

- **ప్రాచ్యాం భృగు ర్భోజకట ప్రదేశ స్సభార్గవ పూర్వముఖ స్వభావః|**
  స పఞ్చకోణేశ రథాధిరూఢో దణ్డాక్షమాలా వరదోమ్బు పాత్రః||
- **శ్వేతాంబర శ్శ్వేతవపు కిరీటీ చతుర్భుజో దైత్యగురు ప్రశాన్తః|**
  దధత్తు దణ్డఞ్చ కమణ్డలుఞ్చ తథాక్ష సూత్రం వరదోస్తు మహ్యమ్||

⇨ **ఓం శుక్రస్తే అన్య ద్యజతస్తే అన్య ద్విషురూపే అహనీ ద్యౌరివాసి| విశ్వా హి మాయా అవసి స్వధావో భద్రా తే పూష న్నిహ రాతి రస్తు||**

⇨ **ఓం భూర్భువస్సువః|**

శుక్రగ్రహేహాగచ్ఛ| శుక్రగ్రహం, శ్వేతవర్ణం, శ్వేతగన్ధం, శ్వేతపుష్పం, శ్వేతమాల్యాంబరధరం, శ్వేతచ్ఛత్ర ధ్వజ రథ పతాకాది శోభితం, దివ్యరథ సమారూఢం మేరుం ప్రదక్షిణీ కుర్వాణం

పూర్వాభిముఖం, పద్మాసనస్థం, చతుర్భుజం దణ్డాక్షమాలా జటావల్కల ధారిణమ్, కాంభోజ దేశాధిపతిమ్, భార్గవ సగోత్రం, మన్మథ సంవత్సర శ్రావణ శుక్ల దశమ్యాం పుష్యమీ నక్షత్రే జాతం,

తులావృషభ రాశ్యధిపతిం, భృగువాసర ప్రయుక్తం, కిరీటినం, సూఖాసీనం, పత్నీపుత్ర పరివార సమేతం, గ్రహమణ్డలేప్రవిష్టం

అస్మిన్నధికరణే, సూర్యగ్రహస్య – ప్రాగ్భాగే, పఞ్చకోణాऽऽకార మణ్డలే శుక్రగ్రహ మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి||

⇨ **ఓం ఇన్ద్రాణీ మాసు నారిషు సుపత్నీ మహ మశ్రవమ్। న హ్యస్యా అపర ఞ్చన జరసా మరతే పతిః||**

శుక్రగ్రహాధిదేవతాం, ఇంద్రాణీం, సాఙ్గాం సాయుధాం సవాహనాం సశక్తి పుత్ర పరివార సమేతాం, శుక్రగ్రహస్య దక్షిణతః - ఇంద్రాణీ మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి||

⇨ **ఓం ఇన్ద్ర మరుత్వ ఇహ పాహి సోమం యథా శార్యాతే అపిబ స్సుతస్య। తవ ప్రణీతీ తవ శూర శర్మ న్నా వివాసన్తి కవయ స్సుయజ్ఞాః||**

శుక్రగ్రహ ప్రత్యధిదేవతాం, ఇన్ద్ర మరుత్వన్తం, సాఙ్గం సాయుధం సవాహనం సశక్తి పత్నీపుత్ర పరివార సమేతం, శుక్రగ్రహస్య – ఉత్తరతః, ఇన్ద్ర మరుత్వన్త మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి||

శనిః -

- **శన్యరిష్టే తు సంప్రాప్తే శని పూజాఞ్చ కారయేత్।**
  శని ధ్యానం ప్రవక్ష్యామి ప్రాణ పీడోపశాన్తయే||

శమగ్ని రగ్నిభి రిత్యస్య మన్త్రస్య ఇళింమిళి ఋషిః, శనైశ్చర గ్రహో దేవతా, ఉష్ణిక్ఛన్దః। యజమానస్యాధి దేవతా ప్రత్యధిదేవతా సహిత శనైశ్చర గ్రహప్రసాద సిద్ధ్యర్థే, శనైశ్చర గ్రహా ఽఽరాధనే వినియోగః॥

- **చాపాసనో గృధ్రరథ స్సునీల ప్రత్యఙ్ముఖ కాశ్యపజ ప్రతీచ్యామ్।**
  సశూల చాపేషు వరప్రదశ్చ సౌరాష్ట్ర దేశే ప్రభవశ్చ సౌరిః॥
- **నీలద్యుతి ర్నీలవపు కిరీటీ గృధ్రస్థితి శ్చాపకరో ధనుష్మాన్॥**
  చతుర్భుజ స్సూర్యసుత ప్రశాన్త స్సచాస్తు మహ్యం వర మన్దగామీ॥

⇨ **ఓం శమగ్ని రగ్నిభి స్కర చ్ఛన్న స్తపతు సూర్యః। శం వాతో వాత్వరపా అపస్రిధః॥**

⇨ **ఓం భూర్భువస్సువః।**

శనైశ్చర గ్రహేహా ఽఽగచ్ఛ। శనైశ్చర గ్రహం, నీలవర్ణం, నీలగన్ధం, నీలపుష్పం, నీలమాల్యాంబరధరం, నీలచ్ఛత్ర ధ్వజ రథ పతాకాదిశోభితం, దివ్యరథ సమారూఢం, మేరుం ప్రదక్షిణీ కుర్వాణం,

చాపాసనస్థం, ప్రత్యఙ్ముఖం, గృధ్రరథం, చతుర్భుజం, శూలాయుధధరం, సౌరాష్ట్ర దేశాధిపతిం, వికారి సంవత్సర మార్గశీర్ష కృష్ణ నవమ్యాం రోహిణీ నక్షత్రే జాతం, మకరకుంభ రాశ్యధిపతిం, మన్దవాసర ప్రయుక్తం, కిరీటినం, సుఖాసీనం, పత్నీపుత్ర పరివార సమేతం గ్రహమణ్డలే ప్రవిష్టం

అస్మిన్నధికరణే సూర్యగ్రహస్య పశ్చిమదిగ్భాగే - ధనురాకార మణ్డలే, శనైశ్చర గ్రహ మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి॥

⇨ **ఓం యమాయ సోమ సునుత యమాయ జుహుతా హవిః। యమ హ యజ్ఞో గచ్ఛ త్యగ్నిదూతో అరఙ్కృతః॥**

శనైశ్చర గ్రహాధిదేవతాం యమం సాఙ్గం సాయుధం సవాహనం సశక్తి పత్నీ పుత్ర పరివారసమేతం, శనైశ్చర గ్రహస్య దక్షిణతః – యమమావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి||

⇨ **ఓం ప్రజాపతే నత్వ దేతాన్యన్యో విశ్వా జాతాని పరి తా బభూవ।**
యత్కామాస్తే జుహుమ స్తన్నో అస్తు వయ స్యామ పతయో రయీణామ్||

శనైశ్చర గ్రహ ప్రత్యధిదేవతాం ప్రజాపతిం సాఙ్గం సాయుధం సవాహనం సశక్తి పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతం, శనైశ్చర గ్రహస్య - ఉత్తరతః ప్రజాపతిమావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి||

రాహుః -

- **రాహ్వారిష్టే తు సంప్రాప్తే రాహు పూజాఞ్చ కారయేత్।**
  రాహు ధ్యానం ప్రవక్ష్యామి చక్షు పీడోపశాన్తయే||

కయానశ్చిత్రేత్యస్య మన్త్రస్య వామదేవ ఋషిః, రాహుగ్రహో దేవతా, గాయత్రీ చ్ఛన్దః। యజమానస్యాధి దేవతా ప్రత్యధిదేవతా సహిత రాహు గ్రహ ప్రసాదసిద్ధ్యర్థే రాహుగ్రహారాధనే వినియోగః||

- **పైఠీనసో బర్బర దేశ జాత శ్శూర్పాసన స్సింహగత స్వభావః।**
  యామ్యాననో నైరృతి దిక్కరాళో వరప్రద శ్శూల సచర్మఖడ్గః||

- **నీలాంబరో నీలవపు కిరీటీ కరాళవక్త్ర కరవాలశూలీ।**
  చతుర్భుజ శ్చర్మధరశ్చ రాహు స్సింహాధి రూఢో వరదోస్తు మహ్యమ్||

⇨ **ఓం కయాన శ్చిత్ర ఆభువ దూతీ సదావృధ స్సఖా। కయా శచిష్ఠయా వృతా||**

⇨ **ఓం భూర్భువస్సువః|**

రాహుగ్రహేహా ౾ాగచ్ఛ| రాహుగ్రహం, నీలవర్ణం, నీలగన్ధం, నీలపుష్పం, నీలమాల్యాంబరధరం, నీలచ్ఛత్ర ధ్వజ రథ పతాకాది శోభితం, దివ్యరథ సమారూఢం, మేరు మప్రదక్షిణీ కుర్వాణం

సింహా౾ాసనం, నైరృతి ముఖం, శూర్పా౾ాసనస్థం, చతుర్భుజం, కరాళ వక్త్రం, ఖడ్గచర్మ వరకరం, పైఠీనస గోత్రం, బర్బర దేశాధిపతిం, రాక్షస సంవత్సర మాఘ కృష్ణ చతుర్దశ్యాం, ఆశ్రేషా నక్షత్రే జాతం, తులారాశి ప్రయుక్తం కిరీటినం, సుఖా౾ాసీనం, పుత్రపరివార సమేతం, గ్రహమణ్డలే ప్రవిష్టం

అస్మి న్నధికరణే సూర్యగ్రహస్య నైర్ఋతి దిగ్భాగే శూర్పా౾ాకార మణ్డలే రాహుగ్రహ మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి||

⇨ **ఓం ఆయఙ్గౌ పృశ్ని రక్రమీ దసన న్మాతరం పునః| పితరఞ్చ ప్రయ2న్థ్సువః||**

రాహుగ్రహాధి దేవతాం గాం సాఙ్గం, సాయుధం, సవాహనం, సశక్తి పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతాం, రాహు గ్రహస్య దక్షిణతః - గామావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి||

⇨ **ఓం నమో అస్తు సర్పేభ్యో యే కే చ పృథివీ మను| యే అన్తరిక్షే యే దివి తేభ్య స్సర్పేభ్యో నమః||**

రాహుగ్రహ ప్రత్యధి దేవతాం, సర్పం, సాఙ్గం సాయుధం సవాహనం, సశక్తి పుత్ర పరివార సమేతం, రాహుగ్రహస్య – ఉత్తరతః, సర్ప మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి||

కేతుః -

- **కేత్వరిష్టే తు సంప్రాప్తే కేతు పూజాఞ్చ కారయేత్।**
  కేతు ధ్యానం ప్రవక్ష్యామి జ్ఞాన పీడోప శాన్తయే॥

కేతుం కృణ్వన్నిత్యస్య మన్త్రస్య మధుచ్ఛన్ద ఋషిః, కేతుగణో దేవతా, గాయత్రీచ్ఛన్దః। యజమానస్యాధి దేవతా ప్రత్యధి దేవతా సహిత కేతుగణ ప్రసాద సిద్ధ్యర్థే కేతుగణాఽఽరాధనే వినియోగః॥

- **ధ్వజాసనో జైమిని గోత్రజో స్తర్వేదేషు దేశేషు విచిత్రవర్ణః।**
  యామ్యాననో వాయుదిశి ప్రఖడ్గ శ్చర్మాసిభి శ్చాష్ట సుతశ్చ కేతుః॥
- **ధూమ్రో ద్విబాహు ర్వరదో గదాభృద్ గృధ్రాసనస్థో వికృతాననశ్చ।**
  కిరీట కేయూర విభూషితాఙ్గ స్స చాస్తు మే కేతు గణ ప్రశాంతః॥

⇨ **ఓం కేతు ఙ్కృణ్వ న్నకేతవే పేశో మర్యా అపేశసే। సముషద్భి రజాయథాః॥**

⇨ **ఓం భూర్భువస్సువః।**

కేతు గణేహాఽఽగచ్ఛ। కేతుగణం, చిత్రవర్ణం, చిత్రగన్ధం, చిత్రపుష్పం, చిత్రమాల్యాంబరధరం, చిత్రచ్ఛత్ర ధ్వజ రథ పతాకాది శోభితం, దివ్యరథ సమారూఢం, మేరు మప్రదక్షిణీకుర్వాణం,

ధ్వజాసనస్థం, దక్షిణాభిముఖం, అన్తర్వేది దేశాధిపతిం, ద్విబాహుం, గదాధరం, పైఠీన సగోత్రం, పార్థివ సంవత్సర ఫాల్గున పౌర్ణమాస్యా మభిజి న్నక్షత్రే జాతం, మిథునరాశి ప్రయుక్తం, సింహాసనాఽఽసీనం, గ్రహమణ్డలే ప్రవిష్టం

అస్మి న్నధికరణే, సూర్యగ్రహస్య - వాయవ్య దిగ్భాగే, ధ్వజాకార మణ్డలే కేతుగణ మావాహయామి, స్థాపయామి పూజయామి॥

⇨ **ఓం స చిత్ర చిత్ర ఇ్చితయన్త మస్మే చిత్రక్షత్ర చిత్రతమ, వయోధామ్। చన్ద్రం రయిం పురువీరం బృహన్త ఇ్చన్ద్ర చన్ద్రాభి ర్గృణతే యువస్వ॥**

కేతుగణాధి దేవతాం చిత్రగుప్తం, సాఙ్గం సాఽయుధం, సవాహనం, సశక్తి పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతం, కేతుగణస్య దక్షిణతః - చిత్రగుప్త మావాహయామి, స్థాపయామి పూజయామి॥

⇨ **ఓం బ్రహ్మా దేవానాం పదవీ కవీనా మృషి ర్విప్రాణాం మహిషో మృగాణామ్। శ్యేనో గృధ్రాణా స్వధితి ర్వనానా సోమ పవిత్ర మత్యేతి రేభన్॥**

కేతుగణ ప్రత్యధిదేవతాం బ్రహ్మాణం, సాఙ్గం సాయుధం, సవాహనం సశక్తి పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతం, కేతుగణస్య – ఉత్తరతః, బ్రహ్మాణ మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి॥

39. మృత్యుఞ్జయాఽఽరాధనమ్

అస్య శ్రీ త్ర్యమ్బక మహామన్త్రస్య। మైత్రావరుణ పుత్రో వసిష్ఠ ఋషిః। అనుష్టుప్ఛన్దః। శ్రీ మృత్యుఞ్జయ త్ర్యమ్బక రుద్రో దేవతా।

ఓం భూర్భువస్సువః - అఙ్గుష్ఠాభ్యాం నమః/ హృదయాయ నమః

త్ర్యమ్బకం యజామహే - తర్జనీభ్యాం నమః/ శిరసే స్వాహా

సుగన్ధిం పుష్టివర్ధనమ్। - మధ్యమాభ్యాం నమః/ శిఖాయై వషట్

ఉర్వారుక మివ బన్ధనాత్ - అనామికాభ్యాం నమః/ కవచాయ హుం

మృత్యో ర్ముక్షీయ మాఽమృతాత్

- కనిష్ఠికాభ్యాం నమః/ నేత్రత్రయాయ వౌషట్

ఓం భూర్భువస్సువః। త్ర్యమ్బకం యజామహే సుగన్ధిం పుష్టి వర్ధనమ్। ఉర్వారుకమివ బన్ధనా న్మృత్యోర్ముక్షీయ మాऽమృతాత్।।

కరతల కరపృష్ఠాభ్యాం నమః/ అస్త్రాయ ఫట్

త్ర్యంబకమితి శిరసి। యజామహ ఇతి లలాటే। సుగన్ధమితి ముఖే। పుష్టివర్ధన మితి హృదయే। ఉర్వారుకమితి కుక్షౌ। ఇవేతి నాభౌ। బన్ధనాదితి కట్యామ్। మృత్యోరిత్యూరుద్వయే। ముక్షీయేతి జానుద్వయే। మేతి జఙ్ఘాద్వయే। అమృతాదితి పాదద్వయే। ఏవం దేహాఙ్గ న్యాసం కృత్వా।

షడఙ్గన్యాసః

ఓం నమో భగవతే త్ర్యంబకాయ శూలపాణయే స్వాహా।

హృదయాయనమః।

ఓం నమో భగవతే రుద్రాయామృత మూర్తయే మాఞ్జీవయ స్వాహా।

శిరసే స్వాహా।

ఓం నమో భగవతే నీలకంఠాయ చన్ద్రశిరసే జటినే స్వాహా। శిఖాయై వషట్।

ఓం నమో భగవతే త్రిపురాన్తకాయ హ్రాం హ్రీం। కవచాయ హుం

ఓం నమో భగవతే త్రిలోచనాయ ఋగ్యజుస్సామాథర్వణ మూర్తయే।

నేత్రత్రయాయ వౌషట్।

ఓం నమో భగవతే రుద్రాయాగ్ని త్రయాయ జ్వలస్వ జ్వలస్వ మాం రక్ష రక్ష

అఘోర। అస్త్రాయ ఫట్। భూర్భువస్సువరోమితి దిగ్బన్ధః।।

ధ్యానమ్

- **తత శ్చన్ద్ర మణ్డలోపరి బద్ధ పద్మాసనం చన్ద్రవర్ణం,**
- **స్రవ దమృత పూర్ణ చన్ద్ర కళాధరం,**
- **యోగముద్రాక్షమాలా బద్ధాధర హస్తద్వయం,**

○ ధృతామృత పూర్ణ కనక కలశోత్తర కరద్వయం,

○ సోమసూర్యాగ్ని త్రిలోచనం, బద్ధపిఙ్గ జటాజూటం,

○ నాగయజ్ఞోపవీతినం, నాగాభరణ భూషితం, వ్యాఘ్రచర్మాంబరధరం

○ భక్తానుకమ్పినం, భస్మాను లేపనం శ్రీ రుద్రం ధ్యాత్వా

స్నేహపూర్ణేన మనసా పూర్వోక్త మార్గేణార్చయిత్వా, శరణం వ్రజేత్||

○ త్ర్యమ్బక మహాదేవ త్రాహి మాం శరణాగతమ్|

జన్మమృత్యు జరారోగై పీడితం కర్మబన్ధనైః|

తావక స్త్వద్గత ప్రాణ స్త్వచ్చితోఽహం సదా మృడ|

ఇతి విజ్ఞాప్య దేవేశం జపే న్మంత్రం త్రియమ్బకమ్||

○ యోసౌ వజ్రధరో దేవ ఆదిత్యానాం ప్రభుర్మతః|

సహస్ర నయన శ్చన్ద్ర గ్రహపీడాం వ్యపోహతు|

□ మనుః

⇨ ఓం భూర్భువస్సువః| త్ర్యమ్బకం యజామహే సుగన్ధిం పుష్టివర్ధనమ్|

ఉర్వారుక మివ బన్ధనా న్మృత్యో ర్ముక్షీయ మామృతాత్||

మృత్యుఞ్జయ త్ర్యమ్బక మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి)|

⇨ ఓం అపమృత్యు మపక్షుధమ్| అపేత శ్శపథ ఞ్జహి| అధా నో అగ్న ఆవహ| రాయస్పోష సహస్రిణమ్|

⇨ యే తే సహస్ర మయుతం పాశాః| మృత్యో మర్త్యాయ హన్తవే। తాస్ యజ్ఞస్య మాయయా| సర్వా నవయజామహే।

⇨ మృత్యవే స్వాహా మృత్యవే స్వాహా||

○ మమ సర్వాపమృత్యు ర్నశ్యతు| ఆయు ర్వర్ధతామ్|

○ **అచ్యుతాయనమః। అనన్తాయ నమః। గోవిన్దాయ నమః॥**

తత స్సర్వోపచారై ప్రపూజయేత్॥

సమాప్త శ్చతుర్థో భాగః

స్మార్త దర్శనమ్ - పఞ్చమో భాగః

దత్తపీఠోపయోగి పూజాది విషయాః

దత్తాత్రేయం బ్రహ్మవిద్యా సంవేద్యానన్ద విగ్రహమ్।

ఆత్మమాయారతం దేవ – మవధూతం దిగమ్బరమ్।।

బాలార్కప్రభ మిన్ద్రనీల జటిలం భస్మాఙ్గ రాగోజ్జ్వలం

శాన్తం నాద విలీన చిత్తపవనం శార్దూల చర్మాంబరమ్।

బ్రహ్మజ్ఞై స్సనకాదిభిః పరివృతం సిద్ధై స్సమారాధితం

దత్తాత్రేయ ముపాస్మహే హృది ముదా ధ్యేయం సదా యోగిభిః।।

40. శ్రీ దత్తాత్రేయ లఘుపూజా విధిః

○ **శేవధిర్యః పుమర్థానాం షడధ్వాతీత విగ్రహః।**
రాద్ధాన్తో నిగమార్థానాం ప్రసద్యా ద్దత్త సద్గురుః॥

⇨ **సచ్చిదానన్దాయ విద్మహే గురుశ్రేష్ఠాయ ధీమహి। తన్నో బ్రహ్మర్షిః ప్రచోదయాత్॥**

○ **శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః। శ్రీ మహాసరస్వత్యై నమః। శ్రీ గురుభ్యో నమః।**
హరిః ఓమ్

○ **ఆగమార్థన్తు దేవానాం గమనార్థన్తు రక్షసామ్ ।**
కుర్వే ఘణ్టారవం తత్ర దేవతాఽఽహ్వాన లాఞ్ఛనమ్ ॥

ఇతి ఘణ్టానాదం కృత్వా

○ **అపవిత్రః పవిత్రో వా సర్వావస్థాం గతోఽపి వా ।**
యస్స్మరేత్ పుణ్డరీకాక్షం స బాహ్యాభ్యన్తర శ్శుచిః ॥

పుణ్డరీకాక్ష పుణ్డరీకాక్ష పుణ్డరీకాక్ష

ఆచమ్య, కేశవాయ నమః, నారాయణాయ నమః, మాధవాయ నమః, గోవిన్దాయ నమః, విష్ణవే నమః, మధుసూదనాయ నమః, త్రివిక్రమాయ నమః, వామనాయ నమః, శ్రీధరాయ నమః, హృషీకేశాయ నమః, పద్మనాభాయ నమః, దామోదరాయ నమః, సఙ్కర్షణాయ నమః, వాసుదేవాయ నమః, ప్రద్యుమ్నాయ నమః, అనిరుద్ధాయ నమః, పురుషోత్తమాయ నమః, అధోక్షజాయ నమః, నారసింహాయ నమః, అచ్యుతాయ నమః, జనార్దనాయ నమః, ఉపేన్ద్రాయ నమః, హరయే నమః, శ్రీకృష్ణాయ నమః । శ్రీకృష్ణ పరబ్రహ్మణే నమః ॥

- **ఉత్తిష్ఠన్తు భూతపిశాచాః । ఏ తే భూమిభారకాః ।**
  ఏ తేషా మవిరోధేన బ్రహ్మకర్మ సమారభే ॥

⇨ **ప్రాణాయామః**

- **భూమ్యాదేరూర్ధ్వలోకస్య చోపరిస్థం దివాకరమ్ ।**
  దశ ప్రణవ సంయుక్తం త్రిరావృత్త్యా స్మరన్ స్మరన్ ॥
- **అఙ్గుళ్యగ్రై ర్నాసికాగ్రం సంపీడ్య శ్వాస రోధనమ్ ।**
  ప్రాణాయామమితి ప్రోక్త మృషిభిః పాపనాశనమ్ ॥ ప్రాణానాయమ్య

⇨ **సంకల్పః**

మమ ఉపాత్త సమస్త దురితక్షయ ద్వారా, శుభే శోభనే ముహూర్తే ... శుభతిథౌ శ్రీ పరమేశ్వరముద్దిశ్య శ్రీ పరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం,

[1]శ్రీమతః ...... గోత్రస్య, ... నక్షత్రే .... రాశౌ జాతస్య, ... నామధేయస్య, సపరివారస్య మమ [2](అస్య యజమానస్య),

[3]శ్రీమత్యాః ...... గోత్రాయాః, ... నక్షత్రే .... రాశౌ జాతాయాః, ... నామధేయాయాః, సపరివారాయాః, మమ ([4]అస్యాః యజమాన్యాః),

మమ క్షేమ స్థైర్య వీర్య విజయ అభయ ఆయురారోగ్య ఐశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థ కామమోక్ష చతుర్విధ ఫల పురుషార్థ సిద్ధ్యర్థం, భక్తి జ్ఞాన వైరాగ్య యోగ్యతా సిద్ధ్యర్థం, శ్రీ దత్తాత్రేయ స్వామిన ముద్దిశ్య, శ్రీదత్తాత్రేయ స్వామి ప్రీత్యర్థం, శ్రీదత్తాత్రేయస్వామి పూజాం యథాశక్తి ధ్యానావాహనాది షోడశోపచార విధానేన కరిష్యే ॥

---

[1] పురుషులు చెప్పవలనసినది

[2] ఇతర పురుషులకోసం పూజ చేసినప్పుడు, **మమ** బదులుగా చెప్పాలి.

[3] స్త్రీలు చెప్పవలసినది

[4] ఇతర స్త్రీలకోసం పూజ చేసినప్పుడు, **మమ** బదులుగా చెప్పాలి.

⇨ **ఆదౌ శ్రీ మహాగణపతి ప్రార్థనమ్**

○ **అభీప్సితార్థ సిద్ధ్యర్థం పూజితో య స్సురై రపి ।**
సర్వవిఘ్నచ్ఛిదే తస్మై గణాధిపతయే నమః ॥

శ్రీమహాగణాధిపతయే నమః, ప్రార్థనం సమర్పయామి ॥

⇨ **కలశపూజా – శ్రీదత్తాత్రేయ సద్గురు పూజాఙ్గత్వేన కలశాఽఽరాధనం కరిష్యే।**

కలశం గన్ధాక్షత పత్ర పుష్పై రభ్యర్చ్య, హస్తేనాఽఽచ్ఛాద్య,

○ **కలశస్య ముఖే విష్ణుః కణ్ఠే రుద్ర స్సమాశ్రితః ।**
మూలే తత్ర స్థితో బ్రహ్మా మధ్యే మాతృ గణాస్స్మృతాః ॥

○ **కుక్షౌ తు సాగరాస్సర్వే సప్తద్వీపా వసున్ధరా ।**
ఋగ్వేదోఽథ యజుర్వేద స్సామవేదో హ్యథర్వణః ॥

○ **అఙ్గైశ్చ సహితా స్సర్వే కలశామ్బు సమాశ్రితాః ।**
ఆయాన్తు దేవ పూజాఽర్థం దురితక్షయ కారకాః ॥

○ **గఙ్గే చ యమునే కృష్ణే గోదావరి సరస్వతి ।**
నర్మదే సింధు కావేరి జలేఽస్మిన్ సన్నిధిం కురు ॥

కలశోదకేన పూజా ద్రవ్యాణి సంప్రోక్ష్య, దేవం, ఆత్మానం చ సంప్రోక్ష్య (శేషం విసృజ్య)

⇨ **ధ్యానమ్**

○ **బాలార్కప్రభ మిన్ద్రనీల జటిలం భస్మాఙ్గ రాగోజ్జ్వలం**
శాన్తం నాద విలీన చిత్తపవనం శార్దూల చర్మామ్బరమ్ ।
బ్రహ్మాద్యై స్సనకాఽఽదిభిః పరివృతం సిద్ధై స్సమారాధితం
ఆత్రేయం సముపాస్మహే హృది ముదా ధ్యేయం సదా యోగిభిః ॥

○ **మాలా కమణ్డలు రధః కరపద్మయుగ్మే**

మధ్యస్థ పాణి యుగళే ఢమరు త్రిశూలే ।

○ **యస్య స్త ఊర్ధ్వ కరయో శ్శుభ శఙ్ఖ చక్రే ।**

వన్దే తమత్రివరదం భుజషట్కయుక్తమ్ ॥

భగవతే శ్రీ దత్తాత్రేయ పరబ్రహ్మణే నమః । ధ్యాయామి। ధ్యానం సమర్పయామి ।

⇨ **ఆవాహనమ్**

○ **కోటిసూర్య ప్రతీకాశం నిజానన్దైక విగ్రహమ్ ।**

రాజద్వైరాగ్య సామ్రాజ్యం గురు మావాహయామ్యహమ్ ॥

భగవతే శ్రీ దత్తాత్రేయ పరబ్రహ్మణే నమః । ఆవాహయామి।

⇨ **ఆసనమ్**

○ **యమాద్యష్టాఙ్గ యోగోక్త సిద్ధాఽఽసన విరాజిత ।**

మూర్త సద్గురవే తుభ్య మాసనం పరికల్పయే ॥

భగవతే శ్రీ దత్తాత్రేయ పరబ్రహ్మణే నమః । ఆసనం సమర్పయామి ।

⇨ **పాద్యమ్**

యేన త్రైలోక్యమఖిలం వ్యాప్తం పాదత్రయేణ హి ।

తస్మై సద్గురవే పాద్యం త్రిపదాయ దదామ్యహమ్ ॥

భగవతే శ్రీ దత్తాత్రేయ పరబ్రహ్మణే నమః । పాద్యం సమర్పయామి ।

⇨ **అర్ఘ్యమ్**

○ **గన్ధాబ్జ తులసీ బిల్వ శమీపత్రాక్షతాన్వితమ్ ।**

అర్ఘ్యం స్వాదు స్వర్ణపాత్రే కల్పితం దత్త గృహ్యతామ్ ॥

భగవతే శ్రీ దత్తాత్రేయ పరబ్రహ్మణే నమః । అర్ఘ్యం సమర్పయామి।

⇨ **ఆచమనీయమ్**

○ **ఏలా లవఙ్గ కర్పూర కస్తూరీ గన్ధవాసితమ్ ।**

జలమాచమనీయార్థం దాస్యే భక్త్యా జగద్గురో ॥

భగవతే శ్రీ దత్తాత్రేయ పరబ్రహ్మణే నమః । ఆచమనీయం సమర్పయామి ।

⇨ **మధుపర్కః**

○ **మధ్వాజ్య దధి సంయుక్తం స్వర్ణపాత్రే ప్రతిష్ఠితమ్ ।**

మధుపర్కం గృహాణ త్వం దత్తాత్రేయ నమోఽస్తుతే ॥

భగవతే శ్రీ దత్తాత్రేయ పరబ్రహ్మణే నమః । మధుపర్కం సమర్పయామి ।

⇨ **స్నానమ్**

○ **తీర్థోదకైః కాఞ్చన కుమ్భసంస్థై స్సువాసితై ర్దేవ కృపా రసార్ద్రైః ।**

మయాఽర్పితం స్నానవిధిం గృహాణ పాదాబ్జ నిష్ఠ్యూత నదీప్రవాహ॥

భగవతే శ్రీ దత్తాత్రేయ పరబ్రహ్మణే నమః । స్నానం సమర్పయామి ।

స్నానానంతరం శుద్ధాచమనీయం సమర్పయామి ॥

⇨ **వస్త్రమ్**

○ **ఆశా వస్త్రాయ దీక్షాబ్జ పవిత్ర వసనాయ చ ।**

కాషాయ మంశుకం దాస్యే పరిధానాయ భిక్షవే ॥

భగవతే శ్రీ దత్తాత్రేయ పరబ్రహ్మణే నమః । వస్త్రం సమర్పయామి ।

వస్త్రధారణానన్తరం శుద్ధాఽఽచమనీయం సమర్పయామి ॥

⇨ **యజ్ఞోపవీతమ్**

○ **సువర్ణ తన్తూద్భవ యజ్ఞసూత్రం ముక్తాఫల స్స్యూత మనేక రత్నమ్ ।**

గృహాణ తద్వత్కృత ముత్తరీయం స్వకర్మ సూత్రం ధరతే నమోఽస్తు ॥

భగవతే శ్రీ దత్తాత్రేయ పరబ్రహ్మణే నమః । యజ్ఞోపవీతం సమర్పయామి ।

యజ్ఞోపవీత ధారణానన్తరం శుద్ధాచమనీయం సమర్పయామి ॥

⇨ **గన్ధః**

○ **కస్తూరీ కేసరాऽऽమోద యుక్తం పాటీరజం రజః ।**
భస్మోద్ధూళిత దేహాయ చన్దనం యత్తదర్పయే ॥
భగవతే శ్రీ దత్తాత్రేయ పరబ్రహ్మణే నమః । గన్ధం సమర్పయామి ।
గన్ధోపరి అలఙ్కరణార్థం కుఙ్కుమం అక్షతాంశ్చ సమర్పయామి ।

⇨ **పుష్పమ్**

○ **పుష్పవద్గ్రహ నక్షత్ర మాలినే జ్ఞానశీలినే ।**
మాలత్యాదీని పుష్పాణి గురవే ప్రతిపాదయే ॥

○ **తులసీ కున్ద మన్దార పారిజాతామ్బుజైః కృతమ్ ।**
వైజయన్తీ మిమాం మాలాం గురు కంఠేऽర్పయామ్యహమ్ ॥
భగవతే శ్రీ దత్తాత్రేయ పరబ్రహ్మణే నమః । పుష్పం సమర్పయామి ।

⇨ **అక్షతాః**

○ **అక్షతాశ్చ సురశ్రేష్ఠ కుఙ్కుమాక్తా స్సుశోభనాః ।**
మయా సమర్పితా భక్త్యా గృహాణ పరమేశ్వర ॥
భగవతే శ్రీ దత్తాత్రేయ పరబ్రహ్మణే నమః ।
అక్షతాన్ సమర్పయామి ।

⇨ **అఙ్గ పూజా**

శ్రీ దత్తాత్రేయాయ నమః	పాదౌ పూజయామి ।
శ్రీ యోగగమ్యాయ నమః	జఙ్ఘే పూజయామి ।
శ్రీ శ్వేతామ్బరాయ నమః	కటిం పూజయామి ।
శ్రీ పద్మనాభాయ నమః	నాభిం పూజయామి ।
శ్రీ ధ్యాన నిష్ఠాయ నమః	హృదయం పూజయామి ।
శ్రీ చన్దనలిప్త మూర్తయే నమః	స్తనౌ పూజయామి ।

శ్రీ సహస్ర బాహవే నమః బాహూ పూజయామి ।
శ్రీ అక్ష మాలినే నమః కణ్ఠం పూజయామి ।
శ్రీ అనుగ్రహ రూపాయ నమః ముఖం పూజయామి ।
శ్రీ యోగీశాయ నమః సికాం పూజయమి ।
శ్రీ అమృత వర్షిణే నమః నేత్రే పూజయామి ।
శ్రీ ధర్మపరాయణాయ నమః శ్రోత్రే పూజయామి ।
శ్రీ ప్రణతాఽర్తిహరాయ నమః లలాటం పూజయామి ।
శ్రీ అనసూయాఽఽత్మజాయ నమః శిరః పూజయామి ।
శ్రీ జ్ఞానవిజ్ఞాన మూర్తయే నమః సర్వాణ్యఙ్గాని పూజయామి ।

⇨ **అథ దత్తాష్టోత్తర శతనామపూజా**

1. ద్రాం దత్తాయ నమః
2. శ్రీ దేవదత్తాయ నమః
3. శ్రీ బ్రహ్మ దత్తాయ నమః
4. శ్రీ విష్ణుదత్తాయ నమః
5. శ్రీ శివదత్తాయ నమః
6. శ్రీ అత్రిదత్తాయ నమః
7. శ్రీ అత్రేయాయ నమః
8. శ్రీ అత్రివరదాయ నమః
9. శ్రీ అనసూయాయ నమః
10. శ్రీ అనసూయాసూనవే నమః
11. శ్రీ అవధూతాయ నమః
12. శ్రీ ధర్మాయ నమః
13. శ్రీ ధర్మ పతయే నమః
14. శ్రీ ధర్మపరాయణాయ నమః
15. శ్రీ సిద్ధాయ నమః
16. శ్రీ సిద్ధి పతయే నమః
17. శ్రీ సిద్ధిసేవితాయ నమః
18. శ్రీ గురవే నమః
19. శ్రీ గురుగమ్యాయ నమః
20. శ్రీ గురో ర్గురుతరాయ నమః
21. శ్రీ గరిష్ఠాయ నమః
22. శ్రీ వరిష్ఠాయ నమః
23. శ్రీ మహిష్ఠాయ నమః
24. శ్రీ మహాఽఽత్మనే నమః
25. శ్రీ యోగాయ నమః
26. శ్రీ యోగగమ్యాయ నమః
27. శ్రీ యోగాఽఽదేశకరాయ నమః
28. శ్రీ యోగపతయే నమః

29. శ్రీ యోగీశాయ నమః
30. శ్రీ యోగాధీశాయ నమః
31. శ్రీ యోగపరాయణాయ నమః
32. శ్రీ యోగిధ్యేయాంఘ్రి పంకజాయ
33. శ్రీ దిగమ్బరాయ నమః
34. శ్రీ దివ్యామ్బరాయ నమః
35. శ్రీ పీతామ్బరాయ నమః
36. శ్రీ శ్వేతామ్బరాయ నమః
37. శ్రీ చిత్రామ్బరాయ నమః
38. శ్రీ బాలాయ నమః
39. శ్రీ బాలవీర్యాయ నమః
40. శ్రీ కుమారాయ నమః
41. శ్రీ కిశోరాయ నమః
42. శ్రీ కన్దర్పమోహనాయ నమః
43. శ్రీ అర్ధాఙ్గాౡలిఙ్గితాంగనాయ
44. శ్రీ సురాగాయ నమః
45. శ్రీ విరాగాయ నమః
46. శ్రీ వీతరాగాయ నమః
47. శ్రీ అమృతవర్షిణే నమః
48. శ్రీ ఉగ్రాయ నమః
49. శ్రీ అనుగ్రరూపాయ నమః
50. శ్రీ స్థవిరాయ నమః
51. శ్రీ స్థవీయసే నమః
52. శ్రీ శాన్తాయ నమః
53. శ్రీ అఘోరాయ నమః
54. శ్రీ మూఢాయ నమః
55. శ్రీ ఊర్ధ్వరేతసే నమః
56. శ్రీ ఏకవక్త్రాయ నమః
57. శ్రీ అనేకవక్త్రాయ నమః
58. శ్రీ ద్వినేత్రాయ నమః
59. త్రినేత్రాయ నమః
60. శ్రీ ద్విభుజాయ నమః
61. శ్రీ షడ్భుజాయ నమః
62. శ్రీ అక్షమాలినే నమః
63. శ్రీ కమణ్డలు ధారిణే నమః
64. శ్రీ శూలినే నమః
65. శ్రీ ఢమరుధారిణే నమః
66. శ్రీ శఙ్ఖినే నమః
67. శ్రీ గదినే నమః
68. శ్రీ మునయే నమః
69. శ్రీ మౌనినే నమః
70. శ్రీ విరూపాయ నమః
71. శ్రీ స్వరూపాయ నమః
72. శ్రీ సహస్రశిరసే నమః
73. శ్రీ సహస్రాక్షాయ నమః
74. శ్రీ సహస్రబాహవే నమః
75. శ్రీ సహస్రాౡయుధాయ నమః
76. శ్రీ సహస్రపాదాయ నమః
77. శ్రీ పద్మహస్తాయ నమః

78. శ్రీ పద్మపాదాయ నమః
79. శ్రీ పద్మనాభాయ నమః
80. శ్రీ సహస్రపద్మార్చితాయ
81. శ్రీ పద్మమాలినే నమః
82. శ్రీ పద్మగర్భరుహాయ నమః
83. శ్రీ పద్మకిఞ్జల్క వర్చసే నమః
84. శ్రీ జ్ఞానినే నమః
85. శ్రీ జ్ఞానగమ్యాయ నమః
86. శ్రీ జ్ఞాన విజ్ఞాన మూర్తయే నమః
87. శ్రీ ధ్యానినే నమః
88. శ్రీ ధ్యాననిష్ఠాయ నమః
89. శ్రీ ధ్యానస్తిమిత మూర్తయే
90. శ్రీ ధూళిధూసరితాఙ్గాయ
91. శ్రీ చందనలిప్త మూర్తయే
92. శ్రీ భస్మోద్ధూళిత దేహాయ
93. శ్రీ దివ్యగన్ధవిలేపితాయ నమః
94. శ్రీ ప్రసన్నాయ నమః
95. శ్రీ ప్రముక్తాయ నమః
96. శ్రీ ప్రకృష్టార్థాయ నమః
97. శ్రీఅష్టైశ్వర్య ప్రదానాయ నమః
98. శ్రీ వరదాయ నమః
99. శ్రీ వరీయసే నమః
100. శ్రీ బ్రహ్మణే నమః
101. శ్రీ బ్రహ్మరూపాయ నమః
102. శ్రీ విష్ణవే నమః
103. శ్రీ విశ్వరూపిణే నమః
104. శ్రీ శఙ్కరాయ నమః
105. శ్రీ ఆత్మనే నమః
106. అన్తరాత్మనే నమః
107. శ్రీ పరమాఽఽత్మనే నమః
108. ద్రాం దత్తాత్రేయ పరబ్రహ్మణే నమో నమః

ఇతి శ్రీదత్తాత్రేయ అష్టోత్తర శతనామార్చనం సమర్పయామి ॥

⇨ **ధూపః**

○ **జగత్యామోదజాతం య - ద్యస్మాదాఘ్రేయతాం గతమ్ ।**
ఆఘ్రాణార్థం దదే తస్మై ధూపం శ్రీపాదరూపిణే ॥

భగవతే శ్రీ దత్తాత్రేయ పరబ్రహ్మణే నమః । ధూపమాఘ్రాపయామి ।

⇨ **దీపః**

○ **యద్భాసా భాసతే వహ్ని స్సూర్యా చన్ద్రమసా తటిత్ ।**
ఘృత దీపం ప్రదాస్యామి తస్మై సద్గురవే నమః ॥

భగవతే శ్రీ దత్తాత్రేయ పరబ్రహ్మణే నమః । దీపం దర్శయామి ।।

ధూపదీపానన్తరం శుద్ధాఽఽచమనీయం సమర్పయామి ।।

⇨ **నైవేద్యమ్**

○ **సమాన క్షీర కదళీ శర్కరాఽఽజ్య సమన్వితమ్ ।**
గౌధూమ చూర్ణ పక్వాన్న మేలాది ఫలమిశ్రితమ్ ।।

○ **అన్నం చతుర్విధం స్వాదు రసై ష్షడ్భి స్సమన్వితమ్ ।**
భక్ష్య భోజ్య సమాయుక్తం నైవేద్యం ప్రతిగృహ్యతామ్ ।।

భగవతే శ్రీ దత్తాత్రేయ పరబ్రహ్మణే నమః । నైవేద్యం నివేదయామి ।

హస్తప్రక్షాళనం, పాదప్రక్షాళనం, పునరాచనం సమర్పయామి ।।

⇨ **తామ్బూలమ్**

పూగీఫలై స్సకర్పూరై ర్నాగవల్లీ దళై ర్యుతమ్ ।
ముక్తాచూర్ణ సమాయుక్తం తామ్బూలం ప్రతిగృహ్యతామ్ ।।

భగవతే శ్రీదత్తాత్రేయ పరబ్రహ్మణే నమః। తామ్బూలం సమర్పయామి।

⇨ **నీరాజనమ్**

○ **నీరాజితం సురగణైర్ ఋషిభి ర్దీప రాజిభిః ।**
దేవమార్తిక్య దీపేన గురుం నీరాజయామ్యహమ్ ।।

○ **అనన్త తారాగ్రహ నిత్యసమ్భ్రమ ప్రకల్పితాఽఽరార్తిక వైభవాయ ।**
తుభ్యం విరాడ్రూప ధరాయ సద్గురో కర్పూర నీరాజన మాతనోమి ।।

భగవతే శ్రీ దత్తాత్రేయ పరబ్రహ్మణే నమః । నీరాజనం దర్శయామి ।।

నీరాజనానంతరం శుద్ధాచమనం సమర్పయామి । రక్షాం గృహ్ణామి ।।

⇨ **మన్త్రపుష్పమ్**

○ **దత్తాత్రేయం బ్రహ్మవిద్యా సంవేద్యానన్ద వర్ధనమ్ ।**
ఆత్మమాయా రతం దేవం సద్గురుం ప్రణమామ్యహమ్ ।।

○ **కాషాయవస్త్రం కరదణ్డధారిణం కమణ్డలుం పద్మకరేణ శంఖమ్ ।**

చక్రం గదా భూషిత భూషణాఽఽఢ్యం శ్రీదత్తరాజం శరణం ప్రపద్యే ।।

భగవతే శ్రీదత్తాత్రేయ పరబ్రహ్మణే నమః। మన్త్రపుష్పం సమర్పయామి।

⇨ **నమస్కారః**

○ **యత్పాద పద్మమమరా నిజమూర్ధక్లృప్త –**
సద్రత్నవన్మకుట కోటిభిరానమన్తి ।

తం స్వాఙ్ఘ్రిలగ్న జనతాఽఽర్తిహరం దయాళుం
శ్రీసద్గురుం భయహరం శిరసా నమామి ।।

భగవతే శ్రీదత్తాత్రేయ పరబ్రహ్మణే నమః। నమస్కారం సమర్పయామి।

⇨ **ప్రదక్షిణమ్**

○ **స్వర్భూ పాతాళ లోకేషు యః పర్యటతి నిత్యశః ।**
ప్రదక్షిణం కరోమీహ సద్గురుం పాదచారతః ।।

భగవతే శ్రీ దత్తాత్రేయ పరబ్రహ్మణే నమః। ప్రదక్షిణం సమర్పయామి ।।

⇨ **ప్రార్థనమ్**

○ **పాపోఽహం పాపకర్మాఽహం పాపాత్మా పాపసమ్భవః ।**
త్రాహి మాం కృపయా దేవ శరణాగత వత్సల ।।

○ **అన్యథా శరణం నాస్తి త్వమేవ శరణం మమ ।**
తస్మాత్కారుణ్య భావేన రక్షరక్ష జగద్గురో ।।

భగవతే శ్రీ దత్తాత్రేయ పరబ్రహ్మణే నమః । ప్రార్థనం సమర్పయామి ।।

⇨ **పునః పూజా**

పూజాన్తే, ఛత్రమాచ్ఛాదయామి। చామరే వీజయామి। గీతం శ్రావయామి। వాద్యం ఘోషయామి। నృత్యం దర్శయామి। ఆన్దోళికా మారోహయామి। గజానారోహయామి। అశ్వానా రోహయామి।

సమస్త రాజోపచార దేవోపచార భక్త్యుపచార శక్త్యుపచార షోడశోపచార పూజాం సమర్పయామి ॥

○ **యస్య స్మృత్యా చ నామోక్త్యా తపః పూజా క్రియాదిషు ।**
న్యూనం సమ్పూర్ణతాం యాతి సద్యో వన్దే తమచ్యుతమ్ ॥

○ **మన్త్రహీనం క్రియాహీనం భక్తిహీనం మహేశ్వర ।**
యత్పూజితం మయా దేవ పరిపూర్ణం తదస్తు తే ॥

అనయా మయా కృతయా ధ్యానావాహనాది షోడశోపచార పూజయా భగవాన్ త్రిమూర్త్యాత్మకః శ్రీదత్తాత్రేయ స్సుప్రీణాతు ।
ఏతత్ఫలం సర్వం శ్రీపరమేశ్వరార్పణ మస్తు ॥

○ **మధ్యే స్వర వర్ణ ధ్యాన నియమలోప ప్రాయశ్చిత్తార్థం నామత్రయ జపం కరిష్యే**

అచ్యుతాయ నమః । అనన్తాయ నమః । గోవిన్దాయ నమః । (2)
అచ్యుతానన్త గోవిన్దేభ్యో నమః ॥

○ **కాయేన వాచా సమసేన్ద్రియైర్వా**
బుద్ధ్యాऽऽత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్
కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై
నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

41. దత్తాత్రేయ అష్టావధాన సేవా

ఋగ్వేదః –

○ **యోగీశ్వరాయ మునిమానస మన్దిరాయ**
నిత్యం మనో వచన కాయకృతాఘశామే।

ఋగ్వేద పాఠ కలితాఞ్చ సురాసురేశే

దత్తాయ సద్గురువరాయ విధేమ సేవామ్॥ 1

త్రిమూర్త్యాత్మక శ్రీదత్తాత్రేయ స్వామిన్ పరాక్

ఋగ్వేద ప్రియ ఋగ్వేద సేవా మవధారయ।

యజుర్వేదః –

○ **సజ్జామదగ్న్య మహితాధ్వర యాజకాయ**

సృష్టిస్థితి ప్రలయ యజ్ఞ మహర్త్విజే చ।

అధ్వర్యువేద ఘనశబ్ద యుతై ర్యజుర్భిః

దత్తాయ సద్గురువరాయ విధేమ సేవామ్॥ ౨

త్రిమూర్త్యాత్మక శ్రీదత్తాత్రేయ స్వామిన్ పరాక్

యజుర్వేద ప్రియ యజుర్వేద సేవా మవధారయ।

సామవేదః –

○ **ఆశుద్ధ సత్త్వ పరిశోభి శరీరిణేఽస్మై**

నైసర్గకాశ సుగుణాళిమతే పరేశే।

సామ్నాం రహస్య సహితైశ్శ్రుతి పేయ గానైః

దత్తాయ సద్గురువరాయ విధేమ సేవామ్॥ 3

త్రిమూర్త్యాత్మక శ్రీదత్తాత్రేయ స్వామిన్ పరాక్

సామవేద ప్రియ సామవేద సేవా మవధారయ।

అథర్వణ వేదః –

○ **బ్రహ్మణ్య కర్దమసుతా తనయాఽత్రిపుత్ర**

జ్ఞాన క్షుధాఽఽర్త చిదమత్ర మునీశ వన్ద్య।

ఆథర్వణై శ్శ్రుతివనీచిత మన్త్రపుష్పైః

దత్తాయ సద్గురువరాయ విధేమ సేవామ్॥ ౪

త్రిమూర్త్యాత్మక శ్రీదత్తాత్రేయ స్వామిన్ పరాక్
అథర్వవేద ప్రియ అథర్వణవేద సేవా మవధారయ।

○ **ఉపనిషత్ – లోకోఽభితో భవహుతాశిని తప్యమానో**
యస్యేక్షణేన పరిశామిత దావతాపః।
అద్వైత బోధనపరై శ్శ్రుతి శీర్షవాక్యైః
దత్తాయ సద్గురువరాయ విధేమ సేవామ్॥ ౫
త్రిమూర్త్యాత్మక శ్రీదత్తాత్రేయ స్వామిన్ పరాక్
ఉపనిషత్ ప్రియ ఉపనిషద్వాక్య సేవా మవధారయ।

శాస్త్రమ్ –

○ **యస్మాదృతే జగతి వస్త్వితి విద్యతే నో**
నిష్కృష్య తత్త్వముదితం బహుధా నయోక్తైః।
వాక్య ప్రమాణ పదశాస్త్ర వచోభిరస్మై
దత్తాయ సద్గురువరాయ విధేమ సేవామ్॥ ౬
త్రిమూర్త్యాత్మక శ్రీదత్తాత్రేయ స్వామిన్ పరాక్
శాస్త్ర ప్రియ శాస్త్రపఠన సేవా మవధారయ।

స్తోత్రమ్ –

○ **సంసేవ్య పింగలముని ర్యముపాస్య భక్త్యా**
వాపత్ సనాతన పదం గురురాట్కృపాభాక్।
స్వాన్తర్వికాసి నుతిపుష్ప సమర్పణేన
దత్తాయ సద్గురువరాయ విధేమ సేవామ్॥ ౭
త్రిమూర్త్యాత్మక శ్రీదత్తాత్రేయ స్వామిన్ పరాక్
స్తోత్ర ప్రియ స్తోత్ర పఠన సేవా మవధారయ।

○ **భజనమ్ – సంకీర్తనాపచితి కర్మకరా మహాన్తః**
సాయుజ్యమాప్య బహవో ఽతిభవా బభూవుః।

వాదిత్ర నృత్య సహితై ర్వివిధై స్సుగీతైః

దత్తాయ సద్గురువరాయ విధేమ సేవామ్।। ౮

త్రిమూర్త్యాత్మక శ్రీదత్తాత్రేయ స్వామిన్ పరాక్

సత్కీర్తన ప్రియ సంకీర్తన సేవా మవధారయ।।

సఙ్గీతమ్ -

○ **యో వై విభుస్స్మరణమాత్ర సుతుష్ట ఆస్తే**

భక్త్యాఽఽశ్రితా ననుజిఘృక్షతి పాత్యజస్రమ్।

వీణా మృదఙ్గ పటహైః కల వంశ గానైః

దత్తాయ సద్గురువరాయ విధేమ సేవామ్।। 9

త్రిమూర్త్యాత్మక శ్రీదత్తాత్రేయ స్వామిన్ పరాక్

సఙ్గీత ప్రియ సఙ్గీత సేవా మవధారయ।।

పఞ్చాఙ్గమ్ –

○ **నక్షత్ర యోగ కరణై స్తిథి వాసరైశ్చ**

పఞ్చాఙ్గ పాఠనమిదం పరమేశ్వరాయ।

కాలాయ తే స్మరణమాత్ర సుతోషణాయ

దత్తాయ సద్గురువరాయ విధేమ సేవామ్।। 10

త్రిమూర్త్యాత్మక శ్రీదత్తాత్రేయ స్వామిన్ పరాక్

కాలాఽఽత్మక పఞ్చాఙ్గ శ్రవణ సేవా మవధారయ।।

○ **అపరాధ క్షమాపణమ్ –**

○ **మనసా వచసా తన్వా ఽస్మాభి ర్యదపరాధ్యతే।**

క్షమస్వ కరుణా సిన్ధో ప్రసీద పరమేశ్వర।

42. సద్గురు పూజా విధిః

○ దత్తాత్రేయ సమారమ్భాం నృసింహాऽऽదిక మధ్యమామ్ ।
సచ్చిదానన్ద పర్యన్తాం వన్దే గురుపరమ్పరామ్ ॥

ఆచమ్య, శ్రీ పరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం సకలదేవాత్మక శ్రీ గణపతి సచ్చిదానంద సద్గురు పూజాం యథాశక్తి కరిష్యే॥

⇨ **ధ్యానమ్**

○ **కూర్చాభిరామ స్మితమఞ్జువక్త్రం కాషాయ వస్త్రాऽऽవృత నీలదేహమ్।**
ధ్యాయేద్ బృహచ్చిత్రక శోభి ఫాలం శ్రీ సచ్చిదానన్ద గురుం ప్రసన్నమ్॥

○ **కాషాయవస్త్ర రుచిరఞ్జిత వర్ష్మణా వా**

భక్తేష్ట దైవత లసద్వపుషాऽథవాऽపి।

యోగాఙ్ఛలేష్వథ విశుద్ధ నిజాऽऽత్మనా వా

స్వం భాసయన్త మనఘం గురుదేవ మీడే॥

శ్రీ సద్గురుభ్యో నమః। ధ్యాయామి, ధ్యానం సమర్పయామి।

⇨ **ఆవాహనం**

○ **యో విశ్వవిస్తారిత భక్తవర్గస్యాత్మీయ సాక్షాత్కృతి నిత్య భాగ్యమ్।**
తత్తత్ప్రదేశేషు తనోతి తం త్వా మావాహయమీహ గురో ప్రసీద॥

○ **కృపాబ్ధే శ్రీ గణపతి సచ్చిదానంద సద్గురో।**

సుస్థిరోऽత్ర భవ స్వామిన్ యావత్త్వాం పూజయామ్యహమ్।

శ్రీ సద్గురు ప్రభో। స్థిరోభవ। వరదోభవ। సుముఖోభవ। సుప్రసన్నోభవ। స్థిరాऽऽసనంకురు। శ్రీ సద్గురుభ్యో నమః। ఆవాహయామి।

⇨ **ఆసనమ్**

○ **ప్రపంచ విఖ్యాపిత దత్తపీఠ శ్రీధర్మసింహాసన చక్రవర్తిన్।**

యోగాసనారూఢ గురో ప్రదత్తం సుఖాసనం స్వీక్రియతాం కృపాబ్ధే||

శ్రీ సద్గురుభ్యో నమః। ఆసనం సమర్పయామి||

⇨ **పాద్యం**

○ **మునీశ్వర సహస్రార పద్మ కిఞ్జల్క రూపితౌ।**
సద్గురో అనుజానీహి పాద్యేన క్షాళయే పదౌ||

శ్రీ సద్గురుభ్యో నమః । పాదయోః పాద్యం సమర్పయామి||

⇨ **అర్ఘ్యమ్**

○ **స్వతో విశుద్ధం గురుదేవ యం కరం కరోషి మే మూర్ధ్ని తమోమయే ద్రాక్।**
తమీశ సంవిద్విశదార్ఘ్య వార్భి - స్సమ్భావయామ్యాదిగురో ప్రసీద||

శ్రీ సద్గురుభ్యో నమః। హస్తయోః అర్ఘ్యం సమర్పయామి||

⇨ **ఆచమనమ్**

○ **త్రిలోకీ తృప్యతి స్వామిన్ త్రిపుటీ చ విలుప్యతి।**
త్రిస్త్వయాఽఽచమ్యతా మేతై శ్శుద్ధోదై స్త్రిజగద్గురో||

శ్రీ సద్గురుభ్యోనమః। ముఖే శుద్ధాచమనీయం సమర్పయామి||

⇨ **మధుపర్కః**

○ **ఆపృక్తోఽస్యమృతై ర్జ్ఞాన మామూలాగ్రం గురు ప్రభో।**
తథాఽప్యఙ్గీకురు స్వామిన్ మధుపర్కం మదర్పితమ్ ||

శ్రీ సద్గురుభ్యోనమః। మధుపర్కం సమర్పయామి||

⇨ **స్నానమ్**

○ **ద్విజవర సముదీర్ణ శ్రౌత గీతీ తరఙ్గో –**
న్మిలిత సకల వేణీ వారి ధారా ప్రసారైః।

తవహి విమలదేహే మత్కరోద్వర్తితే శ్రీ

గణపతి గురుదేవ స్నాన మాకల్పయామి॥

శ్రీ సద్గురుభ్యో నమః। స్నానం సమర్పయామి॥

⇨ **వస్త్రమ్**

○ **కాషాయవస్త్రం యతిరాజ మఙ్గలం కౌశేయకం స్వర్ణ దశాగ్ర చిత్రితమ్।**

క్షౌమం మహాయోగి గురో సితఞ్చ సమర్పయే తేఽఖిల దేవతాఽఽత్మన్॥

శ్రీ సద్గురుభ్యో నమః । వస్త్రం సమర్పయామి ॥

⇨ **యజ్ఞోపవీతమ్**

○ **చతుర్వర్ణాఽఽశ్రమోదార వ్యవస్థాఽతీత సద్గురో ।**

నిస్త్రైగుణ్యావధూత త్వం యజ్ఞసూత్రం ప్రతీచ్ఛ మే ॥

శ్రీ సద్గురుభ్యో నమః । యజ్ఞోపవీతం సమర్పయామి ॥

⇨ **గన్ధః**

○ **భ్రూమధ్యభాగే సముదీర్ణ రోచిషి శ్రీ చన్దనోన్మిశ్రిత రక్తగన్ధైః।**

రాకేన్దుతుల్యం తిలకం లిఖేయం గురో త్రినేత్రోపమ దేహ్యనుజ్ఞామ్ ॥

శ్రీ సద్గురుభ్యో నమః । శ్రీ గన్ధాన్ ధారయామి।

గన్ధస్యోపరి కుఙ్కుమం, అక్షతాంశ్చ సమర్పయామి॥

⇨ **సుగన్ధ ద్రవ్యాణి**

○ **విచిత్ర సౌరభావళీ ఘుమం ఘుమ ద్దిశాఞ్చలై**

స్స్వదేశవస్తు సంభవై ర్విదేశ సంభృతై రపి।

మదీయపూర్వవాసనా పరంపరానివృత్తయే

సుగంధి వస్తుభి ర్గురో స్తనుం ముదాఽను లేపయే॥

శ్రీ సద్గురుభ్యో నమః నానావిధ సుగన్ధ ద్రవ్యానులేపనం సమర్పయామి

⇨ **ఆభరణమ్**

○ **రుద్రాక్ష భద్రాక్ష సరోరుహాక్ష బృన్దాక్ష శుద్ధస్ఫటికాక్ష మాల్యైః।**

విచిత్ర రత్నాక్షయుతైశ్చ సచ్చి- దానన్ద దేశిక భవన్త మలఙ్కరోమి॥

శ్రీ సద్గురుభ్యో నమః। ఆభరణాని సమర్పయామి॥

⇨ **పుష్పమ్**

○ **మన స్సరోజం మమ మధ్య గుచ్ఛం కృత్వేన్ద్రియానీక సుమ స్రగాళ్యామ్।**

తాభి ర్గురూత్తంస మలఙ్కరోమి మధు ర్యథా మాధవ మా శిరోఙ్ఘ్రి॥

శ్రీ సద్గురుభ్యోనమః। పుష్పమాలికాం సమర్పయామి॥

⇨ **అథ అఙ్గపూజా**

శ్రీ భక్త కణ్టక హారిణేనమః	గురు పాదుకే పూజయామి
శ్రీ శ్రుతిసీమన్త సఞ్చారాయ నమః	పాదతలే పూజయామి
శ్రీ శిష్యానురక్తాయనమః	పాదాంగుళీః పూజయామి
శ్రీ జగత్పూజ్యాయ నమః	పాదౌ పూజయామి
శ్రీ జగద్గురవే నమః	జఙ్ఘే పూజయామి
శ్రీ జయలక్ష్మీ సుతాయ నమః	జానునీ పూజయామి
శ్రీ నరసింహ తనూజాయ నమః	ఊరూ పూజయామి
శ్రీ జగన్మూలాయనమః	మూలాధారం పూజయామి
శ్రీ దత్తాత్రేయ స్వరూపాయనమః	కటిం పూజయామి
శ్రీ అనాది బ్రహ్మచారిణే నమః	స్వాధిష్ఠానం పూజయామి
శ్రీ గణపత్యవతారాయ నమః	ఉదరం పూజయామి
శ్రీ భక్త చింతామణయేనమః	మణిపూరం పూజయామి
శ్రీ దయాసముద్రాయ నమః	హృదయం పూజయామి
శ్రీ ప్రణవ స్వరూపాయ నమః	అనాహతం పూజయామి
శ్రీ ఆశ్రితానీక భారధృతే నమః	స్కంధౌ పూజయామి
శ్రీ మోహచ్ఛిదే నమః	బాహూ పూజయామి

శ్రీ అభయ ప్రదాయ నమః	హస్తౌ పూజయామి
శ్రీ సంకీర్తన పరాయ నమః	కణ్ఠం పూజయామి
శ్రీ పఙ్క్తి పావన పావనాయ నమః	విశుద్ధం పూజయామి
శ్రీ ప్రణవాऽऽకార కేశాగ్రాయ నమః	కూర్చం పూజయామి
శ్రీ సూక్తి పీయూష వర్షిణే నమః	వక్త్రం పూజయామి
శ్రీ జగన్మోహనాయ నమః	మన్దస్మితం పూజయామి
శ్రీ ప్రపఞ్చ విశ్రుతాయ నమః	కర్ణౌ పూజయామి
శ్రీ సాక్షిమాత్రాయ నమః	నేత్రే పూజయామి
శ్రీ విజ్ఞాన నిధయే నమః	ఆజ్ఞా చక్రం పూజయామి
శ్రీ భస్మౌషధ ప్రదాయ నమః	ఫాలం పూజయామి
శ్రీ ఆనన్ద శిఖరాయ నమః	శిరః పూజయామి
శ్రీ సహస్రశీర్షాయ నమః	సహస్రారం పూజయామి
శ్రీ సచ్చిదానన్దాయ నమః	సర్వాణ్యఙ్గాని పూజయామి

శ్రీ సద్గురుభ్యో నమః అఙ్గపూజాం సమర్పయామి

⇨ **అష్టోత్తర శతనామార్చనమ్**

○ **గణపతి గురుమేకం సచ్చిదానన్ద రూపం**
విబుధనివహ సేవ్యం యోగమార్గాధిరూఢమ్।
శరణ ముపగతానా మార్తి సఙ్ఘాద్రి వజ్రం
మమ హృదయ నివాసం భక్తినమ్రో నమామి॥

1 శ్రీ శ్రీ శ్రీ గణపతి సచ్చిదానన్ద గురూత్తమాయ నమః

2 అధ్యాత్మ విద్యోద్ధరణకృతే లబ్ధావతారాయ నమః

3 దక్షిణాऽऽశాత్రిపథగా తీర తీర్థ స్వయం జన్మనే నమః

4 ఛాగోల్లఙ్ఘిత కావేరీ తీర తీర్థ శుభోదయాయ నమః

5 భారద్వాజ మహాగోత్ర సఞ్జాత కల్పపాదపాయ నమః

6 యజుర్వేద సదాధ్యాయి వంశ చూడామణయే నమః

7 జయలక్ష్మమ్మ గర్భ సఞ్జాత శిశు చన్ద్రమసే నమః

8 నృసింహాఖ్య ద్విజశ్రేష్ఠ సమ్భూత శిశుపుఙ్గవాయ నమః

9 పితృదత్త సత్యనారాయణాఖ్యా విశ్రుతాయ నమః

10 వేదోక్త కర్మి విప్రేన్ద్ర గోత్ర సమ్భూత హీరకాయ నమః

11 చిత్రభాను శరజ్జాత చిత్రభాను ప్రకాశకాయ నమః

12 శైశవ ప్రాప్త సల్లోక సాధుసజ్జన సఙ్గతయే నమః

13 స్వమాతృ కరుణాలబ్ధ దివ్యసూక్తి ప్రభావితాయ నమః

14 ప్రొద్దుటూరాఖ్య సుగ్రామ శివాలయ నిజాఽఽలయాయ నమః

15 వికారి సంవల్లబ్ధ బ్రహ్మమన్త్రోపదేశకాయ నమః

16 బ్రహ్మచర్య వ్రతాఙ్గొత్త భిక్షాన్నాఽఽస్వాదనోత్సుకాయ నమః

17 శ్రీహరి స్మరణాఽఽసక్త బాలానాం మోదక ప్రదాయ నమః

18 సతీర్థ్య బాలబృన్ద దత్తసన్నాయక పదాఽఽదృతాయ నమః

19 యోగీన్ద్ర భారతీ ఖ్యాత దైవీ గుణ విరాజితాయ నమః

20 సర్వదా భగవద్ధ్యాన సంసక్తాఽఽత్మ హృదన్తరాయ నమః

21 అస్వాదువస్తు సుస్వాదు కరణార్హ సుశక్తిమతే నమః

22 చాముణ్డామ్బా కృపాపాత్ర బన్ధుగేహ నివాసకృతే నమః

23 పత్రవాహక రూపేణ లోకానాం తుష్టి దాయకాయ నమః

24 బహుకష్టాత్త సమ్పత్త్యా భగిన్యుద్వాహ కారకాయ నమః

25 దివ్యోపల ముఖా జ్ఞాత దివ్యవాణీ కృతాऽऽదరాయ నమః

26 నిర్జనారణ్య మధ్యస్థ శివలిఙ్గ ప్రపూజకాయ నమః

27 అవధూతాధ్వ సఙ్క్రాన్త నిత్యజీవన శోభితాయ నమః

28 జపహోమాऽऽది నిత్యాऽऽరాధిత గణేశ్వరాయ నమః

29 చాముణ్డాऽమ్బాద్ర్యఙ్ఘ్రి విరాజిత వరాऽऽశ్రమాయ నమః

30 మాతృ గురువరాऽऽజ్ఞప్త ధర్మ ప్రసరణ కరాయ నమః

31 సనాతన మహాధర్మ వృక్షపోషణ తత్పరాయ నమః

32 సంసారామ్బుధి నిర్మగ్న జనోద్ధరణ దీక్షితాయ నమః

33 విస్మృతాऽऽత్మ క్రియాలోక సంస్మారక సదాశయాయ నమః

34 ఆత్మధ్యాన సుదూరాऽऽత్మ ధ్యానమార్గ ప్రదాయకాయ నమః

35 నిజపాదాబ్జ సంసేవి లోకవ్యాధి నివారకాయ నమః

36 శరణాऽऽగత భక్తహృదయాऽऽధి వినాశకాయ నమః

37 వేదోక్త ధర్మ కర్మానుష్ఠాతృ పఙ్క్తి ప్రపూజితాయ నమః

38 రమ్యాऽऽవరణ మధ్యస్థ స్వాశ్రమాన్త ర్విరాజితాయ నమః

39 నాదబ్రహ్మానుసన్ధాన సమాసక్త నిర్జితాన్తరాయ నమః

40 వేదవేదాన్త విజ్ఞాన వాక్యానుకథన ప్రభవే నమః

41 రవివాసర గాణేశ హోమతర్పిత విఘ్నేశాయ నమః

42 యోగయోగాఙ్గ శిక్షార్థి సమ్బోధన విచక్షణాయ నమః

43 శ్రీచక్రాఖ్య మహాయన్త్ర మధ్యస్థామ్బా ప్రపూజకాయ నమః

44 అగ్నిస్తంభాది సంసిద్ధి సన్దర్శన విచక్షణాయ నమః

45 దైవీ సమ్పత్తి హీనౌఘ తత్సమ్పత్తి ప్రదాయకాయ నమః

46 భగవత్స్తోత్ర రచనా విచక్షణ మహామతయే నమః

47 మహాగణేశ పాదాబ్జ రసాఽఽస్వాదన షట్పదాయ నమః

48 భగవన్నామ సంకీర్తి వేళావిస్మారితాఖిలాయ నమః

49 గాన్ధర్వ విద్యా నిష్ణాత జనదత్త మహాదరాయ నమః

50 విపఞ్చ్యాది మహావాద్య సువాదన విచక్షణాయ నమః

51 శివరాత్రి వ్రతాఽఽచార సన్తర్పిత సదాశివాయ నమః

52 నవరాత్రి వ్రతాఽఽచార సన్తుష్టామ్బా కృపాఽఽశ్రయాయ నమః

53 భక్తి ప్రవాహ తన్మధ్య నిమజ్జిత జనాఽఽదృతాయ నమః

54 యోగశక్తి ప్రభావేణ చికిత్సా కరణ క్షమాయ నమః

55 చన్ద్రికా కున్ద పుష్పాఽఽభ మన్దహాస జితాఖిలాయ నమః

56 కారుణ్య పూర్ణ నేత్రాన్త విరాజిత ముఖామ్బుజాయ నమః

57 కణ్ఠీరవ మహాకణ్ఠ లుణ్ఠా కారావ సంయుతాయ నమః

58 పాపాన్ధు పతితానేక సముద్ధరణ పణ్డితాయ నమః

59 భాద్రశుక్ల చతుర్థ్యర్చా తుష్ట గౌరీసుత ప్రియాయ నమః

60 ప్రహ్లాదోద్ధారక మర్త్యసింహపూజా సముత్సుకాయ నమః

61 సంసారాపార వా రాశి పారీకరణ నావికాయ నమః

62 అశాన్త జనతా శాన్తి దాపనాఽఽతుర మానసాయ నమః

63 సభా సత్సఙ్గ పరిషత్ స్థాపనానన్త కీర్తిమతే నమః

64 శిక్షారహిత బాలక సుశిక్షణ కృతాఽఽదరాయ నమః

65 దుష్టవ్యసన సన్తప్త జనోద్ధరణ సన్మతయే నమః

66 ఆర్తాఽఽర్తి వినాశ విచక్షణ విశాలధియే నమః

67 స్వసమ్ముఖ సమాయాత హింస్ర కోప వినాశకృతే నమః

68 స్వతపో బల సంలబ్ధ దేవమూర్త్యాది దాయకాయ నమః

69 ఆసురీ భావనా గ్రస్త దుష్టారణ్య దవానలాయ నమః

70 దైవీ సంపద్విశిష్ట జన చేతోహారి కలాధరాయ నమః

71 రాజాధిరాజ నీరేజకర పఙ్క్తి సుపూజితాయ నమః

72 శరణాగత దీనాఽఽర్త హృదమ్బుజ దివాకరాయ నమః

73 బన్ధు బాన్ధవ్య శూన్య జన బన్ధుపద స్థితాయ నమః

74 రక్షణా రహితానేక సంరక్షణ ధురన్ధరాయ నమః

75 సద్భక్త హృదయాన్తస్థ సన్మార్గ ప్రచోదకాయ నమః

76 ఓఙ్కార నాద ధ్వనిత శ్వాసోచ్ఛ్వాస క్రియాఽన్వితాయ నమః

77 సకలాచార్య సంపూజనా ద్దర్శిత సత్పథాయ నమః

78 సఙ్కల్పిత శుభానన్త కర్మానుష్ఠాన నిశ్చయాయ నమః

79 దుర్దాన్త జనతా దణ్డనాఽఽదృత మహావ్రతాయ నమః

80 అహఙ్కార పిశాచోచ్చాటన మన్త్ర విశారదాయ నమః

81 శిష్య హృత్స్థ మహాదర్పగజ సంహార కేసరిణే నమః

82 భగవద్భక్తి శూన్యజన భక్తిమార్గ ప్రబోధకాయ నమః

83 పరోక్ష స్థిత భక్తౌఘ సఙ్కష్ట పరిహారకాయ నమః

84 సర్వత్ర సమభావావలోకన సదాశయాయ నమః

85 భస్మ ప్రభావేణ చికిత్సిత భక్త మహాగదాయ నమః

86 స్వసమ్ముఖ సమాయాత జనవాగ్గపితాఽఽతురాయ నమః

87 జ్ఞానదేవాఽఽది సాధూక్తాభఙ్గ గాన విశారదాయ నమః

88 దాసోపనిష దుద్ఘోష గానోత్సుక మహామతయే నమః

89 శ్రుతి స్మృతి పురాణోక్తి మహావ్యాఖ్యాన విశారదాయ నమః

90 సూక్తి పీయూష ధారా సన్తర్పిత మహాజనాయ నమః

91 భగవద్ధ్యాన దూరజన ధ్యానమార్గ ప్రదర్శకాయ నమః

92 సర్వలోక హితాఽఽకాంక్షా పరిపూరిత చేతసే నమః

93 సర్వదేవ నివాసాఽఽత్మ ధేనుపూజా ధురన్ధరాయ నమః

94 కుటీర పాలిత శ్వాన ముఖోద్ఘోషితోజ్జ్వతయే నమః

95 అజ్ఞానాన్ధీకృతానన్త నేత్రోన్మీలన పణ్డితాయ నమః

96 నాస్తికాలర్క దుర్దాన్త రోగశామక వైద్యకాయ నమః

97 దేశదేశాన్తర ఖ్యాత కీర్తిపఙ్క్తి విరాజితాయ నమః

98 నవ్యవ్యాఖ్యాన సమ్పన్న ప్రత్న గ్రన్థ ప్రకాశకాయ నమః

99 విదేశీయ సమాజ మధ్యకృత విఘ్నేశ్వరాధ్వరాయ నమః

100 నయాగర మహాపాత మజ్జనానన్త వీర్యవతే నమః

101 భక్తిమాలా గుంఫితోక్తి కుసుమాఽఽప్లోదితాఖిలాయ నమః

102 స్వయం సేవా ధురీణౌఘ సంపాదన మహామతయే నమః

103 ఆచార్యత్రయ పూజాఽర్థ దేవమన్దిర కారకాయ నమః

104 దత్తాత్రేయ మహారమ్య మన్దిర స్థాపకోత్తమాయ నమః

105 పాశ్చాత్య దేశ భక్తౌఘ సత్కీర్తిత మహాయశసే నమః

106 స్వాన్తర్వికాసితానన్ద పుష్పాऽऽమోద సదాగతయే నమః

107 సచ్చిదానన్దాఖ్య స్వనామ సార్థీకృత మహాగురవే నమః

108 ధర్మ సంస్థాపనాచార్య పంచానన మహాగ్రణ్యై నమః

ఇతి శ్రీ శ్రీ గణపతి సచ్చిదానన్ద సద్గురూణాం, అష్టోత్తర శతనామావళిః

1. శ్రీ సద్గురవే నమః
2. శ్రీ సచ్చిదానన్దాయ నమః
3. శ్రీ సజ్జన శ్రీ ప్రదాయనమః
4. శ్రీ శివాయ నమః
5. శ్రీ జయలక్ష్మీ సుతాయ నమః
6. శ్రీ నిత్యాయ నమః
7. శ్రీ నృసింహ తనయాయ నమః
8. శ్రీ నవాయ నమః
9. శ్రీ కావేరీ సలిలోత్పన్నాయ నమః
10. శ్రీ చిత్రభాను శరద్భవాయ నమః
11. శ్రీ బ్రహ్మకుణ్డ ప్రభారూపాయ నమః
12. శ్రీ భారద్వాజస గోత్రకాయ నమః
13. శ్రీ కావేర్యర్కాసఙ్గ సక్తాయ నమః
14. శ్రీ త్రిశైలాన్తర బిన్దుగాయనమః
15. శ్రీ జయలక్ష్మీ పురాऽऽవాసాయ
16. శ్రీ క్రీడావ్యక్త తపోబలాయ నమః
17. శ్రీ శృతిభఙ్గ క్లాన్త చిత్తాయ నమః
18. శ్రీ స్వమాతృ బోధిత యోగకాయ
19. శ్రీ కోదణ్డ రామ సుప్రీతాయ నమః
20. శ్రీ కోమలాయ నమః
21. శ్రీ గూఢ సాధనాయ నమః
22. శ్రీ శ్రీవిద్యా నిపుణాయ నమః
23. శ్రీ రాజయోగ మార్గగాయ నమః
24. శ్రీ ఊర్జితాయ నమః
25. శ్రీ ఏకాదశ వయః ప్రాప్త శక్తిపాతాయ నమః
26. శ్రీ గురు ప్రియాయ నమః
27. శ్రీ ఆంజనేయాలాయా సక్తాయ

28. శ్రీ రాజేశీ దర్శనోత్సవాయనమః
29. శ్రీ భల్లూక మిత్రాయ నమః
30. శ్రీ భద్రాఙ్గాయ నమః
31. శ్రీ హఠయోగ సమాశ్రితాయ నమః
32.శ్రీ ధ్వజస్తంభాగ్ర సఞ్చారాయ నమః
33.శ్రీ హఠాత్ ఖణ్డిత లంబికాయ నమః
34. శ్రీ సాముద్రిక సురేఖాఢ్యాయ నమః
35. శ్రీ నాగ మిత్రాయ నమః
36. శ్రీ శుచి స్మితాయ నమః
37. శ్రీ గురుసేవా రతాయనమః
38. శ్రీ సాధు ప్రియాయ నమః
39. శ్రీ మధుకర వ్రతాయ నమః
40. శ్రీ జితవైరాయ నమః
41. శ్రీ జితాసఙ్గాయ నమః
42. శ్రీ జితౌదాసీన్యాయ నమః
43. శ్రీ ఉన్నతాయ నమః
44. శ్రీ గణేశదత్త బ్రహ్మోపదేశాయ
45. శ్రీ అన్తర్ముఖ స్థితయే నమః
46. శ్రీ అర్కమూల రతాయ నమః
47. శ్రీ లోకవిద్యా విముఖాయ నమః
48. శ్రీ ఉత్తమాయ నమః
49. శ్రీ అర్క విఘ్నేశ సారథ్యాయ
50. శ్రీ ప్రశ్న విఘ్నేశ బోధితాయ
51. శ్రీ శాన్తి విఘ్నేశ్వరాऽऽకారాయ
52. శ్రీ మహిమోద్వర్షకాయ నమః
53. శ్రీ ప్రభవే నమః
54. శ్రీ గణేశ హోమ సంసక్తాయ
55. శ్రీ విఖ్యాతాయ నమః
56. విబుధాశ్రితాయ నమః
57. శ్రీ విద్యుత్తన్త్రీ స్పర్శదక్షాయ
58. శ్రీ యోగవిద్యుత్ ప్రదాయ నమః
59. శ్రీ విభవే నమః
60. శ్రీ భక్తరోగ హరాయ నమః
61. శ్రీ భక్త నానాకష్ట నివారకాయ
62. శ్రీ సత్యనారాయణాయ నమః
63. శ్రీ సత్యాయ నమః
64. శ్రీ సత్యానన్దాయ నమః
65. శ్రీ సత్కవయే నమః
66. శ్రీ నామబ్రాజ ద్గణపతయే నమః
67. శ్రీ అగస్త్యముని బోధితాయ

68. శ్రీ చాముణ్డీగిరి మూలస్థాయ
69. శ్రీ నామసఙ్కీర్తనోత్సుకాయ నమః
70. శ్రీ నిత్య హోమాయ నమః
71. శ్రీ నిష్కామాయనమః
72. శ్రీ నిత్య శ్రీ చక్రపూజకాయ నమః
73. శ్రీ శ్రీశైల శృఙ్గ సుప్రీతాయ నమః
74. శ్రీ కోటిలిఙ్గ స్థలీ ప్రియాయ నమః
75.శ్రీ తుర్యాశ్రమ సముల్లాసాయ నమః
76.శ్రీహోమజ్వాలాళి మధ్యగాయ నమః
77. శ్రీ సచ్చిదానన్దేశ భక్తాయ నమః
78. శ్రీ సచ్చిదానన్ద నామకాయ నమః
79. శ్రీ స్వలీనదత్త సర్వాంశాయ నమః
80. శ్రీ దత్తాత్రేయ స్వరూపిణే నమః
81. శ్రీ దత్తపీఠ స్థాపకాయ నమః
82. శ్రీ దత్తక్షేత్ర వివర్ధకాయ నమః
83. శ్రీ నృసింహ స్థాపకాయ నమః
84.శ్రీ సప్తస్వరాఽఽయతన కారిణే నమః
85. శ్రీ నాదమణ్డప మధ్యగాయ నమః
86.శ్రీ విశ్వప్రార్థనా మన్దిరేశ్వరాయ
87. శ్రీ మూలికావన సఞ్చారాయ
88. శ్రీ దత్తవేఙ్కట వల్లభాయ నమః
89. శ్రీ వాగ్గేయకారాయ నమః
90. శ్రీ అద్వన్ద్వాయ నమః
91. శ్రీ మూలికారత్న వైద్యకాయ నమః
92. శ్రీ నాద వైద్యకళా వీరాయ నమః
93. శ్రీ నాదబ్రహ్మణే నమః
94. శ్రీ అవ్యయాయ నమః
95. శ్రీ విరాగివన్దితాయ నమః
96. శ్రీ రాగరాగిణీ తన్త్ర రక్షకాయ నమః
97. శ్రీ సప్తసాగర సుస్నాతాయ నమః
98. శ్రీ సప్తఖణ్డ విహారిణే నమః
99. శ్రీ నానాదేశస్థ శిష్యాళీ సేవితాయ
100. శ్రీ నిత్య రక్షకాయ నమః
101. శ్రీ ధర్మసంస్థాపకాయ నమః
102. శ్రీ వేదరక్షకాయ నమః
103. శ్రీ భక్తిబోధకాయ నమః
104. శ్రీ క్రియాయోగాఽఽచార్య వర్యాయ
105. శ్రీ భేదభావ నివర్తకాయ నమః
106. శ్రీ శ్రీ శ్రీ తత్త్వం పదైక్య బోద్ధ్రే నమః
107. శ్రీ అఖండానన్ద దాయకాయ నమః

108. శ్రీ గణపతి సచ్చిదానన్ద సద్గురవే నమః

ఇతి శ్రీ గణపతి సచ్చిదానంద సద్గురూణా మష్టోత్తర శతనామావళి స్సమాప్తా॥

⇨ **ధూపః**

○ **శ్రీ విశ్వప్రార్థనా దివ్య మన్దిర స్థాపకం గురుమ్।**
ధూపై రుద్ధూపయామి త్వాం యశో ధూపిత దిక్తటమ్॥
శ్రీ సద్గురుభ్యో నమః। ధూపమాఘ్రాపయామి॥

⇨ **దీపః**

○ **నవేన్దు మృక్షై రివ సాన్ధ్యకాలో**
దీపై ర్గురో త్వా మిహ దీపయామి।
త్వయా జడే మయ్యను కంపయా విభో
సంవిన్మయం జ్యోతి రభిప్రదీప్యతామ్॥
శ్రీ సద్గురుభ్యో నమః। దీపం దర్శయామి।
ధూపదీపానన్తరం శుద్ధాచమనీయం సమర్పయామి॥

⇨ **నైవేద్యమ్**

○ **యద్యన్మయా దేవ తవ ప్రసాదాత్**

సుఖం లవం వా ఘనమేవ వాఽద్యతే।

తత్తేఽర్పణం తుచ్ఛ మత స్స్వదానం తుభ్యం గురో మాం వినివేదయామి॥

○ **భక్ష్యం భోజ్యం లేహ్యం చోష్యం పానీయ ఫల తద్రసాన్।**
నివేదయామి తే భక్త్యా భుజ్యతాం సద్గురు ప్రభో॥

శ్రీ సద్గురుభ్యో నమః। నైవేద్యం సమర్పయామి। మధ్యే మధ్యే స్వాదూదకం సమర్పయామి। హస్తౌ ప్రక్షాళయామి। పాదౌ ప్రక్షాళయామి। పునరాచమనీయం సమర్పయామి॥

⇨ **తాంబూలమ్**

○ **తామ్యతి జనతా తాంబూలాऽऽద్యైర్ మాద్యతి ఖిద్యత ఏవ గురో।**
శిష్యాణాం తద్దోష నివృత్త్యై తాంబూలం త్వం స్వీకురు భోః॥

శ్రీ సద్గురుభ్యో నమః। తాంబూలం సమర్పయామి॥

⇨ **నీరాజనమ్**

○ **అనన్త తారా గ్రహ నిత్య సంభ్రమ ప్రకల్పితాऽऽరార్తిక వైభవాయ।**
తుభ్యం విరాడ్రూప ధరాయ సద్గురో కర్పూర నీరాజన మాతనోమి॥

శ్రీ సద్గురుభ్యో నమః। నీరాజనం సమర్పయామి। నీరాజనాన్తరం శుద్ధాऽऽచమనీయం సమర్పయామి। రక్షాం గృహ్ణామి॥

(అవధూత చిన్తన – శ్రీగురు దేవ దత్త)

⇨ **మన్త్ర పుష్పమ్**

○ **యో హృత్సరోజాన్తర సూక్ష్మరన్ధ్ర ప్రతిష్ఠితార్చి శ్చయ శీర్షభాగే।**
వినీల మేఘాన్తర విద్యుదాభే భాతి స్వరాట్తం గురుదేవ మీడే॥

శ్రీ సద్గురుభ్యో నమః। మంత్ర పుష్పం సమర్పయామి॥

⇨ **ప్రదక్షిణమ్॥**

○ **త్వం సర్వతీర్థా నపి బమ్భ్రమీషి సకృత్త్వహం త్వా మభితో భ్రమామి।**
అహో కృపాయా భవతో మహత్త్వం యతోహ మేవాస్మి గురోऽధిలాభః॥

శ్రీ సద్గురుభ్యో నమః। ప్రదక్షిణ నమస్కారాన్ సమర్పయామి॥

⇨ **ప్రార్థనమ్**

○ **యస్య స్మృతి స్సర్వ సురేశ్వరార్చనం నామోక్తి రేవా ఖిల వేదపాఠః।**
గాఢాధృతి ర్యోగ విధి స్స పూజా - వైగుణ్య దోషా నపహన్తు సద్గురుః॥

○ **కరోమి త్వత్ ప్రసాదేన సర్వకార్యాణి సద్గురో।**
కామనిర్మూలనం చైవ క్రోధ విధ్వంసనం కురు॥

శ్రీ సద్గురుభ్యో నమః। ప్రార్థనం సమర్పయామి।।

అనయా మయాకృతయా లఘుపూజయా సకల దేవాఽఽత్మకః,

శ్రీ గణపతి సచ్చిదానంద సద్గురుస్సుప్రీణాతు।

ఏతత్ ఫలం సర్వం శ్రీ పరమేశ్వరార్పణమస్తు।

○ **కాయేన వాచా మనసేన్ద్రి యైర్వా బుద్ధ్యాఽఽత్మనావా ప్రకృతే స్స్వభావాత్।**

కరోమి యద్యత్ సకలం పరస్మై శ్రీ సచ్చిదానన్ద పదేఽర్పయామి।।

బ్రహ్మాఽఽధానం తితనిషతి యో మూర్ఛనానాం వితానే

గానై స్తానై స్స్వరవిరచితై రోగ యోగాన్ విజానన్।

దత్తాత్రేయ స్త్రిగుణ కలితోఽర్కావతీ సజ్ఞమాఽఽప్త

న్సోఽయం జీయా ద్గణపతి యతి స్సచ్చినాన్ద కన్దః।।

43. సద్గురు ప్రశస్తి గద్యమ్

○ **వేదాను సన్ధాన నాదాను నాద చికిత్సిత వేదనాత్రయాణామ్**

○ **కేతుమాలాది వర్షాన్తరప్రతిష్ఠాపిత శ్రీ దత్తాత్రేయ వివిధ విభూతీనామ్**

○ **ప్రతివర్ష మహాశివరాత్రి కాలాగ్నికరాళ జ్వాలా మాలా విహాపిత స్వభక్త సంక్రామిత పాప తూలామ్**

○ **ఇళా బుధ శుభదమ్పతీ విహారోద్యాన దిలావృత ఖణ్డ మేఖలాయమాన – అలస్కా హిమానీ సముద్ర సుస్నాత పూతానామ్**

○ **సూక్ష్మ శరీర సంచార నిర్వాహిత సుదూర భక్త రక్షా దక్షాణామ్**

○ **సనాతన దత్త పీఠప్రతిష్ఠా సంప్లోషితాఽశేష మత విద్వేషాణామ్**

○ **సాక్షాన్మహా గణపతి సముపదిష్ట సావిత్రీ మహామంత్రాణామ్**

○ **సర్వకాలసర్వావస్థా నిత్యహోమాద్యారాధితార్క గణపతి శ్రీచక్రాణామ్**

○ **శ్రీగురు దత్తాత్రేయ కరుణావతారాణాం**

○ **శ్రీప్రశ్న గణపతి సంభాషణావగత బహు రహస్యానామ్**

○ **జాతి మత స్త్రీ పురుషాది భేద గ్రహ విరహిత పణ్డిత పామర సమాన సమభిగమ్య పాదస్పర్శానామ్**

○ **శ్రీ మజ్జయలక్ష్మీ మాతృకా హస్త కమల సంజాత వధూతానామ్**

○ **పరమపూజ్య శ్రీ శ్రీ శ్రీ గణపతి సచ్చిదానన్ద స్వామి శ్రీపాదానామ్**

○ **జయోస్తు, విజయోఽస్తు, దిగ్విజయోఽస్తు॥**

44. అనఘా వ్రత కల్పః

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః । శ్రీ మహాసరస్వత్యై నమః । శ్రీ గురుభ్యో నమః ।

హరిః ఓమ్ ॥

○ **పరస్పరం సామి దళ ద్దృగగ్రో –తీక్షప్తానురాగ ప్రసవాభిషిక్తౌ।**

తపః ప్రసక్తా వనఘా చ దత్త - స్సమస్త కల్యాణ కరౌ భవేతామ్॥

○ **ఆగమార్థన్తు దేవానాం గమనార్థన్తు రక్షసామ్ ।**

కుర్వే ఘణ్టారవం తత్ర దేవతాఽహ్వాన లాఞ్ఛనమ్ ॥

ఇతి ఘణ్టానాదం కృత్వా

○ **అపవిత్రః పవిత్రో వా సర్వావస్థాం గతోఽపి వా ।**

యస్స్మరేత్ పుణ్డరీకాక్షం స బాహ్యాభ్యన్తర శ్శుచిః ॥

పుణ్డరీకాక్ష పుణ్డరీకాక్ష పుణ్డరీకాక్ష

ఆచమ్య - కేశవాయ నమః, ... శ్రీకృష్ణ పరబ్రహ్మణే నమః ॥

○ **ఉత్తిష్ఠన్తు భూతపిశాచాః । ఏ తే భూమిభారకాః ।**

ఏ తేషా మవిరోధేన బ్రహ్మకర్మ సమారభే ॥

⇨ **ప్రాణాయామః**

○ **భూమ్యాదేరూర్ధ్వలోకస్య చోపరిస్థం దివాకరమ్ ।**

దశ ప్రణవ సంయుక్తం త్రిరావృత్త్యా స్మరన్ స్మరన్ ॥

○ **అఙ్గుళ్యగ్రై ర్నాసికాऽగ్రం సంపీడ్య శ్వాస రోధనమ్ ।**

ప్రాణాయామమితి ప్రోక్త మృషిభిః పాపనాశనమ్ ॥ ప్రాణానాయమ్య

⇨ **సంకల్పః**

మమ ఉపాత్త సమస్త దురితక్షయ ద్వారా .... శ్రీ పరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం, 5శ్రీమతః ...... గోత్రస్య, ... నక్షత్రే .... రాశౌ జాతస్య, ... నామధేయస్య, సపరివారస్య మమ 6 (అస్య యజమానస్య), 7 శ్రీమత్యాః ...... గోత్రాయాః, ... నక్షత్రే .... రాశౌ జాతాయాః, ... నామధేయాయాః, సపరివారాయాః, మమ (8అస్యాః యజమాన్యాః), శ్రీ అనఘా దేవీ సమేత శ్రీ అనఘ స్వామి ప్రసాద సిద్ధిద్వారా భక్తి జ్ఞాన వైరాగ్య యోగానాం నిరన్తరాభివృద్ధ్యర్థం, ఆత్మజ్ఞాన సిద్ధ్యర్థం, అస్మాకం సహకుటుమ్బానాం క్షేమ స్థైర్య విజయ ఆయు రారోగ్య ఐశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థ కామ మోక్ష చతుర్విధ ఫల పురుషార్థ సిద్ధ్యర్థం, శ్రీ అనఘా దేవీ సమేత శ్రీ అనఘ స్వామిన ముద్దిశ్య, శ్రీ అనఘా దేవీ సమేత శ్రీ అనఘస్వామి పూజాం యావచ్ఛక్తి ధ్యానావాహనాది షోడశోపచార విధానేన కరిష్యే ।

⇨ **మహాగణపతి ప్రార్థనమ్**

ఆదౌ మహాగణపతిం ధ్యాత్వా,

○ **అభీప్సితార్థ సిద్ధ్యర్థం పూజితో యస్సురైరపి ।**
సర్వవిఘ్నచ్ఛిదే తస్మై గణాధిపతయే నమః ॥

⇨ **కలశపూజా**

---

[5] పురుషులు చెప్పవలనసినది

[6] ఇతర పురుషులకోసం పూజ చేసినప్పుడు, **మమ** బదులుగా చెప్పాలి.

[7] స్త్రీలు చెప్పవలసినది

[8] ఇతర స్త్రీలకోసం పూజ చేసినప్పుడు, **మమ** బదులుగా చెప్పాలి.

శ్రీఅనఘా దేవీ సమేత శ్రీ అనఘ స్వామి పూజాంగత్వేన కలశారాధనం కరిష్యే ।

○ **కలశస్య ముఖే విష్ణుః కణ్ఠే రుద్ర స్సమాశ్రితః ।**
మూలే తత్ర స్థితో బ్రహ్మా మధ్యే మాతృ గణాస్స్మృతాః ॥

○ **కుక్షౌ తు సాగరాస్సర్వే సప్తద్వీపా వసున్ధరా।**

ఋగ్వేదోఽథ యజుర్వేద స్సామవేదో హ్యథర్వణః ॥

○ **అఙ్గైశ్చ సహితాస్సర్వే కలశామ్బు సమాశ్రితాః ।**
ఆయాన్తు దేవ పూజార్థం దురితక్షయ కారకాః ॥

○ **గఙ్గే చ యమునే కృష్ణే గోదావరి సరస్వతి ।**

నర్మదే సిన్ధు కావేరి జలేఽస్మిన్ సన్నిధిం కురు ॥

కలశోదకేన పూజా ద్రవ్యాణి సంప్రోక్ష్య, దేవం, ఆత్మానం చ సంప్రోక్ష్య,

⇨ **కలశ స్థాపన విధిః**

ఆదౌ కల్పోక్త విధానేన తత్తద్దేవతాఽఽవాహనం ప్రాణప్రతిష్ఠాపనం చ కరిష్యే ॥

అష్టసిద్ధయః -

○ **అణిమా లఘిమా ప్రాప్తిః ప్రాకామ్యం మహిమా తథా ।**
ఈశిత్వఞ్చ వశిత్వఞ్చ యచ్చ కామావసాయితా ॥

⇨ 1 **అణిమా –**

○ **అణోరణీయసః పుత్ర ఈశానాశా వ్యవస్థితః ।**

అనఘస్యాణిమాభిఖ్యః పుత్రశ్చిత్రస్సనోఽవతు ॥

అష్టదళపద్మే ఈశాన్య దళే కలశే అణిమ దేవతా మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి॥

⇨ 2 **లఘిమా –**

○ **అనఘాఽనఘయోః పుత్రో లఘిమాఖ్యః కృపాఽలఘుః ।**

దేవస్యాఽఽగ్నేయ కోణస్థో లఘుబుద్ధి స్సనోఽవతు ॥

అష్టదళపద్మే ఆగ్నేయ దళే కలశే లఘిమ దేవతా మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి॥

⇨ 3 **ప్రాప్తిః -**

○ **భక్తాభీష్ట ఫల ప్రాప్తి కారకో ఽనఘయో స్సుతః ।**

దేవస్య నైరృతే కోణే స్థితః ప్రాప్తి స్సనోఽవతు ॥

అష్టదళపద్మే నైరృత దళే కలశే ప్రాప్తి దేవతా మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి ॥

⇨ 4 **ప్రాకామ్యమ్ –**

○ **అవధూత గురోస్స్వేచ్ఛా సఞ్చారస్యానఘస్య యః ।**

వాయుకోణ స్థితః పుత్రః ప్రాకామ్యాఽఽఖ్య స్సనోఽవతు ॥

అష్టదళపద్మే వాయువ్యదళే కలశే ప్రాకామ్య దేవతా మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి ॥

⇨ 5 **ఈశిత్వమ్ -**

○ **సర్వాతిశాయితాం దేవస్యానఘస్య జగద్గురోః ।**

ఖ్యాపయన్ దక్షభాగస్థ ఈశిత్వాఽఽఖ్య స్సనోఽవతు ॥

అష్టదళపద్మే దేవస్య దక్షిణ భాగస్థ దళే కలశే ఈశిత్వ దేవతా మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి ॥

⇨ 6 **వశిత్వమ్ –**

○ **జగద్యస్య వశే తిష్ఠత్యనఘస్య మహాఽఽత్మనః ।**

ఆత్మజో వామభాగస్థో వశిత్వాఽఽఖ్య స్సనోఽవతు ॥

అష్టదళపద్మే దేవస్య వామభాగస్థదళే కలశే వశిత్వ దేవతా మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి ।।

⇨ 7 **కామావసాయితా –**

○ **కామావసాయితాఽభిఖ్యో హ్యనఘస్యాఙ్గరక్షవత్ ।**

పశ్చాద్భాగస్థితః పుత్రః కమనీయ స్సనోఽవతు ।।

అష్టదళపద్మే దేవస్య పశ్చాద్భాగస్థ దళే కలశే కామావసాయితా దేవతా మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి ।।

⇨ **8 మహిమా**

○ **పురస్తా దనఘ ద్వస్వ పాద సీమ్ని వ్యవస్థితః ।**

మహిమాఽఽఖ్యో మహా కార్య - కారీ పుత్ర స్సనోఽవతు ।।

అష్టదళపద్మే దేవస్య పురస్తా ద్దళే కలశే మహిమ దేవతా మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి ।।

⇨ 9 **దత్తాత్రేయః –**

○ **ఏవం తత్తత్సుత భ్రాజ ద్దళాష్టక సుశోభినః ।**

కర్ణికాయాం పఙ్కజస్య కలితాయాం మహాగుణైః ।।

○ **సమాసీనః ప్రశాన్తాత్మా కృపాబ్ధి రనఘాఽఽహ్వయః ।।**

దత్తాత్రేయో గురు ర్విష్ణు ర్బ్రహ్మేశాఽఽత్మా సనోఽవతు ।।

అష్టదళపద్మే మధ్యే కర్ణికాయాం ప్రధానదేవతాం శ్రీమదనఘ స్వామిన మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి ।।

⇨ **10 అనఘాదేవీ**

○ **అనఘస్వామినః పార్శ్వే సమాసీనా కృపాలయా ।**
సర్వై ర్బ్రహ్మ్య గుణై ర్యుక్తా యోగాధీశా జగత్ప్రసూః ।।

○ **పద్మాఽఽసనా పద్మకరా భక్తాధీనా పతివ్రతా ।**
అనఘాఽమ్బా మహాలక్ష్మీ ర్మహాభాగా చ నోఽవతు ।।

అష్టదళపద్మే మధ్యే కర్ణికాయాం శ్రీమదనఘస్వామినః పార్శ్వే శ్రీమతీం,అనఘాదేవీ మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి.

⇨ **ప్రాణప్రతిష్ఠా**

○ **ఈశాన్యా మణిమాభిఖ్యే చాగ్నేయ్యాం లఘిమాభిధే ।**
ప్రాప్తి నామని నైరృత్యాం ప్రాకామాఽఽఖ్యేఽనిల స్థలే ।।

○ **ఈశిత్వాఽఽఖ్యే వశిత్వాఽఽఖ్యే చోభయోః పార్శ్వయో రపి ।**
కామావసాయితా నామ్ని పశ్చాద్భాగేఽఙ్గ రక్షవత్ ।।

○ **భ్రాజమానేషు తన్మధ్యే కర్ణికాయాం కృతాఽఽలయౌ ।**
అనఘ శ్చానఘా దేవీ ప్రాణ చేష్టా విరాజితౌ ।

○ **చరతాం మమ హృత్పద్మే గురు మార్గ ప్రవర్తకౌ ।।**

అణిమాది, అఙ్గ దేవతా పరివృత శ్రీ అనఘాదేవీ సమేత శ్రీ అనఘస్వామినే నమః। సర్వేన్ద్రియాణి వాఙ్మన శ్చక్షు శ్శ్రోత్ర జిహ్వా ఘ్రాణ రేతో బుద్ధ్యాదీని ఇహైవాఽఽగత్య, స్వస్తయే సుఖం చిరం తిష్ఠన్తు స్వాహా ।

ప్రాణ ప్రతిష్ఠాపన ముహూర్త స్సుముహూర్తోఽస్తు ।।

స్వామిన్ స్థిరో భవ । వరదో భవ । సుముఖో భవ । సుప్రసన్నో భవ । స్థిరాసనం కురు ।

○ **స్వామిన్ సర్వ జగన్నాథ యావత్పూజా ఽవసానకమ్ ।**

తావత్త్వం ప్రీతిభావేన కుమ్భేఽస్మిన్ సన్నిధిం కురు ॥

⇨ **ధ్యానమ్**

○ **పద్మాసనోత్తాన మనోజ్ఞపాదం పద్మం దధానం న భయఞ్చ పాణ్యోః ।**

యోగస్థిరం నిర్భర కాన్తి పుఞ్జం దత్తం ప్రపద్యేఽనఘ నామధేయమ్ ॥

పద్మాసనస్థాం పదయుగ్మ నూపురాం పద్మం దధానామభయఞ్చ పాణ్యోః।

యోగేఽర్ధ సమ్మీలిత నిశ్చలాక్షీం దత్తానురక్తా మనఘాం ప్రపద్యే ॥

శ్రీ అనఘా దేవీ సమేత శ్రీ అనఘ స్వామినే నమః । ధ్యాయామి ధ్యానం సమర్పయామి ॥

⇨ **ఆవాహనమ్**

○ **గుణాతీతావపి స్వేషు కృపయా త్రిగుణాన్వితౌ ।**

అనఘా మనఘం దేవం దేవీఞ్చాఽఽవాహయామ్యహమ్ ॥

శ్రీ అనఘా దేవీ సమేత శ్రీ అనఘ స్వామినే నమః। ఆవాహయామి ।

⇨ **ఆసనమ్**

○ **సౌవర్ణ పీఠం కృష్ణత్వక్ చిత్రాసన కుశాఽఽసనైః ।**

ఆస్తృతం గృహ్యతాం దేవా - వనఘా వర్పితం మయా ॥

శ్రీ అనఘా దేవీ సమేత శ్రీ అనఘ స్వామినే నమః । ఆసనం పరికల్పయామి ।

⇨ **పాద్యమ్**

○ **యోగిశీర్షేఽ మృతాసారౌ జమ్భశీర్షేఽగ్ని వర్షకౌ ।**

పాదౌ పాద్యేన హృద్యేన క్షాళయేఽనఘయో రహమ్ ॥

శ్రీ అనఘా దేవీ సమేత శ్రీ అనఘ స్వామినే నమః । పాదయోః పాద్యం సమర్పయామి ॥

⇨ **అర్ఘ్యమ్**

○ **పద్మేన మాలయా చాత్తౌ భక్తాభీతి ప్రదాయకౌ ।**

అర్ఘ్యేణ శీతలీకుర్యా -మనఘాఽనఘయోః కరౌ ॥

శ్రీ అనఘా దేవీ సమేత శ్రీ అనఘ స్వామినే నమః।

హస్తయోః, అర్ఘ్యం సమర్పయామి ॥

⇨ **ఆచమనమ్**

○ **జ్ఞానజ్యోతి ర్వినీతానాం వేదజ్యోతిశ్చ వేధసః ।**

యతోఽనఘ ముఖా ద్వ్యక్తం తత్రాఽఽచమన మర్పితమ్ ॥

శ్రీ అనఘా దేవీ సమేత శ్రీ అనఘ స్వామినే నమః।

ముఖే ఆచమనీయం సమర్పయామి ॥

⇨ **మధుపర్కః**

○ **అనఘౌ యౌ శ్రిత పరీక్షార్థం మాయా మధుస్పృశౌ ।**

మధుపర్కం దదే తాభ్యాం తత్పాదాబ్జ మధువ్రతః ॥

శ్రీ అనఘా దేవీ సమేత శ్రీ అనఘస్వామినే నమః। మధుపర్కం సమర్పయామి।

⇨ **పఞ్చామృత స్నానమ్**

○ **యౌ కృపాప్రేరితౌ భక్త ప్రపఞ్చేఽమృత వర్షకౌ ।**

పఞ్చామృతై స్తౌ స్నపయా మ్యనఘా వమృతాఽఽత్మకౌ ॥

శ్రీ అనఘా దేవీ సమేత శ్రీ అనఘ స్వామినే నమః।

పఞ్చామృత స్నానం సమర్పయామి ॥

⇨ **స్నానమ్**

○ **మాతృతీర్థాత్ పద్మతీర్థాత్ సర్వ తీర్థాదనేకతః ।**

సమానీతై శ్శీతలోదై స్స్నపయా మ్యనఘా వుభౌ॥

శ్రీ అనఘా దేవీ సమేత శ్రీ అనఘ స్వామినే నమః।

శుద్ధోదక స్నానం సమర్పయామి ॥

⇨ **వస్త్రమ్**

○ **వల్కలే రుచిరే సూక్ష్మే చిత్ర చిత్ర దశాఽఞ్చితే ।**

మాయాఽఽవృతి చ్ఛేదకాభ్యా మనఘాభ్యాం దదే ముదా ॥

శ్రీ అనఘాదేవీ సమేత శ్రీ అనఘ స్వామినే నమః। వస్త్రం సమర్పయామి।

⇨ **ఉపవీతమ్**

○ **ఉపవీతం పవిత్రఞ్చ సహజం యత్ప్రజాపతేః ।**

సమర్పితం మయా శుభ్ర మనఘౌ ప్రతిముఞ్చతమ్ ॥

శ్రీ అనఘాదేవీ సమేత శ్రీ అనఘ స్వామినే నమః। ఉపవీతం సమర్పయామి।

⇨ **గన్ధః**

○ **మిలత్కర్పూర సద్గన్ధై రనులిప్యా నఘాఽనఘౌ ।**

ముఖయో రలికే కుర్యాం లసత్ఫాలాక్షి సన్నిభే ॥

శ్రీ అనఘా దేవీ సమేత శ్రీ అనఘ స్వామినే నమః। గన్ధాన్ ధారయామి।

గన్ధోపరి అలంకరణార్థం కుంకుమం అక్షతాంశ్చ సమర్పయామి ।

⇨ **మఙ్గళ ద్రవ్యాణి**

○ **ఆర్ద్రాం హరిద్రాం పదయో - ర్ముఖే పుష్పరజోఽనఘే ।**

సీమన్త సీమ్ని సిన్దూరం తేఽర్పయే మఙ్గళప్రదే ॥

శ్రీ అనఘా దేవ్యై నమః।

నానావిధ మంగళ ద్రవ్యాణి సమర్పయామి।

⇨ **ఆభరణమ్**

○ **శీర్షే కణ్ఠే బాహుయుగ్మే మణిబన్ధ ద్వయే తథా ।**

వివిధా అక్షమాలాస్తే భూషార్థం కల్పయేఽనఘ ॥

○ **పాదాఙ్గళీయ కటక కాఞ్చీ మాఙ్గల్య హారకాన్ ।**

కఙ్కణం నాసికా భూషాం తాటఙ్కే తే దదేఽనఘే ॥

శ్రీ అనఘా దేవీ సమేత శ్రీ అనఘ స్వామినే నమః ।

నానావిధ ఆభరణాని సమర్పయామి ॥

⇨ **పుష్పమ్**

○ **తత్తత్కాలోత్థ పుష్పౌఘ మాలాభి రనఘాఽనఘౌ ।**

ఆపాద శీర్షం సంభూష్య పునః పుష్పై స్సమర్చయే ॥

శ్రీ అనఘా దేవీ సమేత శ్రీ అనఘ స్వామినే నమః । పుష్పాణి సమర్పయామి ।

⇨ **కుఙ్కుమ పూజా**

○ **దేవి త్వా మనఘే భద్రే సర్వ మఙ్గళ మఙ్గళే ।**

లసత్కుఙ్కుమ చూర్ణేన పూజయామి ప్రసీద మే ॥

శ్రీ అనఘాదేవీ సమేత శ్రీ అనఘ స్వామినే నమః । కుఙ్కుమం సమర్పయామి ।

⇨ **అథ అనఘుస్వామినః - అఙ్గ పూజా**

శ్రీ అనఘ దేవాయ నమః	-	పాదౌ పూజయామి
శ్రీ త్రిజగత్సఞ్చారాయ నమః	-	జఙ్ఘే పూజయామి
శ్రీ ఆజానుబాహవే నమః	-	జానునీ పూజయామి
శ్రీ పద్మాసనస్థాయ నమః	-	ఊరూ పూజయామి
శ్రీ త్రిగుణేశాయ నమః	-	వళిత్రయం పూజయామి
శ్రీ శాతోదరాయ నమః	-	ఉదరం పూజయామి
శ్రీ కరుణాకరాయ నమః	-	హృదయం పూజయామి
శ్రీ భక్తాలమ్బనాయ నమః	-	బాహూ పూజయామి

శ్రీ సంగీత రసికాయ నమః	-	కణ్ఠం పూజయామి
శ్రీ జగన్మోహనాయ నమః	-	మన్దస్మితం పూజయామి
శ్రీ జగత్ప్రాణాయ నమః	-	నాసికాం పూజయామి
శ్రీ శ్రుతి సంవేద్యాయ నమః	-	శ్రోత్రే పూజయామి
శ్రీ ధ్యానగోచరాయ నమః	-	నేత్రద్వయం పూజయామి
శ్రీ తిలకాఞ్చిత ఫాలాయ నమః	-	ఫాలం పూజయామి
శ్రీ సహస్ర శీర్షాయ నమః	-	శిరః పూజయామి
శ్రీ సచ్చిదానన్దాయ నమః	-	సర్వాణ్యాంగాని పూజయామి

⇨ **అథ అనఘా దేవ్యాః** **- అఙ్గ పూజా**

శ్రీ అనఘా దేవ్యై నమః	-	పాదౌ పూజయామి
శ్రీ త్రిజగత్స్వాఞ్చరాయై నమః	-	జంఘే పూజయామి
శ్రీ ఆజానుబాహవే నమః	-	జానునీ పూజయామి
శ్రీ పద్మాసనస్థాయై నమః	-	ఊరూ పూజయామి
శ్రీ త్రిగుణేశాయై నమః	-	వళిత్రయం పూజయామి
శ్రీ శాతోదరాయై నమః	-	ఉదరం పూజయామి
శ్రీ కరుణాకరాయై నమః	-	హృదయం పూజయామి
శ్రీ భక్తాలమ్బనాయై నమః	-	బాహూ పూజయామి
శ్రీ సంగీత రసికాయై నమః	-	కణ్ఠం పూజయామి
శ్రీ జగన్మోహనాయై నమః	-	మన్దస్మితం పూజయామి
శ్రీ జగత్ప్రాణాయై నమః	-	నాసికాం పూజయామి

శ్రీ శ్రుతి సంవేద్యాయై నమః - శ్రోత్రే పూజయామి

శ్రీ ధ్యానగోచరాయై నమః - నేత్రద్వయం పూజయామి

శ్రీ తిలకాఞ్చిత ఫాలాయై నమః - ఫాలం పూజయామి

శ్రీ సహస్ర శీర్షాయై నమః - శిరః పూజయామి

శ్రీ సచ్చిదానన్దాయై నమః _ సర్వాణ్యఙ్గాని పూజయామి

⇨ **శ్రీ అనఘ స్వామినః - అష్టోత్తర శతనామాని**

1. శ్రీ దత్తాత్రేయాయ నమః
2. శ్రీ అనఘాయ నమః
3. శ్రీ త్రివిధాఘ విదారిణే నమః
4. శ్రీలక్ష్మీరూపానఘేశాయ నమః
5. శ్రీ యోగాధీశాయ నమః
6. శ్రీ ద్రాంబీజ ధ్యానగమ్యాయ
7. శ్రీ విజ్ఞేయాయ నమః
8. శ్రీ గర్భాऽऽది తారణాయ నమః
9. శ్రీ దత్తాత్రేయాయ నమః
10. శ్రీ బీజస్థ వట తుల్యాయ నమః
11. శ్రీ ఏకార్ణ మను గామినే నమః
12. శ్రీ షడర్ణ మను పాలాయ నమః
13. శ్రీ యోగ సంపత్కరాయ నమః
14. శ్రీ అష్టార్ణ మను గమ్యాయ నమః
15. శ్రీ పూర్ణాऽऽనన్ద వపుష్మతే నమః
16. శ్రీ ద్వాదశాక్షర మన్త్రస్థాయ నమః
17. శ్రీ ఆత్మ సాయుజ్య దాయినే నమః
18. శ్రీ షోడశార్ణ మనుస్థాయ నమః
19. శ్రీ సచ్చిదానన్ద శాలినే నమః
20. శ్రీ దత్తాత్రేయాయ నమః
21. శ్రీ హరయే నమః
22. శ్రీ కృష్ణాయ నమః
23. శ్రీ ఉన్మత్తాయ నమః
24. శ్రీ ఆనన్ద దాయకాయ నమః
25. శ్రీ దిగమ్బరాయ నమః
26. శ్రీ మునయే నమః
27. శ్రీ బాలాయ నమః
28. శ్రీ పిశాచాయ నమః
29. శ్రీ జ్ఞాన సాగరాయ నమః
30. శ్రీ ఆబ్రహ్మ
    జన్మదోషాఘ ప్రణాశాయ
31. శ్రీ సర్వోపకారిణే నమః
32. శ్రీ మోక్షదాయినే నమః
33. శ్రీ ఓం రూపిణే నమః
34. శ్రీ భగవతే నమః

35. శ్రీ దత్తాత్రేయాయ నమః
36. శ్రీ స్మృతిమాత్ర సుతుష్టాయ
37. శ్రీ మహాభయ నివారిణే నమః
38. శ్రీ మహాజ్ఞాన ప్రదాయ నమః
39. శ్రీ చిదానన్దాత్మనే నమః
40. శ్రీ బాలోన్మత్త
పిశాచాది వేషాయ
41. శ్రీ మహా యోగినే నమః
42. శ్రీ అవధూతాయ నమః
43. శ్రీ అనసూయాఽఽనన్ద వర్ధనాయ
44. శ్రీ అత్రి పుత్రాయ నమః
45. శ్రీ సర్వకామ ఫలానీక ప్రదాత్రే నమః
46. శ్రీ ప్రణవాక్షర వేద్యాయ నమః
47. శ్రీ భవబన్ధ విమోచినే నమః
48. శ్రీ హ్రీం బీజాక్షర పారాయ నమః
49. శ్రీ సర్వైశ్వర్య ప్రదాయినే నమః
50. శ్రీ క్రోం బీజ జప తుష్టాయ నమః
51. శ్రీ సాధ్యాఽఽకర్షణ దాయినే నమః
52. శ్రీ సౌర్బీజ ప్రీత మనసే నమః
53. శ్రీ మన స్సంక్షోభ హారిణే నమః
54. శ్రీ ఐం బీజ పరితుష్టాయ నమః
55. శ్రీ వాక్ప్రదాయ నమః
56. శ్రీ క్లీం బీజ సముపాస్యాయ నమః
57. శ్రీ త్రిజగద్వశ్యకారిణే నమః
58. శ్రీ శ్రీముపాసన తుష్టాయ నమః
59. శ్రీ మహాసంపత్ప్రదాయ నమః
60. శ్రీ గ్లౌమక్షర సువేద్యాయ నమః
61. శ్రీ భూసామ్రాజ్య ప్రదాయినే నమః
62. శ్రీ ద్రాం బీజాక్షర వాసాయ నామః
63. శ్రీ మహతే నమః
64. శ్రీ చిరంజీవినే నమః
65. శ్రీ నానా బీజాక్షరోపాస్య
నానాశక్తి యుజే నమః
66. శ్రీ సమస్త గుణసంపన్నాయ
67. శ్రీ అన్తశ్శత్రు విదాహినే నమః
68. శ్రీ భూతగ్రహోచ్చాటనాయ నమః
69. శ్రీ సర్వవ్యాధి హరాయ నమః
70. శ్రీ పరాభిచార శమనాయ నమః
71. శ్రీ ఆధి వ్యాధి నివారణే నమః
72. శ్రీ దుఃఖత్రయ హరాయ నమః
73. శ్రీ దారిద్ర్య ద్రావిణే నమః
74. శ్రీ దేహ దార్ఢ్యాభి పోషాయ నమః
75. శ్రీ చిత్త సన్తోషకారిణే నమః
76. శ్రీ సర్వ మన్త్ర స్వరూపాయ నమః
77. శ్రీ సర్వ యన్త్ర స్వరూపిణే నమః
78. శ్రీ సర్వ తన్త్రాఽఽత్మకాయ నమః
79. శ్రీ సర్వ పల్లవ రూపిణే నమః
80. శ్రీ శివాయ నమః
81. శ్రీ ఉపనిష ద్వేద్యాయ నమః
82. శ్రీ దత్తాయ నమః

83. శ్రీ భగవతే నమః
84. శ్రీ దత్తాత్రేయాయ నమః
85. శ్రీ మహాగంభీర రూపాయ నమః
86. శ్రీ వైకుణ్ఠ వాసినే నమః
87. శ్రీ శంఖ చక్ర గదా శూల ధారిణే
88. శ్రీ వేణు నాదినే నమః
89. శ్రీ దుష్ట సంహారకాయ నమః
90. శ్రీ శిష్ట సంపాలకాయ నమః
91. శ్రీ నారాయణాయ నమః
92. శ్రీ అస్త్ర ధరాయ నమః
93. శ్రీ చిద్రూపిణే నమః
94. శ్రీ ప్రజ్ఞారూపాయ నమః
95. శ్రీ ఆనన్ద రూపిణే నమః
96. శ్రీ బ్రహ్మ రూపిణే నమః
97. శ్రీ మహావాక్య ప్రబోధాయ నమః
98. శ్రీ తత్త్వాయ నమః
99. శ్రీ సకలకర్మౌఘ నిర్మితాయ నమః
100. శ్రీ సచ్చిదానన్ద రూపాయ నమః
101. శ్రీ సకల లోకౌఘ సఞ్చారాయ
102. శ్రీ సకలదేవౌఘ వశీకృతికరాయ
103. శ్రీ కుటుమ్బ వృద్ధిదాయ నమః
104. శ్రీ గుడ పానక తోషిణే నమః
105. శ్రీ పఞ్చకర్జాయ సుప్రీతాయ
106. శ్రీ కన్ద ఫలాదినే నమః
107. శ్రీ సద్గురవే నమః
108. శ్రీ మద్దత్తాత్రేయాయ నమో నమః

ఇతి శ్రీ అనఘ స్వామినః అష్టోత్తర శతనామార్చనం సమర్పయామి ॥

⇨ శ్రీ అనఘా దేవ్యాః - అష్టోత్తర శతనామాని

1. శ్రీ అనఘాయై నమః
2. మహాదేవ్యై నమః
3. శ్రీ మహాలక్ష్మ్యై నమః
4. శ్రీ అనఘ స్వామి పత్న్యై నమః
5. శ్రీ యోగేశాయై నమః
6. శ్రీ త్రివిధాఘ విదారిణ్యై నమః
7. శ్రీ త్రిగుణాయై నమః
8. శ్రీ అష్టపుత్ర కుటుమ్బిన్యై నమః
9. శ్రీ సిద్ధసేవ్య పదే నమః
10. శ్రీ ఆత్రేయ గృహదీపాయై నమః
11. శ్రీ వినీతాయై నమః
12. శ్రీ అనసూయా ప్రీతిదాయై నమః
13. శ్రీ మనోజ్ఞాయై నమః
14. శ్రీ యోగ శక్తి స్వరూపిణ్యై నమః
15. శ్రీ యోగాతీత హృదే నమః
16. శ్రీ చిత్రాసనోపవిష్టాయై నమః

17. శ్రీ పద్మాసన యుజే నమః
18. శ్రీ రత్నాఙ్గళీయక లసత్పదాఙ్గళ్యై
19. శ్రీ పద్మ గర్భోపమానాఙ్ఘ్రి తలాయై
20. శ్రీ భర్తృశుశ్రూషణోత్కాయై నమః
21. శ్రీ మతిమత్యై నమః
22. శ్రీ తాపసీవేష ధారిణ్యై నమః
23. శ్రీ తాపత్రయ నుదే నమః
24. శ్రీ హరిద్రాఞ్చ త్ప్రపాదాయై నమః
25. శ్రీ మఞ్జీర కల జత్రపే నమః
26. శ్రీ శుచివల్కల ధారిణ్యై నమః
27. శ్రీ కాఞ్చీదామ యుజే నమః
28. శ్రీ గలే మాఙ్గల్య సూత్రాయై నమః
29. శ్రీ గ్రైవేయాళీ ధృతే నమః
30. శ్రీ క్వణత్కఙ్కణ యుక్తాయై నమః
31. శ్రీ పుష్పాలఙ్కృతయే నమః
32. శ్రీ అభీతి ముద్రా హస్తాయై నమః
33. శ్రీ లీలామ్భోజ ధృతే నమః
34. శ్రీ తాటఙ్క యుగదీప్రాయై నమః
35. శ్రీ నానారత్న సుదీప్తయే నమః
36. శ్రీ ధ్యాన స్థిరాక్ష్యై నమః
37. శ్రీ ఫాలాఞ్చ త్తిలకాయై నమః
38. శ్రీ మూర్ధా బద్ధ జటా రాజ త్సుమ దామాళయే నమః
39. శ్రీ భర్త్రాజ్ఞా పాలనాయై నమః
40. శ్రీ నానావేష ధృతే నమః
41. శ్రీపఞ్చపర్వాన్వితావిద్యా రూపికాయై
42. శ్రీ సర్వాఽఽవరణ శీలాయై నమః
43. శ్రీ స్వబలాఽఽవృత వేధసే నమః
44. శ్రీ విష్ణు పత్న్యై నమః
45. శ్రీ వేదమాత్రే నమః
46. శ్రీ స్వచ్ఛశఙ్ఖ ధృతే నమః
47. శ్రీ మన్దహాస మనోజ్ఞాయై నమః
48. శ్రీ మన్త్ర తత్త్వవిదే నమః
49. శ్రీ దత్త పార్శ్వ నివాసాయై నమః
50. శ్రీ రేణుకేష్ట కృతే నమః
51. శ్రీ ముఖ నిస్సృత శంపాఽఽభ త్రయీదీప్త్యై నమః
52. శ్రీ విధాతృ వేద సన్ధాత్ర్యై నమః
53. శ్రీ సృష్టి శక్త్యై నమః
54. శ్రీ శాన్తి లక్ష్మ్యై నమః
55. శ్రీ గాయికాయై నమః
56. శ్రీ బ్రాహ్మణ్యై నమః
57. శ్రీ యోగచర్యా రతాయై నమః
58. శ్రీ నర్తికాయై నమః
59. శ్రీ దత్త వామాఙ్క సంస్థాయై నమః
60. శ్రీ జగదిష్ట కృతే నమః
61. శ్రీ శుభాయై నమః
62. శ్రీ చారు సర్వాఙ్గ్యై నమః

63. శ్రీ చన్ద్రాఽస్యాయై నమః
64. శ్రీ దుర్మానస క్షోభకర్త్యై నమః
65. శ్రీ సాధుహృచ్ఛాన్తయే నమః
66. శ్రీ సర్వాన్త స్సంస్థితాయై నమః
67. శ్రీ సర్వాన్తర్గతయే నమః
68. శ్రీ పాదస్థితాయై నమః
69. శ్రీ పద్మాయై నమః
70. శ్రీ గృహదాయై నమః
71. శ్రీ సక్థి స్థితాయై నమః
72. శ్రీ సద్రత్న వస్త్రదాయై నమః
73. శ్రీ గుహ్యస్థాన స్థితాయై నమః
74. శ్రీ పత్నీదాయై నమః
75. శ్రీ క్రోడస్థాయై నమః
76. శ్రీ పుత్రదాయై నమః
77. శ్రీ వంశవృద్ధి కృతే నమః
78. శ్రీ హృద్గతాయై నమః
79. శ్రీ సర్వ కామ పూరణాయై నమః
80. శ్రీ కణ్ఠ స్థితాయై నమః
81. శ్రీ హారాది భూషా దాత్ర్యై నమః
82. శ్రీ ప్రవాసి బన్ధు సంయోగ దాయికాయై నమః
83. శ్రీ మృష్టాన్నదాయై నమః
84. శ్రీ వాక్ఛక్తిదాయై నమః
85. శ్రీ బ్రాహ్మ్యై నమః
86. శ్రీ ఆజ్ఞా బలప్రదాత్ర్యై నమః
87. శ్రీ సర్వైశ్వర్య కృతే నమః
88. శ్రీ ముఖస్థితాయై నమః
89. శ్రీ కవితా శక్తిదాయై నమః
90. శ్రీ శిరోగతాయై నమః
91. శ్రీ నిర్దాహకర్త్యై నమః
92. శ్రీ రౌద్ర్యై నమః
93. శ్రీ జంభాసుర విదాహిన్యై నమః
94. శ్రీ జంభవంశ హృతే నమః
95. శ్రీ దత్తాఙ్క సంస్థితాయై నమః
96. శ్రీ వైష్ణవ్యై నమః
97. శ్రీ ఇన్ద్రరాజ్య ప్రదాయిన్యై నమః
98. శ్రీ దేవప్రీతి కృతే నమః
99. శ్రీ నహుషాఽఽత్మజ దాత్ర్యై నమః
100. శ్రీ లోకమాత్రే నమః
101. శ్రీ ధర్మకీర్తి సుబోధిన్యై నమః
102. శ్రీ శాస్త్రమాత్రే నమః
103. శ్రీ భార్గవ క్షిప్రతుష్టాయై నమః
104. శ్రీ కాలత్రయ విదే నమః
105. శ్రీ కార్తవీర్య వ్రత ప్రీత మనసే
106. శ్రీ శుచయే నమః
107. శ్రీ కార్తవీర్య ప్రసన్నాయై నమః
108. శ్రీ సర్వసిద్ధి కృతే నమో నమః।

ఇతి శ్రీ అనఘా దేవ్యా అష్టోత్తర శతనామార్చనం సమర్పయామి ॥

⇨ **ధూపః**

○ **నానాపరిమళ ద్రవ్య సమ్మేళన మనోహరః ।**
ధూప స్సమర్పితో దేవా వనఘౌ ప్రతిగృహ్యతామ్ ॥

శ్రీ అనఘాదేవీ సమేత శ్రీ అనఘ స్వామినే నమః । ధూపమాఘ్రాపయామి ।

⇨ **దీపః**

○ **యద్భాసేదం జగద్భాతి న దృశ్యేతే తథాపి యౌ ।**
తావుభౌ తత్త్వ సన్దీప్త్యై దీపై రుద్దీపయామ్యహమ్ ॥

శ్రీ అనఘాదేవీ సమేత శ్రీ అనఘ స్వామినే నమః । దీపం దర్శయామి।

⇨ **నైవేద్యమ్**

○ **రాజాన్నం బహు భక్ష్యాఽఽత్తం నానోపస్కార పుష్కలమ్ ।**
నైవేద్యం శ్రుతి సంవేద్యౌ గృహ్యతా మనఘౌ ముదా ॥

శ్రీ అనఘాదేవీ సమేత శ్రీ అనఘ స్వామినే నమః। నైవేద్యం నివేదయామి। మధ్యే మధ్యే స్వాదూదకం సమర్పయామి । హస్తౌ ప్రక్షాళయామి। పాదౌ ప్రక్షాళయామి। పునరాచమనీయం సమర్పయామి ।

⇨ **తామ్బూలమ్**

○ **అనఘ స్వామి జనక ప్రోద్ధృతాఽఽయుష్య తన్త్రకే ।**
ప్రోక్తై స్సులక్షణై ర్యుక్తం తామ్బూలం ప్రదదేఽనఘౌ ॥

శ్రీఅనఘాదేవీ సమేత శ్రీ అనఘస్వామినే నమః। తామ్బూలం సమర్పయామి।

⇨ **నీరాజనమ్**

○ **ప్రభో సమన్తాత్ పరివర్తితై శ్శ్రీ కర్పూర నీరాజన దీప మాల్యైః ।**
యుష్మ న్మహార్చిః పరివేష పంక్తిః కిమ్మీరితా భా స్త్వనఘేఽనఘ ప్రభో ॥

శ్రీ అనఘాదేవీ సమేత శ్రీ అనఘ స్వామినే నమః। నీరాజనం సందర్శయామి।

నీరాజనానన్తరం శుద్ధాఽఽచమనీయం సమర్పయామి ||

⇨ **మన్త్రపుష్పమ్**

○ **యో వేధసే ప్రబల మానస దోషజాల –**

మున్మీల్య సర్వరమభాసయతాం హి వేదాన్।

తా వద్య కేళి శునకీకృత వేదజాతౌ

శ్రీ మన్త్రపుష్ప నిచయై రనఘౌ నిషేవే ||

శ్రీ అనఘాదేవీ సమేత శ్రీ అనఘ స్వామినే నమః।

సువర్ణదివ్య మన్త్రపుష్పం సమర్పయామి ||

⇨ **ప్రదక్షిణమ్**

○ **కార్తవీర్యాజ నహుజ భార్గవేన్ద్రాది రక్షకౌ ।**

అనఘౌ లోకపితరౌ తుష్యేతాం మే ప్రదక్షిణైః ||

శ్రీ అనఘాదేవీ సమేత శ్రీ అనఘ స్వామినే నమః ।

ప్రదక్షిణ నమస్కారాన్ సమర్పయామి ||

⇨ **ప్రార్థనమ్**

○ **మనోవాక్కాయోత్థం క్షపితు మఘు మాత్మీయ వితతేర్**

ధృతం నూనం యాభ్యాం విమల మిహ దామ్పత్య లసనమ్ ।

తయోః పాద ద్వన్ద్వం మహిమ ముఖ పుత్రాష్టక లసత్-

పరీవారం వన్దే సతత మనఘాఽఽఖ్యా కలితయోః ||

○ **విష్ణో అనఘ దత్తేశ్వరానఘే లక్ష్మి మఙ్గళే ।**

ఉభౌ హి సచ్చిదానన్ద విగ్రహౌ భక్తరక్షకౌ ||

○ **యువాం మే తుష్యతా మద్య పూజయా సుప్రసీదతామ్ ।**

జ్ఞాతాఽజ్ఞాతాపరాధాన్ మే క్షమేథాం కరుణాకరౌ ||

○ **ఆయు రారోగ్య మైశ్వర్యం సత్కుటుమ్బ ప్రవర్ధనమ్ ।**
సౌమఙ్గల్యం యశో విద్యాం జ్ఞానఞ్చ దిశతాం ముదా ॥

⇨ **సమర్పణమ్**

○ **కాయేన వాచా మనసేన్ద్రియైర్వా బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।**
కరోమి యద్యత్ సకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అనేన మయా కృతేన అనఘా వ్రతవిధానేన భగవాన్ సర్వాత్మకః, అణిమాద్యష్ట సిద్ధి పరివృతః, శ్రీ అనఘాదేవీ సమేతః, శ్రీ అనఘస్వామీ దత్తాత్రేయ స్సుప్రీణాతు। ఏతత్ ఫలం సర్వం శ్రీ పరమేశ్వరార్పణమస్తు ॥

⇨ **దోరబన్ధనమ్**

○ **బ్రహ్మ విష్ణు మహేశాన రూపిస్ త్రిగుణనాయక ।**
త్రైవర్ణిక నమస్తుభ్యం తోరదేవానఘాత్మక ॥

అనఘావ్రత గీతమ్ (అమృతవర్షిణి రాగము, ఖండ గతి)

○ **అనఘాష్టమీ వ్రతముత్తమం భక్తవాళీ వాఞ్ఛాప్రదమ్।**

○ **యత్రానఘా యోగప్రభా దత్తోఽనఘో జాతస్స్వయమ్**

సిద్ధ్యష్టకం పుత్రాఽఽత్మకం సంసేవ్యతే సంపూజ్యతే।

○ **యత్సేవనాత్ కష్టం గతం పీడావళీ శామ్యత్యపి।**

ఉజ్జృమ్భతే శుభ మున్నతం శ్రీ సచ్చిదానన్దాఽఽత్మకమ్॥

45. జయలక్ష్మీ మాతృపూజా

ఆచమ్య, ప్రాణానాయమ్య, దేశకాలౌ సఙ్కీర్త్య, మమ ఉపాత్త సమస్త దురిత క్షయద్వారా, శ్రీ పరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం, మమ శ్రీ సద్గురు ప్రసాద సిద్ధిద్వారా, సకలాభీష్ట సిద్ధ్యర్థం, అస్మత్పరమ గురు స్వరూప శ్రీ జయలక్ష్మీ మాతృ పూజాం యథాశక్తి కరిష్యే ||

⇨ **ధ్యానమ్**

○ **ధ్యాయామి జయలక్ష్మీం త్వాం సావిత్రీ గర్భ సంభవామ్|**
బొమ్మెపర్తి సమాధిస్థాం సచ్చిదానన్ద సేవితామ్ ||

శ్రీ జయలక్ష్మీ మాత్రే నమః - ధ్యాయామి

⇨ **ఆవాహనమ్**

○ **ఆవాహయామి భక్త్యా త్వాం భక్త సన్తాప హారిణీమ్ |**
జయలక్ష్మీం జగద్వన్ద్యాం జాడ్యదూరాం సుమఙ్గళీమ్ ||

శ్రీ జయలక్ష్మీ మాత్రే నమః - ఆవాహయామి |

⇨ **ఆసనమ్**

○ **సౌవర్ణ మాసనం దేవి సర్వాలఙ్కార శోభితే |**
ఉపవేశకృతే మాత –ర్గాస్యా మ్యానన్ద దాయిని ||

శ్రీ జయలక్ష్మీ మాత్రే నమః - ఆసనం సమర్పయామి |

⇨ **పాద్యమ్**

○ **పాద్యం గృహాణ వరదే గన్ధ పుష్పాక్షతై ర్యుతమ్ |**

దివ్యం వారి మయా దత్తం జయలక్ష్మి దయాన్వితే ||

శ్రీ జయలక్ష్మీ మాత్రే నమః – పాదయోః పాద్యం సమర్పయామి |

⇨ **అర్ఘ్యమ్**

○ **అష్టగన్ధ సమాయుక్తం జయలక్ష్మి వరప్రదే |**

అర్ఘ్యం గృహాణ శుభదే సర్వ పాపహరా భవ ||

శ్రీ జయలక్ష్మీ మాత్రే నమః – హస్తయోః, అర్ఘ్యం సమర్పయామి |

⇨ **ఆచమనమ్**

○ **జయలక్ష్మి జగన్మాత –ర్భక్తాభీష్ట ఫలప్రదే |**

దదామ్యాచమనం తుభ్య -మూర్ధ్వలోక సుపూజితే ||

శ్రీ జయలక్ష్మీ మాత్రే నమః - ముఖే ఆచమనీయం సమర్పయామి |

⇨ **పంచామృత స్నానమ్**

○ **క్షీరాజ్య మధుభి ర్దధ్నా శర్కరాభిశ్చ సంయుతమ్ |**

పఞ్చామృతం గృహాణాద్య జయలక్ష్మి సుఖప్రదే ||

శ్రీ జయలక్ష్మీ మాత్రే నమః - పఞ్చామృతస్నానం సమర్పయామి |

⇨ **స్నానమ్**

○ **పుణ్యతీర్థ సమానీతం శుద్ధోదక మిదం శుభే |**

స్నానార్థం సఙ్గృహాణేదం జయలక్ష్మి జయప్రదే ||

శ్రీ జయలక్ష్మీ మాత్రే నమః - శుద్ధోదకస్నానం సమర్పయామి |

⇨ **వస్త్రమ్**

○ **సౌవర్ణ తన్తు సంయుక్తం క్షౌమ వస్త్రం సకఞ్చుకమ్ |**

మయా దత్తం గృహాణేదం సచ్చిదానన్ద వందితే ||

శ్రీ జయలక్ష్మీ మాత్రే నమః - వస్త్రయుగ్మం సమర్పయామి |

⇨ **గన్ధః**

○ **మలయాచల సంభూతం కర్పూర సువిమిశ్రితమ్ |**

శీతలం బహులాఽఽమోదం చన్దనం ప్రతిగృహ్యతామ్ ||

శ్రీ జయలక్ష్మీ మాత్రే నమః - గంధం సమర్పయామి। కుంకుమాక్షతాన్ సమర్పయామి।

⇨ **ఆభరణమ్**

○ **రత్నకఙ్కణ కేయూర కాఞ్చీ కుణ్డల నూపురాన్ |**

ముక్తా హారం కిరీటఞ్చ గృహాణాఽఽభరణాని చ ||

శ్రీ జయలక్ష్మీ మాత్రే నమః - ఆభరణాని సమర్పయామి |

⇨ **పుష్పమ్**

○ **మాతర్మే రుచిరాఽఽమోద పూరితాం పుష్పమాలికాం |**

గ్రథితాం పుష్ప సఙ్ఘైశ్చ స్వీకురుష్వ దయానిధే ||

శ్రీ జయలక్ష్మీ మాత్రే నమః - పుష్పైః పూజయామి |

⇨ **అఙ్గపూజా**

శ్రీ జయలక్ష్మీ మాత్రే నమః -- పాదతలే పూజయామి

అంగులీయక మణ్డితాయై నమః -- పాదాఙ్గులీః పూజయామి

హరిద్రాఞ్చితాయై నమః -- పాదౌ పూజయామి

పద్మాసనస్థితాయై నమః -- జంఘా జానూరు దేశాన్ పూజయామి

సచ్చిదానన్ద జనన్యై నమః -- ఉదరం పూజయామి

జగన్మాత్రే నమః	--	స్తనద్వయం పూజయామి
వరాభయ ప్రదాయై నమః	--	కరద్వయం పూజయామి
నాదవిద్యాగురవే నమః	--	కణ్ఠం పూజయామి
మంజుస్మితాయై నమః	--	దన్తాన్ ఓష్ఠౌ చ పూజయామి
తాటఙ్కినీ ప్రవరాయై నమః	--	కర్ణద్వయం పూజయామి
ప్రాణయామ రతాయై నమః	--	నాసికాం పూజయామి
కరుణామృత వర్షిణ్యై నమః	--	నేత్రద్వయం పూజయామి
లసన్మఙ్గళ తిలకాయై నమః	--	భ్రూమధ్యం పూజయామి
తేజోనిలయాయై నమః	--	ఫాలం పూజయామి
వేద సీమన్త వేద్యాయై నమః	--	సీమన్తం పూజయామి
బ్రహ్మవిద్యాప్రదాయిన్యై నమః	--	శిరః పూజయామి
గురుమణ్డల రూపిణ్యై నమః	--	సర్వాణ్యఙ్గాని పూజయామి

⇨ శ్రీ జయలక్ష్మీ అష్టోత్తర శతనామావళిః

1. శ్రీ జయలక్ష్మ్యై నమః
2. జగన్మాత్రే నమః
3. జయదాయై నమః
4. జాడ్యనాశిన్యై నమః
5. జగదానన్ద జనన్యై నమః
6. జలజాఽఽయతలోచనాయై నమః
7. అగస్త్య క్షేత్ర సంభూతాయై నమః
8. సహ్యాజార్కతటాఽఽశ్రయాయై నమః
9. సావిత్రీ గర్భ సఞ్జాతాయై నమః
10. దివ్య లక్షణ లక్షితాయై నమః
11. లింగణ్ణ శర్మ తనయాయై నమః
12. మాధవ్యై నమః
13. మధురాఽఽకృత్యై నమః

14. మాతాపిత్రృతపః ప్రాప్తాయై నమః
15. కర్ణాట కుల భూషణాయై నమః
16. వైశాఖ పఞ్చమీ జాతాయై నమః
17. మేకేదాటు నిజాఽఽలయాయై నమః
18. విప్రోత్తమ తనూజాతాయై నమః
19. బన్ధు బాన్ధవకీర్తితాయై నమః
20. సోదర ప్రేమ సదనాయై నమః
21. పిత్రృశుశ్రూషణాఽఽదృతాయై
22. కావేరీ జల సంతుష్టాయై నమః
23. బాల లీలా వినోదిన్యై నమః
24. నేత్రానన్ద విధాత్ర్యై నమః
25. వినయాలఙ్కృతాయై నమః
26. శుభాయై నమః
27. అన్వర్థనామ్న్యై నమః
28. విజయాయై నమః
29. వ్రతదీక్షిత మానసాయై నమః
30. కర్ణాట బన్ధు సుప్రీతాయై నమః
31. కర్ణాట జనకీర్తిదాయై నమః
32. ముస్లింఫకీర

శుశ్రూషాఽఽసక్తాయై

33. మాన్యాయై నమః
34. మనస్విన్యై నమః
35. ఆత్రేయ ధ్యాన నిరతాయై నమః
36. ఆత్రేయాఽఽలోకనాతురాయై
37. సంగమేశార్చన రతాయై నమః
38. సంగమేశ కృపాఽఽశ్రయాయై నమః
39. భగవద్ధ్యాన నిరతాయై నమః
40. బన్ధులోక సమాదృతాయై నమః
41. స్వప్నసన్ద్రుష్ట దత్తేశాయై నమః
42. దత్తభక్తాయై నమః
43. దయాఽన్వితాయై నమః
44. సర్వ ప్రశంసితాయై నమః
45. సిద్ధాయై నమః
46. సాధుసజ్జన సేవితాయై నమః
47. ధర్మప్రియాయై నమః
48. ధర్మ నిష్ఠాయై నమః
49. ధర్మాధర్మ విచారణాయై నమః
50. నరసింహ ప్రియాయై నమః
51. సాధ్వ్యై నమః
52. సంసార భరణోద్యతాయై నమః
53. పతిప్రాణాయై నమః
54. పావనాఙ్గ్యై నమః
55. పతిసేవనతత్పరాయై నమః
56. గృహాఽఽగత సమారాధ్యాయై
57. గృహకర్మను పణ్డితాయై నమః
58. గ్రామీణ జనబన్ధవే నమః
59. ప్రాతివేశిక సాహ్యకృతే నమః
60. ఆన్ధ్ర నీవృదలఙ్కారాయై నమః

61. ఆన్ధ్ర లోక సుపూజితాయై నమః
62. సదాత్మజాత జనన్యై నమః
63. జనిత్రీ కుల భూషణాయై నమః
64. భస్మభూషిత వత్సాంబాయై
65. వత్స సన్తుష్ట మానసాయై నమః
66. సన్తాన పాలన రతాయై నమః
67. సత్యనారాయణ ప్రస్వ్యై నమః
68. సచ్చిదానన్ద జనన్యై నమః
69. బన్ధులోక సమాదృతాయై నమః
70. పుత్రోపచార నిరతాయై నమః
71. పుత్రసన్మార్గ దర్శికాయై నమః
72. సత్యనిష్ఠాయై నమః
73. సత్యమత్యై నమః
74. సత్కార్య వ్రత దీక్షితాయై నమః
75. ఆత్మ నిష్ఠాయై నమః
76. ఆనన్దదాత్ర్యై నమః
77. ఆశ్రితావన దీక్షితాయై నమః
78. భగవద్ధ్యాన నిరతాయై నమః
79. భగవత్పాద సంశ్రితాయై నమః
80. బొమ్మేపర్తి సమాధిస్థాయై నమః
81. భక్త సన్తోష కారిణ్యై నమః
82. దారిద్ర్య దమన్యై నమః
83. దేవ్యై నమః
84. దుఃఖసఙ్ఘ వినాశిన్యై నమః

శ్రీ జయలక్ష్మీ మాత్రే నమః|

85. దర్శితానేక కుతుకాయై నమః
86. దుర్వారాఘ నివారిణ్యై నమః
87. భూరిదాయై నమః
88. భక్తిసులభాయై నమః
89. భక్త స్వర్గాపవర్గదాయై నమః
90. అనాథనాథాయై నమః
91. ఆనన్దదాయిన్యై నమః
92. దురితాపహాయై నమః
93. పుణ్యాయై నమః
94. పుణ్యప్రదాయై నమః
95. పాపసూదన్యై నమః
96. ప్రణతాఽఽర్తిహైన్యై నమః
97. సువాసిన్యర్చన ప్రీతాయై నమః
98. సుఖదాయై నమః
99. సుమఙ్గల్యై నమః
100. అదృశ్యాయై నమః
101. దర్శనార్హాయై నమః
102. శరణ్యజన సంశ్రితాయై నమః
103. అన్నదాయై నమః
104. ధర్మకామార్థ మోక్షదాయై
105. సచ్చిదానన్ద సంసేవ్యాయై
106. సచ్చిదానన్ద తోషిణ్యై నమః
107. సచ్చిదానన్ద జనన్యై నమః
108. సదానన్ద విధాయిన్యై నమః

నానావిధ పత్రపుష్ప కుంకుమాక్షతాన్ సమర్పయామి

⇨ **ధూపః**

○ **దశాఙ్గం గుగ్గులం ధూపం సుగన్ధం సుమనోహరమ్ ।**
ధూపం గృహాణ వరదే కర్ణాట కుల సంభవే ॥

శ్రీ జయలక్ష్మి మాత్రే నమః - ధూపం సమర్పయామి ।

⇨ **దీపః**

○ **సాఽఽజ్యం త్రివర్తి సంయుక్తం వహ్నినా యోజితం మయా ।**
త్రైలోక్య మఙ్గళం దీపం దర్శయామి దయాన్వితే ॥

శ్రీ జయలక్ష్మి మాత్రే నమః - దీపం సమర్పయామి। ధూప దీపానన్తరం శుద్ధాఽఽచమనీయం సమర్పయామి ।

⇨ **నైవేద్యమ్**

○ **భక్ష్య భోజ్యాఽఽదికం భక్ష్యా ఫల పక్వ సమన్వితమ్ ।**
నైవేద్యం కల్పితం దేవి స్వీకురుష్వ దయానిధే ॥

శ్రీ జయలక్ష్మి మాత్రే నమః - నైవేద్యం సమర్పయామి। మధ్యే మధ్యే ఉదక పానీయం సమర్పయామి, హస్తౌ ప్రక్షాళయామి, పాదౌ ప్రక్షాళయామి, పునరాచమనం సమర్పయామి ॥

⇨ **తాంబూలమ్**

○ **పూగీఫల సమాయుక్తం నాగవల్లీ దళైర్యుతమ్ ।**
ముక్తాచూర్ణ సమాయుక్తం తాంబూలం ప్రతిగృహ్యతామ్ ॥

శ్రీ జయలక్ష్మీ మాత్రే నమః - తాంబూలం సమర్పయామి |

⇨ **నీరాజనమ్**

○ **నీరాజనం గృహాణేదం జయలక్ష్మి వరప్రదే |**

కురు మాం కృపయా దేవి జ్ఞానజ్యోతిః ప్రకాశితమ్ ||

శ్రీ జయలక్ష్మీ మాత్రే నమః - నీరాజనం సమర్పయామి |

⇨ **మన్త్రపుష్పమ్**

○ **చంపకై శ్చతపత్రైశ్చ కల్హారైః కరవీరకైః |**

పాటలై ర్వకులై ర్యుక్తం పుష్పాఞ్జలి మిమం దదే||

శ్రీ జయలక్ష్మీ మాత్రే నమః - మన్త్ర పుష్పాఞ్జలిం సమర్పయామి |

⇨ **ప్రదక్షిణమ్**

○ **ప్రదక్షిణం కరిష్యామి జయలక్ష్మి నమోఽస్తుతే |**

మమ జన్మాఽర్జితం పాపం సర్వం నాశయ సత్వరమ్ ||

శ్రీ జయలక్ష్మీ మాత్రే నమః - ప్రదక్షిణ నమస్కారాన్ సమర్పయామి ||

⇨ **ప్రార్థనమ్**

○ **జయలక్ష్మీ నమస్తేఽస్తు జయదే జాడ్యనాశిని |**

నమస్తేఽస్తు విశాలాక్షి దురితం మే వినాశయ ||

శ్రీ జయలక్ష్మీ మాత్రే నమః ప్రార్థనం సమర్పయమి |

⇨ **ఫలసమర్పణమ్**

అనేన యథాశక్తి కృతేన పూజనేన భగవతీ, సర్వాత్మికా, అస్మత్పరమ గురు స్వరూపిణీ శ్రీ జయలక్ష్మీ మాతా సుప్రీతా సుప్రసన్నా వరదా భవతు | ఏతత్ఫలం శ్రీ పరమేశ్వరార్పణమస్తు ||

46. శ్రీ నరహరి తీర్థ అష్టోత్తర శతనామావళిః

1) ఓం నరాయ నమః

2) ఓం హరయే నమః

3) ఓం నరహరయే నమః

4) ఓం నరాణాం హరయే నమః

5) ఓం ఈశ్వరాయ నమః

6) ఓం నరనారాయణాత్మనే

7) ఓం నరాణాం గతయే నమః

8) ఓం అచ్యుతాయ నమః

9)ఓం భరద్వాజ కులోద్భూతాయ

10) ఓం భరద్వాజ సమాయ

11) ఓం అసమాయ నమః

12) ఓం గణ్డూరు వంశజాతాయ

13) ఓం మాన్యాయ నమః

14) ఓం గణేశ సముపాసకాయ

15) ఓం యాయజూక కులోత్పన్నాయ

16) ఓం యాగసక్తాయ నమః

17) ఓం యమినే నమః

18) ఓం దమినే నమః

19) ఓం నంజుణ్డ తనయాయ నమః

20) ఓం అనాదయే నమః

21) ఓం లక్ష్మీ నరస పౌత్రకాయ

22) ఓం సూరప్ప పౌండరీకాఖ్య జన వంశ భవాయ నమః

23) ఓం అభవాయ నమః

24) ఓం లక్ష్మీద్వయ సమావిష్టాయ

25) ఓం వంశద్వయ సుపావనాయ

26) ఓం పఞ్చాయతన దేవేశ నిత్యోపాసన తత్పరాయ

27) ఓం సర్వస్వ దాన నిరతాయ

28) ఓం వేదాన్త పరినిష్ఠితాయ

29) ఓం నిర్మమాయ నమః

30) ఓం నిరహఙ్కారాయ నమః

31) ఓం విరక్తాయ నమః

32) ఓం విజితేన్ద్రియాయ నమః

33) ఓం జయలక్ష్మీ మనోనాథాయ

34) ఓం కర్ణాట జన వన్దితాయ

35) ఓం సత్యనారాయణ పిత్రే

36) ఓం సత్యధియే నమః

37) ఓం సత్య తత్పరాయ నమః

38) ఓం సత్యవతే నమః

39) ఓం సత్య సంకల్పాయ

40) ఓం సత్యగాయ నమః

41) ఓం సత్యసమ్మతాయ

42) ఓం బొమ్మేపర్తి గ్రామవాసినే

43) ఓం పణ్డితగ్రామ మణ్డితాయ

44) ఓం దైవజ్ఞాయ నమః

45) ఓం కృతజ్ఞాయ నమః

46) ఓం వైద్యజ్ఞాయ నమః

47) ఓం విజ్ఞ పూజితాయ నమః

48) ఓం మన్త్రజ్ఞాయ నమః

49) ఓం మానితాయ నమః

50) ఓం మన్త్రే నమః

51) ఓం మమత్వ రహితాయ

52) ఓం మహతే నమః

53) ఓం గృహకృత్యేష్వబద్ధాయ

54) ఓం కర్మాకర్మ విదుత్తమాయ

55) ఓం నిర్లిప్తాయ నమః

56) ఓం నిష్కలాయ నమః

57) ఓం నిత్యాయ నమః

58) ఓం నిర్భయాయ నమః

59) ఓం నిశ్చలాయ నమః

60) ఓం నిధయే నమః

61) ఓం ముణ్డినే నమః

62) ఓం దణ్డినే నమః

63) ఓం సన్న్యాసినే నమః

64) ఓం న్యస్తకామాయ నమః

65) ఓం నిరామయాయ నమః

66) ఓం నిరవద్యాయ నమః

67) ఓం నిత్యసిద్ధాయ నమః

68) ఓం నిర్వికల్పాయ నమః

69) ఓం నిరఞ్జనాయ నమః

70) ఓం యోగినే నమః

71) ఓం త్యాగినే నమః

72) ఓం సుఖినే నమః

73) ఓం స్వామినే నమః

74) ఓం జ్ఞానినే నమః

75) ఓం మౌనినే నమః

76) ఓం శుభాఽఽశ్రమిణే నమః

77) ఓం కాషాయవతే నమః

78) ఓం యోగపక్వాయ నమః

79) ఓం విధిజ్ఞాయ నమః

80) ఓం వేదవిన్మతాయ నమః

81) ఓం సదేహాయ నమః

82) ఓం విదేహాయ నమః

83) ఓం సర్వదేహగతాయ

84) ఓం విభవే నమః

85) ఓం మర్మజ్ఞాయ నమః

86) ఓం శ్రుతి లిఙ్గజ్ఞాయ నమః

87) ఓం లిఙ్గినే నమః

88) ఓం లిఙ్గ ప్రపూజితాయ నమః

89) ఓం సర్వలిఙ్గ ప్రదాయ నమః

90) ఓం లిఙ్గినే నమః

91) ఓం లిఙ్గాత్మనే నమః

92) ఓం లిఙ్గమధ్యగాయ నమః

93) ఓం తీర్థపాదాయ నమః

94) ఓం తీర్థరూపిణే నమః

95) ఓం తీర్థనామ్నే నమః

96) ఓం తీర్థదాయ నమః

97) ఓం జయలక్ష్మీ క్షేత్రగామినే

98) ఓం జయలక్ష్మీ ప్రదాయ

99) ఓం పరమాయ నమః

100) ఓం పరమాఽఽత్మనే నమః

101) ఓం జీవాఽఽత్మైక్య ప్రబోధకాయ

102) ఓం శంభవే నమః

103) ఓం మయోభవే నమః

104) ఓం శంకరాయ నమః

105) ఓం మయస్కరాయ నమః

106) ఓం శివాయ నమః

107) ఓం శివతరాయ నమః

108) ఓంశ్రీ శ్రీ నరహరీశ్వరాయ

శ్రీ నరహరితీర్థ అష్టోత్తర శతనామావళి స్సమాప్తా

47. సుబ్రహ్మణ్య స్వామి పూజా విధానమ్

⇨ **ధ్యానమ్ –**

○ **షడాననం కుంకుమ రక్తవర్ణం మహామతిం దివ్య మయూరవాహమ్।**

రుద్రస్య సూనుం సురసైన్యనాథం గుహం సదాఽహం శరణం ప్రపద్యే॥

○ **కుమారేశసూనో గుహ స్కన్ద సేనా –పతే శక్తిపాణే మయూరాధిరూఢ।**

పులిందాఽఽత్మజాకాన్త భక్తార్తిహారిన్ ప్రభో తారకారే సదా రక్షమాం త్వమ్॥

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య స్వామినే నమః।

ధ్యాయామి, ధ్యానం సమర్పయామి॥

⇨ **ఆవాహనమ్ –**

○ **ఆవాహయామి దేవేశ సిద్ధ గంధర్వ సేవిత।**

తారకాసుర సంహారిన్ రక్షో బల విమర్దన॥

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య స్వామినే నమః॥ ఆవాహయామి, ఆవాహనం సమర్పయామి॥

⇨ **ఆసనమ్ –**

○ **ఈశసూనో శక్తిధారిన్ కుమార క్రౌంచదారణ।**

ఇదం సింహాసనం దివ్యం గృహ్యతాం శంకరాత్మజ॥

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య స్వామినే నమః। నవరత్న ఖచిత సింహాసనం సమర్పయామి॥

⇨ **పాద్యమ్ –**

○ **గంగా జలసమాయుక్తం సుగన్ధం గన్ధ సంయుతమ్।**

పాద్యం ప్రతిగృహాణ త్వం పార్వతీ ప్రియ నందన॥

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య స్వామినే నమః। పాదారవిన్దయోః పాద్యం సమర్పయామి॥

⇨ **అర్ఘ్యమ్ –**

○ **స్కందో గుహ షణ్ముఖశ్చ ఫాలనేత్రసుతః ప్రభుః।**

అర్ఘ్యం దాస్యామి తే దేవ శిఖివాహ ద్విషడ్భుజ॥

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య స్వామినే నమః। హస్తయోః అర్ఘ్యం సమర్పయామి॥

⇨ **ఆచమనీయమ్ –**

○ **దేవసేనా పతిః ప్రాజ్ఞః కృపాళు ర్భక్తవత్సలః।**

ఆచమ్యతాం మహాసేన గఙ్గాసుత నమోఽస్తుతే॥

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య స్వామినే నమః। ముఖే శుద్ధ ఆచమనీయం సమర్పయామి॥

⇨ **పఞ్చామృత స్నానమ్ –**

○ **పయోదధి సమాయుక్తం ఘృతశర్కరయా యుతమ్।**

పఞ్చామృత స్నాన మిదం గృహాణ సురపూజిత॥

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య స్వామినే నమః। పఞ్చామృత స్నానం సమర్పయామి॥

⇨ **స్నానమ్ –**

○ **నదీనాం దేవ సర్వాసా మానీతం నిర్మలోదకమ్।**

స్నపయామి మహాసేన తథా శాన్తిం కురుష్వ మే॥

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య స్వామినే నమః। స్నానం సమర్పయామి।।

⇨ **వస్త్రమ్** –

○ **మహాసేనః కార్తికేయో మహాశక్తిధరో గుహః।**

వస్త్రం సూక్ష్మం గృహాణ త్వం సర్వదేవ నమస్కృత।।

⇨ **యజ్ఞోపవీతమ్** –

○ **నానారత్న స్వర్ణయుక్తం త్రివృతం బ్రహ్మసూత్రకమ్।**

ఉపవీతం మయా దత్తం సంగృహాణ సురేశ్వర।।

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య స్వామినే నమః। యజ్ఞోపవీతం సమర్పయామి।।

⇨ **చన్దనమ్** –

○ **శ్రీగన్ధాగరు కర్పూర కస్తూరీ కుఙ్కుమాన్వితమ్।**

విలేపనం సురశ్రేష్ఠ ప్రీత్యర్థం ప్రతిగృహ్యతామ్।।

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య స్వామినే నమః। దివ్య శ్రీ చన్దనమ్ సమర్పయామి।।

⇨ **అక్షతాః** –

○ **శాలీయై శ్చన్ద్రవర్ణైశ్చ హరిద్రాక్తై స్సుశోభనైః।**

అక్షతైః పూజయామి త్వాం గృహాణ సురవన్దిత।।

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య స్వామినే నమః। అక్షతాన్ సమర్పయామి।।

⇨ **ఆభరణమ్** –

○ **భూషణాని విచిత్రాణి హేమ రత్నమయాని చ।**

గృహాణ భువనాధార భుక్తి ముక్తి ఫలప్రద।।

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య స్వామినే నమః। ఆభరణాని సమర్పయామి।।

⇨ **పుష్పమ్** –

○ **సుగన్ధీని సుపుష్పాణి కేతకీ చంపకాని చ।**

మయాఽఽహృతాని పూజార్థం కృపయా ప్రతిగృహ్యతామ్।।

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య స్వామినే నమః।

పుష్పైః పూజయామి।।

⇨ **శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యాష్టోత్తర శతనామావళిః**

1. ఓం స్కన్దాయ నమః
2. ఓం గుహాయ నవమః
3. ఓం షణ్ముఖాయ నమః
4. ఓం ఫాలనేత్ర సుతాయ నమః
5. ఓం ప్రభవే నమః
6. ఓం పిఙ్గళాయ నమః
7. ఓం కృత్తికా సూనవే నమః
8. ఓం శిఖివాహనాయ నమః
9. ఓం ద్విషడ్భుజాయ నమః
10. ఓం ద్విషణ్ణేత్రాయ నమః
11. ఓం శక్తిధరాయ నమః
12. ఓం పిశితాశ ప్రభంజనాయ
13. ఓం తారకాసుర సంహర్త్రే నమః
14. ఓం రక్షోబల విమర్దనాయ
15. ఓం మత్తాయ నమః
16. ఓం ప్రమత్తాయ నమః
17. ఓం ఉన్మత్తాయ నమః
18. ఓం సురసైన్య సురక్షకాయ
19. ఓం దేవసేనా పతయే నమః
20. ఓం ప్రాజ్ఞాయ నమః
21. ఓం కృపాళవే నమః
22. ఓం భక్తవత్సలాయ నమః
23. ఓం ఉమాసుతాయ నమః
24. ఓం శక్తిధరాయ నమః
25. ఓం కుమారాయ నమః
26. ఓం క్రౌఞ్చదారణాయ నమః
27. ఓం సేనాన్యే నమః
28. ఓం అగ్నిజన్మనే నమః
29. ఓం విశిఖాయ నమః
30. ఓం శంకరాత్మజాయ నమః
31. ఓం శివ స్వామినే నమః
32. ఓం గణ స్వామినే నమః
33. ఓం సర్వ స్వామినే నమః
34. ఓం సనాతనాయ నమః
35. ఓం అనన్త శక్తయే నమః
36. ఓం అక్షోభ్యాయ నమః
37. ఓం పార్వతీ ప్రియనన్దనాయ
38. ఓం గఙ్గాసుతాయ నమః
39. ఓం శరోద్భూతాయ నమః
40. ఓం ఆహూతాయ నమః
41. ఓం పావకాత్మజాయ నమః
42. ఓం జృమ్భాయ నమః
43. ఓం ప్రజృమ్భాయ నమః
44. ఓం ఉజ్జృమ్భాయ నమః

45. ఓం కమలాసన సంస్తుతాయ
46. ఓం ఏకవర్ణాయ నమః
47. ఓం ద్వివర్ణాయ నమః
48. ఓం త్రివర్ణాయ నమః
49. ఓం సుమనోహరాయ నమః
50. ఓం చతుర్వర్ణాయ నమః
51. ఓం పఞ్చవర్ణాయ నమః
52. ఓం ప్రజాపతయే నమః
53. ఓం అహర్పతయే నమః
54. ఓం అగ్నిగర్భాయ నమః
55. ఓం శమీగర్భాయ నమః
56. ఓం విశ్వరేతసే నమః
57. ఓం సురారిఘ్నే నమః
58. ఓం హరిద్వర్ణాయ నమః
59. ఓం శుభకరాయ నమః
60. ఓం వటవే నవమః
61. ఓం వటువేష భృతే నమః
62. ఓం పూష్ణే నమః
63. ఓం గభస్తయే నమః
64. ఓం గహనాయ నమః
65. ఓం చన్ద్రవర్ణాయ నమః
66. ఓం కళాధరాయ నమః
67. ఓం మాయాధరాయ నమః
68. ఓం మహామాయినే నమః
69. ఓం కైవల్యాయ నమః
70. ఓం శఙ్కరాత్మజాయ నమః
71. ఓం విశ్వయోనయే నమః
72. ఓం అమేయాత్మనే నమః
73. ఓం తేజోనిధయే నమః
74. ఓం అనామయాయ నమః
75. ఓం పరమేష్ఠినే నమః
76. ఓం పరబ్రహ్మణే నమః
77. ఓం వేదగర్భాయ నమః
78. ఓం విరాట్సుతాయ నమః
79. ఓం పులిందకన్యా భర్త్రే నమః
80. ఓం మహాసారస్వతావృతాయ
81. ఓం ఆశ్రితాఖిల దాత్రే నమః
82. ఓం చోరఘ్నాయ నమః
83. ఓం రోగనాశనాయ నమః
84. ఓం అనన్త మూర్తయే నమః
85. ఓం ఆనన్దాయ నమః
86. ఓం శిఖణ్డి కృతకేతనాయ
87. ఓం దంభాయ నమః
88. ఓం పరమదంభాయ నమః
89. ఓం మహా దంభాయ నమః
90. ఓం వృషాకపయే నమః
91. ఓం కారణోపాత్త దేహాయ
92. ఓం కారణాతీత విగ్రహాయ
93. ఓం అనీశ్వరాయ నమః
94. ఓం అమృతాయ నమః

95. ఓం ప్రాణాయ నమః
96. ఓం ప్రాణాయామ పరాయణాయ నమః
97. ఓం విరుద్ధహస్తే నమః
98. ఓం వీరఘ్నాయ నమః
99. ఓం రక్తాऽస్యాయ నమః
100. ఓం శ్యామకన్ధరాయ నమః
101. ఓం సుబ్రహ్మణ్యాయ నమః
102. ఓం గుహాయ నమః
103. ఓం ప్రీతాయ నమః
104. ఓం బ్రహ్మణ్యాయ నమః
105. ఓం బ్రాహ్మణ ప్రియాయ
106. ఓం వేదవేద్యాయ నమః
107. ఓం అక్షయ ఫలదాయ నమః
108. ఓం శ్రీ వల్లీదేవసేనా సమేత శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యాయ నమః

⇨ **ధూపమ్** –

○ **దశాఙ్గం గుగ్గులోపేతం సుగన్ధం సుమనోహరం।**
ధూపం గృహాణ దేవేశ సర్వదేవ నమస్కృత।।
శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య స్వామినే నమః। ధూప మాఘ్రాపయామి ।।

⇨ **దీపః** –

○ **సన్దర్శయామి దీపం తే గృహాణ సురసేవిత।**
అజ్ఞానం నాశయిత్వా చ జ్ఞాన సిద్ధి ప్రదో భవ।।
శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య స్వామినే నమః। దీపం దర్శయామి।।

⇨ **నైవేద్యమ్** –

○ **భక్ష్యై ర్భోజ్యై స్సచోష్యైశ్చ పరమాన్నేన సంయుతమ్।**
నైవేద్యం గృహ్యతాం దేవ శమ్భుపుత్ర నమోऽస్తుతే।।
శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య స్వామినే నమః। నైవేద్యం నివేదయామి।।

⇨ **తామ్బూలమ్** –

○ **తామ్బూలం చ సకర్పూరం నాగవల్లీ దళైర్యుతమ్।**
పూగీఫల సమాయుక్తం తామ్బూలం ప్రతిగృహ్యతామ్।।

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య స్వామినే నమః। తామ్బూలం సమర్పయామి।।

⇨ **నీరాజనమ్** –

○ **కర్పూర వర్తి సంయుక్తం దీప్యమాన మనోహరమ్।**
నీరాజనం దదే తుభ్యం మఙ్గళం కురు సర్వదా।।

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య స్వామినే నమః। మఙ్గళ నీరాజనం సందర్శయామి।।

⇨ **మంత్రపుష్పమ్** –

○ **మంత్ర పుష్పం ప్రదాస్యామి షాణ్మాతుర సురాధిప।**
పరమేశ్వర పుత్రస్త్వం సుప్రీతో భవ సర్వదా।।

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య స్వామినే నమః। మన్త్ర పుష్పాణి సమర్పయామి।।

⇨ **ప్రదక్షిణ నమస్కారః** -

○ **ప్రదక్షిణం కరిష్యామి సర్వదేవ నమస్కృత।**
ప్రసాదం కురు మే దేవ సర్వపాప హరో భవ।।

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య స్వామినే నమః। ఆత్మ ప్రదక్షిణ నమస్కారాన్ సమర్పయామి।।

⇨ **క్షమా ప్రార్థనమ్**–

○ **యస్య స్మృత్యా చ నామోక్త్యా తపః పూజా క్రియాదిషు।**
న్యూనం సంపూర్ణతాం యాతి సద్యో వన్దే తమచ్యుతమ్।।

○ **మన్త్ర హీనం క్రియాహీనం భక్తి హీనం సురేశ్వర।**
యత్పూజితం మాయాదేవ పరిపూర్ణం తదస్తుతే।।

⇨ **అర్పణమ్** –

అనాయా ధ్యానాऽऽవాహనాది షోడశోపచార పూజయా భగవాన్ సర్వాత్మకః, శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య స్వామీ సుప్రీత స్సుప్రసన్నో వరదో భవతు।।

ఏతత్ ఫలం శ్రీ పరమేశ్వరార్పణమస్తు।।

శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య పూజా విధానం సమాప్తమ్।।

48. శ్రీలక్ష్మీనరసింహ – అష్టోత్తర శతనామావళిః

1. ఓం నారసింహాయ నమః
2. మహాసింహాయ
3. దివ్యసింహాయ
4. మహాబలాయ
5. ఉగ్రసింహాయ
6. మహాదేవాయ
7. స్తమ్భజాయ
8. ఉగ్ర లోచనాయ
9. రౌద్రాయ
10. సర్వాద్భుతాయ
11. శ్రీమతే
12. యోగానన్దాయ
13. త్రివిక్రమాయ
14. హరయే
15. కోలాహలాయ
16. చక్రిణే
17. విజయాయ
18. జయ వర్ధనాయ
19. పఞ్చాననాయ
20. పరబ్రహ్మణే
21. అఘోరాయ
22. ఘోర విక్రమాయ
23. జ్వలన్ముఖాయ
24. జ్వాలామాలినే
25. మహాజ్వాలాయ
26. మహాప్రభవే
27. నిటలాక్షాయ
28. సహస్రాక్షాయ
29. దుర్నిరీక్షాయ
30. ప్రతాపనాయ
31. మహాదంష్ట్రాయుధాయ
32. ప్రాజ్ఞాయ
33. చణ్డకోపినే
34. సదాశివాయ
35. హిరణ్యకశిపు ధ్వంసినే
36. దైత్యదానవ భఞ్జనాయ
37. గుణభద్రాయ
38. మహాభద్రాయ
39. బలభద్రాయ
40. సుభద్రాయ
41. కరాళాయ
42. వికరాళాయ
43. వికర్త్రే
44. సర్వ కర్తృకాయ
45. శింశుమారాయ
46. త్రిలోకాత్మనే

47. ఈశాయ
48. సర్వేశ్వరాయ
49. విభవే
50. భైరవాడమ్బరాయ
51. దివ్యాయ
52. అచ్యుతాయ
53. కవిమాధవాయ
54. అధోక్షజాయ
55. అక్షరాయ
56. శర్వాయ
57. వనమాలినే
58. వరప్రదాయ
59. విశ్వంభరాయ
60. అద్భుతాయ
61. భవ్యాయ
62. శ్రీవిష్ణవే
63. పురుషోత్తమాయ
64. అనఘాస్త్రాయ
65. నఖాస్త్రాయ
66. సూర్యజ్యోతిషే
67. సురేశ్వరాయ
68. సహస్రబాహవే
69. సర్వజ్ఞాయ
70. సర్వసిద్ధి ప్రదాయకాయ
71. వజ్రదంష్ట్రాయ
72. వజ్రనఖాయ
73. మహానన్దాయ
74. పరన్తపసే
75. సర్వమన్త్రైకరూపాయ
76. సర్వయన్త్ర విదారణాయ
77. సర్వతన్త్రాత్మకాయ
78. అవ్యక్తాయ
79. సువ్యక్తాయ
80. భక్తవత్సలాయ
81. వైశాఖ శుక్ల భూతోత్థాయ
82. శరణాగత వత్సలాయ
83. ఉదార కీర్తయే
84. పుణ్యాత్మనే
85. చణ్డ విక్రమాయ
86. వేద త్రయ ప్రపూజ్యాయ
87. భగవతే
88. పరమేశ్వరాయ
89. శ్రీవత్సాఙ్కాయ
90. శ్రీనివాసాయ
91. జగద్వ్యాపినే
92. జగన్మయాయ
93. జగత్పాలాయ
94. జగన్నాథాయ
95. మహాకాయాయ
96. ద్విరూప భృతే

97. పరమాత్మనే
98. పరంజ్యోతిషే
99. నిర్గుణాయ
100. నృకేసరిణే
101. పరతత్త్వాయ
102. పరన్ధామ్నే
103. సచ్చిదానన్ద విగ్రహాయ
104. లక్ష్మీనృసింహాయ
105. సర్వాత్మనే
106. ధీరాయ
107. ప్రహ్లాద పాలకాయ
108. ఓం నారాయణాయ నమః

ఇతి శ్రీనరసింహ అష్టోత్తర శతనామావళిః

49. సరస్వతీ - అష్టోత్తర నామావళిః

1. ఓం సరస్వత్యై నమః
2. మహాభద్రాయై
3. మహామాయాయై
4. వరప్రదాయై
5. శ్రీ పదాయై
6. పద్మనిలయాయై
7. పద్మాక్ష్యై
8. పద్మవక్త్రకాయై
9. శివానుజాయై
10. పుస్తకభృతే
11. జ్ఞానముద్రాయై
12. రమాయై
13. పరాయై
14. కామరూపాయై
15. మహావిద్యాయై
16. మహాపాతకనాశిన్యై
17. మహాశ్రయాయై
18. మాలిన్యై
19. మహాభోగాయై
20. మహాభుజాయై
21. మహాభాగాయై
22. మహోత్సాహాయై
23. దివ్యాంగాయై
24. సురవన్దితాయై
25. మహాకాళ్యై
26. మహాపాశాయై
27. మహాకారాయై
28. మహాంకుశాయై
29. పీతాయై
30. విమలాయై
31. విశ్వాయై

32. విద్యున్మాలాయై
33. వైష్ణవ్యై
34. చన్ద్రికాయై
35. చన్ద్రవదనాయై
36. చన్ద్రలేఖా విభూషితాయై
37. సావిత్ర్యై
38. సురసాయై
39. దేవ్యై
40. దివ్యాలంకార భూషితాయై
41. వాగ్దేవ్యై
42. వసుధాయై
43. తీవ్రాయై
44. మహాభద్రాయై
45. మహాబలాయై
46. భోగదాయై
47. భారత్యై
48. భామాయై
49. గోవిన్దాయై
50. గోమత్యై
51. శివాయై
52. జటిలాయై
53. విన్ధ్యవాసాయై
54. విన్ధ్యాచల విరాజితాయై
55. చణ్డికాయై
56. వైష్ణవ్యై
57. బ్రాహ్మ్యై
58. బ్రహ్మజ్ఞానైక సాధనాయై
59. సౌదామిన్యై
60. సుధా మూర్త్యై
61. సుభద్రాయై
62. సుర పూజితాయై
63. సువాసిన్యై
64. సువాసాయై
65. వినిద్రాయై
66. పద్మ లోచనాయై
67. విద్యా రూపాయై
68. విశాలాక్ష్యై
69. బ్రహ్మజాయాయై
70. మహాఫలాయై
71. త్రయీమూర్త్యై
72. త్రికాలజ్ఞాయై
73. త్రిగుణాయై
74. శాస్త్ర రూపిణ్యై
75. శుంభాసురప్రమథిన్యై
76. శుభదాయై
77. సర్వాత్మికాయై
78. రక్తబీజ నిహంత్ర్యై
79. చాముణ్డాయై
80. అంబికాయై
81. ముణ్డకాయ ప్రహరణాయై

82. ధూమ్ర లోచన మర్దనాయై
83. సర్వదేవ స్తుతాయై
84. సౌమ్యాయై
85. సురాసుర నమస్కృతాయై
86. కాళరాత్ర్యై
87. కలాధరాయై
88. రూప సౌభాగ్య దాయిన్యై
89. వాగ్దేవ్యై
90. వరారోహాయై
91. వారాహ్యై
92. వారిజాసనాయై
93. చిత్రాంబరాయై
94. చిత్రగన్ధాయై
95. చిత్రమాల్య విభూషితాయై
96. కాన్తాయై
97. కామప్రదాయై
98. వన్ద్యాయై
99. విద్యాధర సుపూజితాయై
100. శ్వేతాననాయై
101. నీల భుజాయై
102. చతుర్వర్గ ఫలప్రదాయై
103. చతురానన సామ్రాజ్యాయై
104. రక్తమధ్యాయై
105. నిరంజనాయై
106. హంసాసనాయై
107. నీలజంఘాయై
108. ఓంబ్రహ్మవిష్ణుశివాత్మికాయై నమః

శ్రీ సరస్వత్యష్టోత్తరశతనామావళిః

50. శ్రీకృష్ణాష్టోత్తర శతనామావళిః

1. ఓం శ్రీ కృష్ణాయ నమః
2. కమలనాథాయ
3. వాసుదేవాయ
4. సనాతనాయ
5. వసుదేవాత్మజాయ
6. పుణ్యాయ
7. లీలామానుష విగ్రహాయ
8. శ్రీవత్స కౌస్తుభ ధరాయ
9. యశోదా వత్సలాయ
10. హరయే
11. చతుర్భుజాత్త చక్రాసి గదా శంఖాద్యుదాయుధాయ
12. దేవకీ నన్దనాయ
13. శ్రీశాయ
14. నన్దగోప ప్రియాత్మజాయ
15. యమునా వేగ సంహారిణే
16. బలభద్ర ప్రియానుజాయ
17. పూతనా జీవితహరాయ
18. శకటాసుర భఞ్జనాయ
19. నన్ద వ్రజ జనానన్దినే

20. సచ్చిదానన్ద విగ్రహాయ
21. నవనీత విలిప్తాంగాయ
22. నవనీత తటాయ
23. అనఘాయ
24. నవనీత నవాహారాయ
25. ముచుకున్ద ప్రసాదకాయ
26. షోడశ స్త్రీ సహస్రేశాయ
27. త్రిభంగినే
28. మధురాకృతయే
29. శుక వాగమృతాబ్ధీన్దవే
30. గోవిన్దాయ
31. యోగినాం పతయే
32. వత్సవాట చరాయ
33. అనన్తాయ
34. ధేనుకాసుర భంజనాయ
35. తృణీకృత తృణావర్తాయ
36. యమలార్జున భఞ్జనాయ
37. ఉత్తాల తాలభేత్త్రే
38. తమాల శ్యామలా కృతయే
39. గోపగోపీశ్వరాయ
40. యోగినే
41. కోటిసూర్య సమ ప్రభాయ
42. ఇలాపతయే
43. పరంజ్యోతిషే
44. యాదవేన్ద్రాయ
45. యదుద్వహాయ
46. వనమాలినే
47. పీతవాససే
48. పారిజాతాపహారకాయ
49. గోవర్ధనాచలోద్ధర్త్రే
50. గోపాలాయ
51. సర్వపాలకాయ
52. అజాయ
53. నిరంజనాయ
54. కామజనకాయ
55. కంజలోచనాయ
56. మధుఘ్నాయ
57. మధురా నాథాయ
58. ద్వారకానాయకాయ
59. బలినే
60. బృందావనాన్త సంచారిణే
61. తులసీదామ భూషణాయ
62. శ్యమన్తక మణే ర్హర్త్రే
63. నరనారాయణాత్మకాయ
64. కుబ్జాకృష్ణాంబరధరాయ
65. మాయినే
66. పరమ పురుషాయ
67. ముష్టికాసుర చాణూర మల్లయుద్ధ విశారదాయ
68. సంసార వైరిణే

69. కంసారయే
70. మురారయే
71. నరకాన్తకాయ
72. అనాది బ్రహ్మచారిణే
73. కృష్ణా వ్యసన కర్శకాయ
74. శిశుపాల శిరచ్ఛేత్రే
75. దుర్యోధన కులాన్తకాయ
76. విదురాక్రూర వరదాయ
77. విశ్వరూప ప్రదర్శకాయ
78. సత్యవాచే
79. సత్యసంకల్పాయ
80. సత్యభామా రతాయ
81. జయినే
82. సుభద్రా పూర్వజాయ
83. విష్ణవే
84. భీష్మముక్తి ప్రదాయకాయ
85. జగద్గురవే
86. జగన్నాథాయ
87. వేణునాద విశారదాయ
88. వృషభాసుర విధ్వంసినే
89. బాణాసుర కరాన్తకాయ
90. యుధిష్ఠిర ప్రతిష్ఠాత్రే
91. బర్హిబర్హావతంసకాయ
92. పార్థ సారథయే
93. అవ్యక్తాయ
94. గీతామృత మహోదధయే
95. కాళీయ ఫణి మాణిక్య రంజిత శ్రీపదాంబుజాయ
96. దామోదరాయ
97. యజ్ఞభోక్త్రే
98. దానవేన్ద్ర వినాశకాయ
99. నారాయణ పర బ్రహ్మణే
100. పన్నగాశన వాహనాయ
101. జలక్రీడా సమాసక్త గోపీవస్త్రాప హారకాయ
102. పుణ్య శ్లోకాయ
103. తీర్థ శ్లోకాయ
104. తీర్థ పాదాయ
105. వేద వేద్యాయ
106. దయా నిధయే
107. సర్వతీర్థాత్మకాయ
108. పరాత్పరాయ

ఇతి శ్రీ కృష్ణాష్టోత్తర శతనామావళిః

51. లక్ష్మి – అష్టోత్తర శతనామావళిః

1. ఓం ప్రకృత్యై నమః
2. వికృత్యై

3. విద్యాయై
4. సర్వభూత హితప్రదాయై
5. శ్రద్ధాయై
6. విభూత్యై
7. సురభ్యై
8. పరమాత్మికాయై
9. వాచే
10. పద్మాలయాయై
11. పద్మాయై
12. శుచయే
13. స్వాహాయై
14. సుధాయై
15. ధన్యాయై
16. హిరణ్మయ్యై
17. లక్ష్మై
18. నిత్యపుష్టాయై
19. విభావర్యై
20. అదిత్యై
21. దిత్యై
22. దీప్తాయై
23. వసుధాయై
24. వసుధారిణ్యై
25. కమలాయై
26. కాన్తాయై
27. కామాయై
28. క్షీరోద సంభవాయై
29. అనుగ్రహ పదాయై
30. బుద్ధయే
31. అనఘాయై
32. హరివల్లభాయై
33. అశోకాయై
34. అమృతాయై
35. దీప్తాయై
36. లోకశోక వినాశిన్యై
37. ధర్మ నిలయాయై
38. కరుణాయై
39. లోకమాత్రే
40. పద్మ ప్రియాయై
41. పద్మ హస్తాయై
42. పద్మాక్ష్యై
43. పద్మ సున్దర్యై
44. పద్మోద్భవాయై
45. పద్మముఖ్యై
46. పద్మనాభ ప్రియాయై
47. రమాయై
48. పద్మమాలా ధరాయై
49. దేవ్యై
50. పద్మిన్యై
51. పద్మ గన్ధిన్యై
52. పుణ్య గన్ధాయై

53. సుప్రసన్నాయై
54. ప్రసాదాభిముఖ్యై
55. ప్రభాయై
56. చన్ద్రవదనాయై
57. చన్ద్రాయై
58. చన్ద్రసహోదర్యై
59. చతుర్భుజాయై
60. చన్ద్రరూపాయై
61. ఇన్దిరాయై
62. ఇన్దుశీతలాయై
63. ఆహ్లోదజనన్యై
64. పుష్ట్యై
65. శివాయై
66. శివకర్యై
67. సత్యై
68. విమలాయై
69. విశ్వజనన్యై
70. తుష్ట్యై
71. దారిద్ర్య నాశిన్యై
72. ప్రీత పుష్కరిణ్యై
73. శాన్తాయై
74. శుక్ల మాల్యాంబరాయై
75. శ్రియై
76. భాస్కర్యై
77. బిల్వ నిలయాయై
78. వరారోహాయై
79. యశస్విన్యై
80. వసున్ధరాయై
81. ఉదారాంగాయై
82. హరిణ్యై
83. హేమ మాలిన్యై
84. ధనధాన్యకర్యై
85. సిద్ధయే
86. స్త్రైణ సౌమ్యాయై
87. శుభప్రదాయై
88. నృపవేశ్మ గతాఽఽనందాయై
89. వరలక్ష్మ్యై
90. వసు ప్రదాయై
91. శుభాయై
92. హిరణ్య ప్రాకారాయై
93. సముద్ర తనయాయై
94. జయాయై
95. మంగళాయై
96. దేవ్యై
97. విష్ణు వక్ష స్స్థలస్థితాయై
98. విష్ణుపత్న్యై
99. ప్రసన్నాక్ష్యై
100. నారాయణ సమాశ్రితాయై
101. దారిద్ర్యధ్వంసిన్యై
102. దేవ్యై

103. సర్వోపద్రవ నివారిణ్యై
104. నవదుర్గాయై
105. మహాకాళ్యై
106. బ్రహ్మవిష్ణు శివాత్మికాయై
107. త్రికాలజ్ఞాన సంపన్నాయై
108. భువనేశ్వర్యై

ఇతి శ్రీ లక్ష్మ్యష్టోత్తర శతనామావళిః

52. పూర్ణఫల దీక్షా సఙ్కల్పః

ఆచమ్య, ప్రాణానాయమ్య, దేశకాలౌ సఙ్కీర్త్య, మమోపాత్త దురితక్షయ ద్వారా, శ్రీపరమేశ్వర ముద్దిశ్య, శ్రీ పరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం,

[9]శ్రీమతః ...... గోత్రస్య, ... నక్షత్రే .... రాశౌ జాతస్య, ... నామధేయస్య, సపరివారస్య మమ [10](అస్య యజమానస్య),

[11]శ్రీమత్యాః ...... గోత్రాయాః, ... నక్షత్రే .... రాశౌ జాతాయాః, ... నామధేయాయాః, సపరివారాయాః, మమ ([12]అస్యాః యజమాన్యాః),

జన్మనక్షత్ర వశాత్, నామ నక్షత్ర వశాత్, జన్మ లగ్నవశాత్, జన్మరాశివశాత్, నామరాశివశాత్, జన్మాంశవశాత్, నామాంశవశాత్, గ్రహ నక్షత్ర స్థితి సూచిత సర్వాపీడా నివారణార్థం, సర్వేషాం గ్రహనక్షత్రాణా మానుకూల్య ఫల సిద్ధ్యర్థం, శుభైకాదశస్థాన సమ ఫలావాప్త్యర్థం, అస్మద్వాఞ్ఛిత - [13]అముక కార్య సిద్ధ్యర్థం, శ్రీదత్తాత్రేయ సద్గురోః / శ్రీకార్యసిద్ధి – ఆఞ్జనేయ స్వామినః కృపాకటాక్ష

---

[9] పురుషులు చెప్పవలనసినది

[10] ఇతర పురుషులకోసం పూజ చేసినప్పుడు, **మమ** బదులుగా చెప్పాలి.

[11] స్త్రీలు చెప్పవలసినది

[12] ఇతర స్త్రీలకోసం పూజ చేసినప్పుడు, **మమ** బదులుగా చెప్పాలి.

[13] ఏ ఉద్దేశ్యానికై, ఈ దీక్షను తీసుకుంటున్నామో, ఆ పనిని స్వామికి నివేదించాలి.

సిద్ధ్యర్థం, అద్య ప్రభృతి 14చత్వారింశద్దిన/ (మణ్డల), [15]షోడశ దిన పర్యన్తం, సద్గురోరాజ్ఞా ప్రకారేణ పూర్ణఫలదీక్షాం, అహం యథాశక్తి సమాచరిష్యే |[16]

- ⇨ **అర్చనాన్తర ఫల సమర్పణ మన్త్రః**

- ⇨ **దత్తాత్రేయ స్వామినః -**

○ **దురిత క్షయ మూలేన సర్వారిష్టశమం కురు।**

మమైత త్కార్యసిద్ధ్యర్థం దత్త తే ఫల మర్పయే॥

- ⇨ **ఆంజనేయ స్వామినః**

○ **త్వమస్మిన్ కార్యనిర్యోగే ప్రమాణం హరిసత్తమ।**

హనుమన్ యత్నమాస్థాయ దుఃఖ క్షరో భవ॥

53. ఔదుంబర దీక్షా సఙ్కల్పః

ఆచమ్య, ప్రాణానాయమ్య, దేశకాలౌ సఙ్కీర్త్య, మమోపాత్త దురితక్షయద్వారా శ్రీపరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం, [17]శ్రీమతః ...... గోత్రస్య, ... నక్షత్రే .... రాశౌ జాతస్య, ... నామధేయస్య, సపరివారస్య మమ [18](అస్య యజమానస్య),

[14] నలభై రోజుల పాటు, దీక్షను స్వీకరించేవారు చెప్పాలి.

[15] పదహారు రోజులపాటు దీక్షను స్వీకరించేవారు చెప్పాలి.

[16] (గమనిక - దీక్షా ప్రారంభమునుండి చివరి రోజు వరకు దత్తాత్రేయ మన్త్రమును జపించవలెను| ఉపదేశము ఉన్నవారు శ్రీ దత్త మన్త్రమును జపించాలి. ఉపదేశము లేనివారు దత్తస్తవమును, జపించాలి. అందరూ శ్రీదత్తదర్శన గ్రంథాన్ని పారాయణ చేయవలెను|

[17] పురుషులు చెప్పవలనసినది

[18] ఇతర పురుషులకోసం పూజ చేసినప్పుడు, **మమ** బదులుగా చెప్పాలి.

[19]శ్రీమత్యాః ...... గోత్రాయాః, ... నక్షత్రే .... రాశౌ జాతాయాః, ... నామధేయాయాః, సపరివారాయాః, మమ ([20]అస్యాః యజమాన్యాః),

అస్మాకం సహకుటుంబానాం, క్షేమ స్థైర్య వీర్య విజయ అభయ ఆయు రారోగ్య ఐశ్వర్య అభివృద్ధ్యర్థం ధర్మార్థ కామ మోక్ష చతుర్విధ ఫల పురుషార్థ సిద్ధ్యర్థం, నిరన్తర సద్గురు సేవన యోగ్యతా ఫల సిద్ధ్యర్థం, తద్ద్వారా భక్తి జ్ఞాన వైరాగ్య సిద్ధ్యర్థం, శ్రీ సద్గురు అనుగ్రహ ప్రసాద సిద్ధ్యర్థం శ్రీ సద్గురు ఆజ్ఞానుసారేణ, ఏక (1)/ త్రి (3) / పఞ్చ (5)/ సప్త (7) / నవ (9) / షోడశ (16) / ఏకవింశతి (21) / చత్వారింశద్దినాత్మక మణ్డల (40) పర్యన్తం ఔదుంబర దత్తదీక్షా మహమాచరిష్యే|

⇨ **నియమములు-**

- **ఈ దీక్ష 1,3,5,7,9,16,21,40 రోజులు పట్టవచ్చును.**
- **ఏక భుక్తము చేయవలెను.**
- **ఉప్పు, కారము, పులుపు, మజ్జిగ (పులిసినవి) తీసుకోకూడదు.**
- **ఇతరుల ఇంటిలో భోజనము పనికి రాదు. అయితే అపక్వ ఆహారము తీసుకోవచ్చును.**
- **బహ్మచర్యము పాటించవలెను.**
- **ఆకుపచ్చ బట్టలను ముఖ్యంగా ధరించవలెను.|**
- **సన్నటి, ఆకుపచ్చ బట్టలో ఔదుంబర పుల్ల చిన్నది వేసి, చేతికి కట్టుకోవాలి.**

[19] స్త్రీలు చెప్పవలసినది

[20] ఇతర స్త్రీలకోసం పూజ చేసినప్పుడు, మమ బదులుగా చెప్పాలి.

- **దీక్ష రోజులలో గురుగీత, శ్రీ దత్తదర్శనము, స్వామీజీవారి జీవిత చరిత్ర, గురుసంహితా పారాయణములను చేయవలెను.**
- **ప్రతిదినం మూడు పూటల ఔదుంబర వృక్షము చుట్టూ, 18 పర్యాయములు ప్రదక్షిణ చేయవలెను.**
- **ఔదుంబరదీక్షా ముడుపు కట్టు విధానము**
- **ఆకుపచ్చ బట్ట, ఎండుకొబ్బరి చిప్పలో శనగలు, వేరుశనగ గుండ్లు, పటిక బెల్లం, ఆవు నెయ్యి, ఎండు ఖర్జూరాలు, ఎన్ని రోజులు దీక్ష పడితే, అన్ని రూపాయి బిళ్ళలు వేసి ముడుపు కట్టవలెను. దీక్షా విరమణ రోజున, దేవతా దర్శనము చేసి ముడుపును దత్తపీఠమునందు, లేక దగ్గరలోని దత్తాలయములో సమర్పించవలెను. చేతికి కట్టుకొన్న వస్త్రమును కూడా విసర్జనము చేయవలెను.**

54. సాయన్తన ప్రదీపార్చన (కాకడారతి) సఙ్కల్పః

ఆచమ్య .... శ్రీ పరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం, అస్మాకం సహకుటుంబానాం సదభీష్ట సిద్ధ్యర్థం, భక్తి జ్ఞాన వైరాగ్య సిద్ధ్యర్థం, షోడశ జ్యోతీ రూప దత్తాత్రేయ దేవతాఽనుగ్రహ సిద్ధ్యర్థం, సాయన్తన ప్రదీపార్చనం కరిష్యే।।

55. రథోత్సవాది సఙ్కల్పః

ఆచమ్య ..... శ్రీ పరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం, అస్య యజమానస్య (మమ), సర్వేన్ద్రియ విజయ సిద్ధ్యర్థం, స్థిరలక్ష్మీ కీర్తిలాభ శత్రుపరాజయ సిద్ధ్యర్థం, అముక దేవతా ప్రసాద సిద్ధ్యర్థం, పునరావృత్తి రహిత సాలోక్య, సామీప్య, సారూప్య, సాయుజ్యాఽఽత్మక చతుర్విధ మోక్షసామ్రాజ్య సిద్ధ్యర్థం,

అముక దేవాలయ, దిక్ప్రాకార రథ వాహనేషు, తత్తత్ కళా సాన్నిధ్యార్థఞ్చ, అముక (శ్రీ దత్తాత్రేయ) స్వామినః / దేవ్యాః, వర్షే వర్షే కర్తవ్య - ఏతద్వర్ష ప్రయుక్త

రథోత్సవాఖ్యం (రథోత్సవము), ... వాహనోత్సవాఖ్యం (ఆ యా వాహనం పేరు) కర్మ కరిష్యామహే। తత స్సాఙ్గ రథ (వాహన పూజాం, సమాచరిష్యే।

సాలఙ్కృతే ధ్వజై స్సమన్వితే, రథే (వాహనే / ప్లవే) దేవతా మూర్తిం సంస్థాప్య, యథా సంభవం పూజాఽఽదికం కృత్వా, అష్టదిక్షు దిక్పాలకేభ్యః, ఈశాన్యే భూతగ్రహాఽఽదిభ్యః, క్షేత్రపాలకాయ చ బలిహరణం కుర్యాత్।

- **తతో దేవాలయస్య పరితః, రథ్యాసు ఉత్సవం ప్రచాలయేత్।**

ఉత్సవాన్తే పునః పూజాం కృత్వా, దేవతామూర్తిం యథాస్థానం ప్రవేశయేత్ ॥

56. రథోత్సవ ఫలమ్

○ రథోత్సవం ప్రకుర్వీత దేవతానాం ప్రసాదతః ।
సర్వేన్ద్రియ విజిత్యై చ సంపత్త్యై యశసేఽపి చ ॥
○ పరాజయాయ శత్రూణాం సదభీష్టస్య సిద్ధయే ।
యజమానో భక్తియుక్తో వర్షే వర్షే సమాచరేత్ ॥
○ రథోత్సవం సమాలోక్య ధన్యా స్స్యు ర్భక్తబాన్ధవాః।
రథం స్పృష్ట్వాఽపి గచ్ఛన్తి పరమాం గతి ముద్భుతామ్ ॥
○ దేవాఽఽయతన భాగేషు అఖండా చిత్కళా ధ్రువమ్ ।
రథ వాహ ప్లవాదీనా - ముత్సవైః ప్రతితిష్ఠతి ॥
○ దేవతా సంప్రసాదాచ్చ యష్టారశ్చ తరన్తి హి ॥

57. రథోత్సవ విధిః

○ రథం సంశోధ్య పుష్పైశ్చ పత్రై రావేష్టయే త్పటైః ।
రథ మేవ మలఙ్కృత్య పూజాం కుర్యా ద్విచక్షణః ॥
○ సంస్థాప్య దేవతా మూర్తిం మహయే ద్భక్తి తత్పరః ।
బలిం దద్యా దష్ట దిక్షు దిక్పాలాంశ్చ సమర్చయేత్ ॥
○ భూత గ్రహాది యుక్తాయ క్షేత్రపాలాయ సాదరమ్ ।
బలిం దత్వా ప్రారభేత రథ్యాసు చ రథోత్సవమ్ ॥
○ సువాసినీః పురః కృత్వా నామ సంకీర్తి తత్పరాస్ ।
వేదజ్ఞా న్మంగళం వాద్యం భక్త్యా సంచాలయే ద్రథమ్ ॥
○ దేవాలయస్య పరిత శ్చాలయే ద్రథ ముత్సవమ్ ।

వీక్షణేన మహాస్యాస్య దురితం ప్రవిణశ్యతి ||

58. ప్లవోత్సవ విధిః

ఆచమ్య ---- శ్రీ పరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం, అస్య యజమానస్య (మమ)జన్మ జన్మాన్తర సముపాఽఽర్జిత దురితోపశాన్తి ద్వారా, భవాబ్ధి సన్తారణార్థం, విపుల ధనధాన్య సమృద్ధ్యర్థం, అముక దేవతా ప్రసాద సిద్ధ్యర్థం,

వర్షే వర్షే కర్తవ్య - ఏతద్వర్ష ప్రయుక్త ప్లవోత్సవాఽఽఖ్యం కర్మ, అస్మిన్ (........) తీర్థే/ జలాశయే / కాసారే, అస్యాం నద్యాం, సమాచరిష్యామహే।।

ప్లవం సమలంకృత్య, పల్యంకికాయా ముపస్థాపితం దేవం (దేవీం), జలసన్నిధౌ సంస్థాప్య, జలదేవతాః పూజయిత్వా, ప్లవే మూర్తిం సంస్థాప్య, షోడశోపచార పూజాం కృత్వా, దిగీశ క్షేత్రపాలాధిభ్యో బలిహరణం కృత్వా, ఉత్సవం సమారభేత।

తతః స్సకృత్ (1) / త్రిః (3) / పఞ్చ (5) / సప్త (7) / నవ (9) కృత్వః ప్రదక్షిణం జలే సంచాల్య, పునః పూజాం కుర్యాదితి సంక్షేపేణ ప్లవోత్సవ విధిః ||

సమాప్తః పఞ్చమో భాగః

⇨ **శ్రీగురుపాదుకా మన్త్రః**

○ **శ్రీభూయుత శ్రీహరి చిహ్నితాభ్యా మగస్త్యరేఖాదిభి రఞ్చితాభ్యామ్।**
నిగూఢ బీజాక్షర ముద్రితాభ్యాం నమో నమ స్సద్గురు పాదుకాభ్యామ్।।